॥ ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ॥

ಖುದ್ದಕನಿಕಾಯೇ

ಥೇರೀಗಾಥಾ-ಅಟ್ಠಕಥಾ

೧. ಏಕಕನಿಪಾತೋ

೧. ಅಞ್ಞತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಇದಾನಿ ಥೇರೀಗಾಥಾನಂ ಅತ್ಥಸಂವಣ್ಣನಾಯ ಓಕಾಸೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ। ತತ್ಥ ಯಸ್ಮಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಆದಿತೋ ಯಥಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ಪಟಿಲದ್ಧಾ, ತಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಸಂವಣ್ಣನಾಯ ಕರೀಯಮಾನಾಯ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಗಾಥಾನಂ ಅಟ್ಠುಪ್ಪತ್ತಿಂ ವಿಭಾವೇತುಂ ಸುಕರಾ ಹೋತಿ ಸುಪಾಕಟಾ ಚ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಪಕಾಸೇತುಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಙ್ಖೇಪತೋ ಅಯಂ ಅನುಪುಬ್ಬಿಕಥಾ -

ಅಯಞ್ಹಿ ಲೋಕನಾಥೋ "ಮನುಸ್ಸತ್ತಂ ಲಿಙ್ಗಸಮ್ಪತ್ತೀ"ತ್ಯಾದಿನಾ ವುತ್ತಾನಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಾನಿ ಸಮೋಧಾನೇತ್ವಾ ದೀಪಙ್ಕರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾದಮೂಲೇ ಕತಮಹಾಭಿನೀಹಾರೋ ಸಮತಿಂಸಪಾರಮಿಯೋ ಪೂರೇನ್ತೋ ಚತುವೀಸತಿಯಾ ಬುದ್ಧಾನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಲದ್ಧಬ್ಯಾಕರಣೋ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಪಾರಮಿಯೋ ಪೂರೇತ್ವಾ ಞಾತತ್ಥಚರಿಯಾಯ ಲೋಕತ್ಥಚರಿಯಾಯ ಬುದ್ಧತ್ಥಚರಿಯಾಯ ಚ ಕೋಟಿಂ ಪತ್ವಾ ತುಸಿತಭವನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಯಾವತಾಯುಕಂ ಠತ್ವಾ ದಸಸಹಸ್ಸಚಕ್ಕವಾಳದೇವತಾಹಿ ಬುದ್ಧಭಾವಾಯ -

"ಕಾಲೋ ಖೋ ತೇ ಮಹಾವೀರ, ಉಪ್ಪಜ್ಜ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಯಂ।
ಸದೇವಕಂ ತಾರಯನ್ತೋ, ಬುಜ್ಝಸ್ಸು ಅಮತಂ ಪದ"ನ್ತಿ॥ (ಬು॰ ವಂ॰ ೧.೬೭) -

ಆಯಾಚಿತಮನುಸ್ಸೂಪಪತ್ತಿಕೋ ತಾಸಂ ದೇವತಾನಂ ಪಟಿಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ, ಕತಪಞ್ಚಮಹಾವಿಲೋಕನೋ ಸಕ್ಯರಾಜಕುಲೇ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಸತೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಂ ಓಕ್ಕನ್ತೋ ದಸಮಾಸೇ ಸತೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ತತ್ಥ ಠತ್ವಾ, ಸತೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ತತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಲುಮ್ಬಿನೀವನೇ ಲದ್ಧಾಭಿಜಾತಿಕೋ ವಿವಿಧಾ ಧಾತಿಯೋ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಮಹತಾ ಪರಿಹಾರೇನ ಸಮ್ಮದೇವ ಪರಿಹರಿಯಮಾನೋ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವುಡ್ಢಿಪ್ಪತ್ತೋ ತೀಸು ಪಾಸಾದೇಸು ವಿವಿಧನಾಟಕಜನಪರಿವುತೋ ದೇವೋ ವಿಯ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವನ್ತೋ ಜಿಣ್ಣಬ್ಯಾಧಿಮತದಸ್ಸನೇನ ಜಾತಸಂವೇಗೋ ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕತಂ ಗತತ್ತಾ, ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವಂ ನೇಕ್ಖಮ್ಮೇ ಚ ಆನಿಸಂಸಂ ದಿಸ್ವಾ, ರಾಹುಲಕುಮಾರಸ್ಸ ಜಾತದಿವಸೇ ಛನ್ನಸಹಾಯೋ ಕಣ್ಡಕಂ ಅಸ್ಸರಾಜಂ ಆರುಯ್ಹ , ದೇವತಾಹಿ ವಿವಟೇನ ದ್ವಾರೇನ ಅಡ್ಢರತ್ತಿಕಸಮಯೇ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ, ತೇನೇವ ರತ್ತಾವಸೇಸೇನ ತೀಣಿ ರಜ್ಜಾನಿ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅನೋಮಾನದೀತೀರಂ ಪತ್ವಾ ಘಟಿಕಾರಮಹಾಬ್ರಹ್ಮುನಾ ಆನೀತೇ ಅರಹತ್ತದ್ಧಜೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ತಾವದೇವ ವಸ್ಸಸಟ್ಠಿಕತ್ಥೇರೋ ವಿಯ ಆಕಪ್ಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ, ಪಾಸಾದಿಕೇನ ಇರಿಯಾಪಥೇನ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ರಾಜಗಹಂ ಪತ್ವಾ, ತತ್ಥ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡವಪಬ್ಬತಪಬ್ಭಾರೇ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ, ಮಾಗಧರಾಜೇನ ರಜ್ಜೇನ ನಿಮನ್ತಿಯಮಾನೋ ತಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ, ಭಗ್ಗವಸ್ಸಾರಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ , ತಸ್ಸ ಸಮಯಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ತತೋ ಆಳಾರುದಕಾನಂ ಸಮಯಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅನಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉರುವೇಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತತ್ಥ ಛಬ್ಬಸ್ಸಾನಿ ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಕತ್ವಾ, ತಾಯ ಅರಿಯಧಮ್ಮಪಟಿವೇಧಸ್ಸಾಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ನಾಯಂ ಮಗ್ಗೋ ಬೋಧಾಯಾ"ತಿ ಓಳಾರಿಕಂ ಆಹಾರಂ ಆಹರನ್ತೋ ಕತಿಪಾಹೇನ

ಬಲಂ ಗಾಹೇತ್ವಾ ವಿಸಾಖಾಪುಣ್ಣಮದಿವಸೇ ಸುಜಾತಾಯ ದಿನ್ನಂ ವರಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ, ಸುವಣ್ಣಪಾತಿಂ ನದಿಯಾ ಪಟಿಸೋತಂ ಖಿಪಿತ್ವಾ, "ಅಜ್ಜ ಬುದ್ಧೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕತಸನ್ನಿಟ್ಠಾನೋ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ **ಕಾಳೇನ** ನಾಗರಾಜೇನ ಅಭಿತ್ಥುತಿಗುಣೋ ಬೋಧಿಮಣ್ಡಂ ಆರುಯ್ಹ ಅಚಲಟ್ಠಾನೇ ಪಾಚೀನಲೋಕಧಾತುಅಭಿಮುಖೋ ಅಪರಾಜಿತಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಚತುರಙ್ಗಸಮನ್ನಾಗತಂ ವೀರಿಯಂ ಅಧಿಟ್ಠಾಯ, ಸೂರಿಯೇ ಅನತ್ಥಙ್ಗತೇಯೇವ ಮಾರಬಲಂ ವಿಧಮಿತ್ವಾ, ಪಠಮಯಾಮೇ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರಿತ್ವಾ , ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮೇ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧೇತ್ವಾ, ಪಚ್ಛಿಮಯಾಮೇ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೇ ಞಾಣಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ, ಅನುಲೋಮಪಟಿಲೋಮಂ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಂ ಸಮ್ಮಸನ್ತೋ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಬುದ್ಧೇಹಿ ಅಧಿಗತಂ ಅನಞ್ಞಸಾಧಾರಣಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬೋಧಿಂ ಅಧಿಗನ್ತ್ವಾ , ನಿಬ್ಬಾನಾರಮ್ಮಣಾಯ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಯಾ ತತ್ಥೇವ ಸತ್ತಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ, ತೇನೇವ ನಯೇನ ಇತರಸತ್ತಾಹೇಪಿ ಬೋಧಿಮಣ್ಡೇಯೇವ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ, ರಾಜಾಯತನಮೂಲೇ ಮಧುಪಿಣ್ಡಿಕಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ, ಪುನ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧಮೂಲೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಧಮ್ಮತಾಯ ಧಮ್ಮಗಮ್ಭೀರತಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕತಾಯ ಚಿತ್ತೇ ನಮನ್ತೇ ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮುನಾ ಆಯಾಚಿತೋ ಬುದ್ಧಚಕ್ಖುನಾ ಲೋಕಂ ವೋಲೋಕೇನ್ತೋ ತಿಕ್ಖಿನ್ದ್ರಿಯಮುದಿನ್ದ್ರಿಯಾದಿಭೇದೇ ಸತ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮುನಾ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಯ ಕತಪಟಿಞ್ಞೋ "ಕಸ್ಸ ನು ಖೋ ಅಹಂ ಪಠಮಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ಆಳಾರುದಕಾನಂ ಕಾಲಙ್ಕತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ, "ಬಹುಪಕಾರಾ ಖೋ ಮೇ ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂ, ಯೇ ಮಂ ಪಧಾನಪಹಿತತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು, ಯಂನೂನಾಹಂ ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಠಮಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೦) ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ, ಆಸಾಳ್ಹಿಪುಣ್ಣಮಾಯಂ ಮಹಾಬೋಧಿತೋ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಅಟ್ಠಾರಸಯೋಜನಂ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಉಪಕೇನ ಆಜೀವಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇತ್ವಾ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಇಸಿಪತನಂ ಪತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯೇ ಸಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ "ದ್ವೇಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅನ್ತಾ ಪಬ್ಬಜಿತೇನ ನ ಸೇವಿತಬ್ಬಾ"ತಿಆದಿನಾ (ಮಹಾವ॰ ೧೩; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೮೧; ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೨.೩೦) ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಪವತ್ತನಸುತ್ತನ್ತದೇಸನಾಯ ಅಞ್ಞಾಸಿಕೋಣ್ಡಞ್ಞಪ್ಪಮುಖಾ ಅಟ್ಠಾರಸಬ್ರಹ್ಮಕೋಟಿಯೋ ಧಮ್ಮಾಮತಂ ಪಾಯೇತ್ವಾ ಪಾಟಿಪದೇ ಭದ್ದಿಯತ್ಥೇರಂ, ಪಕ್ಖಸ್ಸ ದುತಿಯಾಯಂ ವಪ್ಪತ್ಥೇರಂ, ಪಕ್ಖಸ್ಸ ತತಿಯಾಯಂ ಮಹಾನಾಮತ್ಥೇರಂ, ಚತುತ್ಥಿಯಂ ಅಸ್ಸಜಿತ್ಥೇರಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ, ಪಞ್ಚಮಿಯಂ ಪನ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅನತ್ತಲಕ್ಖಣಸುತ್ತನ್ತದೇಸನಾಯ (ಮಹಾವ॰ ೨೦; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೫೯) ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ತತೋ ಪರಂ ಯಸದಾರಕಪ್ಪಮುಖೇ ಪಞ್ಚಪಣ್ಣಾಸಪುರಿಸೇ, ಕಪ್ಪಾಸಿಕವನಸಣ್ಡೇ ತಿಂಸಮತ್ತೇ ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯೇ, ಗಯಾಸೀಸೇ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೇ ಸಹಸ್ಸಮತ್ತೇ ಪುರಾಣಜಟಿಲೇತಿ ಏವಂ ಮಹಾಜನಂ ಅರಿಯಭೂಮಿಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಪ್ಪಮುಖಾನಿ ಏಕಾದಸನಹುತಾನಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ನಹುತಂ ಸರಣತ್ತಯೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ವೇಳುವನಂ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ವಿಹರನ್ತೋ ಅಸ್ಸಜಿತ್ಥೇರಸ್ಸ ವಾಹಸಾ ಅಧಿಗತಪಠಮಮಗ್ಗೇ ಸಞ್ಚಯಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ, ಸದ್ಧಿಂ ಪರಿಸಾಯ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗತೇ ಸಾರಿಪುತ್ತಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೇ ಅಗ್ಗಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಸಾವಕಪಾರಮಿಯಾ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೇ ಅಗ್ಗಸಾವಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಕಾಳುದಾಯಿತ್ಥೇರಸ್ಸ ಅಭಿಯಾಚನಾಯ ಕಪಿಲವತ್ಥುಂ ಗನ್ತ್ವಾ , ಮಾನತ್ಥದ್ಧೇ ಞಾತಕೇ ಯಮಕಪಾಟಿಹಾರಿಯೇನ ದಮೇತ್ವಾ, ಪಿತರಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ, ಮಹಾಪಜಾಪತಿಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪಟಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ , ನನ್ದಕುಮಾರಂ ರಾಹುಲಕುಮಾರಞ್ಚ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ, ಸತ್ಥಾ ಪುನದೇವ ರಾಜಗಹಂ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛಿ।

ಅಥಾಪರೇನ ಸಮಯೇನ ಸತ್ಥರಿ ವೇಸಾಲಿಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ಕೂಟಾಗಾರಸಾಲಾಯಂ ವಿಹರನ್ತೇ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾವ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯಿ। ಅಥ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಗೋತಮಿಯಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ತತೋ ರೋಹಿನೀನದೀತೀರೇ ಕಲಹವಿವಾದಸುತ್ತನ್ತದೇಸನಾಯ (ಸು॰ ನಿ॰ ೮೬೮ ಆದಯೋ) ಪರಿಯೋಸಾನೇ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಕುಮಾರಸತಾನಂ ಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಾ ಏಕಜ್ಝಾಸಯಾವ ಹುತ್ವಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ , ಸಬ್ಬಾವ "ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಂ ಜೇಟ್ಠಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತುಕಾಮಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಯಞ್ಚ ಮಹಾಪಜಾಪತಿ ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಏಕವಾರಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ನಾಲತ್ಥ, ತಸ್ಮಾ ಕಪ್ಪಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಕೇಸೇ ಛಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಾ ತಾ ಸಾಕಿಯಾನಿಯೋ ಆದಾಯ ವೇಸಾಲಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆನನ್ದತ್ಥೇರೇನ ದಸಬಲಂ

ಯಾಚಾಪೇತ್ವಾ, ಅಟ್ಠಗರುಧಮ್ಮಪಟಿಗ್ಗಹಣೇನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಅಲತ್ಥ। ಇತರಾ ಪನ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಏಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ। ವಿತ್ಥಾರತೋ ಪನೇತಂ ವತ್ಥು ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪಾಳಿಯಂ (ಚೂಳವ॰ ೪೦೨) ಆಗತಮೇವ।

ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಪನ ಮಹಾಪಜಾಪತಿ ಸತ್ಥಾರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಸೇಸಾ ಚ ಪಞ್ಚಸತಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ನನ್ದಕೋವಾದಪರಿಯೋಸಾನೇ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೯೮) ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ಏವಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೇ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತೇ ಪುಥುಭೂತೇ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಗಾಮನಿಗಮಜನಪದರಾಜಧಾನೀಸು ಕುಲಿತ್ಥಿಯೋ ಕುಲಸುಣ್ಹಾಯೋ ಕುಲಕುಮಾರಿಕಾಯೋ ಬುದ್ಧಸುಬುದ್ಧತಂ ಧಮ್ಮಸುಧಮ್ಮತಂ ಸಙ್ಘಸುಪ್ಪಟಿಪತ್ತಿತಞ್ಚ ಸುತ್ವಾ, ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಸಂಸಾರೇ ಚ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಅತ್ತನೋ ಸಾಮಿಕೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಞಾತಕೇ ಚ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ, ಸಾಸನೇ ಉರಂ ದತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿಂಸು। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಸೀಲಾಚಾರಸಮ್ಪನ್ನಾ ಸತ್ಥುನೋ ಚ ತೇಸಂ ಥೇರಾನಞ್ಚ ಸನ್ತಿಕೇ ಓವಾದಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತಿಯೋ ವಾಯಮನ್ತಿಯೋ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಾಕಂಸು। ತಾಹಿ ಉದಾನಾದಿವಸೇನ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭಾಸಿತಾ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಙ್ಗೀತಿಕಾರಕೇಹಿ ಏಕಜ್ಝಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಕನಿಪಾತಾದಿವಸೇನ ಸಙ್ಗೀತಿಂ ಆರೋಪಯಿಂಸು "ಇಮಾ **ಥೇರೀಗಾಥಾ** ನಾಮಾ"ತಿ। ತಾಸಂ ನಿಪಾತಾದಿವಿಭಾಗೋ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತೋಯೇವ। ತತ್ಥ ನಿಪಾತೇಸು ಏಕಕನಿಪಾತೋ ಆದಿ। ತತ್ಥಪಿ -

೧. "ಸುಖಂ ಸುಪಾಹಿ ಥೇರಿಕೇ, ಕತ್ವಾ ಚೋಳೇನ ಪಾರುತಾ।
ಉಪಸನ್ತೋ ಹಿ ತೇ ರಾಗೋ, ಸುಕ್ಖಡಾಕಂವ ಕುಮ್ಭಿಯ"ನ್ತಿ॥ -

ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಆದಿ। ತಸ್ಸಾ ಕಾ ಉಪ್ಪತ್ತಿ? ಅತೀತೇ ಕಿರ ಅಞ್ಞತರಾ ಕುಲಧೀತಾ ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ ದುತಿಯದಿವಸೇ ಸಾಖಾಮಣ್ಡಪಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ವಾಲಿಕಂ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ಉಪರಿ ವಿತಾನಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಗನ್ಧಪುಪ್ಫಾದೀಹಿ ಪೂಜಂ ಕತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಕಾಲಂ ಆರೋಚಾಪೇಸಿ। ಸತ್ಥಾ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿ। ಸಾ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪಣೀತೇನ ಖಾದನೀಯೇನ ಭೋಜನೀಯೇನ ಪರಿವಿಸಿತ್ವಾ, ಭಗವನ್ತಂ ಭುತ್ತಾವಿಂ ಓನೀತಪತ್ತಪಾಣಿಂ ತಿಚೀವರೇನ ಅಚ್ಛಾದೇಸಿ। ತಸ್ಸಾ ಭಗವಾ ಅನುಮೋದನಂ ಕತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಸಾ ಯಾವತಾಯುಕಂ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಆಯುಪರಿಯೋಸಾನೇ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ಸುಗತೀಸು ಏವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಗಹಪತಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಸಂಸಾರೇ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವೀಸತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸೀಲಂ ಪೂರೇತ್ವಾ, ಪುಥುಜ್ಜನಕಾಲಕಿರಿಯಂ ಕತ್ವಾ, ಸಗ್ಗೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ಸಗ್ಗಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಖತ್ತಿಯಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಂ ಥಿರಸನ್ತಸರೀರತಾಯ **ಥೇರಿಕಾ**ತಿ ವೋಹರಿಂಸು। ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಕುಲಪ್ಪದೇಸಾದಿನಾ ಸಮಾನಜಾತಿಕಸ್ಸ ಖತ್ತಿಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ದಿನ್ನಾ ಪತಿದೇವತಾ ಹುತ್ವಾ ವಸನ್ತೀ ಸತ್ಥು ವೇಸಾಲಿಗಮನೇ ಸಾಸನೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ, ಅಪರಭಾಗೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ರುಚಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ "ಅಹಂ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಾಮಿಕಸ್ಸಾರೋಚೇಸಿ। ಸಾಮಿಕೋ ನಾನುಜಾನಾತಿ। ಸಾ ಪನ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಯಥಾಸುತಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ರೂಪಾರೂಪಧಮ್ಮೇ ಪರಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಅನುಯುತ್ತಾ ವಿಹರತಿ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಮಹಾನಸೇ ಬ್ಯಞ್ಜನೇ ಪಚ್ಚಮಾನೇ ಮಹತೀ ಅಗ್ಗಿಜಾಲಾ ಉಟ್ಠಹಿ। ಸಾ ಅಗ್ಗಿಜಾಲಾ ಸಕಲಭಾಜನಂ ತಟತಟಾಯನ್ತಂ ಝಾಯತಿ। ಸಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ತದೇವಾರಮ್ಮಣಂ ಕತ್ವಾ ಸುಟ್ಠುತರಂ ಅನಿಚ್ಚತಂ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಂ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ ತತೋ ತತ್ಥ ದುಕ್ಖಾನಿಚ್ಚಾನತ್ತತಞ್ಚ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಹಿ। ಸಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಆಭರಣಂ ವಾ ಅಲಙ್ಕಾರಂ ವಾ ನ ಧಾರೇತಿ। ಸಾ ಸಾಮಿಕೇನ "ಕಸ್ಮಾ ತ್ವಂ, ಭದ್ದೇ, ಇದಾನಿ ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಆಭರಣಂ ವಾ ಅಲಙ್ಕಾರಂ ವಾ ನ ಧಾರೇಸೀ"ತಿ ವುತ್ತಾ ಅತ್ತನೋ ಗಿಹಿಭಾವೇ ಅಭಬ್ಬಭಾವಂ

ಆರೋಚೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಾಪೇಸಿ। ಸೋ ವಿಸಾಖೋ ಉಪಾಸಕೋ ವಿಯ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಂ ಮಹತಾ ಪರಿಹಾರೇನ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ನೇತ್ವಾ "ಇಮಂ, ಅಯ್ಯೇ, ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಅಥ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ನೇತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸತ್ಥಾಪಿಸ್ಸಾ ಪಕತಿಯಾ ದಿಟ್ಠಾರಮ್ಮಣಮೇವ ವಿಭಾವೇನ್ತೋ **"ಸುಖಂ ಸುಪಾಹೀ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಸುಖ**ನ್ತಿ ಭಾವನಪುಂಸಕನಿದ್ದೇಸೋ। **ಸುಪಾಹೀ**ತಿ ಆಣತ್ತಿವಚನಂ। **ಥೇರಿಕೇ**ತಿ ಆಮನ್ತನವಚನಂ। **ಕತ್ವಾ ಚೋಳೇನ ಪಾರುತಾ**ತಿ ಅಪ್ಪಿಚ್ಛತಾಯ ನಿಯೋಜನಂ। **ಉಪಸನ್ತೋ ಹಿ ತೇ ರಾಗೋ**ತಿ ಪಟಿಪತ್ತಿಕಿತ್ತನಂ। **ಸುಕ್ಖಡಾಕಂವಾ**ತಿ ಉಪಸಮೇತಬ್ಬಸ್ಸ ಕಿಲೇಸಸ್ಸ ಅಸಾರಭಾವನಿದಸ್ಸನಂ। **ಕುಮ್ಭಿಯ**ನ್ತಿ ತದಾಧಾರಸ್ಸ ಅನಿಚ್ಚತುಚ್ಛಾದಿಭಾವನಿದಸ್ಸನಂ।

ಸುಖನ್ತಿ ಚೇತಂ ಇಟ್ಠಾಧಿವಚನಂ। ಸುಖೇನ ನಿದುಕ್ಖಾ ಹುತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸುಪಾಹೀ**ತಿ ನಿಪಜ್ಜನಿದಸ್ಸನಞ್ಚೇತಂ ಚತುನ್ನಂ ಇರಿಯಾಪಥಾನಂ, ತಸ್ಮಾ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಇರಿಯಾಪಥೇ ಸುಖೇನೇವ ಕಪ್ಪೇಹಿ ಸುಖಂ ವಿಹರಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಥೇರಿಕೇ**ತಿ ಇದಂ ಯದಿಪಿ ತಸ್ಸಾ ನಾಮಕಿತ್ತನಂ, ಪಚುರೇನ ಅನ್ವತ್ಥಸಞ್ಞಾಭಾವತೋ ಪನ ಥಿರೇ ಸಾಸನೇ ಥಿರಭಾವಪ್ಪತ್ತೇ, ಥಿರೇಹಿ ಸೀಲಾದಿಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕತ್ವಾ ಚೋಳೇನ ಪಾರುತಾ**ತಿ ಪಂಸುಕೂಲಚೋಳೇಹಿ ಚೀವರಂ ಕತ್ವಾ ಅಚ್ಛಾದಿತಸರೀರಾ ತಂ ನಿವತ್ಥಾ ಚೇವ ಪಾರುತಾ ಚ। **ಉಪಸನ್ತೋ ಹಿ ತೇ ರಾಗೋ**ತಿ ಹಿ-ಸದ್ದೋ ಹೇತ್ವತ್ಥೋ। ಯಸ್ಮಾ ತವ ಸನ್ತಾನೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಕಾಮರಾಗೋ ಉಪಸನ್ತೋ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಞಾಣಗ್ಗಿನಾ ದಡ್ಢೋ, ಇದಾನಿ ತದವಸೇಸಂ ರಾಗಂ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಞಾಣಗ್ಗಿನಾ ದಹೇತ್ವಾ ಸುಖಂ ಸುಪಾಹೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಸುಕ್ಖಡಾಕಂವ ಕುಮ್ಭಿಯ**ನ್ತಿ ಯಥಾ ತಂ ಪಕ್ಕೇ ಭಾಜನೇ ಅಪ್ಪಕಂ ಡಾಕಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಮಹತಿಯಾ ಅಗ್ಗಿಜಾಲಾಯ ಪಚ್ಚಮಾನಂ ಝಾಯಿತ್ವಾ ಸುಸ್ಸನ್ತಂ ವೂಪಸಮ್ಮತಿ, ಯಥಾ ವಾ ಉದಕಮಿಸ್ಸೇ ಡಾಕಬ್ಯಞ್ಜನೇ ಉದ್ಧನಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚಮಾನೇ ಉದಕೇ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ ತಂ ಚಿಚ್ಚಿಟಾಯತಿ ಚಿಟಿಚಿಟಾಯತಿ, ಉದಕೇ ಪನ ಛಿನ್ನೇ ಉಪಸನ್ತಮೇವ ಹೋತಿ, ಏವಂ ತವ ಸನ್ತಾನೇ ಕಾಮರಾಗೋ ಉಪಸನ್ತೋ, ಇತರಮ್ಪಿ ವೂಪಸಮೇತ್ವಾ ಸುಖಂ ಸುಪಾಹೀತಿ।

ಥೇರೀ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಸತ್ಥು ದೇಸನಾವಿಲಾಸೇನ ಚ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೧೯-೨೦)।

"ಕೋಣಾಗಮನಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಮಣ್ಡಪೋ ಕಾರಿತೋ ಮಯಾ।
ಧುವಂ ತಿಚೀವರಂದಾಸಿಂ, ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಲೋಕಬನ್ಧುನೋ॥

"ಯಂ ಯಂ ಜನಪದಂ ಯಾಮಿ, ನಿಗಮೇ ರಾಜಧಾನಿಯೋ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪೂಜಿತೋ ಹೋಮಿ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ನಾಗೀವ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ವಿಹರಾಮಿ ಅನಾಸವಾ॥

"ಸ್ವಾಗತಂ ವತ ಮೇ ಆಸಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

"ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ ಚತಸ್ಸೋ, ವಿಮೋಕ್ಖಾಪಿ ಚ ಅಟ್ಠಿಮೇ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಥೇರೀ ಉದಾನೇನ್ತೀ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ, ತೇನಾಯಂ ಗಾಥಾ ತಸ್ಸಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ ಅಹೋಸಿ। ತತ್ಥ ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತಗಾಥಾಯ ಅನವಸೇಸೋ ರಾಗೋ ಪರಿಗ್ಗಹಿತೋ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ತಸ್ಸ ವೂಪಸಮಸ್ಸ ಅಧಿಪ್ಪೇತತ್ತಾ। ರಾಗವೂಪಸಮೇನೇವ ಚೇತ್ಥ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಕಿಲೇಸಾನಂ ವೂಪಸಮೋ ವುತ್ತೋತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಂ ತದೇಕಟ್ಠತಾಯ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಕಿಲೇಸಧಮ್ಮಾನಂ ವೂಪಸಮಸಿದ್ಧಿತೋ। ತಥಾ ಹಿ ವುಚ್ಚತಿ -

"ಉದ್ಧಚ್ಚವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಹಿ, ಯೋ ಮೋಹೋ ಸಹಜೋ ಮತೋ।
ಪಹಾನೇಕಟ್ಠಭಾವೇನ, ರಾಗೇನ ಸರಣೋ ಹಿ ಸೋ"ತಿ॥

ಯಥಾ ಚೇತ್ಥ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಂಕಿಲೇಸಾನಂ ವೂಪಸಮೋ ವುತ್ತೋ, ಏವಂ ಸಬ್ಬತ್ಥಾಪಿ ತೇಸಂ ವೂಪಸಮೋ ವುತ್ತೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಪುಬ್ಬಭಾಗೇ ತದಙ್ಗವಸೇನ, ಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾಕ್ಖಣೇ ವಿಕ್ಖಮ್ಭನವಸೇನ, ಮಗ್ಗಕ್ಖಣೇ ಸಮುಚ್ಛೇದವಸೇನ, ಫಲಕ್ಖಣೇ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿವಸೇನ ವೂಪಸಮಸಿದ್ಧಿತೋ। ತೇನ ಚತುಬ್ಬಿಧಸ್ಸಾಪಿ ಪಹಾನಸ್ಸ ಸಿದ್ಧಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ । ತತ್ಥ ತದಙ್ಗಪ್ಪಹಾನೇನ ಸೀಲಸಮ್ಪದಾಸಿದ್ಧಿ, ವಿಕ್ಖಮ್ಭನಪಹಾನೇನ ಸಮಾಧಿಸಮ್ಪದಾಸಿದ್ಧಿ, ಇತರೇಹಿ ಪಞ್ಞಾಸಮ್ಪದಾಸಿದ್ಧಿ ದಸ್ಸಿತಾ ಹೋತಿ ಪಹಾನಾಭಿಸಮಯೋಪಸಿಜ್ಝನತೋ। ಯಥಾ ಭಾವನಾಭಿಸಮಯಂ ಸಾಧೇತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಅಸತಿ ತದಭಾವತೋ, ತಥಾ ಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಭಿಸಮಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾಭಿಸಮಯಞ್ಚ ಸಾಧೇತಿ ಏವಾತಿ। ಚತುರಾಭಿಸಮಯಸಿದ್ಧಿಯಾ ತಿಸ್ಸೋ ಸಿಕ್ಖಾ, ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ತಿವಿಧಕಲ್ಯಾಣತಾ, ಸತ್ತವಿಸುದ್ಧಿಯೋ ಚ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಇಮಾಯ ಗಾಥಾಯ ಪಕಾಸಿತಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। **ಅಞ್ಞತರಾಥೇರೀ** ಅಪಞ್ಞಾತಾ ನಾಮಗೋತ್ತಾದಿವಸೇನ ಅಪಾಕಟಾ, ಏಕಾ ಥೇರೀ ಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಅಞ್ಞತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ಮುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

೨. "ಮುತ್ತೇ ಮುಚ್ಚಸ್ಸು ಯೋಗೇಹಿ, ಚನ್ದೋ ರಾಹುಗ್ಗಹಾ ಇವ।
ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ, ಅನಣಾ ಭುಞ್ಜ ಪಿಣ್ಡಕ"ನ್ತಿ॥ -

ಅಯಂ ಮುತ್ತಾಯ ನಾಮ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾರಂ ರಥಿಯಂ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪೀತಿವೇಗೇನ ಸತ್ಥು ಪಾದಮೂಲೇ ಅವಕುಜ್ಜಾ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಮುತ್ತಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ವೀಸತಿವಸ್ಸಕಾಲೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾವ ಹುತ್ವಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಕಥಾಪೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಟಿಕ್ಕನ್ತಾ ಥೇರೀನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ವತ್ತಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ದಿವಾಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಹೋ ನಿಸಿನ್ನಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಮನಸಿಕಾರಂ ಆರಭಿ। ಸತ್ಥಾ ಸುರಭಿಗನ್ಧಕುಟಿಯಾ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಓಭಾಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಪುರತೋ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿಯ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ **"ಮುತ್ತೇ ಮುಚ್ಚಸ್ಸು ಯೋಗೇಹೀ"**ತಿ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಮುತ್ತೇ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಆಲಪನಂ। **ಮುಚ್ಚಸ್ಸು ಯೋಗೇಹೀ**ತಿ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಕಾಮಯೋಗಾದೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಯೋಗೇಹಿ ಮುಚ್ಚ, ತೇಹಿ ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಹೋಹಿ। ಯಥಾ ಕಿಂ? **ಚನ್ದೋ ರಾಹುಗ್ಗಹಾ ಇವಾ**ತಿ ರಾಹುಸಙ್ಖಾತೋ ಗಹತೋ ಚನ್ದೋ ವಿಯ ಉಪಕ್ಕಿಲೇಸತೋ ಮುಚ್ಚಸ್ಸು। **ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೇನ ಚಿತ್ತೇನಾ**ತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಚ್ಛೇದವಿಮುತ್ತಿಯಾ ಸುಟ್ಠು ವಿಮುತ್ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ,

ಇತ್ಥಂ ಭೂತಲಕ್ಖಣೇ ಚೇತಂ ಕರಣವಚನಂ। **ಅನಣಾ ಭುಞ್ಜ ಪಿಣ್ಡಕನ್ತಿ** ಕಿಲೇಸಇಣಂ ಪಹಾಯ ಅನಣಾ ಹುತ್ವಾ ರಟ್ಠಪಿಣ್ಡಂ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯಾಸಿ। ಯೋ ಹಿ ಕಿಲೇಸೇ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಸತ್ಥಾರಾ ಅನುಞ್ಞಾತಪಚ್ಚಯೇ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ, ಸೋ ಸಾಣೋ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ ನಾಮ। ಯಥಾಹ ಆಯಸ್ಮಾ ಬಾಕುಲೋ - "ಸತ್ತಾಹಮೇವ ಖೋ ಅಹಂ, ಆವುಸೋ, ಸಾಣೋ ರಟ್ಠಪಿಣ್ಡಂ ಭುಞ್ಜಿ"ನ್ತಿ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೧೧)। ತಸ್ಮಾ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತೇನ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದಾದಿಇಣಂ ಪಹಾನಾಯ ಅನಣೇನ ಹುತ್ವಾ ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ। **ಪಿಣ್ಡಕನ್ತಿ** ದೇಸನಾಸೀಸಮೇವ, ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪಚ್ಚಯೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಭಿಣ್ಹಂ ಓವದತೀತಿ** ಅರಿಯಮಗ್ಗಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಉಪಕ್ಕಿಲೇಸೇ ವಿಸೋಧೇನ್ತೋ ಬಹುಸೋ ಓವಾದಂ ದೇತಿ।

ಸಾ ತಸ್ಮಿಂ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೩೧-೩೬) -

"ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ, ಲೋಕಜೇಟ್ಠಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।
ರಥಿಯಂ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ, ತಾರಯನ್ತಸ್ಸ ಪಾಣಿನೋ॥

"ಘರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾನ, ಅವಕುಜ್ಜಾ ನಿಪಜ್ಜಹಂ।
ಅನುಕಮ್ಪಕೋ ಲೋಕನಾಥೋ, ಸಿರಸಿ ಅಕ್ಕಮೀ ಮಮ॥

"ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾನ ಸಿರಸಿ, ಅಗಮಾ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ತೇನ ಚಿತ್ತಪ್ಪಸಾದೇನ, ತುಸಿತಂ ಅಗಮಾಸಹಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಸಾ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಉದಾನೇಸಿ। ಪರಿಪುಣ್ಣಸಿಕ್ಖಾ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಾಲೇಪಿ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಪಚ್ಚಭಾಸೀತಿ।

ಮುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಪುಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಪುಣ್ಣೇ ಪೂರಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹೀತಿ ಪುಣ್ಣಾಯ ನಾಮ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಬುದ್ಧಸುಞ್ಞೇ ಲೋಕೇ ಚನ್ದಭಾಗಾಯ ನದಿಯಾ ತೀರೇ ಕಿನ್ನರಯೋನಿಯಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ। ಏಕದಿವಸಂ ತತ್ಥ ಅಞ್ಞತರಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ನಳಮಾಲಾಯ ತಂ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಗಹಪತಿಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಪುಣ್ಣಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ವೀಸತಿವಸ್ಸಾನಿ ವಸಮಾನಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾ ಏವ ಹುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಆರಭಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ನಿಸಿನ್ನೋ ಏವ ಓಭಾಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ -

೩. "ಪುಣ್ಣೇ ಪೂರಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಚನ್ದೋ ಪನ್ನರಸೇರಿವ।
ಪರಿಪುಣ್ಣಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಯಾ"ತಿ॥ - ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಪುಣ್ಣೇ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಆಲಪನಂ। **ಪೂರಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹೀ**ತಿ ಸತ್ತತಿಂಸಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮೇಹಿ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಹೋಹಿ। **ಚನ್ದೋ ಪನ್ನರಸೇರಿವಾ**ತಿ ರ-ಕಾರೋ ಪದಸನ್ಧಿಕರೋ। ಪನ್ನರಸೇ ಪುಣ್ಣಮಾಸಿಯಂ ಸಬ್ಬಾಹಿ ಕಲಾಹಿ ಪರಿಪುಣ್ಣೋ ಚನ್ದೋ ವಿಯ। **ಪರಿಪುಣ್ಣಾಯ ಪಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ಸೋಳಸನ್ನಂ ಕಿಚ್ಚಾನಂ ಪಾರಿಪೂರಿಯಾ ಪರಿಪುಣ್ಣಾಯ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಪಞ್ಞಾಯ। **ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಯಾ**ತಿ ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಂ ಅನವಸೇಸತೋ ಭಿನ್ದ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದ। ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಪದಾಲನೇನ ಸಹೇವ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಕಿಲೇಸಾ ಪದಾಲಿತಾ ಹೋನ್ತೀತಿ।

ಸಾ ತಂ ಗಾಥಂ ಸುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೩೭-೪೫) –

“ಚನ್ದಭಾಗಾನದೀತೀರೇ, ಅಹೋಸಿಂ ಕಿನ್ನರೀ ತದಾ।
ಅದ್ದಸಂ ವಿರಜಂ ಬುದ್ಧಂ, ಸಯಮ್ಭುಂ ಅಪರಾಜಿತಂ॥

“ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ವೇದಜಾತಾ ಕತಞ್ಜಲೀ।
ನಳಮಾಲಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಸಯಮ್ಭುಂ ಅಭಿಪೂಜಯಿಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಕಿನ್ನರೀದೇಹಂ, ಅಗಚ್ಛಿಂ ತಿದಸಂ ಗತಿಂ॥

“ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ದಸನ್ನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸಂವೇಜೇತ್ವಾನ ಮೇ ಚಿತ್ತಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಚತುನ್ನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಪುಪ್ಫಮಭಿಪೂಜಯಿಂ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪುಪ್ಫಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಸಾ ಥೇರೀ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಉದಾನೇಸಿ। ಅಯಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಗಾಥಾ ಅಹೋಸೀತಿ।

ಪುಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ತಿಸ್ಸಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ತಿಸ್ಸೇ ಸಿಕ್ಖಸ್ಸು ಸಿಕ್ಖಾಯಾತಿ ತಿಸ್ಸಾಯ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಸಮ್ಭತಕುಸಲಪಚ್ಚಯಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕಪಿಲವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಸಕ್ಯರಾಜಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಓರೋಧಭೂತಾ ಪಚ್ಛಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ತಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಓಭಾಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ –

೪. “ತಿಸ್ಸೇ ಸಿಕ್ಖಸ್ಸು ಸಿಕ್ಖಾಯ, ಮಾ ತಂ ಯೋಗಾ ಉಪಚ್ಚಗುಂ।
ಸಬ್ಬಯೋಗವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ಚರ ಲೋಕೇ ಅನಾಸವಾ”ತಿ॥ - ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ತಿಸ್ಸೇ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಆಲಪನಂ। **ಸಿಕ್ಖಸ್ಸು ಸಿಕ್ಖಾಯಾ**ತಿ ಅಧಿಸೀಲಸಿಕ್ಖಾದಿಕಾಯ ತಿವಿಧಾಯ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಸಿಕ್ಖ, ಮಗ್ಗಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ತಿಸ್ಸೋ ಸಿಕ್ಖಾಯೋ ಸಮ್ಪಾದೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಾನಿ ತಾಸಂ ಸಮ್ಪಾದನೇ ಕಾರಣಮಾಹ **“ಮಾ ತಂ ಯೋಗಾ ಉಪಚ್ಚಗು”**ನ್ತಿ ಮನುಸ್ಸತ್ತಂ, ಇನ್ದ್ರಿಯಾವೇಕಲ್ಲಂ, ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೋ, ಸದ್ಧಾಪಟಿಲಾಭೋತಿ ಇಮೇ ಯೋಗಾ ಸಮಯಾ ದುಲ್ಲಭಕ್ಖಣಾ ತಂ ಮಾ ಅತಿಕ್ಕಮುಂ। ಕಾಮಯೋಗಾದಯೋ ಏವ ವಾ ಚತ್ತಾರೋ **ಯೋಗಾ** ತಂ **ಮಾ ಉಪಚ್ಚಗುಂ** ಮಾ ಅಭಿಭವೇಯ್ಯುಂ। **ಸಬ್ಬಯೋಗವಿಸಂಯುತ್ತಾ**ತಿ ಸಬ್ಬೇಹಿ ಕಾಮಯೋಗಾದೀಹಿ ಯೋಗೇಹಿ ವಿಮುತ್ತಾ ತತೋ ಏವ ಅನಾಸವಾ ಹುತ್ವಾ ಲೋಕೇ ಚರ, ದಿಟ್ಠಸುಖವಿಹಾರೇನ ವಿಹರಾಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಾ ತಂ ಗಾಥಂ ಸುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣೀತಿ ಆದಿನಯೋ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ತಿಸ್ಸಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫-೧೦. ತಿಸ್ಸಾದಿಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ತಿಸ್ಸೇ ಯುಞ್ಜಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹೀತಿ ತಿಸ್ಸಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ । ತಸ್ಸಾ ವತ್ಥು **ತಿಸ್ಸಾ**ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಅಯಂ ಪನ ಥೇರೀ ಹುತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಯಥಾ ಚ ಅಯಂ, ಏವಂ ಇತೋ ಪರಂ **ಧೀರಾ, ವೀರಾ, ಮಿತ್ತಾ, ಭದ್ರಾ, ಉಪಸಮಾ**ತಿ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಥೇರೀನಂ ವತ್ಥು ಏಕಸದಿಸಮೇವ। ಸಬ್ಬಾಪಿ ಇಮಾ ಕಪಿಲವತ್ಥುವಾಸಿನಿಯೋ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಓರೋಧಭೂತಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ ಓಭಾಸಗಾಥಾಯ ಚ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಸತ್ತಮಿಂ। ಸಾ ಪನ ಓಭಾಸಗಾಥಾಯ ವಿನಾ ಪಗೇವ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಲದ್ಧಂ ಓವಾದಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ “ವೀರಾ ವೀರೇಹೀ”ತಿ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ। ಇತರಾಪಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ -

೫. “ತಿಸ್ಸೇ ಯುಞ್ಜಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಖಣೋ ತಂ ಮಾ ಉಪಚ್ಚಗಾ।
ಖಣಾತೀತಾ ಹಿ ಸೋಚನ್ತಿ, ನಿರಯಮ್ಹಿ ಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

೬. “ಧೀರೇ ನಿರೋಧಂ ಫುಸೇಹಿ, ಸಞ್ಞಾವೂಪಸಮಂ ಸುಖಂ।
ಆರಾಧಯಾಹಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಮನುತ್ತರಂ॥

೭. “ವೀರಾ ವೀರೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ।
ಧಾರೇತಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನಂ॥

೮. “ಸದ್ಧಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಮಿತ್ತೇ ಮಿತ್ತರತಾ ಭವ।
ಭಾವೇಹಿ ಕುಸಲೇ ಧಮ್ಮೇ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ॥

೯. “ಸದ್ಧಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಭದ್ರೇ ಭದ್ರರತಾ ಭವ।
ಭಾವೇಹಿ ಕುಸಲೇ ಧಮ್ಮೇ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಮನುತ್ತರಂ॥

೧೦. “ಉಪಸಮೇ ತರೇ ಓಘಂ, ಮಚ್ಚುಧೇಯ್ಯಂ ಸುದುತ್ತರಂ।

ಧಾರೇಹಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನ''ನ್ತಿ॥ - ಗಾಥಾಯೋ ಅಭಾಸಿಂಸು।

ತತ್ಥ **ಯುಞ್ಜಸ್ಸು ಧಮ್ಮೇಹೀ**ತಿ ಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾಧಮ್ಮೇಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮೇಹಿ ಚ ಯುಞ್ಜ ಯೋಗಂ ಕರೋಹಿ। **ಖಣೋ ತಂ ಮಾ ಉಪಚ್ಚಗಾ**ತಿ ಯೋ ಏವಂ ಯೋಗಭಾವನಂ ನ ಕರೋತಿ, ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಪತಿರೂಪದೇಸೇ ಉಪ್ಪತ್ತಿಕ್ಖಣೋ, ಛನ್ನಂ ಆಯತನಾನಂ ಅವೇಕಲ್ಲಕ್ಖಣೋ, ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದಕ್ಖಣೋ, ಸದ್ಧಾಯ ಪಟಿಲದ್ಧಕ್ಖಣೋ, ಸಬ್ಬೋಪಿ ಅಯಂ ಖಣೋ ಅತಿಕ್ಕಮತಿ ನಾಮ। ಸೋ ಖಣೋ ತಂ ಮಾ ಅತಿಕ್ಕಮಿ। **ಖಣಾತೀತಾ**ತಿ ಯೇ ಹಿ ಖಣಂ ಅತೀತಾ, ಯೇ ಚ ಪುಗ್ಗಲೇ ಸೋ ಖಣೋ ಅಭೀತೋ, ತೇ ನಿರಯಮ್ಹಿ ಸಮಪ್ಪಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಸೋಚನ್ತಿ, ತತ್ಥ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚನುಭವನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ನಿರೋಧಂ ಫುಸೇಹೀತಿ ಕಿಲೇಸನಿರೋಧಂ ಫುಸ್ಸ ಪಟಿಲಭ। **ಸಞ್ಞಾವೂಪಸಮಂ ಸುಖಂ, ಆರಾಧಯಾಹಿ ನಿಬ್ಬಾನ**ನ್ತಿ ಕಾಮಸಞ್ಞಾದೀನಂ ಪಾಪಸಞ್ಞಾನಂ ಉಪಸಮನಿಮಿತ್ತಂ ಅಚ್ಚನ್ತಸುಖಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಆರಾಧೇಹಿ।

ವೀರಾ ವೀರೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹೀತಿ ವೀರಿಯಪಧಾನತಾಯ ವೀರೇಹಿ ತೇಜುಸ್ಸದೇಹಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗಧಮ್ಮೇಹಿ **ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ** ವಡ್ಢಿತಸದ್ಧಾದಿಇನ್ದ್ರಿಯಾ ವೀರಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ವತ್ಥುಕಾಮೇಹಿ ಸವಾಹನಂ ಕಿಲೇಸಮಾರಂ ಜಿನಿತ್ವಾ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಾಭಾವತೋ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ ಧಾರೇತೀತಿ ಥೇರೀ ಅಞ್ಞಂ ವಿಯ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಮಿತ್ತೇತಿ ತಂ ಆಲಪತಿ। **ಮಿತ್ತರತಾ**ತಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇಸು ಅಭಿರತಾ। ತತ್ಥ ಸಕ್ಕಾರಸಮ್ಮಾನಕರಣತಾ ಹೋಹಿ। **ಭಾವೇಹಿ ಕುಸಲೇ ಧಮ್ಮೇ**ತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗಧಮ್ಮೇ ವಡ್ಢೇಹಿ। **ಯೋಗಕ್ಖೇಮಸ್ಸಾ**ತಿ ಅರಹತ್ತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಚ ಪತ್ತಿಯಾ ಅಧಿಗಮಾಯ।

ಭದ್ರೇತಿ ತಂ ಆಲಪತಿ। **ಭದ್ರರತಾ**ತಿ ಭದ್ರೇಸು ಸೀಲಾದಿಧಮ್ಮೇಸು ರತಾ ಅಭಿರತಾ ಹೋಹಿ। **ಯೋಗಕ್ಖೇಮಮನುತ್ತರ**ನ್ತಿ ಚತೂಹಿ ಯೋಗೇಹಿ ಖೇಮಂ ಅನುಪದ್ದವಂ ಅನುತ್ತರಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ತಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ ಕುಸಲೇ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮೇ ಭಾವೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉಪಸಮೇತಿ ತಂ ಆಲಪತಿ। **ತರೇ ಓಘಂ ಮಚ್ಚುಧೇಯ್ಯಂ ಸುದುತ್ತರ**ನ್ತಿ ಮಚ್ಚು ಏತ್ಥ ಧೀಯತೀತಿ ಮಚ್ಚುಧೇಯ್ಯಂ, ಅನುಪಚಿತಕುಸಲಸಮ್ಭಾರೇಹಿ ಸುಟ್ಠು ದುತ್ತರನ್ತಿ ಸುದುತ್ತರಂ, ಸಂಸಾರಮಹೋಘಂ **ತರೇ** ಅರಿಯಮಗ್ಗನಾವಾಯ ತರೇಯ್ಯಾಸಿ। **ಧಾರೇಹಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ತರಣೇನೇವ ಅನ್ತಿಮದೇಹಧರಾ ಹೋಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಿಸ್ಸಾದಿಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಿಟ್ಠಿತಾ ಪಠಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ।

೧೧. ಮುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸುಮುತ್ತಾ ಸಾಧುಮುತ್ತಾಮ್ಹೀತಿಆದಿಕಾ ಮುತ್ತಾಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕೋಸಲಜನಪದೇ **ಓಘಾತಕಸ್ಸ** ನಾಮ ದಲಿದ್ದಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ತಂ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಏಕಸ್ಸ ಖುಜ್ಜಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಅದಂಸು। ಸಾ ತೇನ ಘರಾವಾಸಂ ಅರೋಚನ್ತೀ ತಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ತಸ್ಸಾ ಬಹಿದ್ಧಾರಮ್ಮಣೇಸು ಚಿತ್ತಂ ವಿಧಾವತಿ, ಸಾ ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೀ ''ಸುಮುತ್ತಾ ಸಾಧುಮುತ್ತಾಮ್ಹೀ''ತಿ ಗಾಥಂ ವದನ್ತೀಯೇವ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ, ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** -

“ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಮಾ।
ಪಾಣಿನೇ ಅನುಗಣ್ಹನ್ತೋ, ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪಾವಿಸೀ ಪುರಂ॥

“ತಸ್ಸ ಆಗಚ್ಛತೋ ಸತ್ಥು, ಸಬ್ಬೇ ನಗರವಾಸಿನೋ।
ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಾ ಸಮಾಗನ್ತ್ವಾ, ವಾಲಿಕಾ ಆಕಿರಿಂಸು ತೇ॥

“ವೀಥಿಸಮ್ಮಜ್ಜನಂ ಕತ್ವಾ, ಕದಲಿಪುಣ್ಣಕದ್ಧಜೇ।
ಧೂಮಂ ಚುಣ್ಣಞ್ಚ ಮಾಸಞ್ಚ, ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಚ್ಚ ಸತ್ಥುನೋ॥

“ಮಣ್ಡಪಂ ಪಟಿಯಾದೇತ್ವಾ, ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ ವಿನಾಯಕಂ।
ಮಹಾದಾನಂ ದದಿತ್ವಾನ, ಸಮ್ಬೋಧಿಂ ಅಭಿಪತ್ಥಯಿ॥

“ಪದುಮುತ್ತರೋ ಮಹಾವೀರೋ, ಹಾರಕೋ ಸಬ್ಬಪಾಣಿನಂ।
ಅನುಮೋದನಿಯಂ ಕತ್ವಾ, ಬ್ಯಾಕಾಸಿ ಅಗ್ಗಪುಗ್ಗಲೋ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸೇ ಅತಿಕ್ಕನ್ತೇ, ಕಪ್ಪೋ ಹೇಸ್ಸತಿ ಭದ್ದಕೋ।
ಭವಾಭವೇ ಸುಖಂ ಲದ್ಧಾ, ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಸಿ ಬೋಧಿಯಂ॥

“ಹತ್ಥಕಮ್ಮಞ್ಚ ಯೇ ಕೇಚಿ, ಕತಾವೀ ನರನಾರಿಯೋ।
ಅನಾಗತಮ್ಹಿ ಅದ್ಧಾನೇ, ಸಬ್ಬಾ ಹೇಸ್ಸನ್ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಉಪ್ಪನ್ನದೇವಭವನೇ, ತುಯ್ಹಂ ತಾ ಪರಿಚಾರಿಕಾ॥

“ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಮಸಙ್ಖ್ಯೇಯ್ಯಂ, ಮಾನುಸಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖಿಯಂ।
ಅನುಭೋನ್ತಿ ಚಿರಂ ಕಾಲಂ, ಸಂಸರಿಮ್ಹ ಭವಾಭವೇ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಕಮ್ಮಮಕರಿಂ ತದಾ।
ಸುಖುಮಾಲಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು, ಅಥೋ ದೇವಪುರೇಸು ಚ॥

“ರೂಪಂ ಭೋಗಂ ಯಸಂ ಆಯುಂ, ಅಥೋ ಕಿತ್ತಿಸುಖಂ ಪಿಯಂ।
ಲಭಾಮಿ ಸತತಂ ಸಬ್ಬಂ, ಸುಕತಂ ಕಮ್ಮಸಮ್ಪದಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಜಾತಾಹಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಕುಲೇ।
ಸುಖುಮಾಲಹತ್ಥಪಾದಾ , ರಮಣಿಯೇ ನಿವೇಸನೇ॥

“ಸಬ್ಬಕಾಲಮ್ಪಿ ಪಥವೀ, ನ ಪಸ್ಸಾಮನಲಙ್ಕತಂ।
ಚಿಕ್ಖಲ್ಲಭೂಮಿಂ ಅಸುಚಿಂ, ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಕುದಾಚನಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೀ -

೧೧. “ಸುಮುತ್ತಾ ಸಾಧುಮುತ್ತಾಮ್ಹಿ, ತೀಹಿ ಖುಜ್ಜೇಹಿ ಮುತ್ತಿಯಾ।
ಉದುಕ್ಖಲೇನ ಮುಸಲೇನ, ಪತಿನಾ ಖುಜ್ಜಕೇನ ಚ।
ಮುತ್ತಾಮ್ಹಿ ಜಾತಿಮರಣಾ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ”ತಿ॥ - ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸುಮುತ್ತಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಮುತ್ತಾ। **ಸಾಧುಮುತ್ತಾಮ್ಹೀ**ತಿ ಸಾಧು ಸಮ್ಮದೇವ ಮುತ್ತಾ ಅಮ್ಹಿ। ಕುತೋ ಪನ ಸುಮುತ್ತಾ ಸಾಧುಮುತ್ತಾತಿ ಆಹ **“ತೀಹಿ ಖುಜ್ಜೇಹಿ ಮುತ್ತಿಯಾ”**ತಿ, ತೀಹಿ ವಙ್ಕಕೇಹಿ ಪರಿಮುತ್ತಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಾನಿ ತಾನಿ ಸರೂಪತೋ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **“ಉದುಕ್ಖಲೇನ ಮುಸಲೇನ, ಪತಿನಾ ಖುಜ್ಜಕೇನ ಚಾ”**ತಿ ಆಹ। ಉದುಕ್ಖಲೇ ಹಿ ಧಞ್ಞಂ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿಯಾ ಪರಿವತ್ತೇನ್ತಿಯಾ ಮುಸಲೇನ ಕೋಟ್ಟೇನ್ತಿಯಾ ಚ ಪಿಟ್ಠಿ ಓನಾಮೇತಬ್ಬಾ ಹೋತೀತಿ ಖುಜ್ಜಕರಣಹೇತುತಾಯ ತದುಭಯಂ “ಖುಜ್ಜ”ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। ಸಾಮಿಕೋ ಪನಸ್ಸಾ ಖುಜ್ಜೋ ಏವ। ಇದಾನಿ ಯಸ್ಸಾ ಮುತ್ತಿಯಾ ನಿದಸ್ಸನವಸೇನ ತೀಹಿ ಖುಜ್ಜೇಹಿ ಮುತ್ತಿ ವುತ್ತಾ। ತಮೇವ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **“ಮುತ್ತಾಮ್ಹಿ ಜಾತಿಮರಣಾ”**ತಿ ವತ್ವಾ ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ **“ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ”**ತಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ನ ಕೇವಲಮಹಂ ತೀಹಿ ಖುಜ್ಜೇಹಿ ಏವ ಮುತ್ತಾ, ಅಥ ಖೋ ಸಬ್ಬಸ್ಮಾ ಜಾತಿಮರಣಾಪಿ, ಯಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬಸ್ಸಾಪಿ ಭವಸ್ಸ ನೇತ್ತಿ ನಾಯಿಕಾ ತಣ್ಹಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಮಯಾ ಸಮುಗ್ಘಾಟಿತಾತಿ।

ಮುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಛನ್ದಜಾತಾ ಅವಸಾಯೀತಿ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಸಾ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಪರಾಧೀನವುತ್ತಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಜೀವನ್ತೀ ನಿರೋಧತೋ ವುಟ್ಠಿತಸ್ಸ ಅಗ್ಗಸಾವಕಸ್ಸ ಪೂಜಾಸಕ್ಕಾರಪುಬ್ಬಕಂ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ। ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ **ಫುಸ್ಸಸ್ಸ** ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಸತ್ಥು ವೇಮಾತಿಕಭಾತಿಕಾನಂ ಕಮ್ಮಿಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ವಸಮಾನಾ ದಾನಂ ಪಟಿಚ್ಚ “ಏಕಂ ದೇಹೀ”ತಿ ಸಾಮಿಕೇನ ವುತ್ತೇ ದ್ವೇ ದೇನ್ತೀ, ಬಹುಂ ಪುಞ್ಞಂ ಕತ್ವಾ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ **ಕಿಕಿಸ್ಸ** ಕಾಸಿಕರಞ್ಞೋ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ತನ್ನಂ ಭಗಿನೀನಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಾ ಹುತ್ವಾ ವೀಸತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ವಿಸಾಖಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಗೇಹಂ ಗತಾ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ವಿಸಾಖೋ ಸೇಟ್ಠಿ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಅನಾಗಾಮೀ ಹುತ್ವಾ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹನ್ತೋ ಸೋಪಾನಮತ್ಥಕೇ ಠಿತಾಯ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಯ ಪಸಾರಿತಹತ್ಥಂ ಅನಾಲಮ್ಬಿತ್ವಾವ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಮಾನೋಪಿ ತುಣ್ಹೀಭೂತೋವ ಭುಞ್ಜಿ। ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ ತಂ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ, “ಅಯ್ಯಪುತ್ತ, ಕಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಅಜ್ಜ ಮಮ ಹತ್ಥಂ ನಾಲಮ್ಬಿ, ಭುಞ್ಜಮಾನೋಪಿ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಥೇಸಿ, ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಕೋಚಿ ಮಯ್ಹಂ ದೋಸೋ”ತಿ ಆಹ। ವಿಸಾಖೋ “ಧಮ್ಮದಿನ್ನೇ, ನ ತೇ ದೋಸೋ ಅತ್ಥಿ, ಅಹಂ ಪನ ಅಜ್ಜ ಪಟ್ಠಾಯ ಇತ್ಥಿಸರೀರಂ ಫುಸಿತುಂ ಆಹಾರೇ ಚ ಲೋಲಭಾವಂ ಕಾತುಂ ಅನರಹೋ, ತಾದಿಸೋ ಮಯಾ ಧಮ್ಮೋ ಪಟಿವಿದ್ಧೋ। ತ್ವಂ ಪನ ಸಚೇ ಇಚ್ಛಸಿ, ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಗೇಹೇ ವಸ। ನೋ ಚೇ ಇಚ್ಛಸಿ, ಯತ್ತಕೇನ ಧನೇನ ತೇ ಅತ್ಥೋ, ತತ್ತಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕುಲಘರಂ ಗಚ್ಛಾಹೀ”ತಿ ಆಹ। “ನಾಹಂ, ಅಯ್ಯಪುತ್ತ, ತಯಾ ವನ್ತವಮನಂ ಆಚಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಮೇ ಅನುಜಾನಾಹೀ”ತಿ। ವಿಸಾಖೋ “ಸಾಧು, ಧಮ್ಮದಿನ್ನೇ”ತಿ ತಂ ಸುವಣ್ಣಸಿವಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಉಪಸ್ಸಯಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕತಿಪಾಹಂ ತತ್ಥ ವಸಿತ್ವಾ ವಿವೇಕವಾಸಂ ವಸಿತುಕಾಮಾ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ, “ಅಯ್ಯಾ, ಆಕಿಣ್ಣಟ್ಠಾನೇ ಮಯ್ಹಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ರಮತಿ, ಗಾಮಕಾವಾಸಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಂ

ಗಾಮಕಾವಾಸಂ ನಯಿಂಸು। ಸಾ ತತ್ಥ ವಸನ್ತೀ ಅತೀತೇ ಮದ್ದಿತಸಙ್ಖಾರತಾಯ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೯೫-೧೩೦) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಕುಲೇ ಅಞ್ಞತರೇ ಅಹುಂ।
ಪರಕಮ್ಮಕಾರೀ ಆಸಿಂ, ನಿಪಕಾ ಸೀಲಸಂವುತಾ॥

"ಪದುಮುತ್ತರಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಸುಜಾತೋ ಅಗ್ಗಸಾವಕೋ।
ವಿಹಾರಾ ಅಭಿನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಾಯ ಗಚ್ಛತಿ॥

"ಘಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೀ, ತದಾ ಉದಕಹಾರಿಕಾ।
ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅದದಂ ಪೂಪಂ, ಪಸನ್ನಾ ಸೇಹಿ ಪಾಣಿಭಿ॥

"ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ, ನಿಸಿನ್ನೋ ಪರಿಭುಞ್ಜಿ ಸೋ।
ತತೋ ನೇತ್ವಾನ ತಂ ಗೇಹಂ, ಅದಾಸಿಂ ತಸ್ಸ ಭೋಜನಂ॥

"ತತೋ ಮೇ ಅಯ್ಯಕೋ ತುಟ್ಠೋ, ಅಕರೀ ಸುಣಿಸಂ ಸಕಂ।
ಸಸ್ಸುಯಾ ಸಹ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಅಭಿವಾದಯಿಂ॥

"ತದಾ ಸೋ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಂ, ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಪರಿಕಿತ್ತಯಂ।
ಠಪೇಸಿ ಏತದಗ್ಗಮ್ಹಿ, ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಅಹಂ॥

"ನಿಮನ್ತಯಿತ್ವಾ ಸುಗತಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ।
ಮಹಾದಾನಂ ದದಿತ್ವಾನ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಪತ್ಥಯಿಂ॥

"ತತೋ ಮಂ ಸುಗತೋ ಆಹ, ಘನನಿನ್ನಾದಸುಸ್ಸರೋ।
ಮಮುಪಟ್ಠಾನನಿರತೇ, ಸಸಙ್ಘಪರಿವೇಸಿಕೇ॥

"ಸದ್ಧಮ್ಮಸ್ಸವನೇ ಯುತ್ತೇ, ಗುಣವದ್ಧಿತಮಾನಸೇ।
ಭದ್ದೇ ಭವಸ್ಸು ಮುದಿತಾ, ಲಚ್ಛಸೇ ಪಣಿಧೀಫಲಂ॥

"ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾತಿ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

"ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ಮಹಾಮುನಿಂ।

ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ಭಟ್ಠಾ ತಸ್ಸಾಸಹಂ ಧೀತಾ, ಸುಧಮ್ಮಾ ಇತಿ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ , ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ , ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತ ಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಖೇಮಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಚ, ಪಟಾಚಾರಾ ಚ ಕುಣ್ಡಲಾ।
ಗೋತಮೀ ಚ ಅಹಞ್ಚೇವ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಗಿರಿಬ್ಬಜಪುರುತ್ತಮೇ।
ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಫೀತೇ, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿನೇ॥

“ಯದಾ ರೂಪಗುಣೂಪೇತಾ, ಪಠಮೇ ಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತಾ।
ತದಾ ಪರಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ವಸಿಂ ಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

“ಉಪೇತ್ವಾ ಲೋಕಸರಣಂ, ಸುಣಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।
ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಪತ್ತೋ, ಸಾಮಿಕೋ ಮೇ ಸುಬುದ್ಧಿಮಾ॥

“ತದಾಹಂ ಅನುಜಾನೇತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ನಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ತದಾ ಉಪಾಸಕೋ ಸೋ ಮಂ, ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಅಪುಚ್ಛಥ।
ಗಮ್ಭೀರೇ ನಿಪುಣೇ ಪಞ್ಹೇ, ತೇ ಸಬ್ಬೇ ಬ್ಯಾಕರಿಂ ಅಹಂ॥

“ಜಿನೋ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ।
ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಂ, ನಾಞ್ಞಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಏದಿಸಿಂ॥

“ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ ಯಥಾ ಧೀರಾ, ಏವಂ ಧಾರೇಥ ಭಿಕ್ಖವೋ।
ಏವಾಹಂ ಪಣ್ಡಿತಾ ಹೋಮಿ, ನಾಯಕೇನಾನುಕಮ್ಪಿತಾ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।
ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಪರಚಿತ್ತಾನಿ ಜಾನಾಮಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ವಿಸುದ್ಧಾಸಿಂ ಸುನಿಮ್ಮಲಾ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೯೫-೧೩೦)।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ “ಮಯ್ಹಂ ಮನಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತಂ, ಇದಾನಿ ಇಧ ವಸಿತ್ವಾ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಗಹಮೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಞ್ಚ ವನ್ದಿಸ್ಸಾಮಿ, ಬಹೂ ಚ ಮೇ ಞಾತಕಾ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕರಿಸ್ಸನ್ತೀ”ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಗಹಮೇವ ಪಚ್ಚಾಗತಾ। ವಿಸಾಖೋ ತಸ್ಸಾ ಆಗತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಅಧಿಗಮಂ ವೀಮಂಸನ್ತೋ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾದಿವಸೇನ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ ಸುನಿಸಿತೇನ ಸತ್ಥೇನ ಕುಮುದನಾಳೇ ಛಿನ್ದನ್ತೀ ವಿಯ ಪುಚ್ಛಿತಂ ಪುಚ್ಛಿತಂ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ವಿಸಾಖೋ ಸಬ್ಬಂ ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನನಯಂ ಸತ್ಥು ಆರೋಚೇಸಿ। ಸತ್ಥಾ “ಪಣ್ಡಿತಾ, ವಿಸಾಖ, ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ”ತಿಆದಿನಾ ತಂ ಪಸಂಸನ್ತೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಞ್ಞಾಣೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂಸನ್ದೇತ್ವಾ ಬ್ಯಾಕತಭಾವಂ ಪವೇದೇತ್ವಾ ತಮೇವ ಚೂಳವೇದಲ್ಲಸುತ್ತಂ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೪೬೦) ಅಟ್ಠುಪ್ಪತ್ತಿಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಯದಾ ಪನ ಸಾ ತಸ್ಮಿಂ ಗಾಮಕಾವಾಸೇ ವಸನ್ತೀ ಹೇಟ್ಠಿಮಮಗ್ಗೇ ಅಧಿಗನ್ತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗತ್ಥಾಯ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇಸಿ, ತದಾ –

೧೨. “ಛನ್ದಜಾತಾ ಅವಸಾಯೀ, ಮನಸಾ ಚ ಫುಟಾ ಸಿಯಾ।
ಕಾಮೇಸು ಅಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ, ಉದ್ಧಂಸೋತಾತಿ ವುಚ್ಚತೀ”ತಿ॥ –

ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಛನ್ದಜಾತಾ**ತಿ ಅಗ್ಗಫಲತ್ಥಂ ಜಾತಚ್ಛನ್ದಾ। **ಅವಸಾಯೀ**ತಿ ಅವಸಾಯೋ ವುಚ್ಚತಿ ಅವಸಾನಂ ನಿಟ್ಠಾನಂ, ತಮ್ಪಿ ಕಾಮೇಸು ಅಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತತಾಯ “ಉದ್ಧಂಸೋತಾ”ತಿ ವಕ್ಖಮಾನತ್ತಾ ಸಮಣಕಿಚ್ಚಸ್ಸ ನಿಟ್ಠಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ, ನ ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿ, ತಸ್ಮಾ

ಪದದ್ವಯೇನಾಪಿ ಅಪ್ಪತ್ತಮಾನಸಾ ಅನುತ್ತರಂ ಯೋಗಕ್ಖೇಮಂ ಪತ್ಥಯಮಾನಾತಿ ಅಯಮತ್ಥೋ ವುತ್ತೋ ಹೋತಿ। **ಮನಸಾ ಚ ಫುಟಾ ಸಿಯಾ**ತಿ ಹೇಟ್ಠಿಮೇಹಿ ತೀಹಿ ಮಗ್ಗಚಿತ್ತೇಹಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಫುಟಾ ಫುಸಿತಾ ಭವೇಯ್ಯ। **ಕಾಮೇಸು ಅಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ**ತಿ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗವಸೇನ ಕಾಮೇಸು ನ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ। **ಉದ್ಧಂಸೋತಾ**ತಿ ಉದ್ಧಮೇವ ಮಗ್ಗಸೋತೋ ಸಂಸಾರಸೋತೋ ಚ ಏತಿಸ್ಸಾತಿ ಉದ್ಧಂಸೋತಾ। ಅನಾಗಾಮಿನೋ ಹಿ ಯಥಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ, ಏವಂ ಅವಿಹಾದೀಸು ಉಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಯಾವ ಅಕನಿಟ್ಠಾ ಉದ್ಧಮೇವ ಉಪ್ಪತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ।

ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ವಿಸಾಖಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನನ್ತಿ ವಿಸಾಖಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾ ವತ್ಥು ಧೀರಾಥೇರಿಯಾವತ್ಥುಸದಿಸಮೇವ। ಸಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ವಿಮುತ್ತಿಸುಖೇನ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ -

೧೩. "ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ, ಯಂ ಕತ್ವಾ ನಾನುತಪ್ಪತಿ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಪಾದಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ, ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸೀದಥಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾಯ ಗಾಥಾಯ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನ**ನ್ತಿ ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ ಓವಾದಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ ಕರೋಥ, ಯಥಾನುಸಿಟ್ಠಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಂ ಕತ್ವಾ ನಾನುತಪ್ಪತೀ**ತಿ ಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ ಕತ್ವಾ ಕರಣಹೇತು ನ ಅನುತಪ್ಪತಿ ತಕ್ಕರಸ್ಸ ಸಮ್ಮದೇವ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಾನಂ ಸಮಿಜ್ಝನತೋ। **ಖಿಪ್ಪಂ ಪಾದಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ, ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸೀದಥಾ**ತಿ ಇದಂ ಯಸ್ಮಾ ಸಯಂ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಟಿಕ್ಕನ್ತಾ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾನಂ ವತ್ತಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ದಿವಾಟ್ಠಾನೇ ಪಾದೇ ಧೋವಿತ್ವಾ ರಹೋ ನಿಸಿನ್ನಾ ಸದತ್ಥಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇಸಿ, ತಸ್ಮಾ ತತ್ಥ ಅಞ್ಞೇಪಿ ನಿಯೋಜೇನ್ತೀ ಅವೋಚ।

ವಿಸಾಖಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಸುಮನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಧಾತುಯೋ ದುಕ್ಖತೋ ದಿಸ್ವಾತಿ ಸುಮನಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾ ವತ್ಥು ತಿಸ್ಸಾಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಇಮಿಸ್ಸಾಪಿ ಹಿ ಸತ್ಥಾ ಓಭಾಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಪುರತೋ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿಯ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ -

೧೪. "ಧಾತುಯೋ ದುಕ್ಖತೋ ದಿಸ್ವಾ, ಮಾ ಜಾತಿಂ ಪುನರಾಗಮಿ।
ಭವೇ ಛನ್ದಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ, ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ। ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ ।

ತತ್ಥ **ಧಾತುಯೋ ದುಕ್ಖತೋ ದಿಸ್ವಾ**ತಿ ಸಸನ್ತತಿಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಕ್ಖಾದಿಧಾತುಯೋ ಇತರಾಪಿ ಚ ಉದಯಬ್ಬಯಪಟಿಪೀಳನಾದಿನಾ "ದುಕ್ಖಾ"ತಿ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ದಿಸ್ವಾ। **ಮಾ ಜಾತಿಂ ಪುನರಾಗಮೀ**ತಿ ಪುನ ಜಾತಿಂ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಂ ಮಾ ಉಪಗಚ್ಛಿ । **ಭವೇ ಛನ್ದಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ**ತಿ ಕಾಮಭವಾದಿಕೇ ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ತಣ್ಹಾಛನ್ದಂ ವಿರಾಗಸಙ್ಖಾತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಪಜಹಿತ್ವಾ। **ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸೀ**ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ಪಹೀನಕಿಲೇಸತಾಯ ನಿಬ್ಬುತಾ ವಿಹರಿಸ್ಸಸಿ।

ಏತ್ಥ ಚ “ಧಾತುಯೋ ದುಕ್ಖತೋ ದಿಸ್ವಾ”ತಿ ಇಮಿನಾ ದುಕ್ಖಾನುಪಸ್ಸನಾಮುಖೇನ ವಿಪಸ್ಸನಾ ದಸ್ಸಿತಾ। “ಭವೇ ಛನ್ದಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ”ತಿ ಇಮಿನಾ ಮಗ್ಗೋ, “ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ ಇಮಿನಾ ಸಉಪಾದಿಸೇಸಾ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು, “ಮಾ ಜಾತಿಂ ಪುನರಾಗಮೀ”ತಿ ಇಮಿನಾ ಅನುಪಾದಿಸೇಸಾ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ದಸ್ಸಿತಾತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಂ।

ಸುಮನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಉತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಕಾಯೇನ ಸಂವುತಾ ಆಸಿನ್ತಿ ಉತ್ತರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾಪಿ ವತ್ಥು ತಿಸ್ಸಾಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಸಾಪಿ ಹಿ ಸಕ್ಯಕುಲಪ್ಪಸುತಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಓರೋಧಭೂತಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ ಓಭಾಸಗಾಥಾಯ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಪನ -

೧೫. “ಕಾಯೇನ ಸಂವುತಾ ಆಸಿಂ, ವಾಚಾಯ ಉದ ಚೇತಸಾ।
ಸಮೂಲಂ ತಣ್ಹಮಬ್ಬುಯ್ಹ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ -

ಉದಾನವಸೇನ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಾಯೇನ ಸಂವುತಾ ಆಸಿ**ನ್ತಿ ಕಾಯಿಕೇನ ಸಂವರೇನ ಸಂವುತಾ ಅಹೋಸಿಂ। **ವಾಚಾಯಾ**ತಿ ವಾಚಸಿಕೇನ ಸಂವರೇನ ಸಂವುತಾ ಆಸಿನ್ತಿ ಯೋಜನಾ, ಪದದ್ವಯೇನಾಪಿ ಸೀಲಸಂವರಮಾಹ। **ಉದಾ**ತಿ ಅಥ। **ಚೇತಸಾ**ತಿ ಸಮಾಧಿಚಿತ್ತೇನ, ಏತೇನ ವಿಪಸ್ಸನಾಭಾವನಮಾಹ। **ಸಮೂಲಂ ತಣ್ಹಮಬ್ಬುಯ್ಹಾ**ತಿ ಸಾನುಸಯಂ, ಸಹ ವಾ ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತಣ್ಹಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ। ಅವಿಜ್ಜಾಯ ಹಿ ಪಟಿಚ್ಛಾದಿತಾದೀನವೇ ಭವತ್ತಯೇ ತಣ್ಹಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ।

ಅಪರೋ ನಯೋ - **ಕಾಯೇನ ಸಂವುತಾ**ತಿ ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ಮಿಚ್ಛಾಕಮ್ಮನ್ತಸ್ಸ ಪಹಾನಾ ಮಗ್ಗಸಂವರೇನೇವ ಕಾಯೇನ ಸಂವುತಾ ಆಸಿಂ। **ವಾಚಾಯಾ**ತಿ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾಯ ಸಬ್ಬಸೋ ಮಿಚ್ಛಾವಾಚಾಯ ಪಹಾನಾ ಮಗ್ಗಸಂವರೇನೇವ ವಾಚಾಯ ಸಂವುತಾ ಆಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚೇತಸಾ**ತಿ ಸಮಾಧಿನಾ। ಚೇತೋಸೀಸೇನ ಹೇತ್ಥ ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ವುತ್ತೋ, ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿಗ್ಗಹಣೇನೇವ ಮಗ್ಗಲಕ್ಖಣೇನ ಏಕಲಕ್ಖಣಾ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಆದಯೋ ಮಗ್ಗಧಮ್ಮಾ ಗಹಿತಾವ ಹೋನ್ತೀತಿ, ಮಗ್ಗಸಂವರೇನ ಅಭಿಜ್ಝಾದಿಕಸ್ಸ ಅಸಂವರಸ್ಸ ಅನವಸೇಸತೋ ಪಹಾನಂ ದಸ್ಸಿತಂ ಹೋತಿ। ತೇನೇವಾಹ “ಸಮೂಲಂ ತಣ್ಹಮಬ್ಬುಯ್ಹಾ”ತಿ। **ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹಾಭಾವೇನ ಸೀತಿಭಾವಪ್ಪತ್ತಾ ಅನುಪಾದಿಸೇಸಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತುಯಾ ನಿಬ್ಬುತಾ ಅಮ್ಹೀತಿ।

ಉತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ವುಡ್ಢಪಬ್ಬಜಿತಸುಮನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸುಖಂ ತ್ವಂ ವುಡ್ಢಿಕೇ ಸೇಹೀತಿ ಸುಮನಾಯ ವುಡ್ಢಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಮಹಾಕೋಸಲರಞ್ಞೋ ಭಗಿನೀ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಾ ಸತ್ಥಾರಾ ರಞ್ಞೋ ಪಸೇನದಿಸ್ಸ ಕೋಸಲಸ್ಸ “ಚತ್ತಾರೋ ಖೋ ಮೇ, ಮಹಾರಾಜ, ದಹರಾತಿ ನ ಉಞ್ಞಾತಬ್ಬಾ”ತಿಆದಿನಾ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೧೨) ದೇಸಿತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಲದ್ಧಪ್ಪಸಾದಾ ಸರಣೇಸು ಚ ಸೀಲೇಸು ಚ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾಪಿ “ಅಯ್ಯಿಕಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿರಕಾಲಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಅಯ್ಯಿಕಾಯ ಕಾಲಙ್ಕತಾಯ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಮಹಗ್ಘಾನಿ

ಅತ್ಥರಣಪಾವುರಣಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾಪೇತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಞಾಣಪರಿಪಾಕಂ ದಿಸ್ವಾ -

೧೬. “ಸುಖಂ ತ್ವಂ ವುಡ್ಢಿಕೇ ಸೇಹಿ, ಕತ್ವಾ ಚೋಳೇನ ಪಾರುತಾ।
ಉಪಸನ್ತೋ ಹಿ ತೇ ರಾಗೋ, ಸೀತಿಭೂತಾಸಿ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ। ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ। ಇದಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸಿ, ಸಾ ತಾವದೇವ ಪಬ್ಬಜಿ। ಗಾಥಾಯ ಪನ **ವುಡ್ಢಿಕೇ**ತಿ ವುಡ್ಢೇ, ವಯೋವುಡ್ಢೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಯಂ ಪನ ಸೀಲಾದಿಗುಣೇಹಿಪಿ ವುಡ್ಢಾ, ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತಗಾಥಾಯ ಚತುತ್ಥಪಾದೇ ಸೀತಿಭೂತಾಸಿ ನಿಬ್ಬುತಾತಿ ಯೋಜೇತಬ್ಬಂ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ವುಡ್ಢಪಬ್ಬಜಿತಸುಮನಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಧಮ್ಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಚರಿತ್ವಾನಾತಿ ಧಮ್ಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಸಮ್ಭತಪುಞ್ಞಸಮ್ಭಾರಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಕುಲಘರೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಪತಿರೂಪಸ್ಸ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾ ಹುತ್ವಾ ಸಾಮಿಕೇನ ಅನನುಞ್ಞಾತಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಾಮಿಕೇ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಭಿಕ್ಖಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ ಪರಿಪತಿತ್ವಾ ತಮೇವ ಆರಮ್ಮಣಂ ಕತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ -

೧೭. “ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ದಣ್ಡಮೋಲುಬ್ಭ ದುಬ್ಬಲಾ।
ವೇಧಮಾನೇಹಿ ಗತ್ತೇಹಿ, ತತ್ಥೇವ ನಿಪತಿಂ ಛಮಾ।
ದಿಸ್ವಾ ಆದೀನವಂ ಕಾಯೇ, ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ”ತಿ॥ -

ಉದಾನವಸೇನ ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ದಣ್ಡಮೋಲುಬ್ಭಾ**ತಿ ಪಿಣ್ಡಪಾತತ್ಥಾಯ ಯಟ್ಠಿಂ ಉಪತ್ಥಮ್ಭೇನ ನಗರೇ ವಿಚರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಾಯ ಆಹಿಣ್ಡಿತ್ವಾ। **ಛಮಾ**ತಿ ಛಮಾಯಂ ಭೂಮಿಯಂ, ಪಾದಾನಂ ಅವಸೇನ ಭೂಮಿಯಂ ನಿಪತಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದಿಸ್ವಾ ಆದೀನವಂ ಕಾಯೇ**ತಿ ಅಸುಭಾನಿಚ್ಚದುಕ್ಖಾನತ್ತತಾದೀಹಿ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ಸರೀರೇ ದೋಸಂ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನಾ ದಿಸ್ವಾ। **ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ**ತಿ ಆದೀನವಾನುಪಸ್ಸನಾಯ ಪರತೋ ಪವತ್ತೇಹಿ ನಿಬ್ಬಿದಾನುಪಸ್ಸನಾದೀಹಿ ವಿಕ್ಖಮ್ಭನವಸೇನ ಮಮ ಚಿತ್ತಂ ಕಿಲೇಸೇಹಿ ವಿಮುಚ್ಚಿತ್ವಾ ಪುನ ಮಗ್ಗಫಲೇಹಿ ಯಥಾಕ್ಕಮಂ ಸಮುಚ್ಛೇದವಸೇನ ಚೇವ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿವಸೇನ ಚ ಸಬ್ಬಸೋ ವಿಮುಚ್ಚಿ ವಿಮುತ್ತಂ, ನ ದಾನಿಸ್ಸಾ ವಿಮೋಚೇತಬ್ಬಂ ಅತ್ಥೀತಿ। ಇದಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸೀತಿ।

ಧಮ್ಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಸಙ್ಘಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಹಿತ್ವಾ ಘರೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾತಿ ಸಙ್ಘಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾ ವತ್ಥು ಧೀರಾಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಗಾಥಾ ಪನ -

೧೮. “ಹಿತ್ವಾ ಘರೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ, ಹಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಪಸುಂ ಪಿಯಂ।
ಹಿತ್ವಾ ರಾಗಞ್ಚ ದೋಸಞ್ಚ, ಅವಿಜ್ಜಞ್ಚ ವಿರಾಜಿಯ।
ಸಮೂಲಂ ತಣ್ಹಮಬ್ಬುಯ್ಹ, ಉಪಸನ್ತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ - ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಹಿತ್ವಾ**ತಿ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ। **ಘರೇ**ತಿ ಗೇಹಂ। ಘರಸದ್ದೋ ಹಿ ಏಕಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಅಭಿಧೇಯ್ಯೇ ಕದಾಚಿ ಬಹೂಸು ಬೀಜಂ ವಿಯ ರೂಳ್ಹಿವಸೇನ ವೋಹರೀಯತಿ। **ಹಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಪಸುಂ ಪಿಯ**ನ್ತಿ ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬೇ ಪುತ್ತೇ ಚೇವ ಗೋಮಹಿಂಸಾದಿಕೇ ಪಸೂ ಚ ತಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಛನ್ದರಾಗಪ್ಪಹಾನೇನ ಪಹಾಯ। **ಹಿತ್ವಾ ರಾಗಞ್ಚ ದೋಸಞ್ಚಾ**ತಿ ರಜ್ಜನಸಭಾವಂ ರಾಗಂ, ದುಸ್ಸನಸಭಾವಂ ದೋಸಞ್ಚ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ। **ಅವಿಜ್ಜಞ್ಚ ವಿರಾಜಿಯಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಾಕುಸಲೇಸು ಪುಬ್ಬಙ್ಗಮಂ ಮೋಹಞ್ಚ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಗ್ಘಾಟೇತ್ವಾ ಇಚ್ಚೇವ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸಙ್ಘಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುಕನಿಪಾತೋ

೧. ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದುಕನಿಪಾತೇ **ಆತುರಂ ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿ**ನ್ತಿಆದಿಕಾ ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾಯ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಗಾಥಾ। ಅಯಂ ಕಿರ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಬನ್ಧುಮತೀನಗರೇ ಗಹಪತಿಮಹಾಸಾಲಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸರಣೇಸು ಚ ಸೀಲೇಸು ಚ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ಸತ್ಥರಿ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಧಾತುಚೇತಿಯಂ ರತನಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇನ ಸುವಣ್ಣಚ್ಛತ್ತೇನ ಪೂಜಂ ಕತ್ವಾ, ಕಾಲಙ್ಕತ್ವಾ ಸಗ್ಗೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕಪಿಲವತ್ಥುನಗರೇ ಖೇಮಕಸ್ಸ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ನನ್ದಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಅತ್ತಭಾವಸ್ಸ ಅತಿವಿಯ ರೂಪಸೋಭಗ್ಗಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಅಭಿರೂಪಾ ದಸ್ಸನೀಯಾ ಪಾಸಾದಿಕಾ ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾತ್ವೇವ ಪಞ್ಞಾಯಿತ್ಥ। ತಸ್ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾಯ ವಾರೇಯ್ಯದಿವಸೇಯೇವ ವರಭೂತೋ ಸಕ್ಯಕುಮಾರೋ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅಕಾಮಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸುಂ।

ಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾಪಿ ರೂಪಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನಮದಾ ''ಸತ್ಥಾ ರೂಪಂ ವಿವಣ್ಣೇತಿ ಗರಹತಿ ಅನೇಕಪರಿಯಾಯೇನ ರೂಪೇ ಆದೀನವಂ ದಸ್ಸೇತೀ''ತಿ ಬುದ್ಧುಪಟ್ಠಾನಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ। ಭಗವಾ ತಸ್ಸಾ ಞಾಣಪರಿಪಾಕಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಂ ಆಣಾಪೇಸಿ ''ಸಬ್ಬಾಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಓವಾದಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೂ''ತಿ। ಸಾ ಅತ್ತನೋ ವಾರೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಅಞ್ಞಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಭಗವಾ ''ವಾರೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಅತ್ತನಾವ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ, ನ ಅಞ್ಞಾ ಪೇಸೇತಬ್ಬಾ''ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಆಣಂ ಲಙ್ಘಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಬುದ್ಧುಪಟ್ಠಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಭಗವಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಏಕಂ ಅಭಿರೂಪಂ ಇತ್ಥಿರೂಪಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಜರಾಜಿಣ್ಣಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಸಂವೇಗಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ -

೧೯. ''ಆತುರಂ ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿಂ, ಪಸ್ಸ ನನ್ದೇ ಸಮುಸ್ಸಯಂ।
ಅಸುಭಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಭಾವೇಹಿ, ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ॥

೨೦. ''ಅನಿಮಿತ್ತಞ್ಚ ಭಾವೇಹಿ, ಮಾನಾನುಸಯಮುಜ್ಜಹ।
ತತೋ ಮಾನಾಭಿಸಮಯಾ, ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸೀ''ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತಾಸಂ ಅತ್ಥೋ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯೋ ಏವ। ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** -

''ನಗರೇ ಬನ್ಧುಮತಿಯಾ, ಬನ್ಧುಮಾ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ।
ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಹುಂ ಭರಿಯಾ, ಏಕಜ್ಝಂ ಚಾರಯಾಮಹಂ॥

''ರಹೋಗತಾ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ, ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಹಂ ತದಾ।
ಆದಾಯ ಗಮನೀಯಞ್ಹಿ, ಕುಸಲಂ ನತ್ಥಿ ಮೇ ಕತಂ॥

''ಮಹಾಭಿತಾಪಂ ಕಟುಕಂ, ಘೋರರೂಪಂ ಸುದಾರುಣಂ।
ನಿರಯಂ ನೂನ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಏತ್ಥ ಮೇ ನತ್ಥಿ ಸಂಸಯೋ॥

''ಏವಾಹಂ ಚಿನ್ತಯಿತ್ವಾನ, ಪಹಂಸೇತ್ವಾನ ಮಾನಸಂ।

ರಾಜಾನಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾನ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ಇತ್ಥೀ ನಾಮ ಮಯಂ ದೇವ, ಪುರಿಸಾನುಗತಾ ಸದಾ।
ಏಕಂ ಮೇ ಸಮಣಂ ದೇಹಿ, ಭೋಜಯಿಸ್ಸಾಮಿ ಖತ್ತಿಯ॥

“ಅದಾಸಿ ಮೇ ಮಹಾರಾಜಾ, ಸಮಣಂ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ।
ತಸ್ಸ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಪರಮನ್ನೇನ ಪೂರಯಿಂ॥

“ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಪರಮನ್ನಂ, ಸಹಸ್ಸಗ್ಘನಕೇನಹಂ।
ವತ್ಥಯುಗೇನ ಛಾದೇತ್ವಾ, ಅದಾಸಿಂ ತುಟ್ಠಮಾನಸಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಸಹಸ್ಸಂ ದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸಹಸ್ಸಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಪದೇಸರಜ್ಜಂ ವಿಪುಲಂ, ಗಣನಾತೋ ಅಸಙ್ಖಿಯಂ।
ನಾನಾವಿಧಂ ಬಹುಂ ಪುಞ್ಞಂ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಫಲಾ ತತೋ॥

“ಉಪ್ಪಲಸ್ಸೇವ ಮೇ ವಣ್ಣಾ, ಅಭಿರೂಪಾ ಸುದಸ್ಸನಾ।
ಇತ್ಥೀ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಅಭಿಜಾತಾ ಜುತಿನ್ಧರಾ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಅಜಾಯಿಂ ಸಾಕಿಯೇ ಕುಲೇ।
ನಾರೀಸಹಸ್ಸಪಾಮೋಕ್ಖಾ, ಸುದ್ಧೋದನಸುತಸ್ಸಹಂ॥

“ನಿಬ್ಬಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅಗಾರೇಹಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಸತ್ತಮಿಂ ರತ್ತಿಂ ಸಮ್ಪತ್ವಾ, ಚತುಸಚ್ಚಂ ಅಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಞ್ಚ ಸೇನಾಸನಂ।
ಪರಿಮೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಯಂ ಮಯ್ಹಂ ಪುರಿಮಂ ಕಮ್ಮಂ, ಕುಸಲಂ ಜನಿತಂ ಮುನಿ।
ತುಯ್ಹತ್ಥಾಯ ಮಹಾವೀರ, ಪರಿಚಿಣ್ಣಂ ಬಹುಂ ಮಯಾ॥

“ಏಕತಿಂಸೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ದುವೇ ಗತೀ ಪಜಾನಾಮಿ, ದೇವತ್ತಂ ಅಥ ಮಾನುಸಂ।
ಅಞ್ಞಂ ಗತಿಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಉಚ್ಚೇ ಕುಲೇ ಪಜಾನಾಮಿ, ತಯೋ ಸಾಲೇ ಮಹಾಧನೇ।
ಅಞ್ಞಂ ಕುಲಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಭವಾಭವೇ ಸಂಸರಿತ್ವಾ, ಸುಕ್ಕಮೂಲೇನ ಚೋದಿತಾ।
ಅಮನಾಪಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಸೋಮನಸ್ಸಕತಂ ಫಲಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮಮ ಮಹಾವೀರ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ತವ ಸನ್ತಿಕೇ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಪನ ಸಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಉದಾನವಸೇನ ತಾಯೇವ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ, ಇದಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸೀತಿ।

ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ಜೇನ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಯೇ ಇಮೇ ಸತ್ತ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾತಿಆದಿಕಾ ಜೇನ್ತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾ ಅತೀತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಞ್ಚ ವತ್ಥು ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಅಯಂ ಪನ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಲಿಚ್ಛವಿರಾಜಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೀತಿ ಅಯಮೇವ ವಿಸೇಸೋ। ಸತ್ಥಾರಾ ದೇಸಿತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ದೇಸನಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಅಧಿಗತಂ ವಿಸೇಸಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪೀತಿವಸೇನ -

೨೧. “ಯೇ ಇಮೇ ಸತ್ತ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ, ಮಗ್ಗಾ ನಿಬ್ಬಾನಪತ್ತಿಯಾ।
ಭಾವಿತಾ ತೇ ಮಯಾ ಸಬ್ಬೇ, ಯಥಾ ಬುದ್ಧೇನ ದೇಸಿತಾ॥

೨೨. “ದಿಟ್ಠೋ ಹಿ ಮೇ ಸೋ ಭಗವಾ, ಅನ್ತಿಮೋಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋ।
ವಿಕ್ಖೀಣೋ ಜಾತಿಸಂಸಾರೋ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಯೇ ಇಮೇ ಸತ್ತ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ**ತಿ ಯೇ ಇಮೇ ಸತಿಧಮ್ಮವಿಚಯವೀರಿಯಪೀತಿಪಸ್ಸದ್ಧಿಸಮಾಧಿಉಪೇಕ್ಖಾಸಙ್ಖಾತಾ ಬೋಧಿಯಾ ಯಥಾವುತ್ತಾಯ ಧಮ್ಮಸಾಮಗ್ಗಿಯಾ , ಬೋಧಿಸ್ಸ ವಾ ಬುಜ್ಝನಕಸ್ಸ ತಂಸಮಙ್ಗಿನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅಙ್ಗಭೂತತ್ತಾ “ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ”ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾ ಸತ್ತ ಧಮ್ಮಾ। **ಮಗ್ಗಾ ನಿಬ್ಬಾನಪತ್ತಿಯಾ**ತಿ ನಿಬ್ಬಾನಾಧಿಗಮಸ್ಸ ಉಪಾಯಭೂತಾ। **ಭಾವಿತಾ ತೇ ಮಯಾ ಸಬ್ಬೇ, ಯಥಾ ಬುದ್ಧೇನ ದೇಸಿತಾ**ತಿ ತೇ ಸತ್ತತಿಂಸ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಮಯಾ ಯಥಾ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ದೇಸಿತಾ, ತಥಾ ಮಯಾ ಉಪ್ಪಾದಿತಾ ಚ ವಡ್ಢಿತಾ ಚ।

ದಿಟ್ಠೋ ಹಿ ಮೇ ಸೋ ಭಗವಾತಿ ಹಿ-ಸದ್ದೋ ಹೇತುಅತ್ಥೋ। ಯಸ್ಮಾ ಸೋ ಭಗವಾ ಧಮ್ಮಕಾಯೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅತ್ತನಾ ಅಧಿಗತಅರಿಯಧಮ್ಮದಸ್ಸನೇನ ದಿಟ್ಠೋ, ತಸ್ಮಾ ಅನ್ತಿಮೋಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋತಿ ಯೋಜನಾ। ಅರಿಯಧಮ್ಮದಸ್ಸನೇನ ಹಿ ಬುದ್ಧಾ ಭಗವನ್ತೋ ಅಞ್ಞೇ ಚ ಅರಿಯಾ ದಿಟ್ಠಾ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ, ನ ರೂಪಕಾಯದಸ್ಸನಮತ್ತೇನ। ಯಥಾಹ - "ಯೋ ಖೋ, ವಕ್ಕಲಿ, ಧಮ್ಮಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಮಂ ಪಸ್ಸತೀ"ತಿ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೮೭) ಚ "ಸುತವಾ ಚ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕೋ ಅರಿಯಾನಂ ದಸ್ಸಾವೀ"ತಿ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೦; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೧) ಚ ಆದಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಜೇನ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಸುಮಙ್ಗಲಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸುಮುತ್ತಿಕಾತಿಆದಿಕಾ ಸುಮಙ್ಗಲಮಾತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ದಲಿದ್ದಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ನಳಕಾರಸ್ಸ ದಿನ್ನಾ ಪಠಮಗಬ್ಭೇಯೇವ ಪಚ್ಛಿಮಭವಿಕಂ ಪುತ್ತಂ ಲಭಿ। ತಸ್ಸ **ಸುಮಙ್ಗಲೋ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಾ **ಸುಮಙ್ಗಲಮಾತಾ**ತಿ ಪಞ್ಞಾಯಿತ್ಥ। ಯಸ್ಮಾ ಪನಸ್ಸಾ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ನ ಪಾಕಟಂ, ತಸ್ಮಾ "ಅಞ್ಞತರಾ ಥೇರೀ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅಪಞ್ಞಾತಾ"ತಿ ಪಾಳಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಸೋಪಿಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೋ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ **ಸುಮಙ್ಗಲತ್ಥೇರೋ**ತಿ ಪಾಕಟೋ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸ ಮಾತಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ಅತ್ತನಾ ಲದ್ಧದುಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೀ -

೨೩. "ಸುಮುತ್ತಿಕಾ ಸುಮುತ್ತಿಕಾ, ಸಾಧುಮುತ್ತಿಕಾಮ್ಹಿ ಮುಸಲಸ್ಸ।
ಅಹಿರಿಕೋ ಮೇ ಛತ್ತಕಂ ವಾಪಿ, ಉಕ್ಖಲಿಕಾ ಮೇ ದೇಡ್ಡುಭಂ ವಾತಿ॥

೨೪. "ರಾಗಞ್ಚ ಅಹಂ ದೋಸಞ್ಚ, ಚಿಚ್ಚಿಟಿ ಚಿಚ್ಚಿಟೀತಿ ವಿಹನಾಮಿ।
ಸಾ ರುಕ್ಖಮೂಲಮುಪಗಮ್ಮ, 'ಅಹೋ ಸುಖ'ನ್ತಿ ಸುಖತೋ ಝಾಯಾಮೀ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸುಮುತ್ತಿಕಾ**ತಿ ಸುಮುತ್ತಾ। ಕ-ಕಾರೋ ಪದಪೂರಣಮತ್ತಂ, ಸುಟ್ಠು ಮುತ್ತಾ ವತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಾ ಸಾಸನೇ ಅತ್ತನಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸಾದವಸೇನ, ತಸ್ಸಾ ವಾ ಪಸಂಸಾವಸೇನ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ವುತ್ತಂ "ಸುಮುತ್ತಿಕಾ ಸುಮುತ್ತಿಕಾ"ತಿ। ಯಂ ಪನ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ವಿಸೇಸತೋ ಜಿಗುಚ್ಛತಿ, ತತೋ ವಿಮುತ್ತಿಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **"ಸಾಧುಮುತ್ತಿಕಾಮ್ಹೀ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಸಾಧುಮುತ್ತಿಕಾಮ್ಹೀ**ತಿ ಸಮ್ಮದೇವ ಮುತ್ತಾ ವತ ಅಮ್ಹಿ। **ಮುಸಲಸ್ಸಾ**ತಿ ಮುಸಲತೋ। ಅಯಂ ಕಿರ ದಲಿದ್ದಭಾವೇನ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ಸಯಮೇವ ಮುಸಲಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ। **ಅಹಿರಿಕೋ ಮೇ**ತಿ ಮಮ ಸಾಮಿಕೋ ಅಹಿರಿಕೋ ನಿಲ್ಲಜ್ಜೋ, ಸೋ ಮಮ ನ ರುಚ್ಚತೀತಿ ವಚನಸೇಸೋ। ಪಕತಿಯಾವ ಕಾಮೇಸು ವಿರತ್ತಚಿತ್ತತಾಯ ಕಾಮಾಧಿಮುತ್ತಾನಂ ಪವತ್ತಿಂ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತೀ ವದತಿ। **ಛತ್ತಕಂ ವಾಪೀ**ತಿ ಜೀವಿತಹೇತುಕೇನ ಕರೀಯಮಾನಂ ಛತ್ತಕಮ್ಪಿ ಮೇ ನ ರುಚ್ಚತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ವಾ-ಸದ್ದೋ ಅವುತ್ತಸಮುಚ್ಚಯತ್ಥೋ, ತೇನ ಪೇಳಾಚಙ್ಕೋಟಕಾದಿಂ ಸಙ್ಗಣ್ಹಾತಿ। ವೇಳುದಣ್ಡಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಛತ್ತಾದೀನಂ ಕರಣವಸೇನ ದುಕ್ಖಜೀವಿತಂ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತೀ ವದತಿ। "ಅಹಿತಕೋ ಮೇ ವಾತೋ ವಾತೀ"ತಿ ಕೇಚಿ ವತ್ವಾ ಅಹಿತಕೋ ಜರಾವಹೋ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ಮಮ ಸರೀರೇ ವಾತೋ ವಾಯತೀತಿ ಅತ್ಥಂ ವದನ್ತಿ। ಅಪರೇ ಪನ "ಅಹಿತಕೋ ಪರೇಸಂ ದುಗ್ಗನ್ಧತರೋ ಚ ಮಮ

ಸರೀರತೋ ವಾತೋ ವಾಯತೀ"ತಿ ಅತ್ಥಂ ವದನ್ತಿ। **ಉಕ್ಖಲಿಕಾ ಮೇ ದೇಡ್ಡುಭಂ ವಾತೀ**ತಿ ಮೇ ಮಮ ಭತ್ತಪಚನಭಾಜನಂ ಚಿರಪಾರಿವಾಸಿಕಭಾವೇನ ಅಪರಿಸುದ್ಧತಾಯ ಉದಕಸಪ್ಪಗನ್ಧಂ ವಾಯತಿ, ತತೋ ಅಹಂ ಸಾಧುಮುತ್ತಿಕಾಮ್ಹೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ರಾಗಞ್ಚ ಅಹಂ ದೋಸಞ್ಚ, ಚಿಚ್ಚಿಟಿ ಚಿಚ್ಚಿಟೀತಿ ವಿಹನಾಮೀತಿ ಅಹಂ ಕಿಲೇಸಜೇಟ್ಠಕಂ ರಾಗಞ್ಚ ದೋಸಞ್ಚ ಚಿಚ್ಚಿಟಿ ಚಿಚ್ಚಿಟೀತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ದೇನ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಹನಾಮಿ ವಿನಾಸೇಮಿ, ಪಜಹಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಾ ಕಿರ ಅತ್ತನೋ ಸಾಮಿಕಂ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತೀ ತೇನ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಫಾಲಿಯಮಾನಾನಂ ಸುಕ್ಖಾನಂ ವೇಳುದಣ್ಡಾದೀನಂ ಸದ್ದಂ ಗರಹನ್ತೀ ತಸ್ಸ ಪಹಾನಂ ರಾಗದೋಸಪಹಾನೇನ ಸಮಂ ಕತ್ವಾ ಅವೋಚ। **ಸಾ ರುಕ್ಖಮೂಲಮುಪಗಮ್ಮಾ**ತಿ ಸಾ ಅಹಂ ಸುಮಙ್ಗಲಮಾತಾ ವಿವಿತ್ತಂ ರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ। **ಸುಖತೋ ಝಾಯಾಮೀ**ತಿ ಸುಖನ್ತಿ ಝಾಯಾಮಿ, ಕಾಲೇನ ಕಾಲಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತೀ ಫಲಸುಖಂ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖಞ್ಚ ಪಟಿಸಂವೇದಿಯಮಾನಾ ಫಲಜ್ಝಾನೇನ ಝಾಯಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಹೋ ಸುಖ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಪನಸ್ಸಾ ಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ಪಚ್ಛಾ ಪವತ್ತಮನಸಿಕಾರವಸೇನ ವುತ್ತಂ, ಪುಬ್ಬಾಭೋಗವಸೇನಾತಿಪಿ ಯುಜ್ಜತೇವ।

ಸುಮಙ್ಗಲಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಅಡ್ಢಕಾಸಿಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಯಾವ ಕಾಸಿಜನಪದೋತಿಆದಿಕಾ ಅಡ್ಢಕಾಸಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಂ ಕಿರ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ದಸಬಲಸ್ಸ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸೀಲೇ ಠಿತಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪ್ಪತ್ತಂ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಿಂ ಗಣಿಕಾವಾದೇನ ಅಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ, ತತೋ ಚುತಾ ನಿರಯೇ ಪಚ್ಚಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕಾಸಿಕರಟ್ಠೇ ಉಳಾರವಿಭವೇ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವುದ್ಧಿಪ್ಪತ್ತಾ ಪುಬ್ಬೇ ಕತಸ್ಸ ವಚೀದುಚ್ಚರಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೇನ ಠಾನತೋ ಪರಿಭಟ್ಠಾ ಗಣಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ನಾಮೇನ **ಅಡ್ಢಕಾಸೀ** ನಾಮ। ತಸ್ಸಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ದೂತೇನ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ **ಖನ್ಧಕೇ** ಆಗತಾಯೇವ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ –

> ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ಅಡ್ಢಕಾಸೀ ಗಣಿಕಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಹೋತಿ। ಸಾ ಚ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತುಕಾಮಾ ಹೋತಿ "ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಅಸ್ಸೋಸುಂ ಖೋ ಧುತ್ತಾ – "ಅಡ್ಢಕಾಸೀ ಕಿರ ಗಣಿಕಾ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತುಕಾಮಾ"ತಿ। ತೇ ಮಗ್ಗೇ ಪರಿಯುಟ್ಠಿಂಸು। ಅಸ್ಸೋಸಿ ಖೋ ಅಡ್ಢಕಾಸೀ ಗಣಿಕಾ "ಧುತ್ತಾ ಕಿರ ಮಗ್ಗೇ ಪರಿಯುಟ್ಠಿತಾ"ತಿ। ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕೇ ದೂತಂ ಪಾಹೇಸಿ – "ಅಹಞ್ಹಿ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತುಕಾಮಾ, ಕಥಂ ನು ಖೋ ಮಯಾ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಏತಸ್ಮಿಂ ನಿದಾನೇ ಏತಸ್ಮಿಂ ಪಕರಣೇ ಧಮ್ಮಿಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಮನ್ತೇಸಿ – "ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದೂತೇನಪಿ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತು"ನ್ತಿ (ಚೂಳವ॰ ೪೩೦)।

ಏವಂ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ ಪನ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೪.೧೯೮-೧೮೩) –

> "ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
> ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥
>
> "ತದಾಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ತಸ್ಸ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನೇ।
> ಸಂವುತಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಮ್ಹಿ, ಇನ್ದ್ರಿಯೇಸು ಚ ಪಞ್ಚಸು॥
>
> "ಮತ್ತಞ್ಞುನೀ ಚ ಅಸನೇ, ಯುತ್ತಾ ಜಾಗರಿಯೇಪಿ ಚ।

ವಸನ್ತೀ ಯುತ್ತಯೋಗಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ವಿಗತಾಸವಂ॥

“ಅಕ್ಕೋಸಿಂ ದುಟ್ಠಚಿತ್ತಾಹಂ, ಗಣಿಕೇತಿ ಭಣಿಂ ತದಾ।
ತೇನ ಪಾಪೇನ ಕಮ್ಮೇನ, ನಿರಯಮ್ಹಿ ಅಪಚ್ಚಿಸಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮಾವಸೇಸೇನ, ಅಜಾಯಿಂ ಗಣಿಕಾಕುಲೇ।
ಬಹುಸೋವ ಪರಾಧೀನಾ, ಪಚ್ಛಿಮಾಯ ಚ ಜಾತಿಯಂ॥

“ಕಾಸೀಸು ಸೇಟ್ಠಿಕುಲಜಾ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀಬಲೇನಹಂ।
ಅಚ್ಛರಾ ವಿಯ ದೇವೇಸು, ಅಹೋಸಿಂ ರೂಪಸಮ್ಪದಾ॥

“ದಿಸ್ವಾನ ದಸ್ಸನೀಯಂ ಮಂ, ಗಿರಿಬ್ಬಜಪುರುತ್ತಮೇ।
ಗಣಿಕತ್ತೇ ನಿವೇಸೇಸುಂ, ಅಕ್ಕೋಸನಬಲೇನ ಮೇ॥

“ಸಾಹಂ ಸುತ್ವಾನ ಸದ್ಧಮ್ಮಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠೇನ ದೇಸಿತಂ।
ಪುಬ್ಬವಾಸನಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ತದೂಪಸಮ್ಪದತ್ಥಾಯ, ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಜಿನಸನ್ತಿಕಂ।
ಮಗ್ಗೇ ಧುತ್ತೇ ಠಿತೇ ಸುತ್ವಾ, ಲಭಿಂ ದೂತೋಪಸಮ್ಪದಂ॥

“ಸಬ್ಬಕಮ್ಮಂ ಪರಿಕ್ಖೀಣಂ, ಪುಞ್ಞಂ ಪಾಪಂ ತಥೇವ ಚ।
ಸಬ್ಬಸಂಸಾರಮುತ್ತಿಣ್ಣಾ , ಗಣಿಕತ್ತಞ್ಚ ಖೇಪಿತಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮಮ ಮಹಾವೀರ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ತವ ಸನ್ತಿಕೇ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೪.೧೬೮-೧೮೩)। ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೨೫. “ಯಾವ ಕಾಸಿಜನಪದೋ, ಸುಙ್ಕೋ ಮೇ ತತ್ತಕೋ ಅಹು।
ತಂ ಕತ್ವಾ ನೇಗಮೋ ಅಗ್ಘಂ, ಅಡ್ಢೇನಗ್ಘಂ ಠಪೇಸಿ ಮಂ॥

೨೬. “ಅಥ ನಿಬ್ಬಿನ್ದಹಂ ರೂಪೇ, ನಿಬ್ಬಿನ್ದಞ್ಚ ವಿರಜ್ಜಹಂ।
ಮಾ ಪುನ ಜಾತಿಸಂಸಾರಂ, ಸನ್ಧಾವೇಯ್ಯಂ ಪುನಪ್ಪುನಂ।

තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසන"න්ති॥ -

ඉමා ගාථා අභාසි।

තත්ථ **යාව කාසිජනපදො, සුඞ්කො මෙ තත්තකො අහූ**ති කාසීසු ජනපදෙසු භවො සුඞ්කො කාසිජනපදො, සො යාව යත්තකො, තත්තකො මය්හං සුඞ්කො අහු අහොසි। කිත්තකො පන සොති? සහස්සමත්තො। කාසිරට්ඨෙ කිර තදා සුඞ්කවසෙන එකදිවසං රඤ්ඤො උප්පජ්ජනකආයො අහොසි සහස්සමත්තො, ඉමායපි පුරිසානං හත්ථතො එකදිවසං ලද්ධධනං තත්තකං। තෙන වුත්තං - "යාව කාසිජනපදො, සුඞ්කො මෙ තත්තකො අහූ"ති। සා පන කාසිසුඞ්කපරිමාණතාය **කාසීති** සමඤ්ඤං ලභි। තත්ථ යෙභුය්යෙන මනුස්සා සහස්සං දාතුං අසක්කොන්තා තතො උපඩ්ඪං දත්වා දිවසභාගමෙව රමිත්වා ගච්ඡන්ති, තෙසං වසෙනායං **අඩ්ඪකාසීති** පඤ්ඤායිත්ථ। තෙන වුත්තං - **"තං කත්වා නෙගමො අග්ඝං, අඩ්ඪෙනග්ඝං ඨපෙසි ම"**න්ති। තං පඤ්චසතමත්තං ධනං අග්ඝං කත්වා නෙගමො නිගමවාසිජනො ඉත්ථිරතනභාවෙන අනග්ඝම්පි සමානං අඩ්ඪෙන අග්ඝං නිමිත්තං අඩ්ඪකාසීති සමඤ්ඤාවසෙන මං ඨපෙසි, තථා මං වොහරීති අත්ථො।

අථ නිබ්බින්දහං රූපෙති එවං රූපූපජීවිනී හුත්වා ඨිතා। අථ පච්ඡා සාසනං නිස්සාය රූපෙ අහං නිබ්බින්දිං "ඉතිපි රූපං අනිච්චං, ඉතිපිදං රූපං දුක්ඛං, අසුභ"න්ති පස්සන්තී තත්ථ උක්කණ්ඨිං। **නිබ්බින්දඤ්ච විරජ්ජහ**න්ති නිබ්බින්දන්තී චාහං තතො පරං විරාගං ආපජ්ජිං। නිබ්බින්දග්ගහණෙන චෙත්ථ තරුණවිපස්සනං දස්සෙති, විරාගග්ගහණෙන බලවවිපස්සනං। "නිබ්බින්දන්තො විරජ්ජති විරාගා විමුච්චතී"ති හි වුත්තං। **මා පුන ජාතිසංසාරං, සන්ධාවෙය්යං පුනප්පුන**න්ති ඉමිනා නිබ්බින්දනවිරජ්ජනාකාරෙ නිදස්සෙති। **තිස්සො විජ්ජා**තිආදිනා තෙසං මත්ථකප්පත්තිං, තං වුත්තනයමෙව।

අඩ්ඪකාසිථෙරීගාථාවණ්ණනා නිට්ඨිතා।

෫. චිත්තාථෙරීගාථාවණ්ණනා

කිඤ්චාපි ඛොම්හි කිසිකාතිආදිකා චිත්තාය ථෙරියා ගාථා। අයම්පි පුරිමබුද්ධෙසු කතාධිකාරා තත්ථ තත්ථ භවෙ විවට්ටූපනිස්සයං කුසලං උපචිනන්තී ඉතො චතුන්නවුතිකප්පෙ චන්දභාගාය නදියා තීරෙ කින්නරයොනියං නිබ්බත්ති। සා එකදිවසං එකං පච්චෙකබුද්ධං රුක්ඛමූලෙ නිසින්නං දිස්වා පසන්නමානසා නළපුප්ඵෙහි පූජං කත්වා වන්දිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි। සා තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තී ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ රාජගහෙ ගහපතිමහාසාලකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා විඤ්ඤුතං පත්වා සත්ථු රාජගහප්පවෙසනෙ පටිලද්ධසද්ධා පච්ඡා මහාපජාපතිගොතමියා සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා මහල්ලිකාකාලෙ ගිජ්ඣකූටපබ්බතං අභිරුහිත්වා සමණධම්මං කරොන්තී විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණි। තෙන වුත්තං **අපදානෙ** -

"චන්දභාගානදීතීරෙ , අහොසිං කින්නරී තදා।
අද්දසං විරජං බුද්ධං, සයම්භුං අපරාජිතං॥

"පසන්නචිත්තා සුමනා, වෙදජාතා කතඤ්ජලී।
නළමාලං ගහෙත්වාන, සයම්භුං අභිපූජයිං॥

"තෙන කම්මෙන සුකතෙන, චෙතනාපණිධීහි ච।

ಜಹಿತ್ವಾ ಕಿನ್ನರೀದೇಹಂ, ಅಗಚ್ಛಿಂ ತಿದಸಂ ಗತಿಂ॥

“ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ದಸನ್ನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸಂವೇಜೇತ್ವಾನ ಮೇ ಚಿತ್ತಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಚತುನ್ನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಪುಪ್ಫಮಭಿಪೂಜಯಿಂ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪುಪ್ಫಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಸಾ ಪನ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ -

೨೭. “ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಖೋಮ್ಹಿ ಕಿಸಿಕಾ, ಗಿಲಾನಾ ಬಾಳ್ಹದುಬ್ಬಲಾ।
ದಣ್ಡಮೋಲುಬ್ಭ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಪಬ್ಬತಂ ಅಭಿರೂಹಿಯ॥

೨೮. “ಸಙ್ಘಾಟಿಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾನ, ಪತ್ತಕಞ್ಚ ನಿಕುಜ್ಜಿಯ।
ಸೇಲೇ ಖಮ್ಭೇಸಿಮತ್ತಾನಂ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಖೋಮ್ಹಿ ಕಿಸಿಕಾತಿ** ಯದಿಪಿ ಅಹಂ ಜರಾಜಿಣ್ಣಾ ಅಪ್ಪಮಂಸಲೋಹಿತಭಾವೇನ ಕಿಸಸರೀರಾ ಅಮ್ಹಿ। **ಗಿಲಾನಾ ಬಾಳ್ಹದುಬ್ಬಲಾತಿ** ಧಾತ್ವಾದಿವಿಕಾರೇನ ಗಿಲಾನಾ, ತೇನೇವ ಗೇಲಞ್ಞೇನ ಅತಿವಿಯ ದುಬ್ಬಲಾ। **ದಣ್ಡಮೋಲುಬ್ಭ ಗಚ್ಛಾಮೀತಿ** ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಕತ್ತರಯಟ್ಠಿಂ ಆಲಮ್ಬಿತ್ವಾವ ಗಚ್ಛಾಮಿ। **ಪಬ್ಬತಂ ಅಭಿರೂಹಿಯಾತಿ** ಏವಂ ಭೂತಾಪಿ ವಿವೇಕಕಾಮತಾಯ ಗಿಜ್ಝಕೂಟಪಬ್ಬತಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ।

ಸಙ್ಘಾಟಿಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾನಾತಿ ಸನ್ತರುತ್ತರಾ ಏವ ಹುತ್ವಾ ಯಥಾಸಂಹತಂ ಅಂಸೇ ಠಪಿತಂ ಸಙ್ಘಾಟಿಂ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಠಪೇತ್ವಾ। **ಪತ್ತಕಞ್ಚ ನಿಕುಜ್ಜಿಯಾತಿ** ಮಯ್ಹಂ ವಲಞ್ಜನಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಂ ಅಧೋಮುಖಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತೇ ಠಪೇತ್ವಾ। **ಸೇಲೇ ಖಮ್ಭೇಸಿಮತ್ತಾನಂ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯಾತಿ** ಪಬ್ಬತೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ಇಮಿನಾ ದೀಘೇನ ಅದ್ಧುನಾ ಅಪದಾಲಿತಪುಬ್ಬಂ ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಂ ಪದಾಲೇತ್ವಾ, ತೇನೇವ ಚ ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಪದಾಲನೇನ ಅತ್ತಾನಂ ಅತ್ತಭಾವಂ ಖಮ್ಭೇಸಿಂ, ಮಮ ಸನ್ತಾನಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪತ್ತಿಧಮ್ಮತಾಪಾದನೇನ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಚಿತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ಮೇತ್ತಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಖೋಮ್ಹಿ ದುಕ್ಖಿತಾತಿಆದಿಕಾ ಮೇತ್ತಿಕಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಸಿದ್ಧತ್ಥಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಗಹಪತಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ಥು

ಚೇತಿಯೇ ರತನೇನ ಪಟಿಮಣ್ಡಿತಾಯ ಮೇಖಲಾಯ ಪೂಜಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸೇಸಂ ಅನನ್ತರೇ ವುತ್ತಸದಿಸಂ। ಅಯಂ ಪನ ಪಟಿಭಾಗಕೂಟಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೨೦-೨೫) -

"ಸಿದ್ಧತ್ಥಸ್ಸ ಭಗವತೋ, ಥೂಪಕಾರಾಪಿಕಾ ಅಹುಂ।
ಮೇಖಲಿಕಾ ಮಯಾ ದಿನ್ನಾ, ನವಕಮ್ಮಾಯ ಸತ್ಥುನೋ॥

"ನಿಟ್ಠಿತೇ ಚ ಮಹಾಥೂಪೇ, ಮೇಖಲಂ ಪುನದಾಸಹಂ।
ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ ಮುನಿನೋ, ಪಸನ್ನಾ ಸೇಹಿ ಪಾಣಿಭಿ॥

"ಚತುನ್ನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಮೇಖಲಮದಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಥೂಪಕಾರಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೨೯. "ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಖೋಮ್ಹಿ ದುಕ್ಖಿತಾ, ದುಬ್ಬಲಾ ಗತಯೋಬ್ಬನಾ।
ದಣ್ಡಮೋಲುಬ್ಭ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಪಬ್ಬತಂ ಅಭಿರೂಹಿಯ॥

೩೦. "ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾನ ಸಙ್ಘಾಟಿಂ, ಪತ್ತಕಞ್ಚ ನಿಕುಜ್ಜಿಯ।
ನಿಸಿನ್ನಾ ಚಮ್ಹಿ ಸೇಲಮ್ಹಿ, ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ದುಕ್ಖಿತಾತಿ** ರೋಗಾಭಿಭವೇನ ದುಕ್ಖಿತಾ ಸಞ್ಜಾತದುಕ್ಖಾ ದುಕ್ಖಪ್ಪತ್ತಾ। **ದುಬ್ಬಲಾತಿ** ತಾಯ ಚೇವ ದುಕ್ಖಪ್ಪತ್ತಿಯಾ, ಜರಾಜಿಣ್ಣತಾಯ ಚ ಬಲವಿರಹಿತಾ। ತೇನಾಹ "**ಗತಯೋಬ್ಬನಾ**"ತಿ, ಅದ್ಧಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇತಿ ಸೇಲಮ್ಹಿ ಪಾಸಾಣೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ಚಮ್ಹಿ, ಅಥ ತದನನ್ತರಂ ವೀರಿಯಸಮತಾಯ ಸಮ್ಮದೇವ ಯೋಜಿತತ್ತಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಬ್ಬೇಹಿಪಿ ಆಸವೇಹಿ ಮಮ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಮೇತ್ತಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಮಿತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿನ್ತಿಆದಿಕಾ ಅಪರಾಯ ಮಿತ್ತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಖತ್ತಿಯಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಬನ್ಧುಮಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅನ್ತೇಪುರಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಿಕಂ ಏಕಂ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಹುತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥತೋ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಣೀತಸ್ಸ ಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಮಹಗ್ಘೇನ ಸಾಟಕಯುಗೇನ ಸದ್ಧಿಂ

ಅದಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕಪಿಲವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಸಕ್ಯರಾಜಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೪೭-೫೯) -

"ನಗರೇ ಬನ್ಧುಮತಿಯಾ, ಬನ್ಧುಮಾ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ।
ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಹುಂ ಭರಿಯಾ, ಏಕಜ್ಝಂ ಚಾರಯಾಮಹಂ॥

"ರಹೋಗತಾ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ, ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಹಂ ತದಾ।
ಆದಾಯ ಗಮನೀಯಞ್ಹಿ, ಕುಸಲಂ ನತ್ಥಿ ಮೇ ಕತಂ॥

"ಮಹಾಭಿತಾಪಂ ಕಟುಕಂ, ಘೋರರೂಪಂ ಸುದಾರುಣಂ।
ನಿರಯಂ ನೂನ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಏತ್ಥ ಮೇ ನತ್ಥಿ ಸಂಸಯೋ॥

"ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ।
ಏಕಂ ಮೇ ಸಮಣಂ ದೇಹಿ, ಭೋಜಯಿಸ್ಸಾಮಿ ಖತ್ತಿಯ॥

"ಅದಾಸಿ ಮೇ ಮಹಾರಾಜಾ, ಸಮಣಂ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ।
ತಸ್ಸ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಪರಮನ್ನೇನ ಪೂರಯಿಂ॥

"ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಪರಮನ್ನಂ, ಗನ್ಧಾಲೇಪಂ ಅಕಾಸಹಂ।
ಜಾಲೇನ ಪಿದಹಿತ್ವಾನ, ವತ್ಥಯುಗೇನ ಛಾದಯಿಂ॥

"ಆರಮ್ಮಣಂ ಮಮಂ ಏತಂ, ಸರಾಮಿ ಯಾವಜೀವಿತಂ।
ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

"ತಿಂಸಾನಂ ದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಮನಸಾ ಪತ್ಥಿತಂ ಮಯ್ಹಂ, ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ ಯಥಿಚ್ಛಿತಂ॥

"ವೀಸಾನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಓಚಿತತ್ತಾವ ಹುತ್ವಾನ, ಸಂಸರಾಮಿ ಭವೇಸ್ವಹಂ॥

"ಸಬ್ಬಬನ್ಧನಮುತ್ತಾಹಂ , ಅಪೇತಾ ಮೇ ಉಪಾದಿಕಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

"ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೪೭-೫೯)।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೩೦. “ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೩೧. “ಉಪೋಸಥಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿಂ, ದೇವಕಾಯಾಭಿನನ್ದಿನೀ।
ಸಾಜ್ಜ ಏಕೇನ ಭತ್ತೇನ, ಮುಣ್ಡಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಾ।
ದೇವಕಾಯಂ ನ ಪತ್ಥೇಹಂ, ವಿನೇಯ್ಯ ಹದಯೇ ದರ”ನ್ತಿ॥ - ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿ**ನ್ತಿ ಚತುದ್ದಸನ್ನಂ ಪೂರಣೀ ಚಾತುದ್ದಸೀ, ಪಞ್ಚದಸನ್ನಂ ಪೂರಣೀ ಪಞ್ಚದಸೀ, ತಂ ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಞ್ಚ, ಪಕ್ಖಸ್ಸಾತಿ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। ಅಚ್ಚನ್ತಸಂಯೋಗೇ ಚೇತಂ ಉಪಯೋಗವಚನಂ। **ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ,** ತಞ್ಚಾತಿ ಯೋಜನಾ। **ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚಾ**ತಿ ಪರಿಹರಣಕಪಕ್ಖಞ್ಚ ಚಾತುದ್ದಸೀಪಞ್ಚದಸೀಅಟ್ಠಮೀನಂ ಯಥಾಕ್ಕಮಂ ಆದಿತೋ ಅನ್ತತೋ ವಾ ಪವೇಸನಿಗ್ಗಮವಸೇನ ಉಪೋಸಥಸೀಲಸ್ಸ ಪರಿಹರಿತಬ್ಬಪಕ್ಖಞ್ಚ ತೇರಸೀಪಾಟಿಪದಸತ್ತಮೀನವಮೀಸು ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತ**ನ್ತಿ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿಆದೀಹಿ ಅಟ್ಠಹಿ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಸುಟ್ಠು ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ಉಪೋಸಥಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿ**ನ್ತಿ ಉಪವಾಸಂ ಉಪಗಮಿಂ, ಉಪವಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ -

“ಪಾಣಂ ನ ಹನೇ ನ ಚಾದಿನ್ನಮಾದಿಯೇ, ಮುಸಾ ನ ಭಾಸೇ ನ ಚ ಮಜ್ಜಪೋ ಸಿಯಾ।
ಅಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಾ ವಿರಮೇಯ್ಯ ಮೇಥುನಾ, ರತ್ತಿಂ ನ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ ವಿಕಾಲಭೋಜನಂ॥

“ಮಾಲಂ ನ ಧಾರೇ ನ ಚ ಗನ್ಧಮಾಚರೇ, ಮಞ್ಚೇ ಛಮಾಯಂ ವ ಸಯೇಥ ಸನ್ಥತೇ।
ಏತಞ್ಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಮಾಹುಪೋಸಥಂ, ಬುದ್ಧೇನ ದುಕ್ಖನ್ತಗುನಾ ಪಕಾಸಿತ”ನ್ತಿ॥ (ಸು॰ ನಿ॰ ೪೦೧-೪೦೨)।

ದೇವಕಾಯಾಭಿನನ್ದಿನೀತಿ ತತ್ರೂಪಪತ್ತಿಆಕಙ್ಖಾವಸೇನ ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾದಿಂ ದೇವಕಾಯಂ ಅಭಿಪತ್ಥೇನ್ತೀ ಉಪೋಸಥಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿನ್ತಿ ಯೋಜನಾ। **ಸಾಜ್ಜ ಏಕೇನ ಭತ್ತೇನಾ**ತಿ ಸಾ ಅಹಂ ಅಜ್ಜ ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ದಿವಸೇ ಏಕೇನ ಭತ್ತಭೋಜನಕ್ಖಣೇನ। **ಮುಣ್ಡಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಾ**ತಿ ಮುಣ್ಡಿತಕೇಸಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಸರೀರಾ ಚ ಹುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದೇವಕಾಯಂ ನ ಪತ್ಥೇಹ**ನ್ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅಧಿಗತತ್ತಾ ಕಞ್ಚಿ ದೇವನಿಕಾಯಂ ಅಹಂ ನ ಪತ್ಥಯೇ। ತೇನೇವಾಹ - **“ವಿನೇಯ್ಯ ಹದಯೇ ದರ”**ನ್ತಿ, ಚಿತ್ತಗತಂ ಕಿಲೇಸದರಥಂ ಸಮುಚ್ಛೇದವಸೇನ ವಿನೇತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸಿ।

ಮಿತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಭಯಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಉದ್ಧಂ ಪಾದತಲಾತಿಆದಿಕಾ ಅಭಯಮಾತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ತಿಸ್ಸಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಟಚ್ಛುಮತ್ತಂ ಭಿಕ್ಖಂ ಅದಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ತಾದಿಸೇನ ಕಮ್ಮನಿಸ್ಸನ್ದೇನ ಉಜ್ಜೇನಿಯಂ ಪದುಮವತೀ ನಾಮ ನಗರಸೋಭಿನೀ ಅಹೋಸಿ। ರಾಜಾ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರೋ ತಸ್ಸಾ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಆದಿಕೇ ಗುಣೇ ಸುತ್ವಾ ಪುರೋಹಿತಸ್ಸ ಆಚಿಕ್ಖಿ - “ಉಜ್ಜೇನಿಯಂ ಕಿರ ಪದುಮವತೀ ನಾಮ ಗಣಿಕಾ ಅಹೋಸಿ, ತಮಹಂ ದಟ್ಠುಕಾಮೋಮ್ಹೀ”ತಿ। ಪುರೋಹಿತೋ “ಸಾಧು, ದೇವಾ”ತಿ ಮನ್ತಬಲೇನ **ಕುಮ್ಭೀರಂ** ನಾಮ ಯಕ್ಖಂ ಆವಹೇತ್ವಾ, ಯಕ್ಖಾನುಭಾವೇನ ರಾಜಾನಂ ತಾವದೇವ ಉಜ್ಜೇನೀನಗರಂ ನೇಸಿ। ರಾಜಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕರತ್ತಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಗಬ್ಭಂ ಗಣ್ಹಿ। ರಞ್ಞೋ ಚ ಆರೋಚೇಸಿ - “ಮಮ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ಗಬ್ಭೋ ಪತಿಟ್ಠಹೀ”ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ

ರಾಜಾ ನಂ “ಸಚೇ ಪುತ್ತೋ ಭವೇಯ್ಯ, ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಮಮಂ ದಸ್ಸೇಹೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ನಾಮಮುದ್ದಿಕಂ ದತ್ವಾ ಅಗಮಾಸಿ। ಸಾ ದಸಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾ ನಾಮಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ **ಅಭಯೋ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಕಾಸಿ। ಪುತ್ತಞ್ಚ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ “ತವ ಪಿತಾ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಮಹಾರಾಜಾ”ತಿ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಪಹಿಣಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಪುತ್ತಂ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಸಿನೇಹಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ ಕುಮಾರಕಪರಿಹಾರೇನ ವಡ್ಢೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಸದ್ಧಾಪಟಿಲಾಭೋ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ವಿಸೇಸಾಧಿಗಮೋ ಚ ಹೇಟ್ಠಾ ಆಗತೋಯೇವ। ತಸ್ಸ ಮಾತಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಅಭಯತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೬೦-೭೦) -

“ಪಿಣ್ಡಚಾರಂ ಚರನ್ತಸ್ಸ, ತಿಸ್ಸನಾಮಸ್ಸ ಸತ್ಥುನೋ।
ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸದಾಸಹಂ॥

“ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ತಿಸ್ಸೋ ಲೋಕಗ್ಗನಾಯಕೋ।
ವೀಥಿಯಾ ಸಣ್ಠಿತೋ ಸತ್ಥಾ, ಅಕಾ ಮೇ ಅನುಮೋದನಂ॥

“ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಂ ದತ್ವಾನ, ತಾವತಿಂಸಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ।
ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

“ಪಞ್ಞಾಸಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ।
ಮನಸಾ ಪತ್ಥಿತಂ ಸಬ್ಬಂ, ಪಟಿಲಚ್ಛಸಿ ಸಬ್ಬದಾ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸಿ ಕಿಞ್ಚನಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವೇ ಪರಿಞ್ಞಾಯ, ನಿಬ್ಬಾಯಿಸ್ಸಸಿನಾಸವಾ॥

“ಇದಂ ವತ್ವಾನ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ತಿಸ್ಸೋ ಲೋಕಗ್ಗನಾಯಕೋ।
ನಭಂ ಅಬ್ಭುಗ್ಗಮೀ ವೀರೋ, ಹಂಸರಾಜಾವ ಅಮ್ಬರೇ॥

“ಸುದಿನ್ನಂ ಮೇ ದಾನವರಂ, ಸುಯಿಟ್ಠಾ ಯಾಗಸಮ್ಪದಾ।
ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಂ ದತ್ವಾನ, ಪತ್ತಾಹಂ ಅಚಲಂ ಪದಂ॥

“ದ್ವೇನವುತೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖಾದಾನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತೇನ ಅಭಯತ್ಥೇರೇನ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇನ್ತೇನ ಓವಾದವಸೇನ ಯಾ ಗಾಥಾ ಭಾಸಿತಾ, ಉದಾನವಸೇನ ಸಯಮ್ಪಿ ತಾ ಏವ ಪಚ್ಚುದಾಹರನ್ತೀ -

೩೩. “ಉದ್ಧಂ ಪಾದತಲಾ ಅಮ್ಮ, ಅಧೋ ವೇ ಕೇಸಮತ್ಥಕಾ।
ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಸ್ಸುಮಂ ಕಾಯಂ, ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿಗನ್ಧಿಕಂ॥

೩೪. “ಏವಂ ವಿಹರಮಾನಾಯ, ಸಬ್ಬೋ ರಾಗೋ ಸಮೂಹತೋ।

ಪರಿಳಾಹೋ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನೋ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ"ತಿ॥ - ಆಹ।

ತತ್ಥ ಪಠಮಗಾಥಾಯ ತಾವ ಅಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - **ಅಮ್ಮ** ಪದುಮವತಿ, ಪಾದತಲತೋ ಉದ್ಧಂ ಕೇಸಮತ್ಥಕತೋ ಅಧೋ ನಾನಪ್ಪಕಾರಅಸುಚಿಪೂರಿತಾಯ **ಅಸುಚಿಂ** ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಪೂತಿಗನ್ಧವಾಯನತೋ **ಪೂತಿಗನ್ಧಿಕಂ,** ಇಮಂ ಕುಚ್ಛಿತಾನಂ ಆಯತನತಾಯ **ಕಾಯಂ** ಸರೀರಂ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಸ್ಸೂತಿ। ಅಯಞ್ಹಿ ತಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೇನ ಓವಾದದಾನವಸೇನ ಭಾಸಿತಾ ಗಾಥಾ।

ಸಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೀ ಆಚರಿಯಪೂಜಾವಸೇನ ತಮೇವ ಗಾಥಂ ಪಠಮಂ ವತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಕಥೇನ್ತೀ **"ಏವಂ ವಿಹರಮಾನಾಯಾ"**ತಿ ದುತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಏವಂ ವಿಹರಮಾನಾಯಾ**ತಿ ಏವಂ ಮಮ ಪುತ್ತೇನ ಅಭಯತ್ಥೇರೇನ "ಉದ್ಧಂ ಪಾದತಲಾ"ತಿಆದಿನಾ ದಿನ್ನೇ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಸಬ್ಬಕಾಯಂ ಅಸುಭತೋ ದಿಸ್ವಾ ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತಾ ತತ್ಥ ಭೂತುಪಾದಾಯಭೇದೇ ರೂಪಧಮ್ಮೇ ತಪ್ಪಟಿಬದ್ಧೇ ವೇದನಾದಿಕೇ ಅರೂಪಧಮ್ಮೇ ಪರಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ತಿಲಕ್ಖಣಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಅನಿಚ್ಚಾನುಪಸ್ಸನಾದಿವಸೇನ ವಿಹರಮಾನಾಯ। **ಸಬ್ಬೋ ರಾಗೋ ಸಮೂಹತೋ**ತಿ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಮಗ್ಗೇನ ಘಟಿತಾಯ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೋ ರಾಗೋ ಮಯಾ ಸಮೂಹತೋ ಸಮುಗ್ಘಾಟಿತೋ। **ಪರಿಳಾಹೋ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ತತೋ ಏವ ಸಬ್ಬೋ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹೋ ಸಮ್ಮದೇವ ಉಚ್ಛಿನ್ನೋ, ತಸ್ಸ ಚ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನತ್ತಾ ಏವ **ಸೀತಿಭೂತಾ** ಸಉಪಾದಿಸೇಸಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತುಯಾ ನಿಬ್ಬುತಾ ಅಮ್ಹೀತಿ।

ಅಭಯಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ಅಭಯಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಭಯೇ ಭಿದುರೋ ಕಾಯೋತಿಆದಿಕಾ ಅಭಯತ್ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಸಿಖಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಖತ್ತಿಯಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ **ಅರುಣ**ರಞ್ಞೋ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಅಹೋಸಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಗನ್ಧಸಮ್ಪನ್ನಾನಿ ಸತ್ತ ಉಪ್ಪಲಾನಿ ಅದಾಸಿ। ಸಾ ತಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ "ಕಿಂ ಮೇ ಇಮೇಹಿ ಪಿಳನ್ಧನ್ತೇಹಿ। ಯಂನೂನಾಹಂ ಇಮೇಹಿ ಭಗವನ್ತಂ ಪೂಜೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಭಗವಾ ಚ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯಂ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಪಾವಿಸಿ । ಸಾ ಭಗವನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಪಚ್ಚುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಹಿ ಪುಪ್ಫೇಹಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಉಜ್ಜೇನಿಯಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಅಭಯಮಾತುಸಹಾಯಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ತಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ತಸ್ಸಾ ಸಿನೇಹೇನ ಸಯಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಗಹೇ ವಸಮಾನಾ ಏಕದಿವಸಂ ಅಸುಭದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಸೀತವನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸತ್ಥಾ ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ನಿಸಿನ್ನೋವ ತಸ್ಸಾ ಅನುಭೂತಪುಬ್ಬಂ ಆರಮ್ಮಣಂ ಪುರತೋ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಉದ್ಧುಮಾತಕಾದಿಭಾವಂ ಪಕಾಸೇಸಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಂವೇಗಮಾನಸಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸತ್ಥಾ ಓಭಾಸಂ ಫರಿತ್ವಾ ಪುರತೋ ನಿಸಿನ್ನಂ ವಿಯ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ -

೩೫. "ಅಭಯೇ ಭಿದುರೋ ಕಾಯೋ, ಯತ್ಥ ಸತ್ತಾ ಪುಥುಜ್ಜನಾ।
ನಿಕ್ಖಿಪಿಸ್ಸಾಮಿಮಂ ದೇಹಂ, ಸಮ್ಪಜಾನಾ ಸತೀಮತೀ॥

೩೬. "ಬಹೂಹಿ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮೇಹಿ, ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ಮೇ।
ತಣ್ಹಕ್ಖಯೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೭೧-೯೦) –

“ನಗರೇ ಅರುಣವತಿಯಾ, ಅರುಣೋ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ।
ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಹುಂ ಭರಿಯಾ, ವಾರಿತಂ ವಾರಯಾಮಹಂ॥

“ಸತ್ತಮಾಲಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಉಪ್ಪಲಾ ದೇವಗನ್ಧಿಕಾ।
ನಿಸಜ್ಜ ಪಾಸಾದವರೇ, ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿ ತಾವದೇ॥

“ಕಿಂ ಮೇ ಇಮಾಹಿ ಮಾಲಾಹಿ, ಸಿರಸಾರೋಪಿತಾಹಿ ಮೇ।
ವರಂ ಮೇ ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ, ಞಾಣಮ್ಹಿ ಅಭಿರೋಪಿತಂ॥

“ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಪಟಿಮಾನೇನ್ತೀ, ದ್ವಾರಾಸನ್ನೇ ನಿಸೀದಹಂ।
ಯದಾ ಏಹಿತಿ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಪೂಜಯಿಸ್ಸಂ ಮಹಾಮುನಿಂ॥

“ಕಕುಧೋ ವಿಲಸನ್ತೋವ, ಮಿಗರಾಜಾವ ಕೇಸರೀ।
ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇನ ಸಹಿತೋ, ಆಗಚ್ಛಿ ವೀಥಿಯಾ ಜಿನೋ॥

“ಬುದ್ಧಸ್ಸ ರಂಸಿಂ ದಿಸ್ವಾನ, ಹಟ್ಠಾ ಸಂವಿಗ್ಗಮಾನಸಾ।
ದ್ವಾರಂ ಅವಾಪುರಿತ್ವಾನ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಮಪೂಜಯಿಂ॥

“ಸತ್ತ ಉಪ್ಪಲಪುಪ್ಫಾನಿ, ಪರಿಕಿಣ್ಣಾನಿ ಅಮ್ಬರೇ।
ಛದಿಂ ಕರೋನ್ತೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಮತ್ಥಕೇ ಧಾರಯನ್ತಿ ತೇ॥

“ಉದಗ್ಗಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ವೇದಜಾತಾ ಕತಞ್ಜಲೀ।
ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಮಹಾನೇಲಸ್ಸ ಛಾದನಂ, ಧಾರೇನ್ತಿ ಮಮ ಮುದ್ಧನಿ।
ದಿಬ್ಬಗನ್ಧಂ ಪವಾಯಾಮಿ, ಸತ್ತುಪ್ಪಲಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕದಾಚಿ ನೀಯಮಾನಾಯ, ಞಾತಿಸಙ್ಘೇನ ಮೇ ತದಾ।
ಯಾವತಾ ಪರಿಸಾ ಮಯ್ಹಂ, ಮಹಾನೇಲಂ ಧರೀಯತಿ॥

“ಸತ್ತತಿ ದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಇಸ್ಸರಾ ಹುತ್ವಾ, ಸಂಸರಾಮಿ ಭವಾಭವೇ॥

“ತೇಸಟ್ಠಿ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸಬ್ಬೇ ಮಮನುವತ್ತನ್ತಿ, ಆದೇಯ್ಯವಚನಾ ಅಹುಂ॥

“ಉಪ್ಪಲಸ್ಸೇವ ಮೇ ವಣ್ಣೋ, ಗನ್ಧೋ ಚೇವ ಪವಾಯತಿ।

ದುಬ್ಬಣ್ಣಿಯಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಬುದ್ಧಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಇದ್ಧಿಪಾದೇಸು ಕುಸಲಾ, ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾರತಾ।
ಅಭಿಞ್ಞಾಪಾರಮಿಪ್ಪತ್ತಾ, ಬುದ್ಧಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಸತಿಪಟ್ಠಾನಕುಸಲಾ, ಸಮಾಧಿಝಾನಗೋಚರಾ।
ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಮನುಯುತ್ತಾ, ಬುದ್ಧಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ವೀರಿಯಂ ಮೇ ಧುರಧೋರಯ್ಹಂ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಾಧಿವಾಹನಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಏಕತಿಂಸೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಪುಪ್ಫಮಭಿಪೂಜಯಿಂ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಬುದ್ಧಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೭೧-೯೦)।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೀ ತಾ ಏವ ಗಾಥಾ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಭಯೇತಿ** ಅತ್ತಾನಮೇವ ಆಲಪತಿ। **ಭಿದುರೋತಿ** ಭಿಜ್ಜನಸಭಾವೋ, ಅನಿಚ್ಚೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯತ್ಥ ಸತ್ತಾ ಪುಥುಜ್ಜನಾತಿ** ಯಸ್ಮಿಂ ಖಣೇನ ಭಿಜ್ಜನಸೀಲೇ ಅಸುಚಿದುಗ್ಗನ್ಧಜೇಗುಚ್ಛಪಟಿಕ್ಕೂಲಸಭಾವೇ ಕಾಯೇ ಇಮೇ ಅನ್ಧಪುಥುಜ್ಜನಾ ಸತ್ತಾ ಲಗ್ಗಾ ಲಗ್ಗಿತಾ। **ನಿಕ್ಖಿಪಿಸ್ಸಾಮಿಮಂ ದೇಹನ್ತಿ** ಅಹಂ ಪನ ಇಮಂ ದೇಹಂ ಪೂತಿಕಾಯಂ ಪುನ ಅನಾದಾನೇನ ನಿರಪೇಕ್ಖಾ ಖಿಪಿಸ್ಸಾಮಿ ಛಡ್ಡೇಸ್ಸಾಮಿ। ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ “**ಸಮ್ಪಜಾನಾ ಸತೀಮತೀ**”ತಿ।

ಬಹೂಹಿ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮೇಹೀತಿ ಜಾತಿಜರಾದೀಹಿ ಅನೇಕೇಹಿ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮೇಹಿ ಫುಟ್ಠಾಯಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯಾತಿ** ತಾಯ ಏವ ದುಕ್ಖೋತಿಣ್ಣತಾಯ ಪಟಿಲದ್ಧಸಂವೇಗತ್ತಾ ಸತಿಅವಿಪ್ಪವಾಸಸಙ್ಖಾತೇ ಅಪ್ಪಮಾದೇ ರತಾಯ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ। ಏತ್ಥ ಚ ಸತ್ಥಾರಾ ದೇಸಿತನಿಯಾಮೇನ -

“ನಿಕ್ಖಿಪಾಹಿ ಇಮಂ ದೇಹಂ, ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ತೇ।
ತಣ್ಹಕ್ಖಯಂ ಪಾಪುಣಾಹಿ, ಕರೋಹಿ ಬುದ್ಧಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ -

ಪಾಠೋ , ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತನಿಯಾಮೇನೇವ ಪನ ಸಂಗೀತಿಂ ಆರೋಪಿತತ್ತಾ। **ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ತೇತಿ** ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ತಯಾ ಭವಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಭಯಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ಸಾಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸಾಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕೋಸಮ್ಬಿಯಂ ಗಹಪತಿಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ **ಸಾಮಾತಿ**ಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಸಾಮಾವತಿಯಾ ಉಪಾಸಿಕಾಯ ಪಿಯಸಹಾಯಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ತಾಯ ಕಾಲಙ್ಕತಾಯ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಸಾಮಾವತಿಕಂ ಆರಬ್ಭ

ಉಪ್ಪನ್ನಸೋಕಂ ವಿನೋದೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಅಪರಭಾಗೇ ಆಸನಸಾಲಾಯ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಆನನ್ದತ್ಥೇರಸ್ಸ ಓವಾದಂ ಸುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ತತೋ ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ತಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ -

೩೭. "ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುಂ, ವಿಹಾರಾ ಉಪನಿಕ್ಖಮಿಂ।
ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ।
ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಟ್ಠಮೀ ರತ್ತಿ, ಯತೋ ತಣ್ಹಾ ಸಮೂಹತಾ॥

೩೮. "ಬಹೂಹಿ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮೇಹಿ, ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ಮೇ।
ತಣ್ಹಕ್ಖಯೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -

ಉದಾನವಸೇನ ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುಂ, ವಿಹಾರಾ ಉಪನಿಕ್ಖಮಿ**ನ್ತಿ "ಮಮ ವಸನಕವಿಹಾರೇ ವಿಪಸ್ಸನಾಮನಸಿಕಾರೇನ ನಿಸಿನ್ನಾ ಸಮಣಕಿಚ್ಚಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಉತುಸಪ್ಪಾಯಾಭಾವೇನ ನನು ಖೋ ಮಯ್ಹಂ ವಿಪಸ್ಸನಾ ಮಗ್ಗೇನ ಘಟ್ಟೇತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಚ ಚಾತಿ ನವ ವಾರೇ ವಿಹಾರಾ ಉಪಸ್ಸಯತೋ ಬಹಿ ನಿಕ್ಖಮಿಂ। ತೇನಾಹ **"ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ**"ತಿ। ತತ್ಥ **ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿ**ನ್ತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸಮಾಧಿಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ**ತಿ ವೀರಿಯಸಮತಾಯ ಅಭಾವೇನ ಮಮ ಭಾವನಾಚಿತ್ತೇ ನ ವಸವತ್ತಿನೀ। ಸಾ ಕಿರ ಅತಿವಿಯ ಪಗ್ಗಹಿತವೀರಿಯಾ ಅಹೋಸಿ। **ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಟ್ಠಮೀ ರತ್ತೀ**ತಿ ಯತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಆನನ್ದತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಓವಾದಂ ಪಟಿಲಭಿಂ, ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ರತ್ತಿನ್ದಿವಮತನ್ದಿತಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ರತ್ತಿಯಂ ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುಂ ವಿಹಾರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮನಸಿಕಾರಂ ಪವತ್ತೇನ್ತೀ ವಿಸೇಸಂ ಅನಧಿಗನ್ತ್ವಾ ಅಟ್ಠಮಿಯಂ ರತ್ತಿಯಂ ವೀರಿಯಸಮತಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಕಿಲೇಸೇ ಖೇಪೇಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಟ್ಠಮೀ ರತ್ತಿ, ಯತೋ ತಣ್ಹಾ ಸಮೂಹತಾ"ತಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸಾಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದುಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತಿಕನಿಪಾತೋ

೧. ಅಪರಾಸಾಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ತಿಕನಿಪಾತೇ **ಪಣ್ಣವೀಸತಿವಸ್ಸಾನೀ**ತಿಆದಿಕಾ ಅಪರಾಯ ಸಾಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಚನ್ದಭಾಗಾಯ ನದಿಯಾ ತೀರೇ ಕಿನ್ನರಯೋನಿಯಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಾ ತತ್ಥ ಕಿನ್ನರೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳಾಪಸುತಾ ವಿಚರತಿ। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಕುಸಲಬೀಜರೋಪನತ್ಥಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ನದೀತೀರೇ ಚಙ್ಕಮಿ। ಸಾ ಭಗವನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಾ ಸಳಲಪುಪ್ಫಾನಿ ಆದಾಯ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ತೇಹಿ ಪುಪ್ಫೇಹಿ ಭಗವನ್ತಂ ಪೂಜೇಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕೋಸಮ್ಬಿಯಂ ಕುಲಘರೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಸಾಮಾವತಿಯಾ ಸಹಾಯಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಮತಕಾಲೇ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನಿ ಚಿತ್ತಸಮಾಧಾನಂ ಅಲಭಿತ್ವಾ ಮಹಲ್ಲಿಕಾಕಾಲೇ ಸುಗತೋವಾದಂ ಲಭಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೨೨-೨೮) -

"ಚನ್ದಭಾಗಾನದೀತೀರೇ, ಅಹೋಸಿಂ ಕಿನ್ನರೀ ತದಾ।
ಅದ್ದಸಾಹಂ ದೇವದೇವಂ, ಚಙ್ಕಮನ್ತಂ ನರಾಸಭಂ॥

"ಓಚಿನಿತ್ವಾನ ಸಳಲಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸದಾಸಹಂ।
ಉಪಸಿಙ್ಘಿ ಮಹಾವೀರೋ, ಸಳಲಂ ದೇವಗನ್ಧಿಕಂ॥

"ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ವಿಪಸ್ಸೀ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ಉಪಸಿಙ್ಘಿ ಮಹಾವೀರೋ, ಪೇಕ್ಖಮಾನಾಯ ಮೇ ತದಾ॥

"ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾನ, ವನ್ದಿತ್ವಾ ದ್ವಿಪದುತ್ತಮಂ।
ಸಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ತತೋ ಪಬ್ಬತಮಾರುಹಿಂ॥

"ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಪುಪ್ಫಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಬುದ್ಧಪೂಜಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೩೯. "ಪಣ್ಣವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನಿ, ಯತೋ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಮೇ।
ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ ಚಿತ್ತಸ್ಸ, ಸಮಂ ಲದ್ಧಂ ಕುದಾಚನಂ॥

೪೦. "ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ।
ತತೋ ಸಂವೇಗಮಾಪಾದಿಂ, ಸರಿತ್ವಾ ಜಿನಸಾಸನಂ॥

೪೧. "ಬಹೂಹಿ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮೇಹಿ, ಅಪ್ಪಮಾದರತಾಯ ಮೇ।
ತಣ್ಹಕ್ಖಯೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।

ಅಜ್ಜ ಮೇ ಸತ್ತಮೀ ರತ್ತಿ, ಯತೋ ತಣ್ಹಾ ವಿಸೋಸಿತಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಸಮನ್ತಿ** ಚಿತ್ತಸ್ಸ ವೂಪಸಮಂ, ಚೇತೋಸಮಥಮಗ್ಗಫಲಸಮಾಧೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತತೋತಿ ತಸ್ಮಾ ಚಿತ್ತವಸಂ ವತ್ತೇತುಂ ಅಸಮತ್ಥಭಾವತೋ। **ಸಂವೇಗಮಾಪಾದಿನ್ತಿ** ಸತ್ಥರಿ ಧರನ್ತೇಪಿ ಪಬ್ಬಜಿತಕಿಚ್ಚಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಪಚ್ಛಾ ಕಥಂ ಪಾಪಯಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಂವೇಗಂ ಞಾಣುತ್ರಾಸಂ ಆಪಜ್ಜಿಂ। **ಸರಿತ್ವಾ ಜಿನಸಾಸನನ್ತಿ** ಕಾಣಕಚ್ಛಪೋಪಮಾದಿಸತ್ಥುಓವಾದಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೧೧೭; ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೫೨) ಅನುಸ್ಸರಿತ್ವಾ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಅಪರಾಸಾಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ಉತ್ತಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುನ್ತಿಆದಿಕಾ ಉತ್ತಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಬನ್ಧುಮತೀನಗರೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಕುಟುಮ್ಬಿಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಘರದಾಸೀ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಅತ್ತನೋ ಅಯ್ಯಕಾನಂ ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ ಕರೋನ್ತೀ ಜೀವತಿ। ತೇನ ಚ ಸಮಯೇನ ಬನ್ಧುಮರಾಜಾ ಪುಣ್ಣಮೀದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಿಕೋ ಹುತ್ವಾ ಪುರೇಭತ್ತಂ ದಾನಾನಿ ದತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಾತಿ। ಅಥ ಮಹಾಜನಾ ಯಥಾ ರಾಜಾ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ, ತಥೇವ ಪುಣ್ಣಮೀದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಙ್ಗಾನಿ ಸಮಾದಾಯ ವತ್ತನ್ತಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ದಾಸಿಯಾ ಏತದಹೋಸಿ - "ಏತರಹಿ ಖೋ ಮಹಾರಾಜಾ ಮಹಾಜನಾ ಚ ಉಪೋಸಥಙ್ಗಾನಿ ಸಮಾದಾಯ ವತ್ತನ್ತಿ, ಯಂನೂನಾಹಂ ಉಪೋಸಥದಿವಸೇಸು ಉಪೋಸಥಸೀಲಂ ಸಮಾದಾಯ ವತ್ತೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। ಸಾ ತಥಾ ಕರೋನ್ತೀ ಸುಪರಿಸುದ್ಧಂ ಉಪೋಸಥಸೀಲಂ ರಕ್ಖಿತ್ವಾ ತಾವತಿಂಸೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಪಟಾಚಾರಾ ಥೇರೀ ತಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಾಚಾರಂ ಞತ್ವಾ ಓವಾದಮದಾಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸಾ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೧-೨೧) -

"ನಗರೇ ಬನ್ಧುಮತಿಯಾ, ಬನ್ಧುಮಾ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ।
ದಿವಸೇ ಪುಣ್ಣಮಾಯ ಸೋ, ಉಪವಸಿ ಉಪೋಸಥಂ॥

"ಅಹಂ ತೇನ ಸಮಯೇನ, ಕುಮ್ಭದಾಸೀ ಅಹಂ ತಹಿಂ।
ದಿಸ್ವಾ ಸರಾಜಕಂ ಸೇನಂ, ಏವಾಹಂ ಚಿನ್ತಯಿಂ ತದಾ॥

"ರಾಜಾಪಿ ರಜ್ಜಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ, ಉಪವಸಿ ಉಪೋಸಥಂ।
ಸಫಲಂ ನೂನ ತಂ ಕಮ್ಮಂ, ಜನಕಾಯೋ ಪಮೋದಿತೋ॥

"ಯೋನಿಸೋ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ, ದುಗ್ಗಚ್ಚಞ್ಚ ದಲಿದ್ದತಂ।
ಮಾನಸಂ ಸಮ್ಪಹಂಸಿತ್ವಾ, ಉಪವಸಿಂ ಉಪೋಸಥಂ॥

"ಅಹಂ ಉಪೋಸಥಂ ಕತ್ವಾ, ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ।

ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತ್ಥ ಮೇ ಸುಕತಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಉಬ್ಭಯೋಜನಮುಗ್ಗತಂ।
ಕೂಟಾಗಾರವರೂಪೇತಂ, ಮಹಾಸನಸುಭೂಸಿತಂ॥

“ಅಚ್ಛರಾ ಸತಸಹಸ್ಸಾ, ಉಪತಿಟ್ಠನ್ತಿ ಮಂ ಸದಾ।
ಅಞ್ಞೇ ದೇವೇ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅತಿರೋಚಾಮಿ ಸಬ್ಬದಾ॥

“ಚತುಸಟ್ಠಿದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ತೇಸಟ್ಠಿಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಾ ಹುತ್ವಾನ, ಭವೇಸು ಸಂಸರಾಮಹಂ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪವರಾ ಹೋಮಿ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಹತ್ಥಿಯಾನಂ ಅಸ್ಸಯಾನಂ, ರಥಯಾನಞ್ಚ ಸೀವಿಕಂ।
ಲಭಾಮಿ ಸಬ್ಬಮೇವೇತಂ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಸೋಣ್ಣಮಯಂ ರೂಪಿಮಯಂ, ಅಥೋಪಿ ಫಲಿಕಾಮಯಂ।
ಲೋಹಿತಙ್ಗಮಯಞ್ಚೇವ, ಸಬ್ಬಂ ಪಟಿಲಭಾಮಹಂ॥

“ಕೋಸೇಯ್ಯಕಮ್ಬಲಿಯಾನಿ, ಖೋಮಕಪ್ಪಾಸಿಕಾನಿ ಚ।
ಮಹಗ್ಘಾನಿ ಚ ವತ್ಥಾನಿ, ಸಬ್ಬಂ ಪಟಿಲಭಾಮಹಂ॥

“ಅನ್ನಂ ಪಾನಂ ಖಾದನೀಯಂ, ವತ್ಥಸೇನಾಸನಾನಿ ಚ।
ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಪಟಿಲಭೇ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ವರಗನ್ಧಞ್ಚ ಮಾಲಞ್ಚ, ಚುಣ್ಣಕಞ್ಚ ವಿಲೇಪನಂ।
ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಪಟಿಲಭೇ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕೂಟಾಗಾರಞ್ಚ ಪಾಸಾದಂ, ಮಣ್ಡಪಂ ಹಮ್ಮಿಯಂ ಗುಹಂ।
ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಪಟಿಲಭೇ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಜಾತಿಯಾ ಸತ್ತವಸ್ಸಾಹಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಅಡ್ಢಮಾಸೇ ಅಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಕಮ್ಮಮಕರಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಉಪೋಸಥಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೪೨. “ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುಂ, ವಿಹಾರಾ ಉಪನಿಕ್ಖಮಿಂ।
ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ॥

೪೩. “ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿಂ, ಯಾ ಮೇ ಸದ್ಧಾಯಿಕಾ ಅಹು।
ಸಾ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಖನ್ಧಾಯತನಧಾತುಯೋ॥

೪೪. “ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾನ, ಯಥಾ ಮಂ ಅನುಸಾಸಿ ಸಾ।
ಸತ್ತಾಹಂ ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ, ನಿಸೀದಿಂ ಪೀತಿಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ।
ಅಟ್ಠಮಿಯಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿಂ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿಂ , ಯಾ ಮೇ ಸದ್ಧಾಯಿಕಾ ಅಹೂ**ತಿ ಯಾ ಮಯಾ ಸದ್ಧಾತಬ್ಬಾ ಸದ್ಧೇಯ್ಯವಚನಾ ಅಹೋಸಿ, ತಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸಾಹಂ ಉಪಗಚ್ಛಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿಂ, ಪಟಾಚಾರಾಥೇರಿಂ ಸದ್ಧಾಯ ವದತಿ। “ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಉಪಗಚ್ಛಿ, ಯಾ ಮೇ ಸಾಧಯಿಕಾ”ತಿಪಿ ಪಾಠೋ। ಸಾ ಪಟಾಚಾರಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಮಂ ಉಪಗಚ್ಛಿ, ಯಾ ಮಯ್ಹಂ ಸದತ್ಥಸ್ಸ ಸಾಧಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಾ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಖನ್ಧಾಯತನಧಾತುಯೋ**ತಿ ಸಾ ಪಟಾಚಾರಾ ಥೇರೀ “ಇಮೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ, ಇಮಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ, ಇಮಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ”ತಿ ಖನ್ಧಾದಿಕೇ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ ಮಯ್ಹಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ।

ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾನಾತಿ ತಸ್ಸಾ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪ್ಪತ್ತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಖನ್ಧಾದಿವಿಭಾಗಪುಬ್ಬಙ್ಗಮಂ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ದೇಸಿತಸಣ್ಹಸುಖುಮವಿಪಸ್ಸನಾಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ। **ಯಥಾ ಮಂ ಅನುಸಾಸಿ ಸಾ**ತಿ ಸಾ ಥೇರೀ ಯಥಾ ಮಂ ಅನುಸಾಸಿ ಓವದಿ, ತಥಾ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತೀ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇತ್ವಾಪಿ ಸತ್ತಾಹಂ ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸೀದಿಂ। ಕಥಂ? **ಪೀತಿಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ**ತಿ ಝಾನಮಯೇನ ಪೀತಿಸುಖೇನ ಸಮಙ್ಗೀಭೂತಾ। **ಅಟ್ಠಮಿಯಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿಂ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯಾ**ತಿ ಅನವಸೇಸಂ ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಂ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಪದಾಲೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಭಿನ್ದನ್ತೀ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿಂ। ಇದಮೇವ ಚಸ್ಸಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸಿ।

ಉತ್ತಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಅಪರಾ ಉತ್ತಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಯೇ ಇಮೇ ಸತ್ತ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾತಿಆದಿಕಾ ಅಪರಾಯ ಉತ್ತಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಬನ್ಧುಮತೀನಗರೇ ಕುಲದಾಸೀ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸಾವಕಂ ಏಕಂ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ತೀಣಿ ಮೋದಕಾನಿ ಅದಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕೋಸಲಜನಪದೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಜನಪದಚಾರಿಕಂ ಚರನ್ತಸ್ಸ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೩೦-೩೮) -

“ನಗರೇ ಬನ್ಧುಮತಿಯಾ, ಕುಮ್ಭದಾಸೀ ಅಹೋಸಹಂ।
ಮಮ ಭಾಗಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಗಚ್ಛಂ ಉದಕಹಾರಿಕಾ॥

“ಪನ್ಥಮ್ಹಿ ಸಮಣಂ ದಿಸ್ವಾ, ಸನ್ತಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಹಿತಂ।
ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ಮೋದಕೇ ತೀಣಿದಾಸಹಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಏಕನವುತಿಕಪ್ಪಾನಿ, ವಿನಿಪಾತಂ ನ ಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ತಂ ಕರಿತ್ವಾನ, ಸಬ್ಬಂ ಅನುಭವಿಂ ಅಹಂ।
ಮೋದಕೇ ತೀಣಿ ದತ್ವಾನ, ಪತ್ತಾಹಂ ಅಚಲಂ ಪದಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೪೫. “ಯೇ ಇಮೇ ಸತ್ತ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ, ಮಗ್ಗಾ ನಿಬ್ಬಾನಪತ್ತಿಯಾ।
ಭಾವಿತಾ ತೇ ಮಯಾ ಸಬ್ಬೇ, ಯಥಾ ಬುದ್ಧೇನ ದೇಸಿತಾ॥

೪೬. “ಸುಞ್ಞತಸ್ಸಾನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ, ಲಾಭಿನೀಹಂ ಯದಿಚ್ಛಕಂ।
ಓರಸಾ ಧೀತಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ, ನಿಬ್ಬಾನಾಭಿರತಾ ಸದಾ॥

೪೭. “ಸಬ್ಬೇ ಕಾಮಾ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಯೇ ದಿಬ್ಬಾ ಯೇ ಚ ಮಾನುಸಾ।
ವಿಕ್ಖೀಣೋ ಜಾತಿಸಂಸಾರೋ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸುಞ್ಞತಸ್ಸಾನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ, ಲಾಭಿನೀಹಂ ಯದಿಚ್ಛಕ**ನ್ತಿ ಸುಞ್ಞತಸಮಾಪತ್ತಿಯಾ ಚ ಅನಿಮಿತ್ತಸಮಾಪತ್ತಿಯಾ ಚ ಅಹಂ ಯದಿಚ್ಛಕಂ ಲಾಭಿನೀ, ತತ್ಥ ಯಂ ಯಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿತುಂ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ಯದಾ ಯದಾ, ತಂ ತಂ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ತದಾ ತದಾ ಸಮಾಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಿಹರಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯದಿಪಿ ಹಿ ಸುಞ್ಞತಾಪ್ಪಣಿಹಿತಾದಿನಾಮಕಸ್ಸ ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿಪಿ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾದಿಭೇದಂ ತಿವಿಧಮ್ಪಿ ಫಲಂ ಸಮ್ಭವತಿ। ಅಯಂ ಪನ ಥೇರೀ ಸುಞ್ಞತಾನಿಮಿತ್ತಸಮಾಪತ್ತಿಯೋವ ಸಮಾಪಜ್ಜತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - “ಸುಞ್ಞತಸ್ಸಾನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ, ಲಾಭಿನೀಹಂ ಯದಿಚ್ಛಕ”ನ್ತಿ। ಯೇಭುಯ್ಯವಸೇನ ವಾ ಏತಂ ವುತ್ತಂ। ನಿದಸ್ಸನಮತ್ತಮೇತನ್ತಿ ಅಪರೇ।

ಯೇ ದಿಬ್ಬಾ ಯೇ ಚ ಮಾನುಸಾತಿ ಯೇ ದೇವಲೋಕಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಯೇ ಚ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ವತ್ಥುಕಾಮಾ, ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಛನ್ದರಾಗಪ್ಪಹಾನೇನ ಮಯಾ ಸಮ್ಮದೇವ ಉಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಅಪರಿಭೋಗಾರಹಾ ಕತಾ । ವುತ್ತಞ್ಹಿ - “ಅಭಬ್ಬೋ, ಆವುಸೋ, ಖೀಣಾಸವೋ ಭಿಕ್ಖು ಕಾಮೇ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ। ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ ಪುಬ್ಬೇ ಅಗಾರಿಯಭೂತೋ”ತಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಅಪರಾ ಉತ್ತಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ದನ್ತಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದಿವಾವಿಹಾರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮಾತಿಆದಿಕಾ ದನ್ತಿಕಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಬುದ್ಧಸುಞ್ಞಕಾಲೇ ಚನ್ದಭಾಗಾಯ ನದಿಯಾ ತೀರೇ ಕಿನ್ನರಯೋನಿಯಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಕಿನ್ನರೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳನ್ತೀ ವಿಚರಮಾನಾ ಅದ್ದಸ ಅಞ್ಞತರಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸಿನ್ನಂ। ದಿಸ್ವಾನ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಸಾಲಪುಪ್ಫೇಹಿ ಪೂಜಂ ಕತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಕೋಸಲರಞ್ಞೋ ಪುರೋಹಿತಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಜೇತವನಪಟಿಗ್ಗಹಣೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ರಾಜಗಹೇ ವಸಮಾನಾ ಏಕದಿವಸಂ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಗಿಜ್ಝಕೂಟಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸಿನ್ನಾ ಹತ್ಥಾರೋಹಕಸ್ಸ ಅಭಿರುಹನತ್ಥಾಯ ಪಾದಂ ಪಸಾರೇನ್ತಂ ಹತ್ಥಿಂ ದಿಸ್ವಾ ತದೇವ ಆರಮ್ಮಣಂ ಕತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೮೬-೯೭) -

"ಚನ್ದಭಾಗಾನದೀತೀರೇ , ಅಹೋಸಿಂ ಕಿನ್ನರೀ ತದಾ।
ಅದ್ದಸಂ ವಿರಜಂ ಬುದ್ಧಂ, ಸಯಮ್ಭುಂ ಅಪರಾಜಿತಂ॥

"ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ವೇದಜಾತಾ ಕತಞ್ಜಲೀ।
ಸಾಲಮಾಲಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಸಯಮ್ಭುಂ ಅಭಿಪೂಜಯಿಂ॥

"ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಕಿನ್ನರೀದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

"ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಮನಸಾ ಪತ್ಥಿತಂ ಮಯ್ಹಂ, ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ ಯಥಿಚ್ಛಿತಂ॥

"ದಸನ್ನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಓಚಿತತ್ತಾವ ಹುತ್ವಾನ, ಸಂಸರಾಮಿ ಭವೇಸ್ವಹಂ॥

"ಕುಸಲಂ ವಿಜ್ಜತೇ ಮಯ್ಹಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಪೂಜಾರಹಾ ಅಹಂ ಅಜ್ಜ, ಸಕ್ಯಪುತ್ತಸ್ಸ ಸಾಸನೇ॥

"ವಿಸುದ್ಧಮನಸಾ ಅಜ್ಜ, ಅಪೇತಮನಪಾಪಿಕಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

"ಚತುನ್ನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ಬುದ್ಧಮಭಿಪೂಜಯಿಂ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಸಾಲಮಾಲಾಯಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥
ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೪೮. "ದಿವಾವಿಹಾರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ಗಿಜ್ಝಕೂಟಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬತೇ।
ನಾಗಂ ಓಗಾಹಮುತ್ತಿಣ್ಣಂ, ನದೀತೀರಮ್ಹಿ ಅದ್ದಸಂ॥

೪೯. “ಪುರಿಸೋ ಅಙ್ಕುಸಮಾದಾಯ, ‘ದೇಹಿ ಪಾದ’ನ್ತಿ ಯಾಚತಿ।
ನಾಗೋ ಪಸಾರಯೀ ಪಾದಂ, ಪುರಿಸೋ ನಾಗಮಾರುಹಿ॥

೫೦. “ದಿಸ್ವಾ ಅದನ್ತಂ ದಮಿತಂ, ಮನುಸ್ಸಾನಂ ವಸಂ ಗತಂ।
ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂ, ಖಲು ತಾಯ ವನಂ ಗತಾ”ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ನಾಗಂ ಓಗಾಹಮುತ್ತಿಣ್ಣ**ನ್ತಿ ಹತ್ಥಿನಾಗಂ ನದಿಯಂ ಓಗಾಹಂ ಕತ್ವಾ ಓಗಯ್ಹ ತತೋ ಉತ್ತಿಣ್ಣಂ। “ಓಗಯ್ಹ ಮುತ್ತಿಣ್ಣ”ನ್ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ। ಮ-ಕಾರೋ ಪದಸನ್ಧಿಕರೋ। **ನದೀತೀರಮ್ಹಿ ಅದ್ದಸ**ನ್ತಿ ಚನ್ದಭಾಗಾಯ ನದಿಯಾ ತೀರೇ ಅಪಸ್ಸಿಂ।

ಕಿಂ ಕರೋನ್ತನ್ತಿ ಚೇತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಂ **“ಪುರಿಸೋ”**ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **‘ದೇಹಿ ಪಾದ’ನ್ತಿ ಯಾಚತೀ**ತಿ “ಪಾದಂ ದೇಹಿ”ಇತಿ ಪಿಟ್ಠಿಆರೋಹನತ್ಥಂ ಪಾದಂ ಪಸಾರೇತುಂ ಸಞ್ಞಂ ದೇತಿ, ಯಥಾಪರಿಚಿತಞ್ಹಿ ಸಞ್ಞಂ ದೇನ್ತೋ ಇಧ ಯಾಚತೀತಿ ವುತ್ತೋ।

ದಿಸ್ವಾ ಅದನ್ತಂ ದಮಿತನ್ತಿ ಪಕತಿಯಾ ಪುಬ್ಬೇ ಅದನ್ತಂ ಇದಾನಿ ಹತ್ಥಾಚರಿಯೇನ ಹತ್ಥಿಸಿಕ್ಖಾಯ ದಮಿತದಮಥಂ ಉಪಗಮಿತಂ। ಕೀದಿಸಂ ದಮಿತಂ? **ಮನುಸ್ಸಾನಂ ವಸಂ ಗತಂ** ಯಂ ಯಂ ಮನುಸ್ಸಾ ಆಣಾಪೇನ್ತಿ, ತಂ ತಂ ದಿಸ್ವಾತಿ ಯೋಜನಾ। **ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂ, ಖಲು ತಾಯ ವನಂ ಗತಾತಿ ಖಲೂ**ತಿ ಅವಧಾರಣತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। **ತತೋ** ಹತ್ಥಿದಸ್ಸನತೋ ಪಚ್ಛಾ, **ತಾಯ** ಹತ್ಥಿನೋ ಕಿರಿಯಾಯ ಹೇತುಭೂತಾಯ, **ವನಂ** ಅರಞ್ಞಂ ಗತಾ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂಯೇವ। ಕಥಂ? “ಅಯಮ್ಪಿ ನಾಮ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋ ಹತ್ಥೀ ಹತ್ಥಿದಮಕಸ್ಸ ವಸೇನ ದಮಥಂ ಗತೋ, ಕಸ್ಮಾ ಮನುಸ್ಸಭೂತಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಪುರಿಸದಮಕಸ್ಸ ಸತ್ಥು ವಸೇನ ದಮಥಂ ನ ಗಮಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಸಮಾಧಿನಾ ಮಮ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂ ಅಚ್ಚನ್ತಸಮಾಧಾನೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಖೇಪೇಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ದನ್ತಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಉಬ್ಬಿರಿಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಮ್ಮ, ಜೀವಾತಿಆದಿಕಾ ಉಬ್ಬಿರಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಏಕದಿವಸಂ ಮಾತಾಪಿತೂಸು ಮಙ್ಗಲಂ ಅನುಭವಿತುಂ ಗೇಹನ್ತರಗತೇಸು ಅದುತಿಯಾ ಸಯಂ ಗೇಹೇ ಓಹೀನಾ ಉಪಕಟ್ಠಾಯ ವೇಲಾಯ ಭಗವತೋ ಸಾವಕಂ ಏಕಂ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಂ ಗೇಹದ್ವಾರಸಮೀಪೇನ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಂ ದಾತುಕಾಮಾ, “ಭನ್ತೇ, ಇಧ ಪವಿಸಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಥೇರೇ ಗೇಹಂ ಪವಿಟ್ಠೇ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ಥೇರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಗೋನಕಾದೀಹಿ ಆಸನಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಅದಾಸಿ। ನಿಸೀದಿ ಥೇರೋ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ಆಸನೇ। ಸಾ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಥೇರಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇಸಿ। ಥೇರೋ ಅನುಮೋದನಂ ಕತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ತಾವತಿಂಸೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಯಾವತಾಯುಕಂ ಉಳಾರದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಗಹಪತಿಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ **ಉಬ್ಬಿರೀ**ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾ ಅಭಿರೂಪಾ ದಸ್ಸನೀಯಾ ಪಾಸಾದಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಕೋಸಲರಞ್ಞಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ನೀತಾ, ಕತಿಪಯಸಂವಚ್ಛರಾತಿಕ್ಕಮೇನ ಏಕಂ ಧೀತರಂ ಲಭಿ। ತಸ್ಸಾ **ಜೀವನ್ತೀ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು । ರಾಜಾ ತಸ್ಸಾ ಧೀತರಂ ದಿಸ್ವಾ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ಉಬ್ಬಿರಿಯಾ ಅಭಿಸೇಕಂ ಅದಾಸಿ। ಧೀತಾ ಪನಸ್ಸಾ ಆಧಾವಿತ್ವಾ ಪರಿಧಾವಿತ್ವಾ ವಿಚರಣಕಾಲೇ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಮಾತಾ ಯತ್ಥ ತಸ್ಸಾ ಸರೀರನಿಕ್ಖೇಪೋ ಕತೋ, ತಂ ಸುಸಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಪರಿದೇವತಿ। ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಥೋಕಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಗತಾ ಅಚಿರವತೀನದಿಯಾ ತೀರೇ ಠತ್ವಾ ಧೀತರಂ ಆರಬ್ಭ ಪರಿದೇವತಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸತ್ಥಾ ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ಯಥಾನಿಸಿನ್ನೋವ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ “ಕಸ್ಮಾ

ವಿಪ್ಪಲಪಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಮ ಧೀತರಂ ಆರಬ್ಭ ವಿಪ್ಪಲಪಾಮಿ, ಭಗವಾ"ತಿ। "ಇಮಸ್ಮಿಂ ಸುಸಾನೇ ಝಾಪಿತಾ ತವ ಧೀತರೋ ಚತುರಾಸೀತಿಸಹಸ್ಸಮತ್ತಾ, ತಾಸಂ ಕತರಂ ಸನ್ಧಾಯ ವಿಪ್ಪಲಪಸೀ"ತಿ। ತಾಸಂ ತಂ ತಂ ಆಳಾಹನಟ್ಠಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ -

೫೧. "ಅಮ್ಮ ಜೀವಾತಿ ವನಮ್ಹಿ ಕನ್ದಸಿ, ಅತ್ತಾನಂ ಅಧಿಗಚ್ಛ ಉಬ್ಬಿರಿ।
ಚುಲ್ಲಾಸೀತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಸಬ್ಬಾ ಜೀವಸನಾಮಿಕಾ।
ಏತಮ್ಹಾಳಾಹನೇ ದಡ್ಢಾ, ತಾಸಂ ಕಮನುಸೋಚಸೀ"ತಿ॥ - ಸಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ, **ಅಮ್ಮ ಜೀವಾತಿ** ಮಾತುಪಚಾರನಾಮೇನ ಧೀತುಯಾ ಆಲಪನಂ, ಇದಞ್ಚಸ್ಸಾ ವಿಪ್ಪಲಪನಾಕಾರದಸ್ಸನಂ। **ವನಮ್ಹಿ ಕನ್ದಸೀತಿ** ವನಮಜ್ಝೇ ಪರಿದೇವಸಿ। **ಅತ್ತಾನಂ ಅಧಿಗಚ್ಛ ಉಬ್ಬಿರೀತಿ** ಉಬ್ಬಿರಿ ತವ ಅತ್ತಾನಮೇವ ತಾವ ಬುಜ್ಝಸ್ಸು ಯಾಥಾವತೋ ಜಾನಾಹಿ। **ಚುಲ್ಲಾಸೀತಿಸಹಸ್ಸಾನೀತಿ** ಚತುರಾಸೀತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ। **ಸಬ್ಬಾ ಜೀವಸನಾಮಿಕಾತಿ** ತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಜೀವನ್ತಿ, ಯಾ ಸಮಾನನಾಮಿಕಾ। **ಏತಮ್ಹಾಳಾಹನೇ ದಡ್ಢಾತಿ** ಏತಮ್ಹಿ ಸುಸಾನೇ ಝಾಪಿತಾ। **ತಾಸಂ ಕಮನುಸೋಚಸೀತಿ** ತಾಸು ಜೀವನ್ತೀನಾಮಾಸು ಚತುರಾಸೀತಿಸಹಸ್ಸಮತ್ತಾಸು ಕಂ ಸನ್ಧಾಯ ತ್ವಂ ಅನುಸೋಚಸಿ ಅನುಸೋಕಂ ಆಪಜ್ಜಸೀತಿ ಏವಂ ಸತ್ಥಾರಾ ಧಮ್ಮೇ ದೇಸಿತೇ ದೇಸನಾನುಸಾರೇನ ಞಾಣಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಆರಭಿತ್ವಾ ಸತ್ಥು ದೇಸನಾವಿಲಾಸೇನ ಅತ್ತನೋ ಚ ಹೇತುಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಯಥಾಠಿತಾವ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅಗ್ಗಫಲೇ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೩೭-೮೦) -

"ನಗರೇ ಹಂಸವತಿಯಾ, ಅಹೋಸಿಂ ಬಾಲಿಕಾ ತದಾ।
ಮಾತಾ ಚ ಮೇ ಪಿತಾ ಚೇವ, ಕಮ್ಮನ್ತಂ ಅಗಮಂಸು ತೇ॥

"ಮಜ್ಝನ್ಹಿಕಮ್ಹಿ ಸೂರಿಯೇ, ಅದ್ದಸಂ ಸಮಣಂ ಅಹಂ।
ವೀಥಿಯಾ ಅನುಗಚ್ಛನ್ತಂ, ಆಸನಂ ಪಞ್ಞಪೇಸಹಂ॥

"ಗೋನಕಾವಿಕತಿಕಾಹಿ, ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ಮಮಾಸನಂ।
ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

"ಸನ್ತತ್ತಾ ಕುಥಿತಾ ಭೂಮಿ, ಸೂರೋ ಮಜ್ಝನ್ಹಿಕೇ ಠಿತೋ।
ಮಾಲುತಾ ಚ ನ ವಾಯನ್ತಿ, ಕಾಲೋ ಚೇವೇತ್ಥ ಮೇಹಿತಿ॥

"ಪಞ್ಞತ್ತಮಾಸನಮಿದಂ, ತವತ್ಥಾಯ ಮಹಾಮುನಿ।
ಅನುಕಮ್ಪಂ ಉಪಾದಾಯ, ನಿಸೀದ ಮಮ ಆಸನೇ॥

"ನಿಸೀದಿ ತತ್ಥ ಸಮಣೋ, ಸುದನ್ತೋ ಸುದ್ಧಮಾನಸೋ।
ತಸ್ಸ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಯಥಾರನ್ಧಂ ಅದಾಸಹಂ॥

"ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

"ತತ್ಥ ಮೇ ಸುಕತಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಆಸನೇನ ಸುನಿಮ್ಮಿತಂ।
ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಮುಬ್ಬೇಧಂ, ತಿಂಸಯೋಜನವಿತ್ಥತಂ॥

“ಸೋಣ್ಣಮಯಾ ಮಣಿಮಯಾ, ಅಥೋಪಿ ಫಲಿಕಾಮಯಾ।
ಲೋಹಿತಙ್ಗಮಯಾ ಚೇವ, ಪಲ್ಲಙ್ಕಾ ವಿವಿಧಾ ಮಮ॥

“ತೂಲಿಕಾವಿಕತಿಕಾಹಿ, ಕಟ್ಟಿಸ್ಸಚಿತ್ತಕಾಹಿ ಚ।
ಉದ್ಧಏಕನ್ತಲೋಮೀ ಚ, ಪಲ್ಲಙ್ಕಾ ಮೇ ಸುಸಣ್ಠಿತಾ॥

“ಯದಾ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಗಮನಂ, ಹಾಸಖಿಡ್ಡಸಮಪ್ಪಿತಾ।
ಸಹ ಪಲ್ಲಙ್ಕಸೇಟ್ಠೇನ, ಗಚ್ಛಾಮಿ ಮಮ ಪತ್ಥಿತಂ॥

“ಅಸೀತಿದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸತ್ತತಿಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಭವಾಭವೇ ಸಂಸರನ್ತೀ, ಮಹಾಭೋಗಂ ಲಭಾಮಹಂ।
ಭೋಗೇ ಮೇ ಊನತಾ ನತ್ಥಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ದುವೇ ಭವೇ ಸಂಸರಾಮಿ, ದೇವತ್ತೇ ಅಥ ಮಾನುಸೇ।
ಅಞ್ಞೇ ಭವೇ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ದುವೇ ಕುಲೇ ಪಜಾಯಾಮಿ, ಖತ್ತಿಯೇ ಚಾಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ।
ಉಚ್ಚಾಕುಲೀನಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ದೋಮನಸ್ಸಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಚಿತ್ತಸನ್ತಾಪನಂ ಮಮ।
ವೇವಣ್ಣಿಯಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಧಾತಿಯೋ ಮಂ ಉಪಟ್ಠನ್ತಿ, ಖುಜ್ಜಾ ಚೇಲಾಪಿಕಾ ಬಹೂ।
ಅಙ್ಕೇನ ಅಙ್ಕಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಅಞ್ಞಾ ನ್ಹಾಪೇನ್ತಿ ಭೋಜೇನ್ತಿ, ಅಞ್ಞಾ ರಮೇನ್ತಿ ಮಂ ಸದಾ।
ಅಞ್ಞಾ ಗನ್ಧಂ ವಿಲಿಮ್ಪನ್ತಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಮಣ್ಡಪೇ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ವಾ, ಸುಞ್ಞಾಗಾರೇ ವಸನ್ತಿಯಾ।
ಮಮ ಸಙ್ಕಪ್ಪಮಞ್ಞಾಯ, ಪಲ್ಲಙ್ಕೋ ಉಪತಿಟ್ಠತಿ॥

“ಅಯಂ ಪಚ್ಛಿಮಕೋ ಮಯ್ಹಂ, ಚರಿಮೋ ವತ್ತತೇ ಭವೋ।
ಅಜ್ಜಾಪಿ ರಜ್ಜಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಏಕಾಸನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತೇ ಪನ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನಾ ಅಧಿಗತವಿಸೇಸಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ -

೫೧. "ಅಬ್ಬಹೀ ತವ ಮೇ ಸಲ್ಲಂ, ದುದ್ದಸಂ ಹದಯಸ್ಸಿತಂ।
ಯಂ ಮೇ ಸೋಕಪರೇತಾಯ, ಧೀತುಸೋಕಂ ಬ್ಯಪಾನುದಿ॥

೫೨. "ಸಾಜ್ಜ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹಸಲ್ಲಾಹಂ, ನಿಚ್ಛಾತಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತಾ।
ಬುದ್ಧಂ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಸಙ್ಘಞ್ಚ, ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಮುನಿ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಬ್ಬಹೀ ವತ ಮೇ ಸಲ್ಲಂ, ದುದ್ದಸಂ ಹದಯಸ್ಸಿತ**ನ್ತಿ ಅನುಪಚಿತಕುಸಲಸಮ್ಭಾರೇಹಿ ಯಾಥಾವತೋ ದುದ್ದಸಂ ಮಮ ಚಿತ್ತಸನ್ನಿಸ್ಸಿತಂ ಪೀಳಾಜನನತೋ ದುನ್ನೀಹರಣತೋ ಅನ್ತೋ ತುದನತೋ ಚ "ಸಲ್ಲ"ನ್ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಂ ಸೋಕಂ ತಣ್ಹಞ್ಚ **ಅಬ್ಬಹೀ** ವತ ನೀಹರಿ ವತ। **ಯಂ ಮೇ ಸೋಕಪರೇತಾಯಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಸೋಕೇನ ಅಭಿಭೂತಾಯ ಮಯ್ಹಂ ಧೀತುಸೋಕಂ **ಬ್ಯಪಾನುದಿ** ಅನವಸೇಸತೋ ನೀಹರಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಬ್ಬಹೀ ವತ ಮೇ ಸಲ್ಲನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಸಾಜ್ಜ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹಸಲ್ಲಾಹನ್ತಿ ಸಾ ಅಹಂ ಅಜ್ಜ ಸಬ್ಬಸೋ ಉದ್ಧಟತಣ್ಹಾಸಲ್ಲಾ ತತೋ ಏವ ನಿಚ್ಛಾತಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತಾ। **ಮುನಿ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧಂ ತದುಪದೇಸಿತಮಗ್ಗಫಲನಿಬ್ಬಾನಪಭೇದಂ ನವವಿಧಲೋಕುತ್ತರ**ಧಮ್ಮಞ್ಚ,** ತತ್ಥ ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ಅಟ್ಠಅರಿಯಪುಗ್ಗಲಸಮೂಹಸಙ್ಖಾತಂ **ಸಙ್ಘಞ್ಚ,** ಅನುತ್ತರೇಹಿ ತೇಹಿ ಯೋಜನತೋ ಸಕಲವಟ್ಟದುಕ್ಖವಿನಾಸನತೋ ಚ **ಸರಣಂ** ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಪರಾಯಣನ್ತಿ, **ಉಪೇಮಿ** ಉಪಗಚ್ಛಾಮಿ ಬುಜ್ಝಾಮಿ ಸೇವಾಮಿ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉಬ್ಬಿರಿಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಸುಕ್ಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಕಿಂಮೇ ಕತಾ ರಾಜಗಹೇತಿಆದಿಕಾ ಸುಕ್ಕಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಬನ್ಧುಮತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಉಪಾಸಿಕಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ ಪಟಿಭಾನವತೀ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ತತ್ಥ ಬಹೂನಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿತ್ವಾ ಪುಥುಜ್ಜನಕಾಲಕಿರಿಯಮೇವ ಕತ್ವಾ ತುಸಿತೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಥಾ ಸಿಖಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ, ವೇಸ್ಸಭುಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇತಿ ಏವಂ ತಿಣ್ಣಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾನಂ ಸಾಸನೇ ಸೀಲಂ ರಕ್ಖಿತ್ವಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ ಅಹೋಸಿ, ತಥಾ ಕಕುಸನ್ಧಸ್ಸ, ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ, ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಚ ಭಗವತೋ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಅಹೋಸಿ।

ಏವಂ ಸಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಬಹುಂ ಪುಞ್ಞಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹನಗರೇ ಗಹಪತಿಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಸುಕ್ಕಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಸತ್ಥು ರಾಜಗಹಪವೇಸನೇ ಲದ್ಧಪ್ಪಸಾದಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ತಸ್ಸಾ ಏವ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೪.೧೧೧-೧೪೨) -

"ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ವಿಪಸ್ಸೀ ನಾಮ ನಾಯಕೋ।

ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಚಾರುದಸ್ಸನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮವಿಪಸ್ಸಕೋ॥

“ತದಾಹಂ ಬನ್ಧುಮತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಅಞ್ಞತರೇ ಕುಲೇ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾನ ಮುನಿನೋ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಪಟಿಭಾನವತೀ ತಥಾ।
ವಿಚಿತ್ತಕಥಿಕಾ ಚಾಪಿ, ಜಿನಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ತದಾ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಕತ್ವಾ, ಹಿತಾಯ ಜನತಂ ಬಹುಂ।
ತತೋ ಚುತಾಹಂ ತುಸಿತಂ, ಉಪಪನ್ನಾ ಯಸಸ್ಸಿನೀ॥

“ಏಕತ್ತಿಂಸೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಸಿಖೀ ವಿಯ ಸಿಖೀ ಜಿನೋ।
ತಪನ್ತೋ ಯಸಸಾ ಲೋಕೇ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ತದಾಪಿ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಬುದ್ಧಸಾಸನಕೋವಿದಾ।
ಜೋತೇತ್ವಾ ಜಿನವಾಕ್ಯಾನಿ, ತತೋಪಿ ತಿದಿವಂ ಗತಾ॥

“ಏಕತ್ತಿಂಸೇವ ಕಪ್ಪಮ್ಹಿ, ವೇಸ್ಸಭೂ ನಾಮ ನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ಥ ಮಹಾಞಾಣೀ, ತದಾಪಿ ಚ ತಥೇವಹಂ॥

“ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಜೋತಯಿಂ ಜಿನಸಾಸನಂ।
ಗನ್ತ್ವಾ ಮರುಪುರಂ ರಮ್ಮಂ, ಅನುಭೋಸಿಂ ಮಹಾಸುಖಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಕಕುಸನ್ಧೋ ಜಿನುತ್ತಮೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನರಸರಣೋ, ತದಾಪಿ ಚ ತಥೇವಹಂ॥

“ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಮುನಿಮತಂ, ಜೋತಯಿತ್ವಾ ಯಥಾಯುಕಂ।
ತತೋ ಚುತಾಹಂ ತಿದಿವಂ, ಅಗಂ ಸಭವನಂ ಯಥಾ॥

“ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಕಪ್ಪಮ್ಹಿ, ಕೋಣಾಗಮನನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಲೋಕಸರಣೋ, ಅರಣೋ ಅಮತಙ್ಗತೋ॥

“ತದಾಪಿ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಸಾಸನೇ ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।
ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಜೋತಯಿಂ ಜಿನಸಾಸನಂ॥

“ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಕಪ್ಪಮ್ಹಿ, ಕಸ್ಸಪೋ ಮುನಿಮುತ್ತಮೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಲೋಕಸರಣೋ, ಅರಣೋ ಮರಣನ್ತಗೂ॥

“ತಸ್ಸಾಪಿ ನರವೀರಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ ಸಾಸನೇ।
ಪರಿಯಾಪುಟಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಪರಿಪುಚ್ಛಾ ವಿಸಾರದಾ॥

“ಸುಸೀಲಾ ಲಜ್ಜಿನೀ ಚೇವ, ತೀಸು ಸಿಕ್ಖಾಸು ಕೋವಿದಾ।
ಬಹುಂ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಕತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಗಿರಿಬ್ಬಜಪುರುತ್ತಮೇ।
ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಫೀತೇ, ಮಹಾರತನಸಞ್ಚಯೇ॥

“ಯದಾ ಭಿಕ್ಖುಸಹಸ್ಸೇನ, ಪರಿವುತೋ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ಉಪಾಗಮಿ ರಾಜಗಹಂ, ಸಹಸ್ಸಕ್ಖೇನ ವಣ್ಣಿತೋ॥

“ದನ್ತೋ ದನ್ತೇಹಿ ಸಹ ಪುರಾಣಜಟಿಲೇಹಿ, ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೋ ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೇಹಿ।
ಸಿಙ್ಗೀನಿಕ್ಖಸವಣ್ಣೋ, ರಾಜಗಹಂ ಪಾವಿಸಿ ಭಗವಾ॥

“ದಿಸ್ವಾ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವಂ ತಂ, ಸುತ್ವಾವ ಗುಣಸಞ್ಚಯಂ।
ಬುದ್ಧೇ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ಪೂಜಯಿಂ ತಂ ಯಥಾಬಲಂ॥

“ಅಪರೇನ ಚ ಕಾಲೇನ, ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಯ ಸನ್ತಿಕೇ।
ಅಗಾರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಕೇಸೇಸು ಛಿಜ್ಜಮಾನೇಸು, ಕಿಲೇಸೇ ಝಾಪಯಿಂ ಅಹಂ।
ಉಗ್ಗಹಿಂ ಸಾಸನಂ ಸಬ್ಬಂ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚಿರೇನಹಂ॥

“ತತೋ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿಂ, ಮಹಾಜನಸಮಾಗಮೇ।
ಧಮ್ಮೇ ದೇಸಿಯಮಾನಮ್ಹಿ, ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋ ಅಹು॥

“ನೇಕಪಾಣಸಹಸ್ಸಾನಂ, ತಂ ವಿದಿತ್ವಾತಿವಿಮ್ಹಿತೋ।
ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನೋ ಮೇ ಯಕ್ಖೋ, ಭಮಿತ್ವಾನ ಗಿರಿಬ್ಬಜಂ॥

“ಕಿಂಮೇ ಕತಾ ರಾಜಗಹೇ ಮನುಸ್ಸಾ, ಮಧುಂ ಪೀತಾವ ಅಚ್ಛರೇ।
ಯೇ ಸುಕ್ಕಂ ನ ಉಪಾಸನ್ತಿ, ದೇಸೇನ್ತಿಂ ಅಮತಂ ಪದಂ॥

“ತಞ್ಚ ಅಪ್ಪಟಿವಾನೀಯಂ, ಅಸೇಚನಕಮೋಜವಂ।
ಪಿವನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ, ವಲಾಹಕಮಿವದ್ಧಗೂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।

ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮಮ ಮಹಾವೀರ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ತವ ಸನ್ತಿಕೇ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಪಞ್ಚಸತಭಿಕ್ಖುನಿಪರಿವಾರಾ ಮಹಾಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ರಾಜಗಹೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾಯ ಮಹತಿಯಾ ಪರಿಸಾಯ ಮಧುಭಣ್ಡಂ ಪೀಳೇತ್ವಾ ಸುಮಧುರಂ ಪಾಯೇನ್ತೀ ವಿಯ ಅಮತೇನ ಅಭಿಸಿಞ್ಚನ್ತೀ ವಿಯ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತಿ। ಪರಿಸಾ ಚಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಓಹಿತಸೋತಾ ಅವಿಕ್ಖಿತ್ತಚಿತ್ತಾ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಸುಣಾತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಥೇರಿಯಾ ಚಙ್ಕಮನಕೋಟಿಯಂ ರುಕ್ಖೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಯ ಪಸನ್ನಾ ರಾಜಗಹಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಥಿಯಾಯ ರಥಿಯಂ ಸಿಙ್ಘಾಟಕೇನ ಸಿಙ್ಘಾಟಕಂ ವಿಚರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಗುಣಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ –

೫೪. “ಕಿಂಮೇ ಕತಾ ರಾಜಗಹೇ ಮನುಸ್ಸಾ, ಮಧುಂ ಪೀತಾವ ಅಚ್ಛರೇ।
ಯೇ ಸುಕ್ಕಂ ನ ಉಪಾಸನ್ತಿ, ದೇಸೇನ್ತಿಂ ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ॥

೫೫. “ತಞ್ಚ ಅಪ್ಪಟಿವಾನೀಯಂ, ಅಸೇಚನಕಮೋಜವಂ।
ಪಿವನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ, ವಲಾಹಕಮಿವದ್ಧಗೂ”ತಿ॥ –

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಿಂಮೇ ಕತಾ ರಾಜಗಹೇ ಮನುಸ್ಸಾ**ತಿ ಇಮೇ ರಾಜಗಹೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಕಿಂ ಕತಾ, ಕಿಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಕಿಚ್ಚೇ ಬ್ಯಾವಟಾ। **ಮಧುಂ ಪೀತಾವ ಅಚ್ಛರೇ**ತಿ ಯಥಾ ಭಣ್ಡಮಧುಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಧುಂ ಪೀತವನ್ತೋ ವಿಸಞ್ಞಿನೋ ಹುತ್ವಾ ಸೀಸಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ , ಏವಂ ಇಮೇಪಿ ಧಮ್ಮಸಞ್ಞಾಯ ವಿಸಞ್ಞಿನೋ ಹುತ್ವಾ ಮಞ್ಞೇ ಸೀಸಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ಕೇವಲಂ ಅಚ್ಛನ್ತಿಯೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯೇ ಸುಕ್ಕಂ ನ ಉಪಾಸನ್ತಿ, ದೇಸೇನ್ತಿಂ ಬುದ್ಧಸಾಸನ**ನ್ತಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾಸನಂ ಯಾಥಾವತೋ ದೇಸೇನ್ತಿಂ ಪಕಾಸೇನ್ತಿಂ ಸುಕ್ಕಂ ಥೇರಿಂ ಯೇ ನ ಉಪಾಸನ್ತಿ ನ ಪಯಿರುಪಾಸನ್ತಿ। ತೇ ಇಮೇ ರಾಜಗಹೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಕಿಂ ಕತಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ತಞ್ಚ ಅಪ್ಪಟಿವಾನೀಯನ್ತಿ ತಞ್ಚ ಪನ ಧಮ್ಮಂ ಅನಿವತ್ತಿತಭಾವಾವಹಂ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ, ಅಭಿಕ್ಕನ್ತತಾಯ ವಾ ಯಥಾ ಸೋತುಜನಸವನಮನೋಹರಭಾವೇನ ಅನಪನೀಯಂ, **ಅಸೇಚನಕಂ** ಅನಾಸಿತ್ತಕಂ ಪಕತಿಯಾವ ಮಹಾರಸಂ ತತೋ ಏವ ಓಜವನ್ತಂ। “ಓಸಧ”ನ್ತಿಪಿ ಪಾಳಿ। ವಟ್ಟದುಕ್ಖಬ್ಯಾಧಿತಿಕಿಚ್ಛಾಯ ಓಸಧಭೂತಂ। **ಪಿವನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ, ವಲಾಹಕಮಿವದ್ಧಗೂತಿ** ವಲಾಹಕನ್ತರತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತಂ ಉದಕಂ ನಿರುದಕಕನ್ತಾರೇ ಪಥಗಾ ವಿಯ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ ಪಣ್ಡಿತಪುರಿಸಾ ಪಿವನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ ಪಿವನ್ತಾ ವಿಯ ಸುಣನ್ತಿ।

ಮನುಸ್ಸಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿಂಸು। ಅಪರಭಾಗೇ ಥೇರಿಯಾ ಆಯುಪರಿಯೋಸಾನೇ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಾಲೇ ಸಾಸನಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಭಾವವಿಭಾವನತ್ಥಂ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀ –

೫೬. “ಸುಕ್ಕಾ ಸುಕ್ಕೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ, ವೀತರಾಗಾ ಸಮಾಹಿತಾ।
ಧಾರೇತಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನ”ನ್ತಿ॥ – ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸುಕ್ಕಾ**ತಿ ಸುಕ್ಕಾಥೇರೀ ಅತ್ತಾನಮೇವ ಪರಂ ವಿಯ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಸುಕ್ಕೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹೀ**ತಿ ಸುಪರಿಸುದ್ಧೇಹಿ ಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮೇಹಿ। **ವೀತರಾಗಾ ಸಮಾಹಿತಾ**ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ವೀತರಾಗಾ ಅರಹತ್ತಫಲಸಮಾಧಿನಾ ಸಮಾಹಿತಾ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸುಕ್ಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸೇಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ನತ್ಥಿ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಲೋಕೇತಿಆದಿಕಾ ಸೇಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಸಮಾನಜಾತಿಕಸ್ಸ ಕುಲಪುತ್ತಸ್ಸ ದಿನ್ನಾ, ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಬಹೂನಿ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ಸುಖಸಂವಾಸಂ ವಸಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಸಯಮ್ಪಿ ಅದ್ಧಗತಾ ವಯೋಅನುಪ್ಪತ್ತಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಕಿಂಕುಸಲಗವೇಸಿನೀ ಕಾಲೇನ ಕಾಲಂ ಆರಾಮೇನ ಆರಾಮಂ ವಿಹಾರೇನ ವಿಹಾರಂ ಅನುವಿಚರತಿ "ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸೋಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಬೋಧಿರುಕ್ಖಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ಯದಿ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಅಸಮೋ ಅಸಮಸಮೋ ಅಪ್ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ, ದಸ್ಸೇತು ಮೇ ಅಯಂ ಬೋಧಿ ಪಾಟಿಹಾರಿಯ"ನ್ತಿ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಸಾ ತಥಾ ಚಿತ್ತುಪ್ಪಾದಸಮನನ್ತರಮೇವ ಬೋಧಿ ಪಜ್ಜಲಿ, ಸಬ್ಬಸೋವಣ್ಣಮಯಾ ಸಾಖಾ ಉಟ್ಠಹಿಂಸು, ಸಬ್ಬಾ ದಿಸಾ ವಿರೋಚಿಂಸು। ಸಾ ತಂ ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಗರುಚಿತ್ತೀಕಾರಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಿರಸಿ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಸತ್ತರತ್ತಿನ್ದಿವಂ ತತ್ಥೇವ ನಿಸೀದಿ। ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಉಳಾರಂ ಪೂಜಾಸಕ್ಕಾರಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಆಳವೀರಟ್ಠೇ ಆಳವಿಕಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಸೇಲಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಆಳವಿಕಸ್ಸ ಪನ ರಞ್ಞೋ ಧೀತಾತಿ ಕತ್ವಾ **ಆಳವಿಕಾ**ತಿಪಿ ನಂ ವೋಹರನ್ತಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಸತ್ಥರಿ ಆಳವಕಂ ದಮೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಪತ್ತಚೀವರಂ ದತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಆಳವೀನಗರಂ ಉಪಗತೇ ದಾರಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಖಾರೇ ಸಮ್ಮಸನ್ತೀ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪನ್ನತ್ತಾ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೭೧-೮೫) -

"ನಗರೇ ಹಂಸವತಿಯಾ, ಚಾರಿಕೀ ಆಸಹಂ ತದಾ।
ಆರಾಮೇನ ಚ ಆರಾಮಂ, ಚರಾಮಿ ಕುಸಲತ್ಥಿಕಾ॥

"ಕಾಳಪಕ್ಖಮ್ಹಿ ದಿವಸೇ, ಅದ್ದಸಂ ಬೋಧಿಮುತ್ತಮಂ।
ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ಬೋಧಿಮೂಲೇ ನಿಸೀದಹಂ॥

"ಗರುಚಿತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠೇತ್ವಾ, ಸಿರೇ ಕತ್ವಾನ ಅಞ್ಜಲಿಂ।
ಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪವೇದೇತ್ವಾ, ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿ ತಾವದೇ॥

"ಯದಿ ಬುದ್ಧೋ ಅಮಿತಗುಣೋ, ಅಸಮಪ್ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ।
ದಸ್ಸೇತು ಪಾಟಿಹೀರಂ ಮೇ, ಬೋಧಿ ಓಭಾಸತು ಅಯಂ॥

"ಸಹ ಆವಜ್ಜಿತೇ ಮಯ್ಹಂ, ಬೋಧಿ ಪಜ್ಜಲಿ ತಾವದೇ।
ಸಬ್ಬಸೋಣ್ಣಮಯಾ ಆಸಿ, ದಿಸಾ ಸಬ್ಬಾ ವಿರೋಚತಿ॥

“ಸತ್ತರತ್ತಿನ್ದಿವಂ ತತ್ಥ, ಬೋಧಿಮೂಲೇ ನಿಸೀದಹಂ।
ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಪತ್ತೇ, ದೀಪಪೂಜಂ ಅಕಾಸಹಂ॥

“ಆಸನಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ, ಪಞ್ಚದೀಪಾನಿ ಪಜ್ಜಲುಂ।
ಯಾವ ಉದೇತಿ ಸೂರಿಯೋ, ದೀಪಾ ಮೇ ಪಜ್ಜಲುಂ ತದಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತ್ಥ ಮೇ ಸುಕತಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಪಞ್ಚದೀಪಾತಿ ವುಚ್ಚತಿ।
ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಮುಬ್ಬೇಧಂ, ತಿಂಸಯೋಜನವಿತ್ಥತಂ॥

“ಅಸಙ್ಖಿಯಾನಿ ದೀಪಾನಿ, ಪರಿವಾರೇ ಜಲಿಂಸು ಮೇ।
ಯಾವತಾ ದೇವಭವನಂ, ದೀಪಾಲೋಕೇನ ಜೋತತಿ॥

“ಪರಮ್ಮುಖಾ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ, ಯದಿ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಪಸ್ಸಿತುಂ।
ಉದ್ಧಂ ಅಧೋ ಚ ತಿರಿಯಂ, ಸಬ್ಬಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಚಕ್ಖುನಾ॥

“ಯಾವತಾ ಅಭಿಕಙ್ಖಾಮಿ, ದಟ್ಠುಂ ಸುಗತದುಗ್ಗತೇ।
ತತ್ಥ ಆವರಣಂ ನತ್ಥಿ, ರುಕ್ಖೇಸು ಪಬ್ಬತೇಸು ವಾ॥

“ಅಸೀತಿದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಸತಾನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಯಂ ಯಂ ಯೋನುಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ದೇವತ್ತಂ ಅಥ ಮಾನುಸಂ।
ದೀಪಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಪರಿವಾರೇ ಜಲನ್ತಿ ಮೇ॥

“ದೇವಲೋಕಾ ಚವಿತ್ವಾನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಂ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಯಂ।
ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಾ ಸನ್ತೀ, ಅಕ್ಖಿ ಮೇ ನ ನಿಮೀಲತಿ॥

“ದೀಪಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಸಮಙ್ಗಿತಾ।
ಜಲನ್ತಿ ಸೂತಿಕಾಗೇಹೇ, ಪಞ್ಚದೀಪಾನಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಮಾನಸಂ ವಿನಿವತ್ತಯಿಂ।
ಅಜರಾಮತಂ ಸೀತಿಭಾವಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಫಸ್ಸಯಿಂ ಅಹಂ॥

“ಜಾತಿಯಾ ಸತ್ತವಸ್ಸಾಹಂ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ।
ಉಪಸಮ್ಪಾದಯೀ ಬುದ್ಧೋ, ಗುಣಮಞ್ಞಾಯ ಗೋತಮೋ॥

“ಮಣ್ಡಪೇ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ವಾ, ಸುಞ್ಞಾಗಾರೇ ವಸನ್ತಿಯಾ।

ತದಾ ಪಜ್ಜಲತೇ ದೀಪಂ, ಪಞ್ಚದೀಪಾನಿದಂ ಫಲಂ॥

“ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುವಿಸುದ್ಧಂ ಮೇ, ಸಮಾಧಿಕುಸಲಾ ಅಹಂ।
ಅಭಿಞ್ಞಾಪಾರಮಿಪ್ಪತ್ತಾ, ಪಞ್ಚದೀಪಾನಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಸಬ್ಬವೋಸಿತವೋಸಾನಾ, ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ।
ಪಞ್ಚದೀಪಾ ಮಹಾವೀರ, ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮಿ ಚಕ್ಖುಮ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದೀಪಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪಞ್ಚದೀಪಾನಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಥೇರೀ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವಿಹರನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಸಾವತ್ಥಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ದಿವಾವಿಹಾರತ್ಥಾಯ ಅನ್ಧವನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾರೋ ವಿವೇಕತೋ ವಿಚ್ಛೇದೇತುಕಾಮೋ ಅಞ್ಞಾತಕರೂಪೇನ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ -

೫೭. “ನತ್ಥಿ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಲೋಕೇ, ಕಿಂ ವಿವೇಕೇನ ಕಾಹಸಿ।
ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ, ಮಾಹು ಪಚ್ಛಾನುತಾಪಿನೀ”ತಿ॥ - ಗಾಥಮಾಹ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಸಬ್ಬಸಮಯೇಸುಪಿ ಉಪಪರಿಕ್ಖೀಯಮಾನೇಸು **ನಿಸ್ಸರಣಂ** ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ ತೇಸಂ ತೇಸಂ ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಂ ಛನ್ದಸೋ ಪಟಿಞ್ಞಾಯಮಾನಂ ವೋಹಾರಮತ್ತಮೇವೇತಂ, ತಸ್ಮಾ **ಕಿಂ ವಿವೇಕೇನ ಕಾಹಸಿ** ಏವರೂಪೇ ಸಮ್ಪನ್ನಪಠಮವಯೇ ಠಿತಾ ಇಮಿನಾ ಕಾಯವಿವೇಕೇನ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ? ಅಥ ಖೋ **ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ** ವತ್ಥುಕಾಮಕಿಲೇಸಕಾಮಸನ್ನಿಸ್ಸಿತಾ ಖಿಡ್ಡಾರತಿಯೋ ಪಚ್ಚನುಭೋಹಿ। ಕಸ್ಮಾ? **ಮಾಹು ಪಚ್ಛಾನುತಾಪಿನೀ** “ಯದತ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಾಮಿ, ತದೇವ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನತ್ಥಿ, ತೇನೇವೇತಂ ನಾಧಿಗತಂ, ಕಾಮಭೋಗಾ ಚ ಪರಿಹೀನಾ, ಅನತ್ಥೋ ವತ ಮಯ್ಹ”ನ್ತಿ ಪಚ್ಛಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿನೀ ಮಾ ಅಹೋಸೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ “ಬಾಲೋ ವತಾಯಂ ಮಾರೋ, ಯೋ ಮಮ ಪಚ್ಚಕ್ಖಭೂತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪತಿ। ಕಾಮೇಸು ಚ ಮಂ ಪವಾರೇತಿ, ಮಮ ಖೀಣಾಸವಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ಹನ್ದ ನಂ ತಂ ಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ತಜ್ಜೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ -

೫೮. “ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ಖನ್ಧಾಸಂ ಅಧಿಕುಟ್ಟನಾ।
ಯಂ ತ್ವಂ ಕಾಮರತಿಂ ಬ್ರೂಸಿ, ಅರತೀ ದಾನಿ ಸಾ ಮಮ॥

೫೯. “ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ”ತಿ॥ - ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾತಿ** ಕಾಮಾ ನಾಮ ಯೇನ ಅಧಿಟ್ಠಿತಾ, ತಸ್ಸ ಸತ್ತಸ್ಸ ವಿನಿವಿಜ್ಝನತೋ ನಿಸಿತಸತ್ತಿ ವಿಯ ಸೂಲಂ ವಿಯ ಚ ದಟ್ಠಬ್ಬಾ। **ಖನ್ಧಾತಿ** ಉಪಾದಾನಕ್ಖನ್ಧಾ। **ಆಸನ್ತಿ** ತೇಸಂ। **ಅಧಿಕುಟ್ಟನಾತಿ** ಛಿನ್ದನಾಧಿಟ್ಠಾನಾ, ಅಚ್ಛಾದಾನಟ್ಠಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯತೋ ಖನ್ಧೇ ಅಚ್ಛಾದಾಯ ಸತ್ತಾ ಕಾಮೇಹಿ ಛೇಜ್ಜಭೇಜ್ಜಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। **ಯಂ ತ್ವಂ ಕಾಮರತಿಂ ಬ್ರೂಸಿ, ಅರತಿ ದಾನಿ ಸಾ**

ಮಮಾತಿ, ಪಾಪಿಮ, ತ್ವಂ ಯಂ ಕಾಮರತಿಂ ರಮಿತಬ್ಬಂ ಸೇವಿತಬ್ಬಂ ಕತ್ವಾ ವದಸಿ, ಸಾ ದಾನಿ ಮಮ ನಿರತಿಜಾತಿಕತ್ತಾ ಮೀಳ್ಹಸದಿಸಾ, ನ ತಾಯ ಮಮ ಕೋಚಿ ಅತ್ಥೋ ಅತ್ಥೀತಿ।

ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ **"ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ"**ತಿಆದಿನಾ। ತತ್ಥ **ಏವಂ ಜಾನಾಹೀ**ತಿ "ಸಬ್ಬಸೋ ಪಹೀನತಣ್ಹಾವಿಜ್ಜಾ"ತಿ ಮಂ ಜಾನಾಹಿ, ತತೋ ಏವ ಬಲವಿಧಮನವಿಸಯಾತಿಕ್ಕಮನೇಹಿ **ಅನ್ತಕ** ಲಾಮಕಾಚಾರ, ಮಾರ, ತ್ವಂ ಮಯಾ **ನಿಹತೋ** ಬಾಧಿತೋ ಅಸಿ, ನ ಪನಾಹಂ ತಯಾ ಬಾಧಿತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಥೇರಿಯಾ ಮಾರೋ ಸನ್ತಜ್ಜಿತೋ ತತ್ಥೇವನ್ತರಧಾಯಿ। ಥೇರೀಪಿ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖೇನ ಅನ್ಧವನೇ ದಿವಸಭಾಗಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹೇ ವಸನಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತಾ।

ಸೇಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸೋಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಯಂ ತಂ ಇಸೀಹಿ ಪತ್ತಬ್ಬನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸೋಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಸಿಖಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಖತ್ತಿಯಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಅರುಣರಞ್ಞೋ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಅಹೋಸೀತಿ ಸಬ್ಬಂ ಅತೀತವತ್ಥು ಅಭಯತ್ಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಸದಿಸಂ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನವತ್ಥು ಪನ ಅಯಂ ಥೇರೀ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಪುರೋಹಿತಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ **ಸೋಮಾ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಸತ್ಥು ರಾಜಗಹಪವೇಸನೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೭೧, ೮೦-೯೦) -

"ನಗರೇ ಅರುಣವತಿಯಾ, ಅರುಣೋ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ।
ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಹುಂ ಭರಿಯಾ, ವಾರಿತಂ ವಾರಯಾಮಹಂ॥

"ಯಾವತಾ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -
ಸಬ್ಬಂ ಅಭಯತ್ಥೇರಿಯಾ ಅಪದಾನಸದಿಸಂ।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ವಿಮುತ್ತಿಸುಖೇನ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವಿಹರನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ದಿವಾವಿಹಾರತ್ಥಾಯ ಅನ್ಧವನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾರೋ ವಿವೇಕತೋ ವಿಚ್ಛೇದೇತುಕಾಮೋ ಅದಿಸ್ಸಮಾನುರೂಪೋ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಆಕಾಸೇ ಠತ್ವಾ -

೬೦. "ಯಂ ತಂ ಇಸೀಹಿ ಪತ್ತಬ್ಬಂ, ಠಾನಂ ದುರಭಿಸಮ್ಭವಂ।
ನ ತಂ ದ್ವಙ್ಗುಲಪಞ್ಞಾಯ, ಸಕ್ಕಾ ಪಪ್ಪೋತುಮಿತ್ಥಿಯಾ"ತಿ॥ - ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧಾದೀನಂ ಏಸನಟ್ಠೇನ "ಇಸೀ"ತಿ ಲದ್ಧನಾಮೇಹಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಮಹಾಪಞ್ಞೇಹಿ ಪತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ ಅಞ್ಞೇಹಿ ಪನ **ದುರಭಿಸಮ್ಭವಂ** ದುನ್ನಿಪ್ಫಾದನೀಯಂ। ಯಂ ತಂ ಅರಹತ್ತಸಙ್ಖಾತಂ ಪರಮಸ್ಸಾಸಟ್ಠಾನಂ, ನ ತಂ ದ್ವಙ್ಗುಲಪಞ್ಞಾಯ ನಿಹೀನಪಞ್ಞಾಯ ಇತ್ಥಿಯಾ ಪಾಪುಣಿತುಂ ಸಕ್ಕಾ। ಇತ್ಥಿಯೋ ಹಿ ಸತ್ತಟ್ಠವಸ್ಸಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಓದನಂ ಪಚನ್ತಿಯೋ

ಪಕ್ಕುಥಿತೇ ಉದಕೇ ತಣ್ಡುಲೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ “ಏತ್ತಾವತಾ ಓದನಂ ಪಕ್ಕ”ನ್ತಿ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ಪಕ್ಕುಥಿಯಮಾನೇ ಪನ ತಣ್ಡುಲೇ ದಬ್ಬಿಯಾ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ದ್ವೀಹಿ ಅಙ್ಗುಲೀಹಿ ಪೀಳೇತ್ವಾ ಜಾನನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ **ದ್ವಙ್ಗುಲಿಪಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ವುತ್ತಾ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ ಮಾರಂ ಅಪಸಾದೇನ್ತೀ -

೬೧. “ಇತ್ಥಿಭಾವೋ ನೋ ಕಿಂ ಕಯಿರಾ, ಚಿತ್ತಮ್ಹಿ ಸುಸಮಾಹಿತೇ।
ಞಾಣಮ್ಹಿ ವತ್ತಮಾನಮ್ಹಿ, ಸಮ್ಮಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಪಸ್ಸತೋ॥

೬೨. “ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ”ತಿ॥ -

ಇತರಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಇತ್ಥಿಭಾವೋ ನೋ ಕಿಂ ಕಯಿರಾ**ತಿ ಮಾತುಗಾಮಭಾವೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕಿಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಕೀದಿಸಂ ವಿಬನ್ಧಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ। **ಚಿತ್ತಮ್ಹಿ ಸುಸಮಾಹಿತೇ**ತಿ ಚಿತ್ತೇ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಸಮಾಧಿನಾ ಸುಟ್ಠು ಸಮಾಹಿತೇ। **ಞಾಣಮ್ಹಿ ವತ್ತಮಾನಮ್ಹೀ**ತಿ ತತೋ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಞಾಣೇ ಪವತ್ತಮಾನೇ। **ಸಮ್ಮಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಪಸ್ಸತೋ**ತಿ ಚತುಸಚ್ಚಧಮ್ಮಂ ಪರಿಞ್ಞಾದಿವಿಧಿನಾ ಸಮ್ಮದೇವ ಪಸ್ಸತೋ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ - ಪಾಪಿಮ, ಇತ್ಥೀ ವಾ ಹೋತು ಪುರಿಸೋ ವಾ, ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇ ಅಧಿಗತೇ ಅರಹತ್ತಂ ಹತ್ಥಗತಮೇವಾತಿ।

ಇದಾನಿ ತಸ್ಸ ಅತ್ತನಾ ಅಧಿಗತಭಾವಂ ಉಜುಕಮೇವ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **“ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ”**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ಸಾ ವುತ್ತತ್ಥಾಯೇವ।

ಸೋಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಿಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುಕ್ಕನಿಪಾತೋ

೧. ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚತುಕ್ಕನಿಪಾತೇ **ಪುತ್ತೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಾಯಾದೋ**ತಿಆದಿಕಾ ಭದ್ದಾಯ ಕಾಪಿಲಾನಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಸಾ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರನ್ತೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ಬುದ್ಧೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಪತಿಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಏಕದಿವಸಂ ಅತ್ತನೋ ನನನ್ದಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತೀ ತಾಯ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪಿಣ್ಡಪಾತೇ ದಿನ್ನೇ "ಅಯಂ ಇಮಸ್ಸ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಉಳಾರಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಲಭಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭತ್ತಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಕಲಲಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಅದಾಸಿ। ಮಹಾಜನೋ ಗರಹಿ - "ಬಾಲೇ, ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ ತೇ ಕಿಂ ಅಪರಜ್ಝೀ"ತಿ? ಸಾ ತೇಸಂ ವಚನೇನ ಲಜ್ಜಮಾನಾ ಪುನ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಲಲಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಧೋವಿತ್ವಾ ಗನ್ಧಚುಣ್ಣೇನ ಉಬ್ಬಟ್ಟೇತ್ವಾ ಚತುಮಧುರಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಉಪರಿ ಆಸಿತ್ತೇನ ಪದುಮಗಬ್ಭವಣ್ಣೇನ ಸಪ್ಪಿನಾ ವಿಜ್ಜೋತಮಾನಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ಯಥಾ ಅಯಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಓಭಾಸಜಾತೋ, ಏವಂ ಓಭಾಸಜಾತಂ ಮೇ ಸರೀರಂ ಹೋತೂ"ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಪಟ್ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಮಹಾವಿಭವಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಪುಬ್ಬಕಮ್ಮಫಲೇನ ದುಗ್ಗನ್ಧಸರೀರಾ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಜಿಗುಚ್ಛಿತಬ್ಬಾ ಹುತ್ವಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಅತ್ತನೋ ಆಭರಣೇಹಿ ಸುವಣ್ಣಿಟ್ಠಕಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಭಗವತೋ ಚೇತಿಯೇ ಪತಿಟ್ಠಪೇಸಿ, ಉಪ್ಪಲಹತ್ಥೇನ ಚ ಪೂಜಂ ಅಕಾಸಿ। ತೇನಸ್ಸಾ ಸರೀರಂ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಭವೇ ಸುಗನ್ಧಂ ಮನೋಹರಂ ಜಾತಂ। ಸಾ ಪತಿನೋ ಪಿಯಾ ಮನಾಪಾ ಹುತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಸಗ್ಗೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತತ್ಥಾಪಿ ಯಾವಜೀವಂ ದಿಬ್ಬಸುಖಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ, ತತೋ ಚುತಾ ಬಾರಾಣಸಿರಞ್ಞೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ತತ್ಥ ದೇವಸಮ್ಪತ್ತಿಸದಿಸಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವನ್ತೀ ಚಿರಕಾಲಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಉಪಟ್ಠಹಿತ್ವಾ, ತೇಸು ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇಸು ಸಂವೇಗಜಾತಾ ತಾಪಸಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ವಸನ್ತೀ ಝಾನಾನಿ ಭಾವೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಸಾಗಲನಗರೇ ಕೋಸಿಯಗೋತ್ತಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲಸ್ಸ ಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಮಹತಾ ಪರಿಹಾರೇನ ವಡ್ಢಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಮಹಾತಿತ್ಥಗಾಮೇ ಪಿಪ್ಫಲಿಕುಮಾರಸ್ಸ ಗೇಹಂ ನೀತಾ। ತಸ್ಮಿಂ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೇ ಮಹನ್ತಂ ಭೋಗಕ್ಖನ್ಧಂ ಮಹನ್ತಞ್ಚ ಞಾತಿಪರಿವಟ್ಟಂ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜ್ಜತ್ಥಾಯ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿತ್ಥಿಯಾರಾಮೇ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಲಭಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೨೪೪-೩೧೩) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹು ಹಂಸವತಿಯಂ, ವಿದೇಹೋ ನಾಮ ನಾಮತೋ।
ಸೇಟ್ಠೀ ಪಹೂತರತನೋ, ತಸ್ಸ ಜಾಯಾ ಅಹೋಸಹಂ॥

"ಕದಾಚಿ ಸೋ ನರಾದಿಚ್ಚಂ, ಉಪೇಚ್ಚ ಸಪರಿಜ್ಜನೋ।
ಧಮ್ಮಮಸ್ಸೋಸಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಭಯಪ್ಪಹಂ॥

"ಸಾವಕಂ ಧುತವಾದಾನಂ, ಅಗ್ಗಂ ಕಿತ್ತೇಸಿ ನಾಯಕೋ।

ಸುತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಿಕಂ ದಾನಂ, ದತ್ವಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ತಾದಿನೋ॥

“ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಪಾದೇ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಪತ್ಥಯಿಂ।
ಸ ಹಾಸಯನ್ತೋ ಪರಿಸಂ, ತದಾ ಹಿ ನರಪುಙ್ಗವೋ॥

“ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ, ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಥ।
ಲಚ್ಛಸೇ ಪತ್ಥಿತಂ ಠಾನಂ, ನಿಬ್ಬುತೋ ಹೋಹಿ ಪುತ್ತಕ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದೋ, ಓರಸೋ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಕೋ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತೋ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಮೇತ್ತಚಿತ್ತೋ ಪರಿಚರಿ, ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ॥

“ಸಾಸನಂ ಜೋತಯಿತ್ವಾನ, ಸೋ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಕುತಿತ್ಥಿಯೇ।
ವೇನೇಯ್ಯಂ ವಿನಯಿತ್ವಾ ಚ, ನಿಬ್ಬುತೋ ಸೋ ಸಸಾವಕೋ॥

“ನಿಬ್ಬುತೇ ತಮ್ಹಿ ಲೋಕಗ್ಗೇ, ಪೂಜನತ್ಥಾಯ ಸತ್ಥುನೋ।
ಞಾತಿಮಿತ್ತೇ ಸಮಾನೇತ್ವಾ, ಸಹ ತೇಹಿ ಅಕಾರಯಿ॥

“ಸತ್ತಯೋಜನಿಕಂ ಥೂಪಂ, ಉಬ್ಬಿದ್ಧಂ ರತನಾಮಯಂ।
ಜಲನ್ತಂ ಸತರಂಸಿಂವ, ಸಾಲರಾಜಂವ ಫುಲ್ಲಿತಂ॥

“ಸತ್ತಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಪಾತಿಯೋ ತತ್ಥ ಕಾರಯಿ।
ನಳಗ್ಗೀ ವಿಯ ಜೋತನ್ತೀ, ರತನೇಹೇವ ಸತ್ತಹಿ॥

“ಗನ್ಧತೇಲೇನ ಪೂರೇತ್ವಾ, ದೀಪಾನುಜ್ಜಲಯೀ ತಹಿಂ।
ಪೂಜನತ್ಥಾಯ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ಸಬ್ಬಭೂತಾನುಕಮ್ಪಿನೋ॥

“ಸತ್ತಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಪುಣ್ಣಕುಮ್ಭಾನಿ ಕಾರಯಿ।
ರತನೇಹೇವ ಪುಣ್ಣಾನಿ, ಪೂಜನತ್ಥಾಯ ಮಹೇಸಿನೋ॥

“ಮಜ್ಝೇ ಅಟ್ಠಟ್ಠಕುಮ್ಭೀನಂ, ಉಸ್ಸಿತಾ ಕಞ್ಚನಗ್ಘಿಯೋ।
ಅತಿರೋಚನ್ತಿ ವಣ್ಣೇನ, ಸರದೇವ ದಿವಾಕರೋ॥

“ಚತುದ್ವಾರೇಸು ಸೋಭನ್ತಿ, ತೋರಣಾ ರತನಾಮಯಾ।
ಉಸ್ಸಿತಾ ಫಲಕಾ ರಮ್ಮಾ, ಸೋಭನ್ತಿ ರತನಾಮಯಾ॥

“ವಿರೋಚನ್ತಿ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಾ, ಅವಟಂಸಾ ಸುನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಉಸ್ಸಿತಾನಿ ಪಟಾಕಾನಿ, ರತನಾನಿ ವಿರೋಚರೇ॥

“ಸುರತ್ತಂ ಸುಕತಂ ಚಿತ್ತಂ, ಚೇತಿಯಂ ರತನಾಮಯಂ।
ಅತಿರೋಚತಿ ವಣ್ಣೇನ, ಸಸಞ್ಝೋವ ದಿವಾಕರೋ॥

“ಥೂಪಸ್ಸ ವೇದಿಯೋ ತಿಸ್ಸೋ, ಹರಿತಾಲೇನ ಪೂರಯಿ।
ಏಕಂ ಮನೋಸಿಲಾಯೇಕಂ, ಅಞ್ಜನೇನ ಚ ಏಕಿಕಂ॥

“ಪೂಜಂ ಏತಾದಿಸಂ ರಮ್ಮಂ, ಕಾರೇತ್ವಾ ವರವಾದಿನೋ।
ಅದಾಸಿ ದಾನಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ, ಯಾವಜೀವಂ ಯಥಾಬಲಂ॥

“ಸಹಾವ ಸೇಟ್ಠಿನಾ ತೇನ, ತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಸಬ್ಬಸೋ।
ಯಾವಜೀವಂ ಕರಿತ್ವಾನ, ಸಹಾವ ಸುಗತಿಂ ಗತಾ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವತ್ತೇ ಅಥ ಮಾನುಸೇ।
ಛಾಯಾ ವಿಯ ಸರೀರೇನ, ಸಹ ತೇನೇವ ಸಂಸರಿಂ॥

“ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ವಿಪಸ್ಸೀ ನಾಮ ನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಚಾರುದಸ್ಸನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮವಿಪಸ್ಸಕೋ॥

“ತದಾಯಂ ಬನ್ಧುಪತಿಯಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸಾಧುಸಮ್ಮತೋ।
ಅಡ್ಢೋ ಸನ್ತೋ ಗುಣೇನಾಪಿ, ಧನೇನ ಚ ಸುದುಗ್ಗತೋ॥

“ತದಾಪಿ ತಸ್ಸಾಹಂ ಆಸಿಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ಸಮಚೇತಸಾ।
ಕದಾಚಿ ಸೋ ದಿಜವರೋ, ಸಙ್ಗಮೇಸಿ ಮಹಾಮುನಿಂ॥

“ನಿಸಿನ್ನಂ ಜನಕಾಯಮ್ಹಿ, ದೇಸೇನ್ತಂ ಅಮತಂ ಪದಂ।
ಸುತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಪಮುದಿತೋ, ಅದಾಸಿ ಏಕಸಾಟಕಂ॥

“ಘರಮೇಕೇನ ವತ್ಥೇನ, ಗನ್ತ್ವಾನೇತಂ ಸ ಮಬ್ರವಿ।
ಅನುಮೋದ ಮಹಾಪುಞ್ಞಂ, ದಿನ್ನಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಟಕಂ॥

“ತದಾಹಂ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಕತ್ವಾ, ಅನುಮೋದಿಂ ಸುಪೀಣಿತಾ।
ಸುದಿನ್ನೋ ಸಾಟಕೋ ಸಾಮಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ತಾದಿನೋ॥

“ಸುಖಿತೋ ಸಜ್ಜಿತೋ ಹುತ್ವಾ, ಸಂಸರನ್ತೋ ಭವಾಭವೇ।
ಬಾರಾಣಸಿಪುರೇ ರಮ್ಮೇ, ರಾಜಾ ಆಸಿ ಮಹೀಪತಿ॥

“ತದಾ ತಸ್ಸ ಮಹೇಸೀಹಂ, ಇತ್ಥಿಗುಮ್ಬಸ್ಸ ಉತ್ತಮಾ।

ತಸ್ಸಾತಿ ದಯಿತಾ ಆಸಿಂ, ಪುಬ್ಬಸ್ನೇಹೇನ ಭತ್ತುನೋ॥

“ಪಿಣ್ಡಾಯ ವಿಚರನ್ತೇ ತೇ, ಅಟ್ಠ ಪಚ್ಚೇಕನಾಯಕೇ।
ದಿಸ್ವಾ ಪಮುದಿತೋ ಹುತ್ವಾ, ದತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಂ ಮಹಾರಹಂ॥

“ಪುನೋ ನಿಮನ್ತಯಿತ್ವಾನ, ಕತ್ವಾ ರತನಮಣ್ಡಪಂ।
ಕಮ್ಮಾರೇಹಿ ಕತಂ ಪತ್ತಂ, ಸೋವಣ್ಣಂ ವತ ತತ್ತಕಂ॥

“ಸಮಾನೇತ್ವಾನ ತೇ ಸಬ್ಬೇ, ತೇಸಂ ದಾನಮದಾಸಿ ಸೋ।
ಸೋಣ್ಣಾಸನೇ ಪವಿಟ್ಠಾನಂ, ಪಸನ್ನೋ ಸೇಹಿ ಪಾಣಿಭಿ॥

“ತಮ್ಹಿ ದಾನಂ ಸಹಾದಾಸಿಂ, ಕಾಸಿರಾಜೇನಹಂ ತದಾ।
ಪುನಾಹಂ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ, ಜಾತಾ ಕಾಸಿಕಗಾಮಕೇ॥

“ಕುಟುಮ್ಬಿಕಕುಲೇ ಫೀತೇ, ಸುಖಿತೋ ಸೋ ಸಭಾತುಕೋ।
ಜೇಟ್ಠಸ್ಸ ಭಾತುನೋ ಜಾಯಾ, ಅಹೋಸಿಂ ಸುಪತಿಬ್ಬತಾ॥

“ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ದಿಸ್ವಾನ, ಕನಿಯಸ್ಸ ಮಮ ಭತ್ತುನೋ।
ಭಾಗನ್ನಂ ತಸ್ಸ ದತ್ವಾನ, ಆಗತೇ ತಮ್ಹಿ ಪಾವದಿಂ॥

“ನಾಭಿನನ್ದಿತ್ಥ ಸೋ ದಾನಂ, ತತೋ ತಸ್ಸ ಅದಾಸಹಂ।
ಉಖಾ ಆನಿಯ ತಂ ಅನ್ನಂ, ಪುನೋ ತಸ್ಸೇವ ಸೋ ಅದಾ॥

“ತದನ್ನಂ ಛಡ್ಡಯಿತ್ವಾನ, ದುಟ್ಠಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸಹಂ ತದಾ।
ಪತ್ತಂ ಕಲಲಪುಣ್ಣಂ ತಂ, ಅದಾಸಿಂ ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ॥

“ದಾನೇ ಚ ಗಹಣೇ ಚೇವ, ಅಪಚೇ ಪದುಸೇಪಿ ಚ।
ಸಮಚಿತ್ತಮುಖಂ ದಿಸ್ವಾ, ತದಾಹಂ ಸಂವಿಜಿಂ ಭುಸಂ॥

“ಪುನೋ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಸೋಧಯಿತ್ವಾ ಸುಗನ್ಧಿನಾ,
ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಪೂರೇತ್ವಾ, ಸಘತಂ ಸಕ್ಕರಂ ಅದಂ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ಸುರೂಪಾ ಹೋಮಿ ದಾನತೋ।
ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಅಪಕಾರೇನ, ದುಗ್ಗನ್ಧಾ ವದನೇನ ಚ॥

“ಪುನ ಕಸ್ಸಪವೀರಸ್ಸ, ನಿಧಾಯನ್ತಮ್ಹಿ ಚೇತಿಯೇ।
ಸೋವಣ್ಣಂ ಇಟ್ಠಕಂ ವರಂ, ಅದಾಸಿಂ ಮುದಿತಾ ಅಹಂ॥

“ಚತುಜ್ಜಾತೇನ ಗನ್ಧೇನ, ನಿಚಯಿತ್ವಾ ತಮಿಟ್ಠಕಂ।
ಮುತ್ತಾ ದುಗ್ಗನ್ಧದೋಸಮ್ಹಾ, ಸಬ್ಬಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಾ॥

“ಸತ್ತ ಪಾತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ, ರತನೇಹೇವ ಸತ್ತಹಿ।
ಕಾರೇತ್ವಾ ಘತಪೂರಾನಿ, ವಟ್ಟೀನಿ ಚ ಸಹಸ್ಸಸೋ॥

“ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪದೀಪೇತ್ವಾ, ಠಪಯಿಂ ಸತ್ತಪನ್ತಿಯೋ।
ಪೂಜನತ್ಥಂ ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

“ತದಾಪಿ ತಮ್ಹಿ ಪುಞ್ಞಮ್ಹಿ, ಭಾಗಿನೀಯಿ ವಿಸೇಸತೋ।
ಪುನ ಕಾಸೀಸು ಸಞ್ಜಾತೋ, ಸುಮಿತ್ತೋ ಇತಿ ವಿಸ್ಸುತೋ॥

“ತಸ್ಸಾಹಂ ಭರಿಯಾ ಆಸಿಂ, ಸುಖಿತಾ ಸಜ್ಜಿತಾ ಪಿಯಾ।
ತದಾ ಪಚ್ಚೇಕಮುನಿನೋ, ಅದಾಸಿಂ ಘನವೇಠನಂ॥

“ತಸ್ಸಾಪಿ ಭಾಗಿನೀ ಆಸಿಂ, ಮೋದಿತ್ವಾ ದಾನಮುತ್ತಮಂ।
ಪುನಾಪಿ ಕಾಸಿರಟ್ಠಮ್ಹಿ, ಜಾತೋ ಕೋಲಿಯಜಾತಿಯಾ॥

“ತದಾ ಕೋಲಿಯಪುತ್ತಾನಂ, ಸತೇಹಿ ಸಹ ಪಞ್ಚಹಿ।
ಪಞ್ಚ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ, ಸತಾನಿ ಸಮುಪಟ್ಠಹಿ॥

“ತೇಮಾಸಂ ತಪ್ಪಯಿತ್ವಾನ, ಅದಾಸಿ ಚ ತಿಚೀವರೇ।
ಜಾಯಾ ತಸ್ಸ ತದಾ ಆಸಿಂ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಪಥಾನುಗಾ॥

“ತತೋ ಚುತೋ ಅಹು ರಾಜಾ, ನನ್ದೋ ನಾಮ ಮಹಾಯಸೋ।
ತಸ್ಸಾಪಿ ಮಹೇಸೀ ಆಸಿಂ, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿನೀ॥

“ತದಾ ರಾಜಾ ಭವಿತ್ವಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಮಹೀಪತಿ।
ಪದುಮವತೀಪುತ್ತಾನಂ, ಪಚ್ಚೇಕಮುನಿನಂ ತದಾ॥

“ಸತಾನಿ ಪಞ್ಚನೂನಾನಿ, ಯಾವಜೀವಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಂ।
ರಾಜುಯ್ಯಾನೇ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ, ನಿಬ್ಬುತಾನಿ ಚ ಪೂಜಯಿಂ॥

“ಚೇತಿಯಾನಿ ಚ ಕಾರೇತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಭೋ ಮಯಂ।
ಭಾವೇತ್ವಾ ಅಪ್ಪಮಞ್ಞಾಯೋ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಅಗಮ್ಹಸೇ॥

“ತತೋ ಚುತೋ ಮಹಾತಿತ್ಥೇ, ಸುಜಾತೋ ಪಿಪ್ಫಲಾಯನೋ।
ಮಾತಾ ಸುಮನದೇವೀತಿ, ಕೋಸಿಗೋತ್ತೋ ದಿಜೋ ಪಿತಾ॥

“ಅಹಂ ಮದ್ದೇ ಜನಪದೇ, ಸಾಕಲಾಯ ಪುರುತ್ತಮೇ।
ಕಪ್ಪಿಲಸ್ಸ ದಿಜಸ್ಸಾಸಿಂ, ಧೀತಾ ಮಾತಾ ಸುಚೀಮತಿ॥

“ಘನಕಞ್ಚನಬಿಮ್ಬೇನ, ನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾನ ಮಂ ಪಿತಾ।

ಅದಾ ಕಸ್ಸಪಧೀರಸ್ಸ, ಕಾಮೇಹಿ ವಜ್ಜಿತಸ್ಸಮಂ॥

“ಕದಾಚಿ ಸೋ ಕಾರುಣಿಕೋ, ಗನ್ತ್ವಾ ಕಮ್ಮನ್ತಪೇಕ್ಖಕೋ।
ಕಾಕಾದಿಕೇಹಿ ಖಜ್ಜನ್ತೇ, ಪಾಣೇ ದಿಸ್ವಾನ ಸಂವಿಜಿ॥

“ಘರೇವಾಹಂ ತಿಲೇ ಜಾತೇ, ದಿಸ್ವಾನಾತಪತಾಪನೇ।
ಕಿಮೀ ಕಾಕೇಹಿ ಖಜ್ಜನ್ತೇ, ಸಂವೇಗಮಲಭಿಂ ತದಾ॥

“ತದಾ ಸೋ ಪಬ್ಬಜೀ ಧೀರೋ, ಅಹಂ ತಮನುಪಬ್ಬಜಿಂ।
ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಾನಿ ನಿವಸಿಂ, ಪರಿಬ್ಬಾಜವತೇ ಅಹಂ॥

“ಯದಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಆಸಿ, ಗೋತಮೀ ಜಿನಪೋಸಿಕಾ।
ತದಾಹಂ ತಮುಪಗನ್ತ್ವಾ, ಬುದ್ಧೇನ ಅನುಸಾಸಿತಾ॥

“ನ ಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ।
ಅಹೋ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತ್ತಂ, ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಸಿರೀಮತೋ॥

“ಸುತೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಾಯಾದೋ, ಕಸ್ಸಪೋ ಸುಸಮಾಹಿತೋ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಯೋ ವೇದಿ, ಸಗ್ಗಾಪಾಯಞ್ಚ ಪಸ್ಸತಿ॥

“ಅಥೋ ಜಾತಿಕ್ಖಯಂ ಪತ್ತೋ, ಅಭಿಞ್ಞಾವೋಸಿತೋ ಮುನಿ।
ಏತಾಹಿ ತೀಹಿ ವಿಜ್ಜಾಹಿ, ತೇವಿಜ್ಜೋ ಹೋತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ॥

“ತಥೇವ ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀ, ತೇವಿಜ್ಜಾ ಮಚ್ಚುಹಾಯಿನೀ।
ಧಾರೇತಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜಿತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನಂ॥

“ದಿಸ್ವಾ ಆದೀನವಂ ಲೋಕೇ, ಉಭೋ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಮಯಂ।
ತ್ಯಮ್ಹ ಖೀಣಾಸವಾ ದನ್ತಾ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹ ನಿಬ್ಬುತಾ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೨೪೪-೩೧೩)।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಞಾಣೇ ಚಿಣ್ಣವಸೀ ಅಹೋಸಿ। ತತ್ಥ ಸಾತಿಸಯಂ ಕತಾಧಿಕಾರತ್ತಾ ಅಪರಭಾಗೇ ತಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ಅರಿಯಗಣಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠಾನನ್ತರೇಸು ಠಪೇನ್ತೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರನ್ತೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಮಹಾಕಸ್ಸಪತ್ಥೇರಸ್ಸ ಗುಣಾಭಿತ್ಥವನಪುಬ್ಬಕಂ ಅತ್ತನೋ ಕತಕಿಚ್ಚತಾದಿವಿಭಾವನಮುಖೇನ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇನ್ತೀ -

೬೩. “ಪುತ್ತೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಾಯಾದೋ, ಕಸ್ಸಪೋ ಸುಸಮಾಹಿತೋ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಯೋವೇದಿ, ಸಗ್ಗಾಪಾಯಞ್ಚ ಪಸ್ಸತಿ॥

೬೪. “ಅಥೋ ಜಾತಿಕ್ಖಯಂ ಪತ್ತೋ, ಅಭಿಞ್ಞಾವೋಸಿತೋ ಮುನಿ।
ಏತಾಹಿ ತೀಹಿ ವಿಜ್ಜಾಹಿ, ತೇವಿಜ್ಜೋ ಹೋತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ॥

೭೫. “ತಥೇವ ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀ, ತೇವಿಜ್ಜಾ ಮಚ್ಚುಹಾಯಿನೀ।
ಧಾರೇತಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನಂ॥

೭೬. “ದಿಸ್ವಾ ಆದೀನವಂ ಲೋಕೇ, ಉಭೋ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಮಯಂ।
ತ್ಯಮ್ಹ ಖೀಣಾಸವಾ ದನ್ತಾ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಪುತ್ತೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಾಯಾದೋ**ತಿ ಬುದ್ಧಾನುಬುದ್ಧಭಾವತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಅನುಜಾತಸುತೋ ತತೋ ಏವ ತಸ್ಸ ದಾಯಭೂತಸ್ಸ ನವಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮಸ್ಸ ಆದಾನೇನ ದಾಯಾದೋ ಕಸ್ಸಪೋ ಲೋಕಿಯಲೋಕುತ್ತರೇಹಿ ಸಮಾಧೀಹಿ ಸುಟ್ಠು ಸಮಾಹಿತಚಿತ್ತತಾಯ **ಸುಸಮಾಹಿತೋ। ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಯೋವೇದೀ**ತಿ ಯೋ ಮಹಾಕಸ್ಸಪತ್ಥೇರೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅತ್ತನೋ ಪರೇಸಞ್ಚ ನಿವುತ್ಥಕ್ಖನ್ಧಸನ್ತಾನಂ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾನುಸ್ಸತಿಞಾಣೇನ ಪಾಕಟಂ ಕತ್ವಾ ಅವೇದಿ ಅಞ್ಞಾಸಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ। **ಸಗ್ಗಾಪಾಯಞ್ಚ ಪಸ್ಸತೀ**ತಿ ಛಬ್ಬೀಸತಿದೇವಲೋಕಭೇದಂ ಸಗ್ಗಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಅಪಾಯಞ್ಚ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನಾ ಹತ್ಥತಲೇ ಆಮಲಕಂ ವಿಯ ಪಸ್ಸತಿ।

ಅಥೋ ಜಾತಿಕ್ಖಯಂ ಪತ್ತೋತಿ ತತೋ ಪರಂ ಜಾತಿಕ್ಖಯಸಙ್ಖಾತಂ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತೋ। **ಅಭಿಞ್ಞಾಯ** ಅಭಿವಿಸಿಟ್ಠೇನ ಞಾಣೇನ ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಜಾನಿತ್ವಾ ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಜಾನಿತ್ವಾ , ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹಾಯ , ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ **ವೋಸಿತೋ** ನಿಟ್ಠಂ ಪತ್ತೋ ಕತಕಿಚ್ಚೋ। ಆಸವಕ್ಖಯಪಞ್ಞಾಸಙ್ಖಾತಂ ಮೋನಂ ಪತ್ತತ್ತಾ **ಮುನಿ**।

ತಥೇವ ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀತಿ ಯಥಾ ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ ಏತಾಹಿ ಯಥಾವುತ್ತಾಹಿ ತೀಹಿ ವಿಜ್ಜಾಹಿ ತೇವಿಜ್ಜೋ ಮಚ್ಚುಹಾಯೀ ಚ, ತಥೇವ ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀ ತೇವಿಜ್ಜಾ ಮಚ್ಚುಹಾಯಿನೀತಿ। ತತೋ ಏವ **ಧಾರೇತಿ ಅನ್ತಿಮಂ ದೇಹಂ, ಜೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ಸವಾಹನನ್ತಿ** ಅತ್ತಾನಮೇವ ಪರಂ ವಿಯ ಕತ್ವಾ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಇದಾನಿ ಯಥಾ ಥೇರಸ್ಸ ಪಟಿಪತ್ತಿ ಆದಿಮಜ್ಝಪರಿಯೋಸಾನಕಲ್ಯಾಣಾ, ಏವಂ ಮಮಪೀತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ “**ದಿಸ್ವಾ ಆದೀನವ**”ನ್ತಿ ಓಸಾನಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ತ್ಯಮ್ಹ ಖೀಣಾಸವಾ ದನ್ತಾ**ತಿ ತೇ ಮಯಂ ಮಹಾಕಸ್ಸಪತ್ಥೇರೋ ಅಹಞ್ಚ ಉತ್ತಮೇನ ದಮೇನ ದನ್ತಾ ಸಬ್ಬಸೋ ಖೀಣಾಸವಾ ಚ ಅಮ್ಹ। **ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹ ನಿಬ್ಬುತಾ**ತಿ ತತೋ ಏವ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹಾಭಾವತೋ ಸೀತಿಭೂತಾ ಸಉಪಾದಿಸೇಸಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತುಯಾ ನಿಬ್ಬುತಾ ಚ ಅಮ್ಹ ಭವಾಮಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಭದ್ದಾಕಾಪಿಲಾನೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚತುಕ್ಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಕನಿಪಾತೋ

೧. ಅಞ್ಞತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಪಞ್ಚಕನಿಪಾತೇ **ಪಣ್ಣವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನೀ**ತಿಆದಿಕಾ ಅಞ್ಞತರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ದೇವದಹನಗರೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಧಾತೀ ಹುತ್ವಾ ವಡ್ಢೇಸಿ। ನಾಮಗೋತ್ತತೋ ಪನ ಅಪಞ್ಞಾತಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲೇ ಸಯಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚವೀಸತಿ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಕಾಮರಾಗೇನ ಉಪದ್ದುತಾ ಅಚ್ಛರಾಸಙ್ಘಾತಮತ್ತಮ್ಪಿ ಕಾಲಂ ಚಿತ್ತೇಕಗ್ಗತಂ ಅಲಭನ್ತೀ ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಕನ್ದಮಾನಾ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಕಾಮೇಹಿ ವಿನಿವತ್ತಿತಮಾನಸಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಾವನಮನುಯುಞ್ಜನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೬೭. "ಪಣ್ಣವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನಿ, ಯತೋ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಅಹಂ।
ನಾಚ್ಛರಾಸಙ್ಘಾತಮತ್ತಮ್ಪಿ, ಚಿತ್ತಸ್ಸೂಪಸಮಜ್ಝಗಂ॥

೬೮. "ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಕಾಮರಾಗೇನವಸ್ಸುತಾ।
ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಕನ್ದನ್ತೀ, ವಿಹಾರಂ ಪಾವಿಸಿಂ ಅಹಂ॥

೬೯. "ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಉಪಾಗಚ್ಛಿಂ, ಯಾ ಮೇ ಸದ್ಧಾಯಿಕಾ ಅಹು।
ಸಾ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಖನ್ಧಾಯತನಧಾತುಯೋ॥

೭೦. "ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾನ, ಏಕಮನ್ತೇ ಉಪಾವಿಸಿಂ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ॥

೭೧. "ಚೇತೋಪರಿಚ್ಚಞಾಣಞ್ಚ , ಸೋತಧಾತು ವಿಸೋಧಿತಾ।
ಇದ್ಧೀಪಿ ಮೇ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಪತ್ತೋ ಮೇ ಆಸವಕ್ಖಯೋ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ನಾಚ್ಛರಾಸಙ್ಘಾತಮತ್ತಮ್ಪೀ**ತಿ ಅಚ್ಛರಾಘಟಿತಮತ್ತಮ್ಪಿ ಖಣಂ ಅಙ್ಗುಲಿಫೋಟನಮತ್ತಮ್ಪಿ ಕಾಲನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚಿತ್ತಸ್ಸೂಪಸಮಜ್ಝಗ**ನ್ತಿ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಉಪಸಮಂ ಚಿತ್ತೇಕಗ್ಗಂ ನ ಅಜ್ಝಗನ್ತಿ ಯೋಜನಾ, ನ ಪಟಿಲಭಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಕಾಮರಾಗೇನವಸ್ಸುತಾತಿ ಕಾಮಗುಣಸಙ್ಖಾತೇಸು ವತ್ಥುಕಾಮೇಸು ದಳ್ಹತರಾಭಿನಿವೇಸಿತಾಯ ಬಹಲೇನ ಛನ್ದರಾಗೇನ ತಿನ್ತಚಿತ್ತಾ।

ಭಿಕ್ಖುನಿನ್ತಿ ಧಮ್ಮದಿನ್ನತ್ಥೇರಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ।

ಚೇತೋಪರಿಚ್ಚಞಾಣಞ್ಚಾತಿ ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಞ್ಚ ವಿಸೋಧಿತನ್ತಿ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ, ಅಧಿಗತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಅಞ್ಞತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ವಿಮಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಮತ್ತಾ ವಣ್ಣೇನ ರೂಪೇನಾತಿಆದಿಕಾ ವಿಮಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಅಞ್ಞತರಾಯ ರೂಪೂಪಜೀವಿನಿಯಾ ಇತ್ಥಿಯಾ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ವಿಮಲಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ತಥೇವ ಜೀವಿಕಂ ಕಪ್ಪೇನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಆಯಸ್ಮನ್ತಂ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನಂ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಥೇರಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಥೇರಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಪಲೋಭನಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ಆರಭಿ। "ತಿತ್ಥಿಯೇಹಿ ಉಯ್ಯೋಜಿತಾ ತಥಾ ಅಕಾಸೀ"ತಿ ಕೇಚಿ ವದನ್ತಿ। ಥೇರೋ ತಸ್ಸಾ ಅಸುಭವಿಭಾವನಮುಖೇನ ಸನ್ತಜ್ಜನಂ ಕತ್ವಾ ಓವಾದಮದಾಸಿ। ತಂ ಹೇಟ್ಠಾ ಥೇರಗಾಥಾಯ ಆಗತಮೇವ. ತಥಾ ಪನ ಥೇರೇನ ಓವಾದೇ ದಿನ್ನೇ ಸಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೀ ವಾಯಮನ್ತೀ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೭೨. "ಮತ್ತಾ ವಣ್ಣೇನ ರೂಪೇನ, ಸೋಭಗ್ಗೇನ ಯಸೇನ ಚ।
ಯೋಬ್ಬನೇನ ಚುಪತ್ಥದ್ಧಾ, ಅಞ್ಞಾಸಮತಿಮಞ್ಞಿಹಂ॥

೭೩. "ವಿಭೂಸೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಕಾಯಂ, ಸುಚಿತ್ತಂ ಬಾಲಲಾಪನಂ।
ಅಟ್ಠಾಸಿಂ ವೇಸಿದ್ವಾರಮ್ಹಿ, ಲುದ್ದೋ ಪಾಸಮಿವೋಡ್ಡಿಯ॥

೭೪. "ಪಿಳನ್ಧನಂ ವಿದಂಸೇನ್ತೀ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಕಾಸಿಕಂ ಬಹುಂ।
ಅಕಾಸಿಂ ವಿವಿಧಂ ಮಾಯಂ, ಉಜ್ಝಗ್ಘನ್ತೀ ಬಹುಂ ಜನಂ॥

೭೫. "ಸಾಜ್ಜ ಪಿಣ್ಡಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ಮುಣ್ಡಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಾ।
ನಿಸಿನ್ನಾ ರುಕ್ಖಮೂಲಮ್ಹಿ, ಅವಿತಕ್ಕಸ್ಸ ಲಾಭಿನೀ॥

೭೬. "ಸಬ್ಬೇ ಯೋಗಾ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಯೇ ದಿಬ್ಬಾ ಯೇ ಚ ಮಾನುಸಾ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಮತ್ತಾ ವಣ್ಣೇನ ರೂಪೇನಾ**ತಿ ಗುಣವಣ್ಣೇನ ಚೇವ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಚ। **ಸೋಭಗ್ಗೇನಾ**ತಿ ಸುಭಗಭಾವೇನ। **ಯಸೇನಾ**ತಿ ಪರಿವಾರಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ। **ಮತ್ತಾ** ವಣ್ಣಮದರೂಪಮದಸೋಭಗ್ಗಮದಪರಿವಾರಮದವಸೇನ ಮದಂ ಆಪನ್ನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯೋಬ್ಬನೇನ ಚುಪತ್ಥದ್ಧಾ**ತಿ ಯೋಬ್ಬನಮದೇನ ಉಪರೂಪರಿ ಥದ್ಧಾ ಯೋಬ್ಬನನಿಮಿತ್ತೇನ ಅಹಙ್ಕಾರೇನ ಉಪತ್ಥದ್ಧಚಿತ್ತಾ ಅನುಪಸನ್ತಮಾನಸಾ। **ಅಞ್ಞಾಸಮತಿಮಞ್ಞಿಹ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಅತ್ತನೋ ವಣ್ಣಾದಿಗುಣೇಹಿ ಸಬ್ಬಥಾಪಿ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಮಞ್ಞಿಂ ಅಹಂ। ಅಞ್ಞಾಸಂ ವಾ ಇತ್ಥೀನಂ ವಣ್ಣಾದಿಗುಣೇ ಅತಿಮಞ್ಞಿಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಮಞ್ಞಿಂ ಅವಮಾನಂ ಅಕಾಸಿಂ।

ವಿಭೂಸಿತ್ವಾ ಇಮಂ ಕಾಯಂ, ಸುಚಿತ್ತಂ ಬಾಲಲಾಪನನ್ತಿ ಇಮಂ ನಾನಾವಿಧಅಸುಚಿಭರಿತಂ ಜೇಗುಚ್ಛಂ ಅಹಂ ಮಮಾತಿ ಬಾಲಾನಂ ಲಾಪನತೋ ವಾಚನತೋ ಬಾಲಲಾಪನಂ ಮಮ ಕಾಯಂ ಛವಿರಾಗಕರಣಕೇಸಟ್ಠಪನಾದಿನಾ ಸುಚಿತ್ತಂ ವತ್ಥಾಭರಣೇಹಿ ವಿಭೂಸಿತ್ವಾ ಸುಮಣ್ಡಿತಪಸಾದಿತಂ ಕತ್ವಾ। **ಅಟ್ಠಾಸಿಂ ವೇಸಿದ್ವಾರಮ್ಹಿ, ಲುದ್ದೋ ಪಾಸಮಿವೋಡ್ಡಿಯಾತಿ** ಮಿಗಲುದ್ದೋ ವಿಯ ಮಿಗಾನಂ ಬನ್ಧನತ್ಥಾಯ ದಣ್ಡವಾಕುರಾದಿಮಿಗಪಾಸಂ, ಮಾರಸ್ಸ ಪಾಸಭೂತಂ ಯಥಾವುತ್ತಂ ಮಮ ಕಾಯಂ ವೇಸಿದ್ವಾರಮ್ಹಿ ವೇಸಿಯಾ ಘರದ್ವಾರೇ ಓಡ್ಡಿಯಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿಂ।

ಪಿಳನ್ಧನಂ ವಿದಂಸೇನ್ತೀ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಕಾಸಿಕಂ ಬಹುನ್ತಿ ಊರುಜಘನಥನದಸ್ಸನಾದಿಕಂ ಗುಯ್ಹಞ್ಚೇವ ಪಾದಜಾಣುಸಿರಾದಿಕಂ ಪಕಾಸಞ್ಚಾತಿ ಗುಯ್ಹಂ ಪಕಾಸಿಕಞ್ಚ ಬಹುಂ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ಪಿಳನ್ಧನಂ ಆಭರಣಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ। **ಅಕಾಸಿಂ ವಿವಿಧಂ ಮಾಯಂ, ಉಜ್ಝಗ್ಘನ್ತೀ ಬಹುಂ ಜನನ್ತಿ** ಯೋಬ್ಬನಮದಮತ್ತಂ ಬಹುಂ ಬಾಲಜನಂ ವಿಪ್ಪಲಮ್ಭೇತುಂ ಹಸನ್ತೀ ಗನ್ಧಮಾಲಾವತ್ಥಾಭರಣಾದೀಹಿ ಸರೀರಸಭಾವಪಟಿಚ್ಛಾದನೇನ ಹಸವಿಲಾಸಭಾವಾದೀಹಿ ತೇಹಿ ಚ ವಿವಿಧಂ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ವಞ್ಚನಂ ಅಕಾಸಿಂ।

ಸಾಜ್ಜ ಪಿಣ್ಡಂ ಚರಿತ್ವಾನ...ಪೇ॰... ಅವಿತಕ್ಕಸ್ಸ ಲಾಭಿನೀತಿ ಸಾ ಅಹಂ ಏವಂ ಪಮಾದವಿಹಾರಿನೀ ಸಮಾನಾ ಅಜ್ಜ ಇದಾನಿ ಅಯ್ಯಸ್ಸ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರಸ್ಸ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಮುಣ್ಡಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಾ ಹುತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಂ ಚರಿತ್ವಾನ ಭಿಕ್ಖಾಹಾರಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ **ನಿಸಿನ್ನಾ** ರುಕ್ಖಮೂಲಮ್ಹಿ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ವಿವಿತ್ತಾಸನೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ದುತಿಯಜ್ಝಾನಪಾದಕಸ್ಸ ಅಗ್ಗಫಲಸ್ಸ ಅಧಿಗಮೇನ ಅವಿತಕ್ಕಸ್ಸ ಲಾಭಿನೀ ಅಮ್ಹೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಸಬ್ಬೇ ಯೋಗಾತಿ ಕಾಮಯೋಗಾದಯೋ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಯೋಗಾ। **ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾತಿ** ಪಠಮಮಗ್ಗಾದಿನಾ ಯಥಾರಹಂ ಸಮ್ಮದೇವ ಉಚ್ಛಿನ್ನಾ ಪಹೀನಾ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ವಿಮಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಸೀಹಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕಾರಾತಿಆದಿಕಾ ಸೀಹಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ । ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಸೀಹಸೇನಾಪತಿನೋ ಭಗಿನಿಯಾ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ "ಮಾತುಲಸ್ಸ ನಾಮಂ ಕರೋಮಾ"ತಿ **ಸೀಹಾತಿ** ನಾಮಂ ಅಕಂಸು। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾರಾ ಸೀಹಸ್ಸ ಸೇನಾಪತಿನೋ ಧಮ್ಮೇ ದೇಸಿಯಮಾನೇ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಆರಭಿತ್ವಾಪಿ ಬಹಿದ್ಧಾ ಪುಥುತ್ತಾರಮ್ಮಣೇ ವಿಧಾವನ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಸತ್ತ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಮಿಚ್ಛಾವಿತಕ್ಕೇಹಿ ಬಾಧೀಯಮಾನಾ ಚಿತ್ತಸ್ಸಾದಂ ಅಲಭನ್ತೀ "ಕಿಂ ಮೇ ಇಮಿನಾ ಪಾಪಜೀವಿತೇನ , ಉಬ್ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಮರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಾಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ರುಕ್ಖಸಾಖಾಯಂ ಲಗ್ಗಿತ್ವಾ ತಂ ಅತ್ತನೋ ಕಣ್ಠೇ ಪಟಿಮುಞ್ಚನ್ತೀ ಪುಬ್ಬಾಚಿಣ್ಣವಸೇನ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಅಭಿನೀಹರಿ, ಅನ್ತಿಮಭವಿಕತಾಯ ಪಾಸಸ್ಸ ಬನ್ಧನಂ ಗೀವಟ್ಠಾನೇ ಅಹೋಸಿ, ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಸಾ ತಾವದೇವ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಸಮಕಾಲಮೇವ ಚ ಪಾಸಬನ್ಧೋ ಗೀವತೋ ಮುಚ್ಚಿತ್ವಾ ವಿನಿವತ್ತಿ। ಸಾ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೭೭. "ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕಾರಾ, ಕಾಮರಾಗೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ।
ಅಹೋಸಿಂ ಉದ್ಧತಾ ಪುಬ್ಬೇ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ॥

೭೮. "ಪರಿಯುಟ್ಠಿತಾ ಕ್ಲೇಸೇಹಿ, ಸುಭಸಞ್ಞಾನುವತ್ತಿನೀ।

ಸಮಂ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ನ ಲಭಿಂ, ರಾಗಚಿತ್ತವಸಾನುಗಾ॥

೭೯. “ಕಿಸಾ ಪಣ್ಡು ವಿವಣ್ಣಾ ಚ, ಸತ್ತ ವಸ್ಸಾನಿ ಚಾರಿಹಂ।
ನಾಹಂ ದಿವಾ ವಾ ರತ್ತಿಂ ವಾ, ಸುಖಂ ವಿನ್ದಿಂ ಸುದುಕ್ಖಿತಾ॥

೮೦. “ತತೋ ರಜ್ಜುಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಪಾವಿಸಿಂ ವನಮನ್ತರಂ।
ವರಂ ಮೇ ಇಧ ಉಬ್ಬನ್ಧಂ, ಯಞ್ಚ ಹೀನಂ ಪುನಾಚರೇ॥

೮೧. “ದಳ್ಹಪಾಸಂ ಕರಿತ್ವಾನ, ರುಕ್ಖಸಾಖಾಯ ಬನ್ಧಿಯ।
ಪಕ್ಖಿಪಿಂ ಪಾಸಂ ಗೀವಾಯಂ, ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕಾರಾ**ತಿ ಅನುಪಾಯಮನಸಿಕಾರೇನ, ಅಸುಭೇ ಸುಭನ್ತಿ ವಿಪಲ್ಲಾಸಗ್ಗಾಹೇನ। **ಕಾಮರಾಗೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ**ತಿ ಕಾಮಗುಣೇಸು ಛನ್ದರಾಗೇನ ಪೀಳಿತಾ। **ಅಹೋಸಿಂ ಉದ್ಧತಾ ಪುಬ್ಬೇ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ಮಮ ಚಿತ್ತೇ ಮಯ್ಹಂ ವಸೇ ಅವತ್ತಮಾನೇ ಉದ್ಧತಾ ನಾನಾರಮ್ಮಣೇ ವಿಕ್ಖಿತ್ತಚಿತ್ತಾ ಅಸಮಾಹಿತಾ ಅಹೋಸಿಂ।

ಪರಿಯುಟ್ಠಿತಾ ಕ್ಲೇಸೇಹಿ, ಸುಭಸಞ್ಞಾನುವತ್ತಿನೀತಿ ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪತ್ತೇಹಿ ಕಾಮರಾಗಾದಿಕಿಲೇಸೇಹಿ ಅಭಿಭೂತಾ ರೂಪಾದೀಸು ಸುಭನ್ತಿ ಪವತ್ತಾಯ ಕಾಮಸಞ್ಞಾಯ ಅನುವತ್ತನಸೀಲಾ। **ಸಮಂ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ನ ಲಭಿಂ, ರಾಗಚಿತ್ತವಸಾನುಗಾ**ತಿ ಕಾಮರಾಗಸಮ್ಪಯುತ್ತಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸಂ ಅನುಗಚ್ಛನ್ತೀ ಈಸಕಮ್ಪಿ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಸಮಂ ಚೇತೋಸಮಥಂ ಚಿತ್ತೇಕಗ್ಗತಂ ನ ಲಭಿಂ।

ಕಿಸಾ ಪಣ್ಡು ವಿವಣ್ಣಾ ಚಾತಿ ಏವಂ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತಭಾವೇನ ಕಿಸಾ ಧಮನಿಸನ್ಥತಗತ್ತಾ ಉಪ್ಪಣ್ಡುಪ್ಪಣ್ಡುಕಜಾತಾ ತತೋ ಏವ ವಿವಣ್ಣಾ ವಿಗತಛವಿವಣ್ಣಾ ಚ ಹುತ್ವಾ। **ಸತ್ತ ವಸ್ಸಾನೀ**ತಿ ಸತ್ತ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ। **ಚಾರಿಹ**ನ್ತಿ ಚರಿಂ ಅಹಂ। **ನಾಹಂ ದಿವಾ ವಾ ರತ್ತಿಂ ವಾ, ಸುಖಂ ವಿನ್ದಿಂ ಸುದುಕ್ಖಿತಾ**ತಿ ಏವಮಹಂ ಸತ್ತಸು ಸಂವಚ್ಛರೇಸು ಕಿಲೇಸದುಕ್ಖೇನ ದುಕ್ಖಿತಾ ಏಕದಾಪಿ ದಿವಾ ವಾ ರತ್ತಿಂ ವಾ ಸಮಣಸುಖಂ ನ ಪಟಿಲಭಿಂ।

ತತೋತಿ ಕಿಲೇಸಪರಿಯುಟ್ಠಾನೇನ ಸಮಣಸುಖಾಲಾಭಭಾವತೋ। **ರಜ್ಜುಂ ಗಹೇತ್ವಾನ ಪಾವಿಸಿಂ, ವನಮನ್ತರ**ನ್ತಿ ಪಾಸರಜ್ಜುಂ ಆದಾಯ ವನನ್ತರಂ ಪಾವಿಸಿಂ। ಕಿಮತ್ಥಂ ಪಾವಿಸೀತಿ ಚೇ ಆಹ - **“ವರಂ ಮೇ ಇಧ ಉಬ್ಬನ್ಧಂ, ಯಞ್ಚ ಹೀನಂ ಪುನಾಚರೇ”**ತಿ ಯದಹಂ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಹೀನಂ ಗಿಹಿಭಾವಂ ಪುನ ಆಚರೇ ಆಚರೇಯ್ಯಂ ಅನುತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಂ, ತತೋ ಸತಗುಣೇನ ಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವನನ್ತರೇ ಉಬ್ಬನ್ಧಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಮರಣಂ ಮೇ ವರಂ ಸೇಟ್ಠನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ**ತಿ ಯದಾ ರುಕ್ಖಸಾಖಾಯ ಬನ್ಧಪಾಸಂ ಗೀವಾಯಂ ಪಕ್ಖಿಪಿ, ಅಥ ತದನನ್ತರಮೇವ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿವಿಪಸ್ಸನಾಮಗ್ಗೇನ ಘಟಿತತ್ತಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಬ್ಬಾಸವೇಹಿ ಮಮ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ವಿಮುತ್ತಂ ಅಹೋಸೀತಿ।

ಸೀಹಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಸುನ್ದರೀನನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಆತುರಂ ಅಸುಚಿನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸುನ್ದರೀನನ್ದಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ

ಝಾಯಿನೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಕ್ಯರಾಜಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ನನ್ದಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು। ಅಪರಭಾಗೇ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಸುನ್ದರೀನನ್ದಾ, ಜನಪದಕಲ್ಯಾಣೀತಿ ಚ ಪಞ್ಞಾಯಿತ್ಥ। ಸಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಗವತಿ ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಕಪಿಲವತ್ಥುಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನನ್ದಕುಮಾರಞ್ಚ ರಾಹುಲಕುಮಾರಞ್ಚ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಗತೇ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜೇ ಚ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ರಾಹುಲಮಾತಾಯ ಚ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಮಯ್ಹಂ ಜೇಟ್ಠಭಾತಾ ಚಕ್ಕವತ್ತಿರಜ್ಜಂ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಲೋಕೇ ಅಗ್ಗಪುಗ್ಗಲೋ ಬುದ್ಧೋ ಜಾತೋ, ಪುತ್ತೋಪಿಸ್ಸ ರಾಹುಲಕುಮಾರೋ ಪಬ್ಬಜಿ, ಭತ್ತಾಪಿ ಮೇ ನನ್ದರಾಜಾ, ಮಾತಾಪಿ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ, ಭಗಿನೀಪಿ ರಾಹುಲಮಾತಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಇದಾನಾಹಂ ಗೇಹೇ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಞಾತಿಸಿನೇಹೇನ ಪಬ್ಬಜಿ, ನೋ ಸದ್ಧಾಯ। ತಸ್ಮಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾಪಿ ರೂಪಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನಮದಾ। "ಸತ್ಥಾ ರೂಪಂ ವಿವಣ್ಣೇತಿ ಗರಹತಿ, ಅನೇಕಪರಿಯಾಯೇನ ರೂಪೇ ಆದೀನವಂ ದಸ್ಸೇತೀ"ತಿ ಬುದ್ಧುಪಟ್ಠಾನಂ ನ ಗಚ್ಛತೀತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ ಹೇಟ್ಠಾ ಅಭಿರೂಪನನ್ದಾಯ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಅಯಂ ಪನ ವಿಸೇಸೋ - ಸತ್ಥಾರಾ ನಿಮ್ಮಿತಂ ಇತ್ಥಿರೂಪಂ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಜರಾಭಿಭೂತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದುಕ್ಖತೋ ಅನತ್ತತೋ ಮನಸಿಕರೋನ್ತಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಾಭಿಮುಖಂ ಚಿತ್ತಂ ಅಹೋಸಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಸಪ್ಪಾಯವಸೇನ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ -

೮೨. "ಆತುರಂ ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿಂ, ಪಸ್ಸ ನನ್ದೇ ಸಮುಸ್ಸಯಂ।
ಅಸುಭಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಭಾವೇಹಿ, ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ॥

೮೩. "ಯಥಾ ಇದಂ ತಥಾ ಏತಂ, ಯಥಾ ಏತಂ ತಥಾ ಇದಂ।
ದುಗ್ಗನ್ಧಂ ಪೂತಿಕಂ ವಾತಿ, ಬಾಲಾನಂ ಅಭಿನನ್ದಿತಂ॥

೮೪. "ಏವಮೇತಂ ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀ, ರತ್ತಿನ್ದಿವಮತನ್ದಿತಾ।
ತತೋ ಸಕಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ, ಅಭಿನಿಬ್ಬಿಜ್ಝ ದಕ್ಖಿಸ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ಸಾ ದೇಸನಾನುಸಾರೇನ ಞಾಣಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಹಿ। ತಸ್ಸಾ ಉಪರಿಮಗ್ಗತ್ಥಾಯ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ "ನನ್ದೇ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಸರೀರೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೋಪಿ ಸಾರೋ ನತ್ಥಿ, ಮಂಸಲೋಹಿತಲೇಪನೋ ಜರಾದೀನಂ ವಾಸಭೂತೋ, ಅಟ್ಠಿಪುಞ್ಜಮತ್ತೋ ಏವಾಯ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ -

"ಅಟ್ಠೀನಂ ನಗರಂ ಕತಂ, ಮಂಸಲೋಹಿತಲೇಪನಂ।
ಯತ್ಥ ಜರಾ ಚ ಮಚ್ಚು ಚ, ಮಾನೋ ಮಕ್ಖೋ ಚ ಓಹಿತೋ"ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೧೫೦) -

ಧಮ್ಮಪದೇ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ।

ಸಾ ದೇಸನಾವಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೧೬೬-೨೧೯) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

“ಓವಾದಕೋ ವಿಞ್ಞಾಪಕೋ, ತಾರಕೋ ಸಬ್ಬಪಾಣಿನಂ।
ದೇಸನಾಕುಸಲೋ ಬುದ್ಧೋ, ತಾರೇಸಿ ಜನತಂ ಬಹುಂ॥

“ಅನುಕಮ್ಪಕೋ ಕಾರುಣಿಕೋ, ಹಿತೇಸೀ ಸಬ್ಬಪಾಣಿನಂ।
ಸಮ್ಪತ್ತೇ ತಿತ್ಥಿಯೇ ಸಬ್ಬೇ, ಪಞ್ಚಸೀಲೇ ಪತಿಟ್ಠಪಿ॥

“ಏವಂ ನಿರಾಕುಲಂ ಆಸಿ, ಸುಞ್ಞತಂ ತಿತ್ಥಿಯೇಹಿ ಚ।
ವಿಚಿತ್ತಂ ಅರಹನ್ತೇಹಿ, ವಸೀಭೂತೇಹಿ ತಾದಿಭಿ॥

“ರತನಾನಟ್ಠಪಞ್ಞಾಸಂ, ಉಗ್ಗತೋವ ಮಹಾಮುನಿ।
ಕಞ್ಚನಗ್ಘಿಯಸಙ್ಕಾಸೋ, ಬಾತ್ತಿಂಸವರಲಕ್ಖಣೋ॥

“ವಸ್ಸಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಆಯು ವಿಜ್ಜತಿ ತಾವದೇ।
ತಾವತಾ ತಿಟ್ಠಮಾನೋ ಸೋ, ತಾರೇಸಿ ಜನತಂ ಬಹುಂ॥

“ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಮಹಾಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

“ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।
ಅಮತಂ ಪರಮಸ್ಸಾದಂ, ಪರಮತ್ಥನಿವೇದಕಂ॥

“ತದಾ ನಿಮನ್ತಯಿತ್ವಾನ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ।
ದತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಮಹಾದಾನಂ, ಪಸನ್ನಾ ಸೇಹಿ ಪಾಣಿಭಿ॥

“ಝಾಯಿನೀನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ, ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನಮಪತ್ಥಯಿಂ।
ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಧೀರಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ತದಾ ಅದನ್ತದಮಕೋ, ತಿಲೋಕಸರಣೋ ಪಭೂ।
ಬ್ಯಾಕಾಸಿ ನರಸಾರಥಿ, ಲಚ್ಛಸೇ ತಂ ಸುಪತ್ಥಿತಂ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ನನ್ದಾತಿ ನಾಮ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।

ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಯಾಮಮಗಂ, ತತೋಹಂ ತುಸಿತಂ ಗತಾ।
ತತೋ ಚ ನಿಮ್ಮಾನರತಿಂ, ವಸವತ್ತಿಪುರಂ ತತೋ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವಾಹಸಾ।
ತತ್ಥ ತತ್ಥೇವ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸತ್ತೇ, ರಾಜಾನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿನಂ।
ಮಣ್ಡಲೀನಞ್ಚ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವೇಸು ಮನುಜೇಸು ಚ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸುಖಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ನೇಕಕಪ್ಪೇಸು ಸಂಸರಿಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಸುರಮ್ಮೇ ಕಪಿಲವ್ಹಯೇ।
ರಞ್ಞೋ ಸುದ್ಧೋದನಸ್ಸಾಹಂ, ಧೀತಾ ಆಸಿಂ ಅನಿನ್ದಿತಾ॥

“ಸಿರಿಯಾ ರೂಪಿನಿಂ ದಿಸ್ವಾ, ನನ್ದಿತಂ ಆಸಿ ತಂ ಕುಲಂ।
ತೇನ ನನ್ದಾತಿ ಮೇ ನಾಮಂ, ಸುನ್ದರಂ ಪವರಂ ಅಹು॥

“ಯುವತೀನಞ್ಚ ಸಬ್ಬಾಸಂ, ಕಲ್ಯಾಣೀತಿ ಚ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ತಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ನಗರೇ ರಮ್ಮೇ, ಠಪೇತ್ವಾ ತಂ ಯಸೋಧರಂ॥

“ಜೇಟ್ಠೋ ಭಾತಾ ತಿಲೋಕಗ್ಗೋ, ಪಚ್ಛಿಮೋ ಅರಹಾ ತಥಾ।
ಏಕಾಕಿನೀ ಗಹಟ್ಠಾಹಂ, ಮಾತರಾ ಪರಿಚೋದಿತಾ॥

“ಸಾಕಿಯಮ್ಹಿ ಕುಲೇ ಜಾತಾ, ಪುತ್ತೇ ಬುದ್ಧಾನುಜಾ ತುವಂ।
ನನ್ದೇನಪಿ ವಿನಾ ಭೂತಾ, ಅಗಾರೇ ಕಿನ್ನು ಅಚ್ಛಸಿ॥

“ಜರಾವಸಾನಂ ಯೋಬ್ಬಞ್ಞಂ, ರೂಪಂ ಅಸುಚಿಸಮ್ಮತಂ।
ರೋಗನ್ತಮಪಿಚಾರೋಗ್ಯಂ, ಜೀವಿತಂ ಮರಣನ್ತಿಕಂ॥

“ಇದಮ್ಪಿ ತೇ ಸುಭಂ ರೂಪಂ, ಸಸೀಕನ್ತಂ ಮನೋಹರಂ।
ಭೂಸನಾನಂ ಅಲಙ್ಕಾರಂ, ಸಿರಿಸಙ್ಘಾಟಸಂನಿಭಂ॥

“ಪುಞ್ಜಿತಂ ಲೋಕಸಾರಂವ, ನಯನಾನಂ ರಸಾಯನಂ।
ಪುಞ್ಞಾನಂ ಕಿತ್ತಿಜನನಂ, ಉಕ್ಕಾಕಕುಲನನ್ದನಂ॥

“ನ ಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಜರಾ ಸಮಧಿಸೇಸ್ಸತಿ।
ವಿಹಾಯ ಗೇಹಂ ಕಾರುಞ್ಞೇ, ಚರ ಧಮ್ಮಮನಿನ್ದಿತೇ॥

“ಸುತ್ವಾಹಂ ಮಾತು ವಚನಂ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ದೇಹೇನ ನತು ಚಿತ್ತೇನ, ರೂಪಯೋಬ್ಬನಲಾಳಿತಾ॥

“ಮಹತಾ ಚ ಪಯತ್ತೇನ, ಝಾನಜ್ಝೇನ ಪರಂ ಮಮ।
ಕಾತುಞ್ಚ ವದತೇ ಮಾತಾ, ನ ಚಾಹಂ ತತ್ಥ ಉಸ್ಸುಕಾ॥

“ತತೋ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ, ದಿಸ್ವಾ ಮಂ ಕಾಮಲಾಲಸಂ।
ನಿಬ್ಬನ್ದನತ್ಥಂ ರೂಪಸ್ಮಿಂ, ಮಮ ಚಕ್ಖುಪಥೇ ಜಿನೋ॥

“ಸಕೇನ ಆನುಭಾವೇನ, ಇತ್ಥಿಂ ಮಾಪೇಸಿ ಸೋಭಿನಿಂ।
ದಸ್ಸನೀಯಂ ಸುರುಚಿರಂ, ಮಮತೋಪಿ ಸುರೂಪಿನಿಂ॥

“ತಮಹಂ ವಿಮ್ಹಿತಾ ದಿಸ್ವಾ, ಅತಿವಿಮ್ಹಿತದೇಹಿನಿಂ।
ಚಿನ್ತಯಿಂ ಸಫಲಂ ಮೇತಿ, ನೇತ್ತಲಾಭಞ್ಚ ಮಾನುಸಂ॥

“ತಮಹಂ ಏಹಿ ಸುಭಗೇ, ಯೇನತ್ಥೋ ತಂ ವದೇಹಿ ಮೇ।
ಕುಲಂ ತೇ ನಾಮಗೋತ್ತಞ್ಚ, ವದ ಮೇ ಯದಿ ತೇ ಪಿಯಂ॥

“ನ ವಞ್ಚಕಾಲೋ ಸುಭಗೇ, ಉಚ್ಛಙ್ಗೇ ಮಂ ನಿವಾಸಯ।
ಸೀದನ್ತೀವ ಮಮಙ್ಗಾನಿ, ಪಸುಪ್ಪಯಮುಹುತ್ತಕಂ॥

“ತತೋ ಸೀಸಂ ಮಮಙ್ಗೇ ಸಾ, ಕತ್ವಾ ಸಯಿ ಸುಲೋಚನಾ।
ತಸ್ಸಾ ನಲಾಟೇ ಪತಿತಾ, ಲುದ್ಧಾ ಪರಮದಾರುಣಾ॥

“ಸಹ ತಸ್ಸಾ ನಿಪಾತೇನ, ಪಿಳಕಾ ಉಪಪಜ್ಜಥ।
ಪಗ್ಘರಿಂಸು ಪಭಿನ್ನಾ ಚ, ಕುಣಪಾ ಪುಬ್ಬಲೋಹಿತಾ॥

“ಪಭಿನ್ನಂ ವದನಞ್ಚಾಪಿ, ಕುಣಪಂ ಪೂತಿಗನ್ಧನಂ।
ಉದ್ಧುಮಾತಂ ವಿನಿಲಞ್ಚ, ಪುಬ್ಬಞ್ಚಾಪಿ ಸರೀರಕಂ॥

“ಸಾ ಪವೇದಿತಸಬ್ಬಙ್ಗೀ, ನಿಸ್ಸಸನ್ತೀ ಮುಹುಂ ಮುಹುಂ।
ವೇದಯನ್ತೀ ಸಕಂ ದುಕ್ಖಂ, ಕರುಣಂ ಪರಿದೇವಯಿ॥

“ದುಕ್ಖೇನ ದುಕ್ಖಿತಾ ಹೋಮಿ, ಫುಸಯನ್ತಿ ಚ ವೇದನಾ।
ಮಹಾದುಕ್ಖೇ ನಿಮುಗ್ಗಮ್ಹಿ, ಸರಣಂ ಹೋಹಿ ಮೇ ಸಖೀ॥

“ಕುಹಿಂ ವದನಸೋತಂ ತೇ, ಕುಹಿಂ ತೇ ತುಙ್ಗನಾಸಿಕಾ।
ತಮ್ಬಬಿಮ್ಬವರೋಟ್ಠನ್ತೇ, ವದನಂ ತೇ ಕುಹಿಂ ಗತಂ॥

“ಕುಹಿಂ ಸಸೀನಿಭಂ ವಣ್ಣಂ, ಕಮ್ಬುಗೀವಾ ಕುಹಿಂ ಗತಾ।

ದೋಳಾ ಲೋಲಾವ ತೇ ಕಣ್ಣಾ, ವೇವಣ್ಣಂ ಸಮುಪಾಗತಾ॥

“ಮಕುಳಖಾರಕಾಕಾರಾ, ಕಲಿಕಾವ ಪಯೋಧರಾ।
ಪಭಿನ್ನಾ ಪೂತಿಕುಣಪಾ, ದುಟ್ಠಗನ್ಧಿತ್ತಮಾಗತಾ॥

“ವೇದಿಮಜ್ಝಾವ ಸುಸ್ಸೋಣೀ, ಸೂನಾವ ನೀತಕಿಬ್ಬಿಸಾ।
ಜಾತಾ ಅಮಜ್ಝಭರಿತಾ, ಅಹೋ ರೂಪಮಸಸ್ಸತಂ॥

“ಸಬ್ಬಂ ಸರೀರಸಞ್ಜಾತಂ, ಪೂತಿಗನ್ಧಂ ಭಯಾನಕಂ।
ಸುಸಾನಮಿವ ಬೀಭಚ್ಛಂ, ರಮನ್ತೇ ಯತ್ಥ ಬಾಲಿಸಾ॥

“ತದಾ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ, ಭಾತಾ ಮೇ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ದಿಸ್ವಾ ಸಂವಿಗ್ಗಚಿತ್ತಂ ಮಂ, ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಥ॥

“ಆತುರಂ ಕುಣಪಂ ಪೂತಿಂ, ಪಸ್ಸ ನನ್ದೇ ಸಮುಸ್ಸಯಂ।
ಅಸುಭಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಭಾವೇಹಿ, ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ॥

“ಯಥಾ ಇದಂ ತಥಾ ಏತಂ, ಯಥಾ ಏತಂ ತಥಾ ಇದಂ।
ದುಗ್ಗನ್ಧಂ ಪೂತಿಕಂ ವಾತಿ, ಬಾಲಾನಂ ಅಭಿನನ್ದಿತಂ॥

“ಏವಮೇತಂ ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀ, ರತ್ತಿನ್ದಿವಮತನ್ದಿತಾ।
ತತೋ ಸಕಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ, ಅಭಿನಿಬ್ಬಿಜ್ಝ ದಕ್ಖಿಸಂ॥

“ತತೋಹಂ ಅತಿಸಂವಿಗ್ಗಾ, ಸುತ್ವಾ ಗಾಥಾ ಸುಭಾಸಿತಾ।
ತತ್ರಟ್ಠಿತಾವಹಂ ಸನ್ತೀ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನಾಹಂ, ಸದಾ ಝಾನಪರಾಯಣಾ।
ಜಿನೋ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ **“ಆತುರಂ ಅಸುಚಿ”**ನ್ತಿಆದಿನಾ ಸತ್ಥಾರಾ ದೇಸಿತಾಹಿ ತೀಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ –

೮೫. “ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ, ವಿಚಿನನ್ತಿಯಾ ಯೋನಿಸೋ।
ಯಥಾಭೂತಂ ಅಯಂ ಕಾಯೋ, ದಿಟ್ಠೋ ಸನ್ತರಬಾಹಿರೋ॥

೮೬. “ಅಥ ನಿಬ್ಬಿನ್ದಹಂ ಕಾಯೇ, ಅಜ್ಝತ್ತಞ್ಚ ವಿರಜ್ಜಹಂ।
ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ಉಪಸನ್ತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ –

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಏವಮೇತಂ ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀ…ಪೇ॰… ದಕ್ಖಿಸನ್ತಿ** ಏತಂ ಆತುರಾದಿಸಭಾವಂ ಕಾಯಂ ಏವಂ “ಯಥಾ ಇದಂ ತಥಾ ಏತ”ನ್ತಿಆದಿನಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ **ರತ್ತಿನ್ದಿವಂ** ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಅತನ್ದಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಪರತೋ ಘೋಸಹೇತುಕಂ ಸುತಮಯಞಾಣಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ, **ತತೋ** ತಂನಿಮಿತ್ತಂ ಅತ್ತನಿ ಸಮ್ಭೂತತ್ತಾ **ಸಕಾಯ**ಭಾವನಾಮಯಾಯ **ಪಞ್ಞಾಯ** ಯಾಥಾವತೋ ಘನವಿನಿಬ್ಭೋಗಕರಣೇನ ಅಭಿನಿಬ್ಬಿಜ್ಝ, ಕಥಂ ನು ಖೋ **ದಕ್ಖಿಸಂ** ಪಸ್ಸಿಸ್ಸನ್ತಿ ಆಭೋಗಪುರೇಚಾರಿಕೇನ ಪುಬ್ಬಭಾಗಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ **ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀ** ವಿಚಿನನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತೇನಾಹ **“ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯಾ”**ತಿಆದಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಸತಿಅವಿಪ್ಪವಾಸೇನ **ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ ಯೋನಿಸೋ** ಉಪಾಯೇನ ಅನಿಚ್ಚಾದಿವಸೇನ ವಿಪಸ್ಸನಾಪಞ್ಞಾಯ **ವಿಚಿನನ್ತಿಯಾ** ವೀಮಂಸನ್ತಿಯಾ, **ಅಯಂ** ಖನ್ಧಪಞ್ಚಕಸಙ್ಖಾತೋ **ಕಾಯೋ** ಸಸನ್ತಾನಪರಸನ್ತಾನವಿಭಾಗತೋ **ಸನ್ತರಬಾಹಿರೋ** ಯಥಾಭೂತಂ ದಿಟ್ಠೋ।

ಅಥ ತಥಾ ದಸ್ಸನತೋ ಪಚ್ಛಾ **ನಿಬ್ಬಿನ್ದಹಂ ಕಾಯೇ** ವಿಪಸ್ಸನಾಪಞ್ಞಾಸಹಿತಾಯ ಮಗ್ಗಪಞ್ಞಾಯ ಅತ್ತಭಾವೇ ನಿಬ್ಬಿನ್ದಿಂ, ವಿಸೇಸತೋವ ಅಜ್ಝತ್ತಸನ್ತಾನೇ **ವಿರಜ್ಜಿ** ವಿರಾಗಂ ಆಪಜ್ಜಿಂ, ಅಹಂ ಯಥಾಭೂತಾಯ ಅಪ್ಪಮಾದಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಮತ್ಥಕಪ್ಪತ್ತಿಯಾ **ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ** ಸಬ್ಬಸೋ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನತ್ತಾ **ವಿಸಂಯುತ್ತಾ** ಉಪಸನ್ತಾ ಚ ನಿಬ್ಬುತಾ ಚ ಅಮ್ಹೀತಿ।

ಸುನ್ದರೀನನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ನನ್ದುತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಗ್ಗಿಂ ಚನ್ದಞ್ಚಾತಿಆದಿಕಾ ನನ್ದುತ್ತರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕುರುರಟ್ಠೇ ಕಮ್ಮಾಸಧಮ್ಮನಿಗಮೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ , ಏಕಚ್ಚಾನಿ ವಿಜ್ಜಾಟ್ಠಾನಾನಿ ಸಿಪ್ಪಾಯತನಾನಿ ಚ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಗಣ್ಠಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ, ವಾದಪ್ಪಸುತಾ ಜಮ್ಬುಸಾಖಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭದ್ದಾಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾ ವಿಯ ಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ವಿಚರನ್ತೀ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪರಾಜಯಂ ಪತ್ತಾ ಥೇರಸ್ಸ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೮೭. “ಅಗ್ಗಿಂ ಚನ್ದಞ್ಚ ಸೂರಿಯಞ್ಚ, ದೇವತಾ ಚ ನಮಸ್ಸಿಹಂ।
ನದೀತಿತ್ಥಾನಿ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಉದಕಂ ಓರುಹಾಮಿಹಂ॥

೮೮. “ಬಹೂವತಸಮಾದಾನಾ, ಅಡ್ಢಂ ಸೀಸಸ್ಸ ಓಲಿಖಿಂ।
ಛಮಾಯ ಸೇಯ್ಯಂ ಕಪ್ಪೇಮಿ, ರತ್ತಿಂ ಭತ್ತಂ ನ ಭುಞ್ಜಹಂ॥

೮೯. “ವಿಭೂಸಾಮಣ್ಡನರತಾ, ನ್ಹಾಪನುಚ್ಛಾದನೇಹಿ ಚ।
ಉಪಕಾಸಿಂ ಇಮಂ ಕಾಯಂ, ಕಾಮರಾಗೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ॥

೯೦. “ತತೋ ಸದ್ಧಂ ಲಭಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ದಿಸ್ವಾ ಕಾಯಂ ಯಥಾಭೂತಂ, ಕಾಮರಾಗೋ ಸಮೂಹತೋ॥

೯೧. “ಸಬ್ಬೇ ಭವಾ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಇಚ್ಛಾ ಚ ಪತ್ಥನಾಪಿ ಚ।
ಸಬ್ಬಯೋಗವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ಸನ್ತಿಂ ಪಾಪುಣಿ ಚೇತಸೋ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಪಞ್ಚ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಗ್ಗಿಂ ಚನ್ದಞ್ಚ ಸೂರಿಯಞ್ಚ, ದೇವತಾ ಚ ನಮಸ್ಸಿಹ**ನ್ತಿ ಅಗ್ಗಿಪ್ಪಮುಖಾ ದೇವಾತಿ ಇನ್ದಾನಂ ದೇವಾನಂ ಆರಾಧನತ್ಥಂ ಆಹುತಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಿಞ್ಚ, ಮಾಸೇ ಮಾಸೇ ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖಸ್ಸ ದುತಿಯಾಯ ಚನ್ದಞ್ಚ, ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಸಾಯಂ ಪಾತಂ ಸೂರಿಯಞ್ಚ, ಅಞ್ಞಾ ಚ ಬಾಹಿರಾ ಹಿರಞ್ಞಗಬ್ಭಾದಯೋ ದೇವತಾ ಚ, ವಿಸುದ್ಧಿಮಗ್ಗಂ ಗವೇಸನ್ತೀ ನಮಸ್ಸಿಹಂ ನಮಕ್ಕಾರಂ ಅಹಂ ಅಕಾಸಿಂ। **ನದೀತಿತ್ಥಾನಿ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಉದಕಂ ಓರುಹಾಮಿಹ**ನ್ತಿ ಗಙ್ಗಾದೀನಂ ನದೀನಂ ಪೂಜಾತಿತ್ಥಾನಿ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಯಂ ಪಾತಂ ಉದಕಂ ಓತರಾಮಿ ಉದಕೇ ನಿಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅಙ್ಗಸಿಞ್ಚನಂ ಕರೋಮಿ।

ಬಹೂವತಸಮಾದಾನಾತಿ ಪಞ್ಚಾತಪತಪ್ಪನಾದಿ ಬಹುವಿಧವತಸಮಾದಾನಾ। ಗಾಥಾಸುಖತ್ಥಂ ಬಹೂತಿ ದೀಘಕರಣಂ। **ಅಡ್ಢಂ ಸೀಸಸ್ಸ ಓಲಿಖಿ**ನ್ತಿ ಮಯ್ಹಂ ಸೀಸಸ್ಸ ಅಡ್ಢಮೇವ ಮುಣ್ಡೇಮಿ। ಕೇಚಿ "ಅಡ್ಢಂ ಸೀಸಸ್ಸ ಓಲಿಖಿನ್ತಿ ಕೇಸಕಲಾಪಸ್ಸ ಅಡ್ಢಂ ಜಟಾಬನ್ಧನವಸೇನ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಅಡ್ಢಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ"ನ್ತಿ ಅತ್ಥಂ ವದನ್ತಿ। **ಛಮಾಯ ಸೇಯ್ಯಂ ಕಪ್ಪೇಮೀ**ತಿ ಥಣ್ಡಿಲಸಾಯಿನೀ ಹುತ್ವಾ ಅನನ್ತರಹಿತಾಯ ಭೂಮಿಯಾ ಸಯಾಮಿ। **ರತ್ತಿಂ ಭತ್ತಂ ನ ಭುಞ್ಜಹ**ನ್ತಿ ರತ್ತೂಪರತಾ ಹುತ್ವಾ ರತ್ತಿಯಂ ಭೋಜನಂ ನ ಭುಞ್ಜಿಂ।

ವಿಭೂಸಾಮಣ್ಡನರತಾತಿ ಚಿರಕಾಲಂ ಅತ್ತಕಿಲಮಥಾನುಯೋಗೇನ ಕಿಲನ್ತಕಾಯಾ "ಏವಂ ಸರೀರಸ್ಸ ಕಿಲಮನೇನ ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾಸುದ್ಧಿ। ಸಚೇ ಪನ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ತೋಸನವಸೇನ ಸರೀರಸ್ಸ ತಪ್ಪನೇನ ಸುದ್ಧಿ ಸಿಯಾ"ತಿ ಮನ್ತ್ವಾ ಇಮಂ ಕಾಯಂ ಅನುಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೀ ವಿಭೂಸಾಯಂ ಮಣ್ಡನೇ ಚ ರತಾ ವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ಅಲಙ್ಕರಣೇ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಮಣ್ಡನೇ ಚ ಅಭಿರತಾ। **ನ್ಹಾಪನುಚ್ಛಾದನೇಹಿ ಚಾ**ತಿ ಸಮ್ಬಾಹನಾದೀನಿ ಕಾರೇತ್ವಾ ನ್ಹಾಪನೇನ ಉಚ್ಛಾದನೇನ ಚ। **ಉಪಕಾಸಿಂ ಇಮಂ ಕಾಯ**ನ್ತಿ ಇಮಂ ಮಮ ಕಾಯಂ ಅನುಗ್ಗಣ್ಹಿಂ ಸನ್ತಪ್ಪೇಸಿಂ। **ಕಾಮರಾಗೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ**ತಿ ಏವಂ ಕಾಯದಳ್ಹೀಬಹುಲಾ ಹುತ್ವಾ ಅಯೋನಿಸೋಮನಸಿಕಾರಪಚ್ಚಯಾ ಪರಿಯುಟ್ಠಿತೇನ ಕಾಮರಾಗೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ ಅಭಿಣ್ಹಂ ಉಪದ್ದುತಾ ಅಹೋಸಿಂ।

ತತೋ ಸದ್ಧಂ ಲಭಿತ್ವಾನಾತಿ ಏವಂ ಸಮಾದಿನ್ನವತಾನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕಾಯದಳ್ಹೀಬಹುಲಾ ವಾದಪ್ಪಸುತಾ ಹುತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಚರನ್ತೀ ತತೋ ಪಚ್ಛಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಲದ್ಧೋವಾದಾನುಸಾಸನಾ ಸದ್ಧಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ। **ದಿಸ್ವಾ ಕಾಯಂ ಯಥಾಭೂತ**ನ್ತಿ ಸಹ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಮಗ್ಗಪಞ್ಞಾಯ ಇಮಂ ಮಮ ಕಾಯಂ ಯಥಾಭೂತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಸಮೂಹತೋ। ತತೋ ಪರಂ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ **ಸಬ್ಬೇ ಭವಾ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಇಚ್ಛಾ ಚ ಪತ್ಥನಾಪಿ ಚಾ**ತಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನವಿಸಯಾಭಿಲಾಸಸಙ್ಖಾತಾ ಇಚ್ಛಾ ಚ ಆಯತಿಭವಾಭಿಲಾಸಸಙ್ಖಾತಾ ಪತ್ಥನಾಪಿ ಸಬ್ಬೇ ಭವಾಪಿ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾತಿ ಯೋಜನಾ । **ಸನ್ತಿಂ ಪಾಪುಣಿ ಚೇತಸೋ**ತಿ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಸನ್ತಿಂ ಅರಹತ್ತಫಲಂ ಪಾಪುಣಿಂ ಅಧಿಗಚ್ಛಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ನನ್ದುತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಮಿತ್ತಾಕಾಳೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸದ್ಧಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನಾತಿಆದಿಕಾ ಮಿತ್ತಾಕಾಳಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಕುರುರಟ್ಠೇ ಕಮ್ಮಾಸಧಮ್ಮನಿಗಮೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಮಹಾಸತಿಪಟ್ಠಾನದೇಸನಾಯ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸತ್ತ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಲಾಭಸಕ್ಕಾರಗಿದ್ಧಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಚರಿತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಯೋನಿಸೋ ಉಮ್ಮುಜ್ಜನ್ತೀ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಹುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೬೨. “ಸದ್ಧಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।
ವಿಚರಿಂಹಂ ತೇನ ತೇನ, ಲಾಭಸಕ್ಕಾರಉಸ್ಸುಕಾ॥

೬೩. “ರಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಪರಮಂ ಅತ್ಥಂ, ಹೀನಮತ್ಥಂ ಅಸೇವಿಹಂ।
ಕಿಲೇಸಾನಂ ವಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಸಾಮಞ್ಞತ್ಥಂ ನ ಬುಜ್ಝಿಹಂ॥

೬೪. “ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಹು ಸಂವೇಗೋ, ನಿಸಿನ್ನಾಯ ವಿಹಾರಕೇ।
ಉಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಾಮ್ಹಿ, ತಣ್ಹಾಯ ವಸಮಾಗತಾ॥

೬೫. “ಅಪ್ಪಕಂ ಜೀವಿತಂ ಮಯ್ಹಂ, ಜರಾ ಬ್ಯಾಧಿ ಚ ಮದ್ದತಿ।
ಪುರಾಯಂ ಭಿಜ್ಜತಿ ಕಾಯೋ, ನ ಮೇ ಕಾಲೋ ಪಮಜ್ಜಿತುಂ॥

೬೬. “ಯಥಾಭೂತಮವೇಕ್ಖನ್ತೀ, ಖನ್ಧಾನಂ ಉದಯಬ್ಬಯಂ।
ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಉಟ್ಠಾಸಿಂ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ವಿಚರಿಂಹಂ ತೇನ ತೇನ, ಲಾಭಸಕ್ಕಾರಉಸ್ಸುಕಾ**ತಿ ಲಾಭೇ ಚ ಸಕ್ಕಾರೇ ಚ ಉಸ್ಸುಕಾ ಯುತ್ತಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ತೇನ ತೇನ ಬಾಹುಸಚ್ಚಧಮ್ಮಕಥಾದಿನಾ ಲಾಭುಪ್ಪಾದಹೇತುನಾ ವಿಚರಿಂ ಅಹಂ।

ರಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಪರಮಂ ಅತ್ಥನ್ತಿ ಝಾನವಿಪಸ್ಸನಾಮಗ್ಗಫಲಾದಿಂ ಉತ್ತಮಂ ಅತ್ಥಂ ಜಹಿತ್ವಾ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ। **ಹೀನಮತ್ಥಂ ಅಸೇವಿಹ**ನ್ತಿ ಚತುಪಚ್ಚಯಸಙ್ಖಾತಆಮಿಸಭಾವತೋ ಹೀನಂ ಲಾಮಕಂ ಅತ್ಥಂ ಅಯೋನಿಸೋ ಪರಿಯೇಸನಾಯ ಪಟಿಸೇವಿಂ ಅಹಂ। **ಕಿಲೇಸಾನಂ ವಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ**ತಿ ಮಾನಮದತಣ್ಹಾದೀನಂ ಕಿಲೇಸಾನಂ ವಸಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ **ಸಾಮಞ್ಞತ್ಥಂ** ಸಮಣಕಿಚ್ಚಂ **ನ ಬುಜ್ಝಿಂ** ನ ಜಾನಿಂ ಅಹಂ।

ನಿಸಿನ್ನಾಯ ವಿಹಾರಕೇತಿ ಮಮ ವಸನಕಓವರಕೇ ನಿಸಿನ್ನಾಯ ಅಹು ಸಂವೇಗೋ। ಕಥನ್ತಿ ಚೇ, ಆಹ **“ಉಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಾಮ್ಹೀ”**ತಿ। ತತ್ಥ **ಉಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಾಮ್ಹೀ**ತಿ ಯಾವದೇವ ಅನುಪಾದಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಮಿದಂ ಸಾಸನಂ, ತತ್ಥ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಅಮನಸಿಕರೋನ್ತೀ ತಸ್ಸ ಉಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಾ ಅಮ್ಹೀತಿ। **ತಣ್ಹಾಯ ವಸಮಾಗತಾ**ತಿ ಪಚ್ಚಯುಪ್ಪಾದನತಣ್ಹಾಯ ವಸಂ ಉಪಗತಾ।

ಅಪ್ಪಕಂ ಜೀವಿತಂ ಮಯ್ಹನ್ತಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಕಾಲಾ ವಜ್ಜಿತತೋ ಬಹೂಪದ್ದವತೋ ಚ ಮಮ ಜೀವಿತಂ ಅಪ್ಪಕಂ ಪರಿತ್ತಂ ಲಹುಕಂ। **ಜರಾ ಬ್ಯಾಧಿ ಚ ಮದ್ದತೀ**ತಿ ತಞ್ಚ ಸಮನ್ತತೋ ಆಪತಿತ್ವಾ ನಿಪ್ಪೋಥೇನ್ತಾ ಪಬ್ಬತಾ ವಿಯ ಜರಾ ಬ್ಯಾಧಿ ಚ ಮದ್ದತಿ ನಿಮ್ಮಥತಿ। “ಮದ್ದರೇ”ತಿಪಿ ಪಾಠೋ। **ಪುರಾಯಂ ಭಿಜ್ಜತಿ ಕಾಯೋ**ತಿ ಅಯಂ ಕಾಯೋ ಭಿಜ್ಜತಿ ಪುರಾ। ಯಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಏಕಂಸಿಕೋ ಭೇದೋ, ತಸ್ಮಾ **ನ ಮೇ ಕಾಲೋ ಪಮಜ್ಜಿತುಂ** ಅಯಂ ಕಾಲೋ ಅಟ್ಠಕ್ಖಣವಜ್ಜಿತೋ ನವಮೋ ಖಣೋ, ಸೋ ಪಮಜ್ಜಿತುಂ ನ ಯುತ್ತೋತಿ ತಸ್ಸಾಹುಂ ಸಂವೇಗೋತಿ ಯೋಜನಾ।

ಯಥಾಭೂತಮವೇಕ್ಖನ್ತೀತಿ ಏವಂ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಅನಿಚ್ಚಾದಿಮನಸಿಕಾರೇನ ಯಥಾಭೂತಮವೇಕ್ಖನ್ತೀ। ಕಿಂ ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀತಿ ಆಹ **“ಖನ್ಧಾನಂ ಉದಯಬ್ಬಯ”**ನ್ತಿ। “ಅವಿಜ್ಜಾಸಮುದಯಾ ರೂಪಸಮುದಯೋ”ತಿಆದಿನಾ (ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೧.೫೦) ಸಮಪಞ್ಞಾಸಪ್ಪಭೇದಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಉಪಾದಾನಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ಉಪ್ಪಾದನಿರೋಧಞ್ಚ ಉದಯಬ್ಬಯಾನುಪಸ್ಸನಾಯ ಅವೇಕ್ಖನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಬ್ಬಸೋ

ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಚ ಭವೇಹಿ ಚ ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಉಟ್ಠಾಸಿಂ, ಉಭತೋ ಉಟ್ಠಾನೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಭವತ್ತಯತೋ ಚಾತಿ ವುಟ್ಠಿತಾ ಅಹೋಸಿಂ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಮಿತ್ತಾಕಾಳೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸಕುಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಗಾರಸ್ಮಿಂ ವಸನ್ತೀತಿಆದಿಕಾ ಸಕುಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಂ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಆನನ್ದಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ, ಸತ್ಥು ವೇಮಾತಿಕಭಗಿನೀ **ನನ್ದಾ**ತಿ ನಾಮೇನ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಾ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಾನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಸ್ಸಾಹಜಾತಾ ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇನ್ತೀ ಪಣಿಧಾನಮಕಾಸಿ। ಸಾ ತತ್ಥ ಯಾವಜೀವಂ ಬಹುಂ ಉಳಾರಂ ಕುಸಲಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಏಕಚಾರಿನೀ ವಿಚರನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ತೇಲಭಿಕ್ಖಾಯ ಆಹಿಣ್ಡಿತ್ವಾ ತೇಲಂ ಲಭಿತ್ವಾ ತೇನ ತೇಲೇನ ಸತ್ಥು ಚೇತಿಯೇ ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ದೀಪಪೂಜಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತತೋ ಚುತಾ ತಾವತಿಂಸೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಸುವಿಸುದ್ಧದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಾ ಹುತ್ವಾ ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ದೇವೇಸುಯೇವ ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಸಕುಲಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ತಾ ಸತ್ಥು ಜೇತವನಪಟಿಗ್ಗಹಣೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೀ ವಾಯಮನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೧೭೧-೧೭೫) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ಹಿತಾಯ ಸಬ್ಬಸತ್ತಾನಂ, ಸುಖಾಯ ವದತಂ ವರೋ।
ಅತ್ಥಾಯ ಪುರಿಸಾಜಞ್ಞೋ, ಪಟಿಪನ್ನೋ ಸದೇವಕೇ॥

"ಯಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ಸಿರಿಮಾ, ಕಿತ್ತಿವಣ್ಣಗತೋ ಜಿನೋ।
ಪೂಜಿತೋ ಸಬ್ಬಲೋಕಸ್ಸ, ದಿಸಾ ಸಬ್ಬಾಸು ವಿಸ್ಸುತೋ॥

"ಉತ್ತಿಣ್ಣವಿಚಿಕಿಚ್ಛೋ ಸೋ, ವೀತಿವತ್ತಕಥಂಕಥೋ।
ಸಮ್ಪುಣ್ಣಮನಸಙ್ಕಪ್ಪೋ, ಪತ್ತೋ ಸಮ್ಬೋಧಿಮುತ್ತಮಂ॥

"ಅನುಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ, ಉಪ್ಪಾದೇತಾ ನರುತ್ತಮೋ।
ಅನಕ್ಖಾತಞ್ಚ ಅಕ್ಖಾಸಿ, ಅಸಞ್ಜಾತಞ್ಚ ಸಞ್ಜನೀ॥

"ಮಗ್ಗಞ್ಞೂ ಚ ಮಗ್ಗವಿದೂ, ಮಗ್ಗಕ್ಖಾಯೀ ನರಾಸಭೋ।
ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಕುಸಲೋ ಸತ್ಥಾ, ಸಾರಥೀನಂ ವರುತ್ತಮೋ॥

"ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ ಸತ್ಥಾ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತಿ ನಾಯಕೋ।

ನಿಮುಗ್ಗೇ ಕಾಮಪಙ್ಕಮ್ಹಿ, ಸಮುದ್ಧರತಿ ಪಾಣಿನೇ॥

“ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಖತ್ತಿಯನನ್ದನಾ।
ಸುರೂಪಾ ಸಧನಾ ಚಾಪಿ, ದಯಿತಾ ಚ ಸಿರೀಮತೀ॥

“ಆನನ್ದಸ್ಸ ಮಹಾರಞ್ಞೋ, ಧೀತಾ ಪರಮಸೋಭನಾ।
ವೇಮಾತಾ ಭಗಿನೀ ಚಾಪಿ, ಪದುಮುತ್ತರನಾಮಿನೋ॥

“ರಾಜಕಞ್ಞಾಹಿ ಸಹಿತಾ, ಸಬ್ಬಾಭರಣಭೂಸಿತಾ।
ಉಪಾಗಮ್ಮ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ॥

“ತದಾ ಹಿ ಸೋ ಲೋಕಗರು, ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಂ।
ಕಿತ್ತಯಂ ಪರಿಸಾಮಜ್ಝೇ, ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ ತಂ॥

“ಸುಣಿತ್ವಾ ತಮಹಂ ಹಟ್ಠಾ, ದಾನಂ ದತ್ವಾನ ಸತ್ಥುನೋ।
ಪೂಜಿತ್ವಾನ ಚ ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಅಪತ್ಥಯಿಂ॥

“ತತೋ ಅವೋಚ ಮಂ ಸತ್ಥಾ, ನನ್ದೇ ಲಚ್ಛಸಿ ಪತ್ಥಿತಂ।
ಪದೀಪಧಮ್ಮದಾನಾನಂ, ಫಲಮೇತಂ ಸುನಿಚ್ಛಿತಂ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಸಕುಲಾ ನಾಮ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಪರಿಬ್ಬಾಜಕಿನೀ ಆಸಿಂ, ತದಾಹಂ ಏಕಚಾರಿನೀ।
ಭಿಕ್ಖಾಯ ವಿಚರಿತ್ವಾನ, ಅಲಭಿಂ ತೇಲಮತ್ತಕಂ॥

“ತೇನ ದೀಪಂ ಪದೀಪೇತ್ವಾ, ಉಪಟ್ಠಿಂ ಸಬ್ಬಸಂವರಿಂ।
ಚೇತಿಯಂ ದ್ವಿಪದಗ್ಗಸ್ಸ, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವಾಹಸಾ।
ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ ಮಹಾದೀಪಾ, ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಗತಾಯ ಮೇ॥

“ತಿರೋಕುಟ್ಟಂ ತಿರೋಸೇಲಂ, ಸಮತಿಗ್ಗಯ್ಹ ಪಬ್ಬತಂ।
ಪಸ್ಸಾಮಹಂ ಯದಿಚ್ಛಾಮಿ, ದೀಪದಾನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ವಿಸುದ್ಧನಯನಾ ಹೋಮಿ, ಯಸಸಾ ಚ ಜಲಾಮಹಂ।
ಸದ್ಧಾಪಞ್ಞಾವತೀ ಚೇವ, ದೀಪದಾನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಜಾತಾ ವಿಪ್ಪಕುಲೇ ಅಹಂ।
ಪಹೂತಧನಧಞ್ಞಮ್ಹಿ, ಮುದಿತೇ ರಾಜಪೂಜಿತೇ॥

“ಅಹಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಸಬ್ಬಾಭರಣಭೂಸಿತಾ।
ಪುರಪ್ಪವೇಸೇ ಸುಗತಂ, ವಾತಪಾನೇ ಠಿತಾ ಅಹಂ॥

“ದಿಸ್ವಾ ಜಲನ್ತಂ ಯಸಸಾ, ದೇವಮನುಸ್ಸಸಕ್ಕತಂ।
ಅನುಬ್ಯಞ್ಜನಸಮ್ಪನ್ನಂ, ಲಕ್ಖಣೇಹಿ ವಿಭೂಸಿತಂ॥

“ಉದಗ್ಗಚಿತ್ತಾ ಸುಮನಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ।
ನ ಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಪರಚಿತ್ತಾನಿ ಜಾನಾಮಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ವಿಸುದ್ಧಾಸಿಂ ಸುನಿಮ್ಮಲಾ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।
ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ತತೋ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ।
ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಾನಂ ಅಗ್ಗಾ, ಸಕುಲಾತಿ ನರುತ್ತಮೋ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಞಾಣೇ ಚಿಣ್ಣವಸೀ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ನಂ ಸತ್ಥಾ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೯೭. “ಅಗಾರಸ್ಮಿಂ ವಸನ್ತೀಹಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾನ ಭಿಕ್ಖುನೋ।
ಅದ್ದಸಂ ವಿರಜಂ ಧಮ್ಮಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪದಮಚ್ಚುತಂ॥

೯೮. “ಸಾಹಂ ಪುತ್ತಂ ಧೀತರಞ್ಚ, ಧನಧಞ್ಞಞ್ಚ ಛಡ್ಡಿಯ।
ಕೇಸೇ ಛೇದಾಪಯಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

೯೯. “ಸಿಕ್ಖಮಾನಾ ಅಹಂ ಸನ್ತೀ, ಭಾವೇನ್ತೀ ಮಗ್ಗಮಞ್ಜಸಂ।
ಪಹಾಸಿಂ ರಾಗದೋಸಞ್ಚ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಆಸವೇ॥

೧೦೦“ಭಿಕ್ಖುನೀ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ, ಪುಬ್ಬಜಾತಿಮನುಸ್ಸರಿಂ।
ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ, ವಿಮಲಂ ಸಾಧುಭಾವಿತಂ॥

೧೦೧“ಸಙ್ಖಾರೇ ಪರತೋ ದಿಸ್ವಾ, ಹೇತುಜಾತೇ ಪಲೋಕಿತೇ।
ಪಹಾಸಿಂ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ಸೀತಿಭೂತಾಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಗಾರಸ್ಮಿಂ ವಸನ್ತೀಹಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾನ ಭಿಕ್ಖುನೋ**ತಿ ಅಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ಅಗಾರಮಜ್ಝೇ ವಸಮಾನಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಭಿನ್ನಕಿಲೇಸಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಸನ್ತಿಕೇ ಚತುಸಚ್ಚಗಬ್ಭಂ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಸುತ್ವಾ। **ಅದ್ದಸಂ ವಿರಜಂ ಧಮ್ಮಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪದಮಚ್ಚುತ**ನ್ತಿ ರಾಗರಜಾದೀನಂ ಅಭಾವೇನ ವಿರಜಂ, ವಾನತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತತ್ತಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಚವನಾಭಾವತೋ ಅಧಿಗತಾನಂ ಅಚ್ಚುತಿಹೇತುತಾಯ ಚ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಚ್ಚುತಂ, ಪದನ್ತಿ ಚ ಲದ್ಧನಾಮಂ ಅಸಙ್ಖತಧಮ್ಮಂ, ಸಹಸ್ಸನಯಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇನ ದಸ್ಸನಸಙ್ಖಾತೇನ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುನಾ ಅದ್ದಸಂ ಪಸ್ಸಿಂ।

ಸಾಹನ್ತಿ ಸಾ ಅಹಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ ಸೋತಾಪನ್ನಾ ಹೋಮಿ।

ಸಿಕ್ಖಮಾನಾ ಅಹಂ ಸನ್ತೀತಿ ಅಹಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾವ ಸಮಾನಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಸ್ಸೇ ಅಪರಿಪುಣ್ಣೇ ಏವ। **ಭಾವೇನ್ತೀ ಮಗ್ಗಮಞ್ಜಸ**ನ್ತಿ ಮಜ್ಝಿಮಪಟಿಪತ್ತಿಭಾವತೋ ಅಞ್ಜಸಂ ಉಪರಿಮಗ್ಗಂ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತೀ। **ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಆಸವೇ**ತಿ ರಾಗದೋಸೇಹಿ ಸಹಜೇಕಟ್ಠೇ ಪಹಾನೇಕಟ್ಠೇ ಚ ತತಿಯಮಗ್ಗವಜ್ಝೇ ಆಸವೇ **ಪಹಾಸಿಂ** ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದಿಂ।

ಭಿಕ್ಖುನೀ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಾತಿ ವಸ್ಸೇ ಪರಿಪುಣ್ಣೇ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಹುತ್ವಾ। **ವಿಮಲ**ನ್ತಿ ಅವಿಜ್ಜಾದೀಹಿ ಉಪಕ್ಕಿಲೇಸೇಹಿ ವಿಮುತ್ತತಾಯ ವಿಗತಮಲಂ, **ಸಾಧು** ಸಕ್ಕಚ್ಚ ಸಮ್ಮದೇವ **ಭಾವಿತಂ,** ಸಾಧೂಹಿ ವಾ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ **ಭಾವಿತಂ** ಉಪ್ಪಾದಿತಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತನ್ತಿ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ।

ಸಙ್ಖಾರೇತಿ ತೇಭೂಮಕಸಙ್ಖಾರೇ। **ಪರತೋ**ತಿ ಅನತ್ತತೋ। **ಹೇತುಜಾತೇ**ತಿ ಪಚ್ಚಯುಪ್ಪನ್ನೇ। **ಪಲೋಕಿತೇ**ತಿ ಪಲುಜ್ಜನಸಭಾವೇ ಪಭಙ್ಗುನೇ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನಾ ದಿಸ್ವಾ। **ಪಹಾಸಿಂ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ**ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಅವಸಿಟ್ಠೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಆಸವೇ ಪಜಹಿಂ, ಖೇಪೇಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸಕುಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸೋಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದಸ ಪುತ್ತೇ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾತಿಆದಿಕಾ ಸೋಣಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಆರದ್ಧವೀರಿಯಾನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ, ತತೋ ಚುತಾ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಪತಿಕುಲಂ ಗತಾ ದಸ ಪುತ್ತಧೀತರೋ ಲಭಿತ್ವಾ **ಬಹುಪುತ್ತಿಕಾ**ತಿ ಪಞ್ಞಾಯಿತ್ಥ। ಸಾ ಸಾಮಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತೇ ವಯಪ್ಪತ್ತೇ ಪುತ್ತಧೀತರೋ ಘರಾವಾಸೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಧನಂ ಪುತ್ತಾನಂ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ಅದಾಸಿ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಅತ್ತನೋ ಠಪೇಸಿ। ತಂ ಪುತ್ತಾ ಚ ಧೀತರೋ ಚ ಕತಿಪಾಹಮೇವ ಉಪಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಪರಿಭವಂ ಅಕಂಸು। ಸಾ "ಕಿಂ ಮಯ್ಹಂ ಇಮೇಹಿ ಪರಿಭವಾಯ ಘರೇ ವಸನ್ತಿಯಾ"ತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ತಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪಬ್ಬಾಜೇಸುಂ। ಸಾ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ "ಅಹಂ ಮಹಲ್ಲಿಕಾಕಾಲೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ವತ್ತಪಟಿವತ್ತಂ ಕರೋನ್ತೀ "ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಹೇಟ್ಠಾಪಾಸಾದೇ ಏಕಥಮ್ಭಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ತಂ ಅವಿಜಹಮಾನಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಚಙ್ಕಮಮಾನಾಪಿ "ಅನ್ಧಕಾರೇ ಠಾನೇ ರುಕ್ಖಾದೀಸು ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಮೇ ಸೀಸಂ ಪಟಿಹಞ್ಞೇಯ್ಯಾ"ತಿ ರುಕ್ಖಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ತಂ ಅವಿಜಹಮಾನಾವ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಾ ಆರದ್ಧವೀರಿಯತಾಯ ಪಾಕಟಾ ಅಹೋಸಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಞಾಣಪರಿಪಾಕಂ ದಿಸ್ವಾ ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಓಭಾಸಂ ಫರಿತ್ವಾ ಸಮ್ಮುಖೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿಯ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ -

"ಯೋ ಚ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವೇ, ಅಪಸ್ಸಂ ಧಮ್ಮಮುತ್ತಮಂ।
ಏಕಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ಪಸ್ಸತೋ ಧಮ್ಮಮುತ್ತಮ"ನ್ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೧೧೫) -

ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ। ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೨೨೦-೨೪೩) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಜಾತಾ, ಸುಖಿತಾ ಪೂಜಿತಾ ಪಿಯಾ।
ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮುನಿವರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಮಧುರಂ ವಚಂ॥

"ಆರದ್ಧವೀರಿಯಾನಗ್ಗಂ, ವಣ್ಣೇಸಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಜಿನೋ।
ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಕಾರಂ ಕತ್ವಾನ ಸತ್ಥುನೋ॥

"ಅಭಿವಾದಿಯ ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಠಾನಂ ತಂ ಪತ್ಥಯಿಂ ತದಾ।
ಅನುಮೋದಿ ಮಹಾವೀರೋ, ಸಿಜ್ಝತಂ ಪಣಿಧೀ ತವ॥

"ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಸೋಣಾತಿ ನಾಮ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

"ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।

ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹಂ।
ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪುರವರೇ, ಇದ್ಧೇ ಫೀತೇ ಮಹದ್ಧನೇ॥

“ಯದಾ ಚ ಯೋಬ್ಬನಪ್ಪತ್ತಾ, ಗನ್ತ್ವಾ ಪತಿಕುಲಂ ಅಹಂ।
ದಸ ಪುತ್ತಾನಿ ಅಜನಿಂ, ಸುರೂಪಾನಿ ವಿಸೇಸತೋ॥

“ಸುಖೇಧಿತಾ ಚ ತೇ ಸಬ್ಬೇ, ಜನನೇತ್ತಮನೋಹರಾ।
ಅಮಿತ್ತಾನಮ್ಪಿ ರುಚಿತಾ, ಮಮ ಪಗೇವ ತೇ ಸಿಯಾ॥

“ತತೋ ಮಯ್ಹಂ ಅಕಾಮಾಯ, ದಸಪುತ್ತಪುರಕ್ಖತೋ।
ಪಬ್ಬಜಿತ್ಥ ಸ ಮೇ ಭತ್ತಾ, ದೇವದೇವಸ್ಸ ಸಾಸನೇ॥

“ತದೇಕಿಕಾ ವಿಚಿನ್ತೇಸಿಂ, ಜೀವಿತೇನಾಲಮತ್ಥು ಮೇ।
ಚತ್ತಾಯ ಪತಿಪುತ್ತೇಹಿ, ವುಡ್ಢಾಯ ಚ ವರಾಕಿಯಾ॥

“ಅಹಮ್ಪಿ ತತ್ಥ ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಂ, ಸಮ್ಪತ್ತೋ ಯತ್ಥ ಮೇ ಪತಿ।
ಏವಾಹಂ ಚಿನ್ತಯಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ತತೋ ಚ ಮಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ, ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ।
ವಿಹಾಯ ಗಚ್ಛುಮೋವಾದಂ, ತಾಪೇಹಿ ಉದಕಂ ಇತಿ॥

“ತದಾ ಉದಕಮಾಹಿತ್ವಾ, ಓಕಿರಿತ್ವಾನ ಕುಮ್ಭಿಯಾ।
ಚುಲ್ಲೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಆಸೀನಾ, ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾದಹಿಂ॥

“ಖನ್ಧೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಸ್ವಾ, ದುಕ್ಖತೋ ಚ ಅನತ್ತತೋ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ತದಾಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ, ಉಣ್ಹೋದಕಮಪುಚ್ಛಿಸುಂ।
ತೇಜೋಧಾತುಮಧಿಟ್ಠಾಯ, ಖಿಪ್ಪಂ ಸನ್ತಾಪಯಿಂ ಜಲಂ॥

“ವಿಮ್ಹಿತಾ ತಾ ಜಿನವರಂ, ಏತಮತ್ಥಮಸಾವಯುಂ।
ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತೋ ನಾಥೋ, ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಥ॥

“ಯೋ ಚ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವೇ, ಕುಸೀತೋ ಹೀನವೀರಿಯೋ।
ಏಕಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ವೀರಿಯಮಾರಭತೋ ದಳ್ಹಂ॥

“ಆರಾಧಿತೋ ಮಹಾವೀರೋ, ಮಯಾ ಸುಪ್ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ।
ಆರದ್ಧವೀರಿಯಾನಗ್ಗಂ, ಮಮಾಹ ಸ ಮಹಾಮುನಿ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅಥ ನಂ ಭಗವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠಾನನ್ತರೇ ಠಪೇನ್ತೋ ಆರದ್ಧವೀರಿಯಾನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೧೦೨“ದಸ ಪುತ್ತೇ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾ, ಅಸ್ಮಿಂ ರೂಪಸಮುಸ್ಸಯೇ।
ತತೋಹಂ ದುಬ್ಬಲಾ ಜಿಣ್ಣಾ, ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿಂ॥

೧೦೩“ಸಾ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಖನ್ಧಾಯತನಧಾತುಯೋ।
ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾನ, ಕೇಸೇ ಛೇತ್ವಾನ ಪಬ್ಬಜಿಂ॥

೧೦೪“ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ಯತ್ಥ ಮೇ ವುಸಿತಂ ಪುರೇ॥

೧೦೫“ಅನಿಮಿತ್ತಞ್ಚ ಭಾವೇಮಿ, ಏಕಗ್ಗಾ ಸುಸಮಾಹಿತಾ।
ಅನನ್ತರಾವಿಮೋಕ್ಖಾಸಿಂ, ಅನುಪಾದಾಯ ನಿಬ್ಬುತಾ॥

೧೦೬“ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಪರಿಞ್ಞಾತಾ, ತಿಟ್ಠನ್ತಿ ಛಿನ್ನಮೂಲಕಾ।
ಧಿ ತವತ್ಥು ಜರೇ ಜಮ್ಮೇ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ”ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ರೂಪಸಮುಸ್ಸಯೇತಿ** ರೂಪಸಙ್ಖಾತೇ ಸಮುಸ್ಸಯೇ। ಅಯಞ್ಹಿ ರೂಪಸದ್ದೋ “ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ”ನ್ತಿಆದೀಸು (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೬೦) ರೂಪಾಯತನೇ ಆಗತೋ। “ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ”ನ್ತಿಆದೀಸು (ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೮೧) ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇ। “ಪಿಯರೂಪೇ ಸಾತರೂಪೇ ರಜ್ಜತೀ”ತಿಆದೀಸು (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೪೦೯) ಸಭಾವೇ। “ಬಹಿದ್ಧಾ ರೂಪಾನಿ ಪಸ್ಸತೀ”ತಿಆದೀಸು (ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೩೮; ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೪೨೭-೪೩೪) ಕಸಿಣಾಯತನೇ। “ರೂಪೀ ರೂಪಾನಿ ಪಸ್ಸತೀ”ತಿಆದೀಸು (ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೩೯; ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೪೩೫-೪೪೨) ರೂಪಝಾನೇ। “ಅಟ್ಠಿಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ನ್ಹಾರುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಮಂಸಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಚಮ್ಮಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಆಕಾಸೋ ಪರಿವಾರಿತೋ ರೂಪನ್ತ್ವೇವ ಸಙ್ಖಂ ಗಚ್ಛತೀ”ತಿಆದೀಸು (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೦೬) ರೂಪಕಾಯೇ। ಇಧಾಪಿ ರೂಪಕಾಯೇವ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ಸಮುಸ್ಸಯ**ಸದ್ದೋಪಿ ಅಟ್ಠೀನಂ ಸರೀರಸ್ಸ ಪರಿಯಾಯೋ। “ಸತನ್ತಿ ಸಮುಸ್ಸಯಾ”ತಿಆದೀಸು ಅಟ್ಠಿಸರೀರಪರಿಯಾಯೇ। “ಆತುರಂ ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿಂ, ಪಸ್ಸ ನನ್ದೇ ಸಮುಸ್ಸಯ”ನ್ತಿಆದೀಸು (ಥೇರಗಾ॰ ೧೯) ಸರೀರೇ। ಇಧಾಪಿ ಸರೀರೇ ಏವ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - “ರೂಪಸಮುಸ್ಸಯೇ”ತಿ, ರೂಪಸಙ್ಖಾತೇ ಸಮುಸ್ಸಯೇ ಸರೀರೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ಠತ್ವಾತಿ ವಚನಸೇಸೋ। ಅಸ್ಮಿಂ ರೂಪಸಮುಸ್ಸಯೇತಿ ಹಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ರೂಪಸಮುಸ್ಸಯೇ ಠತ್ವಾ ಇಮಂ ರೂಪಕಾಯಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ದಸ ಪುತ್ತೇ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾತಿ ಯೋಜನಾ। **ತತೋತಿ** ತಸ್ಮಾ ದಸಪುತ್ತವಿಜಾಯನಹೇತು। ಸಾ ಹಿ ಪಠಮವಯಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಕೇ ವಿಜಾಯನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ದುಬ್ಬಲಸರೀರಾ ಜರಾಜಿಣ್ಣಾ ಚ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **“ತತೋಹಂ ದುಬ್ಬಲಾ ಜಿಣ್ಣಾ**”ತಿ।

ತಸ್ಸಾತಿ ತತೋ, **ತಸ್ಸಾತಿ** ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕೇ। ಪುನ ತಸ್ಸಾತಿ ಕರಣೇ ಸಾಮಿವಚನಂ, ತಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯಾತಿ** ತಿಸ್ಸೋಪಿ ಸಿಕ್ಖಾ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾ।

ಅನನ್ತರಾವಿಮೋಕ್ಖಾಸಿನ್ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪನ್ನವಿಮೋಕ್ಖಾ ಆಸಿಂ। ರೂಪೀ ರೂಪಾನಿ ಪಸ್ಸತೀತಿಆದಯೋ ಹಿ ಅಟ್ಠಪಿ ವಿಮೋಕ್ಖಾ ಅನನ್ತರವಿಮೋಕ್ಖಾ ನಾಮ ನ ಹೋನ್ತಿ। ಮಗ್ಗಾನನ್ತರಂ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ ಹಿ ಫಲವಿಮೋಕ್ಖಾ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಕಾಲೇ ಪವತ್ತಮಾನಾಪಿ ಪಠಮಮಗ್ಗಾನನ್ತರಮೇವ ಸಮುಪ್ಪತ್ತಿತೋ ತಂ ಉಪಾದಾಯ ಅನನ್ತರವಿಮೋಕ್ಖಾ ನಾಮ, ಯಥಾ ಮಗ್ಗಸಮಾಧಿ ಆನನ್ತರಿಕಸಮಾಧೀತಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ಅನುಪಾದಾಯ ನಿಬ್ಬುತಾ**ತಿ ರೂಪಾದೀಸು ಕಿಞ್ಚಿಪಿ ಅಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಕಿಲೇಸಪರಿನಿಬ್ಬಾನೇನ ನಿಬ್ಬುತಾ ಆಸಿಂ।

ಏವಂ ವಿಜ್ಜಾತ್ತಯಂ ವಿಭಾವೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಫಲೇನ ಕೂಟಂ ಗಣ್ಹನ್ತೀ ಉದಾನೇತ್ವಾ, ಇದಾನಿ ಜರಾಯ ಚಿರಕಾಲಂ ಉಪದ್ದುತಸರೀರಂ ವಿಗರಹನ್ತೀ ಸಹ ವತ್ಥುನಾ ತಸ್ಸ ಸಮತಿಕ್ಕನ್ತಭಾವಂ ವಿಭಾವೇತುಂ “**ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಪರಿಞ್ಞಾತಾ**”ತಿ ಓಸಾನಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಧಿ ತವತ್ಥು ಜರೇ ಜಮ್ಮೇ**ತಿ ಅಞ್ಞಾನಂ ಸಿಥಿಲಭಾವಕರಣಾದಿನಾ ಜರೇ ಜಮ್ಮೇ ಲಾಮಕೇ ಹೀನೇ ತವ ತುಯ್ಹಂ ಧಿ ಅತ್ಥು ಧಿಕಾರೋ ಹೋತು। **ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ**ತಿ ತಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಮಯಾ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾ ಅಭಿಭೂತಾಸೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಸೋಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ಭದ್ದಾಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಲೂನಕೇಸೀತಿಆದಿಕಾ ಭದ್ದಾಯ ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಖಿಪ್ಪಾಭಿಞ್ಞಾನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ **ಕಿಕಿಸ್ಸ** ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಗೇಹೇ ಸತ್ತನ್ನಂ ಭಗಿನೀನಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಾ ಹುತ್ವಾ, ವೀಸತಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ದಸ ಸೀಲಾನಿ ಸಮಾದಾಯ ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೀ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಸನಪರಿವೇಣಂ ಕಾರೇತ್ವಾ, ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಭದ್ದಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಮಹತಾ ಪರಿವಾರೇನ ವಡ್ಢಮಾನಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ನಗರೇ ಪುರೋಹಿತಸ್ಸ ಪುತ್ತಂ ಸತ್ತುಕಂ ನಾಮ ಚೋರಂ ಸಹೋಡ್ಢಂ ಗಹೇತ್ವಾ ರಾಜಾಣಾಯ ನಗರಗುತ್ತಿಕೇನ ಮಾರೇತುಂ ಆಘಾತನಂ ನಿಯ್ಯಮಾನಂ, ಸೀಹಪಞ್ಜರೇನ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಸಚೇ ತಂ ಲಭಾಮಿ, ಜೀವಿಸ್ಸಾಮಿ; ನೋ ಚೇ, ಮರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಯನೇ ಅಧೋಮುಖೀ ನಿಪಜ್ಜಿ।

ಅಥಸ್ಸಾ ಪಿತಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ಏಕಧೀತುತಾಯ ಬಲವಸಿನೇಹೋ ಸಹಸ್ಸಲಞ್ಜಂ ದತ್ವಾ ಉಪಾಯೇನೇವ ಚೋರಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಗನ್ಧೋದಕೇನ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಾಭರಣಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಪಾಸಾದಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಭದ್ದಾಪಿ ಪರಿಪುಣ್ಣಮನೋರಥಾ ಅತಿರೇಕಾಲಙ್ಕಾರೇನ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ತಂ ಪರಿಚರತಿ। ಸತ್ತುಕೋ ಕತಿಪಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಆಭರಣೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನಲೋಭೋ ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ನಗರಗುತ್ತಿಕೇನ ಗಹಿತಮತ್ತೋವ ಚೋರಪಪಾತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾಯ ದೇವತಾಯ “ಸಚಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಲಭಾಮಿ, ತುಯ್ಹಂ ಬಲಿಕಮ್ಮಂ ಉಪಸಂಹರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಆಯಾಚಿಂ, ತಸ್ಮಾ ಬಲಿಕಮ್ಮಂ ಸಜ್ಜಾಪೇಹೀತಿ। ಸಾ “ತಸ್ಸ ಮನಂ ಪೂರೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಬಲಿಕಮ್ಮಂ ಸಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಾಭರಣವಿಭೂಸಿತಾ ಸಾಮಿಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಂ ಯಾನಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ “ದೇವತಾಯ ಬಲಿಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚೋರಪಪಾತಂ ಅಭಿರುಹಿತುಂ ಆರದ್ಧಾ।

ಸತ್ತುಕೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ - “ಸಬ್ಬೇಸು ಅಭಿರುಹನ್ತೇಸು ಇಮಿಸ್ಸಾ ಆಭರಣಂ ಗಹೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ”ತಿ ಪರಿವಾರಜನಂ ತತ್ಥೇವ ಠಪೇತ್ವಾ ತಮೇವ ಬಲಿಭಾಜನಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬತಂ ಅಭಿರುಹನ್ತೋ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಪಿಯಕಥಂ ನ ಕಥೇಸಿ। ಸಾ ಇಙ್ಗಿತೇನೇವ ತಸ್ಸಾಧಿಪ್ಪಾಯಂ ಅಞ್ಞಾಸಿ। ಸತ್ತುಕೋ, “ಭದ್ದೇ, ತವ ಉತ್ತರಸಾಟಕಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಕಾಯಾರೂಳ್ಹಪಸಾಧನಂ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕರೋಹೀ”ತಿ। ಸಾ, “ಸಾಮಿ, ಮಯ್ಹಂ ಕೋ ಅಪರಾಧೋ”ತಿ? “ಕಿಂ ನು ಮಂ, ಬಾಲೇ,‘ಬಲಿಕಮ್ಮತ್ಥಂ ಆಗತೋ’ತಿ ಸಞ್ಞಂ ಕರೋಸಿ?

ಬಲಿಕಮ್ಮಾಪದೇಸೇನ ಪನ ತವ ಆಭರಣಂ ಗಹೇತುಂ ಆಗತೋ"ತಿ। "ಕಸ್ಸ ಪನ, ಅಯ್ಯ, ಪಸಾಧನಂ, ಕಸ್ಸ ಅಹ"ನ್ತಿ? "ನಾಹಂ ಏತಂ ವಿಭಾಗಂ ಜಾನಾಮೀ"ತಿ । "ಹೋತು, ಅಯ್ಯ, ಏಕಂ ಪನ ಮೇ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಂ ಪೂರೇಹಿ, ಅಲಙ್ಕತನಿಯಾಮೇನ ಚ ಆಲಿಙ್ಗಿತುಂ ದೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಸಾ ತೇನ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಪುರತೋ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛತೋ ಆಲಿಙ್ಗನ್ತೀ ವಿಯ ಪಬ್ಬತಪಪಾತೇ ಪಾತೇಸಿ। ಸೋ ಪತಿತ್ವಾ ಚುಣ್ಣವಿಚುಣ್ಣಂ ಅಹೋಸಿ। ತಾಯ ಕತಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಬ್ಬತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ಕೋಸಲ್ಲಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

"ನ ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸು ಠಾನೇಸು, ಪುರಿಸೋ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಇತ್ಥೀಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಚಕ್ಖಣಾ॥

"ನ ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸು ಠಾನೇಸು, ಪುರಿಸೋ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಇತ್ಥೀಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಹೋತಿ, ಲಹುಂ ಅತ್ಥವಿಚಿನ್ತಿಕಾ"ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ॰ ೧.೩.೭೦-೭೧)।

ತತೋ ಭದ್ದಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ನ ಸಕ್ಕಾ ಮಯಾ ಇಮಿನಾ ನಿಯಾಮೇನ ಗೇಹಂ ಗನ್ತುಂ, ಇತೋವ ಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ನಿಗಣ್ಠಾರಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಗಣ್ಠೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಅಥ ನಂ ತೇ ಆಹಂಸು - "ಕೇನ ನಿಯಾಮೇನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಹೋತೂ"ತಿ? "ಯಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಉತ್ತಮಂ, ತದೇವ ಕರೋಥಾ"ತಿ। ತೇ "ಸಾಧೂ"ತಿ ತಸ್ಸಾ ತಾಲಟ್ಠಿನಾ ಕೇಸೇ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸುಂ। ಪುನ ಕೇಸಾ ವಡ್ಢನ್ತಾ ಕುಣ್ಡಲಾವಟ್ಟಾ ಹುತ್ವಾ ವಡ್ಢೇಸುಂ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಾ **ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾ**ತಿ ನಾಮ ಜಾತಾ। ಸಾ ತತ್ಥ ಉಗ್ಗಹೇತಬ್ಬಂ ಸಮಯಂ ವಾದಮಗ್ಗಞ್ಚ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾ "ಏತ್ತಕಂ ನಾಮ ಇಮೇ ಜಾನನ್ತಿ, ಇತೋ ಉತ್ತರಿ ವಿಸೇಸೋ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ ತತೋ ಅಪಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥಿ, ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಸಂ ಜಾನನಸಿಪ್ಪಂ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇತುಂ ಸಮತ್ಥಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಯಂ ಯಂ ಗಾಮಂ ವಾ ನಿಗಮಂ ವಾ ಪವಿಸತಿ, ತಸ್ಸ ದ್ವಾರೇ ವಾಲುಕಾರಾಸಿಂ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥ ಜಮ್ಬುಸಾಖಂ ಠಪೇತ್ವಾ "ಯೋ ಮಮ ವಾದಂ ಆರೋಪೇತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಸೋ ಇಮಂ ಸಾಖಂ ಮದ್ದತೂ"ತಿ ಸಮೀಪೇ ಠಿತದಾರಕಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಸತ್ತಾಹಮ್ಪಿ ಜಮ್ಬುಸಾಖಾಯ ತಥೇವ ಠಿತಾಯ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ।

ತೇನ ಚ ಸಮಯೇನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಗವಾ ಲೋಕೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪವತ್ತಿತವರಧಮ್ಮಚಕ್ಕೋ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ಜೇತವನೇ ವಿಹರತಿ। ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾಪಿ ವುತ್ತನಯೇನ ಗಾಮನಿಗಮರಾಜಧಾನೀಸು ವಿಚರನ್ತೀ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಪತ್ವಾ ನಗರದ್ವಾರೇ ವಾಲುಕಾರಾಸಿಮ್ಹಿ ಜಮ್ಬುಸಾಖಂ ಠಪೇತ್ವಾ ದಾರಕಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಪಾವಿಸಿ।

ಅಥಾಯಸ್ಮಾ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿ ಏಕಕೋವ ನಗರಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ತಂ ಸಾಖಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ದಮೇತುಕಾಮೋ ದಾರಕೇ ಪುಚ್ಛಿ - "ಕಸ್ಮಾಯಂ ಸಾಖಾ ಏವಂ ಠಪಿತಾ"ತಿ? ದಾರಕಾ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಥೇರೋ "ಯದಿ ಏವಂ ಇಮಂ ಸಾಖಂ ಮದ್ದಥಾ"ತಿ ಆಹ। ದಾರಕಾ ತಂ ಮದ್ದಿಂಸು। ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚಾ ನಗರತೋ ನಿಕ್ಖಮನ್ತೀ ತಂ ಸಾಖಂ ಮದ್ದಿತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಕೇನಿದಂ ಮದ್ದಿತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಥೇರೇನ ಮದ್ದಾಪಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಅಪಕ್ಖಿಕೋ ವಾದೋ ನ ಸೋಭತೀ"ತಿ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವೀಥಿತೋ ವೀಥಿಂ ವಿಚರನ್ತೀ "ಪಸ್ಸೇಯ್ಯಾಥ ಸಮಣೇಹಿ ಸಕ್ಯಪುತ್ತಿಯೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಯ್ಹಂ ವಾದ"ನ್ತಿ ಉಗ್ಘೋಸೇತ್ವಾ ಮಹಾಜನಪರಿವುತಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸಿನ್ನಂ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಿತಾ "ಕಿಂ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮಮ ಜಮ್ಬುಸಾಖಾ ಮದ್ದಾಪಿತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಆಮ, ಮಯಾ ಮದ್ದಾಪಿತಾ"ತಿ। "ಏವಂ ಸನ್ತೇ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಯ್ಹಂ ವಾದೋ ಹೋತೂ"ತಿ। "ಹೋತು, ಭದ್ದೇ"ತಿ। "ಕಸ್ಸ ಪುಚ್ಛಾ, ಕಸ್ಸ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾ"ತಿ? "ಪುಚ್ಛಾ ನಾಮ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪತ್ತಾ, ತ್ವಂ ಯಂ ಅತ್ತನೋ ಜಾನನಕಂ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ। ಸಾ ಸಬ್ಬಮೇವ ಅತ್ತನೋ ಜಾನನಕಂ ವಾದಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಥೇರೋ ತಂ ಸಬ್ಬಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ಸಾ ಉಪರಿ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ ಅಜಾನನ್ತೀ ತುಣ್ಹೀ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ನಂ ಥೇರೋ ಆಹ - "ತಯಾ ಬಹುಂ ಪುಚ್ಛಿತಂ, ಮಯಮ್ಪಿ ತಂ ಏಕಂ ಪಞ್ಹಂ

ಪುಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ। "ಪುಚ್ಛಥ, ಭನ್ತೇ"ತಿ। ಥೇರೋ "ಏಕಂ ನಾಮ ಕಿ"ನ್ತಿ ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾ ನೇವ ಅನ್ತಂ ನ ಕೋಟಿಂ ಪಸ್ಸನ್ತೀ ಅನ್ಧಕಾರಂ ಪವಿಟ್ಠಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ "ನ ಜಾನಾಮಿ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ಆಹ। "ತ್ವಂ ಏತ್ತಕಮ್ಪಿ ಅಜಾನನ್ತೀ ಅಞ್ಞಂ ಕಿಂ ಜಾನಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸಾ ಥೇರಸ್ಸ ಪಾದೇಸು ಪತಿತ್ವಾ, "ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹೇ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। "ಮಾ ಮಂ ತ್ವಂ, ಭದ್ದೇ, ಸರಣಂ ಗಚ್ಛ, ಸದೇವಕೇ ಲೋಕೇ ಅಗ್ಗಪುಗ್ಗಲಂ ಭಗವನ್ತಮೇವ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾ"ತಿ। "ಏವಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ಸಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಧಮ್ಮದೇಸನಾವೇಲಾಯಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಞಾಣಪರಿಪಾಕಂ ಞತ್ವಾ -

"ಸಹಸ್ಸಮಪಿ ಚೇ ಗಾಥಾ, ಅನತ್ಥಪದಸಂಹಿತಾ।
ಏಕಂ ಗಾಥಾಪದಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ಯಂ ಸುತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಮತೀ"ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ। ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಯಥಾಠಿತಾವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೧-೫೪) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಮಹಾಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

"ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।
ತತೋ ಜಾತಪ್ಪಸಾದಾಹಂ, ಉಪೇಸಿಂ ಸರಣಂ ಜಿನಂ॥

"ತದಾ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ, ಪದುಮುತ್ತರನಾಮಕೋ।
ಖಿಪ್ಪಾಭಿಞ್ಞಾನಮಗ್ಗನ್ತಿ, ಠಪೇಸಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸುಭಂ॥

"ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಮಹೇಸಿನೋ।
ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಪಾದೇ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಪತ್ಥಯಿಂ॥

"ಅನುಮೋದಿ ಮಹಾವೀರೋ, ಭದ್ದೇ ಯಂ ತೇಭಿಪತ್ಥಿತಂ।
ಸಮಿಜ್ಝಿಸ್ಸತಿ ತಂ ಸಬ್ಬಂ, ಸುಖಿನೀ ಹೋಹಿ ನಿಬ್ಬುತಾ॥

"ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಭದ್ದಾಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾತಿ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

"ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಯಾಮಮಗಂ, ತತೋಹಂ ತುಸಿತಂ ಗತಾ।
ತತೋ ಚ ನಿಮ್ಮಾನರತಿಂ, ವಸವತ್ತಿಪುರಂ ತತೋ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವಾಹಸಾ।
ತತ್ಥ ತತ್ಥೇವ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು, ರಾಜೂನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿನಂ।
ಮಣ್ಡಲೀನಞ್ಚ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವೇಸು ಮಾನುಸೇಸು ಚ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸುಖಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ನೇಕಕಪ್ಪೇಸು ಸಂಸರಿಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ತಸ್ಸ ಧೀತಾ ಚತುತ್ಥಾಸಿಂ, ಭಿಕ್ಖುದಾಯೀತಿ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತ ಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಖೇಮಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಚ, ಪಟಾಚಾರಾ ಅಹಂ ತದಾ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಗಿರಿಬ್ಬಜಪುರುತ್ತಮೇ।
ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಫೀತೇ, ಯದಾಹಂ ಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತಾ॥

“ಚೋರಂ ವಧತ್ಥಂ ನೀಯನ್ತಂ, ದಿಸ್ವಾ ರತ್ತಾ ತಹಿಂ ಅಹಂ।

ಪಿತಾ ಮೇ ತಂ ಸಹಸ್ಸೇನ, ಮೋಚಯಿತ್ವಾ ವಧಾ ತತೋ॥

“ಅದಾಸಿ ತಸ್ಸ ಮಂ ತಾತೋ, ವಿದಿತ್ವಾನ ಮನಂ ಮಮ।
ತಸ್ಸಾಹಮಾಸಿಂ ವಿಸಟ್ಠಾ, ಅತೀವ ದಯಿತಾ ಹಿತಾ॥

“ಸೋ ಮೇ ಭೂಸನಲೋಭೇನ, ಬಲಿಮಜ್ಝಾಸಯೋ ದಿಸೋ।
ಚೋರಪ್ಪಪಾತಂ ನೇತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬತಂ ಚೇತಯೀ ವಧಂ॥

“ತದಾಹಂ ಪಣಮಿತ್ವಾನ, ಸತ್ತುಕಂ ಸುಕತಞ್ಜಲೀ।
ರಕ್ಖನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಪಾಣಂ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ಇದಂ ಸುವಣ್ಣಕೇಯೂರಂ, ಮುತ್ತಾ ವೇಳುರಿಯಾ ಬಹೂ।
ಸಬ್ಬಂ ಹರಸ್ಸು ಭದ್ದನ್ತೇ, ಮಞ್ಚ ದಾಸೀತಿ ಸಾವಯ॥

“ಓರೋಪಯಸ್ಸು ಕಲ್ಯಾಣೀ, ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿದೇವಸಿ।
ನ ಚಾಹಂ ಅಭಿಜಾನಾಮಿ, ಅಹನ್ತ್ವಾ ಧನಮಾಭತಂ॥

“ಯತೋ ಸರಾಮಿ ಅತ್ತಾನಂ, ಯತೋ ಪತ್ತೋಸ್ಮಿ ವಿಞ್ಞುತಂ।
ನ ಚಾಹಂ ಅಭಿಜಾನಾಮಿ, ಅಞ್ಞಂ ಪಿಯತರಂ ತಯಾ॥

“ಏಹಿ ತಂ ಉಪಗೂಹಿಸ್ಸಂ, ಕತ್ವಾನ ತಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ।
ನ ಚ ದಾನಿ ಪುನೋ ಅತ್ಥಿ, ಮಮ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಸಙ್ಗಮೋ॥

“ನ ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸು ಠಾನೇಸು, ಪುರಿಸೋ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಇತ್ಥೀಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಚಕ್ಖಣಾ॥

“ನ ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸು ಠಾನೇಸು, ಪುರಿಸೋ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಇತ್ಥೀಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಹೋತಿ, ಲಹುಂ ಅತ್ಥವಿಚಿನ್ತಿಕಾ॥

“ಲಹುಞ್ಚ ವತ ಖಿಪ್ಪಞ್ಚ, ನಿಕಟ್ಠೇ ಸಮಚೇತಯಿಂ।
ಮಿಗಂ ಉಣ್ಣಾ ಯಥಾ ಏವಂ, ತದಾಹಂ ಸತ್ತುಕಂ ವಧಿಂ॥

“ಯೋ ಚ ಉಪ್ಪತಿತಂ ಅತ್ಥಂ, ನ ಖಿಪ್ಪಮನುಬುಜ್ಝತಿ।
ಸೋ ಹಞ್ಞತೇ ಮನ್ದಮತಿ, ಚೋರೋವ ಗಿರಿಗಬ್ಭರೇ॥

“ಯೋ ಚ ಉಪ್ಪತಿತಂ ಅತ್ಥಂ, ಖಿಪ್ಪಮೇವ ನಿಬೋಧತಿ।
ಮುಚ್ಚತೇ ಸತ್ತುಸಮ್ಬಾಧಾ, ತದಾಹಂ ಸತ್ತುಕಾ ಯಥಾ॥

“ತದಾಹಂ ಪಾತಯಿತ್ವಾನ, ಗಿರಿದುಗ್ಗಮ್ಹಿ ಸತ್ತುಕಂ।
ಸನ್ತಿಕಂ ಸೇತವತ್ಥಾನಂ, ಉಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅಹಂ॥

“ಸಣ್ಡಾಸೇನ ಚ ಕೇಸೇ ಮೇ, ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಸೋ ತದಾ।
ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ ಸಮಯಂ, ಆಚಿಕ್ಖಿಂಸು ನಿರನ್ತರಂ॥

“ತತೋ ತಂ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾಹಂ, ನಿಸೀದಿತ್ವಾನ ಏಕಿಕಾ।
ಸಮಯಂ ತಂ ವಿಚಿನ್ತೇಸಿಂ, ಸುವಾನೋ ಮಾನುಸಂ ಕರಂ॥

“ಛಿನ್ನಂ ಗಯ್ಹ ಸಮೀಪೇ ಮೇ, ಪಾತಯಿತ್ವಾ ಅಪಕ್ಕಮಿ।
ದಿಸ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಮಲಭಿಂ, ಹತ್ಥಂ ತಂ ಪುಳವಾಕುಲಂ॥

“ತತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಸಂವಿಗ್ಗಾ, ಅಪುಚ್ಛಿಂ ಸಹಧಮ್ಮಿಕೇ।
ತೇ ಅವೋಚುಂ ವಿಜಾನನ್ತಿ, ತಂ ಅತ್ಥಂ ಸಕ್ಯಭಿಕ್ಖವೋ॥

“ಸಾಹಂ ತಮತ್ಥಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಂ, ಉಪೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಸಾವಕೇ।
ತೇ ಮಮಾದಾಯ ಗಚ್ಛಿಂಸು, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ॥

“ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಖನ್ಧಾಯತನಧಾತುಯೋ।
ಅಸುಭಾನಿಚ್ಚದುಕ್ಖಾತಿ, ಅನತ್ತಾತಿ ಚ ನಾಯಕೋ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾಹಂ, ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯಿಂ।
ತತೋ ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಸಮ್ಪದಂ॥

“ಆಯಾಚಿತೋ ತದಾ ಆಹ, ಏಹಿ ಭದ್ದೇತಿ ನಾಯಕೋ।
ತದಾಹಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಪರಿತ್ತಂ ತೋಯಮದ್ದಸಂ॥

“ಪಾದಪಕ್ಖಾಲನೇನಾಹಂ, ಞತ್ವಾ ಸಉದಯಬ್ಬಯಂ।
ತಥಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಸಙ್ಖಾರೇ, ಈದಿಸಂ ಚಿನ್ತಯಿಂ ತದಾ॥

“ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಿ ಮೇ, ಅನುಪಾದಾಯ ಸಬ್ಬಸೋ।
ಖಿಪ್ಪಾಭಿಞ್ಞಾನಮಗ್ಗಂ ಮೇ, ತದಾ ಪಞ್ಞಾಪಯೀ ಜಿನೋ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಪರಚಿತ್ತಾನಿ ಜಾನಾಮಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ವಿಸುದ್ಧಾಸಿಂ ಸುನಿಮ್ಮಲಾ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।

ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮೇ ವಿಮಲಂ ಸುದ್ಧಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸಾಸನೇ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ತಾವದೇವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಿ। ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೧೦೭“ಲೂನಕೇಸೀ ಪಙ್ಕಧರೀ, ಏಕಸಾಟೀ ಪುರೇ ಚರಿಂ।
ಅವಜ್ಜೇ ವಜ್ಜಮತಿನೀ, ವಜ್ಜೇ ಚಾವಜ್ಜದಸ್ಸಿನೀ॥

೧೦೮“ದಿವಾವಿಹಾರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ಗಿಜ್ಝಕೂಟಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬತೇ।
ಅದ್ದಸಂ ವಿರಜಂ ಬುದ್ಧಂ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಪುರಕ್ಖತಂ॥

೧೦೯“ನಿಹಚ್ಚ ಜಾಣುಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ, ಸಮ್ಮುಖಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಅಕಂ।
ಏಹಿ ಭದ್ದೇತಿ ಮಂ ಅವಚ, ಸಾ ಮೇ ಆಸೂಪಸಮ್ಪದಾ॥

೧೧೦“ಚಿಣ್ಣಾ ಅಙ್ಗಾ ಚ ಮಗಧಾ, ವಜ್ಜೀ ಕಾಸೀ ಚ ಕೋಸಲಾ।
ಅನಕಾ ಪಣ್ಣಾಸ ವಸ್ಸಾನಿ, ರಟ್ಠಪಿಣ್ಡಂ ಅಭುಞ್ಜಹಂ॥

೧೧೧“ಪುಞ್ಞಂ ವತ ಪಸವಿ ಬಹುಂ, ಸಪ್ಪಞ್ಞೋ ವತಾಯಂ ಉಪಾಸಕೋ।
ಯೋ ಭದ್ದಾಯ ಚೀವರಂ ಅದಾಸಿ, ವಿಪ್ಪಮುತ್ತಾಯ ಸಬ್ಬಗನ್ಥೇಹೀ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಲೂನಕೇಸೀತಿ** ಲೂನಾ ಲುಞ್ಚಿತಾ ಕೇಸಾ ಮಯ್ಹನ್ತಿ ಲೂನಕೇಸೀ, ನಿಗಣ್ಠೇಸು ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ತಾಲಟ್ಠಿನಾ ಲುಞ್ಚಿತಕೇಸಾ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ಪಙ್ಕಧರೀತಿ** ದನ್ತಕಟ್ಠಸ್ಸ ಅಖಾದನೇನ ದನ್ತೇಸು ಮಲಪಙ್ಕಧಾರಣತೋ ಪಙ್ಕಧರೀ। **ಏಕಸಾಟೀತಿ** ನಿಗಣ್ಠಚಾರಿತ್ತವಸೇನ ಏಕಸಾಟಿಕಾ। **ಪುರೇ ಚರಿನ್ತಿ** ಪುಬ್ಬೇ ನಿಗಣ್ಠೀ ಹುತ್ವಾ ಏವಂ ವಿಚರಿಂ। **ಅವಜ್ಜೇ ವಜ್ಜಮತಿನೀತಿ** ನ್ಹಾನುಚ್ಛಾದನದನ್ತಕಟ್ಠಖಾದನಾದಿಕೇ ಅನವಜ್ಜೇ ಸಾವಜ್ಜಸಞ್ಞೀ। **ವಜ್ಜೇ ಚಾವಜ್ಜದಸ್ಸಿನೀತಿ** ಮಾನಮಕ್ಖಪಲಾಸವಿಪಲ್ಲಾಸಾದಿಕೇ ಸಾವಜ್ಜೇ ಅನವಜ್ಜದಿಟ್ಠೀ।

ದಿವಾವಿಹಾರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮಾತಿ ಅತ್ತನೋ ದಿವಾವಿಹಾರಟ್ಠಾನತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ರಿತಮಜ್ಝನ್ಹಿಕವೇಲಾಯಂ ಥೇರೇನ ಸಮಾಗತಾ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇನ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಯ ಚ ನಿಹತಮಾನದಬ್ಬಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಹುತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತುಕಾಮಾವ ಅತ್ತನೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿವಾಟ್ಠಾನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ।

ನಿಹಚ್ಚ ಜಾಣುಂ ವನ್ದಿತ್ವಾತಿ ಜಾಣುದ್ವಯಂ ಪಥವಿಯಂ ನಿಹನ್ತ್ವಾ ಪತಿಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿತ್ವಾ। **ಸಮ್ಮುಖಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಅಕನ್ತಿ** ಸತ್ಥು ಸಮ್ಮುಖಾ ದಸನಖಸಮೋಧಾನಸಮುಜ್ಜಲಂ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಅಕಾಸಿಂ। **ಏಹಿ, ಭದ್ದೇತಿ ಮಂ ಅವಚ, ಸಾ ಮೇ**

ಆಸೂಪಸಮ್ಪದಾತಿ ಯಂ ಮಂ ಭಗವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಠಿತಂ "ಏಹಿ, ಭದ್ದೇ, ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಸ್ಸೂ"ತಿ ಅವಚ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಆಣಾ ಮಯ್ಹಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಕಾರಣತ್ತಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಆಸಿ ಅಹೋಸಿ।

ಚಿಣ್ಣಾತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಗಾಥಾ। ತತ್ಥ **ಚಿಣ್ಣಾ ಅಙ್ಗಾ ಚ ಮಗಧಾ**ತಿ ಯೇ ಇಮೇ ಅಙ್ಗಾ ಚ ಮಗಧಾ ಚ ವಜ್ಜೀ ಚ ಕಾಸೀ ಚ ಕೋಸಲಾ ಚ ಜನಪದಾ ಪುಬ್ಬೇ ಸಾಣಾಯ ಮಯಾ ರಟ್ಠಪಿಣ್ಡಂ ಭುಞ್ಜನ್ತಿಯಾ ಚಿಣ್ಣಾ ಚರಿತಾ, ತೇಸುಯೇವ ಸತ್ಥಾರಾ ಸಮಾಗಮತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅನಣಾ ನಿದ್ದೋಸಾ ಅಪಗತಕಿಲೇಸಾ ಹುತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಸ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ರಟ್ಠಪಿಣ್ಡಂ ಅಭುಞ್ಜಿಂ ಅಹಂ।

ಯೇನ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಮಾನಸೇನ ಉಪಾಸಕೇನ ಅತ್ತನೋ ಚೀವರಂ ದಿನ್ನಂ, ತಸ್ಸ ಪುಞ್ಞವಿಸೇಸಕಿತ್ತನಮುಖೇನ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀ **"ಪುಞ್ಞಂ ವತ ಪಸವೀ ಬಹು"**ನ್ತಿ ಓಸಾನಗಾಥಮಾಹ। ಸಾ ಸುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾವ।

ಭದ್ದಾಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ಪಟಾಚಾರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ನಙ್ಗಲೇಹಿ ಕಸಂ ಖೇತ್ತನ್ತಿಆದಿಕಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ವಿನಯಧರಾನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇಸಿ। ಸಾ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಕಿಕಿಸ್ಸ ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ತನ್ನಂ ಭಗಿನೀನಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಾ ಹುತ್ವಾ ವೀಸತಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿವೇಣಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತತೋ ಚುತಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ, ಏಕಂ ಬುದ್ಧನ್ತರಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಸೇಟ್ಠಿಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹೇ ಏಕೇನ ಕಮ್ಮಕಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಿಲೇಸಸನ್ಥವಂ ಅಕಾಸಿ। ತಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಸಮಜಾತಿಕಸ್ಸ ಕುಮಾರಸ್ಸ ದಾತುಂ ದಿವಸಂ ಸಣ್ಠಪೇಸುಂ। ತಂ ಞತ್ವಾ ಸಾ ಹತ್ಥಸಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತೇನ ಕತಸನ್ಥವೇನ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅಗ್ಗದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಗಾಮಕೇ ವಸನ್ತೀ ಗಬ್ಭಿನೀ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಪರಿಪಕ್ಕೇ ಗಬ್ಭೇ "ಕಿಂ ಇಧ ಅನಾಥವಾಸೇನ, ಕುಲಗೇಹಂ ಗಚ್ಛಾಮ, ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ "ಅಜ್ಜ ಗಚ್ಛಾಮ, ಸ್ವೇ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ ಕಾಲಕ್ಖೇಪಂ ಕರೋನ್ತೇ "ನಾಯಂ ಬಾಲೋ ಮಂ ನೇಸ್ಸತೀ"ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಬಹಿ ಗತೇ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸಾಮೇತಬ್ಬಂ ಪಟಿಸಾಮೇತ್ವಾ "ಕುಲಘರಂ ಗತಾತಿ ಮಯ್ಹಂ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಕಥೇಥಾ"ತಿ ಪಟಿವಿಸ್ಸಕಘರವಾಸೀನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ "ಏಕಿಕಾವ ಕುಲಘರಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ । ಸೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಗೇಹೇ ತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪಟಿವಿಸ್ಸಕೇ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಕುಲಘರಂ ಗತಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ಮಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕುಲಧೀತಾ ಅನಾಥಾ ಜಾತಾ"ತಿ ಪದಾನುಪದಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿ। ತಸ್ಸಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಏವ ಗಬ್ಭವುಟ್ಠಾನಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಪಸುತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಗಮನುಸ್ಸುಕ್ಕಾ ಸಾಮಿಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತಿ। ದುತಿಯವಾರಮ್ಪಿ ಗಬ್ಭಿನೀ ಅಹೋಸೀತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ವಿತ್ಥಾರೇತಬ್ಬಂ।

ಅಯಂ ಪನ ವಿಸೇಸೋ - ಯದಾ ತಸ್ಸಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಕಮ್ಮಜವಾತಾ ಚಲಿಂಸು, ತದಾ ಮಹಾಅಕಾಲಮೇಘೋ ಉದಪಾದಿ। ಸಮನ್ತತೋ ವಿಜ್ಜುಲತಾಹಿ ಆದಿತ್ತಂ ವಿಯ ಮೇಘಥನಿತೇಹಿ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ವಿಯ ಚ ಉದಕಧಾರಾನಿಪಾತನಿರನ್ತರಂ ನಭಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ, "ಸಾಮಿ, ಮೇ ಅನೋವಸ್ಸಕಂ ಠಾನಂ ಜಾನಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಏಕಂ ತಿಣಸಞ್ಛನ್ನಂ ಗುಮ್ಬಂ ದಿಸ್ವಾ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಹತ್ಥಗತಾಯ ವಾಸಿಯಾ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಮ್ಬೇ ದಣ್ಡಕೇ ಛಿನ್ದಿತುಕಾಮೋ ತಿಣೇಹಿ ಸಞ್ಛಾದಿತವಮ್ಮಿಕಸೀಸನ್ತೇ ಉಟ್ಠಿತರುಕ್ಖದಣ್ಡಕಂ ಛಿನ್ದಿ। ತಾವದೇವ ಚ ನಂ ತತೋ ವಮ್ಮಿಕತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಘೋರವಿಸೋ ಆಸೀವಿಸೋ ಡಂಸಿ। ಸೋ ತತ್ಥೇವ ಪತಿತ್ವಾ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಸಾ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಅನುಭವನ್ತೀ ತಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ದ್ವೇಪಿ

ದಾರಕೇ ವಾತವುಟ್ಠಿಂ ಅಸಹಮಾನೇ ವಿರವನ್ತೇ ಉರನ್ತರೇ ಕತ್ವಾ, ದ್ವೀಹಿ ಜಾಣುಕೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಚ ಭೂಮಿಂ ಉಪ್ಪೀಳೇತ್ವಾ ಯಥಾಠಿತಾವ ರತ್ತಿಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ವಿಭಾತಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ಮಂಸಪೇಸಿವಣ್ಣಂ ಏಕಂ ಪುತ್ತಂ ಪಿಲೋತಿಕಚುಮ್ಬಟಕೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇಹಿ ಉರೇಹಿ ಚ ಪರಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ, ಇತರಂ "ಏಹಿ, ತಾತ, ಪಿತಾ ತೇ ಇತೋ ಗತೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಸಾಮಿಕೇನ ಗತಮಗ್ಗೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ತಂ ವಮ್ಮಿಕಸಮೀಪೇ ಕಾಲಙ್ಕತಂ ನಿಸಿನ್ನಂ ದಿಸ್ವಾ "ಮಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಮ ಸಾಮಿಕೋ ಮತೋ"ತಿ ರೋದನ್ತೀ ಪರಿದೇವನ್ತೀ ಸಕಲರತ್ತಿಂ ದೇವೇನ ವುಟ್ಠತ್ತಾ ಜಣ್ಣುಕಪ್ಪಮಾಣಂ ಥನಪ್ಪಮಾಣಂ ಉದಕಂ ಸವನ್ತಿಂ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ನದಿಂ ಪತ್ವಾ, ಅತ್ತನೋ ಮನ್ದಬುದ್ಧಿತಾಯ ದುಬ್ಬಲತಾಯ ಚ ದ್ವೀಹಿ ದಾರಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಉದಕಂ ಓತರಿತುಂ ಅವಿಸಹನ್ತೀ ಜೇಟ್ಠಪುತ್ತಂ ಓರಿಮತೀರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಇತರಂ ಆದಾಯ ಪರತೀರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಖಾಭಙ್ಗಂ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪಿಲೋತಿಕಚುಮ್ಬಟಕೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ "ಇತರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಬಾಲಪುತ್ತಕಂ ಪಹಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಪುನಪ್ಪುನಂ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಓಲೋಕಯಮಾನಾ ನದಿಂ ಓತರತಿ।

ಅಥಸ್ಸಾ ನದೀಮಜ್ಝಂ ಗತಕಾಲೇ ಏಕೋ ಸೇನೋ ತಂ ದಾರಕಂ ದಿಸ್ವಾ "ಮಂಸಪೇಸೀ"ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ಆಕಾಸತೋ ಭಸ್ಸಿ। ಸಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಭೋ ಹತ್ಥೇ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ "ಸೂಸೂ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಮಹಾಸದ್ದಂ ನಿಚ್ಛಾರೇಸಿ। ಸೇನೋ ದೂರಭಾವೇನ ತಂ ಅನಾದಿಯನ್ತೋ ಕುಮಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವೇಹಾಸಂ ಉಪ್ಪತಿ। ಓರಿಮತೀರೇ ಠಿತೋ ಪುತ್ತೋ ಉಭೋ ಹತ್ಥೇ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮಹಾಸದ್ದಂ ನಿಚ್ಛಾರಯಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ "ಮಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತೀ"ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ವೇಗೇನ ಉದಕೇ ಪತಿ। ಇತಿ ಬಾಲಪುತ್ತಕೋ ಸೇನೇನ, ಜೇಟ್ಠಪುತ್ತಕೋ ಉದಕೇನ ಹತೋ। ಸಾ "ಏಕೋ ಮೇ ಪುತ್ತೋ ಸೇನೇನ ಗಹಿತೋ, ಏಕೋ ಉದಕೇನ ವೂಳ್ಹೋ, ಪನ್ಥೇ ಮೇ ಪತಿ ಮತೋ"ತಿ ರೋದನ್ತೀ ಪರಿದೇವನ್ತೀ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಸಾವತ್ಥಿತೋ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ಏಕಂ ಪುರಿಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ - "ಕತ್ಥ ವಾಸಿಕೋಸಿ, ತಾತಾ"ತಿ? "ಸಾವತ್ಥಿವಾಸಿಕೋಮ್ಹಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। "ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಅಸುಕವೀಥಿಯಂ ಅಸುಕಕುಲಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ಜಾನಾಸಿ, ತಾತಾ"ತಿ? "ಜಾನಾಮಿ, ಅಮ್ಮ, ತಂ ಪನ ಮಾ ಪುಚ್ಛಿ, ಅಞ್ಞಂ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ। "ಅಞ್ಞೇನ ಮೇ ಪಯೋಜನಂ ನತ್ಥಿ, ತದೇವ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ತಾತಾ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ತ್ವಂ ಅತ್ತನೋ ಅನಾಚಿಕ್ಖಿತುಂ ನ ದೇಸಿ, ಅಜ್ಜ ತೇ ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ದೇವೋ ವಸ್ಸನ್ತೋ ದಿಟ್ಠೋ"ತಿ? "ದಿಟ್ಠೋ ಮೇ, ತಾತ, ಮಯ್ಹಮೇವ ಸೋ ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ವುಟ್ಠೋ, ತಂ ಕಾರಣಂ ಪಚ್ಛಾ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ, ಏತಸ್ಮಿಂ ತಾವ ಮೇ ಸೇಟ್ಠಿಗೇಹೇ ಪವತ್ತಿಂ ಕಥೇಹೀ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ಅಜ್ಜ ರತ್ತಿಯಂ ಸೇಟ್ಠಿ ಚ ಭರಿಯಾ ಚ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೋ ಚಾತಿ ತಯೋಪಿ ಜನೇ ಅವತ್ಥರಮಾನಂ ಗೇಹಂ ಪತಿ, ತೇ ಏಕಚಿತಕಾಯಂ ಝಾಯನ್ತಿ, ಸ್ವಾಯಂ ಧೂಮೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। ಸಾ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ನಿವತ್ಥವತ್ಥಮ್ಪಿ ಪತಮಾನಂ ನ ಸಞ್ಜಾನಿ। ಸೋಕುಮ್ಮತ್ತತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಜಾತರೂಪೇನೇವ -

> "ಉಭೋ ಪುತ್ತಾ ಕಾಲಙ್ಕತಾ, ಪನ್ಥೇ ಮಯ್ಹಂ ಪತೀ ಮತೋ।
> ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಚ ಭಾತಾ ಚ, ಏಕಚಿತಮ್ಹಿ ಡಯ್ಹರೇ"ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೪೯೮) -

ವಿಲಪನ್ತೀ ಪರಿಬ್ಭಮತಿ।

ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಸ್ಸಾ ನಿವಾಸನಮತ್ತೇನಪಿ ಪಟೇನ ಅಚರಣತೋ ಪತಿತಾಚಾರತ್ತಾ **ಪಟಾಚಾರಾತ್ವೇವ** ಸಮಞ್ಞಾ ಅಹೋಸಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮನುಸ್ಸಾ "ಗಚ್ಛ, ಉಮ್ಮತ್ತಿಕೇ"ತಿ ಕೇಚಿ ಕಚವರಂ ಮತ್ಥಕೇ ಖಿಪನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇ ಪಂಸುಂ ಓಕಿರನ್ತಿ, ಅಪರೇ ಲೇಡ್ಡುಂ ಖಿಪನ್ತಿ। ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ಮಹಾಪರಿಸಾಮಜ್ಝೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ತಂ ತಥಾ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಞಾಣಪರಿಪಾಕಞ್ಚ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಯಥಾ ವಿಹಾರಾಭಿಮುಖೀ ಆಗಚ್ಛತಿ, ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ಪರಿಸಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಇಮಿಸ್ಸಾ ಉಮ್ಮತ್ತಿಕಾಯ ಇತೋ ಆಗನ್ತುಂ ಮಾದತ್ಥಾ"ತಿ ಆಹ। "ಭಗವಾ ಮಾ ನಂ ವಾರಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅವಿದೂರಟ್ಠಾನಂ ಆಗತಕಾಲೇ "ಸತಿಂ ಪಟಿಲಭ ಭಗಿನೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಾವದೇವ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವೇನ ಸತಿಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ ನಿವತ್ಥವತ್ಥಸ್ಸ ಪತಿತಭಾವಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ಉಪನಿಸಜ್ಜಾಯ ನಿಸೀದಿ। ಏಕೋ ಪುರಿಸೋ ಉತ್ತರಸಾಟಕಂ ಖಿಪಿ। ಸಾ ತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿತ್ವಾ, "ಭನ್ತೇ, ಅವಸ್ಸಯೋ ಮೇ ಹೋಥ, ಏಕಂ ಮೇ ಪುತ್ತಂ

ಸೇನೋ ಗಣ್ಹಿ, ಏಕೋ ಉದಕೇನ ವೂಳ್ಹೋ, ಪನ್ಥೇ ಪತಿ ಮತೋ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭಾತಾ ಚ ಗೇಹೇನ ಅವತ್ಥಟಾ ಮತಾ ಏಕಚಿತಕಸ್ಮಿಂ ಝಾಯನ್ತೀ"ತಿ ಸಾ ಸೋಕಕಾರಣಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಸತ್ಥಾ "ಪಟಾಚಾರೇ, ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿ, ತವ ಅವಸ್ಸಯೋ ಭವಿತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸೇವ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗತಾಸಿ। ಯಥಾ ಹಿ ತ್ವಂ ಇದಾನಿ ಪುತ್ತಾದೀನಂ ಮರಣನಿಮಿತ್ತಂ ಅಸ್ಸೂನಿ ಪವತ್ತೇಸಿ, ಏವಂ ಅನಮತಗ್ಗೇ ಸಂಸಾರೇ ಪುತ್ತಾದೀನಂ ಮರಣಹೇತು ಪವತ್ತಿತಂ ಅಸ್ಸು ಚತುನ್ನಂ ಮಹಾಸಮುದ್ದಾನಂ ಉದಕತೋ ಬಹುತರ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ -

> "ಚತೂಸು ಸಮುದ್ದೇಸು ಜಲಂ ಪರಿತ್ತಕಂ, ತತೋ ಬಹುಂ ಅಸ್ಸುಜಲಂ ಅನಪ್ಪಕಂ।
> ದುಕ್ಖೇನ ಫುಟ್ಠಸ್ಸ ನರಸ್ಸ ಸೋಚನಾ, ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ಅಮ್ಮ ತುವಂ ಪಮಜ್ಜಸೀ"ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ಅಟ್ಠ॰ ೧.೧೧೨ ಪಟಾಚಾರಾಥೇರೀವತ್ಥು) -

ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ಏವಂ ಸತ್ಥರಿ ಅನಮತಗ್ಗಪರಿಯಾಯಕಥಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೨೪-೧೨೬) ಕಥೇನ್ತೇ ತಸ್ಸಾ ಸೋಕೋ ತನುತರಭಾವಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ತನುಭೂತಸೋಕಂ ಞತ್ವಾ "ಪಟಾಚಾರೇ, ಪುತ್ತಾದಯೋ ನಾಮ ಪರಲೋಕಂ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ತಾಣಂ ವಾ ಲೇಣಂ ವಾ ಸರಣಂ ವಾ ಭವಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತೀ"ತಿ ವಿಜ್ಜಮಾನಾಪಿ ತೇ ನ ಸನ್ತಿ ಏವ, ತಸ್ಮಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಅತ್ತನೋ ಸೀಲಂ ವಿಸೋಧೇತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾನಗಾಮಿಮಗ್ಗೋಯೇವ ಸಾಧೇತಬ್ಬೋತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ -

> "ನ ಸನ್ತಿ ಪುತ್ತಾ ತಾಣಾಯ, ನ ಪಿತಾ ನಾಪಿ ಬನ್ಧವಾ।
> ಅನ್ತಕೇನಾಧಿಪನ್ನಸ್ಸ, ನತ್ಥಿ ಞಾತೀಸು ತಾಣತಾ॥
>
> "ಏತಮತ್ಥವಸಂ ಞತ್ವಾ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಸೀಲಸಂವುತೋ।
> ನಿಬ್ಬಾನಗಮನಂ ಮಗ್ಗಂ, ಖಿಪ್ಪಮೇವ ವಿಸೋಧಯೇ"ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೨೮೮-೨೮೯) -

ಇಮಾಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ದೇಸನಾವಸಾನೇ ಪಟಾಚಾರಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಸತ್ಥಾ ತಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ಸಾ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ ಉಪರಿಮಗ್ಗತ್ಥಾಯ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಘಟೇನ ಉದಕಂ ಆದಾಯ ಪಾದೇ ಧೋವನ್ತೀ ಉದಕಂ ಆಸಿಞ್ಚಿ। ತಂ ಥೋಕಂ ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಜ್ಜಿ, ದುತಿಯವಾರಂ ಆಸಿತ್ತಂ ತತೋ ದೂರಂ ಅಗಮಾಸಿ, ತತಿಯವಾರಂ ಆಸಿತ್ತಂ ತತೋಪಿ ದೂರತರಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸಾ ತದೇವ ಆರಮ್ಮಣಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಯೋ ವಯೇ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ "ಮಯಾ ಪಠಮಂ ಆಸಿತ್ತಉದಕಂ ವಿಯ ಇಮೇ ಸತ್ತಾ ಪಠಮವಯೇಪಿ ಮರನ್ತಿ, ತತೋ ದೂರಂ ಗತಂ ದುತಿಯವಾರಂ ಆಸಿತ್ತಂ ಉದಕಂ ವಿಯ ಮಜ್ಝಿಮವಯೇಪಿ, ತತೋ ದೂರತರಂ ಗತಂ ತತಿಯವಾರಂ ಆಸಿತ್ತಂ ಉದಕಂ ವಿಯ ಪಚ್ಛಿಮವಯೇಪಿ ಮರನ್ತಿಯೇವಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಸತ್ಥಾ ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಓಭಾಸಂ ಫರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸಮ್ಮುಖೇ ಠತ್ವಾ ಕಥೇನ್ತೋ ವಿಯ "ಏವಮೇತಂ, ಪಟಾಚಾರೇ, ಸಬ್ಬೇಪಿಮೇ ಸತ್ತಾ ಮರಣಧಮ್ಮಾ, ತಸ್ಮಾ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಉದಯಬ್ಬಯಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವತೋ ತಂ ಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸ ಏಕಾಹಮ್ಪಿ ಏಕಕ್ಖಣಮ್ಪಿ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ ಇಮಮತ್ಥಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ -

> "ಯೋ ಚ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವೇ, ಅಪಸ್ಸಂ ಉದಯಬ್ಬಯಂ।
> ಏಕಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ಪಸ್ಸತೋ ಉದಯಬ್ಬಯ"ನ್ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೧೧೩) -

ಗಾಥಮಾಹ। ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಪಟಾಚಾರಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೪೭೮-೫೧೧) -

“ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

“ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಮಹಾಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

“ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।
ತತೋ ಜಾತಪಸಾದಾಹಂ, ಉಪೇಸಿಂ ಸರಣಂ ಜಿನಂ॥

“ತತೋ ವಿನಯಧಾರೀನಂ, ಅಗ್ಗಂ ವಣ್ಣೇಸಿ ನಾಯಕೋ।
ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಲಜ್ಜಿನಿಂ ತಾದಿಂ, ಕಪ್ಪಾಕಪ್ಪವಿಸಾರದಂ॥

“ತದಾ ಮುದಿತಚಿತ್ತಾಹಂ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಕಙ್ಖಿನೀ।
ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ ದಸಬಲಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ಭೋಜಯಿತ್ವಾನ ಸತ್ತಾಹಂ, ದದಿತ್ವಾವ ತಿಚೀವರಂ।
ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಪಾದೇ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ಯಾ ತಯಾ ವಣ್ಣಿತಾ ವೀರ, ಇತೋ ಅಟ್ಠಮಕೇ ಮುನಿ।
ತಾದಿಸಾಹಂ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯದಿ ಸಿಜ್ಝತಿ ನಾಯಕ॥

“ತದಾ ಅವೋಚ ಮಂ ಸತ್ಥಾ, ಭದ್ದೇ ಮಾ ಭಾಯಿ ಅಸ್ಸಸ।
ಅನಾಗತಮ್ಹಿ ಅದ್ಧಾನೇ, ಲಚ್ಛಸೇ ತಂ ಮನೋರಥಂ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಪಟಾಚಾರಾತಿ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತದಾಹಂ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।

ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ತಸ್ಸಾಸಿಂ ತತಿಯಾ ಧೀತಾ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಇತಿ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಅಹಂ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಚ, ಖೇಮಾ ಭದ್ದಾ ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹಂ।
ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪುರವರೇ, ಇದ್ಧೇ ಫೀತೇ ಮಹದ್ಧನೇ॥

“ಯದಾ ಚ ಯೋಬ್ಬನೂಪೇತಾ, ವಿತಕ್ಕವಸಗಾ ಅಹಂ।
ನರಂ ಜಾರಪತಿಂ ದಿಸ್ವಾ, ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಏಕಪುತ್ತಪಸೂತಾಹಂ, ದುತಿಯೋ ಕುಚ್ಛಿಯಾ ಮಮ।
ತದಾಹಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ಓಕ್ಕಾಮೀತಿ ಸುನಿಚ್ಛಿತಾ॥

“ನಾರೋಚೇಸಿಂ ಪತಿಂ ಮಯ್ಹಂ, ತದಾ ತಮ್ಹಿ ಪವಾಸಿತೇ।
ಏಕಿಕಾ ನಿಗ್ಗತಾ ಗೇಹಾ, ಗನ್ತುಂ ಸಾವತ್ಥಿಮುತ್ತಮಂ॥

“ತತೋ ಮೇ ಸಾಮಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ, ಸಮ್ಭಾವೇಸಿ ಪಥೇ ಮಮಂ।
ತದಾ ಮೇ ಕಮ್ಮಜಾ ವಾತಾ, ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಅತಿದಾರುಣಾ॥

“ಉಟ್ಠಿತೋ ಚ ಮಹಾಮೇಘೋ, ಪಸೂತಿಸಮಯೇ ಮಮ।
ದಬ್ಬತ್ಥಾಯ ತದಾ ಗನ್ತ್ವಾ, ಸಾಮಿ ಸಪ್ಪೇನ ಮಾರಿತೋ॥

“ತದಾ ವಿಜಾತದುಕ್ಖೇನ, ಅನಾಥಾ ಕಪಣಾ ಅಹಂ।
ಕುನ್ನದಿಂ ಪೂರಿತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಸಕುಲಾಲಯಂ॥

“ಬಾಲಂ ಆದಾಯ ಅತರಿಂ, ಪಾರಕೂಲೇ ಚ ಏಕಕಂ।
ಸಾಯೇತ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ಪುತ್ತಂ, ಇತರಂ ತರಣಾಯಹಂ॥

“ನಿವತ್ತಾ ಉಕ್ಕುಸೋ ಹಾಸಿ, ತರುಣಂ ವಿಲಪನ್ತಕಂ।
ಇತರಞ್ಚ ವಹೀ ಸೋತೋ, ಸಾಹಂ ಸೋಕಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

“ಸಾವತ್ಥಿನಗರಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಸಜನೇ ಮತೇ।
ತದಾ ಅವೋಚಂ ಸೋಕಟ್ಟಾ, ಮಹಾಸೋಕಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

“ಉಭೋ ಪುತ್ತಾ ಕಾಲಙ್ಕತಾ, ಪನ್ಥೇ ಮಯ್ಹಂ ಪತೀ ಮತೋ।
ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಚ ಭಾತಾ ಚ, ಏಕಚಿತಮ್ಹಿ ಡಯ್ಹರೇ॥

“ತದಾ ಕಿಸಾ ಚ ಪಣ್ಡು ಚ, ಅನಾಥಾ ದೀನಮಾನಸಾ।
ಇತೋ ತತೋ ಭಮನ್ತೀಹಂ, ಅದ್ದಸಂ ನರಸಾರಥಿಂ॥

“ತತೋ ಅವೋಚ ಮಂ ಸತ್ಥಾ, ಪುತ್ತೇ ಮಾ ಸೋಚಿ ಅಸ್ಸಸ।
ಅತ್ತಾನಂ ತೇ ಗವೇಸಸ್ಸು, ಕಿಂ ನಿರತ್ಥಂ ವಿಹಞ್ಞಸಿ॥

“ನ ಸನ್ತಿ ಪುತ್ತಾ ತಾಣಾಯ, ನ ಞಾತೀ ನಾಪಿ ಬನ್ಧವಾ।
ಅನ್ತಕೇನಾಧಿಪನ್ನಸ್ಸ, ನತ್ಥಿ ಞಾತೀಸು ತಾಣತಾ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುನಿನೋ ವಾಕ್ಯಂ, ಪಠಮಂ ಫಲಮಜ್ಝಗಂ।
ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ ನಚಿರಂ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಪರಚಿತ್ತಾನಿ ಜಾನಾಮಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ವಿಸುದ್ಧಾಸಿಂ ಸುನಿಮ್ಮಲಾ॥

“ತತೋಹಂ ವಿನಯಂ ಸಬ್ಬಂ, ಸನ್ತಿಕೇ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಿನೋ।
ಉಗ್ಗಹಿಂ ಸಬ್ಬವಿತ್ಥಾರಂ, ಬ್ಯಾಹರಿಞ್ಚ ಯಥಾತಥಂ॥

“ಜಿನೋ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ।
ಅಗ್ಗಾ ವಿನಯಧಾರೀನಂ, ಪಟಾಚಾರಾವ ಏಕಿಕಾ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।

ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಸೇಕ್ಖಕಾಲೇ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉಪರಿವಿಸೇಸಸ್ಸ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತಾಕಾರಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ ಉದಾನವಸೇನ -

೧೧೨“ನಙ್ಗಲೇಹಿ ಕಸಂ ಖೇತ್ತಂ, ಬೀಜಾನಿ ಪವಪಂ ಛಮಾ।
ಪುತ್ತದಾರಾನಿ ಪೋಸೇನ್ತಾ, ಧನಂ ವಿನ್ದನ್ತಿ ಮಾಣವಾ॥

೧೧೩“ಕಿಮಹಂ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ।
ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಕುಸೀತಾ ಅನುದ್ಧತಾ॥

೧೧೪“ಪಾದೇ ಪಕ್ಖಾಲಯಿತ್ವಾನ, ಉದಕೇಸು ಕರೋಮಹಂ।
ಪಾದೋದಕಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾನ, ಥಲತೋ ನಿನ್ನಮಾಗತಂ॥

೧೧೫“ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂ, ಅಸ್ಸಂ ಭದ್ರಂವಜಾನಿಯಂ।
ತತೋ ದೀಪಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ವಿಹಾರಂ ಪಾವಿಸಿಂ ಅಹಂ।
ಸೇಯ್ಯಂ ಓಲೋಕಯಿತ್ವಾನ, ಮಞ್ಚಕಮ್ಹಿ ಉಪಾವಿಸಿಂ॥

೧೧೬“ತತೋ ಸೂಚಿಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ವಟ್ಟಿಂ ಓಕಸ್ಸಯಾಮಹಂ।
ಪದೀಪಸ್ಸೇವ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ವಿಮೋಕ್ಖೋ ಅಹು ಚೇತಸೋ”ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಸ**ನ್ತಿ ಕಸನ್ತಾ ಕಸಿಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾ। ಬಹುತ್ಥೇ ಹಿ ಇದಂ ಏಕವಚನಂ। **ಪವಪ**ನ್ತಿ ಬೀಜಾನಿ ವಪನ್ತಾ। **ಛಮಾ**ತಿ ಛಮಾಯಂ। ಭುಮ್ಮತ್ಥೇ ಹಿ ಇದಂ ಪಚ್ಚತ್ತವಚನಂ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಇಮೇ ಮಾಣವಾ ಸತ್ತಾ ನಙ್ಗಲೇಹಿ ಫಾಲೇಹಿ ಖೇತ್ತಂ ಕಸನ್ತಾ ಯಥಾಧಿಪ್ಪಾಯಂ ಖೇತ್ತಭೂಮಿಯಂ ಪುಬ್ಬಣ್ಣಾಪರಣ್ಣಭೇದಾನಿ ಬೀಜಾನಿ ವಪನ್ತಾ ತಂಹೇತು ತಂನಿಮಿತ್ತಂ ಅತ್ತಾನಂ ಪುತ್ತದಾರಾದೀನಿ ಪೋಸೇನ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಧನಂ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ। ಏವಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಯೋನಿಸೋ ಪಯುತ್ತೋ ಪಚ್ಚತ್ತಪುರಿಸಕಾರೋ ನಾಮ ಸಫಲೋ ಸಉದಯೋ।

ತತ್ಥ **ಕಿಮಹಂ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಕುಸೀತಾ ಅನುದ್ಧತಾ**ತಿ ಅಹಂ ಸುವಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ಆರದ್ಧವೀರಿಯತಾಯ ಅಕುಸೀತಾ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ಸುಸಮಾಹಿತಚಿತ್ತತಾಯ ಅನುದ್ಧತಾ ಚ ಹುತ್ವಾ ಚತುಸಚ್ಚಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಭಾವನಾಸಙ್ಖಾತಂ ಸತ್ಥು ಸಾಸನಂ ಕರೋನ್ತೀ ಕಸ್ಮಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಧಿಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ ಏವಾತಿ।

ಏವಂ ಪನ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಾದಧೋವನಉದಕೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಿ। ತೇನಾಹ **“ಪಾದೇ ಪಕ್ಖಾಲಯಿತ್ವಾನಾ”**ತಿಆದಿ । ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಅಹಂ ಪಾದೇ ಧೋವನ್ತೀ ಪಾದಪಕ್ಖಾಲನಹೇತು ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಆಸಿತ್ತೇಸು ಉದಕೇಸು ಥಲತೋ ನಿನ್ನಮಾಗತಂ ಪಾದೋದಕಂ ದಿಸ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕರೋಮಿ।

“ಯಥಾ ಇದಂ ಉದಕಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ, ಏವಂ ಸತ್ತಾನಂ ಆಯುಸಙ್ಖಾರಾ”ತಿ ಏವಂ ಅನಿಚ್ಚಲಕ್ಖಣಂ, ತದನುಸಾರೇನ ದುಕ್ಖಲಕ್ಖಣಂ, ಅನತ್ತಲಕ್ಖಣಞ್ಚ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇನ್ತೀ **ತತೋ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧೇಸಿಂ, ಅಸ್ಸಂ ಭದ್ರಂವಜಾನಿಯ**ನ್ತಿ ಯಥಾ ಅಸ್ಸಂ ಭದ್ರಂ ಆಜಾನಿಯಂ ಕುಸಲೋ ಸಾರಥಿ ಸುಖೇನ ಸಾರೇತಿ, ಏವಂ ಮಯ್ಹಂ ಚಿತ್ತಂ ಸುಖೇನೇವ

ಸಮಾಧೇಸಿಂ, ವಿಪಸ್ಸನಾಸಮಾಧಿನಾ ಸಮಾಹಿತಂ ಅಕಾಸಿಂ। ಏವಂ ಪನ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇನ್ತೀ ಉತುಸಪ್ಪಾಯನಿಜಿಗಿಸಾಯ ಓವರಕಂ ಪವಿಸನ್ತೀ ಅನ್ಧಕಾರವಿಧಮನತ್ಥಂ ದೀಪಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಬ್ಭಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದೀಪಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಞ್ಚಕೇ ನಿಸಿನ್ನಮತ್ತಾವ ದೀಪಂ ವಿಜ್ಝಾಪೇತುಂ ಅಗ್ಗಳಸೂಚಿಯಾ ದೀಪವಟ್ಟಿಂ ಆಕಡ್ಢಿಂ, ತಾವದೇವ ಉತುಸಪ್ಪಾಯಲಾಭೇನ ತಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಹಿತಂ ಅಹೋಸಿ, ವಿಪಸ್ಸನಾವೀಥಿಂ ಓತರಿ, ಮಗ್ಗೇನ ಘಟ್ಟೇಸಿ। ತತೋ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಬ್ಬಸೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - **"ತತೋ ದೀಪಂ ಗಹೇತ್ವಾನ...ಪೇ॰... ವಿಮೋಕ್ಖೋ ಅಹು ಚೇತಸೋ"**ತಿ। ತತ್ಥ **ಸೇಯ್ಯಂ ಓಲೋಕಯಿತ್ವಾನಾ**ತಿ ದೀಪಾಲೋಕೇನ ಸೇಯ್ಯಂ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ।

ಸೂಚಿನ್ತಿ ಅಗ್ಗಳಸೂಚಿಂ। **ವಟ್ಟಿಂ ಓಕಸ್ಸಯಾಮೀ**ತಿ ದೀಪಂ ವಿಜ್ಝಾಪೇತುಂ ತೇಲಾಭಿಮುಖಂ ದೀಪವಟ್ಟಿಂ ಆಕಡ್ಢೇಮಿ। **ವಿಮೋಕ್ಖೋ**ತಿ ಕಿಲೇಸೇಹಿ ವಿಮೋಕ್ಖೋ। ಸೋ ಪನ ಯಸ್ಮಾ ಪರಮತ್ಥತೋ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತತಿ, ತಸ್ಮಾ ವುತ್ತಂ **"ಚೇತಸೋ"**ತಿ। ಯಥಾ ಪನ ವಟ್ಟಿತೇಲಾದಿಕೇ ಪಚ್ಚಯೇ ಸತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಾರಹೋ ಪದೀಪೋ ತದಭಾವೇ ಅನುಪ್ಪಜ್ಜನತೋ ನಿಬ್ಬುತೋತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ಏವಂ ಕಿಲೇಸಾದಿಪಚ್ಚಯೇ ಸತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಾರಹಂ ಚಿತ್ತಂ ತದಭಾವೇ ಅನುಪ್ಪಜ್ಜನತೋ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ ಆಹ - "ಪದೀಪಸ್ಸೇವ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ವಿಮೋಕ್ಖೋ ಅಹು ಚೇತಸೋ"ತಿ।

ಪಟಾಚಾರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ತಿಂಸಮತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಮುಸಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾನಾತಿಆದಿಕಾ ತಿಂಸಮತ್ತಾನಂ ಥೇರೀನಂ ಗಾಥಾ। ತಾಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತಿಯೋ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉಪಚಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಕಕಮ್ಮಸಞ್ಚೋದಿತಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ವತ್ತಪಟಿವತ್ತಂ ಪರಿಪೂರೇನ್ತಿಯೋ ವಿಹರನ್ತಿ। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಪಟಾಚಾರಾಥೇರೀ ತಾಸಂ ಓವಾದಂ ದೇನ್ತೀ -

೧೧೭."ಮುಸಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಧಞ್ಞಂ ಕೋಟ್ಟೇನ್ತಿ ಮಾಣವಾ।
ಪುತ್ತದಾರಾನಿ ಪೋಸೇನ್ತಾ, ಧನಂ ವಿನ್ದನ್ತಿ ಮಾಣವಾ॥

೧೧೮."ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ, ಯಂ ಕತ್ವಾ ನಾನುತಪ್ಪತಿ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಪಾದಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ, ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸೀದಥ।
ಚೇತೋಸಮಥಮನುಯುತ್ತಾ, ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ - ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥಾಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಇಮೇ ಸತ್ತಾ ಜೀವಿತಹೇತು ಮುಸಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರೇಸಂ ಧಞ್ಞಂ ಕೋಟ್ಟೇನ್ತಿ, ಉದುಕ್ಖಲಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಏದಿಸಂ ನಿಹೀನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಪುತ್ತದಾರಂ ಪೋಸೇನ್ತಾ ಯಥಾರಹಂ ಧನಮ್ಪಿ ಸಂಹರನ್ತಿ। ತಂ ಪನ ನೇಸಂ ಕಮ್ಮಂ ನಿಹೀನಂ ಗಮ್ಮಂ ಪೋಥುಜ್ಜನಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಅನತ್ಥಸಞ್ಹಿತಞ್ಚ। ತಸ್ಮಾ ಏದಿಸಂ ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಪಪಞ್ಚಂ ವಜ್ಜೇತ್ವಾ **ಕರೋಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ** ಸಿಕ್ಖತ್ತಯಸಙ್ಖಾತಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ ಕರೋಥ ಸಮ್ಪಾದೇಥ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಾನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೇಥ। ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ - **"ಯಂ ಕತ್ವಾ ನಾನುತಪ್ಪತೀ"**ತಿ, ಯಸ್ಸ ಕರಣಹೇತು ಏತರಹಿ ಆಯತಿಞ್ಚ ಅನುತಾಪಂ ನಾಪಜ್ಜತಿ। ಇದಾನಿ ತಸ್ಸ ಕರಣೇ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಅನುಯೋಗವಿಧಿಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತುಂ, **"ಖಿಪ್ಪಂ ಪಾದಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ ಯಸ್ಮಾ ಅಧೋವಿತಪಾದಸ್ಸ ಅವಿಕ್ಖಾಲಿತಮುಖಸ್ಸ ಚ ನಿಸಜ್ಜಸುಖಂ ಉತುಸಪ್ಪಾಯಲಾಭೋ ಚ ನ ಹೋತಿ, ಪಾದೇ ಪನ ಧೋವಿತ್ವಾ ಮುಖಞ್ಚ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ತದುಭಯಂ ಲಭತಿ, ತಸ್ಮಾ **ಖಿಪ್ಪಂ** ಇಮಂ ಯಥಾಲದ್ಧಂ ಖಣಂ ಅವಿರಾಧೇನ್ತಿಯೋ

ಪಾದಾನಿ ಅತ್ತನೋ ಪಾದೇ ಧೋವಿತ್ವಾ **ಏಕಮನ್ತೇ** ವಿವಿತ್ತೇ ಓಕಾಸೇ **ನಿಸೀದಥ** ನಿಸಜ್ಜಥ। ಅಟ್ಠತಿಂಸಾಯ ಆರಮ್ಮಣೇಸು ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಚಿತ್ತರುಚಿಕೇ ಆರಮ್ಮಣೇ ಅತ್ತನೋ ಚಿತ್ತಂ ಉಪನಿಬನ್ಧಿತ್ವಾ **ಚೇತೋಸಮಥಮನುಯುತ್ತಾ** ಸಮಾಹಿತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಚತುಸಚ್ಚಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಭಾವನಾವಸೇನ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾಸನಂ ಓವಾದಂ ಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ **ಕರೋಥ** ಸಮ್ಪಾದೇಥಾತಿ।

ಅಥ ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಸ್ಸಾ ಥೇರಿಯಾ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಭಾವನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿಯೋ ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಚ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಓವಾದಗಾಥಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ -

೧೧೯."ತಸ್ಸಾ ತಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಪಟಾಚಾರಾಯ ಸಾಸನಂ।
ಪಾದೇ ಪಕ್ಖಾಲಯಿತ್ವಾನ, ಏಕಮನ್ತಂ ಉಪಾವಿಸುಂ।
ಚೇತೋಸಮಥಮನುಯುತ್ತಾ, ಅಕಂಸು ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ॥

೧೨೦."ರತ್ತಿಯಾ ಪುರಿಮೇ ಯಾಮೇ, ಪುಬ್ಬಜಾತಿಮನುಸ್ಸರುಂ।
ರತ್ತಿಯಾ ಮಜ್ಝಿಮೇ ಯಾಮೇ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯುಂ।
ರತ್ತಿಯಾ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಯಾಮೇ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಯುಂ॥

೧೨೧."ಉಟ್ಠಾಯ ಪಾದೇ ವನ್ದಿಂಸು, ಕತಾ ತೇ ಅನುಸಾಸನೀ।
ಇನ್ದಂವ ದೇವಾ ತಿದಸಾ, ಸಙ್ಗಾಮೇ ಅಪರಾಜಿತಂ।
ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ವಿಹಸ್ಸಾಮ, ತೇವಿಜ್ಜಾಮ್ಹ ಅನಾಸವಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿಂಸು।

ತತ್ಥ **ತಸ್ಸಾ ತಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಪಟಾಚಾರಾಯ ಸಾಸನನ್ತಿ** ತಸ್ಸಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಕಿಲೇಸಪಟಿಸತ್ತುಸಾಸನಟ್ಠೇನ ಸಾಸನಭೂತಂ ಓವಾದವಚನಂ, **ತಾ** ತಿಂಸಮತ್ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಸ್ಸುತ್ವಾ ಸಿರಸಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ।

ಉಟ್ಠಾಯ ಪಾದೇ ವನ್ದಿಂಸು, ಕತಾ ತೇ ಅನುಸಾಸನೀತಿ ಯಥಾಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತಂ ತಸ್ಸಾ ಸಾಸನಂ ಅಟ್ಠಿಂ ಕತ್ವಾ ಮನಸಿ ಕತ್ವಾ ಯಥಾಫಾಸುಕಟ್ಠಾನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಭಾವೇನ್ತಿಯೋ ಭಾವನಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಅಧಿಗತವಿಸೇಸಂ ಆರೋಚೇತುಂ ನಿಸಿನ್ನಾಸನತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾಥೇರಿ ತವಾನುಸಾಸನೀ ಯಥಾನುಸಿಟ್ಠಂ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಕತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಪಾದೇ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿಂಸು। **ಇನ್ದಂವ ದೇವಾ ತಿದಸಾ, ಸಙ್ಗಾಮೇ ಅಪರಾಜಿತನ್ತಿ** ದೇವಾಸುರಸಙ್ಗಾಮೇ ಅಪರಾಜಿತಂ ವಿಜಿತಾವಿಂ ಇನ್ದಂ ತಾವತಿಂಸಾ ದೇವಾ ವಿಯ ಮಹಾಥೇರಿ, ಮಯಂ ತಂ ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ವಿಹರಿಸ್ಸಾಮ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕತ್ತಬ್ಬಸ್ಸ ಅಭಾವತೋ। ತಸ್ಮಾ "ತೇವಿಜ್ಜಾಮ್ಹ ಅನಾಸವಾ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಕತಞ್ಞುಭಾವಂ ಪವೇದೇನ್ತೀ ಇದಮೇವ ತಾಸಂ ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಂ ಅಹೋಸಿ। ಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಅತ್ಥತೋ ಅವಿಭತ್ತಂ, ತಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ತಿಂಸಮತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ಚನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದುಗ್ಗತಾಹಂ ಪುರೇ ಆಸಿನ್ತಿಆದಿಕಾ ಚನ್ದಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ

ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಾಮೇ ಅಪಞ್ಞಾತಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ತಸ್ಸಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಂ ಕುಲಂ ಭೋಗೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಯಂ ಗತಂ। ಸಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ದುಕ್ಖೇನ ಜೀವತಿ। ಅಥ ತಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ಅಹಿವಾತರೋಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ತೇನಸ್ಸಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಞಾತಕಾ ಮರಣಬ್ಯಸನಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ಸಾ ಞಾತಿಕ್ಖಯೇ ಜಾತೇ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಜೀವಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಕಪಾಲಹತ್ಥಾ ಕುಲೇ ಕುಲೇ ವಿಚರಿತ್ವಾ ಲದ್ಧಲದ್ಧೇನ ಭಿಕ್ಖಾಹಾರೇನ ಯಾಪೇನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಭತ್ತವಿಸ್ಸಗ್ಗಟ್ಠಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಂ ದುಕ್ಖಿತಂ ಖುದ್ದಾಭಿಭೂತಂ ದಿಸ್ವಾನ ಸಞ್ಜಾತಕಾರುಞ್ಞಾ ಪಿಯಸಮುದಾಚಾರೇನ ಸಙ್ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ವಿಜ್ಜಮಾನೇನ ಉಪಚಾರಮನೋಹರೇನ ಆಹಾರೇನ ಸನ್ತಪ್ಪೇಸುಂ। ಸಾ ತಾಸಂ ಆಚಾರಸೀಲೇ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಸಾ ಥೇರೀ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇಸಿ। ಸಾ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಸಂಸಾರೇ ಚ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಪಬ್ಬಜಿ । ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಥೇರಿಯಾ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜನ್ತೀ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಞಾಣಸ್ಸ ಚ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ -

೧೨೨.“ದುಗ್ಗತಾಹಂ ಪುರೇ ಆಸಿಂ, ವಿಧವಾ ಚ ಅಪುತ್ತಿಕಾ।
ವಿನಾ ಮಿತ್ತೇಹಿ ಞಾತೀಹಿ, ಭತ್ತಚೋಳಸ್ಸ ನಾಧಿಗಂ॥

೧೨೩.“ಪತ್ತಂ ದಣ್ಡಞ್ಚ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ, ಭಿಕ್ಖಮಾನಾ ಕುಲಾ ಕುಲಂ।
ಸೀತುಣ್ಹೇನ ಚ ಡಯ್ಹನ್ತೀ, ಸತ್ತ ವಸ್ಸಾನಿ ಚಾರಿಹಂ॥

೧೨೪.“ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಪುನ ದಿಸ್ವಾನ, ಅನ್ನಪಾನಸ್ಸ ಲಾಭಿನಿಂ।
ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ ಅವೋಚಂ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

೧೨೫.“ಸಾ ಚ ಮಂ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ, ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ ಪಟಾಚಾರಾ।
ತತೋ ಮಂ ಓವದಿತ್ವಾನ, ಪರಮತ್ಥೇ ನಿಯೋಜಯಿ॥

೧೨೬.“ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಅಕಾಸಿಂ ಅನುಸಾಸನಿಂ।
ಅಮೋಘೋ ಅಯ್ಯಾಯೋವಾದೋ, ತೇವಿಜ್ಜಾಮ್ಹಿ ಅನಾಸವಾ”ತಿ॥ -

ಉದಾನವಸೇನ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ದುಗ್ಗತಾ**ತಿ ದಲಿದ್ದಾ। **ಪುರೇ**ತಿ ಪಬ್ಬಜಿತತೋ ಪುಬ್ಬೇ। ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಹಿ ಇಧ ಪುಗ್ಗಲೋ ಭೋಗೇಹಿ ಅಡ್ಢೋ ವಾ ದಲಿದ್ದೋ ವಾತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಗುಣೇಹಿ ಪನ ಅಯಂ ಥೇರೀ ಅಡ್ಢಾಯೇವ। ತೇನಾಹ “ದುಗ್ಗತಾಹಂ ಪುರೇ ಆಸಿ”ನ್ತಿ। **ವಿಧವಾ**ತಿ ಧವೋ ವುಚ್ಚತಿ ಸಾಮಿಕೋ, ತದಭಾವಾ ವಿಧವಾ, ಮತಪತಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಪುತ್ತಿಕಾ**ತಿ ಪುತ್ತರಹಿತಾ। **ವಿನಾ ಮಿತ್ತೇಹೀ**ತಿ ಮಿತ್ತೇಹಿ ಬನ್ಧವೇಹಿ ಚ ಪರಿಹೀನಾ ರಹಿತಾ। **ಭತ್ತಚೋಳಸ್ಸ ನಾಧಿಗ**ನ್ತಿ ಭತ್ತಸ್ಸ ಚೋಳಸ್ಸ ಚ ಪಾರಿಪೂರಿಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಿಂ, ಕೇವಲಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖಾಪಿಣ್ಡಸ್ಸ ಪಿಲೋತಿಕಾಖಣ್ಡಸ್ಸ ಚ ವಸೇನ ಘಾಸಚ್ಛಾದನಮತ್ತಮೇವ ಅಲತ್ಥನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ತೇನಾಹ “**ಪತ್ತಂ ದಣ್ಡಞ್ಚ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ**”ತಿಆದಿ।

ತತ್ಥ **ಪತ್ತ**ನ್ತಿ ಮತ್ತಿಕಾಭಾಜನಂ। **ದಣ್ಡ**ನ್ತಿ ಗೋಣಸುನಖಾದಿಪರಿಹರಣದಣ್ಡಕಂ। **ಕುಲಾ ಕುಲ**ನ್ತಿ ಕುಲತೋ ಕುಲಂ। **ಸೀತುಣ್ಹೇನ ಚ ಡಯ್ಹನ್ತೀ**ತಿ ವಸನಗೇಹಾಭಾವತೋ ಸೀತೇನ ಚ ಉಣ್ಹೇನ ಚ ಪೀಳಿಯಮಾನಾ।

ಭಿಕ್ಖುನಿನ್ತಿ ಪಟಾಚಾರಾಥೇರಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ಪುನಾ**ತಿ ಪಚ್ಛಾ, ಸತ್ತಸಂವಚ್ಛರತೋ ಅಪರಭಾಗೇ।

ಪರಮತ್ಥೇತಿ ಪರಮೇ ಉತ್ತಮೇ ಅತ್ಥೇ, ನಿಬ್ಬಾನಗಾಮಿನಿಯಾ ಪಟಿಪದಾಯ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಚ। **ನಿಯೋಜಯೀ**ತಿ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೀ ನಿಯೋಜೇಸಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಚನ್ದಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಕ್ಕನಿಪಾತೋ

೧. ಪಞ್ಚಸತಮತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಛಕ್ಕನಿಪಾತೇ **ಯಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನಾಸೀ**ತಿಆದಿಕಾ ಪಞ್ಚಸತಮತ್ತಾನಂ ಥೇರೀನಂ ಗಾಥಾ। ಇಮಾಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತಿಯೋ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉಪಚಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಪತಿಕುಲಂ ಆನೀತಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪುತ್ತೇ ಲಭಿತ್ವಾ ಘರಾವಾಸಂ ವಸನ್ತಿಯೋ ಸಮಾನಜಾತಿಕಸ್ಸ ತಾದಿಸಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಸಬ್ಬಾವ ಮತಪುತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ, ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಅಭಿಭೂತಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಾ ಅತ್ತನೋ ಸೋಕಕಾರಣಂ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಥೇರೀ ತಾಸಂ ಸೋಕಂ ವಿನೋದೇನ್ತೀ –

೧೨೭"ಯಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನಾಸಿ, ಆಗತಸ್ಸ ಗತಸ್ಸ ವಾ।
ತಂ ಕುತೋ ಚಾಗತಂ ಸತ್ತಂ, ಮಮ ಪುತ್ತೋತಿ ರೋದಸಿ॥

೧೨೮"ಮಗ್ಗಞ್ಚ ಖೋಸ್ಸ ಜಾನಾಸಿ, ಆಗತಸ್ಸ ಗತಸ್ಸ ವಾ।
ನ ನಂ ಸಮನುಸೋಚೇಸಿ, ಏವಂಧಮ್ಮಾ ಹಿ ಪಾಣಿನೋ॥

೧೨೯"ಅಯಾಚಿತೋ ತತಾಗಚ್ಛಿ, ನಾನುಞ್ಞಾತೋ ಇತೋ ಗತೋ।
ಕುತೋಚಿ ನೂನ ಆಗನ್ತ್ವಾ, ವಸಿತ್ವಾ ಕತಿಪಾಹಕಂ।
ಇತೋಪಿ ಅಞ್ಞೇನ ಗತೋ, ತತೋಪಞ್ಞೇನ ಗಚ್ಛತಿ॥

೧೩೦"ಪೇತೋ ಮನುಸ್ಸರೂಪೇನ, ಸಂಸರನ್ತೋ ಗಮಿಸ್ಸತಿ।
ಯಥಾಗತೋ ತಥಾ ಗತೋ, ಕಾ ತತ್ಥ ಪರಿದೇವನಾ"ತಿ॥ –

ಇಮಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ।

ತಾ ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿಂಸು। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿಯೋ ವಿಮುತ್ತಿಪರಿಪಾಚನೀಯಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಹಿಂಸು। ಅಥ ತಾ ಅಧಿಗತಾರಹತ್ತಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ "**ಯಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನಾಸೀ**"ತಿಆದಿಕಾಹಿ ಓವಾದಗಾಥಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ –

೧೩೧"ಅಬ್ಬಹೀ ವತ ಮೇ ಸಲ್ಲಂ, ದುದ್ದಸಂ ಹದಯಸ್ಸಿತಂ।
ಯಾ ಮೇ ಸೋಕಪರೇತಾಯ, ಪುತ್ತಸೋಕಂ ಬ್ಯಪಾನುದಿ॥

೧೩೨"ಸಾಜ್ಜ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹಸಲ್ಲಾಹಂ, ನಿಚ್ಛಾತಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತಾ।
ಬುದ್ಧಂ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಸಙ್ಘಞ್ಚ, ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಮುನಿ"ನ್ತಿ॥ –

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಅಭಾಸಿಂಸು।

ತತ್ಥ **ಯಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನಾಸಿ, ಆಗತಸ್ಸ ಗತಸ್ಸ ವಾ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಸತ್ತಸ್ಸ ಇಧ ಆಗತಸ್ಸ ಆಗತಮಗ್ಗಂ ವಾ ಇತೋ ಗತಸ್ಸ ಗತಮಗ್ಗಂ ವಾ ತ್ವಂ ನ ಜಾನಾಸಿ। ಅನನ್ತರಾ ಅತೀತಾನಾಗತಭವೂಪಪತ್ತಿಯೋ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ತಂ ಕುತೋ ಚಾಗತಂ ಸತ್ತ**ನ್ತಿ ತಂ ಏವಂ ಅವಿಞ್ಞಾತಾಗತಗತಮಗ್ಗಂ ಕುತೋಚಿ ಗತಿತೋ ಆಗತಮಗ್ಗಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೇನ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಅಕತಪರಿಚಯಸಮಾಗತಪುರಿಸಸದಿಸಂ ಸತ್ತಂ ಕೇವಲಂ ಮಮತ್ತಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಮಮ ಪುತ್ತೋತಿ ಕುತೋ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ರೋದಸಿ। ಅಪ್ಪಟಿಕಾರತೋ ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಚ ಅಕಾತಬ್ಬತೋ ನ ಏತ್ಥ ರೋದನಕಾರಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಮಗ್ಗಞ್ಚ ಖೋಸ್ಸ ಜಾನಾಸೀತಿ ಅಸ್ಸ ತವ ಪುತ್ತಾಭಿಮತಸ್ಸ ಸತ್ತಸ್ಸ ಆಗತಸ್ಸ ಆಗತಮಗ್ಗಞ್ಚ ಗತಸ್ಸ ಗತಮಗ್ಗಞ್ಚ ಅಥ ಜಾನೇಯ್ಯಾಸಿ। **ನ ನಂ ಸಮನುಸೋಚೇಸೀ**ತಿ ಏವಮ್ಪಿ ನಂ ನ ಸಮನುಸೋಚೇಯ್ಯಾಸಿ। ಕಸ್ಮಾ? **ಏವಂಧಮ್ಮಾ ಹಿ ಪಾಣಿನೋ,** ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮೇಪಿ ಹಿ ಸತ್ತಾನಂ ಸಬ್ಬೇಹಿ ಪಿಯೇಹಿ ಮನಾಪೇಹಿ ನಾನಾಭಾವಾ ವಿನಾಭಾವಾ ತತ್ಥ ವಸವತ್ತಿತಾಯ ಅಭಾವತೋ, ಪಗೇವ ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಂ।

ಅಯಾಚಿತೋ ತತಾಗಚ್ಛೀತಿ ತತೋ ಪರಲೋಕತೋ ಕೇನಚಿ ಅಯಾಚಿತೋ ಇಧ ಆಗಚ್ಛಿ। "ಆಗತೋ"ತಿಪಿ ಪಾಳಿ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ। **ನಾನುಞ್ಞಾತೋ ಇತೋ ಗತೋ**ತಿ ಇಧಲೋಕತೋ ಕೇನಚಿ ಅನನುಞ್ಞಾತೋ ಪರಲೋಕಂ ಗತೋ। **ಕುತೋಚೀ**ತಿ ನಿರಯಾದಿತೋ ಯತೋ ಕುತೋಚಿ ಗತಿತೋ। **ನೂನಾ**ತಿ ಪರಿಸಙ್ಕಾಯಂ । **ವಸಿತ್ವಾ ಕತಿಪಾಹಕ**ನ್ತಿ ಕತಿಪಯದಿವಸಮತ್ತಂ ಇಧ ವಸಿತ್ವಾ। **ಇತೋಪಿ ಅಞ್ಞೇನ ಗತೋ**ತಿ ಇತೋಪಿ ಭವತೋ ಅಞ್ಞೇನ ಗತೋ, ಇತೋ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಭವಂ ಪಟಿಸನ್ಧಿವಸೇನ ಉಪಗತೋ। **ತತೋಪಞ್ಞೇನ ಗಚ್ಛತೀ**ತಿ ತತೋಪಿ ಭವತೋ ಅಞ್ಞೇನ ಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಅಞ್ಞಮೇವ ಭವಂ ಉಪಗಮಿಸ್ಸತಿ।

ಪೇತೋತಿ ಅಪೇತೋ ತಂ ತಂ ಭವಂ ಉಪಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ತತೋ ಅಪಗತೋ। **ಮನುಸ್ಸರೂಪೇನಾ**ತಿ ನಿದಸ್ಸನಮತ್ತಮೇತಂ, ಮನುಸ್ಸಭಾವೇನ ತಿರಚ್ಛಾನಾದಿಭಾವೇನ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಂಸರನ್ತೋ**ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಉಪಪತ್ತಿವಸೇನ ಸಂಸರನ್ತೋ। **ಯಥಾಗತೋ ತಥಾ ಗತೋ**ತಿ ಯಥಾ ಅವಿಞ್ಞಾತಗತಿತೋ ಚ ಅನಾಮನ್ತೇತ್ವಾ ಆಗತೋ ತಥಾ ಅವಿಞ್ಞಾತಗತಿಕೋ ಅನನುಞ್ಞಾತೋವ ಗತೋ। **ಕಾ ತತ್ಥ ಪರಿದೇವನಾ**ತಿ ತತ್ಥ ತಾದಿಸೇ ಅವಸವತ್ತಿನಿ ಯಥಾಕಾಮಾವಚರೇ ಕಾ ನಾಮ ಪರಿದೇವನಾ, ಕಿಂ ಪರಿದೇವಿತೇನ ಪಯೋಜನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಏತ್ಥ ಚ ಆದಿತೋ ಚತಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ತೇಸಂ ಪಞ್ಚಮತ್ತಾನಂ ಇತ್ಥಿಸತಾನಂ ಸೋಕವಿನೋದನವಸೇನ ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಭಾಸಿತಾ। ತಸ್ಸಾ ಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅಧಿಗತವಿಸೇಸಾಹಿ ತಾಹಿ ಪಞ್ಚಸತಮತ್ತಾಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಛಪಿ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚೇಕಂ ಭಾಸಿತಾತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಾ।

ಪಞ್ಚಸತಾ ಪಟಾಚಾರಾತಿ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಲದ್ಧಓವಾದತಾಯ ಪಟಾಚಾರಾಯ ವುತ್ತಂ ಅವೇದಿಸುನ್ತಿ ಕತ್ವಾ "ಪಟಾಚಾರಾ"ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ।

ಪಞ್ಚಸತಮತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ವಾಸೇಟ್ಠೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಪುತ್ತಸೋಕೇನಹಂ ಅಟ್ಟಾತಿಆದಿಕಾ ವಾಸೇಟ್ಠಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಸಮಾನಜಾತಿಕಸ್ಸ ಕುಲಪುತ್ತಸ್ಸ ದಿನ್ನಾ ಪತಿಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸುಖಸಂವಾಸಂ ವಸನ್ತೀ ಏಕಂ ಪುತ್ತಂ ಲಭಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಆಧಾವಿತ್ವಾ ಪರಿಧಾವಿತ್ವಾ

ವಿಚರಣಕಾಲೇ ಕಾಲಂ ಕತೇ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ ಉಮ್ಮತ್ತಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಞಾತಕೇಸು ಸಾಮಿಕೇ ಚ ತಿಕಿಚ್ಛಂ ಕರೋನ್ತೇಸು ತೇಸಂ ಅಜಾನನ್ತಾನಂಯೇವ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಯತೋ ತತೋ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತೀ ಮಿಥಿಲಾನಗರಂ ಸಮ್ಪತ್ತಾ ತತ್ಥದ್ದಸ ಭಗವನ್ತಂ ಅನ್ತರವೀಥಿಯಂ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದನ್ತಂ ಗುತ್ತಂ ಸಂಯತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ನಾಗಂ। ದಿಸ್ವಾನ ಸಹ ದಸ್ಸನೇನ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವತೋ ಅಪಗತುಮ್ಮಾದಾ ಪಕತಿಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ ಸಂಖಿತ್ತೇನ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸಾ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸಂವೇಗಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಆಣಾಯ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೀ ವಾಯಮನ್ತೀ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣತಾಯ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೧೩೩"ಪುತ್ತಸೋಕೇನಹಂ ಅಟ್ಟಾ, ಖಿತ್ತಚಿತ್ತಾ ವಿಸಞ್ಞಿನೀ।
ನಗ್ಗಾ ಪಕಿಣ್ಣಕೇಸೀ ಚ, ತೇನ ತೇನ ವಿಚಾರಿಹಂ॥

೧೩೪"ವೀಥಿಸಙ್ಕಾರಕೂಟೇಸು, ಸುಸಾನೇ ರಥಿಯಾಸು ಚ।
ಅಚರಿಂ ತೀಣಿ ವಸ್ಸಾನಿ, ಖುಪ್ಪಿಪಾಸಾ ಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

೧೩೫"ಅಥದ್ದಸಾಸಿಂ ಸುಗತಂ, ನಗರಂ ಮಿಥಿಲಂ ಪತಿ।
ಅದನ್ತಾನಂ ದಮೇತಾರಂ, ಸಮ್ಬುದ್ಧಮಕುತೋಭಯಂ॥

೧೩೬"ಸಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲದ್ಧಾನ, ವನ್ದಿತ್ವಾನ ಉಪಾವಿಸಿಂ।
ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಗೋತಮೋ॥

೧೩೭"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಯುಞ್ಜನ್ತೀ ಸತ್ಥುವಚನೇ, ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿಂ ಪದಂ ಸಿವಂ॥

೧೩೮"ಸಬ್ಬೇ ಸೋಕಾ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಾ, ಪಹೀನಾ ಏತದನ್ತಿಕಾ।
ಪರಿಞ್ಞಾತಾ ಹಿ ಮೇ ವತ್ಥೂ, ಯತೋ ಸೋಕಾನ ಸಮ್ಭವೋ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಟ್ಟಾ**ತಿ ಅಟ್ಟಿತಾ। ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ, ಅಟ್ಟಿತಾ ಪೀಳಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಖಿತ್ತಚಿತ್ತಾ**ತಿ ಸೋಕುಮ್ಮಾದೇನ ಖಿತ್ತಹದಯಾ। ತತೋ ಏವ ಪಕತಿಸಞ್ಞಾಯ ವಿಗಮೇನ **ವಿಸಞ್ಞಿನೀ।** ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಾಭಾವತೋ ಅಪಗತವತ್ಥತಾಯ **ನಗ್ಗಾ।** ವಿಧುತಕೇಸತಾಯ **ಪಕಿಣ್ಣಕೇಸೀ। ತೇನ ತೇನಾ**ತಿ ಗಾಮೇನ ಗಾಮಂ ನಗರೇನ ನಗರಂ ವೀಥಿಯಾ ವೀಥಿಂ ವಿಚರಿಂ ಅಹಂ।

ಅಥಾತಿ ಪಚ್ಛಾ ಉಮ್ಮಾದಸಂವತ್ತನಿಯಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖಯೇ। **ಸುಗತ**ನ್ತಿ ಸೋಭನಗಮನತ್ತಾ ಸುನ್ದರಂ ಠಾನಂ ಗತತ್ತಾ ಸಮ್ಮಾ ಗದತ್ತಾ ಸಮ್ಮಾ ಚ ಗತತ್ತಾ ಸುಗತಂ ಭಗವನ್ತಂ। **ಮಿಥಿಲಂ ಪತೀ**ತಿ ಮಿಥಿಲಾಭಿಮುಖಂ, ಮಿಥಿಲಾನಗರಾಭಿಮುಖಂ ಗಚ್ಛನ್ತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಾತಿ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವೇನ ಉಮ್ಮಾದಂ ಪಹಾಯ ಅತ್ತನೋ ಪಕತಿಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ।

ಯುಞ್ಜನ್ತೀ ಸತ್ಥುವಚನೇತಿ ಸತ್ಥು ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನೇ ಯೋಗಂ ಕರೋನ್ತೀ ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜನ್ತೀ। **ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿಂ ಪದಂ ಸಿವ**ನ್ತಿ ಸಿವಂ ಖೇಮಂ ಚತೂಹಿ ಯೋಗೇಹಿ ಅನುಪದ್ದುತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪದಂ ಸಚ್ಛಿಅಕಾಸಿಂ।

ಏತದನ್ತಿಕಾತಿ ಏತಂ ಇದಾನಿ ಮಯಾ ಅಧಿಗತಂ ಅರಹತ್ತಂ ಅನ್ತೋ ಪರಿಯೋಸಾನಂ ಏತೇಸನ್ತಿ ಏತದನ್ತಿಕಾ, ಸೋಕಾ। ನ ದಾನಿ ತೇಸಂ ಸಮ್ಭವೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯತೋ ಸೋಕಾನ ಸಮ್ಭವೋತಿ** ಯತೋ ಅನ್ತೋನಿಜ್ಝಾನಲಕ್ಖಣಾನಂ ಸೋಕಾನಂ ಸಮ್ಭವೋ, ತೇಸಂ ಸೋಕಾನಂ ಪಞ್ಚುಪಾದಾನಕ್ಖನ್ಧಸಙ್ಖಾತಾ ವತ್ಥೂ ಅಧಿಟ್ಠಾನಾನಿ ಞಾತತೀರಣಪಹಾನಪರಿಞ್ಞಾಹಿ ಪರಿಞ್ಞಾತಾ। ತಸ್ಮಾ ಸೋಕಾ ಏತದನ್ತಿಕಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ವಾಸೇಟ್ಠೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಖೇಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದಹರಾ ತ್ವಂ ರೂಪವತೀತಿಆದಿಕಾ ಖೇಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಂ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಪರಾಧೀನವುತ್ತಿಕಾ ಪರೇಸಂ ದಾಸೀ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಪರೇಸಂ ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಕರಣೇನ ಜೀವಿಕಂ ಕಪ್ಪೇನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಅಗ್ಗಸಾವಕಂ ಸುಜಾತತ್ಥೇರಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ತಯೋ ಮೋದಕೇ ದತ್ವಾ ತಂದಿವಸಮೇವ ಅತ್ತನೋ ಕೇಸೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಥೇರಸ್ಸ ದಾನಂ ದತ್ವಾ "ಅನಾಗತೇ ಮಹಾಪಞ್ಞಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾವಿಕಾ ಭವೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಕತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಕಮ್ಮೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಛಕಾಮಸಗ್ಗೇ, ತೇಸಂ ತೇಸಂ ದೇವರಾಜೂನಂ ಮಹೇಸಿಭಾವೇನ ಉಪಪನ್ನಾ, ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇಪಿ ಅನೇಕವಾರಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ ಮಣ್ಡಲರಾಜೂನಞ್ಚ ಮಹೇಸಿಭಾವಂ ಉಪಗತಾ ಮಹಾಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸಂವೇಗಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ದಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೀ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಬಹುಜನಸ್ಸ ಧಮ್ಮಕಥನಾದಿನಾ ಪಞ್ಞಾಸಂವತ್ತನಿಯಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕಪ್ಪೇ ಭಗವತೋ ಚ ಕಕುಸನ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಚ ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ ಕಾಲೇ ವಿಭವಸಮ್ಪನ್ನೇ ಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಸಙ್ಘಾರಾಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇಸಿ।

ಭಗವತೋ ಪನ ಕಸ್ಸಪದಸಬಲಸ್ಸ ಕಾಲೇ ಕಿಕಿಸ್ಸ ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಸಬ್ಬಜೇಟ್ಠಿಕಾ ಸಮಣೀ ನಾಮ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ, ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸಂವೇಗಾ ಅಗಾರೇಯೇವ ಠಿತಾ, ವೀಸತಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾದೀಹಿ ಅತ್ತನೋ ಭಗಿನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಮಣೀಯಂ ಪರಿವೇಣಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇಸಿ। ಏವಮೇವ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಆಯತನಗತಂ ಉಳಾರಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಮದ್ದರಟ್ಠೇ ಸಾಕಲನಗರೇ ರಾಜಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಖೇಮಾತಿ**ಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ, ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಾ ಕಞ್ಚನಸನ್ನಿಭತ್ತಚಾ। ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರರಞ್ಞೋ ಗೇಹಂ ಗತಾ। ಸತ್ಥರಿ ವೇಳುವನೇ ವಿಹರನ್ತೇ ರೂಪಮತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ "ರೂಪೇ ದೋಸಂ ದಸ್ಸೇತೀ"ತಿ ಸತ್ಥು ದಸ್ಸನಾಯ ನ ಗಚ್ಛತಿ।

ರಾಜಾ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ವೇಳುವನಸ್ಸ ವಣ್ಣೇ ಪಕಾಸಾಪೇತ್ವಾ ದೇವಿಯಾ ವಿಹಾರದಸ್ಸನಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ಅಥ ದೇವೀ "ವಿಹಾರಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜಾನಂ ಪಟಿಪುಚ್ಛಿ। ರಾಜಾ "ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಆಗನ್ತುಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುರಿಸಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ - "ಬಲಕ್ಕಾರೇನಪಿ ದೇವಿಂ ದಸಬಲಂ ದಸ್ಸೇಥಾ"ತಿ। ದೇವೀ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿವಸಭಾಗಂ ಖೇಪೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತೇನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಅದಿಸ್ವಾವ ಗನ್ತುಂ ಆರದ್ಧಾ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಪುರಿಸಾ ಅನಿಚ್ಛನ್ತಿಮ್ಪಿ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ನಯಿಂಸು। ಸತ್ಥಾ ತಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ದೇವಚ್ಛರಾಸದಿಸಂ ಇತ್ಥಿಂ ನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾ ತಾಲಪಣ್ಣಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಬೀಜಯಮಾನಂ ಅಕಾಸಿ। ಖೇಮಾ ದೇವೀ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಏವರೂಪಾ ನಾಮ ದೇವಚ್ಛರಪಟಿಭಾಗಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಭಗವತೋ ಅವಿದೂರೇ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ಅಹಂ ಏತಾಸಂ ಪರಿಚಾರಿಕತಾಯಪಿ ನಪ್ಪಹೋಮಿ, ಮನಮ್ಪಿ ನಿಕ್ಕಾರಣಾ ಪಾಪಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸೇನ ನಟ್ಠಾ"ತಿ ನಿಮಿತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಮೇವ ಇತ್ಥಿಂ

ಓಲೋಕಯಮಾನಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಪಸ್ಸನ್ತಿಯಾವ ಸತ್ಥು ಅಧಿಟ್ಠಾನಬಲೇನ ಸಾ ಇತ್ಥೀ ಪಠಮವಯಂ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮಜ್ಝಿಮವಯಮ್ಪಿ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಪಚ್ಛಿಮವಯಂ ಪತ್ವಾ ಖಣ್ಡದನ್ತಾ ಪಲಿತಕೇಸಾ ವಲಿತ್ತಚಾ ಹುತ್ವಾ ಸದ್ಧಿಂ ತಾಲಪಣ್ಣೇನ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಪತಿ । ತತೋ ಖೇಮಾ ಕತಾಧಿಕಾರತ್ತಾ ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಏವಂವಿಧಮ್ಪಿ ಸರೀರಂ ಈದಿಸಂ ವಿಪತ್ತಿಂ ಪಾಪುಣಿ, ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ಸರೀರಂ ಏವಂಗತಿಕಮೇವ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಾಚಾರಂ ಞತ್ವಾ ಸತ್ಥಾ -

"ಯೇ ರಾಗರತ್ತಾನುಪತನ್ತಿ ಸೋತಂ, ಸಯಂ ಕತಂ ಮಕ್ಕಟಕೋವ ಜಾಲಂ।
ಏತಮ್ಪಿ ಛೇತ್ವಾನ ಪರಿಬ್ಬಜನ್ತಿ, ಅನಪೇಕ್ಖಿನೋ ಕಾಮಸುಖಂ ಪಹಾಯಾ"ತಿ॥ -

ಗಾಥಮಾಹ । ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣೀತಿ ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಆಗತಂ। ಅಪದಾನೇ ಪನ "ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ರಾಜಾನಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣೀ"ತಿ ಆಗತಂ। ತತ್ಥಾಯಂ **ಅಪದಾನಪಾಳಿ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೨೮೯-೩೮೩) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಮಾ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಮಹಾಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

"ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।
ತತೋ ಜಾತಪ್ಪಸಾದಾಹಂ, ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಜಿನಂ॥

"ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಚಾಹಂ, ಆಯಾಚಿತ್ವಾ ವಿನಾಯಕಂ।
ನಿಮನ್ತಯಿತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ, ಭೋಜಯಿಂ ಸಹಸಾವಕಂ॥

"ಅತಿಕ್ಕನ್ತೇ ಚ ಸತ್ತಾಹೇ, ಮಹಾಪಞ್ಞಾನಮುತ್ತಮಂ।
ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಏತದಗ್ಗಮ್ಹಿ, ಠಪೇಸಿ ನರಸಾರಥಿ॥

"ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಪುನೋ ತಸ್ಸ ಮಹೇಸಿನೋ।
ಕಾರಂ ಕತ್ವಾನ ತಂ ಠಾನಂ, ಪಣಿಪಚ್ಚ ಪಣೀದಹಿಂ॥

"ತತೋ ಮಮ ಜಿನೋ ಆಹ, ಸಿಜ್ಝತಂ ಪಣಿಧೀ ತವ।
ಸಸಙ್ಘೇ ಮೇ ಕತಂ ಕಾರಂ, ಅಪ್ಪಮೇಯ್ಯಫಲಂ ತಯಾ॥

"ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಏತದಗ್ಗಮನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಖೇಮಾ ನಾಮ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

"ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।

ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸೂಪಗಾ ಅಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಯಾಮಮಗಂ, ತತೋಹಂ ತುಸಿತಂ ಗತಾ।
ತತೋ ಚ ನಿಮ್ಮಾನರತಿಂ, ವಸವತ್ತಿಪುರಂ ತತೋ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವಾಹಸಾ।
ತತ್ಥ ತತ್ಥೇವ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸತ್ತೇ, ರಾಜೂನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿನಂ।
ಮಣ್ಡಲೀನಞ್ಚ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವೇಸು ಮನುಜೇಸು ಚ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸುಖಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ನೇಕಕಪ್ಪೇಸು ಸಂಸರಿಂ॥

“ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ವಿಪಸ್ಸೀ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಚಾರುದಸ್ಸನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮವಿಪಸ್ಸಕೋ॥

“ತಮಹಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ, ಉಪೇತ್ವಾ ನರಸಾರಥಿಂ।
ಧಮ್ಮಂ ಭಣಿತಂ ಸುತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ದಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ತಸ್ಸ ವೀರಸ್ಸ ಸಾಸನೇ।
ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ಯುತ್ತಯೋಗಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ॥

“ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಕುಸಲಾ, ಚತುಸಚ್ಚವಿಸಾರದಾ।
ನಿಪುಣಾ ಚಿತ್ತಕಥಿಕಾ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ತತೋ ಚುತಾಹಂ ತುಸಿತಂ, ಉಪಪನ್ನಾ ಯಸಸ್ಸಿನೀ।
ಅಭಿಭೋಮಿ ತಹಿಂ ಅಞ್ಞೇ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀಫಲೇನಹಂ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪನ್ನಾಹಂ, ಮಹಾಭೋಗಾ ಮಹದ್ಧನಾ।
ಮೇಧಾವಿನೀ ಸೀಲವತೀ, ವಿನೀತಪರಿಸಾಪಿ ಚ॥

“ಭವಾಮಿ ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ, ಯೋಗೇನ ಜಿನಸಾಸನೇ।
ಸಬ್ಬಾ ಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋ ಮಯ್ಹಂ, ಸುಲಭಾ ಮನಸೋ ಪಿಯಾ॥

“ಯೋಪಿ ಮೇ ಭವತೇ ಭತ್ತಾ, ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ಗತಾಯಪಿ।
ವಿಮಾನೇತಿ ನ ಮಂ ಕೋಚಿ, ಪಟಿಪತ್ತಿಬಲೇನ ಮೇ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ನಾಮೇನ ಕೋಣಾಗಮನೋ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ತದಾ ಹಿ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ, ಸುಸಮಿದ್ಧಕುಲಪ್ಪಜಾ।
ಧನಞ್ಜಾನೀ ಸುಮೇಧಾ ಚ, ಅಹಮ್ಪಿ ಚ ತಯೋ ಜನಾ॥

“ಸಙ್ಘಾರಾಮಮದಾಸಿಮ್ಹ, ದಾನಸಹಾಯಿಕಾ ಪುರೇ।
ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ವಿಹಾರಮ್ಪಿ, ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಕಾರಿಕಾ ಮಯಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮಯಂ ಸಬ್ಬಾ, ತಾವತಿಂಸೂಪಗಾ ಅಹುಂ।
ಯಸಸಾ ಅಗ್ಗತಂ ಪತ್ತಾ, ಮನುಸ್ಸೇಸು ತಥೇವ ಚ॥

“ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಕಪ್ಪಮ್ಹಿ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ತಸ್ಸಾಸಿಂ ಜೇಟ್ಠಿಕಾ ಧೀತಾ, ಸಮಣೀ ಇತಿ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತ ಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಅಹಂ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಚ, ಪಟಾಚಾರಾ ಚ ಕುಣ್ಡಲಾ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ಕದಾಚಿ ಸೋ ನರಾದಿಚ್ಚೋ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ ಅಬ್ಭುತಂ।
ಮಹಾನಿದಾನಸುತ್ತನ್ತಂ, ಸುತ್ವಾ ತಂ ಪರಿಯಾಪುಣಿಂ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಸಾಕಲಾಯ ಪುರುತ್ತಮೇ।
ರಞ್ಞೋ ಮದ್ದಸ್ಸ ಧೀತಾಮ್ಹಿ, ಮನಾಪಾ ದಯಿತಾ ಪಿಯಾ॥

“ಸಹ ಮೇ ಜಾತಮತ್ತಮ್ಹಿ, ಖೇಮಂ ತಮ್ಹಿ ಪುರೇ ಅಹು।

ತತೋ ಖೇಮಾತಿ ನಾಮಂ ಮೇ, ಗುಣತೋ ಉಪಪಜ್ಜಥ॥

“ಯದಾಹಂ ಯೋಬ್ಬನಂ ಪತ್ತಾ, ರೂಪಲಾವಞ್ಞಭೂಸಿತಾ।
ತದಾ ಅದಾಸಿ ಮಂ ತಾತೋ, ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸ್ಸ ರಾಜಿನೋ॥

“ತಸ್ಸಾಹಂ ಸುಪ್ಪಿಯಾ ಆಸಿಂ, ರೂಪಕೇಲಾಯನೇ ರತಾ।
ರೂಪಾನಂ ದೋಸವಾದೀತಿ, ನ ಉಪೇಸಿಂ ಮಹಾದಯಂ॥

“ಬಿಮ್ಬಿಸಾರೋ ತದಾ ರಾಜಾ, ಮಮಾನುಗ್ಗಹಬುದ್ಧಿಯಾ।
ವಣ್ಣಯಿತ್ವಾ ವೇಳುವನಂ, ಗಾಯಕೇ ಗಾಪಯೀ ಮಮಂ॥

“ರಮ್ಮಂ ವೇಳುವನಂ ಯೇನ, ನ ದಿಟ್ಠಂ ಸುಗತಾಲಯಂ।
ನ ತೇನ ನನ್ದನಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಇತಿ ಮಞ್ಞಾಮಸೇ ಮಯಂ॥

“ಯೇನ ವೇಳುವನಂ ದಿಟ್ಠಂ, ನರನನ್ದನನನ್ದನಂ।
ಸುದಿಟ್ಠಂ ನನ್ದನಂ ತೇನ, ಅಮರಿನ್ದಸುನನ್ದನಂ॥

“ವಿಹಾಯ ನನ್ದನಂ ದೇವಾ, ಓತರಿತ್ವಾ ಮಹೀತಲಂ।
ರಮ್ಮಂ ವೇಳುವನಂ ದಿಸ್ವಾ, ನ ತಪ್ಪನ್ತಿ ಸುವಿಮ್ಹಿತಾ॥

“ರಾಜಪುಞ್ಞೇನ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ, ಬುದ್ಧಪುಞ್ಞೇನ ಭೂಸಿತಂ।
ಕೋ ವತ್ತಾ ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸೇಸಂ, ವನಸ್ಸ ಗುಣಸಞ್ಚಯಂ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾ ವನಸಮಿದ್ಧಂ, ಮಮ ಸೋತಮನೋಹರಂ।
ದಟ್ಠುಕಾಮಾ ತಮುಯ್ಯಾನಂ, ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚಯಿಂ ತದಾ॥

“ಮಹತಾ ಪರಿವಾರೇನ, ತದಾ ಚ ಸೋ ಮಹೀಪತಿ।
ಮಂ ಪೇಸೇಸಿ ತಮುಯ್ಯಾನಂ, ದಸ್ಸನಾಯ ಸಮುಸ್ಸುಕಂ॥

“ಗಚ್ಛ ಪಸ್ಸ ಮಹಾಭೋಗೇ, ವನಂ ನೇತ್ತರಸಾಯನಂ।
ಯಂ ಸದಾ ಭಾತಿ ಸಿರಿಯಾ, ಸುಗತಾಭಾನುರಞ್ಜಿತಂ॥

“ಯದಾ ಚ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಮುನಿ, ಗಿರಿಬ್ಬಜಪುರುತ್ತಮಂ।
ಪವಿಟ್ಠೋಹಂ ತದಾಯೇವ, ವನಂ ದಟ್ಠುಮುಪಾಗಮಿಂ॥

“ತದಾ ತಂ ಫುಲ್ಲವಿಪಿನಂ, ನಾನಾಭಮರಕೂಜಿತಂ।
ಕೋಕಿಲಾಗೀತಸಹಿತಂ, ಮಯೂರಗಣನಚ್ಚಿತಂ॥

“ಅಪ್ಪಸದ್ದಮನಾಕಿಣ್ಣಂ, ನಾನಾಚಙ್ಕಮಭೂಸಿತಂ।
ಕುಟಿಮಣ್ಡಪಸಂಕಿಣ್ಣಂ, ಯೋಗೀವರವಿರಾಜಿತಂ॥

“ವಿಚರನ್ತೀ ಅಮಙ್ಞ್ಚಿಸ್ಸಂ, ಸಫಲಂ ನಯನಂ ಮಮ।
ತತ್ಥಾಪಿ ತರುಣಂ ಭಿಕ್ಖುಂ, ಯುತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ವಿಚಿನ್ತಯಿಂ॥

“ಈದಿಸೇ ವಿಪಿನೇ ರಮ್ಮೇ, ಠಿತೋಯಂ ನವಯೋಬ್ಬನೇ।
ವಸನ್ತಮಿವ ಕನ್ತೇನ, ರೂಪೇನ ಚ ಸಮನ್ವಿತೋ॥

“ನಿಸಿನ್ನೋ ರುಕ್ಖಮೂಲಮ್ಹಿ, ಮುಣ್ಡೋ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತೋ।
ಝಾಯತೇ ವತಯಂ ಭಿಕ್ಖು, ಹಿತ್ವಾ ವಿಸಯಜಂ ರತಿಂ॥

“ನನು ನಾಮ ಗಹಟ್ಠೇನ, ಕಾಮಂ ಭುತ್ವಾ ಯಥಾಸುಖಂ।
ಪಚ್ಛಾ ಜಿಣ್ಣೇನ ಧಮ್ಮೋಯಂ, ಚರಿತಬ್ಬೋ ಸುಭದ್ದಕೋ॥

“ಸುಞ್ಞಕನ್ತಿ ವಿದಿತ್ವಾನ, ಗನ್ಧಗೇಹಂ ಜಿನಾಲಯಂ।
ಉಪೇತ್ವಾ ಜಿನಮದ್ದಕ್ಖಂ, ಉದಯನ್ತಂ ವ ಭಾಕರಂ॥

“ಏಕಕಂ ಸುಖಮಾಸೀನಂ, ಬೀಜಮಾನಂ ವರಿತ್ಥಿಯಾ।
ದಿಸ್ವಾನೇವಂ ವಿಚಿನ್ತೇಸಿಂ, ನಾಯಂ ಲೂಖೋ ನರಾಸಭೋ॥

“ಸಾ ಕಞ್ಞಾ ಕನಕಾಭಾಸಾ, ಪದುಮಾನನಲೋಚನಾ।
ಬಿಮ್ಬೋಟ್ಠೀ ಕುನ್ದದಸನಾ, ಮನೋನೇತ್ತರಸಾಯನಾ॥

“ಹೇಮದೋಲಾಭಸವನಾ, ಕಲಿಕಾಕಾರಸುತ್ಥನೀ।
ವೇದಿಮಜ್ಝಾವ ಸುಸ್ಸೋಣೀ, ರಮ್ಭೋರು ಚಾರುಭೂಸನಾ॥

“ರತ್ತಂಸಕುಪಸಂಬ್ಯಾನಾ , ನೀಲಮಟ್ಠನಿವಾಸನಾ।
ಅತಪ್ಪನೇಯ್ಯರೂಪೇನ, ಹಾಸಭಾವಸಮನ್ವಿತಾ॥

“ದಿಸ್ವಾ ತಮೇವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿಂ, ಅಹೋಯಮಭಿರೂಪಿನೀ।
ನ ಮಯಾನೇನ ನೇತ್ತೇನ, ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ ಕುದಾಚನಂ॥

“ತತೋ ಜರಾಭಿಭೂತಾ ಸಾ, ವಿವಣ್ಣಾ ವಿಕತಾನನಾ।
ಭಿನ್ನದನ್ತಾ ಸೇತಸಿರಾ, ಸಲಾಲಾ ವದನಾಸುಚಿ॥

“ಸಂಖಿತ್ತಕಣ್ಣಾ ಸೇತಕ್ಖೀ, ಲಮ್ಬಾಸುಭಪಯೋಧರಾ।
ವಲಿವಿತತಸಬ್ಬಙ್ಗೀ, ಸಿರಾವಿತತದೇಹಿನೀ॥

“ನತಙ್ಗಾ ದಣ್ಡದುತಿಯಾ, ಉಪ್ಫಾಸುಲಿಕತಾ ಕಿಸಾ।
ಪವೇಧಮಾನಾ ಪತಿತಾ, ನಿಸ್ಸಸನ್ತೀ ಮುಹುಂ ಮುಹುಂ॥

“ತತೋ ಮೇ ಆಸಿ ಸಂವೇಗೋ, ಅಬ್ಭುತೋ ಲೋಮಹಂಸನೋ।

ಧಿರತ್ಥು ರೂಪಂ ಅಸುಚಿಂ, ರಮನ್ತೇ ಯತ್ಥ ಬಾಲಿಸಾ॥

“ತದಾ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ, ದಿಸ್ವಾ ಸಂವಿಗ್ಗಮಾನಸಂ।
ಉದಗ್ಗಚಿತ್ತೋ ಸುಗತೋ, ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಥ॥

“ಆತುರಂ ಅಸುಚಿಂ ಪೂತಿಂ, ಪಸ್ಸ ಖೇಮೇ ಸಮುಸ್ಸಯಂ।
ಉಗ್ಘರನ್ತಂ ಪಗ್ಘರನ್ತಂ, ಬಾಲಾನಂ ಅಭಿನನ್ದಿತಂ॥

“ಅಸುಭಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಭಾವೇಹಿ, ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ।
ಸತಿ ಕಾಯಗತಾ ತ್ಯತ್ಥು, ನಿಬ್ಬಿದಾ ಬಹುಲಾ ಭವ॥

“ಯಥಾ ಇದಂ ತಥಾ ಏತಂ, ಯಥಾ ಏತಂ ತಥಾ ಇದಂ।
ಅಜ್ಝತ್ತಞ್ಚ ಬಹಿದ್ಧಾ ಚ, ಕಾಯೇ ಛನ್ದಂ ವಿರಾಜಯ॥

“ಅನಿಮಿತ್ತಞ್ಚ ಭಾವೇಹಿ, ಮಾನಾನುಸಯಮುಜ್ಜಹ।
ತತೋ ಮಾನಾಭಿಸಮಯಾ, ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸಿ॥

“ಯೇ ರಾಗರತ್ತಾನುಪತನ್ತಿ ಸೋತಂ, ಸಯಂ ಕತಂ ಮಕ್ಕಟಕೋವ ಜಾಲಂ।
ಏತಮ್ಪಿ ಛೇತ್ವಾನ ಪರಿಬ್ಬಜನ್ತಿ, ಅನಪೇಕ್ಖಿನೋ ಕಾಮಸುಖಂ ಪಹಾಯ॥

“ತತೋ ಕಲ್ಲಿತಚಿತ್ತಂ ಮಂ, ಞತ್ವಾನ ನರಸಾರಥಿ।
ಮಹಾನಿದಾನಂ ದೇಸೇಸಿ, ಸುತ್ತನ್ತಂ ವಿನಯಾಯ ಮೇ॥

“ಸುತ್ವಾ ಸುತ್ತನ್ತಸೇಟ್ಠಂ ತಂ, ಪುಬ್ಬಸಞ್ಞಮನುಸ್ಸರಿಂ।
ತತ್ಥ ಠಿತಾವಹಂ ಸನ್ತೀ, ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯಿಂ॥

“ನಿಪತಿತ್ವಾ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ಪಾದಮೂಲಮ್ಹಿ ತಾವದೇ।
ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸನತ್ಥಾಯ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ನಮೋ ತೇ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವಿ, ನಮೋ ತೇ ಕರುಣಾಕರ।
ನಮೋ ತೇ ತಿಣ್ಣಸಂಸಾರ, ನಮೋ ತೇ ಅಮತಂ ದದ॥

“ದಿಟ್ಠಿಗಹನಪಕ್ಖನ್ದಾ, ಕಾಮರಾಗವಿಮೋಹಿತಾ।
ತಯಾ ಸಮ್ಮಾ ಉಪಾಯೇನ, ವಿನೀತಾ ವಿನಯೇ ರತಾ॥

“ಅದಸ್ಸನೇನ ವಿಭೋಗಾ, ತಾದಿಸಾನಂ ಮಹೇಸಿನಂ।
ಅನುಭೋನ್ತಿ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ, ಸತ್ತಾ ಸಂಸಾರಸಾಗರೇ॥

“ಯದಾಹಂ ಲೋಕಸರಣಂ, ಅರಣಂ ಅರಣನ್ತಗುಂ।
ನಾದ್ದಸಾಮಿ ಅದೂರಟ್ಠಂ, ದೇಸಯಾಮಿ ತಮಚ್ಚಯಂ॥

“ಮಹಾಹಿತಂ ವರದದಂ, ಅಹಿತೋತಿ ವಿಸಜ್ಜಿತಾ।
ನೋಪೇಸಿಂ ರೂಪನಿರತಾ, ದೇಸಯಾಮಿ ತಮಚ್ಚಯಂ॥

“ತದಾ ಮಧುರನಿಗ್ಘೋಸೋ, ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ ಜಿನೋ।
ಅವೋಚ ತಿಟ್ಠ ಖೇಮೇತಿ, ಸಿಞ್ಚನ್ತೋ ಅಮತೇನ ಮಂ॥

“ತದಾ ಪಣಮ್ಯ ಸಿರಸಾ, ಕತ್ವಾ ಚ ನಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ।
ಗನ್ತ್ವಾ ದಿಸ್ವಾ ನರಪತಿಂ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ಅಹೋ ಸಮ್ಮಾ ಉಪಾಯೋ ತೇ, ಚಿನ್ತಿತೋಯಮರಿನ್ದಮ।
ವನದಸ್ಸನಕಾಮಾಯ, ದಿಟ್ಠೋ ನಿಬ್ಬಾನತೋ ಮುನಿ॥

“ಯದಿ ತೇ ರುಚ್ಚತೇ ರಾಜ, ಸಾಸನೇ ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।
ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ ರೂಪೇಹಂ, ನಿಬ್ಬಿನ್ನಾ ಮುನಿವಾಣಿನಾ॥

“ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾನ, ತದಾಹ ಸ ಮಹೀಪತಿ।
ಅನುಜಾನಾಮಿ ತೇ ಭದ್ದೇ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ತವ ಸಿಜ್ಝತು॥

“ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತದಾ ಚಾಹಂ, ಅದ್ಧಮಾಸೇ ಉಪಟ್ಠಿತೇ।
ದೀಪೋದಯಞ್ಚ ಭೇದಞ್ಚ, ದಿಸ್ವಾ ಸಂವಿಗ್ಗಮಾನಸಾ॥

“ನಿಬ್ಬಿನ್ನಾ ಸಬ್ಬಸಙ್ಖಾರೇ, ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಕೋವಿದಾ।
ಚತುರೋಘೇ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಆಸಿಂ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಚಾಪಿ ಭವಾಮಹಂ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸ, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಪರಿಸುದ್ಧಂ ಮಮ ಞಾಣಂ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ॥

“ಕುಸಲಾಹಂ ವಿಸುದ್ಧೀಸು, ಕಥಾವತ್ಥುವಿಸಾರದಾ।
ಅಭಿಧಮ್ಮನಯಞ್ಞೂ ಚ, ವಸಿಪ್ಪತ್ತಾಮ್ಹಿ ಸಾಸನೇ॥

“ತತೋ ತೋರಣವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ, ರಞ್ಞಾ ಕೋಸಲಸಾಮಿನಾ।
ಪುಚ್ಛಿತಾ ನಿಪುಣೇ ಪಞ್ಹೇ, ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀ ಯಥಾತಥಂ॥

“ತದಾ ಸ ರಾಜಾ ಸುಗತಂ, ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ ಪುಚ್ಛಥ।

ತಥೇವ ಬುದ್ಧೋ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ, ಯಥಾ ತೇ ಬ್ಯಾಕತಾ ಮಯಾ॥

“ಜಿನೋ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ।
ಮಹಾಪಞ್ಞಾನಮಗ್ಗಾತಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ನರುತ್ತಮೋ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೨೮೯-೩೮೩)।

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವಿಹರನ್ತಿಯಾ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಥೇರಿಯಾ ಸತಿಪಿ ಅಞ್ಞಾಸಂ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರೀನಂ ಪಞ್ಞಾವೇಪುಲ್ಲಪ್ಪತ್ತಿಯಂ ತತ್ಥ ಪನ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಮಹಾಪಞ್ಞಾಭಾವೋ ಪಾಕಟೋ ಅಹೋಸಿ। ತಥಾ ಹಿ ನಂ ಭಗವಾ ಜೇತವನಮಹಾವಿಹಾರೇ ಅರಿಯಗಣಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಠಾನನ್ತರೇ ಠಪೇನ್ತೋ “ಏತದಗ್ಗಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಮ ಸಾವಿಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಮಹಾಪಞ್ಞಾನಂ ಯದಿದಂ ಖೇಮಾ”ತಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೨೩೫-೨೩೬) ಮಹಾಪಞ್ಞತಾಯ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ತಂ ಏಕದಿವಸಂ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸಿನ್ನಂ ಮಾರೋ ಪಾಪಿಮಾ ತರುಣರೂಪೇನ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಕಾಮೇಹಿ ಪಲೋಭೇನ್ತೋ -

೧೩೯.“ದಹರಾ ತ್ವಂ ರೂಪವತೀ, ಅಹಮ್ಪಿ ದಹರೋ ಯುವಾ।
ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೇನ ತುರಿಯೇನ, ಏಹಿ ಖೇಮೇ ರಮಾಮಸೇ”ತಿ॥ - ಗಾಥಮಾಹ ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಖೇಮೇ, ತ್ವಂ ತರುಣಪ್ಪತ್ತಾ, ಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತಾ ರೂಪಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಅಹಮ್ಪಿ ತರುಣೋ ಯುವಾ, ತಸ್ಮಾ ಮಯಂ ಯೋಬ್ಬಞ್ಞಂ ಅಖೇಪೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೇನ ತುರಿಯೇನ ವಜ್ಜಮಾನೇನ ಏಹಿ ಕಾಮಖಿಡ್ಡಾರತಿಯಾ ರಮಾಮ ಕೀಳಾಮಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾ ಕಾಮೇಸು ಸಬ್ಬಧಮ್ಮೇಸು ಚ ಅತ್ತನೋ ವಿರತ್ತಭಾವಂ ತಸ್ಸ ಚ ಮಾರಭಾವಂ ಅತ್ತಾಭಿನಿವೇಸೇಸು ಸತ್ತೇಸು ಅತ್ತನೋ ಥಾಮಗತಂ ಅಪ್ಪಸಾದಂ ಕತಕಿಚ್ಚತಞ್ಚ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ -

೧೪೦.“ಇಮಿನಾ ಪೂತಿಕಾಯೇನ, ಆತುರೇನ ಪಭಙ್ಗುನಾ।
ಅಟ್ಟಿಯಾಮಿ ಹರಾಯಾಮಿ, ಕಾಮತಣ್ಹಾ ಸಮೂಹತಾ॥

೧೪೧.“ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ಖನ್ಧಾಸಂ ಅಧಿಕುಟ್ಟನಾ।
ಯಂ ತ್ವಂ ಕಾಮರತಿಂ ಬ್ರೂಸಿ, ಅರತೀ ದಾನಿ ಸಾ ಮಮ॥

೧೪೨.“ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕ॥

೧೪೩.“ನಕ್ಖತ್ತಾನಿ ನಮಸ್ಸನ್ತಾ, ಅಗ್ಗಿಂ ಪರಿಚರಂ ವನೇ।
ಯಥಾಭುಚ್ಚಮಜಾನನ್ತಾ, ಬಾಲಾ ಸುದ್ಧಿಮಮಞ್ಞಥ॥

೧೪೪.“ಅಹಞ್ಚ ಖೋ ನಮಸ್ಸನ್ತೀ, ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಪುರಿಸುತ್ತಮಂ।
ಪಮುತ್ತಾ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖೇಹಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ”ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಅಗ್ಗಿಂ ಪರಿಚರಂ ವನೇ**ತಿ ತಪೋವನೇ ಅಗ್ಗಿಹುತ್ತಂ ಪರಿಚರನ್ತೋ। **ಯಥಾಭುಚ್ಚಮಜಾನನ್ತಾ**ತಿ ಪವತ್ತಿಯೋ ಯಥಾಭೂತಂ ಅಪರಿಜಾನನ್ತಾ। ಸೇಸಮೇತ್ಥ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಖೇಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ.

೪. ಸುಜಾತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಲಙ್ಕತಾ ಸುವಸನಾತಿಆದಿಕಾ ಸುಜಾತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ. ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾಕೇತನಗರೇ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಸಮಾನಜಾತಿಕಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತಸ್ಸ ದಿನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಪತಿಕುಲಂ ಗತಾ. ತತ್ಥ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸುಖಸಂವಾಸಂ ವಸನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಕ್ಖತ್ತಕೀಳಂ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಪರಿಜನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ನಗರಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ ಅಞ್ಜನವನೇ ಸತ್ಥಾರಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ. ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಅನುಪುಬ್ಬಿಂ ಕಥಂ ಕಥೇತ್ವಾ ಕಲ್ಲಚಿತ್ತತಂ ಞತ್ವಾ ಉಪರಿ ಸಾಮುಕ್ಕಂಸಿಕಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಪಕಾಸೇಸಿ. ಸಾ ದೇಸನಾವಸಾನೇ ಅತ್ತನೋ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಚ , ಸತ್ಥು ಚ ದೇಸನಾವಿಲಾಸೇನ ಯಥಾನಿಸಿನ್ನಾವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಮಿಕಞ್ಚ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಚ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಸತ್ಥುಆಣಾಯ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿ. ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೧೪೫.“ಅಲಙ್ಕತಾ ಸುವಸನಾ, ಮಾಲಿನೀ ಚನ್ದನೋಕ್ಖಿತಾ.
ಸಬ್ಬಾಭರಣಸಞ್ಛನ್ನಾ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತಾ.

೧೪೬.“ಅನ್ನಂ ಪಾನಞ್ಚ ಆದಾಯ, ಖಜ್ಜಂ ಭೋಜ್ಜಂ ಅನಪ್ಪಕಂ.
ಗೇಹತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾನ, ಉಯ್ಯಾನಮಭಿಹಾರಯಿಂ.

೧೪೭.“ತತ್ಥ ರಮಿತ್ವಾ ಕೀಳಿತ್ವಾ, ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ ಸಕಂ ಘರಂ.
ವಿಹಾರಂ ದಟ್ಠುಂ ಪಾವಿಸಿಂ, ಸಾಕೇತೇ ಅಞ್ಜನಂ ವನಂ.

೧೪೮.“ದಿಸ್ವಾನ ಲೋಕಪಜ್ಜೋತಂ, ವನ್ದಿತ್ವಾನ ಉಪಾವಿಸಿಂ.
ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಚಕ್ಖುಮಾ.

೧೪೯.“ಸುತ್ವಾ ಚ ಖೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ಸಚ್ಚಂ ಸಮ್ಪಟಿವಿಜ್ಝಹಂ.
ತತ್ಥೇವ ವಿರಜಂ ಧಮ್ಮಂ, ಫುಸಯಿಂ ಅಮತಂ ಪದಂ.

೧೫೦.“ತತೋ ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ.
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಅಮೋಘಂ ಬುದ್ಧಸಾಸನ”ನ್ತಿ. –

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ.

ತತ್ಥ **ಅಲಙ್ಕತಾ**ತಿ ವಿಭೂಸಿತಾ. ತಂ ಪನ ಅಲಙ್ಕತಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇತುಂ “**ಸುವಸನಾ ಮಾಲಿನೀ ಚನ್ದನೋಕ್ಖಿತಾ**”ತಿ ವುತ್ತಂ. ತತ್ಥ **ಮಾಲಿನೀ**ತಿ ಮಾಲಾಧಾರಿನೀ. **ಚನ್ದನೋಕ್ಖಿತಾ**ತಿ ಚನ್ದನಾನುಲಿತ್ತಾ. **ಸಬ್ಬಾಭರಣಸಞ್ಛನ್ನಾ**ತಿ ಹತ್ಥೂಪಗಾದೀಹಿ ಸಬ್ಬೇಹಿ ಆಭರಣೇಹಿ ಅಲಙ್ಕಾರವಸೇನ ಸಞ್ಛಾದಿತಸರೀರಾ.

ಅನ್ನಂ ಪಾನಞ್ಚ ಆದಾಯ, ಖಜ್ಜಂ ಭೋಜ್ಜಂ ಅನಪ್ಪಕನ್ತಿ ಸಾಲಿಓದನಾದಿಅನ್ನಂ, ಅಮ್ಬಪಾನಾದಿಪಾನಂ, ಪಿಟ್ಠಖಾದನೀಯಾದಿಖಜ್ಜಂ, ಅವಸಿಟ್ಠಂ ಆಹಾರಸಞ್ಞಾತಂ ಭೋಜ್ಜಞ್ಚ ಪಹೂತಂ ಗಹೇತ್ವಾ। **ಉಯ್ಯಾನಮಭಿಹಾರಯಿನ್ತಿ** ನಕ್ಖತ್ತಕೀಳಾವಸೇನ ಉಯ್ಯಾನಂ ಉಪನೇಸಿಂ। ಅನ್ನಪಾನಾದಿಂ ತತ್ಥ ಆನೇತ್ವಾ ಸಹ ಪರಿಜನೇನ ಕೀಳನ್ತೀ ರಮನ್ತೀ ಪರಿಚಾರೇಸಿನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಸಾಕೇತೇ ಅಞ್ಜನಂ ವನನ್ತಿ ಸಾಕೇತಸಮೀಪೇ ಅಞ್ಜನವನೇ ವಿಹಾರಂ ಪಾವಿಸಿಂ।

ಲೋಕಪಜ್ಜೋತನ್ತಿ ಞಾಣಪಜ್ಜೋತೇನ ಲೋಕಸ್ಸ ಪಜ್ಜೋತಭೂತಂ।

ಫುಸಯಿನ್ತಿ ಫುಸಿಂ, ಅಧಿಗಚ್ಛಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸುಜಾತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಅನೋಪಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಉಚ್ಚೇ ಕುಲೇತಿಆದಿಕಾ ಅನೋಪಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಮುತ್ತಿಪರಿಪಾಚನೀಯೇ ಧಮ್ಮೇ ಪರಿಬ್ರೂಹಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾಕೇತನಗರೇ ಮಜ್ಝಸ್ಸ ನಾಮ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ **ಅನೋಪಮಾತಿ** ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಬಹೂ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತಾ ರಾಜಮಹಾಮತ್ತಾ ರಾಜಾನೋ ಚ ಪಿತು ದೂತಂ ಪಾಹೇಸುಂ – “ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಅನೋಪಮಂ ದೇಹಿ, ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ತೇ ದಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ। ಸಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ “ಘರಾವಾಸೇನ ಮಯ್ಹಂ ಅತ್ಥೋ ನತ್ಥೀ”ತಿ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ದೇಸನಾನುಸಾರೇನ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಆರಭಿತ್ವಾ ತಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇನ್ತೀ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ತತಿಯಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಸತ್ಥುಆಣಾಯ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೧೫೧“ಉಚ್ಚೇ ಕುಲೇ ಅಹಂ ಜಾತಾ, ಬಹುವಿತ್ತೇ ಮಹದ್ಧನೇ।
ವಣ್ಣರೂಪೇನ ಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಧೀತಾ ಮಜ್ಝಸ್ಸ ಅತ್ರಜಾ॥

೧೫೨“ಪತ್ಥಿತಾ ರಾಜಪುತ್ತೇಹಿ, ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೇಹಿ ಗಿಜ್ಝಿತಾ।
ಪಿತು ಮೇ ಪೇಸಯೀ ದೂತಂ, ದೇಥ ಮಯ್ಹಂ ಅನೋಪಮಂ॥

೧೫೩“ಯತ್ತಕಂ ತುಲಿತಾ ಏಸಾ, ತುಯ್ಹಂ ಧೀತಾ ಅನೋಪಮಾ।
ತತೋ ಅಟ್ಠಗುಣಂ ದಸ್ಸಂ, ಹಿರಞ್ಞಂ ರತನಾನಿ ಚ॥

೧೫೪“ಸಾಹಂ ದಿಸ್ವಾನ ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಲೋಕಜೇಟ್ಠಂ ಅನುತ್ತರಂ।
ತಸ್ಸ ಪಾದಾನಿ ವನ್ದಿತ್ವಾ, ಏಕಮನ್ತಂ ಉಪಾವಿಸಿಂ॥

೧೫೫“ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಗೋತಮೋ।
ನಿಸಿನ್ನಾ ಆಸನೇ ತಸ್ಮಿಂ, ಫುಸಯಿಂ ತತಿಯಂ ಫಲಂ॥

೧೫೬.“ತತೋ ಕೇಸಾನಿ ಛೇತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಅಜ್ಜ ಮೇ ಸತ್ತಮೀ ರತ್ತಿ, ಯತೋ ತಣ್ಹಾ ವಿಸೇಸಿತಾ”ತಿ॥ –

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಉಚ್ಚೇ ಕುಲೇ**ತಿ ಉಳಾರತಮೇ ವೇಸ್ಸಕುಲೇ। **ಬಹುವಿತ್ತೇ**ತಿ ಅಲಙ್ಕಾರಾದಿಪಹೂತವಿತ್ತೂಪಕರಣೇ। **ಮಹದ್ಧನೇ**ತಿ ನಿಧಾನಗತಸ್ಸೇವ ಚತ್ತಾರೀಸಕೋಟಿಪರಿಮಾಣಸ್ಸ ಮಹತೋ ಧನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿಭಾವೇನ ಮಹದ್ಧನೇ ಅಹಂ ಜಾತಾತಿ ಯೋಜನಾ। **ವಣ್ಣರೂಪೇನ ಸಮ್ಪನ್ನಾ**ತಿ ವಣ್ಣಸಮ್ಪನ್ನಾ ಚೇವ ರೂಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಚ, ಸಿನಿದ್ಧಭಾಸುರಾಯ ಛವಿಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ವತ್ಥಾಭರಣಾದಿಸರೀರಾವಯವಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಧೀತಾ ಮಜ್ಝಸ್ಸ ಅತ್ರಜಾ**ತಿ ಮಜ್ಝನಾಮಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಓರಸಾ ಧೀತಾ।

ಪತ್ಥಿತಾ ರಾಜಪುತ್ತೇಹೀತಿ “ಕಥಂ ನು ಖೋ ತಂ ಲಭೇಯ್ಯಾಮಾ”ತಿ ರಾಜಕುಮಾರೇಹಿ ಅಭಿಪತ್ಥಿತಾ। **ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೇಹಿ ಗಿಜ್ಝಿತಾ**ತಿ ತಥಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಮಾರೇಹಿಪಿ ಅಭಿಗಿಜ್ಝಿತಾ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಿತಾ। **ದೇಥ ಮಯ್ಹಂ ಅನೋಪಮ**ನ್ತಿ ರಾಜಪುತ್ತಾದಯೋ “ದೇಥ ಮಯ್ಹಂ ಅನೋಪಮಂ ದೇಥ ಮಯ್ಹ”ನ್ತಿ ಪಿತು ಸನ್ತಿಕೇ ದೂತಂ ಪೇಸಯಿಂಸು।

ಯತ್ತಕಂ ತುಲಿತಾ ಏಸಾತಿ “ತುಯ್ಹಂ ಧೀತಾ ಅನೋಪಮಾ ಯತ್ತಕಂ ಧನಂ ಅಗ್ಘತೀ”ತಿ ತುಲಿತಾ ಲಕ್ಖಣಞ್ಞೂಹಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾ, “ತತೋ ಅಟ್ಠಗುಣಂ ದಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಪಿತು ಮೇ ಪೇಸಯಿ ದೂತನ್ತಿ ಯೋಜನಾ। ಸೇಸಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಅನೋಪಮಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಬುದ್ಧ ವೀರ ನಮೋ ತ್ಯತ್ಥೂತಿಆದಿಕಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ರತ್ತಞ್ಞೂನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ದಾನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರಿತ್ವಾ, ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಚ ಭಗವತೋ ಅನ್ತರೇ ಅಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಭಗವತೋ ಬುದ್ಧಸುಞ್ಞೇ ಲೋಕೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ದಾಸಿಸತಾನಂ ಜೇಟ್ಠಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಅಥ ಸಾ ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಸಮಯೇ ಪಞ್ಚ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ನನ್ದಮೂಲಕಪಬ್ಭಾರತೋ ಇಸಿಪತನೇ ಓತರಿತ್ವಾ, ನಗರೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಇಸಿಪತನಮೇವ ಗನ್ತ್ವಾ, ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಸಮಯೇ ಕುಟಿಯಾ ಅತ್ಥಾಯ ಹತ್ಥಕಮ್ಮಂ ಪರಿಯೇಸನ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ, ತಾ ದಾಸಿಯೋ ತಾಸಂ ಅತ್ತನೋ ಚ ಸಾಮಿಕೇ ಸಮಾದಪೇತ್ವಾ ಚಙ್ಕಮಾದಿಪರಿವಾರಸಮ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಚ ಕುಟಿಯೋ ಕಾರೇತ್ವಾ, ಮಞ್ಚಪೀಠಪಾನೀಯಪರಿಭೋಜನೀಯಭಾಜನಾದೀನಿ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ತೇಮಾಸಂ ತತ್ಥೇವ ವಸನತ್ಥಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ವಾರಭಿಕ್ಖಂ ಪಟ್ಠಪೇಸುಂ। ಯಾ ಅತ್ತನೋ ವಾರದಿವಸೇ ಭಿಕ್ಖಂ ದಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಸಾ ಸಯಂ ಸಕಗೇಹತೋ ನೀಹರಿತ್ವಾ ದೇತಿ। ಏವಂ ತೇಮಾಸಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ಪವಾರಣಾಯ ಸಮ್ಪತ್ತಾಯ ಏಕೇಕಂ ದಾಸಿಂ ಏಕೇಕಂ ಸಾಟಕಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ಪಞ್ಚಥೂಲಸಾಟಕಸತಾನಿ ಅಹೇಸುಂ। ತಾನಿ ಪರಿವತ್ತಾಪೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ ತಿಚೀವರಾನಿ ಕತ್ವಾ ಅದಾಸಿ। ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ತಾಸಂ ಪಸ್ಸನ್ತೀನಂಯೇವ ಆಕಾಸೇನ ಗನ್ಧಮಾದನಪಬ್ಬತಂ ಅಗಮಂಸು।

ತಾಪಿ ಸಬ್ಬಾ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಂಸು। ತಾಸಂ ಜೇಟ್ಠಿಕಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಬಾರಾಣಸಿಯಾ ಅವಿದೂರೇ ಪೇಸಕಾರಗಾಮೇ ಪೇಸಕಾರಜೇಟ್ಠಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಪದುಮವತಿಯಾ ಪುತ್ತೇ ಪಞ್ಚಸತೇ

ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ದಿಸ್ವಾ ಸಮ್ಪಿಯಾಯಮಾನಾ ಸಬ್ಬೇ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾದನಮೇವ ಅಗಮಂಸು। ಸಾಪಿ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸತ್ಥು ನಿಬ್ಬತ್ತಿತೋ ಪುರೇತರಮೇವ ದೇವದಹನಗರೇ ಮಹಾಸುಪ್ಪಬುದ್ಧಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ, **ಗೋತಮೀ**ತಿಸ್ಸಾ ಗೋತ್ತಾಗತಮೇವ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ; ಮಹಾಮಾಯಾಯ ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನೀ। ಲಕ್ಖಣಪಾಠಕಾಪಿ "ಇಮಾಸಂ ದ್ವಿನ್ನಮ್ಪಿ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ವಸಿತಾ ದಾರಕಾ ಚಕ್ಕವತ್ತಿನೋ ಭವಿಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ಬ್ಯಾಕರಿಂಸು। ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ದ್ವೇಪಿ ಮಙ್ಗಲಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಘರಂ ಅಭಿನೇಸಿ।

ಅಪರಭಾಗೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸತ್ಥರಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪವತ್ತಿತವರಧಮ್ಮಚಕ್ಕೇ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವೇನೇಯ್ಯಾನಂ ಅನುಗ್ಗಹಂ ಕರೋನ್ತೇ ವೇಸಾಲಿಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ಕೂಟಾಗಾರಸಾಲಾಯಂ ವಿಹರನ್ತೇ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯಿ। ಅಥ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾ ಹುತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕವಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಮಾನಾ ಅಲಭಿತ್ವಾ ದುತಿಯವಾರಂ ಕೇಸೇ ಛಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ **ಕಲಹವಿವಾದಸುತ್ತನ್ತ**ದೇಸನಾಪರಿಯೋಸಾನೇ (ಸು॰ ನಿ॰ ೮೬೮ ಆದಯೋ) ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸಕ್ಯಕುಮಾರಸತಾನಂ ಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವೇಸಾಲಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆನನ್ದತ್ಥೇರಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಯಾಚಾಪೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಹಿ ಗರುಧಮ್ಮೇಹಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೮.೫೧; ಚೂಳವ॰ ೪೦೩) ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಪಟಿಲಭಿ। ಇತರಾ ಪನ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ, ವಿತ್ಥಾರತೋ ಪನೇತಂ ವತ್ಥು ಪಾಳಿಯಂ ಆಗತಮೇವ।

ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಪನ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಾವನಮನುಯುಞ್ಜನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಅಭಿಞ್ಞಾಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪರಿವಾರಂ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಸೇಸಾ ಪನ ಪಞ್ಚಸತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ **ನನ್ದಕೋವಾದ**ಪರಿಯೋಸಾನೇ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೯೮ ಆದಯೋ) ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನಮಹಾವಿಹಾರೇ ಅರಿಯಗಣಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಠಾನನ್ತರೇ ಠಪೇನ್ತೋ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಂ ರತ್ತಞ್ಞೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ ಕತಞ್ಞುತಾಯ ಠತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಗುಣಾಭಿತ್ಥವನಪುಬ್ಬಕಉಪಕಾರಕವಿಭಾವನಾಮುಖೇನ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀ -

೧೫೭."ಬುದ್ಧವೀರ ನಮೋ ತ್ಯತ್ಥು, ಸಬ್ಬಸತ್ತಾನಮುತ್ತಮ।
ಯೋ ಮಂ ದುಕ್ಖಾ ಪಮೋಚೇಸಿ, ಅಞ್ಞಞ್ಚ ಬಹುಕಂ ಜನಂ॥

೧೫೮."ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಹೇತುತಣ್ಹಾ ವಿಸೋಸಿತಾ।
ಭಾವಿತೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ, ನಿರೋಧೋ ಫುಸಿತೋ ಮಯಾ॥

೧೫೯."ಮಾತಾ ಪುತ್ತೋ ಪಿತಾ ಭಾತಾ, ಅಯ್ಯಕಾ ಚ ಪುರೇ ಅಹುಂ।
ಯಥಾಭುಚ್ಚಮಜಾನನ್ತೀ, ಸಂಸರಿಂಹಂ ಅನಿಬ್ಬಿಸಂ॥

೧೬೦."ದಿಟ್ಠೋ ಹಿ ಮೇ ಸೋ ಭಗವಾ, ಅನ್ತಿಮೋಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋ।
ವಿಕ್ಖೀಣೋ ಜಾತಿಸಂಸಾರೋ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

೧೬೧."ಆರದ್ಧವೀರಿಯೇ ಪಹಿತತ್ತೇ, ನಿಚ್ಚಂ ದಳ್ಹಪರಕ್ಕಮೇ।
ಸಮಗ್ಗೇ ಸಾವಕೇ ಪಸ್ಸೇ, ಏಸಾ ಬುದ್ಧಾನ ವನ್ದನಾ॥

೧೬೨"ಬಹೂನಂ ವತ ಅತ್ಥಾಯ, ಮಾಯಾ ಜನಯಿ ಗೋತಮಂ।
ಬ್ಯಾಧಿಮರಣತುನ್ನಾನಂ, ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಂ ಬ್ಯಪಾನುದೀ"ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಬುದ್ಧವೀರಾ**ತಿ ಚತುಸಚ್ಚಬುದ್ಧೇಸು ವೀರ, ಸಬ್ಬಬುದ್ಧಾ ಹಿ ಉತ್ತಮವೀರಿಯೇಹಿ ಚತುಸಚ್ಚಬುದ್ಧೇಹಿ ವಾ ಚತುಬ್ಬಿಧಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನವೀರಿಯನಿಪ್ಫತ್ತಿಯಾ ವಿಜಿತವಿಜಯತ್ತಾ ವೀರಾ ನಾಮ। ಭಗವಾ ಪನ ವೀರಿಯಪಾರಮಿಪಾರಿಪೂರಿಯಾ ಚತುರಙ್ಗಸಮನ್ನಾಗತವೀರಿಯಾಧಿಟ್ಠಾನೇನ ಸಾತಿಸಯಚತುಬ್ಬಿಧಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಕಿಚ್ಚನಿಪ್ಫತ್ತಿಯಾ ತಸ್ಸಾ ಚ ವೇನೇಯ್ಯಸನ್ತಾನೇ ಸಮ್ಮದೇವ ಪತಿಟ್ಠಾಪಿತತ್ತಾ ವಿಸೇಸತೋ ವೀರಿಯಯುತ್ತತಾಯ ವೀರೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬತಂ ಅರಹತಿ। **ನಮೋ ತ್ಯತ್ಥೂ**ತಿ ನಮೋ ನಮಕ್ಕಾರೋ ತೇ ಹೋತು। **ಸಬ್ಬಸತ್ತಾನಮುತ್ತಮಾ**ತಿ ಅಪದಾದಿಭೇದೇಸು ಸತ್ತೇಸು ಸೀಲಾದಿಗುಣೇಹಿ ಉತ್ತಮೋ ಭಗವಾ। ತದೇಕದೇಸಂ ಸತ್ಥುಪಕಾರಗುಣಂ ದಸ್ಸೇತುಂ, "**ಯೋ ಮಂ ದುಕ್ಖಾ ಪಮೋಚೇಸಿ, ಅಞ್ಞಞ್ಚ ಬಹುಕಂ ಜನ**"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ದುಕ್ಖಾ ಪಮುತ್ತಭಾವಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ "**ಸಬ್ಬದುಕ್ಖ**"ನ್ತಿ ಗಾಥಮಾಹ।

ಪುನ ಯತೋ ಪಮೋಚೇಸಿ, ತಂ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಂ ಏಕದೇಸೇನ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ "**ಮಾತಾ ಪುತ್ತೋ**"ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಯಥಾಭುಚ್ಚಮಜಾನನ್ತೀ**ತಿ ಪವತ್ತಿಹೇತುಆದಿಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಅನವಬುಜ್ಝನ್ತೀ। **ಸಂಸರಿಂಹಂ ಅನಿಬ್ಬಿಸ**ನ್ತಿ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ದೇ ಪತಿಟ್ಠಂ ಅವಿನ್ದನ್ತೀ ಅಲಭನ್ತೀ ಭವಾದೀಸು ಅಪರಾಪರುಪ್ಪತ್ತಿವಸೇನ ಸಂಸರಿಂ ಅಹನ್ತಿ ಕಥೇನ್ತೀ ಆಹ "**ಮಾತಾ ಪುತ್ತೋ**"ತಿಆದಿ। ಯಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಏತಸ್ಸ ಮಾತಾ ಅಹೋಸಿ, ತತೋ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ತಸ್ಸೇವ ಪುತ್ತೋ, ತತೋ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಪಿತಾ ಭಾತಾ ಅಹೂತಿ ಅತ್ಥೋ।

"**ದಿಟ್ಠೋ ಹಿ ಮೇ**"ತಿ ಗಾಥಾಯಪಿ ಅತ್ತನೋ ದುಕ್ಖತೋ ಪಮುತ್ತಭಾವಮೇವ ವಿಭಾವೇತಿ। ತತ್ಥ **ದಿಟ್ಠೋ ಹಿ ಮೇ ಸೋ ಭಗವಾ**ತಿ ಸೋ ಭಗವಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅತ್ತನಾ ದಿಟ್ಠಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮದಸ್ಸನೇನ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ಮಯಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖತೋ ದಿಟ್ಠೋ। ಯೋ ಹಿ ಧಮ್ಮಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಭಗವನ್ತಂ ಪಸ್ಸತಿ ನಾಮ। ಯಥಾಹ - "ಯೋ ಖೋ, ವಕ್ಕಲಿ, ಧಮ್ಮಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಮಂ ಪಸ್ಸತೀ"ತಿಆದಿ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೮೭)।

ಆರದ್ಧವೀರಿಯೇತಿ ಪಗ್ಗಹಿತವೀರಿಯೇ। **ಪಹಿತತ್ತೇ**ತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪೇಸಿತಚಿತ್ತೇ। **ನಿಚ್ಚಂ ದಳ್ಹಪರಕ್ಕಮೇ**ತಿ ಅಪತ್ತಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ ಪತ್ತಸ್ಸ ವೇಪುಲ್ಲತ್ಥಾಯ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಥಿರಪರಕ್ಕಮೇ। **ಸಮಗ್ಗೇ**ತಿ ಸೀಲದಿಟ್ಠಿಸಾಮಞ್ಞೇನ ಸಂಹತಭಾವೇನ ಸಮಗ್ಗೇ। ಸತ್ಥುದೇಸನಾಯ ಸವನನ್ತೇ ಜಾತತ್ತಾ **ಸಾವಕೇ,** "ಇಮೇ ಮಗ್ಗಟ್ಠಾ ಇಮೇ ಫಲಟ್ಠಾ"ತಿ ಯಾಥಾವತೋ ಪಸ್ಸತಿ। **ಏಸಾ ಬುದ್ಧಾನ ವನ್ದನಾ**ತಿ ಯಾ ಸತ್ಥು ಧಮ್ಮಸರೀರಭೂತಸ್ಸ ಅರಿಯಸಾವಕಾನಂ ಅರಿಯಭಾವಭೂತಸ್ಸ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮಸ್ಸ ಅತ್ತಪಚ್ಚಕ್ಖಕಿರಿಯಾ, ಏಸಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾನಂ ಸಾವಕಬುದ್ಧಾನಞ್ಚ ವನ್ದನಾ ಯಾಥಾವತೋ ಗುಣನಿನ್ನತಾ।

"**ಬಹೂನಂ ವತ ಅತ್ಥಾಯಾ**"ತಿ ಓಸಾನಗಾಥಾಯಪಿ ಸತ್ಥು ಲೋಕಸ್ಸ ಬಹೂಪಕಾರತಂಯೇವ ವಿಭಾವೇತಿ। ಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಅತ್ಥತೋ ನ ವಿಭತ್ತಂ, ತಂ ಸುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಮೇವ।

ಅಥೇಕದಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ ಸತ್ಥರಿ ವೇಸಾಲಿಯಂ ವಿಹರನ್ತೇ ಮಹಾವನೇ ಕೂಟಾಗಾರಸಾಲಾಯಂ ಸಯಂ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ ವಿಹರನ್ತೀ ಪುಬ್ಬಣ್ಹಸಮಯಂ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ದಿವಾಟ್ಠಾನೇ ಯಥಾಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಕಾಲಂ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖೇನ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಅತ್ತನೋ ಆಯುಸಙ್ಖಾರೇ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೀ ತೇಸಂ ಖೀಣಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಯಂನೂನಾಹಂ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಮನೋಭಾವನೀಯೇ ಚ ಥೇರೇ ಸಬ್ಬೇವ ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೇ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಇಧೇವ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। ಯಥಾ ಚ ಥೇರಿಯಾ, ಏವಂ ತಸ್ಸಾ ಪರಿವಾರಭೂತಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಸತಾನಂ ಪರಿವಿತಕ್ಕೋ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.೬೭-೧೮೮) -

“ಏಕದಾ ಲೋಕಪಜ್ಜೋತೋ, ವೇಸಾಲಿಯಂ ಮಹಾವನೇ।
ಕೂಟಾಗಾರೇ ಕುಸಾಲಾಯಂ, ವಸತೇ ನರಸಾರಥಿ॥

“ತದಾ ಜಿನಸ್ಸ ಮಾತುಚ್ಛಾ, ಮಹಾಗೋತಮಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ।
ತಹಿಂ ಕತೇ ಪುರೇ ರಮ್ಮೇ, ವಸೀ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ॥

“ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ವಿಮುತ್ತಾಹಿ, ಸತೇಹಿ ಸಹ ಪಞ್ಚಹಿ।
ರಹೋಗತಾಯ ತಸ್ಸೇವಂ, ಚಿತಸ್ಸಾಸಿ ವಿತಕ್ಕಿತಂ॥

“ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸಾವಕಗ್ಗಯುಗಸ್ಸ ವಾ।
ರಾಹುಲಾನನ್ದನನ್ದಾನಂ, ನಾಹಂ ಲಚ್ಛಾಮಿ ಪಸ್ಸಿತುಂ॥

“ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಾ, ಸಾವಕಗ್ಗಯುಗಸ್ಸ ವಾ।
ಮಹಾಕಸ್ಸಪನನ್ದಾನಂ, ಆನನ್ದರಾಹುಲಾನ ಚ॥

“ಪಟಿಕಚ್ಚಾಯುಸಙ್ಖಾರಂ, ಓಸಜ್ಜಿತ್ವಾನ ನಿಬ್ಬುತಿಂ।
ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಂ ಲೋಕನಾಥೇನ, ಅನುಞ್ಞಾತಾ ಮಹೇಸಿನಾ॥

“ತಥಾ ಪಞ್ಚಸತಾನಮ್ಪಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ವಿತಕ್ಕಿತಂ।
ಆಸಿ ಖೇಮಾದಿಕಾನಮ್ಪಿ, ಏತದೇವ ವಿತಕ್ಕಿತಂ॥

“ಭೂಮಿಚಾಲೋ ತದಾ ಆಸಿ, ನಾದಿತಾ ದೇವದುನ್ದುಭೀ।
ಉಪಸ್ಸಯಾಧಿವತ್ಥಾಯೋ, ದೇವತಾ ಸೋಕಪೀಳಿತಾ॥

“ವಿಲಪನ್ತಾ ಸುಕರುಣಂ, ತತ್ಥಸ್ಸೂನಿ ಪವತ್ತಯುಂ।
ಮಿತ್ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಾಹಿ, ಉಪಗನ್ತ್ವಾನ ಗೋತಮಿಂ॥

“ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಪಾದೇ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವುಂ।
ತತ್ಥ ತೋಯಲವಾಸಿತ್ತಾ, ಮಯಮಯ್ಯೇ ರಹೋಗತಾ॥

“ಸಾ ಚಲಾ ಚಲಿತಾ ಭೂಮಿ, ನಾದಿತಾ ದೇವದುನ್ದುಭೀ।
ಪರಿದೇವಾ ಚ ಸುಯ್ಯನ್ತೇ, ಕಿಮತ್ಥಂ ನೂನ ಗೋತಮೀ॥

“ತದಾ ಅವೋಚ ಸಾ ಸಬ್ಬಂ, ಯಥಾಪರಿವಿತಕ್ಕಿತಂ।
ತಾಯೋಪಿ ಸಬ್ಬಾ ಆಹಂಸು, ಯಥಾಪರಿವಿತಕ್ಕಿತಂ॥

“ಯದಿ ತೇ ರುಚಿತಂ ಅಯ್ಯೇ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪರಮಂ ಸಿವಂ।
ನಿಬ್ಬಾಯಿಸ್ಸಾಮ ಸಬ್ಬಾಪಿ, ಬುದ್ಧಾನುಞ್ಞಾಯ ಸುಬ್ಬತೇ॥

“ಮಯಂ ಸಹಾವ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ, ಘರಾಪಿ ಚ ಭವಾಪಿ ಚ।

ಸಹಾಯೇವ ಗಮಿಸ್ಸಾಮ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪದಮುತ್ತಮಂ॥

“ನಿಬ್ಬಾನಾಯ ವಜನ್ತೀನಂ, ಕಿಂ ವಕ್ಖಾಮೀತಿ ಸಾ ವದಂ।
ಸಹ ಸಬ್ಬಾಹಿ ನಿಗ್ಗಞ್ಛಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಿಲಯಾ ತದಾ॥

“ಉಪಸ್ಸಯೇ ಯಾಧಿವತ್ಥಾ, ದೇವತಾ ತಾ ಖಮನ್ತು ಮೇ।
ಭಿಕ್ಖುನೀನಿಲಯಸ್ಸೇದಂ, ಪಚ್ಛಿಮಂ ದಸ್ಸನಂ ಮಮ॥

“ನ ಜರಾ ಮಚ್ಚು ವಾ ಯತ್ಥ, ಅಪ್ಪಿಯೇಹಿ ಸಮಾಗಮೋ।
ಪಿಯೇಹಿ ನ ವಿಯೋಗೋತ್ಥಿ, ತಂ ವಜಿಸ್ಸಂ ಅಸಙ್ಖತಂ॥

“ಅವೀತರಾಗಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ, ವಚನಂ ಸುಗತೋರಸಾ।
ಸೋಕಟ್ಟಾ ಪರಿದೇವಿಂಸು, ಅಹೋ ನೋ ಅಪ್ಪಪುಞ್ಞತಾ॥

“ಭಿಕ್ಖುನೀನಿಲಯೋ ಸುಞ್ಞೋ, ಭೂತೋ ತಾಹಿ ವಿನಾ ಅಯಂ।
ಪಭಾತೇ ವಿಯ ತಾರಾಯೋ, ನ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ ಜಿನೋರಸಾ॥

“ನಿಬ್ಬಾನಂ ಗೋತಮೀ ಯಾತಿ, ಸತೇಹಿ ಸಹ ಪಞ್ಚಹಿ।
ನದೀಸತೇಹಿವ ಸಹ, ಗಙ್ಗಾ ಪಞ್ಚಹಿ ಸಾಗರಂ॥

“ರಥಿಯಾಯ ವಜನ್ತಿಯೋ, ದಿಸ್ವಾ ಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ।
ಘರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ ಪಾದೇಸು, ನಿಪಚ್ಚ ಇದಮಬ್ರವುಂ॥

“ಪಸೀದಸ್ಸು ಮಹಾಭೋಗೇ, ಅನಾಥಾಯೋ ವಿಹಾಯ ನೋ।
ತಯಾ ನ ಯುತ್ತಾ ನಿಬ್ಬಾತುಂ, ಇಚ್ಛಟ್ಟಾ ವಿಲಪಿಂಸು ತಾ॥

“ತಾಸಂ ಸೋಕಪಹಾನತ್ಥಂ, ಅವೋಚ ಮಧುರಂ ಗಿರಂ।
ರುದಿತೇನ ಅಲಂ ಪುತ್ತಾ, ಹಾಸಕಾಲೋಯಮಜ್ಜ ವೋ॥

“ಪರಿಞ್ಞಾತಂ ಮಯಾ ದುಕ್ಖಂ, ದುಕ್ಖಹೇತು ವಿವಜ್ಜಿತೋ।
ನಿರೋಧೋ ಮೇ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಚಾಪಿ ಸುಭಾವಿತೋ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।
ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಬುದ್ಧೋ ತಸ್ಸ ಚ ಸದ್ಧಮ್ಮೋ, ಅನೂನೋ ಯಾವ ತಿಟ್ಠತಿ।
ನಿಬ್ಬಾತುಂ ತಾವ ಕಾಲೋ ಮೇ, ಮಾ ಮಂ ಸೋಚಥ ಪುತ್ತಿಕಾ॥

“ಕೋಣ್ಡಞ್ಞಾನನ್ದನನ್ದಾದೀ , ತಿಟ್ಠನ್ತಿ ರಾಹುಲೋ ಜಿನೋ।
ಸುಖಿತೋ ಸಹಿತೋ ಸಙ್ಘೋ, ಹತದಬ್ಬಾ ಚ ತಿತ್ಥಿಯಾ॥

“ಓಕ್ಕಾಕವಂಸಸ್ಸ ಯಸೋ, ಉಸ್ಸಿತೋ ಮಾರಮದ್ದನೋ।
ನನು ಸಮ್ಪತಿ ಕಾಲೋ ಮೇ, ನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಾಯ ಪುತ್ತಿಕಾ॥

“ಚಿರಪ್ಪಭುತಿ ಯಂ ಮಯ್ಹಂ, ಪತ್ಥಿತಂ ಅಜ್ಜ ಸಿಜ್ಝತೇ।
ಆನನ್ದಭೇರಿಕಾಲೋಯಂ, ಕಿಂ ವೋ ಅಸ್ಸೂಹಿ ಪುತ್ತಿಕಾ॥

“ಸಚೇ ಮಯಿ ದಯಾ ಅತ್ಥಿ, ಯದಿ ಚತ್ಥಿ ಕತಞ್ಞುತಾ।
ಸದ್ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತಿಯಾ ಸಬ್ಬಾ, ಕರೋಥ ವೀರಿಯಂ ದಳ್ಹಂ॥

“ಥೀನಂ ಅದಾಸಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ, ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಯಾಚಿತೋ ಮಯಾ।
ತಸ್ಮಾ ಯಥಾಹಂ ನನ್ದಿಸ್ಸಂ, ತಥಾ ತಮನುತಿಟ್ಠಥ॥

“ತಾ ಏವಮನುಸಾಸಿತ್ವಾ, ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಪುರಕ್ಖತಾ।
ಉಪೇಚ್ಚ ಬುದ್ಧಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿ॥

“ಅಹಂ ಸುಗತ ತೇ ಮಾತಾ, ತ್ವಞ್ಚ ವೀರ ಪಿತಾ ಮಮ।
ಸದ್ಧಮ್ಮಸುಖದ ನಾಥ, ತಯಿ ಜಾತಾಮ್ಹಿ ಗೋತಮ॥

“ಸಂವದ್ಧಿತೋಯಂ ಸುಗತ, ರೂಪಕಾಯೋ ಮಯಾ ತವ।
ಅನಿನ್ದಿತೋ ಧಮ್ಮಕಾಯೋ, ಮಮ ಸಂವದ್ಧಿತೋ ತಯಾ॥

“ಮುಹುತ್ತಂ ತಣ್ಹಾಸಮಣಂ, ಖೀರಂ ತ್ವಂ ಪಾಯಿತೋ ಮಯಾ।
ತಯಾಹಂ ಸನ್ತಮಚ್ಚನ್ತಂ, ಧಮ್ಮಖೀರಞ್ಹಿ ಪಾಯಿತಾ॥

“ಬನ್ಧನಾರಕ್ಖಣೇ ಮಯ್ಹಂ, ಅಣಣೋ ತ್ವಂ ಮಹಾಮುನೇ।
ಪುತ್ತಕಾಮಾ ಥಿಯೋ ಯಾಚಂ, ಲಭನ್ತಿ ತಾದಿಸಂ ಸುತಂ॥

“ಮನ್ಧಾತಾದಿನರಿನ್ದಾನಂ, ಯಾ ಮಾತಾ ಸಾ ಭವಣ್ಣವೇ।
ನಿಮುಗ್ಗಾಹಂ ತಯಾ ಪುತ್ತ, ತಾರಿತಾ ಭವಸಾಗರಾ॥

“ರಞ್ಞೋ ಮಾತಾ ಮಹೇಸೀತಿ, ಸುಲಭಂ ನಾಮಮಿತ್ಥಿನಂ।
ಬುದ್ಧಮಾತಾತಿ ಯಂ ನಾಮಂ, ಏತಂ ಪರಮದುಲ್ಲಭಂ॥

“ತಞ್ಚ ಲದ್ಧಂ ಮಹಾವೀರ, ಪಣಿಧಾನಂ ಮಮಂ ತಯಾ।
ಅಣುಕಂ ವಾ ಮಹನ್ತಂ ವಾ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಪೂರಿತಂ ಮಯಾ॥

“ಪರಿನಿಬ್ಬಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ , ವಿಹಾಯೇಮಂ ಕಳೇವರಂ।

ಅನುಜಾನಾಹಿ ಮೇ ವೀರ, ದುಕ್ಖನ್ತಕರ ನಾಯಕ॥

“ಚಕ್ಕಙ್ಕುಸಧಜಾಕಿಣ್ಣೇ, ಪಾದೇ ಕಮಲಕೋಮಲೇ।
ಪಸಾರೇಹಿ ಪಣಾಮಂ ತೇ, ಕರಿಸ್ಸಂ ಪುತ್ತಉತ್ತಮೇ॥

“ಸುವಣ್ಣರಾಸಿಸಙ್ಕಾಸಂ, ಸರೀರಂ ಕುರು ಪಾಕಟಂ।
ಕತ್ವಾ ದೇಹಂ ಸುದಿಟ್ಠಂ ತೇ, ಸನ್ತಿಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ನಾಯಕ॥

“ದ್ವತ್ತಿಂಸಲಕ್ಖಣೂಪೇತಂ, ಸುಪ್ಪಭಾಲಙ್ಕತಂ ತನುಂ।
ಸಞ್ಝಾಘನಾವ ಬಾಲಕ್ಕಂ, ಮಾತುಚ್ಛಂ ದಸ್ಸಯೀ ಜಿನೋ॥

“ಫುಲ್ಲಾರವಿನ್ದಸಂಕಾಸೇ , ತರುಣಾದಿಚ್ಚಸಪ್ಪಭೇ।
ಚಕ್ಕಙ್ಕಿತೇ ಪಾದತಲೇ, ತತೋ ಸಾ ಸಿರಸಾ ಪತಿ॥

“ಪಣಮಾಮಿ ನರಾದಿಚ್ಚ, ಆದಿಚ್ಚಕುಲಕೇತುಕಂ।
ಪಚ್ಛಿಮೇ ಮರಣೇ ಮಯ್ಹಂ, ನ ತಂ ಇಕ್ಖಾಮಹಂ ಪುನೋ॥

“ಇತ್ಥಿಯೋ ನಾಮ ಲೋಕಗ್ಗ, ಸಬ್ಬದೋಸಾಕರಾ ಮತಾ।
ಯದಿ ಕೋ ಚತ್ಥಿ ದೋಸೋ ಮೇ, ಖಮಸ್ಸು ಕರುಣಾಕರ॥

“ಇತ್ಥಿಕಾನಞ್ಚ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ, ಹಂ ತಂ ಯಾಚಿಂ ಪುನಪ್ಪುನಂ।
ತತ್ಥ ಚೇ ಅತ್ಥಿ ದೋಸೋ ಮೇ, ತಂ ಖಮಸ್ಸು ನರಾಸಭ॥

“ಮಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ವೀರ, ತವಾನುಞ್ಞಾಯ ಸಾಸಿತಾ।
ತತ್ರ ಚೇ ಅತ್ಥಿ ದುನ್ನೀತಂ, ತಂ ಖಮಸ್ಸು ಖಮಾಧಿಪ॥

“ಅಕ್ಖನ್ತೇ ನಾಮ ಖನ್ತಬ್ಬಂ, ಕಿಂ ಭವೇ ಗುಣಭೂಸನೇ।
ಕಿಮುತ್ತರಂ ತೇ ವತ್ಥಾಮಿ, ನಿಬ್ಬಾನಾಯ ವಜನ್ತಿಯಾ॥

“ಸುದ್ಧೇ ಅನೂನೇ ಮಮ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇ, ಲೋಕಾ ಇತೋ ನಿಸ್ಸರಿತುಂ ಖಮನ್ತೇ।
ಪಭಾತಕಾಲೇ ಬ್ಯಸನಙ್ಗತಾನಂ, ದಿಸ್ವಾನ ನಿಯ್ಯಾತಿವ ಚನ್ದಲೇಖಾ॥

“ತದೇತರಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಜಿನಗ್ಗಂ, ತಾರಾವ ಚನ್ದಾನುಗತಾ ಸುಮೇರುಂ।
ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕಚ್ಚ ನಿಪಚ್ಚ ಪಾದೇ, ಠಿತಾ ಮುಖನ್ತಂ ಸಮುದಿಕ್ಖಮಾನಾ॥

“ನ ತಿತ್ತಿಪುಬ್ಬಂ ತವ ದಸ್ಸನೇನ, ಚಕ್ಖುಂ ನ ಸೋತಂ ತವ ಭಾಸಿತೇನ।
ಚಿತ್ತಂ ಮಮಂ ಕೇವಲಮೇಕಮೇವ, ಪಪ್ಪುಯ್ಯ ತಂ ಧಮ್ಮರಸೇನ ತಿತ್ತಿ॥

“ನದತೋ ಪರಿಸಾಯಂ ತೇ, ವಾದಿತಬ್ಬಪಹಾರಿನೋ।
ಯೇ ತೇ ದಕ್ಖನ್ತಿ ವದನಂ, ಧಞ್ಞಾ ತೇ ನರಪುಙ್ಗವ॥

“ದೀಘಙ್ಗುಲೀ ತಮ್ಬನಖೇ, ಸುಭೇ ಆಯತಪಣ್ಹಿಕೇ।
ಯೇ ಪಾದೇ ಪಣಮಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇಪಿ ಧಞ್ಞಾ ಗುಣನ್ಧರ॥

“ಮಧುರಾನಿ ಪಹಟ್ಠಾನಿ, ದೋಸಗ್ಘಾನಿ ಹಿತಾನಿ ಚ।
ಯೇ ತೇ ವಾಕ್ಯಾನಿ ಸುಯ್ಯನ್ತಿ, ತೇಪಿ ಧಞ್ಞಾ ನರುತ್ತಮ॥

“ಧಞ್ಞಾಹಂ ತೇ ಮಹಾವೀರ, ಪಾದಪೂಜನತಪ್ಪರಾ।
ತಿಣ್ಣಸಂಸಾರಕನ್ತಾರಾ, ಸುವಾಕ್ಯೇನ ಸಿರೀಮತೋ॥

“ತತೋ ಸಾ ಅನುಸಾವೇತ್ವಾ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಮ್ಪಿ ಸುಬ್ಬತಾ।
ರಾಹುಲಾನನ್ದನನ್ದೇ ಚ, ವನ್ದಿತ್ವಾ ಇದಮಬ್ರವಿ॥

“ಆಸೀವಿಸಾಲಯಸಮೇ, ರೋಗಾವಾಸೇ ಕಳೇವರೇ।
ನಿಬ್ಬಿನ್ನಾ ದುಕ್ಖಸಙ್ಘಾಟೇ, ಜರಾಮರಣಗೋಚರೇ॥

“ನಾನಾಕಲಿಮಲಾಕಿಣ್ಣೇ, ಪರಾಯತ್ತೇ ನಿರೀಹಕೇ।
ತೇನ ನಿಬ್ಬಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ, ಅನುಮಞ್ಞಥ ಪುತ್ತಕಾ॥

“ನನ್ದೋ ರಾಹುಲಭದ್ದೋ ಚ, ವೀತಸೋಕಾ ನಿರಾಸವಾ।
ಠಿತಾಚಲಟ್ಠಿತಿ ಥಿರಾ, ಧಮ್ಮತಮನುಚಿನ್ತಯುಂ॥

“ಧಿರತ್ಥು ಸಙ್ಖತಂ ಲೋಲಂ, ಅಸಾರಂ ಕದಲೂಪಮಂ।
ಮಾಯಾಮರೀಚಿಸದಿಸಂ, ಇತ್ತರಂ ಅನವಟ್ಠಿತಂ॥

“ಯತ್ಥ ನಾಮ ಜಿನಸ್ಸಾಯಂ, ಮಾತುಚ್ಛಾ ಬುದ್ಧಪೋಸಿಕಾ।
ಗೋತಮೀ ನಿಧನಂ ಯಾತಿ, ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಬ್ಬಸಙ್ಖತಂ॥

“ಆನನ್ದೋ ಚ ತದಾ ಸೇಖೋ, ಸೋಕಟ್ಟೋ ಜಿನವಚ್ಛಲೋ।
ತತ್ಥಸ್ಸೂನಿ ಕರೋನ್ತೋ ಸೋ, ಕರುಣಂ ಪರಿದೇವತಿ॥

“ಹಾ ಸನ್ತಿಂ ಗೋತಮೀ ಯಾತಿ, ನೂನ ಬುದ್ಧೋಪಿ ನಿಬ್ಬುತಿಂ।
ಗಚ್ಛತಿ ನ ಚಿರೇನೇವ, ಅಗ್ಗಿರಿವ ನಿರಿನ್ಧನೋ॥

“ಏವಂ ವಿಲಾಪಮಾನಂ ತಂ, ಆನನ್ದಂ ಆಹ ಗೋತಮೀ।
ಸುತಸಾಗರಗಮ್ಭೀರ, ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನ ತಪ್ಪರ॥

“ನ ಯುತ್ತಂ ಸೋಚಿತುಂ ಪುತ್ತ, ಹಾಸಕಾಲೇ ಉಪಟ್ಠಿತೇ।
ತಯಾ ಮೇ ಸರಣಂ ಪುತ್ತ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಮುಪಾಗತಂ॥

“ತಯಾ ತಾತ ಸಮಜ್ಝಿಟ್ಠೋ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಿ ನೋ।

ಮಾ ಪುತ್ತ ವಿಮನೋ ಹೋಹಿ, ಸಫಲೋ ತೇ ಪರಿಸ್ಸಮೋ॥

“ಯಂ ನ ದಿಟ್ಠಂ ಪುರಾಣೇಹಿ, ತಿತ್ಥಿಕಾಚರಿಯೇಹಿಪಿ।
ತಂ ಪದಂ ಸುಕುಮಾರೀಹಿ, ಸತ್ತವಸ್ಸಾಹಿ ವೇದಿತಂ॥

“ಬುದ್ಧಸಾಸನಪಾಲೇತ, ಪಚ್ಛಿಮಂ ದಸ್ಸನಂ ತವ।
ತತ್ಥ ಗಚ್ಛಾಮಹಂ ಪುತ್ತ, ಗತೋ ಯತ್ಥ ನ ದಿಸ್ಸತೇ॥

“ಕದಾಚಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ, ಖಿಪೀ ಲೋಕಗ್ಗನಾಯಕೋ।
ತದಾಹಂ ಆಸೀಸವಾಚಂ, ಅವೋಚಂ ಅನುಕಮ್ಪಿಕಾ॥

“ಚಿರಂ ಜೀವ ಮಹಾವೀರ, ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠ ಮಹಾಮುನೇ।
ಸಬ್ಬಲೋಕಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ, ಭವಸ್ಸು ಅಜರಾಮರೋ॥

“ತಂ ತಥಾವಾದಿನಿಂ ಬುದ್ಧೋ, ಮಮಂ ಸೋ ಏತದಬ್ರವಿ।
ನ ಹೇವಂ ವನ್ದಿಯಾ ಬುದ್ಧಾ, ಯಥಾ ವನ್ದಸಿ ಗೋತಮೀ॥

“ಕಥಂ ಚರಹಿ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ, ವನ್ದಿತಬ್ಬಾ ತಥಾಗತಾ।
ಕಥಂ ಅವನ್ದಿಯಾ ಬುದ್ಧಾ, ತಂ ಮೇ ಅಕ್ಖಾಹಿ ಪುಚ್ಛಿತೋ॥

“ಆರದ್ಧವೀರಿಯೇ ಪಹಿತತ್ತೇ, ನಿಚ್ಚಂ ದಳ್ಹಪರಕ್ಕಮೇ।
ಸಮಗ್ಗೇ ಸಾವಕೇ ಪಸ್ಸ, ಏತಂ ಬುದ್ಧಾನವನ್ದನಂ॥

“ತತೋ ಉಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಏಕಿಕಾಹಂ ವಿಚಿನ್ತಯಿಂ।
ಸಮಗ್ಗಪರಿಸಂ ನಾಥೋ, ರೋಧೇಸಿ ತಿಭವನ್ತಗೋ॥

“ಹನ್ದಾಹಂ ಪರಿನಿಬ್ಬಿಸ್ಸಂ, ಮಾ ವಿಪತ್ತಿತಮದ್ದಸಂ।
ಏವಾಹಂ ಚಿನ್ತಯಿತ್ವಾನ, ದಿಸ್ವಾನ ಇಸಿಸತ್ತಮಂ॥

“ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಾಲಂ ಮೇ, ಆರೋಚೇಸಿಂ ವಿನಾಯಕಂ।
ತತೋ ಸೋ ಸಮನುಞ್ಞಾಸಿ, ಕಾಲಂ ಜಾನಾಹಿ ಗೋತಮೀ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ನಾಗೋವ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ವಿಹರಾಮಿ ಅನಾಸವಾ॥

“ಸ್ವಾಗತಂ ವತ ಮೇ ಆಸಿ, ಮಮ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ ಚತಸ್ಸೋ, ವಿಮೋಕ್ಖಾಪಿ ಚ ಅಟ್ಠಿಮೇ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಥೀನಂ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೇ, ಯೇ ಬಾಲಾ ವಿಮತಿಂ ಗತಾ।
ತೇಸಂ ದಿಟ್ಠಿಪ್ಪಹಾನತ್ಥಂ, ಇದ್ಧಿಂ ದಸ್ಸೇಹಿ ಗೋತಮೀ॥

“ತದಾ ನಿಪಚ್ಚ ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾನ ಅಮ್ಬರಂ।
ಇದ್ಧೀ ಅನೇಕಾ ದಸ್ಸೇಸಿ, ಬುದ್ಧಾನುಞ್ಞಾಯ ಗೋತಮೀ॥

“ಏಕಿಕಾ ಬಹುಧಾ ಆಸಿ, ಬಹುಧಾ ಚೇಕಿಕಾ ತಥಾ।
ಆವಿಭಾವಂ ತಿರೋಭಾವಂ, ತಿರೋಕುಟ್ಟಂ ತಿರೋನಗಂ॥

“ಅಸಜ್ಜಮಾನಾ ಅಗಮಾ, ಭೂಮಿಯಮ್ಪಿ ನಿಮುಜ್ಜಥ।
ಅಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಉದಕೇ, ಅಗಞ್ಛಿ ಮಹಿಯಾ ಯಥಾ॥

“ಸಕುಣೀವ ತಥಾಕಾಸೇ, ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ಕಮೀ ತದಾ।
ವಸಂ ವತ್ತೇಸಿ ಕಾಯೇನ, ಯಾವ ಬ್ರಹ್ಮನಿವೇಸನಂ॥

“ಸಿನೇರುಂ ದಣ್ಡಂ ಕತ್ವಾನ, ಛತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಮಹಾಮಹಿಂ।
ಸಮೂಲಂ ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ, ಧಾರಯಂ ಚಙ್ಕಮೀ ನಭೇ॥

“ಛಸ್ಸೂರೋದಯಕಾಲೇವ, ಲೋಕಞ್ಚಾಕಾಸಿ ಧೂಮಿಕಂ।
ಯುಗನ್ತೇ ವಿಯ ಲೋಕಂ ಸಾ, ಜಾಲಾಮಾಲಾಕುಲಂ ಅಕಾ॥

“ಮುಚಲಿನ್ದಂ ಮಹಾಸೇಲಂ, ಮೇರುಮೂಲನದನ್ತರೇ।
ಸಾಸಪಾರಿವ ಸಬ್ಬಾನಿ, ಏಕೇನಗ್ಗಹಿ ಮುಟ್ಠಿನಾ॥

“ಅಙ್ಗುಲಗ್ಗೇನ ಛಾದೇಸಿ, ಭಾಕರಂ ಸನಿಸಾಕರಂ।
ಚನ್ದಸೂರಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಆವೇಳಮಿವ ಧಾರಯಿ॥

“ಚತುಸಾಗರತೋಯಾನಿ, ಧಾರಯೀ ಏಕಪಾಣಿನಾ।
ಯುಗನ್ತಜಲದಾಕಾರಂ, ಮಹಾವಸ್ಸಂ ಪವಸ್ಸಥ॥

“ಚಕ್ಕವತ್ತಿಂ ಸಪರಿಸಂ, ಮಾಪಯೀ ಸಾ ನಭತ್ತಲೇ।
ಗರುಳಂ ದ್ವಿರದಂ ಸೀಹಂ, ವಿನದನ್ತಂ ಪದಸ್ಸಯಿ॥

“ಏಕಿಕಾ ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತ್ವಾ, ಅಪ್ಪಮೇಯ್ಯಂ ಭಿಕ್ಖುನೀಗಣಂ।
ಪುನ ಅನ್ತರಧಾಪೇತ್ವಾ, ಏಕಿಕಾ ಮುನಿಮಬ್ರವಿ॥

“ಮಾತುಚ್ಛಾ ತೇ ಮಹಾವೀರ, ತವ ಸಾಸನಕಾರಿಕಾ।
ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ ಸಕಂ ಅತ್ಥಂ, ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮಿ ಚಕ್ಖುಮ॥

“ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ವಿವಿಧಾ ಇದ್ಧೀ, ಓರೋಹಿತ್ವಾ ನಭತ್ತಲಾ।

ವನ್ದಿತ್ವಾ ಲೋಕಪಜ್ಜೋತಂ, ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ ಸಾ॥

“ಸಾ ವೀಸವಸ್ಸಸತಿಕಾ, ಜಾತಿಯಾಹಂ ಮಹಾಮುನೇ।
ಅಲಮೇತ್ತಾವತಾ ವೀರ, ನಿಬ್ಬಾಯಿಸ್ಸಾಮಿ ನಾಯಕ॥

“ತದಾತಿವಿಮ್ಹಿತಾ ಸಬ್ಬಾ, ಪರಿಸಾ ಸಾ ಕತಞ್ಜಲೀ।
ಅವೋಚಯ್ಯೇ ಕಥಂ ಆಸಿ, ಅತುಲಿದ್ಧಿಪರಕ್ಕಮಾ॥

“ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಮಾ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

“ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾಮಚ್ಚಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ಸಬ್ಬೋಪಕಾರಸಮ್ಪನ್ನೇ, ಇದ್ಧೇ ಫೀತೇ ಮಹದ್ಧನೇ॥

“ಕದಾಚಿ ಪಿತುನಾ ಸದ್ಧಿಂ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತಾ।
ಮಹತಾ ಪರಿವಾರೇನ, ತಂ ಉಪೇಚ್ಚ ನರಾಸಭಂ॥

“ವಾಸವಂ ವಿಯ ವಸ್ಸನ್ತಂ, ಧಮ್ಮಮೇಘಂ ಅನಾಸವಂ।
ಸರದಾದಿಚ್ಚಸದಿಸಂ, ರಂಸಿಜಾಲಸಮುಜ್ಜಲಂ॥

“ದಿಸ್ವಾ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ಸುತ್ವಾ ಚಸ್ಸ ಸುಭಾಸಿತಂ।
ಮಾತುಚ್ಛಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಅಗ್ಗೇ, ಠಪೇನ್ತಂ ನರನಾಯಕಂ॥

“ಸುತ್ವಾ ದತ್ವಾ ಮಹಾದಾನಂ, ಸತ್ತಾಹಂ ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।
ಸಸಙ್ಘಸ್ಸ ನರಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಚ್ಚಯಾನಿ ಬಹೂನಿ ಚ॥

“ನಿಪಚ್ಚ ಪಾದಮೂಲಮ್ಹಿ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಪತ್ಥಯಿಂ।
ತತೋ ಮಹಾಪರಿಸತಿಂ, ಅವೋಚ ಇಸಿಸತ್ತಮೋ॥

“ಯಾ ಸಸಙ್ಘಂ ಅಭೋಜೇಸಿ, ಸತ್ತಾಹಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ।
ತಮಹಂ ಕಿತ್ತಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸುಣಾಥ ಮಮ ಭಾಸತೋ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಗೋತಮೀ ನಾಮ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸತಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತಸ್ಸ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಮಾತುಚ್ಛಾ, ಜೀವಿತಾಪಾದಿಕಾ ಅಯಂ।
ರತ್ತಞ್ಞೂನಞ್ಚ ಅಗ್ಗತ್ತಂ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಲಭಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾನ ಪಮೋದಿತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಉಪಟ್ಠಿತ್ವಾ, ತತೋ ಕಾಲಙ್ಕತಾ ಅಹಂ॥

“ತಾವತಿಂಸೇಸು ದೇವೇಸು, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿಸು।
ನಿಬ್ಬತ್ತಾ ದಸಹಙ್ಗೇಹಿ, ಅಞ್ಞೇ ಅಭಿಭವಿಂ ಅಹಂ॥

“ರೂಪಸದ್ದೇಹಿ ಗನ್ಧೇಹಿ, ರಸೇಹಿ ಫುಸನೇಹಿ ಚ।
ಆಯುನಾಪಿ ಚ ವಣ್ಣೇನ, ಸುಖೇನ ಯಸಸಾಪಿ ಚ॥

“ತಥೇವಾಧಿಪತೇಯ್ಯೇನ, ಅಧಿಗಯ್ಹ ವಿರೋಚಹಂ।
ಅಹೋಸಿಂ ಅಮರಿನ್ದಸ್ಸ, ಮಹೇಸೀ ದಯಿತಾ ತಹಿಂ॥

“ಸಂಸಾರೇ ಸಂಸರನ್ತೀಹಂ, ಕಮ್ಮವಾಯುಸಮೇರಿತಾ।
ಕಾಸಿಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ವಿಸಯೇ, ಅಜಾಯಿಂ ದಾಸಗಾಮಕೇ॥

“ಪಞ್ಚದಾಸಸತಾನೂನಾ, ನಿವಸನ್ತಿ ತಹಿಂ ತದಾ।
ಸಬ್ಬೇಸಂ ತತ್ಥ ಯೋ ಜೇಟ್ಠೋ, ತಸ್ಸ ಜಾಯಾ ಅಹೋಸಹಂ॥

“ಸಯಮ್ಭುನೋ ಪಞ್ಚಸತಾ, ಗಾಮಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪಾವಿಸುಂ।
ತೇ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ತುಟ್ಠಾ, ಸಹ ಸಬ್ಬಾಹಿ ಇತ್ಥಿಭಿ॥

“ಪೂಗಾ ಹುತ್ವಾವ ಸಬ್ಬಾಯೋ, ಚತುಮಾಸೇ ಉಪಟ್ಠಹುಂ।
ತಿಚೀವರಾನಿ ದತ್ವಾನ, ಸಂಸರಿಮ್ಹ ಸಸಾಮಿಕಾ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ತಾ, ತಾವತಿಂಸಗತಾ ಮಯಂ।
ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಜಾತಾ ದೇವದಹೇ ಪುರೇ॥

“ಪಿತಾ ಅಞ್ಜನಸಕ್ಕೋ ಮೇ, ಮಾತಾ ಮಮ ಸುಲಕ್ಖಣಾ।
ತತೋ ಕಪಿಲವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ, ಸುದ್ಧೋದನಘರಂ ಗತಾ॥

“ಸೇಸಾ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಜಾತಾ, ಸಕ್ಯಾನಂ ಘರಮಾಗಮುಂ।
ಅಹಂ ವಿಸಿಟ್ಠಾ ಸಬ್ಬಾಸಂ, ಜಿನಸ್ಸಾಪಾದಿಕಾ ಅಹುಂ॥

“ಮಮ ಪುತ್ತೋಭಿನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ಬುದ್ಧೋ ಆಸಿ ವಿನಾಯಕೋ।
ಪಚ್ಛಾಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ, ಸತೇಹಿ ಸಹ ಪಞ್ಚಹಿ॥

“ಸಾಕಿಯಾನೀಹಿ ಧೀರಾಹಿ, ಸಹ ಸನ್ತಿಸುಖಂ ಫುಸಿಂ।
ಯೇ ತದಾ ಪುಬ್ಬಜಾತಿಯಂ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಸು ಸಾಮಿನೋ॥

“ಸಹಪುಞ್ಞಸ್ಸ ಕತ್ತಾರೋ, ಮಹಾಸಮಯಕಾರಕಾ।

ಫುಸಿಂಸು ಅರಹತ್ತಂ ತೇ, ಸುಗತೇನಾನುಕಮ್ಪಿತಾ॥

“ತದೇತರಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ, ಆರುಹಿಂಸು ನಭತ್ತಲಂ।
ಸಂಗತಾ ವಿಯ ತಾರಾಯೋ, ವಿರೋಚಿಂಸು ಮಹಿದ್ಧಿಕಾ॥

“ಇದ್ಧೀ ಅನೇಕಾ ದಸ್ಸೇಸುಂ, ಪಿಳನ್ಧವಿಕತಿಂ ಯಥಾ।
ಕಮ್ಮಾರೋ ಕನಕಸ್ಸೇವ, ಕಮ್ಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸುಸಿಕ್ಖಿತೋ॥

“ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪಾಟಿಹೀರಾನಿ, ವಿಚಿತ್ತಾನಿ ಬಹೂನಿ ಚ।
ತೋಸೇತ್ವಾ ವಾದಿಪವರಂ, ಮುನಿಂ ಸಪರಿಸಂ ತದಾ॥

“ಓರೋಹಿತ್ವಾನ ಗಗನಾ, ವನ್ದಿತ್ವಾ ಇಸಿಸತ್ತಮಂ।
ಅನುಞ್ಞಾತಾ ನರಗ್ಗೇನ, ಯಥಾಠಾನೇ ನಿಸೀದಿಸುಂ॥

“ಅಹೋನುಕಮ್ಪಿಕಾ ಅಮ್ಹಂ, ಸಬ್ಬಾಸಂ ಚಿರ ಗೋತಮೀ।
ವಾಸಿತಾ ತವ ಪುಞ್ಞೇಹಿ, ಪತ್ತಾ ನೋ ಆಸವಕ್ಖಯಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಅಮ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ನಾಗೀವ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ವಿಹರಾಮ ಅನಾಸವಾ॥

“ಸ್ವಾಗತಂ ವತ ನೋ ಆಸಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ ಚತಸ್ಸೋ, ವಿಮೋಕ್ಖಾಪಿ ಚ ಅಟ್ಠಿಮೇ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವಾ॥

“ಅತ್ಥೇ ಧಮ್ಮೇ ಚ ನೇರುತ್ತೇ, ಪಟಿಭಾನೇ ಚ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಞಾಣಂ ಅಮ್ಹಂ ಮಹಾವೀರ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ತವ ಸನ್ತಿಕೇ॥

“ಅಸ್ಮಾಭಿ ಪರಿಚಿಣ್ಣೋಸಿ, ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಹಿ ನಾಯಕ।
ಅನುಜಾನಾಹಿ ಸಬ್ಬಾಸಂ, ನಿಬ್ಬಾನಾಯ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ನಿಬ್ಬಾಯಿಸ್ಸಾಮ ಇಚ್ಚೇವಂ, ಕಿಂ ವಕ್ಖಾಮಿ ವದನ್ತಿಯೋ।
ಯಸ್ಸ ದಾನಿ ಚ ವೋ ಕಾಲಂ, ಮಞ್ಞಥಾತಿ ಜಿನೋಬ್ರವಿ॥

“ಗೋತಮೀಆದಿಕಾ ತಾಯೋ, ತದಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಜಿನಂ।
ವನ್ದಿತ್ವಾ ಆಸನಾ ತಮ್ಹಾ, ವುಟ್ಠಾಯ ಆಗಮಿಂಸು ತಾ॥

“ಮಹತಾ ಜನಕಾಯೇನ, ಸಹ ಲೋಕಗ್ಗನಾಯಕೋ।
ಅನುಸಂಯಾಯೀ ಸೋ ವೀರೋ, ಮಾತುಚ್ಛಂ ಯಾವಕೋಟ್ಠಕಂ॥

“ತದಾ ನಿಪತಿ ಪಾದೇಸು, ಗೋತಮೀ ಲೋಕಬನ್ಧುನೋ।
ಸಹೇವ ತಾಹಿ ಸಬ್ಬಾಹಿ, ಪಚ್ಛಿಮಂ ಪಾದವನ್ದನಂ॥

“ಇದಂ ಪಚ್ಛಿಮಕಂ ಮಯ್ಹಂ, ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ ದಸ್ಸನಂ।
ನ ಪುನೋ ಅಮತಾಕಾರಂ, ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ ಮುಖಂ ತವ॥

“ನ ಚ ಮೇ ವನ್ದನಂ ವೀರ, ತವ ಪಾದೇ ಸುಕೋಮಲೇ।
ಸಮ್ಫುಸಿಸ್ಸತಿ ಲೋಕಗ್ಗ, ಅಜ್ಜ ಗಚ್ಛಾಮಿ ನಿಬ್ಬುತಿಂ॥

“ರೂಪೇನ ಕಿಂ ತವಾನೇನ, ದಿಟ್ಠೇ ಧಮ್ಮೇ ಯಥಾತಥೇ।
ಸಬ್ಬಂ ಸಙ್ಖತಮೇವೇತಂ, ಅನಸ್ಸಾಸಿಕಮಿತ್ತರಂ॥

“ಸಾ ಸಹ ತಾಹಿ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಸಕಂ।
ಅಡ್ಢಪಲ್ಲಙ್ಕಮಾಭುಜ್ಜ, ನಿಸೀದಿ ಪರಮಾಸನೇ॥

“ತದಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ತತ್ಥ, ಬುದ್ಧಸಾಸನವಚ್ಛಲಾ।
ತಸ್ಸಾ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾನ, ಉಪೇಸುಂ ಪಾದವನ್ದಿಕಾ॥

“ಕರೇಹಿ ಉರಂ ಪಹನ್ತಾ, ಛಿನ್ನಮೂಲಾ ಯಥಾ ಲತಾ।
ರೋದನ್ತಾ ಕರುಣಂ ರವಂ, ಸೋಕಟ್ಟಾ ಭೂಮಿಪಾತಿತಾ॥

“ಮಾ ನೋ ಸರಣದೇ ನಾಥೇ, ವಿಹಾಯ ಗಮಿ ನಿಬ್ಬುತಿಂ।
ನಿಪತಿತ್ವಾನ ಯಾಚಾಮ, ಸಬ್ಬಾಯೋ ಸಿರಸಾ ಮಯಂ॥

“ಯಾ ಪಧಾನತಮಾ ತಾಸಂ, ಸದ್ಧಾ ಪಞ್ಞಾ ಉಪಾಸಿಕಾ।
ತಸ್ಸಾ ಸೀಸಂ ಪಮಜ್ಜನ್ತೀ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿ॥

“ಅಲಂ ಪುತ್ತಾ ವಿಸಾದೇನ, ಮಾರಪಾಸಾನುವತ್ತಿನಾ।
ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಸಬ್ಬಂ, ವಿಯೋಗನ್ತಂ ಚಲಾಚಲಂ॥

“ತತೋ ಸಾ ತಾ ವಿಸಜ್ಜಿತ್ವಾ, ಪಠಮಂ ಝಾನಮುತ್ತಮಂ।
ದುತಿಯಞ್ಚ ತತಿಯಞ್ಚ, ಸಮಾಪಜ್ಜಿ ಚತುತ್ಥಕಂ॥

“ಆಕಾಸಾಯತನಞ್ಚೇವ, ವಿಞ್ಞಾಣಾಯತನಂ ತಥಾ।

ಆಕಿಞ್ಚಂ ನೇವಸಞ್ಞಞ್ಚ, ಸಮಾಪಜ್ಜಿ ಯಥಾಕ್ಕಮಂ॥

“ಪಟಿಲೋಮೇನ ಝಾನಾನಿ, ಸಮಾಪಜ್ಜಿತ್ಥ ಗೋತಮೀ।
ಯಾವತಾ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ, ತತೋ ಯಾವಚತುತ್ಥಕಂ॥

“ತತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ನಿಬ್ಬಾಯಿ, ದೀಪಚ್ಚೀವ ನಿರಾಸವಾ।
ಭೂಮಿಚಾಲೋ ಮಹಾ ಆಸಿ, ನಭಸಾ ವಿಜ್ಜುತಾ ಪತಿ॥

“ಪನಾದಿತಾ ದುನ್ದುಭಿಯೋ, ಪರಿದೇವಿಂಸು ದೇವತಾ।
ಪುಪ್ಫವುಟ್ಠೀ ಚ ಗಗನಾ, ಅಭಿವಸ್ಸಥ ಮೇದನಿಂ॥

“ಕಮ್ಪಿತೋ ಮೇರುರಾಜಾಪಿ, ರಙ್ಗಮಜ್ಝೇ ಯಥಾ ನಟೋ।
ಸೋಕೇನ ಚಾತಿದೀನೋವ, ವಿರವೋ ಆಸಿ ಸಾಗರೋ॥

“ದೇವಾ ನಾಗಾಸುರಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ, ಸಂವಿಗ್ಗಾಹಿಂಸು ತಙ್ಖಣೇ।
ಅನಿಚ್ಚಾ ವತ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಯಥಾಯಂ ವಿಲಯಂ ಗತಾ॥

“ಯಾ ಚೇ ಮಂ ಪರಿವಾರಿಂಸು, ಸತ್ಥು ಸಾಸನಕಾರಿಕಾ।
ತಯೋಪಿ ಅನುಪಾದಾನಾ, ದೀಪಚ್ಚಿ ವಿಯ ನಿಬ್ಬುತಾ॥

“ಹಾ ಯೋಗಾ ವಿಪ್ಪಯೋಗನ್ತಾ, ಹಾನಿಚ್ಚಂ ಸಬ್ಬಸಙ್ಖತಂ।
ಹಾ ಜೀವಿತಂ ವಿನಾಸನ್ತಂ, ಇಚ್ಚಾಸಿ ಪರಿದೇವನಾ॥

“ತತೋ ದೇವಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ, ಲೋಕಧಮ್ಮಾನುವತ್ತನಂ।
ಕಾಲಾನುರೂಪಂ ಕುಬ್ಬನ್ತಿ, ಉಪೇತ್ವಾ ಇಸಿಸತ್ತಮಂ॥

“ತದಾ ಆಮನ್ತಯೀ ಸತ್ಥಾ, ಆನನ್ದಂ ಸುತಸಾಗರಂ।
ಗಚ್ಛಾನನ್ದ ನಿವೇದೇಹಿ, ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಮಾತು ನಿಬ್ಬುತಿಂ॥

“ತದಾನನ್ದೋ ನಿರಾನನ್ದೋ, ಅಸ್ಸುನಾ ಪುಣ್ಣಲೋಚನೋ।
ಗಗ್ಗರೇನ ಸರೇನಾಹ, ಸಮಾಗಚ್ಛನ್ತು ಭಿಕ್ಖವೋ॥

“ಪುಬ್ಬದಕ್ಖಿಣಪಚ್ಛಾಸು, ಉತ್ತರಾಯ ಚ ಸನ್ತಿಕೇ।
ಸುಣನ್ತು ಭಾಸಿತಂ ಮಯ್ಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೋ ಸುಗತೋರಸಾ॥

“ಯಾ ವಡ್ಢಯಿ ಪಯತ್ತೇನ, ಸರೀರಂ ಪಚ್ಛಿಮಂ ಮುನೇ।
ಸಾ ಗೋತಮೀ ಗತಾ ಸನ್ತಿಂ, ತಾರಾವ ಸೂರಿಯೋದಯೇ॥

“ಬುದ್ಧಮಾತಾಪಿ ಪಞ್ಞತ್ತಿಂ, ಠಪಯಿತ್ವಾ ಗತಾಸಮಂ।
ನ ಯತ್ಥ ಪಞ್ಚನೇತ್ತೋಪಿ, ಗತಿಂ ದಕ್ಖತಿ ನಾಯಕೋ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಿ ಸುಗತೇ ಸದ್ಧಾ, ಯೋ ಚ ಪಿಯೋ ಮಹಾಮುನೇ।
ಬುದ್ಧಮಾತುಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ, ಕರೋತು ಸುಗತೋರಸೋ॥

“ಸುದೂರಟ್ಠಾಪಿ ತಂ ಸುತ್ವಾ, ಸೀಘಮಾಗಚ್ಛು ಭಿಕ್ಖವೋ।
ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವೇನ, ಕೇಚಿ ಇದ್ಧೀಸು ಕೋವಿದಾ॥

“ಕೂಟಾಗಾರವರೇ ರಮ್ಮೇ, ಸಬ್ಬಸೋಣ್ಣಮಯೇ ಸುಭೇ।
ಮಞ್ಚಕಂ ಸಮಾರೋಪೇಸುಂ, ಯತ್ಥ ಸುತ್ತಾಸಿ ಗೋತಮೀ॥

“ಚತ್ತಾರೋ ಲೋಕಪಾಲಾ ತೇ, ಅಂಸೇಹಿ ಸಮಧಾರಯುಂ।
ಸೇಸಾ ಸಕ್ಕಾದಿಕಾ ದೇವಾ, ಕೂಟಾಗಾರೇ ಸಮಗ್ಗಹುಂ॥

“ಕೂಟಾಗಾರಾನಿ ಸಬ್ಬಾನಿ, ಆಸುಂ ಪಞ್ಚಸತಾನಿಪಿ।
ಸರದಾದಿಚ್ಚವಣ್ಣಾನಿ, ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮಕತಾನಿ ಹಿ॥

“ಸಬ್ಬಾ ತಾಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ, ಆಸುಂ ಮಞ್ಚೇಸು ಸಾಯಿತಾ।
ದೇವಾನಂ ಖನ್ಧಮಾರುಳ್ಹಾ, ನಿಯ್ಯನ್ತಿ ಅನುಪುಬ್ಬಸೋ॥

“ಸಬ್ಬಸೋ ಛಾದಿತಂ ಆಸಿ, ವಿತಾನೇನ ನಭತ್ತಲಂ।
ಸತಾರಾ ಚನ್ದಸೂರಾ ಚ, ಲಞ್ಛಿತಾ ಕನಕಾಮಯಾ॥

“ಪಟಾಕಾ ಉಸ್ಸಿತಾನೇಕಾ, ವಿತತಾ ಪುಪ್ಫಕಞ್ಚುಕಾ।
ಓಗತಾಕಾಸಪದುಮಾ, ಮಹಿಯಾ ಪುಪ್ಫಮುಗ್ಗತಂ॥

“ದಿಸ್ಸನ್ತಿ ಚನ್ದಸೂರಿಯಾ, ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ ಚ ತಾರಕಾ।
ಮಜ್ಝಂ ಗತೋಪಿ ಚಾದಿಚ್ಚೋ, ನ ತಾಪೇಸಿ ಸಸೀ ಯಥಾ॥

“ದೇವಾ ದಿಬ್ಬೇಹಿ ಗನ್ಧೇಹಿ, ಮಾಲೇಹಿ ಸುರಭೀಹಿ ಚ।
ವಾದಿತೇಹಿ ಚ ನಚ್ಚೇಹಿ, ಸಙ್ಗೀತೀಹಿ ಚ ಪೂಜಯುಂ॥

“ನಾಗಾಸುರಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾನೋ, ಯಥಾಸತ್ತಿ ಯಥಾಬಲಂ।
ಪೂಜಯಿಂಸು ಚ ನಿಯ್ಯನ್ತಿಂ, ನಿಬ್ಬುತಂ ಬುದ್ಧಮಾತರಂ॥

“ಸಬ್ಬಾಯೋ ಪುರತೋ ನೀತಾ, ನಿಬ್ಬುತಾ ಸುಗತೋರಸಾ।
ಗೋತಮೀ ನಿಯ್ಯತೇ ಪಚ್ಛಾ, ಸಕ್ಕತಾ ಬುದ್ಧಪೋಸಿಕಾ॥

“ಪುರತೋ ದೇವಮನುಜಾ, ಸನಾಗಾಸುರಬ್ರಹ್ಮಕಾ।
ಪಚ್ಛಾ ಸಸಾವಕೋ ಬುದ್ಧೋ, ಪೂಜತ್ಥಂ ಯಾತಿ ಮಾತುಯಾ॥

“ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಂ, ನೇದಿಸಂ ಆಸಿ ಯಾದಿಸಂ।

ಗೋತಮೀಪರಿನಿಬ್ಬಾನಂ, ಅತೇವಚ್ಛರಿಯಂ ಅಹು॥

“ಬುದ್ಧೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನೇ, ನೋಪಟಿಯಾದಿ ಭಿಕ್ಖವೋ।
ಬುದ್ಧೋ ಗೋತಮಿನಿಬ್ಬಾನೇ, ಸಾರಿಪುತ್ತಾದಿಕಾ ತಥಾ॥

“ಚಿತಕಾನಿ ಕರಿತ್ವಾನ, ಸಬ್ಬಗನ್ಧಮಯಾನಿ ತೇ।
ಗನ್ಧಚುಣ್ಣಪಕಿಣ್ಣಾನಿ, ಝಾಪಯಿಂಸು ಚ ತಾ ತಹಿಂ॥

“ಸೇಸಭಾಗಾನಿ ಡಯ್ಹಿಂಸು, ಅಟ್ಠೀ ಸೇಸಾನಿ ಸಬ್ಬಸೋ।
ಆನನ್ದೋ ಚ ತದಾವೋಚ, ಸಂವೇಗಜನಕಂ ವಚೋ॥

“ಗೋತಮೀ ನಿಧನಂ ಯಾತಾ, ಡಯ್ಹಞ್ಚಸ್ಸ ಸರೀರಕಂ।
ಸಙ್ಕೇತಂ ಬುದ್ಧನಿಬ್ಬಾನಂ, ನ ಚಿರೇನ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತತೋ ಗೋತಮಿಧಾತೂನಿ, ತಸ್ಸಾ ಪತ್ತಗತಾನಿ ಸೋ।
ಉಪನಾಮೇಸಿ ನಾಥಸ್ಸ, ಆನನ್ದೋ ಬುದ್ಧಚೋದಿತೋ॥

“ಪಾಣಿನಾ ತಾನಿ ಪಗ್ಗಯ್ಹ, ಅವೋಚ ಇಸಿಸತ್ತಮೋ।
ಮಹತೋ ಸಾರವನ್ತಸ್ಸ, ಯಥಾ ರುಕ್ಖಸ್ಸ ತಿಟ್ಠತೋ॥

“ಯೋ ಸೋ ಮಹತ್ತರೋ ಖನ್ಧೋ, ಪಲುಜ್ಜೇಯ್ಯ ಅನಿಚ್ಚತಾ।
ತಥಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ, ಗೋತಮೀ ಪರಿನಿಬ್ಬುತಾ॥

“ಅಹೋ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ಮಯ್ಹಂ, ನಿಬ್ಬುತಾಯಪಿ ಮಾತುಯಾ।
ಸಾರೀರಮತ್ತಸೇಸಾಯ, ನತ್ಥಿ ಸೋಕಪರಿದ್ದವೋ॥

“ನ ಸೋಚಿಯಾ ಪರೇಸಂ ಸಾ, ತಿಣ್ಣಸಂಸಾರಸಾಗರಾ।
ಪರಿವಜ್ಜಿತಸನ್ತಾಪಾ, ಸೀತಿಭೂತಾ ಸುನಿಬ್ಬುತಾ॥

“ಪಣ್ಡಿತಾಸಿ ಮಹಾಪಞ್ಞಾ, ಪುಥುಪಞ್ಞಾ ತಥೇವ ಚ।
ರತ್ತಞ್ಞೂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸಾ, ಏವಂ ಧಾರೇಥ ಭಿಕ್ಖವೋ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಆಸಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಆಸಿ ಚ ಗೋತಮೀ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಮಞ್ಞಾಸಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸಾ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು , ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಪರಿಸುದ್ಧಂ ಅಹು ಞಾಣಂ, ತಸ್ಮಾ ಸೋಚನಿಯಾ ನ ಸಾ॥

“ಅಯೋಘನಹತಸ್ಸೇವ , ಜಲತೋ ಜಾತವೇದಸ್ಸ।
ಅನುಪುಬ್ಬೂಪಸನ್ತಸ್ಸ, ಯಥಾ ನ ಞಾಯತೇ ಗತಿ॥

“ಏವಂ ಸಮ್ಮಾ ವಿಮುತ್ತಾನಂ, ಕಾಮಬನ್ಧೋಘತಾರಿನಂ।
ಪಞ್ಞಾಪೇತುಂ ಗತಿ ನತ್ಥಿ, ಪತ್ತಾನಂ ಅಚಲಂ ಸುಖಂ॥

“ಅತ್ತದೀಪಾ ತತೋ ಹೋಥ, ಸತಿಪಟ್ಠಾನಗೋಚರಾ।
ಭಾವೇತ್ವಾ ಸತ್ತಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇ, ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಥಾ”ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೧.೧.೯೭-೧೮೮)।

ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಗುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಗುತ್ತೇ ಯದತ್ಥಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾತಿಆದಿಕಾ ಗುತ್ತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ, ಪರಿಪಕ್ಕಕುಸಲಮೂಲಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ, **ಗುತ್ತಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಚೋದಿಯಮಾನಾ ಘರಾವಾಸಂ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತೀ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜನ್ತಿಯಾ ತಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಂ ಚಿರಕಾಲಪರಿಚಯೇನ ಬಹಿದ್ಧಾರಮ್ಮಣೇ ವಿಧಾವತಿ, ಏಕಗ್ಗಂ ನಾಹೋಸಿ। ಸತ್ಥಾ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ಅನುಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ, ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂ ಯಥಾನಿಸಿನ್ನೋವ ಓಭಾಸಂ ಫರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಆಸನ್ನೇ ಆಕಾಸೇ ನಿಸಿನ್ನಂ ವಿಯ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಓವದನ್ತೋ -

൧൬൩“ಗುತ್ತೇ ಯದತ್ಥಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ, ಹಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ವಸುಂ ಪಿಯಂ।
ತಮೇವ ಅನುಬ್ರೂಹೇಹಿ, ಮಾ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸಂ ಗಮಿ॥

൧൬൪“ಚಿತ್ತೇನ ವಞ್ಚಿತಾ ಸತ್ತಾ, ಮಾರಸ್ಸ ವಿಸಯೇ ರತಾ।
ಅನೇಕಜಾತಿಸಂಸಾರಂ, ಸನ್ಧಾವನ್ತಿ ಅವಿದ್ದಸೂ॥

൧൬൫“ಕಾಮಚ್ಛನ್ದಞ್ಚ ಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಮೇವ ಚ।
ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಚ ಪಞ್ಚಮಂ॥

൧൬൬“ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಏತಾನಿ, ಪಜಹಿತ್ವಾನ ಭಿಕ್ಖುನೀ।
ಓರಮ್ಭಾಗಮನೀಯಾನಿ, ನಯಿದಂ ಪುನರೇಹಿಸಿ॥

൧൬൭“ರಾಗಂ ಮಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಞ್ಚ, ಉದ್ಧಚ್ಚಞ್ಚ ವಿವಜ್ಜಿಯ।
ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಛೇತ್ವಾನ, ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

൧൬൮“ಖೇಪೇತ್ವಾ ಜಾತಿಸಂಸಾರಂ, ಪರಿಞ್ಞಾಯ ಪುನಬ್ಭವಂ।
ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ನಿಚ್ಛಾತಾ, ಉಪಸನ್ತಾ ಚರಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ತಮೇವ ಅನುಬ್ರೂಹೇಹೀತಿ ಯದತ್ಥಂ** ಯಸ್ಸ ಕಿಲೇಸಪರಿನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಖನ್ಧಪರಿನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಚ ಅತ್ಥಾಯ। **ಹಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ವಸುಂ ಪಿಯನ್ತಿ** ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬಂ ಞಾತಿಪರಿವಟ್ಟಂ ಭೋಗಕ್ಖನ್ಧಞ್ಚ ಹಿತ್ವಾ ಮಮ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಇಚ್ಛಿತೋ, ತಮೇವ ವಡ್ಢೇಯ್ಯಾಸಿ ಸಮ್ಪಾದೇಯ್ಯಾಸಿ। **ಮಾ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸಂ ಗಮೀ**ತಿ ದೀಘರತ್ತಂ ರೂಪಾದಿಆರಮ್ಮಣವಸೇನ ವಡ್ಢಿತಸ್ಸ ಕೂಟಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸಂ ಮಾ ಗಚ್ಛಿ।

ಯಸ್ಮಾ ಚಿತ್ತಂ ನಾಮೇತಂ ಮಾಯೂಪಮಂ, ಯೇನ ವಞ್ಚಿತಾ ಅನ್ಧಪುಥುಜ್ಜನಾ ಮಾರವಸಾನುಗಾ ಸಂಸಾರಂ ನಾತಿವತ್ತನ್ತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "**ಚಿತ್ತೇನ ವಞ್ಚಿತಾ**"ತಿಆದಿ।

ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಏತಾನೀತಿ ಏತಾನಿ "**ಕಾಮಚ್ಛನ್ದಞ್ಚ ಬ್ಯಾಪಾದ**"ನ್ತಿಆದಿನಾ ಯಥಾವುತ್ತಾನಿ ಪಞ್ಚ ಬನ್ಧನಟ್ಠೇನ ಸಂಯೋಜನಾನಿ। **ಪಜಹಿತ್ವಾನಾ**ತಿ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ। **ಭಿಕ್ಖುನೀ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಆಲಪನಂ। **ಓರಮ್ಭಾಗಮನೀಯಾನೀ**ತಿ ರೂಪಾರೂಪಧಾತುತೋ ಹೇಟ್ಠಾಭಾಗೇ ಕಾಮಧಾತುಯಂ ಮನುಸ್ಸಜೀವಸ್ಸ ಹಿತಾನಿ ಉಪಕಾರಾನಿ ತತ್ಥ ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಾ ಪಚ್ಚಯಭಾವತೋ। ಮ-ಕಾರೋ ಪದಸನ್ಧಿಕರೋ। "ಓರಮಾಗಮನೀಯಾನೀ"ತಿ ಪಾಳಿ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ। **ನಯಿದಂ ಪುನರೇಹಿಸೀ**ತಿ ಓರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನೇನ ಇದಂ ಕಾಮಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮಭವಂ ಪಟಿಸನ್ಧಿವಸೇನ ಪುನ ನಾಗಮಿಸ್ಸಸಿ। ರ-ಕಾರೋ ಪದಸನ್ಧಿಕರೋ। "ಇತ್ಥ"ನ್ತಿ ವಾ ಪಾಳಿ, ಇತ್ಥತ್ತಂ ಕಾಮಭವಮಿಚ್ಚೇವ ಅತ್ಥೋ।

ರಾಗನ್ತಿ ರೂಪರಾಗಞ್ಚ ಅರೂಪರಾಗಞ್ಚ। **ಮಾನ**ನ್ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗವಜ್ಝಂ ಮಾನಂ। **ಅವಿಜ್ಜಞ್ಚ ಉದ್ಧಚ್ಚಞ್ಚಾ**ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ವಿವಜ್ಜಿಯಾ**ತಿ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತ್ವಾ। **ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಛೇತ್ವಾನಾ**ತಿ ಏತಾನಿ ರೂಪರಾಗಾದೀನಿ ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ। **ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸೀ**ತಿ ಸಬ್ಬಸ್ಸಾಪಿ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಯನ್ತಂ ಪರಿಯೋಸಾನಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಸಿ।

ಖೇಪೇತ್ವಾ ಜಾತಿಸಂಸಾರನ್ತಿ ಜಾತಿ ಸಮೂಲಿಕಸಂಸಾರಪವತ್ತಿಂ ಪರಿಯೋಸಾಪೇತ್ವಾ। **ನಿಚ್ಛಾತಾ**ತಿ ನಿತ್ತಣ್ಹಾ। **ಉಪಸನ್ತಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ಕಿಲೇಸಾನಂ ವೂಪಸಮೇನ ಉಪಸನ್ತಾ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಏವಂ ಸತ್ಥಾರಾ ಇಮಾಸು ಗಾಥಾಸು ಭಾಸಿತಾಸು ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಥೇರೀ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ ಭಗವತಾ ಭಾಸಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತೇನೇವ ತಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ ನಾಮ ಜಾತಾ।

ಗುತ್ತಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ವಿಜಯಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚತುಕ್ಖತ್ತುನ್ತಿಆದಿಕಾ ವಿಜಯಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಪರಿಬ್ರೂಹಿತಕುಸಲಮೂಲಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಖೇಮಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ಸಹಾಯಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಾಪಿ ನಾಮ ರಾಜಮಹೇಸೀ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸತಿ ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನಾಹ"ನ್ತಿ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾಯೇವ ಹುತ್ವಾ ಖೇಮಾಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ। ಥೇರೀ ತಸ್ಸಾ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ಞತ್ವಾ ತಥಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ, ಯಥಾ ಸಂಸಾರೇ ಸಂವಿಗ್ಗಮಾನಸಾ ಸಾಸನೇ ಸಾ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಸಾ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಚ ಹುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಥೇರೀ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ, ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೧೬೯. “ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಞ್ಚಕ್ಖತ್ತುಂ, ವಿಹಾರಾ ಉಪನಿಕ್ಖಮಿಂ।
ಅಲದ್ಧಾ ಚೇತಸೋ ಸನ್ತಿಂ, ಚಿತ್ತೇ ಅವಸವತ್ತಿನೀ॥

೧೭೦. “ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಹಂ।
ಸಾ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಧಾತುಆಯತನಾನಿ ಚ॥

೧೭೧. “ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ, ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಬಲಾನಿ ಚ।
ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗಂ, ಉತ್ತಮತ್ಥಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ॥

೧೭೨. “ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಕರೋನ್ತೀ ಅನುಸಾಸನಿಂ।
ರತ್ತಿಯಾ ಪುರಿಮೇ ಯಾಮೇ, ಪುಬ್ಬಜಾತಿಮನುಸ್ಸರಿಂ॥

೧೭೩. “ರತ್ತಿಯಾ ಮಜ್ಝಿಮೇ ಯಾಮೇ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯಿಂ।
ರತ್ತಿಯಾ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಯಾಮೇ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಯಿಂ॥

೧೭೪. “ಪೀತಿಸುಖೇನ ಚ ಕಾಯಂ, ಫರಿತ್ವಾ ವಿಹರಿಂ ತದಾ।
ಸತ್ತಮಿಯಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿಂ, ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯಾ”ತಿ॥ –

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಭಿಕ್ಖುನಿನ್ತಿ** ಖೇಮಾಥೇರಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ।

ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗನ್ತಿ ಸತ್ತಬೋಜ್ಝಙ್ಗಞ್ಚ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಞ್ಚ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ। **ಉತ್ತಮತ್ಥಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾತಿ** ಅರಹತ್ತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸೇವ ವಾ ಪತ್ತಿಯಾ ಅಧಿಗಮಾಯ।

ಪೀತಿಸುಖೇನಾತಿ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಪರಿಯಾಪನ್ನಾಯ ಪೀತಿಯಾ ಸುಖೇನ ಚ। **ಕಾಯನ್ತಿ** ತಂಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ನಾಮಕಾಯಂ ತದನುಸಾರೇನ ರೂಪಕಾಯಞ್ಚ। **ಫರಿತ್ವಾತಿ** ಫುಸಿತ್ವಾ ಬ್ಯಾಪೇತ್ವಾ ವಾ। **ಸತ್ತಮಿಯಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿನ್ತಿ** ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಆರದ್ಧದಿವಸತೋ ಸತ್ತಮಿಯಂ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿಂ। ಕಥಂ? **ತಮೋಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಿಯ,** ಅಪ್ಪದಾಲಿತಪುಬ್ಬಂ ಮೋಹಕ್ಖನ್ಧಂ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಞಾಣಾಸಿನಾ ಪದಾಲೇತ್ವಾ। ಸೇಸಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ವಿಜಯಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಛಕ್ಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಕನಿಪಾತೋ

೧. ಉತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸತ್ತಕನಿಪಾತೇ **ಮುಸಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾನಾ**ತಿ ಉತ್ತರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭಾವಿತಕುಸಲಮೂಲಾ ಸಮುಪಚಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಪರಿಪಕ್ಕವಿಮುತ್ತಿಪರಿಪಾಚನೀಯಧಮ್ಮಾ ಹುತ್ವಾ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ **ಉತ್ತರಾ**ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ। ಥೇರೀ ತಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇಸಿ। ಸಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸಂಸಾರೇ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಭಾವನಮನುಯುಞ್ಜನ್ತೀ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಚ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೧೭೫.“ಮುಸಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಧಞ್ಞಂ ಕೋಟ್ಟೇನ್ತಿ ಮಾಣವಾ।
ಪುತ್ತದಾರಾನಿ ಪೋಸೇನ್ತಾ, ಧನಂ ವಿನ್ದನ್ತಿ ಮಾಣವಾ॥

೧೭೬.“ಘಟೇಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ, ಯಂ ಕತ್ವಾ ನಾನುತಪ್ಪತಿ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಪಾದಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ, ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಥ॥

೧೭೭.“ಚಿತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾನ, ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ।
ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಥ ಸಙ್ಖಾರೇ, ಪರತೋ ನೋ ಚ ಅತ್ತತೋ॥

೧೭೮.“ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಪಟಾಚಾರಾನುಸಾಸನಿಂ।
ಪಾದೇ ಪಕ್ಖಾಲಯಿತ್ವಾನ, ಏಕಮನ್ತೇ ಉಪಾವಿಸಿಂ॥

೧೭೯.“ರತ್ತಿಯಾ ಪುರಿಮೇ ಯಾಮೇ, ಪುಬ್ಬಜಾತಿಮನುಸ್ಸರಿಂ।
ರತ್ತಿಯಾ ಮಜ್ಝಿಮೇ ಯಾಮೇ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯಿಂ॥

೧೮೦.“ರತ್ತಿಯಾ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಯಾಮೇ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧಂ ಪದಾಲಯಿಂ।
ತೇವಿಜ್ಜಾ ಅಥ ವುಟ್ಠಾಸಿಂ, ಕತಾ ತೇ ಅನುಸಾಸನೀ॥

೧೮೧.“ಸಕ್ಕಂವ ದೇವಾ ತಿದಸಾ, ಸಙ್ಗಾಮೇ ಅಪರಾಜಿತಂ।
ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ವಿಹಸ್ಸಾಮಿ, ತೇವಿಜ್ಜಾಮ್ಹಿ ಅನಾಸವಾ”ತಿ॥ –

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಚಿತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾನಾ**ತಿ ಭಾವನಾಚಿತ್ತಂ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನೇ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ। ಕಥಂ? **ಏಕಗ್ಗಂ ಸುಸಮಾಹಿತಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಥಾ**ತಿ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಅವೇಕ್ಖಥ, ಸಙ್ಖಾರೇ ಅನಿಚ್ಚಾತಿಪಿ, ದುಕ್ಖಾತಿಪಿ, ಅನತ್ತಾತಿಪಿ ಲಕ್ಖಣತ್ತಯಂ ವಿಪಸ್ಸಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಞ್ಚ ಓವಾದಕಾಲೇ ಅತ್ತನೋ ಅಞ್ಞೇಸಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಥೇರಿಯಾದೀನಂ ಓವಾದಸ್ಸ ಅನುವಾದವಸೇನ ವುತ್ತಂ। **ಪಟಾಚಾರಾನುಸಾಸನನ್ತಿ** ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ। "ಪಟಾಚಾರಾಯ ಸಾಸನ"ನ್ತಿಪಿ ವಾ ಪಾಠೋ।

ಅಥ ವುಟ್ಠಾಸಿನ್ತಿ ತೇವಿಜ್ಜಾಭಾವಪ್ಪತ್ತಿತೋ ಪಚ್ಛಾ ಆಸನತೋ ವುಟ್ಠಾಸಿಂ। ಅಯಮ್ಪಿ ಥೇರೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಆಭುಜಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। "ನ ತಾವಿಮಂ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯಾವ ಮೇ ನ ಅನುಪಾದಾಯ ಆಸವೇಹಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ"ತಿ ನಿಚ್ಛಯಂ ಕತ್ವಾ ಸಮ್ಮಸನಂ ಆರಭಿತ್ವಾ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅಭಿಞ್ಞಾಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪರಿವಾರಂ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕೂನವೀಸತಿಯಾ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾಞಾಣಾಯ ಪವತ್ತಾಯ "ಇದಾನಿಮ್ಹಿ ಕತಕಿಚ್ಚಾ"ತಿ ಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಉದಾನೇತ್ವಾ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಸಿ ಅರುಣುಗ್ಗಮನವೇಲಾಯಂ। ತತೋ ಸಮ್ಮದೇವ ವಿಭಾತಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚುದಾಹಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಕತಾ ತೇ ಅನುಸಾಸನೀ"ತಿಆದಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಉತ್ತರಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸತಿಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾನಾತಿಆದಿಕಾ ಚಾಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಮಗಧೇಸು ನಾಲಕಗಾಮೇ ರೂಪಸಾರಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ ನಾಮಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ **ಚಾಲಾ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು, ತಸ್ಸಾ ಕನಿಟ್ಠಾಯ **ಉಪಚಾಲಾ**ತಿ, ಅಥ ತಸ್ಸಾ ಕನಿಟ್ಠಾಯ **ಸೀಸೂಪಚಾಲಾ**ತಿ । ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋಪಿ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿಸ್ಸ ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನಿಯೋ, ಇಮಾಸಂ ಪುತ್ತಾನಮ್ಪಿ ತಿಣ್ಣಂ ಇದಮೇವ ನಾಮಂ। ಯೇ ಸನ್ಧಾಯ ಥೇರಗಾಥಾಯ "ಚಾಲೇ ಉಪಚಾಲೇ ಸೀಸೂಪಚಾಲೇ"ತಿ (ಥೇರಗಾ॰ ೪೨) ಆಗತಂ।

ಇಮಾ ಪನ ತಿಸ್ಸೋಪಿ ಭಗಿನಿಯೋ "ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿ ಪಬ್ಬಜೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ನ ಹಿ ನೂನ ಸೋ ಓರಕೋ ಧಮ್ಮವಿನಯೋ, ನ ಸಾ ಓರಿಕಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ, ಯತ್ಥ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಯ್ಯೋ ಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ ಉಸ್ಸಾಹಜಾತಾ ತಿಬ್ಬಚ್ಛನ್ದಾ ಅಸ್ಸುಮುಖಂ ರುದಮಾನಂ ಞಾತಿಪರಿಜನಂ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಂಸು। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಘಟೇನ್ತಿಯೋ ವಾಯಮನ್ತಿಯೋ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಫಲಸುಖೇನ ವಿಹರನ್ತಿ।

ತಾಸು ಚಾಲಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಟಿಕ್ಕನ್ತಾ ಅನ್ಧವನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾರೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಕಾಮೇಹಿ ಉಪನೇಸಿ। ಯಂ ಸನ್ಧಾಯ ಸುತ್ತೇ ವುತ್ತಂ –

> "ಅಥ ಖೋ ಚಾಲಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಪುಬ್ಬಣ್ಹಸಮಯಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಪತ್ತಚೀವರಂ ಆದಾಯ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪಾವಿಸಿ। ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಟಿಕ್ಕನ್ತಾ ಯೇನ ಅನ್ಧವನಂ, ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ ದಿವಾವಿಹಾರಾಯ। ಅನ್ಧವನಂ ಅಜ್ಝೋಗಾಹೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ಖೋ ಮಾರೋ ಪಾಪಿಮಾ ಯೇನ ಚಾಲಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ, ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ, ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಚಾಲಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಏತದವೋಚಾ"ತಿ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೬೭)।

ಅನ್ಧವನಮ್ಹಿ ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸಿನ್ನಂ ಮಾರೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸತೋ ವಿಚ್ಛಿನ್ದಿತುಕಾಮೋ "ಕಂ ನು ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಮುಣ್ಡಾಸೀ"ತಿಆದಿಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸತ್ಥು ಗುಣೇ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಚ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಭಾವಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ

ಕತಕಿಚ್ಚಭಾವವಿಭಾವನೇನ ತಸ್ಸ ವಿಸಯಾತಿಕ್ಕಮಂ ಪವೇದೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಾರೋ ದುಕ್ಖೀ ದುಮ್ಮನೋ ತತ್ಥೇವನ್ತರಧಾಯಿ। ಅಥ ಸಾ ಅತ್ತನಾ ಮಾರೇನ ಚ ಭಾಸಿತಾ ಗಾಥಾ ಉದಾನವಸೇನ ಕಥೇನ್ತೀ -

೧೮೨."ಸತಿಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾನ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ।
ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ ಪದಂ ಸನ್ತಂ, ಸಙ್ಖಾರೂಪಸಮಂ ಸುಖಂ॥

೧೮೩."ಕಂ ನು ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಮುಣ್ಡಾಸಿ, ಸಮಣೀ ವಿಯ ದಿಸ್ಸತಿ।
ನ ಚ ರೋಚೇಸಿ ಪಾಸಣ್ಡೇ, ಕಿಮಿದಂ ಚರಸಿ ಮೋಮುಹಾ॥

೧೮೪."ಇತೋ ಬಹಿದ್ಧಾ ಪಾಸಣ್ಡಾ, ದಿಟ್ಠಿಯೋ ಉಪನಿಸ್ಸಿತಾ।
ನ ತೇ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನನ್ತಿ, ನ ತೇ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಕೋವಿದಾ॥

೧೮೫."ಅತ್ಥಿ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಜಾತೋ, ಬುದ್ಧೋ ಅಪ್ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ।
ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ದಿಟ್ಠೀನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮಂ॥

೧೮೬."ದುಕ್ಖಂ ದುಕ್ಖಸಮುಪ್ಪಾದಂ, ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚ ಅತಿಕ್ಕಮಂ।
ಅರಿಯಂ ಚಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗಂ, ದುಕ್ಖೂಪಸಮಗಾಮಿನಂ॥

೧೮೭."ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ವಿಹರಿಂ ಸಾಸನೇ ರತಾ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

೧೮೮."ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸತಿಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾನಾ**ತಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಭಾವನಾವಸೇನ ಕಾಯಾದೀಸು ಅಸುಭದುಕ್ಖಾನಿಚ್ಚಾನತ್ತವಸೇನ ಸತಿಂ ಸುಟ್ಠು ಉಪಟ್ಠಿತಂ ಕತ್ವಾ। **ಭಿಕ್ಖುನೀ**ತಿ ಅತ್ತಾನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ**ತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗಭಾವನಾಯ ಭಾವಿತಸದ್ಧಾದಿಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾ। **ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ ಪದಂ ಸನ್ತ**ನ್ತಿ ಸನ್ತಂ ಪದಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಪಟಿವೇಧೇನ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿ। **ಸಙ್ಖಾರೂಪಸಮ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬಸಙ್ಖಾರಾನಂ ಉಪಸಮಹೇತುಭೂತಂ। **ಸುಖ**ನ್ತಿ ಅಚ್ಚನ್ತಸುಖಂ।

"**ಕಂ ನು ಉದ್ದಿಸ್ಸಾ**"ತಿ ಗಾಥಾ ಮಾರೇನ ವುತ್ತಾ। ತತ್ರಾಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಬಹೂ ಸಮಯಾ ತೇಸಞ್ಚ ದೇಸೇತಾರೋ ಬಹೂ ಏವ ತಿತ್ಥಕರಾ, ತೇಸು ಕಂ ನು ಖೋ ತ್ವಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ **ಮುಣ್ಡಾಸಿ** ಮುಣ್ಡಿತಕೇಸಾ ಅಸಿ। ನ ಕೇವಲಂ ಮುಣ್ಡಾವ, ಅಥ ಖೋ ಕಾಸಾವಧಾರಣೇನ ಚ ಸಮಣೀ ವಿಯ ದಿಸ್ಸತಿ। **ನ ಚ ರೋಚೇಸಿ ಪಾಸಣ್ಡೇ**ತಿ ತಾಪಸಪರಿಬ್ಬಾಜಕಾದೀನಂ ಆದಾಸಭೂತೇ ಪಾಸಣ್ಡೇ ತೇ ತೇ ಸಮಯನ್ತರೇ ನೇವ ರೋಚೇಸಿ। **ಕಿಮಿದಂ ಚರಸಿ ಮೋಮುಹಾ**ತಿ ಕಿಂ ನಾಮಿದಂ, ಯಂ ಪಾಸಣ್ಡವಿಹಿತಂ ಉಜುಂ ನಿಬ್ಬಾನಮಗ್ಗಂ ಪಹಾಯ ಅಜ್ಜ ಕಾಲಿಕಂ ಕುಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತೀ ಅತಿವಿಯ ಮೂಳ್ಹಾ ಚರಸಿ ಪರಿಬ್ಭಮಸೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ ಪಟಿವಚನದಾನಮುಖೇನ ತಂ ತಜ್ಜೇನ್ತೀ "**ಇತೋ ಬಹಿದ್ಧಾ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ ಇತೋ ಬಹಿದ್ಧಾ ಪಾಸಣ್ಡಾ ನಾಮ **ಇತೋ** ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನತೋ **ಬಹಿದ್ಧಾ** ಕುಟೀಸಕಬಹುಕಾರಾದಿಕಾ। ತೇ ಹಿ ಸತ್ತಾನಂ ತಣ್ಹಾಪಾಸಂ ದಿಟ್ಠಿಪಾಸಞ್ಚ

ಡೇನ್ತಿ ಓಡ್ಡೇನ್ತೀತಿ **ಪಾಸಣ್ಡಾ**ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತೇನಾಹ - **“ದಿಟ್ಠಿಯೋ ಉಪನಿಸ್ಸಿತಾ”**ತಿ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಗತಾನಿ ಉಪೇಚ್ಚ ನಿಸ್ಸಿತಾ, ದಿಟ್ಠಿಗತಾನಿ ಆದಿಯಿಂಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯದಗ್ಗೇನ ಚ ದಿಟ್ಠಿಸನ್ನಿಸ್ಸಿತಾ, ತದಗ್ಗೇನ ಪಾಸಣ್ಡಸನ್ನಿಸ್ಸಿತಾ। **ನ ತೇ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನನ್ತೀ**ತಿ ಯೇ ಪಾಸಣ್ಡಿನೋ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಗತಸನ್ನಿಸ್ಸಿತಾ “ಅಯಂ ಪವತ್ತಿ ಏವಂ ಪವತ್ತತೀ”ತಿ ಪವತ್ತಿಧಮ್ಮಮ್ಪಿ ಯಥಾಭೂತಂ ನ ವಿಜಾನನ್ತಿ। **ನ ತೇ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಕೋವಿದಾ**ತಿ “ಅಯಂ ನಿವತ್ತಿ ಏವಂ ನಿವತ್ತತೀ”ತಿ ನಿವತ್ತಿಧಮ್ಮಸ್ಸಾಪಿ ಅಕುಸಲಾ, ಪವತ್ತಿಧಮ್ಮಮಗ್ಗೇಪಿ ಹಿ ತೇ ಸಂಮೂಳ್ಹಾ, ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ನಿವತ್ತಿಧಮ್ಮೇತಿ।

ಏವಂ ಪಾಸಣ್ಡವಾದಾನಂ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕತಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಕಂ ನು ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಮುಣ್ಡಾಸೀತಿ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತುಂ **“ಅತ್ಥಿ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಜಾತೋ”**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ದಿಟ್ಠೀನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬಾಸಂ ದಿಟ್ಠೀನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮನುಪಾಯಂ ದಿಟ್ಠಿಜಾಲವಿನಿವೇಠನಂ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಉಪಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸತಿಮತೀತಿಆದಿಕಾ ಉಪಚಾಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ತಸ್ಸಾ ವತ್ಥು ಚಾಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಮ್ಹಿ ವುತ್ತಮೇವ। ಅಯಮ್ಪಿ ಹಿ ಚಾಲಾ ವಿಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೀ -

೧೮೯“ಸತಿಮತೀ ಚಕ್ಖುಮತೀ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ।
ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ ಪದಂ ಸನ್ತಂ, ಅಕಾಪುರಿಸಸೇವಿತ”ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸತಿಮತೀ**ತಿ ಸತಿಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಪುಬ್ಬಭಾಗೇ ಪರಮೇನ ಸತಿನೇಪಕ್ಕೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಹುತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸ್ಸ ಭಾವಿತತ್ತಾ ಸತಿವೇಪುಲ್ಲಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಉತ್ತಮಾಯ ಸತಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚಕ್ಖುಮತೀ**ತಿ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾ, ಆದಿತೋ ಉದಯತ್ಥಗಾಮಿನಿಯಾ ಪಞ್ಞಾಯ ಅರಿಯಾಯ ನಿಬ್ಬೇಧಿಕಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಹುತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾವೇಪುಲ್ಲಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಪರಮೇನ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಅಕಾಪುರಿಸಸೇವಿತ**ನ್ತಿ ಅಲಾಮಕಪುರಿಸೇಹಿ ಉತ್ತಮಪುರಿಸೇಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಸೇವಿತಂ।

“ಕಿನ್ನು ಜಾತಿಂ ನ ರೋಚೇಸೀ”ತಿ ಗಾಥಾ ಥೇರಿಂ ಕಾಮೇಸು ಉಪಹಾರೇತುಕಾಮೇನ ಮಾರೇನ ವುತ್ತಾ। “ಕಿಂ ನು ತ್ವಂ ಭಿಕ್ಖುನಿ ನ ರೋಚೇಸೀ”ತಿ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೬೭) ಹಿ ಮಾರೇನ ಪುಟ್ಠಾ ಥೇರೀ ಆಹ - “ಜಾತಿಂ ಖ್ವಾಹಂ, ಆವುಸೋ, ನ ರೋಚೇಮೀ”ತಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾರೋ ಜಾತಸ್ಸ ಕಾಮಾ ಪರಿಭೋಗಾ, ತಸ್ಮಾ ಜಾತಿಪಿ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬಾ, ಕಾಮಾಪಿ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಾತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ -

೧೯೦“ಕಿನ್ನು ಜಾತಿಂ ನ ರೋಚೇಸಿ, ಜಾತೋ ಕಾಮಾನಿ ಭುಞ್ಜತಿ।
ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ, ಮಾಹು ಪಚ್ಛಾನುತಾಪಿನೀ”ತಿ॥ -

ಗಾಥಮಾಹ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಕಿಂ ನು ತಂ ಕಾರಣಂ, ಯೇನ ತ್ವಂ ಉಪಚಾಲೇ ಜಾತಿಂ **ನ ರೋಚೇಸಿ** ನ ರೋಚೇಯ್ಯಾಸಿ, ನ ತಂ ಕಾರಣಂ ಅತ್ಥಿ। ಯಸ್ಮಾ **ಜಾತೋ ಕಾಮಾನಿ ಭುಞ್ಜತಿ** ಇಧ ಜಾತೋ ಕಾಮಗುಣಸಂಹಿತಾನಿ ರೂಪಾದೀನಿ ಪಟಿಸೇವನ್ತೋ ಕಾಮಸುಖಂ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ। ನ ಹಿ ಅಜಾತಸ್ಸ ತಂ ಅತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ **ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ** ಕಾಮಖಿಡ್ಡಾರತಿಯೋ ಅನುಭವ। **ಮಾಹು ಪಚ್ಛಾನುತಾಪಿನೀ** "ಯೋಬ್ಬಞ್ಞೇ ಸತಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇಸು ಭೋಗೇಸು ನ ಮಯಾ ಕಾಮಸುಖಮನುಭೂತ"ನ್ತಿ ಪಚ್ಛಾನುತಾಪಿನೀ ಮಾ ಅಹೋಸಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಧಮ್ಮಾ ನಾಮ ಯಾವದೇವ ಅತ್ಥಾಧಿಗಮತ್ಥೋ ಅತ್ಥೋ ಚ ಕಾಮಸುಖತ್ಥೋತಿ ಪಾಕಟೋಯಮತ್ಥೋತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ ಜಾತಿಯಾ ದುಕ್ಖನಿಮಿತ್ತತಂ ಅತ್ತನೋ ಚ ತಸ್ಸ ವಿಸಯಾತಿಕ್ಕಮಂ ವಿಭಾವೇತ್ವಾ ತಜ್ಜೇನ್ತೀ -

೧೯೧."ಜಾತಸ್ಸ ಮರಣಂ ಹೋತಿ, ಹತ್ಥಪಾದಾನ ಛೇದನಂ।
ವಧಬನ್ಧಪರಿಕ್ಲೇಸಂ, ಜಾತೋ ದುಕ್ಖಂ ನಿಗಚ್ಛತಿ॥

೧೯೨."ಅತ್ಥಿ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಜಾತೋ, ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಪರಾಜಿತೋ।
ಸೋ ಮೇ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಜಾತಿಯಾ ಸಮತಿಕ್ಕಮಂ॥

೧೯೩."ದುಕ್ಖಂ ದುಕ್ಖಸಮುಪ್ಪಾದಂ, ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚ ಅತಿಕ್ಕಮಂ।
ಅರಿಯಂ ಚಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗಂ, ದುಕ್ಖೂಪಸಮಗಾಮಿನಂ॥

೧೯೪."ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ವಿಹರಿಂ ಸಾಸನೇ ರತಾ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

೧೯೫."ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಜಾತಸ್ಸ ಮರಣಂ ಹೋತೀ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಜಾತಸ್ಸ ಸತ್ತಸ್ಸ ಮರಣಂ ಹೋತಿ, ನ ಅಜಾತಸ್ಸ। ನ ಕೇವಲಂ ಮರಣಮೇವ, ಅಥ ಖೋ ಜರಾರೋಗಾದಯೋ ಯತ್ತಕಾನತ್ಥಾ, ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಜಾತಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ ಜಾತಿಹೇತುಕಾ। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ - "ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ ಜರಾಮರಣಂ ಸೋಕಪರಿದೇವದುಕ್ಖದೋಮನಸ್ಸುಪಾಯಾಸಾ ಸಮ್ಭವನ್ತೀ"ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧; ವಿಭ॰ ೨೨೫; ಉದಾ॰ ೧)। ತೇನೇವಾಹ - "**ಹತ್ಥಪಾದಾನ ಛೇದನ**"ನ್ತಿ ಹತ್ಥಪಾದಾನಂ ಛೇದನಂ ಜಾತಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ, ನ ಅಜಾತಸ್ಸ। ಹತ್ಥಪಾದಛೇದನಾಪದೇಸೇನ ಚೇತ್ಥ ಬಾತ್ತಿಂಸ ಕಮ್ಮಕಾರಣಾಪಿ ದಸ್ಸಿತಾ ಏವಾತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಂ। ತೇನೇವಾಹ - "**ವಧಬನ್ಧಪರಿಕ್ಲೇಸಂ, ಜಾತೋ ದುಕ್ಖಂ ನಿಗಚ್ಛತೀ**"ತಿ। ಜೀವಿತವಿಯೋಜನಮುಟ್ಠಿಪ್ಪಹಾರಾದಿಸಙ್ಖಾತಂ ವಧಪರಿಕ್ಲೇಸಞ್ಚೇವ ಅನ್ದುಬನ್ಧನಾದಿಸಙ್ಖಾತಂ ಬನ್ಧಪರಿಕ್ಲೇಸಂ ಅಞ್ಞಞ್ಚ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ದುಕ್ಖಂ ನಾಮ ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಜಾತೋ ಏವ ನಿಗಚ್ಛತಿ, ನ ಅಜಾತೋ, ತಸ್ಮಾ ಜಾತಿಂ ನ ರೋಚೇಮೀತಿ।

ಇದಾನಿ ಜಾತಿಯಾ ಕಾಮಾನಞ್ಚ ಅಚ್ಚನ್ತಮೇವ ಅತ್ತನಾ ಸಮತಿಕ್ಕನ್ತಭಾವಂ ಮೂಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ - "**ಅತ್ಥಿ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಜಾತೋ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅಪರಾಜಿತೋತಿ** ಕಿಲೇಸಮಾರಾದಿನಾ ಕೇನಚಿ ನ ಪರಾಜಿತೋ। ಸತ್ಥಾ ಹಿ ಸಬ್ಬಾಭಿಭೂ ಸದೇವಕಂ ಲೋಕಂ ಅಞ್ಞದತ್ಥು ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ಠಿತೋ , ತಸ್ಮಾ ಅಪರಾಜಿತೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಉಪಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸತ್ತಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಕನಿಪಾತೋ

೧. ಸೀಸೂಪಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಅಟ್ಠಕನಿಪಾತೇ **ಭಿಕ್ಖುನೀ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ**ತಿಆದಿಕಾ ಸೀಸೂಪಚಾಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಇಮಿಸ್ಸಾಪಿ ವತ್ಥು ಚಾಲಾಯ ಥೇರಿಯಾ ವತ್ಥುಮ್ಹಿ ವುತ್ತನಯಮೇವ। ಅಯಮ್ಪಿ ಹಿ ಆಯಸ್ಮತೋ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಉಸ್ಸಾಹಜಾತಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ, ಘಟೇನ್ತೀ ವಾಯಮನ್ತೀ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖೇನ ವಿಹರನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಕತಕಿಚ್ಚಾತಿ ಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಉದಾನವಸೇನ –

೧೯೬."ಭಿಕ್ಖುನೀ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಇನ್ದ್ರಿಯೇಸು ಸುಸಂವುತಾ।
ಅಧಿಗಚ್ಛೇ ಪದಂ ಸನ್ತಂ, ಅಸೇಚನಕಮೋಜವ"ನ್ತಿ॥ – ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ**ತಿ ಪರಿಸುದ್ಧೇನ ಭಿಕ್ಖುನಿಸೀಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ। **ಇನ್ದ್ರಿಯೇಸು ಸುಸಂವುತಾ**ತಿ ಮನಚ್ಛಟ್ಠೇಸು ಇನ್ದ್ರಿಯೇಸು ಸುಟ್ಠು ಸಂವುತಾ, ರೂಪಾದಿಆರಮ್ಮಣೇ ಇಟ್ಠೇ ರಾಗಂ, ಅನಿಟ್ಠೇ ದೋಸಂ, ಅಸಮಪೇಕ್ಖನೇ ಮೋಹಞ್ಚ ಪಹಾಯ ಸುಟ್ಠು ಪಿಹಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ। **ಅಸೇಚನಕಮೋಜವ**ನ್ತಿ ಕೇನಚಿ ಅನಾಸಿತ್ತಕಂ ಓಜವನ್ತಂ ಸಭಾವಮಧುರಂ ಸಬ್ಬಸ್ಸಾಪಿ ಕಿಲೇಸರೋಗಸ್ಸ ವೂಪಸಮನೋಸಧಭೂತಂ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ, ನಿಬ್ಬಾನಮೇವ ವಾ। ಅರಿಯಮಗ್ಗಮ್ಪಿ ಹಿ ನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಿಕೇಹಿ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬತೋ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹಾಭಾವತೋ ಚ ಪದಂ ಸನ್ತನ್ತಿ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೧೯೭."ತಾವತಿಂಸಾ ಚ ಯಾಮಾ ಚ, ತುಸಿತಾ ಚಾಪಿ ದೇವತಾ।
ನಿಮ್ಮಾನರತಿನೋ ದೇವಾ, ಯೇ ದೇವಾ ವಸವತ್ತಿನೋ।
ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಣೀಧೇಹಿ, ಯತ್ಥ ತೇ ವುಸಿತಂ ಪುರೇ"ತಿ॥ –

ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಕಾಮಸಗ್ಗೇಸು ನಿಕನ್ತಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇಹೀತಿ ತತ್ಥ ಉಯ್ಯೋಜನವಸೇನ ಥೇರಿಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಯಾ ಚಾವೇತುಕಾಮೇನ ಮಾರೇನ ವುತ್ತಾ।

ತತ್ಥ ಸಹಪುಞ್ಞಕಾರಿನೋ ತೇತ್ತಿಂಸ ಜನಾ ಯತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಾ, ತಂ ಠಾನಂ ತಾವತಿಂಸನ್ತಿ। ತತ್ಥ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ದೇವಪುತ್ತಾ **ತಾವತಿಂಸಾ**। ಕೇಚಿ ಪನ "ತಾವತಿಂಸಾತಿ ತೇಸಂ ದೇವಾನಂ ನಾಮಮೇವಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ। ದ್ವೀಹಿ ದೇವಲೋಕೇಹಿ ವಿಸಿಟ್ಠಂ ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಯಾತಾ ಉಪಯಾತಾ ಸಮ್ಪನ್ನಾತಿ **ಯಾಮಾ**। ದಿಬ್ಬಾಯ ಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ತುಟ್ಠಾ ಪಹಟ್ಠಾತಿ **ತುಸಿತಾ**। ಪಕತಿಪಟಿಯತ್ತಾರಮ್ಮಣತೋ ಅತಿರೇಕೇನ ರಮಿತುಕಾಮತಾಕಾಲೇ ಯಥಾರುಚಿತೇ ಭೋಗೇ ನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾ ರಮನ್ತೀತಿ **ನಿಮ್ಮಾನರತಿನೋ**। ಚಿತ್ತರುಚಿಂ ಞತ್ವಾ ಪರೇಹಿ ನಿಮ್ಮಿತೇಸು ಭೋಗೇಸು ವಸಂ ವತ್ತೇನ್ತೀತಿ **ವಸವತ್ತಿನೋ**। **ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಣೀಧೇಹೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ತಾವತಿಂಸಾದಿಕೇ ದೇವನಿಕಾಯೇ ತವ ಚಿತ್ತಂ ಠಪೇಹಿ, ಉಪಪಜ್ಜನಾಯ ನಿಕನ್ತಿಂ ಕರೋಹಿ। ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾನಂ ಭೋಗಾ ಇತರೇಹಿ ನಿಹೀನಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ತಾವತಿಂಸಾದಯೋವ ವುತ್ತಾ। **ಯತ್ಥ ತೇ ವುಸಿತಂ ಪುರೇ**ತಿ ಯೇಸು ದೇವನಿಕಾಯೇಸು ತಯಾ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ಥಂ। ಅಯಂ ಕಿರ ಪುಬ್ಬೇ ದೇವೇಸು ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀ, ತಾವತಿಂಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಞ್ಚಕಾಮಸಗ್ಗೇ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಪುನ ಹೇಟ್ಠತೋ ಓತರನ್ತೀ, ತುಸಿತೇಸು ಠತ್ವಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಾ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ – "ತಿಟ್ಠತು, ಮಾರ, ತಯಾ ವುತ್ತಕಾಮಲೋಕೋ। ಅಞ್ಞೋಪಿ ಸಬ್ಬೋ ಲೋಕೋ ರಾಗಗ್ಗಿಆದೀಹಿ ಆದಿತ್ತೋ ಸಮ್ಪಜ್ಜಲಿತೋ। ನ ತತ್ಥ ವಿಞ್ಞೂನಂ ಚಿತ್ತಂ ರಮತೀ"ತಿ ಕಾಮತೋ ಚ ಲೋಕತೋ ಚ ಅತ್ತನೋ ವಿನಿವತ್ತಿತಮಾನಸತಂ

ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಮಾರಂ ತಜ್ಜೇನ್ತೀ -

೧೯೮ಯಾಮಾ ಚ"ತಾವತಿಂಸಾ ಚ ಯಾಮಾ ಚ, ತುಸಿತಾ ಚಾಪಿ ದೇವತಾ।
ನಿಮ್ಮಾನರತಿನೋ ದೇವಾ, ಯೇ ದೇವಾ ವಸವತ್ತಿನೋ॥

೧೯೯"ಕಾಲಂ ಕಾಲಂ ಭವಾ ಭವಂ, ಸಕ್ಕಾಯಸ್ಮಿಂ ಪುರಕ್ಖತಾ।
ಅವೀತಿವತ್ತಾ ಸಕ್ಕಾಯಂ, ಜಾತಿಮರಣಸಾರಿನೋ॥

೨೦೦"ಸಬ್ಬೋ ಆದೀಪಿತೋ ಲೋಕೋ, ಸಬ್ಬೋ ಲೋಕೋ ಪದೀಪಿತೋ।
ಸಬ್ಬೋ ಪಜ್ಜಲಿತೋ ಲೋಕೋ, ಸಬ್ಬೋ ಲೋಕೋ ಪಕಮ್ಪಿತೋ॥

೨೦೧"ಅಕಮ್ಪಿಯಂ ಅತುಲಿಯಂ, ಅಪುಥುಜ್ಜನಸೇವಿತಂ।
ಬುದ್ಧೋ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ತತ್ಥ ಮೇ ನಿರತೋ ಮನೋ॥

೨೦೨"ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ವಿಹರಿಂ ಸಾಸನೇ ರತಾ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

೨೦೩"ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಕ್ಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಾಲಂ ಕಾಲ**ನ್ತಿ ತಂ ತಂ ಕಾಲಂ। **ಭವಾ ಭವ**ನ್ತಿ ಭವತೋ ಭವಂ। **ಸಕ್ಕಾಯಸ್ಮಿ**ನ್ತಿ ಖನ್ಧಪಞ್ಚಕೇ। **ಪುರಕ್ಖತಾ**ತಿ ಪುರಕ್ಖಾರಕಾರಿನೋ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಮಾರ, ತಯಾ ವುತ್ತಾ ತಾವತಿಂಸಾದಯೋ ದೇವಾ ಭವತೋ ಭವಂ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತಾ ಅನಿಚ್ಚತಾದಿಅನೇಕಾದೀನವಾಕುಲೇ ಸಕ್ಕಾಯೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಉಪ್ಪತ್ತಿಕಾಲೇ, ವೇಮಜ್ಝಕಾಲೇ, ಪರಿಯೋಸಾನಕಾಲೇತಿ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಕಾಲೇ ಸಕ್ಕಾಯಮೇವ ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ಠಿತಾ। ತತೋ ಏವ ಅವೀತಿವತ್ತಾ ಸಕ್ಕಾಯಂ ನಿಸ್ಸರಣಾಭಿಮುಖಾ ಅಹುತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾಯತೀರಮೇವ ಅನುಪರಿಧಾವನ್ತಾ ಜಾತಿಮರಣಸಾರಿನೋ ರಾಗಾದೀಹಿ ಅನುಗತತ್ತಾ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಜಾತಿಮರಣಮೇವ ಅನುಸ್ಸರನ್ತಿ, ತತೋ ನ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ।

ಸಬ್ಬೋ ಆದೀಪಿತೋ ಲೋಕೋತಿ, ಮಾರ, ನ ಕೇವಲಂ ತಯಾ ವುತ್ತಕಾಮಲೋಕೋಯೇವ ಧಾತುತ್ತಯಸಙ್ಖಾತೋ, ಸಬ್ಬೋಪಿ ಲೋಕೋ ರಾಗಗ್ಗಿಆದೀಹಿ ಏಕಾದಸಹಿ ಆದಿತ್ತೋ। ತೇಹಿಯೇವ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಆದೀಪಿತತಾಯ **ಪದೀಪಿತೋ**। ನಿರನ್ತರಂ ಏಕಜಾಲೀಭೂತತಾಯ **ಪಜ್ಜಲಿತೋ**। ತಣ್ಹಾಯ ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸೇಹಿ ಚ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಕಮ್ಪಿತತಾಯ ಚಲಿತತಾಯ **ಪಕಮ್ಪಿತೋ**।

ಏವಂ ಆದಿತ್ತೇ ಪಜ್ಜಲಿತೇ ಪಕಮ್ಪಿತೇ ಚ ಲೋಕೇ ಕೇನಚಿಪಿ ಕಮ್ಪೇತುಂ ಚಾಲೇತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯತಾಯ **ಅಕಮ್ಪಿಯಂ,** ಗುಣತೋ "ಏತ್ತಕೋ"ತಿ ತುಲೇತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯತಾಯ ಅತ್ತನಾ ಸದಿಸಸ್ಸ ಅಭಾವತೋ ಚ **ಅತುಲಿಯಂ**। ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಏವ ಗೋಚರಭಾವನಾಭಿಗಮತೋ ಸೇವಿತತ್ತಾ **ಅಪುಥುಜ್ಜನಸೇವಿತಂ**। **ಬುದ್ಧೋ** ಭಗವಾ ಮಗ್ಗಫಲನಿಬ್ಬಾನಪ್ಪಭೇದಂ ನವವಿಧಂ ಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮಂ ಮಹಾಕರುಣಾಯ ಸಞ್ಚೋದಿತಮಾನಸೋ **ಅದೇಸೇಸಿ** ಸದೇವಕಸ್ಸ ಲೋಕಸ್ಸ ಕಥೇಸಿ ಪವೇದೇಸಿ। **ತತ್ಥ** ತಸ್ಮಿಂ ಅರಿಯಧಮ್ಮೇ ಮಯ್ಹಂ ಮನೋ **ನಿರತೋ** ಅಭಿರತೋ, ನ ತತೋ ವಿನಿವತ್ತತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಸೀಸೂಪಚಾಲಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಟ್ಠಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಕನಿಪಾತೋ

೧. ವಡ್ಢಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ನವಕನಿಪಾತೇ **ಮಾ ಸು ತೇ ವಡ್ಢ ಲೋಕಮ್ಹೀ**ತಿಆದಿಕಾ ವಡ್ಢಮಾತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಭಾರುಕಚ್ಛಕನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಪತಿಕುಲಂ ಗತಾ ಏಕಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ತಸ್ಸ **ವಡ್ಢೋ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಾ **ವಡ್ಢಮಾತಾ**ತಿ ವೋಹರೀಯಿತ್ಥ। ಸಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಪುತ್ತಂ ಞಾತೀನಂ ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಇತೋ ಪರಂ ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ ವಡ್ಢತ್ಥೇರಸ್ಸ ವತ್ಥುಮ್ಹಿ (ಥೇರಗಾ॰ ಅಟ್ಠ॰ ೨.ವಡ್ಢತ್ಥೇರಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ) ಆಗತಮೇವ। ವಡ್ಢತ್ಥೇರಞ್ಹಿ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತಂ ಸನ್ತರುತ್ತರಂ ಏಕಕಂ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ ಅತ್ತನೋ ದಸ್ಸನತ್ಥಾಯ ಉಪಗತಂ ಅಯಂ ಥೇರೀ "ಕಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಏಕಕೋ ಸನ್ತರುತ್ತರೋವ ಇಧಾಗತೋ"ತಿ ಚೋದೇತ್ವಾ ಓವದನ್ತೀ –

೨೦೪."ಮಾ ಸು ತೇ ವಡ್ಢ ಲೋಕಮ್ಹಿ, ವನಥೋ ಅಹು ಕುದಾಚನಂ।
ಮಾ ಪುತ್ತಕ ಪುನಪ್ಪುನಂ, ಅಹು ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಭಾಗಿಮಾ॥

೨೦೫."ಸುಖಞ್ಹಿ ವಡ್ಢ ಮುನಯೋ, ಅನೇಜಾ ಛಿನ್ನಸಂಸಯಾ।
ಸೀತಿಭೂತಾ ದಮಪ್ಪತ್ತಾ, ವಿಹರನ್ತಿ ಅನಾಸವಾ॥

೨೦೬."ತೇಹಾನುಚಿಣ್ಣಂ ಇಸೀಹಿ, ಮಗ್ಗಂ ದಸ್ಸನಪತ್ತಿಯಾ।
ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾಯ, ತ್ವಂ ವಡ್ಢ ಅನುಬ್ರೂಹಯಾ"ತಿ॥ –

ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಮಾ ಸು ತೇ ವಡ್ಢ ಲೋಕಮ್ಹಿ, ವನಥೋ ಅಹು ಕುದಾಚನ**ನ್ತಿ **ಸೂ**ತಿ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ। ವಡ್ಢ, ಪುತ್ತಕ, ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಸತ್ತಲೋಕೇ, ಸಙ್ಖಾರಲೋಕೇ ಚ ಕಿಲೇಸವನಥೋ ತುಯ್ಹಂ ಕದಾಚಿಪಿ ಮಾ ಅಹು ಮಾ ಅಹೋಸಿ । ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ – **"ಮಾ, ಪುತ್ತಕ, ಪುನಪ್ಪುನಂ, ಅಹು ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಭಾಗಿಮಾ"**ತಿ ವನಥಂ ಅನುಚ್ಛಿನ್ದನ್ತೋ ತಂ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಅಪರಾಪರಂ ಜಾತಿಆದಿದುಕ್ಖಸ್ಸ ಭಾಗೀ ಮಾ ಅಹೋಸಿ।

ಏವಂ ವನಥಸ್ಸ ಅಸಮುಚ್ಛೇದೇ ಆದೀನವಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಸಮುಚ್ಛೇದೇ ಆನಿಸಂಸಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **"ಸುಖಞ್ಹಿ ವಡ್ಢಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ – ಪುತ್ತಕ, **ವಡ್ಢ** ಮೋನೇಯ್ಯಧಮ್ಮಸಮನ್ನಾಗತೇನ **ಮುನಯೋ,** ಏಜಾಸಙ್ಖಾತಾಯ ತಣ್ಹಾಯ ಅಭಾವೇನ **ಅನೇಜಾ,** ದಸ್ಸನಮಗ್ಗೇನೇವ ಪಹೀನವಿಚಿಕಿಚ್ಛತಾಯ **ಛಿನ್ನಸಂಸಯಾ,** ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹಾಭಾವೇನ **ಸೀತಿಭೂತಾ,** ಉತ್ತಮಸ್ಸ ದಮಥಸ್ಸ ಅಧಿಗತತ್ತಾ **ದಮಪ್ಪತ್ತಾ ಅನಾಸವಾ** ಖೀಣಾಸವಾ ಸುಖಂ ವಿಹರನ್ತಿ, ನ ತೇಸಂ ಏತರಹಿ ಚೇತೋದುಕ್ಖಂ ಅತ್ಥಿ, ಆಯತಿಂ ಪನ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖಂ ನ ಭವಿಸ್ಸತೇವ।

ಯಸ್ಮಾ ಚೇತೇವಂ, ತಸ್ಮಾ **ತೇಹಾನುಚಿಣ್ಣಂ ಇಸೀಹಿ…ಪೇ॰… ಅನುಬ್ರೂಹಯಾ**ತಿ ತೇಹಿ ಖೀಣಾಸವೇಹಿ ಇಸೀಹಿ ಅನುಚಿಣ್ಣಂ ಪಟಿಪನ್ನಂ ಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾಮಗ್ಗಂ ಞಾಣದಸ್ಸನಸ್ಸ ಅಧಿಗಮಾಯ ಸಕಲಸ್ಸಾಪಿ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾಯ ವಡ್ಢ, ತ್ವಂ ಅನುಬ್ರೂಹಯ ವಡ್ಢೇಯ್ಯಾಸೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ವಡ್ಢತ್ಥೇರೋ "ಅದ್ಧಾ ಮಮ ಮಾತಾ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಪವೇದೇನ್ತೋ -

೨೦೭."ವಿಸಾರದಾವ ಭಣಸಿ, ಏತಮತ್ಥಂ ಜನೇತ್ತಿ ಮೇ।
ಮಞ್ಞಾಮಿ ನೂನ ಮಾಮಿಕೇ, ವನಥೋ ತೇ ನ ವಿಜ್ಜತೀ"ತಿ॥ - ಗಾಥಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ವಿಸಾರದಾವ ಭಣಸಿ, ಏತಮತ್ಥಂ ಜನೇತ್ತಿ ಮೇತಿ** "ಮಾ ಸು ತೇ ವಡ್ಢ ಲೋಕಮ್ಹಿ, ವನಥೋ ಅಹು ಕುದಾಚನ"ನ್ತಿ ಏತಮತ್ಥಂ ಏತಂ ಓವಾದಂ, ಅಮ್ಮ, ವಿಗತಸಾರಜ್ಜಾ ಕತ್ಥಚಿ ಅಲಗ್ಗಾ ಅನಲ್ಲೀನಾವ ಹುತ್ವಾ ಮಯ್ಹಂ ವದಸಿ। ತಸ್ಮಾ **ಮಞ್ಞಾಮಿ ನೂನ ಮಾಮಿಕೇ, ವನಥೋ ತೇ ನ ವಿಜ್ಜತೀತಿ**, ನೂನ **ಮಾಮಿಕೇ** ಮಯ್ಹಂ, ಅಮ್ಮ, ಗೇಹಸಿತಪೇಮಮತ್ತೋಪಿ **ವನಥೋ** ತುಯ್ಹಂ ಮಯಿ ನ ವಿಜ್ಜತೀತಿ ಮಞ್ಞಾಮಿ, ನ ಮಾಮಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಥೇರೀ "ಅಣುಮತ್ತೋಪಿ ಕಿಲೇಸೋ ಕತ್ಥಚಿಪಿ ವಿಸಯೇ ಮಮ ನ ವಿಜ್ಜತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಕತಕಿಚ್ಚತಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ -

೨೦೮."ಯೇ ಕೇಚಿ ವಡ್ಢ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಹೀನಾ ಉಕ್ಕಟ್ಠಮಜ್ಝಿಮಾ।
ಅಣೂಪಿ ಅಣುಮತ್ತೋಪಿ, ವನಥೋ ಮೇ ನ ವಿಜ್ಜತಿ॥

೨೦೯."ಸಬ್ಬೇ ಮೇ ಆಸವಾ ಖೀಣಾ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಝಾಯತೋ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಯೇ ಕೇಚೀತಿ** ಅನಿಯಮವಚನಂ। **ಸಙ್ಖಾರಾತಿ** ಸಙ್ಖತಧಮ್ಮಾ। **ಹೀನಾತಿ** ಲಾಮಕಾ ಪತಿಕುಟ್ಠಾ। **ಉಕ್ಕಟ್ಠಮಜ್ಝಿಮಾತಿ** ಪಣೀತಾ ಚೇವ ಮಜ್ಝಿಮಾ ಚ। ತೇಸು ವಾ ಅಸಙ್ಖತಾ ಹೀನಾ ಜಾತಿಸಙ್ಖತಾ ಉಕ್ಕಟ್ಠಾ, ಉಭಯವಿಮಿಸ್ಸಿತಾ ಮಜ್ಝಿಮಾ। ಹೀನೇಹಿ ವಾ ಛನ್ದಾದೀಹಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತಾ ಹೀನಾ, ಮಜ್ಝಿಮೇಹಿ ಮಜ್ಝಿಮಾ, ಪಣೀತೇಹಿ ಉಕ್ಕಟ್ಠಾ। ಅಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ವಾ ಹೀನಾ, ಲೋಕುತ್ತರಾ ಧಮ್ಮಾ ಉಕ್ಕಟ್ಠಾ, ಇತರಾ ಮಜ್ಝಿಮಾ। **ಅಣೂಪಿ ಅಣುಮತ್ತೋಪೀತಿ** ನ ಕೇವಲಂ ತಯಿ ಏವ, ಅಥ ಖೋ ಯೇ ಕೇಚಿ ಹೀನಾದಿಭೇದಭಿನ್ನಾ ಸಙ್ಖಾರಾ। ತೇಸು ಸಬ್ಬೇಸು ಅಣೂಪಿ ಅಣುಮತ್ತೋಪಿ ಅತಿಪರಿತ್ತಕೋಪಿ ವನಥೋ ಮಯ್ಹಂ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।

ತತ್ಥ ಕಾರಣಮಾಹ - "**ಸಬ್ಬೇ ಮೇ ಆಸವಾ ಖೀಣಾ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಝಾಯತೋ**"ತಿ। ತತ್ಥ **ಅಪ್ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಝಾಯತೋತಿ** ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ ಝಾಯನ್ತಿಯಾ, ಲಿಙ್ಗವಿಪಲ್ಲಾಸೇನ ಹೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಏತ್ಥ ಚ ಯಸ್ಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ತಸ್ಮಾ ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ। ಯಸ್ಮಾ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ಝಾಯಿನೀ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬೇ ಮೇ ಆಸವಾ ಖೀಣಾ, ಅಣೂಪಿ ಅಣುಮತ್ತೋಪಿ ವನಥೋ ಮೇ ನ ವಿಜ್ಜತೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಏವಂ ವುತ್ತಓವಾದಂ ಅಙ್ಕುಸಂ ಕತ್ವಾ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗೋ ಥೇರೋ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿವಾಟ್ಠಾನೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸಞ್ಜಾತಸೋಮನಸ್ಸೋ ಮಾತು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೋ -

೨೧೦."ಉಳಾರಂ ವತ ಮೇ ಮಾತಾ, ಪತೋದಂ ಸಮವಸ್ಸರಿ।
ಪರಮತ್ಥಸಞ್ಹಿತಾ ಗಾಥಾ, ಯಥಾಪಿ ಅನುಕಮ್ಪಿಕಾ॥

೨೧೧"ತಸ್ಸಾಹಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ ಜನೇತ್ತಿಯಾ।
ಧಮ್ಮಸಂವೇಗಮಾಪಾದಿಂ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ॥

೨೧೨"ಸೋಹಂ ಪಧಾನಪಹಿತತ್ತೋ, ರತ್ತಿನ್ದಿವಮತನ್ದಿತೋ।
ಮಾತರಾ ಚೋದಿತೋ ಸನ್ತೋ, ಅಫುಸಿಂ ಸನ್ತಿಮುತ್ತಮ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ಅಥ ಥೇರೀ ಅತ್ತನೋ ವಚನಂ ಅಙ್ಕುಸಂ ಕತ್ವಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಆರಾಧಿತಚಿತ್ತಾ ತೇನ ಭಾಸಿತಗಾಥಾ ಸಯಂ ಪಚ್ಚನುಭಾಸಿ। ಏವಂ ತಾಪಿ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ ನಾಮ ಜಾತಾ।

ತತ್ಥ **ಉಳಾರ**ನ್ತಿ ವಿಪುಲಂ ಮಹನ್ತಂ। **ಪತೋದ**ನ್ತಿ ಓವಾದಪತೋದಂ। **ಸಮವಸ್ಸರೀ**ತಿ ಸಮ್ಮಾ ಪವತ್ತೇಸಿ ವತಾತಿ ಯೋಜನಾ। ಕೋ ಪನ ಸೋ ಪತೋದೋತಿ ಆಹ **"ಪರಮತ್ಥಸಞ್ಹಿತಾ ಗಾಥಾ"**ತಿ। ತಂ "ಮಾ ಸು ತೇ, ವಡ್ಢ, ಲೋಕಮ್ಹಿ"ತಿಆದಿಕಾ ಗಾಥಾ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ಯಥಾಪಿ ಅನುಕಮ್ಪಿಕಾ**ತಿ ಯಥಾ ಅಞ್ಞಾಪಿ ಅನುಗ್ಗಾಹಿಕಾ, ಏವಂ ಮಯ್ಹಂ ಮಾತಾ ಪವತ್ತಿನಿವತ್ತಿವಿಭಾವನಗಾಥಾಸಙ್ಖಾತಂ ಉಳಾರಂ ಪತೋದಂ ಪಾಜನದಣ್ಡಕಂ ಮಮ ಞಾಣವೇಗಸಮುತ್ತೇಜಂ ಪವತ್ತೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಧಮ್ಮಸಂವೇಗಮಾಪಾದಿನ್ತಿ ಞಾಣಭಯಾವಹತ್ತಾ ಅತಿವಿಯ ಮಹನ್ತಂ ಭಿಂಸನಂ ಸಂವೇಗಂ ಆಪಜ್ಜಿಂ।

ಪಧಾನಪಹಿತತ್ತೋತಿ ಚತುಬ್ಬಿಧಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಯೋಗೇನ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪಟಿಪೇಸಿತಚಿತ್ತೋ। **ಅಫುಸಿಂ ಸನ್ತಿಮುತ್ತಮ**ನ್ತಿ ಅನುತ್ತರಂ ಸನ್ತಿಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಫುಸಿಂ ಅಧಿಗಚ್ಛಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ವಡ್ಢಮಾತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನವಕನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ಏಕಾದಸಕನಿಪಾತೋ

೧. ಕಿಸಾಗೋತಮೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಏಕಾದಸಕನಿಪಾತೇ **ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾ**ತಿಆದಿಕಾ ಕಿಸಾಗೋತಮಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಂ ಕಿರ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಲೂಖಚೀವರಧಾರೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಧಿಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇಸಿ। ಸಾ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಂ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ದುಗ್ಗತಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। **ಗೋತಮೀ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಕಿಸಸರೀರತಾಯ ಪನ "ಕಿಸಾಗೋತಮೀ"ತಿ ವೋಹರೀಯಿತ್ಥ। ತಂ ಪತಿಕುಲಂ ಗತಂ ದುಗ್ಗತಕುಲಸ್ಸ ಧೀತಾತಿ ಪರಿಭವಿಂಸು। ಸಾ ಏಕಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ಪುತ್ತಲಾಭೇನ ಚಸ್ಸಾ ಸಮ್ಮಾನಂ ಅಕಂಸು। ಸೋ ಪನಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೋ ಆಧಾವಿತ್ವಾ ಪರಿಧಾವಿತ್ವಾ ಕೀಳನಕಾಲೇ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ತೇನಸ್ಸಾ ಸೋಕುಮ್ಮಾದೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ।

ಸಾ "ಅಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ಪರಿಭವಪತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಜಾತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಕ್ಕಾರಂ ಪಾಪುಣಿಂ , ಇಮೇ ಮಯ್ಹಂ ಪುತ್ತಂ ಬಹಿ ಛಡ್ಡೇತುಮ್ಪಿ ವಾಯಮನ್ತೀ"ತಿ ಸೋಕುಮ್ಮಾದವಸೇನ ಮತಕಳೇವರಂ ಅಙ್ಕೇನಾದಾಯ "ಪುತ್ತಸ್ಸ ಮೇ ಭೇಸಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಗೇಹದ್ವಾರಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ನಗರೇ ವಿಚರತಿ। ಮನುಸ್ಸಾ "ಭೇಸಜ್ಜಂ ಕುತೋ"ತಿ ಪರಿಭಾಸನ್ತಿ। ಸಾ ತೇಸಂ ಕಥಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕೋ ಪಣ್ಡಿತಪುರಿಸೋ "ಅಯಂ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಚಿತ್ತವಿಕ್ಖೇಪಂ ಪತ್ತಾ, ಏತಿಸ್ಸಾ ಭೇಸಜ್ಜಂ ದಸಬಲೋಯೇವ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ, "ಅಮ್ಮ, ತವ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಭೇಸಜ್ಜಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಧಮ್ಮದೇಸನಾವೇಲಾಯಂ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಪುತ್ತಸ್ಸ ಮೇ ಭೇಸಜ್ಜಂ ದೇಥ ಭಗವಾ"ತಿ ಆಹ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಉಪನಿಸ್ಸಯಂ ದಿಸ್ವಾ "ಗಚ್ಛ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಯಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ಕೋಚಿ ಮತಪುಬ್ಬೋ ನತ್ಥಿ, ತತೋ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕಂ ಆಹರಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ "ಸಾಧು, ಭನ್ತೇ"ತಿ ತುಟ್ಠಮಾನಸಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಠಮಗೇಹೇಯೇವ "ಸತ್ಥಾ ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಭೇಸಜ್ಜತ್ಥಾಯ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕಂ ಆಹರಾಪೇತಿ। ಸಚೇ ಏತಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ಕೋಚಿ ಮತಪುಬ್ಬೋ ನತ್ಥಿ, ಸಿದ್ಧತ್ಥಕಂ ಮೇ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಕೋ ಇಧ ಮತೇ ಗಣೇತುಂ ಸಕ್ಕೋತೀತಿ। ಕಿಂ ತೇನ ಹಿ ಅಲಂ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕೇಹೀತಿ ದುತಿಯಂ ತತಿಯಂ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬುದ್ಧಾನುಭಾವೇನ ವಿಗತುಮ್ಮಾದಾ ಪಕತಿಚಿತ್ತೇ ಠಿತಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ – "ಸಕಲನಗರೇ ಅಯಮೇವ ನಿಯಮೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಇದಂ ಹಿತಾನುಕಮ್ಪಿನಾ ಭಗವತಾ ದಿಟ್ಠಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಂವೇಗಂ ಲಭಿತ್ವಾ ತತೋವ ಬಹಿ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಆಮಕಸುಸಾನೇ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

"ನ ಗಾಮಧಮ್ಮೋ ನಿಗಮಸ್ಸ ಧಮ್ಮೋ, ನ ಚಾಪಿಯಂ ಏಕಕುಲಸ್ಸ ಧಮ್ಮೋ।
ಸಬ್ಬಸ್ಸ ಲೋಕಸ್ಸ ಸದೇವಕಸ್ಸ, ಏಸೇವ ಧಮ್ಮೋ ಯದಿದಂ ಅನಿಚ್ಚತಾ"ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೮೨)।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸತ್ಥಾ "ಲದ್ಧೋ ತೇ, ಗೋತಮಿ, ಸಿದ್ಧತ್ಥಕೋ"ತಿ ಆಹ। "ನಿಟ್ಠಿತಂ, ಭನ್ತೇ, ಸಿದ್ಧತ್ಥಕೇನ ಕಮ್ಮಂ, ಪತಿಟ್ಠಾ ಪನ ಮೇ ಹೋಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ –

"ತಂ ಪುತ್ತಪಸುಸಮ್ಮತ್ತಂ, ಬ್ಯಾಸತ್ತಮನಸಂ ನರಂ।
ಸುತ್ತಂ ಗಾಮಂ ಮಹೋಘೋವ, ಮಚ್ಚು ಆದಾಯ ಗಚ್ಛತೀ"ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೨೮೭) –

ಗಾಥಮಾಹ ।

ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಯಥಾಠಿತಾವ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಸತ್ಥಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಿ। ಸಾ ಸತ್ಥಾರಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಲಭಿತ್ವಾ

ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಯೋನಿಸೋಮನಸಿಕಾರೇನ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ -

"ಯೋ ಚ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವೇ, ಅಪಸ್ಸಂ ಅಮತಂ ಪದಂ।
ಏಕಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ಪಸ್ಸತೋ ಅಮತಂ ಪದ"ನ್ತಿ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೧೧೪) -

ಇಮಂ ಓಭಾಸಗಾಥಮಾಹ।

ಸಾ ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ ಪರಿಕ್ಖಾರವಲಞ್ಜೇ ಪರಮುಕ್ಕಟ್ಠಾ ಹುತ್ವಾ ತೀಹಿ ಲೂಖೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ ಚೀವರಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ವಿಚರಿ। ಅಥ ನಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠಾನನ್ತರೇ ಠಪೇನ್ತೋ ಲೂಖಚೀವರಧಾರೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ "ಸತ್ಥಾರಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಾ ಅಯಂ ವಿಸೇಸೋ ಲದ್ಧೋ"ತಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾಯ ಪಸಂಸಾಮುಖೇನ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೧೦೩"ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾ ಮುನಿನಾ, ಲೋಕಂ ಆದಿಸ್ಸ ವಣ್ಣಿತಾ।
ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ ಭಜಮಾನೋ, ಅಪಿ ಬಾಲೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಅಸ್ಸ॥

೧೦೪"ಭಜಿತಬ್ಬಾ ಸಪ್ಪುರಿಸಾ, ಪಞ್ಞಾ ತಥಾ ವಡ್ಢತಿ ಭಜನ್ತಾನಂ।
ಭಜಮಾನೋ ಸಪ್ಪುರಿಸೇ, ಸಬ್ಬೇಹಿಪಿ ದುಕ್ಖೇಹಿ ಪಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ॥

೧೦೫"ದುಕ್ಖಞ್ಚ ವಿಜಾನೇಯ್ಯ, ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚ ಸಮುದಯಂ ನಿರೋಧಂ।
ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಞ್ಚ ಮಗ್ಗಂ, ಚತ್ತಾರಿಪಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ॥

೧೦೬"ದುಕ್ಖೋ ಇತ್ಥಿಭಾವೋ, ಅಕ್ಖಾತೋ ಪುರಿಸದಮ್ಮಸಾರಥಿನಾ।
ಸಪತ್ತಿಕಮ್ಪಿ ಹಿ ದುಕ್ಖಂ, ಅಪ್ಪೇಕಚ್ಚಾ ಸಕಿಂ ವಿಜಾತಾಯೋ॥

೧೦೭"ಗಲಕೇ ಅಪಿ ಕನ್ತನ್ತಿ, ಸುಖುಮಾಲಿನಿಯೋ ವಿಸಾನಿ ಖಾದನ್ತಿ।
ಜನಮಾರಕಮಜ್ಝಗತಾ, ಉಭೋಪಿ ಬ್ಯಸನಾನಿ ಅನುಭೋನ್ತಿ॥

೧೦೮"ಉಪವಿಜಞ್ಞಾ ಗಚ್ಛನ್ತೀ, ಅದ್ದಸಾಹಂ ಪತಿಂ ಮತಂ।
ಪನ್ಥಮ್ಹಿ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾನ, ಅಪ್ಪತ್ತಾವ ಸಕಂ ಘರಂ॥

೧೦೯"ದ್ವೇ ಪುತ್ತಾ ಕಾಲಕತಾ, ಪತೀ ಚ ಪನ್ಥೇ ಮತೋ ಕಪಣಿಕಾಯ।
ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಚ ಭಾತಾ, ಡಯ್ಹನ್ತಿ ಚ ಏಕಚಿತಕಾಯಂ॥

೧೧೦"ಖೀಣಕುಲೀನೇ ಕಪಣೇ, ಅನುಭೂತಂ ತೇ ದುಖಂ ಅಪರಿಮಾಣಂ।
ಅಸ್ಸೂ ಚ ತೇ ಪವತ್ತಂ, ಬಹೂನಿ ಚ ಜಾತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ॥

೧೧೧"ವಸಿತಾ ಸುಸಾನಮಜ್ಝೇ, ಅಥೋಪಿ ಖಾದಿತಾನಿ ಪುತ್ತಮಂಸಾನಿ।
ಹತಕುಲಿಕಾ ಸಬ್ಬಗರಹಿತಾ, ಮತಪತಿಕಾ ಅಮತಮಧಿಗಚ್ಛಿಂ॥

೧೧೨"ಭಾವಿತೋ ಮೇ ಮಗ್ಗೋ, ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಅಮತಗಾಮೀ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಧಮ್ಮಾದಾಸಂ ಅವೇಕ್ಖಿಂಹಂ॥

೨೨೩.“ಅಹಮಮ್ಹಿ ಕನ್ತಸಲ್ಲಾ, ಓಹಿತಭಾರಾ ಕತಞ್ಹಿ ಕರಣೀಯಂ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಥೇರೀ, ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಇಮಂ ಭಣೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾತಿ** ಕಲ್ಯಾಣೋ ಭದ್ದೋ ಸುನ್ದರೋ ಮಿತ್ತೋ ಏತಸ್ಸಾತಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೋ। ಯೋ ಯಸ್ಸ ಸೀಲಾದಿಗುಣಸಮಾದಪೇತಾ, ಅಘಸ್ಸ ಘಾತಾ, ಹಿತಸ್ಸ ವಿಧಾತಾ, ಏವಂ ಸಬ್ಬಾಕಾರೇನ ಉಪಕಾರೋ ಮಿತ್ತೋ ಹೋತಿ, ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೋ, ತಸ್ಸ ಭಾವೋ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾ, ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತವನ್ತತಾ। **ಮುನಿನಾತಿ** ಸತ್ಥಾರಾ। **ಲೋಕಂ ಆದಿಸ್ಸ ವಣ್ಣಿತಾತಿ** ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ ಅನುಗನ್ತಬ್ಬನ್ತಿ ಸತ್ತಲೋಕಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ -

> “ಸಕಲಮೇವಿದಂ, ಆನನ್ದ, ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಯದಿದಂ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾ ಕಲ್ಯಾಣಸಹಾಯತಾ ಕಲ್ಯಾಣಸಮ್ಪವಙ್ಕತಾ” (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೨)। “ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತಸ್ಸೇತಂ, ಮೇಘಿಯ, ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪಾಟಿಕಙ್ಖಂ ಕಲ್ಯಾಣಸಹಾಯಸ್ಸ ಕಲ್ಯಾಣಸಮ್ಪವಙ್ಕಸ್ಸ ಯಂ ಸೀಲವಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಸಂವರಸಂವುತೋ ವಿಹರಿಸ್ಸತೀ”ತಿ (ಉದಾ॰ ೩೧) ಚ ಏವಮಾದಿನಾ ಪಸಂಸಿತಾ।

ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ ಭಜಮಾನೋತಿಆದಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾಯ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸನಂ। ತತ್ಥ **ಅಪಿ ಬಾಲೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಅಸ್ಸಾತಿ** ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ ಭಜಮಾನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಪುಬ್ಬೇ ಸುತಾದಿವಿರಹೇನ ಬಾಲೋಪಿ ಸಮಾನೋ ಅಸ್ಸುತಸವನಾದಿನಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಭವೇಯ್ಯ।

ಭಜಿತಬ್ಬಾ ಸಪ್ಪುರಿಸಾತಿ ಬಾಲಸ್ಸಾಪಿ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಹೇತುತೋ ಬುದ್ಧಾದಯೋ ಸಪ್ಪುರಿಸಾ ಕಾಲೇನ ಕಾಲಂ ಉಪಸಙ್ಕಮನಾದಿನಾ ಸೇವಿತಬ್ಬಾ। **ಪಞ್ಞಾ ತಥಾ ಪವಡ್ಢತಿ ಭಜನ್ತಾನನ್ತಿ** ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ ಭಜನ್ತಾನಂ ತಥಾ ಪಞ್ಞಾ ವಡ್ಢತಿ ಬ್ರೂಹತಿ ಪಾರಿಪೂರಿಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಯಥಾ ತೇಸು ಯೋ ಕೋಚಿ ಖತ್ತಿಯಾದಿಕೋ ಭಜಮಾನೋ ಸಪ್ಪುರಿಸೇ ಸಬ್ಬೇಹಿಪಿ ಜಾತಿಆದಿದುಕ್ಖೇಹಿ ಪಮುಚ್ಚೇಯ್ಯಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಮುಚ್ಚನವಿಧಿಂ ಪನ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತವಿಧಿನಾ ದಸ್ಸೇತುಂ **“ದುಕ್ಖಞ್ಚ ವಿಜಾನೇಯ್ಯಾ”**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನೀತಿ** ದುಕ್ಖಞ್ಚ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಞ್ಚ ನಿರೋಧಞ್ಚ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗಞ್ಚಾತಿ ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ **ವಿಜಾನೇಯ್ಯ** ಪಟಿವಿಜ್ಝೇಯ್ಯಾತಿ ಯೋಜನಾ।

“ದುಕ್ಖೋ ಇತ್ಥಿಭಾವೋ”ತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಞ್ಞತರಾಯ ಯಕ್ಖಿನಿಯಾ ಇತ್ಥಿಭಾವಂ ಗರಹನ್ತಿಯಾ ಭಾಸಿತಾ। ತತ್ಥ **ದುಕ್ಖೋ ಇತ್ಥಿಭಾವೋ ಅಕ್ಖಾತೋತಿ** ಚಪಲತಾ, ಗಬ್ಭಧಾರಣಂ, ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಪರಪಟಿಬದ್ಧವುತ್ತಿತಾತಿ ಏವಮಾದೀಹಿ ಆದೀನವೇಹಿ ಇತ್ಥಿಭಾವೋ ದುಕ್ಖೋತಿ, **ಪುರಿಸದಮ್ಮಸಾರಥಿನಾ** ಭಗವತಾ ಕಥಿತೋ। **ಸಪತ್ತಿಕಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖನ್ತಿ** ಸಪತ್ತವಾಸೋ ಸಪತ್ತಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸೋಪಿ ದುಕ್ಖೋ, ಅಯಮ್ಪಿ ಇತ್ಥಿಭಾವೇ ಆದೀನವೋತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಅಪ್ಪೇಕಚ್ಚಾ ಸಕಿಂ ವಿಜಾತಾಯೋತಿ** ಏಕಚ್ಚಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಏಕವಾರಮೇವ ವಿಜಾತಾ, ಪಠಮಗಬ್ಭೇ ವಿಜಾಯನದುಕ್ಖಂ ಅಸಹನ್ತಿಯೋ। **ಗಲಕೇ ಅಪಿ ಕನ್ತನ್ತೀತಿ** ಅತ್ತನೋ ಗೀವಮ್ಪಿ ಛಿನ್ದನ್ತಿ। **ಸುಖುಮಾಲಿನಿಯೋ ವಿಸಾನಿ ಖಾದನ್ತೀತಿ** ಸುಖುಮಾಲಸರೀರಾ ಅತ್ತನೋ ಸುಖುಮಾಲಭಾವೇನ ಖೇದಂ ಅವಿಸಹನ್ತಿಯೋ ವಿಸಾನಿಪಿ ಖಾದನ್ತಿ। **ಜನಮಾರಕಮಜ್ಝಗತಾತಿ** ಜನಮಾರಕೋ ವುಚ್ಚತಿ ಮೂಳ್ಹಗಬ್ಭೋ। ಮಾತುಗಾಮಜನಸ್ಸ ಮಾರಕೋ, ಮಜ್ಝಗತಾ ಜನಮಾರಕಾ ಕುಚ್ಛಿಗತಾ, ಮೂಳ್ಹಗಬ್ಭಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಭೋಪಿ ಬ್ಯಸನಾನಿ ಅನುಭೋನ್ತೀತಿ** ಗಬ್ಭೋ ಗಬ್ಭಿನೀ ಚಾತಿ ದ್ವೇಪಿ ಜನಾ ಮರಣಞ್ಚ ಮಾರಣನ್ತಿಕಬ್ಯಸನಾನಿ ಚ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಅಪರೇ ಪನ ಭಣನ್ತಿ “ಜನಮಾರಕಾ ನಾಮ ಕಿಲೇಸಾ, ತೇಸಂ ಮಜ್ಝಗತಾ ಕಿಲೇಸಸನ್ತಾನಪತಿತಾ ಉಭೋಪಿ ಜಾಯಾಪತಿಕಾ ಇಧ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹವಸೇನ, ಆಯತಿಂ ದುಗ್ಗತಿಪರಿಕ್ಕಿಲೇಸವಸೇನ

ಬ್ಯಸನಾನಿ ಪಾಪುಣನ್ತೀ"ತಿ। ಇಮಾ ಕಿರ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಸಾ ಯಕ್ಖಿನೀ ಪುರಿಮತ್ತಭಾವೇ ಅತ್ತನೋ ಅನುಭೂತದುಕ್ಖಂ ಅನುಸ್ಸರಿತ್ವಾ ಆಹ। ಥೇರೀ ಪನ ಇತ್ಥಿಭಾವೇ ಆದೀನವವಿಭಾವನಾಯ ಪಚ್ಚನುಭಾಸನ್ತೀ ಅವೋಚ।

"ಉಪವಿಜಞ್ಞಾ ಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಪವತ್ತಿಂ ಆರಬ್ಭ ಭಾಸಿತಾ। ತತ್ಥ **ಉಪವಿಜಞ್ಞಾ ಗಚ್ಛನ್ತೀ**ತಿ ಉಪಗತವಿಜಾಯನಕಾಲಾ ಮಗ್ಗಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀ, ಅಪತ್ತಾವ ಸಕಂ ಗೇಹಂ ಪನ್ಥೇ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾನ ಪತಿಂ ಮತಂ ಅದ್ದಸಂ ಅಹನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಕಪಣಿಕಾಯಾತಿ ವರಾಕಾಯ। ಇಮಾ ಕಿರ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಪಟಾಚಾರಾಯ ತದಾ ಸೋಕುಮ್ಮಾದಪತ್ತಾಯ ವುತ್ತಾಕಾರಸ್ಸ ಅನುಕರಣವಸೇನ ಇತ್ಥಿಭಾವೇ ಆದೀನವವಿಭಾವನತ್ಥಮೇವ ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತಾ।

ಉಭಯಮ್ಪೇತಂ ಉದಾಹರಣಭಾವೇನ ಆನೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಅತ್ತನೋ ಅನುಭೂತಂ ದುಕ್ಖಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ **"ಖೀಣಕುಲಿನೇ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಖೀಣಕುಲಿನೇ**ತಿ ಭೋಗಾದೀಹಿ ಪಾರಿಜುಞ್ಞಪತ್ತಕುಲಿಕೇ। **ಕಪಣೇ**ತಿ ಪರಮಅವಞ್ಞಾತಂ ಪತ್ತೇ। ಉಭಯಞ್ಚೇತಂ ಅತ್ತನೋ ಏವ ಆಮನ್ತನವಚನಂ। **ಅನುಭೂತಂ ತೇ ದುಖಂ ಅಪರಿಮಾಣ**ನ್ತಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ತಭಾವೇ, ಇತೋ ಪುರಿಮತ್ತಭಾವೇಸು ವಾ ಅನಪ್ಪಕಂ ದುಕ್ಖಂ ತಯಾ ಅನುಭವಿತಂ। ಇದಾನಿ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ಏಕದೇಸೇನ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಅಸ್ಸೂ ಚ ತೇ ಪವತ್ತ"ನ್ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ**।ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅನಮತಗ್ಗೇ ಸಂಸಾರೇ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತಿಯಾ ಬಹುಕಾನಿ ಜಾತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ ಸೋಕಾಭಿಭೂತಾಯ ಅಸ್ಸು ಚ ಪವತ್ತಂ, ಅವಿಸೇಸಿತಂ ಕತ್ವಾ ವುತ್ತಞ್ಚೇತಂ, ಮಹಾಸಮುದ್ದಸ್ಸ ಉದಕತೋಪಿ ಬಹುಕಮೇವ ಸಿಯಾ।

ವಸಿತಾ ಸುಸಾನಮಜ್ಝೇತಿ ಮನುಸ್ಸಮಂಸಖಾದಿಕಾ ಸುನಖೀ ಸಿಙ್ಗಾಲೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ಸುಸಾನಮಜ್ಝೇ ವುಸಿತಾ। **ಖಾದಿತಾನಿ ಪುತ್ತಮಂಸಾನೀ**ತಿ ಬ್ಯಗ್ಘದೀಪಿಬಿಳಾರಾದಿಕಾಲೇ ಪುತ್ತಮಂಸಾನಿ ಖಾದಿತಾನಿ। **ಹತಕುಲಿಕಾ**ತಿ ವಿನಟ್ಠಕುಲವಂಸಾ। **ಸಬ್ಬಗರಹಿತಾ**ತಿ ಸಬ್ಬೇಹಿ ಘರವಾಸೀಹಿ ಗರಹಿತಾ ಗರಹಪ್ಪತ್ತಾ। **ಮತಪತಿಕಾ**ತಿ ವಿಧವಾ। ಇಮೇ ಪನ ತಯೋ ಪಕಾರೇ ಪುರಿಮತ್ತಭಾವೇ ಅತ್ತನೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೇ ಗಹೇತ್ವಾ ವದತಿ। ಏವಂಭೂತಾಪಿ ಹುತ್ವಾ ಅಧಿಚ್ಚ ಲದ್ಧಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತಸೇವಾಯ **ಅಮತಮಧಿಗಚ್ಛಿ,**ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ।

ಇದಾನಿ ತಮೇವ ಅಮತಾಧಿಗಮಂ ಪಾಕಟಂ ಕತ್ವಾ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಭಾವಿತೋ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಭಾವಿತೋ**ತಿ ವಿಭಾವಿತೋ ಉಪ್ಪಾದಿತೋ ವಡ್ಢಿತೋ ಭಾವನಾಭಿಸಮಯವಸೇನ ಪಟಿವಿದ್ಧೋ। **ಧಮ್ಮಾದಾಸಂ ಅವೇಕ್ಖಿಂಹ**ನ್ತಿ ಧಮ್ಮಮಯಂ ಆದಾಸಂ ಅದ್ದಕ್ಖಿಂ ಅಪಸ್ಸಿಂ ಅಹಂ।

ಅಹಮಮ್ಹಿ ಕನ್ತಸಲ್ಲಾತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಗಾರಾದಿಸಲ್ಲಾ ಅಹಂ ಅಮ್ಹಿ। **ಓಹಿತಭಾರಾ**ತಿ ಓರೋಪಿತಕಾಮಖನ್ಧಕಿಲೇಸಾಭಿಸಙ್ಖಾರಭಾರಾ। **ಕತಞ್ಚ ಕರಣೀಯ**ನ್ತಿ ಪರಿಞ್ಞಾದಿಭೇದಂ ಸೋಳಸವಿಧಮ್ಪಿ ಕಿಚ್ಚಂ ಕತಂ ಪರಿಯೋಸಿತಂ। **ಸುವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಇಮಂ ಭಣೀ**ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಥೇರೀ ಇಮಮತ್ಥಂ "ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತತಾ"ತಿಆದಿನಾ ಗಾಥಾಬನ್ಧವಸೇನ ಅಭಣೀತಿ ಅತ್ತಾನಂ ಪರಂ ವಿಯ ಥೇರೀ ವದತಿ। ತತ್ರಿದಂ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಥೇರಿಯಾ **ಅಪದಾನಂ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೧.೨.೫೫-೯೪) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಅಞ್ಞತರೇ ಕುಲೇ।

ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ನರವರಂ, ಸರಣಂ ಸಮುಪಾಗಮಿಂ॥

“ಧಮ್ಮಞ್ಚ ತಸ್ಸ ಅಸ್ಸೋಸಿಂ, ಚತುಸಚ್ಚೂಪಸಞ್ಹಿತಂ।
ಮಧುರಂ ಪರಮಸ್ಸಾದಂ, ವಟ್ಟಸನ್ತಿಸುಖಾವಹಂ॥

“ತದಾ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ವೀರೋ, ಲೂಖಚೀವರಧಾರಿನಿಂ।
ಠಪೇನ್ತೋ ಏತದಗ್ಗಮ್ಹಿ, ವಣ್ಣಯೀ ಪುರಿಸುತ್ತಮೋ॥

“ಜನೇತ್ವಾನಪ್ಪಕಂ ಪೀತಿಂ, ಸುತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಗುಣೇ।
ಕಾರಂ ಕತ್ವಾನ ಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಯಥಾಸತ್ತಿ ಯಥಾಬಲಂ॥

“ನಿಪಚ್ಚ ಮುನಿವರಂ ತಂ, ತಂ ಠಾನಮಭಿಪತ್ಥಯಿಂ।
ತದಾನುಮೋದಿ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಠಾನಲಾಭಾಯ ನಾಯಕೋ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ನಾಮೇನ, ಹೇಸ್ಸಸಿ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ಪಞ್ಚಮೀ ತಸ್ಸ ಧೀತಾಸಿಂ, ಧಮ್ಮಾ ನಾಮೇನ ವಿಸ್ಸುತಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತ ಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಖೇಮಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಚ, ಪಟಾಚಾರಾ ಚ ಕುಣ್ಡಲಾ।
ಅಹಞ್ಚ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ ಚ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹಂ।
ದುಗ್ಗತೇ ಅಧನೇ ನಟ್ಠೇ, ಗತಾ ಚ ಸಧನಂ ಕುಲಂ॥

“ಪತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಾ ಮೇ, ದೇಸ್ಸನ್ತಿ ಅಧನಾ ಇತಿ।
ಯದಾ ಚ ಪಸೂತಾ ಆಸಿಂ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ದಯಿತಾ ತದಾ॥

“ಯದಾ ಸೋ ತರುಣೋ ಭದ್ದೋ, ಕೋಮಲಕೋ ಸುಖೇಧಿತೋ।
ಸಪಾಣಮಿವ ಕನ್ತೋ ಮೇ, ತದಾ ಯಮವಸಂ ಗತೋ॥

“ಸೋಕಟ್ಟಾದೀನವದನಾ, ಅಸ್ಸುನೇತ್ತಾ ರುದಮ್ಮುಖಾ।
ಮತಂ ಕುಣಪಮಾದಾಯ, ವಿಲಪನ್ತೀ ಗಮಾಮಹಂ॥

“ತದಾ ಏಕೇನ ಸನ್ದಿಟ್ಠಾ, ಉಪೇತ್ವಾಭಿಸಕ್ಕುತ್ತಮಂ।
ಅವೋಚಂ ದೇಹಿ ಭೇಸಜ್ಜಂ, ಪುತ್ತಸಞ್ಜೀವನನ್ತಿ ಭೋ॥

“ನ ವಿಜ್ಜನ್ತೇ ಮತಾ ಯಸ್ಮಿಂ, ಗೇಹೇ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕಂ ತತೋ।
ಆಹರಾತಿ ಜಿನೋ ಆಹ, ವಿನಯೋಪಾಯಕೋವಿದೋ॥

“ತದಾ ಗಮಿತ್ವಾ ಸಾವತ್ಥಿಂ, ನ ಲಭಿಂ ತಾದಿಸಂ ಘರಂ।
ಕುತೋ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕಂ ತಸ್ಮಾ, ತತೋ ಲದ್ಧಾ ಸತಿಂ ಅಹಂ॥

“ಕುಣಪಂ ಛಡ್ಡಯಿತ್ವಾನ, ಉಪೇಸಿಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ।
ದೂರತೋವ ಮಮಂ ದಿಸ್ವಾ, ಅವೋಚ ಮಧುರಸ್ಸರೋ॥

“ಯೋ ಚ ವಸ್ಸಸತಂ ಜೀವೇ, ಅಪಸ್ಸಂ ಉದಯಬ್ಬಯಂ।
ಏಕಾಹಂ ಜೀವಿತಂ ಸೇಯ್ಯೋ, ಪಸ್ಸತೋ ಉದಯಬ್ಬಯಂ॥

“ನ ಗಾಮಧಮ್ಮೋ ನಿಗಮಸ್ಸ ಧಮ್ಮೋ, ನ ಚಾಪಿಯಂ ಏಕಕುಲಸ್ಸ ಧಮ್ಮೋ।
ಸಬ್ಬಸ್ಸ ಲೋಕಸ್ಸ ಸದೇವಕಸ್ಸ, ಏಸೇವ ಧಮ್ಮೋ ಯದಿದಂ ಅನಿಚ್ಚತಾ॥

“ಸಾಹಂ ಸುತ್ವಾನಿಮಾ ಗಾಥಾ, ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಯಿಂ।

ತತೋ ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ತಥಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಸನ್ತೀ, ಯುಞ್ಜನ್ತೀ ಜಿನಸಾಸನೇ।
ನ ಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಪರಚಿತ್ತಾನಿ ಜಾನಾಮಿ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಖೇಪೇತ್ವಾ ಆಸವೇ ಸಬ್ಬೇ, ವಿಸುದ್ಧಾಸಿಂ ಸುನಿಮ್ಮಲಾ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।
ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮೇ ವಿಮಲಂ ಸುದ್ಧಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ವಾಹಸಾ॥

“ಸಙ್ಕಾರಕೂಟಾ ಆಹಿತ್ವಾ, ಸುಸಾನಾ ರಥಿಯಾಪಿ ಚ।
ತತೋ ಸಙ್ಘಾಟಿಕಂ ಕತ್ವಾ, ಲೂಖಂ ಧಾರೇಮಿ ಚೀವರಂ॥

“ಜಿನೋ ತಸ್ಮಿಂ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಲೂಖಚೀವರಧಾರಣೇ।
ಠಪೇಸಿ ಏತದಗ್ಗಮ್ಹಿ, ಪರಿಸಾಸು ವಿನಾಯಕೋ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಕಿಸಾಗೋತಮೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕಾದಸನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ದ್ವಾದಸಕನಿಪಾತೋ

೧. ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದ್ವಾದಸಕನಿಪಾತೇ **ಉಭೋ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚಾ**ತಿಆದಿಕಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಹಂಸವತೀನಗರೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಮಹಾಜನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೀ ಸತ್ಥಾರಂ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಇದ್ಧಿಮನ್ತಾನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಮಹಾದಾನಂ ದತ್ವಾ ತಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ಥೇಸಿ। ಸಾ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸುಂ ಸಂಸರನ್ತೀ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಬಾರಾಣಸಿನಗರೇ ಕಿಕಿಸ್ಸ ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಗೇಹೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ತನ್ನಂ ಭಗಿನೀನಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಾ ಹುತ್ವಾ ವೀಸತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿವೇಣಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ।

ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಪುನ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಗಾಮಕೇ ಸಹತ್ಥಾ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಜೀವನಕಟ್ಠಾನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಖೇತ್ತಕುಟಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಸರೇ ಪಾತೋವ ಪುಪ್ಫಿತಂ ಪದುಮಪುಪ್ಫಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ಸರಂ ಓರುಯ್ಹ ತಞ್ಚೇವ ಪುಪ್ಫಂ ಲಾಜಪಕ್ಖಿಪನತ್ಥಾಯ ಪದುಮಿನಿಪತ್ತಞ್ಚ ಗಹೇತ್ವಾ ಕೇದಾರೇ ಸಾಲಿಸೀಸಾನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕುಟಿಕಾಯ ನಿಸಿನ್ನಾ ಲಾಜೇ ಭಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ಲಾಜಸತಾನಿ ಕತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಗನ್ಧಮಾದನಪಬ್ಬತೇ ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ವುಟ್ಠಿತೋ ಏಕೋ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಅವಿದೂರೇ ಠಾನೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ದಿಸ್ವಾ ಲಾಜೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪದುಮಪುಪ್ಫಂ ಗಹೇತ್ವಾ, ಕುಟಿತೋ ಓರುಯ್ಹ ಲಾಜೇ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪತ್ತೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪದುಮಪುಪ್ಫೇನ ಪತ್ತಂ ಪಿಧಾಯ ಅದಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಥೋಕಂ ಗತೇ ಏತದಹೋಸಿ – "ಪಬ್ಬಜಿತಾ ನಾಮ ಪುಪ್ಫೇನ ಅನತ್ಥಿಕಾ, ಅಹಂ ಪುಪ್ಫಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಿಳನ್ಧಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಪುಪ್ಫಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪುನ ಚಿನ್ತೇಸಿ – "ಸಚೇ, ಅಯ್ಯೋ, ಪುಪ್ಫೇನ ಅನತ್ಥಿಕೋ ಅಭವಿಸ್ಸಾ, ಪತ್ತಮತ್ಥಕೇ ಠಪೇತುಂ ನಾದಸ್ಸ, ಅದ್ಧಾ ಅಯ್ಯಸ್ಸ ಅತ್ಥೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪುನ ಗನ್ತ್ವಾ ಪತ್ತಮತ್ಥಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ, "ಭನ್ತೇ, ಇಮೇಸಂ ಮೇ ಲಾಜಾನಂ ನಿಸ್ಸನ್ದೇನ ಲಾಜಗಣನಾಯ ಪುತ್ತಾ ಅಸ್ಸು, ಪದುಮಪುಪ್ಫಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೇನ ನಿಬ್ಬತ್ತನಿಬ್ಬತ್ತಟ್ಠಾನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಪದುಮಪುಪ್ಫಂ ಉಟ್ಠಹತೂ"ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಅಕಾಸಿ। ಪಚ್ಚೇಕುಬುದ್ಧೋ ತಸ್ಸಾ ಪಸ್ಸನ್ತಿಯಾವ ಆಕಾಸೇನ ಗನ್ಧಮಾದನಪಬ್ಬತಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಪದುಮಂ ನನ್ದಮೂಲಕಪಬ್ಭಾರೇ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ ಅಕ್ಕಮನಸೋಪಾನಸಮೀಪೇ ಪಾದಪುಞ್ಛನಂ ಕತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ।

ಸಾಪಿ ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೇನ ದೇವಲೋಕೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ನಿಬ್ಬತ್ತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚಸ್ಸಾ ಪದೇ ಪದೇ ಮಹಾಪದುಮಪುಪ್ಫಂ ಉಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬತಪಾದೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪದುಮಸರೇ ಪದುಮಗಬ್ಭೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಏಕೋ ತಾಪಸೋ ವಸತಿ। ಸೋ ಪಾತೋವ ಮುಖಧೋವನತ್ಥಾಯ ಸರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಪುಪ್ಫಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ – "ಇದಂ ಪುಪ್ಫಂ ಸೇಸೇಹಿ ಮಹನ್ತತರಂ, ಸೇಸಾನಿ ಚ ಪುಪ್ಫಿತಾನಿ ಇದಂ ಮಕುಲಿತಮೇವ, ಭವಿತಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಕಾರಣೇನಾ"ತಿ ಉದಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ತಂ ಪುಪ್ಫಂ ಗಣ್ಹಿ। ತಂ ತೇನ ಗಹಿತಮತ್ತಮೇವ ಪುಪ್ಫಿತಂ। ತಾಪಸೋ ಅನ್ತೋಪದುಮಗಬ್ಭೇ ನಿಪನ್ನದಾರಿಕಂ ಅದ್ದಸ। ದಿಟ್ಠಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚ ಧೀತುಸಿನೇಹಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಪದುಮೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ನೇತ್ವಾ ಮಞ್ಚಕೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಪುಞ್ಞಾನುಭಾವೇನ ಅಙ್ಗುಟ್ಠಕೇ ಖೀರಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಮಿಂ ಪುಪ್ಫೇ ಮಿಲಾತೇ ಅಞ್ಞಂ ನವಂ ಪುಪ್ಫಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಆಧಾವನವಿಧಾವನೇನ ಕೀಳಿತುಂ ಸಮತ್ಥಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪದವಾರೇ ಪದವಾರೇ ಪದುಮಪುಪ್ಫಂ ಉಟ್ಠಾತಿ, ಕುಙ್ಕುಮರಾಸಿಸ್ಸ ವಿಯ ಅಸ್ಸಾ ಸರೀರವಣ್ಣೋ ಹೋತಿ। ಸಾ ಅಪತ್ತಾ ದೇವವಣ್ಣಂ, ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾ ಮಾನುಸವಣ್ಣಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಪಿತರಿ ಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ಗತೇ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ಓಹಿಯತಿ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ತಸ್ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಪಿತರಿ ಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ಗತೇ ಏಕೋ ವನಚರಕೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಮನುಸ್ಸಾನಂ ನಾಮ ಏವಂವಿಧಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥಿ, ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ತಾಪಸಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಉದಿಕ್ಖನ್ತೋ ನಿಸೀದಿ। ಸಾ ಪಿತರಿ ಆಗಚ್ಛನ್ತೇ ಪಟಿಪಥಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಕಾಜಕಮಣ್ಡಲುಂ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ, ಆಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಚಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಕರಣವತ್ತಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತದಾ ಸೋ ವನಚರಕೋ ಮನುಸ್ಸಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ತಾಪಸಂ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ತಾಪಸೋ ತಂ ವನಚರಕಂ ವನಮೂಲಫಲೇಹಿ ಚ ಪಾನೀಯೇನ ಚ ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ, "ಭೋ ಪುರಿಸ, ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಠಾನೇ ವಸಿಸ್ಸಸಿ, ಉದಾಹು ಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಭನ್ತೇ, ಇಧ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ? "ಇದಂ ತಯಾ ದಿಟ್ಠಕಾರಣಂ ಏತ್ತೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಕಥೇತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? "ಸಚೇ, ಅಯ್ಯೋ, ನ ಇಚ್ಛತಿ, ಕಿಂಕಾರಣಾ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಾಪಸಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪುನ ಆಗಮನಕಾಲೇ ಮಗ್ಗಸಞ್ಜಾನನತ್ಥಂ ಸಾಖಾಸಞ್ಞಞ್ಚ ರುಕ್ಖಸಞ್ಞಞ್ಚ ಕರೋನ್ತೋ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

ಸೋ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಅದ್ದಸ। ರಾಜಾ "ಕಸ್ಮಾ ಆಗತೋಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಅಹಂ, ದೇವ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವನಚರಕೋ ಪಬ್ಬತಪಾದೇ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಗತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಸಬ್ಬಂ ಪವತ್ತಿಂ ಕಥೇಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ವೇಗೇನ ಪಬ್ಬತಪಾದಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಅವಿದೂರೇ ಠಾನೇ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವನಚರಕೇನ ಚೇವ ಅಞ್ಞೇಹಿ ಚ ಪುರಿಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ತಾಪಸಸ್ಸ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನವೇಲಾಯ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ರಾಜಾ ತಾಪಸಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರಭಣ್ಡಂ ಪಾದಮೂಲೇ ಠಪೇತ್ವಾ, "ಭನ್ತೇ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಗಮಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಆಹ। "ಗಚ್ಛ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ। "ಆಮ, ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಭನ್ತೇ, ಅಯ್ಯಸ್ಸ ಪನ ಸಮೀಪೇ ವಿಸಭಾಗಪರಿಸಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಅಸ್ಸುಮ್ಹಾ, ಅಸಾರುಪ್ಪಾ ಏಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ, ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಗಚ್ಛತು, ಭನ್ತೇತಿ। ಮನುಸ್ಸಾನಂ ನಾಮ ಚಿತ್ತಂ ದುತ್ತೋಸಯಂ, ಕಥಂ ಬಹೂನಂ ಮಜ್ಝೇ ವಸಿಸ್ಸತೀತಿ? ಅಮ್ಹಾಕಂ ರುಚಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸೇಸಾನಂ ಜೇಟ್ಠಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮ, ಭನ್ತೇತಿ।

ಸೋ ರಞ್ಞೋ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ದಹರಕಾಲೇ ಗಹಿತನಾಮವಸೇನೇವ, "ಅಮ್ಮ, ಪದುಮವತೀ"ತಿ ಧೀತರಂ ಪಕ್ಕೋಸಿ। ಸಾ ಏಕವಚನೇನೇವ ಪಣ್ಣಸಾಲತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಿತರಂ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಪಿತಾ ಆಹ - "ತ್ವಂ, ಅಮ್ಮ, ವಯಪ್ಪತ್ತಾ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ರಞ್ಞಾ ದಿಟ್ಠಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಸಿತುಂ ಅಯುತ್ತಾ, ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಗಚ್ಛ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। ಸಾ "ಸಾಧು, ತಾತಾ"ತಿ ಪಿತು ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ರೋದಮಾನಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾ "ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪಿತು ಚಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಠಾನೇ ಕಹಾಪಣರಾಸಿಮ್ಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಭಿಸೇಕಂ ಅಕಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಗರಂ ಆನೇತ್ವಾ ಆಗತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸೇಸಿತ್ಥಿಯೋ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ರಮತಿ। ತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಇಸ್ಸಾಪಕತಾ ತಂ ರಞ್ಞೋ ಅನ್ತರೇ ಪರಿಭಿನ್ದಿತುಕಾಮಾ ಏವಮಾಹಂಸು - "ನಾಯಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಮನುಸ್ಸಜಾತಿಕಾ, ಕಹಂ ನಾಮ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ವಿಚರಣಟ್ಠಾನೇ ಪದುಮಾನಿ ಉಟ್ಠಹನ್ತಾನಿ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾನಿ, ಅದ್ಧಾ ಅಯಂ ಯಕ್ಖಿನೀ, ನೀಹರಥ ನಂ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ತಾಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ತುಣ್ಹೀ ಅಹೋಸಿ।

ಅಥಸ್ಸಾಪರೇನ ಸಮಯೇನ ಪಚ್ಚನ್ತೋ ಕುಪಿತೋ। ಸೋ "ಗರುಗಬ್ಭಾ ಪದುಮವತೀ"ತಿ ನಗರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚನ್ತಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ತಸ್ಸಾ ಉಪಟ್ಠಾಯಿಕಾಯ ಲಞ್ಜಂ ದತ್ವಾ "ಇಮಿಸ್ಸಾ ದಾರಕಂ ಜಾತಮತ್ತಮೇವ ಅಪನೇತ್ವಾ ಏಕಂ ದಾರುಘಟಿಕಂ ಲೋಹಿತೇನ ಮಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಠಪೇಹೀ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಪದುಮವತಿಯಾಪಿ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಗಬ್ಭವುಟ್ಠಾನಂ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಪದುಮಕುಮಾರೋ ಏಕಕೋವ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ಅವಸೇಸಾ ಏಕೂನಪಞ್ಚಸತಾ ದಾರಕಾ ಮಹಾಪದುಮಕುಮಾರಸ್ಸ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ನಿಪನ್ನಕಾಲೇ ಸಂಸೇದಜಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಂಸು। ಅಥಸ್ಸಾ "ನ ತಾವ ಅಯಂ ಸತಿಂ ಪಟಿಲಭತೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ ಸಾ ಉಪಟ್ಠಾಯಿಕಾ ಏಕಂ ದಾರುಘಟಿಕಂ ಲೋಹಿತೇನ ಮಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸಮೀಪೇ ಠಪೇತ್ವಾ ತಾಸಂ ಇತ್ಥೀನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ। ತಾಪಿ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಏಕೇಕಾ ಏಕೇಕಂ ದಾರಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಚುನ್ದಕಾರಕಾನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಕರಣ್ಡಕೇ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಅತ್ತನಾ ಗಹಿತದಾರಕೇ ತತ್ಥ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಬಹಿ ಲಞ್ಛನಂ ಕತ್ವಾ ಠಪಯಿಂಸು।

ಪದುಮವತೀಪಿ ಖೋ ಸಞ್ಞಂ ಲಭಿತ್ವಾ ತಂ ಉಪಟ್ಠಾಯಿಕಂ "ಕಿಂ ವಿಜಾತಮ್ಹಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸಾ ತಂ ಸನ್ತಜ್ಜೇತ್ವಾ "ಕುತೋ ತ್ವಂ ದಾರಕಂ ಲಭಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಅಯಂ ತವ ಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತದಾರಕೋ"ತಿ ಲೋಹಿತಮಕ್ಖಿತಂ ದಾರುಘಟಿಕಂ ಪುರತೋ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ದೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತಾ "ಸೀಘಂ ತಂ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಅಪನೇಹಿ, ಸಚೇ ಕೋಚಿ ಪಸ್ಸೇಯ್ಯ, ಲಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ ಭವೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಅತ್ಥಕಾಮಾ ವಿಯ ದಾರುಘಟಿಕಂ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಉದ್ಧನೇ ಪಕ್ಖಿಪಿ।

ರಾಜಾಪಿ ಪಚ್ಚನ್ತತೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ನಕ್ಖತ್ತಂ ಪಟಿಮಾನೇನ್ತೋ ಬಹಿನಗರೇ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ತಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ರಞ್ಞೋ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಆಹಂಸು – "ತ್ವಂ, ಮಹಾರಾಜ, ನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸದ್ದಹಸಿ, ಅಮ್ಹೇಹಿ ವುತ್ತಂ ಅಕಾರಣಂ ವಿಯ ಹೋತಿ, ತ್ವಂ ಮಹೇಸಿಯಾ ಉಪಟ್ಠಾಯಿಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಪುಚ್ಛ, ದಾರುಘಟಿಕಂ ತೇ ದೇವೀ ವಿಜಾತಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಕಾರಣಂ ಅನುಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾವ "ಅಮನುಸ್ಸಜಾತಿಕಾ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ತಂ ಗೇಹತೋ ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿ। ತಸ್ಸಾ ರಾಜಗೇಹತೋ ಸಹ ನಿಕ್ಖಮನೇನೇವ ಪದುಮಪುಪ್ಫಾನಿ ಅನ್ತರಧಾಯಿಂಸು, ಸರೀರಚ್ಛವೀಪಿ ವಿವಣ್ಣಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಏಕಿಕಾವ ಅನ್ತರವೀಥಿಯಾ ಪಾಯಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಮಹಲ್ಲಿಕಾ ಇತ್ಥೀ ದಿಸ್ವಾ ಧೀತುಸಿನೇಹಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ "ಕಹಂ ಗಚ್ಛಸಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಆಹ। "ಆಗನ್ತುಕಮ್ಹಿ, ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ವಿಚರಾಮೀ"ತಿ। "ಇಧಾಗಚ್ಛ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ದತ್ವಾ ಭೋಜನಂ ಪಟಿಯಾದೇಸಿ।

ತಸ್ಸಾ ಇಮಿನಾವ ನಿಯಾಮೇನ ತತ್ಥ ವಸಮಾನಾಯ ತಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಏಕಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಆಹಂಸು – "ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಸು ಯುದ್ಧಂ ಗತೇಸು ಅಮ್ಹೇಹಿ ಗಙ್ಗಾದೇವತಾಯ 'ಅಮ್ಹಾಕಂ ದೇವೇ ವಿಜಿತಸಙ್ಗಾಮೇ ಆಗತೇ ಬಲಿಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಉದಕಕೀಳಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ಪತ್ಥಿತಂ ಅತ್ಥಿ, ಏತಮತ್ಥಂ, ದೇವ, ಜಾನಾಪೇಮಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ತಾಸಂ ವಚನೇನ ತುಟ್ಠೋ ಗಙ್ಗಾಯ ಉದಕಕೀಳಂ ಕಾತುಂ ಅಗಮಾಸಿ। ತಾಪಿ ಅತ್ತನಾ ಅತ್ತನಾ ಗಹಿತಕರಣ್ಡಕಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ಆದಾಯ ನದಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಸಂ ಕರಣ್ಡಕಾನಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದನತ್ಥಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಉದಕೇ ಪತಿತ್ವಾ ಕರಣ್ಡಕೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸುಂ । ತೇಪಿ ಖೋ ಕರಣ್ಡಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಹ ಗನ್ತ್ವಾ ಹೇಟ್ಠಾಸೋತೇ ಪಸಾರಿತಜಾಲಮ್ಹಿ ಲಗ್ಗಿಂಸು। ತತೋ ಉದಕಕೀಳಂ ಕೀಳಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಉತ್ತಿಣ್ಣಕಾಲೇ ಜಾಲಂ ಉಕ್ಖಿಪನ್ತಾ ತೇ ಕರಣ್ಡಕೇ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆನಯಿಂಸು।

ರಾಜಾ ಕರಣ್ಡಕೇ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಕಿಂ, ತಾತಾ, ಕರಣ್ಡಕೇಸೂ"ತಿ ಆಹ। "ನ ಜಾನಾಮ, ದೇವಾ"ತಿ। ಸೋ ತೇ ಕರಣ್ಡಕೇ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಪಠಮಂ ಮಹಾಪದುಮಕುಮಾರಸ್ಸ ಕರಣ್ಡಕಂ ವಿವರಾಪೇಸಿ। ತೇಸಂ ಪನ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಕರಣ್ಡಕೇಸು ನಿಪಜ್ಜಾಪಿತದಿವಸೇಸುಯೇವ ಪುಞ್ಞಿದ್ಧಿಯಾ ಅಙ್ಗುಟ್ಠತೋ ಖೀರಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾ ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ನಿಕ್ಕಙ್ಖಭಾವತ್ಥಂ ಅನ್ತೋಕರಣ್ಡಕೇ ಅಕ್ಖರಾನಿ ಲಿಖಾಪೇಸಿ – "ಇಮೇ ಕುಮಾರಾ ಪದುಮವತಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ ಬಾರಾಣಸಿರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತಾ, ಅಥ ನೇ ಪದುಮವತಿಯಾ ಸಪತ್ತಿಯೋ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಕರಣ್ಡಕೇಸು ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಉದಕೇ ಖಿಪಿಂಸು, ರಾಜಾ ಇಮಂ ಕಾರಣಂ ಜಾನಾತೂ"ತಿ। ಕರಣ್ಡಕೇ ವಿವಟಮತ್ತೇ ರಾಜಾ ಅಕ್ಖರಾನಿ ವಾಚೇತ್ವಾ ದಾರಕೇ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಪದುಮಕುಮಾರಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ವೇಗೇನ ರಥೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ "ಅಸ್ಸೇ ಕಪ್ಪೇಥ, ಅಹಂ ಅಜ್ಜ ಅನ್ತೋನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಏಕಚ್ಚಾನಂ ಮಾತುಗಾಮಾನಂ ಪಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಾಸಾದವರಂ ಆರುಯ್ಹ ಹತ್ಥಿಗೀವಾಯ ಸಹಸ್ಸಭಣ್ಡಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಸಿ – "ಯೋ ಪದುಮವತಿಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಇಮಂ ಸಹಸ್ಸಂ ಗಣ್ಹಾತೂ"ತಿ।

ತಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಪದುಮವತೀ ಮಾತು ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ – "ಹತ್ಥಿಗೀವತೋ ಸಹಸ್ಸಂ ಗಣ್ಹ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। "ನಾಹಂ ಏವರೂಪಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ವಿಸಹಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ದುತಿಯಮ್ಪಿ ತತಿಯಮ್ಪಿ ವುತ್ತೇ "ಕಿಂ ವತ್ವಾ ಗಣ್ಹಾಮಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಆಹ। "'ಮಮ ಧೀತಾ ಪದುಮವತಿಂ ದೇವಿಂ ಪಸ್ಸತೀ'ತಿ ವತ್ವಾ ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ। ಸಾ "ಯಂ ವಾ ತಂ ವಾ ಹೋತೂ"ತಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಹಸ್ಸಚಙ್ಕೋಟಕಂ ಗಣ್ಹಿ। ಅಥ ನಂ ಮನುಸ್ಸಾ ಪುಚ್ಛಿಂಸು – "ಪದುಮವತಿಂ ದೇವಿಂ ಪಸ್ಸಸಿ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ? "ಅಹಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಧೀತಾ ಕಿರ ಮೇ ಪಸ್ಸತೀ"ತಿ ಆಹ। ತೇ "ಕಹಂ ಪನ ಸಾ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪದುಮವತಿಂ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ಪಾದೇಸು ನಿಪತಿಂಸು। ತಸ್ಮಿಂ ಕಾಲೇ

ಸಾ “ಪದುಮವತೀ ದೇವೀ ಅಯ”ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ “ಭಾರಿಯಂ ವತ ಇತ್ಥಿಯಾ ಕಮ್ಮಂ ಕತಂ, ಯಾ ಏವಂವಿಧಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಮಹೇಸೀ ಸಮಾನಾ ಏವರೂಪೇ ಠಾನೇ ನಿರಾರಕ್ಖಾ ವಸೀ”ತಿ ಆಹ।

ತೇಪಿ ರಾಜಪುರಿಸಾ ಪದುಮವತಿಯಾ ನಿವೇಸನಂ ಸೇತಸಾಣೀಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ದ್ವಾರೇ ಆರಕ್ಖಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸುಂ। ರಾಜಾ ಸುವಣ್ಣಸಿವಿಕಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಸಾ “ಅಹಂ ಏವಂ ನ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಮ ವಸನಟ್ಠಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ರಾಜಗೇಹಂ ಏತ್ಥನ್ತರೇ ವರಪೋತ್ಥಕಚಿತ್ತತ್ಥರಣೇ ಅತ್ಥರಾಪೇತ್ವಾ ಉಪರಿ ಸುವಣ್ಣತಾರಕವಿಚಿತ್ತಂ ಚೇಲವಿತಾನಂ ಬನ್ಧಾಪೇತ್ವಾ ಪಸಾಧನತ್ಥಾಯ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರೇಸು ಪಹಿತೇಸು ಪದಸಾವ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಏವಂ ಮೇ ನಾಗರಾ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸನ್ತೀ”ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ “ಪದುಮವತಿಯಾ ಯಥಾರುಚಿಂ ಕರೋಥಾ”ತಿ ಆಹ। ತತೋ ಪದುಮವತೀ ಸಬ್ಬಪಸಾಧನಂ ಪಸಾಧೇತ್ವಾ “ರಾಜಗೇಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಅಕ್ಕನ್ತಅಕ್ಕನ್ತಟ್ಠಾನೇ ವರಪೋತ್ಥಕಚಿತ್ತತ್ಥರಣಾನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪದುಮಪುಪ್ಫಾನಿ ಉಟ್ಠಹಿಂಸು। ಸಾ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಆರುಯ್ಹ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಚೇಲಚಿತ್ತತ್ಥರಣೇ ತಸ್ಸಾ ಮಹಲ್ಲಿಕಾಯ ಪೋಸಾವನಿಕಮೂಲಂ ಕತ್ವಾ ದಾಪೇಸಿ।

ರಾಜಾಪಿ ಖೋ ತಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ಇಮಾಯೋ ತೇ, ದೇವಿ, ದಾಸಿಯೋ ಕತ್ವಾ ದೇಮೀ”ತಿ ಆಹ। “ಸಾಧು, ಮಹಾರಾಜ, ಏತಾಸಂ ಮಯ್ಹಂ ದಿನ್ನಭಾವಂ ಸಕಲನಗರೇ ಜಾನಾಪೇಹೀ”ತಿ। ರಾಜಾ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಸಿ “ಪದುಮವತಿಯಾ ದುಬ್ಭಿಕಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಏತಿಸ್ಸಾವ ದಾಸಿಯೋ ಕತ್ವಾ ದಿನ್ನಾ”ತಿ। ಸಾ “ತಾಸಂ ಸಕಲನಾಗರೇನ ದಾಸಿಭಾವೋ ಸಲ್ಲಕ್ಖಿತೋ”ತಿ ಞತ್ವಾ “ಅಹಂ ಮಮ ದಾಸಿಯೋ ಭುಜಿಸ್ಸಾ ಕಾತುಂ ಲಭಾಮಿ, ದೇವಾ”ತಿ ರಾಜಾನಂ ಪುಚ್ಛಿ। “ತವ ಇಚ್ಛಾ, ದೇವೀ”ತಿ। “ಏವಂ ಸನ್ತೇ ತಮೇವ ಭೇರಿಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ – ‘ಪದುಮವತಿದೇವಿಯಾ ಅತ್ತನೋ ದಾಸಿಯೋ ಕತ್ವಾ ದಿನ್ನಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಸಬ್ಬಾವ ಭುಜಿಸ್ಸಾ ಕತಾ’ತಿ ಪುನ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಥಾ”ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಾಸಂ ಭುಜಿಸ್ಸಭಾವೇ ಕತೇ ಏಕೂನಾನಿ ಪಞ್ಚಪುತ್ತಸತಾನಿ ತಾಸಂಯೇವ ಹತ್ಥೇ ಪೋಸನತ್ಥಾಯ ದತ್ವಾ ಸಯಂ ಮಹಾಪದುಮಕುಮಾರಂಯೇವ ಗಣ್ಹಿ।

ಅಥಾಪರಭಾಗೇ ತೇಸಂ ಕುಮಾರಾನಂ ಕೀಳನವಯೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ರಾಜಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ನಾನಾವಿಧಂ ಕೀಳನಟ್ಠಾನಂ ಕಾರೇಸಿ। ತೇ ಅತ್ತನೋ ಸೋಳಸವಸ್ಸುದ್ದೇಸಿಕಕಾಲೇ ಸಬ್ಬೇವ ಏಕತೋ ಹುತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ಪದುಮಸಞ್ಛನ್ನಾಯ ಮಙ್ಗಲಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ಕೀಳನ್ತಾ ನವಪದುಮಾನಿ ಪುಪ್ಫಿತಾನಿ ಪುರಾಣಪದುಮಾನಿ ಚ ವಣ್ಟತೋ ಪತನ್ತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ “ಇಮಸ್ಸ ತಾವ ಅನುಪಾದಿನ್ನಕಸ್ಸ ಏವರೂಪಾ ಜರಾ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸರೀರಸ್ಸ। ಇದಮ್ಪಿ ಹಿ ಏವಂಗತಿಕಮೇವ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಆರಮ್ಮಣಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇವ ಪಚ್ಚೇಕಬೋಧಿಞಾಣಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯುಟ್ಠಾಯ ಪದುಮಕಣ್ಣಿಕಾಸು ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸೀದಿಂಸು।

ಅಥ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಗತರಾಜಪುರಿಸಾ ಬಹುಗತಂ ದಿವಸಂ ಞತ್ವಾ “ಅಯ್ಯಪುತ್ತಾ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವೇಲಂ ಜಾನಾಥಾ”ತಿ ಆಹಂಸು। ತೇ ತುಣ್ಹೀ ಅಹೇಸುಂ। ಪುರಿಸಾ ಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸುಂ – “ಕುಮಾರಾ, ದೇವ, ಪದುಮಕಣ್ಣಿಕಾಸು ನಿಸಿನ್ನಾ, ಅಮ್ಹೇಸು ಕಥೇನ್ತೇಸುಪಿ ವಚೀಭೇದಂ ನ ಕರೋನ್ತೀ”ತಿ। “ಯಥಾರುಚಿಯಾ ನೇಸಂ ನಿಸೀದಿತುಂ ದೇಥಾ”ತಿ। ತೇ ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ಗಹಿತಾರಕ್ಖಾ ಪದುಮಕಣ್ಣಿಕಾಸು ನಿಸಿನ್ನನಿಯಾಮೇನೇವ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪೇಸುಂ। ಪುರಿಸಾ ಪುನದಿವಸೇ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ “ದೇವಾ, ವೇಲಂ ಜಾನಾಥಾ”ತಿ ಆಹಂಸು। “ನ ಮಯಂ ದೇವಾ, ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ನಾಮ ಮಯಂ ಅಮ್ಹಾ”ತಿ। “ಅಯ್ಯಾ, ತುಮ್ಹೇ ಭಾರಿಯಂ ಕಥಂ ಕಥೇಥ, ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ನಾಮ ತುಮ್ಹಾದಿಸಾ ನ ಹೋನ್ತಿ, ದ್ವಙ್ಗುಲಕೇಸಮಸ್ಸುಧರಾ ಕಾಯೇ ಪಟಿಮುಕ್ಕಅಟ್ಠಪರಿಕ್ಖಾರಾ ಹೋನ್ತೀ”ತಿ। ತೇ ದಕ್ಖಿಣಹತ್ಥೇನ ಸೀಸಂ ಪರಾಮಸಿಂಸು, ತಾವದೇವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಅನ್ತರಧಾಯಿ। ಅಟ್ಠ ಪರಿಕ್ಖಾರಾ ಕಾಯೇ ಪಟಿಮುಕ್ಕಾ ಚ ಅಹೇಸುಂ। ತತೋ ಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸೇವ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಆಕಾಸೇನ ನನ್ದಮೂಲಕಪಬ್ಭಾರಂ ಅಗಮಂಸು।

ಸಾಪಿ ಖೋ ಪದುಮವತೀ ದೇವೀ “ಅಹಂ ಬಹುಪುತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಪುತ್ತಾ ಜಾತಾ”ತಿ ಹದಯಸೋಕಂ ಪತ್ವಾ ತೇನೇವ ಸೋಕೇನ ಕಾಲಙ್ಕತ್ವಾ ರಾಜಗಹನಗರೇ ದ್ವಾರಗಾಮಕೇ ಸಹತ್ಥೇನ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಜೀವನಟ್ಠಾನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಅಥಾಪರಭಾಗೇ

ಕುಲಘರಂ ಗತಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಖೇತ್ತಂ ಯಾಗುಂ ಹರಮಾನಾ ತೇಸಂ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತಾನಂ ಅನ್ತರೇ ಅಟ್ಠ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯ ಆಕಾಸೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಸೀಘಂ ಸೀಘಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸಿ - "ಪಸ್ಸ, ಅಯ್ಯ, ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ, ಏತೇ ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ ಭೋಜೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ । ಸೋ ಆಹ - "ಸಮಣಸಕುಣಾ ನಾಮೇತೇ ಅಞ್ಞತ್ಥಾಪಿ ಏವಂ ಚರನ್ತಿ, ನ ಏತೇ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ"ತಿ ತೇ ತೇಸಂ ಕಥೇನ್ತಾನಂಯೇವ ಅವಿದೂರೇ ಠಾನೇ ಓತರಿಂಸು। ಸಾ ಇತ್ಥೀ ತಂ ದಿವಸಂ ಅತ್ತನೋ ಭತ್ತಖಜ್ಜಭೋಜನಂ ತೇಸಂ ದತ್ವಾ "ಸ್ವೇಪಿ ಅಟ್ಠ ಜನಾ ಮಯ್ಹಂ ಭಿಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ಆಹ। "ಸಾಧು, ಉಪಾಸಿಕೇ, ತವ ಸಕ್ಕಾರೋ ಏತ್ತಕೋವ ಹೋತು, ಆಸನಾನಿ ಚ ಅಟ್ಠೇವ ಹೋನ್ತು, ಅಞ್ಞೇಪಿ ಬಹೂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ದಿಸ್ವಾ ತವ ಚಿತ್ತಂ ಪಸೀದೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ। ಸಾ ಪುನದಿವಸೇ ಅಟ್ಠ ಆಸನಾನಿ ಪಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಸಕ್ಕಾರಸಮ್ಮಾನಂ ಪಟಿಯಾದೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ।

ನಿಮನ್ತಿತಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ಸೇಸಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಂಸು - "ಮಾರಿಸಾ ಅಜ್ಜ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಅಗನ್ತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇವ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮಾತು ಸಙ್ಗಹಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ। ತೇ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇವ ಏಕತೋ ಆಕಾಸೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಮಾತುಘರದ್ವಾರೇ ಪಾತುರಹೇಸುಂ। ಸಾಪಿ ಪಠಮಂ ಲದ್ಧಸಞ್ಞತಾಯ ಬಹೂಪಿ ದಿಸ್ವಾ ನ ಕಮ್ಪಿತ್ಥ। ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಗೇಹಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಆಸನೇಸು ನಿಸೀದಾಪೇಸಿ। ತೇಸು ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ನಿಸೀದನ್ತೇಸು ನವಮೋ ಅಞ್ಞಾನಿ ಅಟ್ಠ ಆಸನಾನಿ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ಧುರಾಸನೇ ನಿಸೀದತಿ, ಯಾವ ಆಸನಾನಿ ವಡ್ಢನ್ತಿ, ತಾವ ಗೇಹಂ ವಡ್ಢತಿ। ಏವಂ ತೇಸು ಸಬ್ಬೇಸುಪಿ ನಿಸಿನ್ನೇಸು ಸಾ ಇತ್ಥೀ ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ ಪಟಿಯಾದಿತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಪಞ್ಚಸತಾನಮ್ಪಿ ಯಾವದತ್ಥಂ ದತ್ವಾ ಅಟ್ಠ ನೀಲುಪ್ಪಲಹತ್ಥಕೇ ಆಹರಿತ್ವಾ ನಿಮನ್ತಿತಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂಯೇವ ಪಾದಮೂಲೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಆಹ - "ಮಯ್ಹಂ, ಭನ್ತೇ, ನಿಬ್ಬತ್ತನಿಬ್ಬತ್ತಟ್ಠಾನೇ ಸರೀರವಣ್ಣೋ ಇಮೇಸಂ ನೀಲುಪ್ಪಲಾನಂ ಅನ್ತೋಗಬ್ಭವಣ್ಣೋ ವಿಯ ಹೋತೂ"ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಅಕಾಸಿ। ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ಮಾತು ಅನುಮೋದನಂ ಕತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾದನಂಯೇವ ಅಗಮಂಸು।

ಸಾಪಿ ಯಾವಜೀವಂ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ನೀಲುಪ್ಪಲಗಬ್ಭಸಮಾನವಣ್ಣತಾಯ ಚಸ್ಸಾ **ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ**ತ್ವೇವ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು। ಅಥಸ್ಸಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಾಜಾನೋ ಚ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಚ ಸೇಟ್ಠಿಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ದೂತಂ ಪಹಿಣಿಂಸು "ಧೀತರಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ದೇತೂ"ತಿ। ಅಪಹಿಣನ್ತೋ ನಾಮ ನಾಹೋಸಿ। ತತೋ ಸೇಟ್ಠಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಅಹಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಮನಂ ಗಹೇತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ, ಉಪಾಯಂ ಪನೇಕಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಧೀತರಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಪಬ್ಬಜಿತುಂ, ಅಮ್ಮ, ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಆಹ। ತಸ್ಸಾ ಪಚ್ಛಿಮಭವಿಕತ್ತಾ ಪಿತು ವಚನಂ ಸೀಸೇ ಆಸಿತ್ತಸತಪಾಕತೇಲಂ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಮಾ ಪಿತರಂ "ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಾತಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ತಸ್ಸಾ ಅಚಿರಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಏವ ಉಪೋಸಥಾಗಾರೇ ಕಾಲವಾರೋ ಪಾಪುಣಿ। ಸಾ ಪದೀಪಂ ಜಾಲೇತ್ವಾ ಉಪೋಸಥಾಗಾರಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ದೀಪಸಿಖಾಯ ನಿಮಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ಠಿತಾವ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಓಲೋಕಯಮಾನಾ ತೇಜೋಕಸಿಣಾರಮ್ಮಣಂ ಝಾನಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ತದೇವ ಪಾದಕಂ ಕತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಫಲೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಚ ಅಭಿಞ್ಞಾಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪಿ ಇಜ್ಝಿಂಸು। ವಿಸೇಸತೋ ಪನ ಇದ್ಧಿವಿಕುಬ್ಬನೇ ಚಿಣ್ಣವಸೀ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೨.ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಥೇರೀಅಪದಾನ, ಅಞ್ಞಮಞ್ಞವಿಸದಿಸಂ) -

"ಪದುಮುತ್ತರೋ ನಾಮ ಜಿನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನ ಪಾರಗೂ।
ಇತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕಪ್ಪೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ನಾಯಕೋ॥

"ತದಾಹಂ ಹಂಸವತಿಯಂ, ಜಾತಾ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ ಅಹುಂ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಮಹಾಸುಖಸಮಪ್ಪಿತಾ॥

"ಉಪೇತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾವೀರಂ, ಅಸ್ಸೋಸಿಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ।

ತತೋ ಜಾತಪ್ಪಸಾದಾಹಂ, ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಜಿನಂ॥

“ಭಗವಾ ಇದ್ಧಿಮನ್ತೀನಂ, ಅಗ್ಗಂ ವಣ್ಣೇಸಿ ನಾಯಕೋ।
ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಲಜ್ಜಿನಿಂ ತಾದಿಂ, ಸಮಾಧಿಝಾನಕೋವಿದಂ॥

“ತದಾ ಮುದಿತಚಿತ್ತಾಹಂ, ತಂ ಠಾನಂ ಅಭಿಕಙ್ಖಿನೀ।
ನಿಮನ್ತಿತ್ವಾ ದಸಬಲಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ಭೋಜಯಿತ್ವಾನ ಸತ್ತಾಹಂ, ದತ್ವಾನ ಚ ತಿಚೀವರಂ।
ಸತ್ತಮಾಲಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಉಪ್ಪಲಾದೇವಗನ್ಧಿಕಂ॥

“ಸತ್ಥು ಪಾದೇ ಠಪೇತ್ವಾನ, ಞಾಣಮ್ಹಿ ಅಭಿಪೂಜಯಿಂ।
ನಿಪಚ್ಚ ಸಿರಸಾ ಪಾದೇ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿಂ॥

“ಯಾದಿಸಾ ವಣ್ಣಿತಾ ವೀರ, ಇತೋ ಅಟ್ಠಮಕೇ ಮುನಿ।
ತಾದಿಸಾಹಂ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯದಿ ಸಿಜ್ಝತಿ ನಾಯಕ॥

“ತದಾ ಅವೋಚ ಮಂ ಸತ್ಥಾ, ವಿಸ್ಸಟ್ಠಾ ಹೋತಿ ದಾರಿಕೇ।
ಅನಾಗತಮ್ಹಿ ಅದ್ಧಾನೇ, ಲಚ್ಛಸೇ ತಂ ಮನೋರಥಂ॥

“ಸತಸಹಸ್ಸಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಓಕ್ಕಾಕಕುಲಸಮ್ಭವೋ।
ಗೋತಮೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಸತ್ಥಾ ಲೋಕೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

“ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇಸು ದಾಯಾದಾ, ಓರಸಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ।
ನಾಮೇನುಪ್ಪಲವಣ್ಣಾತಿ, ರೂಪೇನ ಚ ಯಸಸ್ಸಿನೀ॥

“ಅಭಿಞ್ಞಾಸು ವಸಿಪ್ಪತ್ತಾ, ಸತ್ಥುಸಾಸನಕಾರಿಕಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ಹೇಸ್ಸಸೀ ಸತ್ಥು ಸಾವಿಕಾ॥

“ತದಾಹಂ ಮುದಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ಯಾವಜೀವಂ ತದಾ ಜಿನಂ।
ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಾ ಪರಿಚರಿಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾಹಂ ಮನುಜೇ, ಉಪಪನ್ನಾ ಸಯಮ್ಭುನೋ।
ಉಪ್ಪಲೇಹಿ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಮದಾಸಹಂ॥

“ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ವಿಪಸ್ಸೀ ನಾಮ ನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಚಾರುದಸ್ಸನೋ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಮಾ॥

“ಸೇಟ್ಠಿಧೀತಾ ತದಾ ಹುತ್ವಾ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ।
ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾನ ಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಸಸಙ್ಘಂ ಲೋಕನಾಯಕಂ॥

“ಮಹಾದಾನಂ ದದಿತ್ವಾನ, ಉಪ್ಪಲೇಹಿ ವಿನಾಯಕಂ।
ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಚೇತಸಾವ, ವಣ್ಣಸೋಭಂ ಅಪತ್ಥಯಿಂ॥

“ಇಮಮ್ಹಿ ಭದ್ದಕೇ ಕಪ್ಪೇ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ತಸ್ಸಾಸಿಂ ದುತಿಯಾ ಧೀತಾ, ಸಮಣಗುತ್ತಸವ್ಹಯಾ।
ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಜಿನಗ್ಗಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿಂ॥

“ಅನುಜಾನಿ ನ ನೋ ತಾತೋ, ಅಗಾರೇವ ತದಾ ಮಯಂ।
ವೀಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ವಿಚರಿಮ್ಹ ಅತನ್ದಿತಾ॥

“ಕೋಮಾರಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಮುದಿತಾ ಸತ್ತಧೀತರೋ॥

“ಸಮಣೀ ಸಮಣಗುತ್ತಾ ಚ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಿಕ್ಖುದಾಯಿಕಾ।
ಧಮ್ಮಾ ಚೇವ ಸುಧಮ್ಮಾ ಚ, ಸತ್ತಮೀ ಸಙ್ಘದಾಯಿಕಾ॥

“ಅಹಂ ಖೇಮಾ ಚ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ, ಪಟಾಚಾರಾ ಚ ಕುಣ್ಡಲಾ।
ಕಿಸಾಗೋತಮೀ ಧಮ್ಮದಿನ್ನಾ, ವಿಸಾಖಾ ಹೋತಿ ಸತ್ತಮೀ॥

“ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸುಕತೇಹಿ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು, ಉಪಪನ್ನಾ ಮಹಾಕುಲೇ।
ಪೀತಂ ಮಟ್ಠಂ ವರಂ ದುಸ್ಸಂ, ಅದಂ ಅರಹತೋ ಅಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾರಿಟ್ಠಪುರೇ, ಜಾತಾ ವಿಪ್ಪಕುಲೇ ಅಹಂ।
ಧೀತಾ ತಿರಿಟಿವಚ್ಛಸ್ಸ, ಉಮ್ಮಾದನ್ತೀ ಮನೋಹರಾ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಜನಪದೇ, ಕುಲೇ ಅಞ್ಞತರೇ ಅಹಂ।
ಪಸೂತಾ ನಾತಿಫೀತಮ್ಹಿ, ಸಾಲಿಂ ಗೋಪೇಮಹಂ ತದಾ॥

“ದಿಸ್ವಾ ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಪಞ್ಚಲಾಜಸತಾನಿಹಂ।

ದತ್ವಾ ಪದುಮಚ್ಛನ್ನಾನಿ, ಪಞ್ಚ ಪುತ್ತಸತಾನಿಹಂ॥

“ಪತ್ಥಯಿಂ ತೇಪಿ ಪತ್ಥೇಸುಂ, ಮಧುಂ ದತ್ವಾ ಸಯಮ್ಭುನೋ।
ತತೋ ಚುತಾ ಅರಞ್ಞೇಹಂ, ಅಜಾಯಿಂ ಪದುಮೋದರೇ॥

“ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಮಹೇಸೀಹಂ, ಹುತ್ವಾ ಸಕ್ಕತಪೂಜಿತಾ।
ಅಜನಿಂ ರಾಜಪುತ್ತಾನಂ, ಅನೂನಂ ಸತಪಞ್ಚಕಂ॥

“ಯದಾ ತೇ ಯೋಬ್ಬನಪ್ಪತ್ತಾ, ಕೀಳನ್ತಾ ಜಲಕೀಳಿತಂ।
ದಿಸ್ವಾ ಓಪತ್ತಪದುಮಂ, ಆಸುಂ ಪಚ್ಚೇಕನಾಯಕಾ॥

“ಸಾಹಂ ತೇಹಿ ವಿನಾಭೂತಾ, ಸುತವೀರೇಹಿ ಸೋಕಿನೀ।
ಚುತಾ ಇಸಿಗಿಲಿಪಸ್ಸೇ, ಗಾಮಕಮ್ಹಿ ಅಜಾಯಿಹಂ॥

“ಯದಾ ಬುದ್ಧೋ ಸುತಮತೀ, ಸುತಾನಂ ಭತ್ತುನೋಪಿ ಚ।
ಯಾಗುಂ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತೀ, ಅಟ್ಠ ಪಚ್ಚೇಕನಾಯಕೇ॥

“ಭಿಕ್ಖಾಯ ಗಾಮಂ ಗಚ್ಛನ್ತೇ, ದಿಸ್ವಾ ಪುತ್ತೇ ಅನುಸ್ಸರಿಂ।
ಖೀರಧಾರಾ ವಿನಿಗ್ಗಚ್ಛಿ, ತದಾ ಮೇ ಪುತ್ತಪೇಮಸಾ॥

“ತತೋ ತೇಸಂ ಅದಂ ಯಾಗುಂ, ಪಸನ್ನಾ ಸೇಹಿ ಪಾಣಿಭಿ।
ತತೋ ಚುತಾಹಂ ತಿದಸಂ, ನನ್ದನಂ ಉಪಪಜ್ಜಹಂ॥

“ಅನುಭೋತ್ವಾ ಸುಖಂ ದುಕ್ಖಂ, ಸಂಸರಿತ್ವಾ ಭವಾಭವೇ।
ತವತ್ಥಾಯ ಮಹಾವೀರ, ಪರಿಚ್ಚತ್ತಞ್ಚ ಜೀವಿತಂ॥

“ಧೀತಾ ತುಯ್ಹಂ ಮಹಾವೀರ, ಪಞ್ಞವನ್ತ ಜುತಿನ್ಧರ।
ಬಹುಞ್ಚ ದುಕ್ಕರಂ ಕಮ್ಮಂ, ಕತಂ ಮೇ ಅತಿದುಕ್ಕರಂ॥

“ರಾಹುಲೋ ಚ ಅಹಞ್ಚೇವ, ನೇಕಜಾತಿಸತೇ ಬಹೂ।
ಏಕಸ್ಮಿಂ ಸಮ್ಭವೇ ಜಾತಾ, ಸಮಾನಚ್ಛನ್ದಮಾನಸಾ॥

“ನಿಬ್ಬತ್ತಿ ಏಕತೋ ಹೋತಿ, ಜಾತಿಯಾಪಿ ಚ ಏಕತೋ।
ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಉಭೋಪಿ ನಾನಾಸಮ್ಭವಾ॥

“ಪುರಿಮಾನಂ ಜಿನಗ್ಗಾನಂ, ಸಙ್ಗಮಂ ತೇ ನಿದಸ್ಸಿತಂ।
ಅಧಿಕಾರಂ ಬಹುಂ ಮಯ್ಹಂ, ತುಯ್ಹತ್ಥಾಯ ಮಹಾಮುನಿ॥

“ಯಂ ಮಯಾ ಪೂರಿತಂ ಕಮ್ಮಂ, ಕುಸಲಂ ಸರ ಮೇ ಮುನಿ।
ತವತ್ಥಾಯ ಮಹಾವೀರ, ಪುಞ್ಞಂ ಉಪಚಿತಂ ಮಯಾ॥

“ಅಭಬ್ಬಟ್ಠಾನೇ ವಜ್ಜೇತ್ವಾ, ವಾರಯನ್ತಿ ಅನಾಚಾರಂ।
ತವತ್ಥಾಯ ಮಹಾವೀರ, ಚತ್ತಂ ಮೇ ಜೀವಿತಂ ಬಹುಂ॥

“ಏವಂ ಬಹುವಿಧಂ ದುಕ್ಖಂ, ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಚ ಬಹುಬ್ಬಿಧಾ।
ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಜಾತಾ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪುರೇ॥

“ಮಹಾಧನಸೇಟ್ಠಿಕುಲೇ, ಸುಖಿತೇ ಸಜ್ಜಿತೇ ತಥಾ।
ನಾನಾರತನಪಜ್ಜೋತೇ, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿನೇ॥

“ಸಕ್ಕತಾ ಪೂಜಿತಾ ಚೇವ, ಮಾನಿತಾಪಚಿತಾ ತಥಾ।
ರೂಪಸೀರಿಮನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕುಲೇಸು ಅಭಿಸಕ್ಕತಾ॥

“ಅತೀವ ಪತ್ಥಿತಾ ಚಾಸಿಂ, ರೂಪಸೋಭಸಿರೀಹಿ ಚ।
ಪತ್ಥಿತಾ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೇಹಿ, ಅನೇಕೇಹಿ ಸತೇಹಿಪಿ॥

“ಅಗಾರಂ ಪಜಹಿತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ಅಡ್ಢಮಾಸೇ ಅಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಚತುಸಚ್ಚಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧಿಯಾ ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತ್ವಾ, ಚತುರಸ್ಸಂ ರಥಂ ಅಹಂ।
ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪಾದೇ ವನ್ದಿಸ್ಸಂ, ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ ತಾದಿನೋ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮೇ ವಿಮಲಂ ಸುದ್ಧಂ, ಪಭಾವೇನ ಮಹೇಸಿನೋ॥

“ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಖಣೇನ ಉಪನಾಮೇನ್ತಿ, ಸಹಸ್ಸಾನಿ ಸಮನ್ತತೋ॥

“ಜಿನೋ ತಮ್ಹಿ ಗುಣೇ ತುಟ್ಠೋ, ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ ಮಂ।
ಅಗ್ಗಾ ಇದ್ಧಿಮತೀನನ್ತಿ , ಪರಿಸಾಸು ವಿನಾಯಕೋ॥

“ಪರಿಚಿಣ್ಣೋ ಮಯಾ ಸತ್ಥಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ।
ಓಹಿತೋ ಗರುಕೋ ಭಾರೋ, ಭವನೇತ್ತಿಸಮೂಹತಾ॥

“ಯಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯಂ।

ಸೋ ಮೇ ಅತ್ಥೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೋ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅಯಂ ಪನ ಥೇರೀ ಯದಾ ಭಗವಾ ಸಾವತ್ಥಿನಗರದ್ವಾರೇ ಯಮಕಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಕಾತುಂ ಕಣ್ಡಮ್ಬರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಉಪಗಞ್ಛಿ, ತದಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏವಮಾಹ – “ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯದಿ ಭಗವಾ ಅನುಜಾನಾತೀ”ತಿ ಸೀಹನಾದಂ ನದಿ। ಸತ್ಥಾ ಇದಂ ಕಾರಣಂ ಅಟ್ಠುಪ್ಪತ್ತಿಂ ಕತ್ವಾ ಜೇತವನಮಹಾವಿಹಾರೇ ಅರಿಯಗಣಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಠಾನನ್ತರೇ ಠಪೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಥೇರಿಂ ಇದ್ಧಿಮನ್ತೀನಂ ಅಗ್ಗಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಝಾನಸುಖೇನ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಕಾಮಾನಂ ಆದೀನವಂ ಓಕಾರಂ ಸಂಕಿಲೇಸಞ್ಚ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಮಾನಾ ಗಙ್ಗಾತೀರಿಯತ್ಥೇರಸ್ಸ ಮಾತುಯಾ ಧೀತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಪತ್ತಿವಾಸಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಸಂವೇಗಜಾತಾಯ ವುತ್ತಗಾಥಾ ಪಚ್ಚನುಭಾಸನ್ತೀ –

೨೨೪.“ಉಭೋ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚ, ಮಯಂ ಆಸುಂ ಸಪತ್ತಿಯೋ।
ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಹು ಸಂವೇಗೋ, ಅಬ್ಭುತೋ ಲೋಮಹಂಸನೋ॥

೨೨೫.“ಧಿರತ್ಥು ಕಾಮಾ ಅಸುಚೀ, ದುಗ್ಗನ್ಧಾ ಬಹುಕಣ್ಟಕಾ।
ಯತ್ಥ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚ, ಸಭರಿಯಾ ಮಯಂ ಅಹುಂ॥

೨೨೬.“ಕಾಮೇಸ್ವಾದೀನವಂ ದಿಸ್ವಾ, ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ ದಟ್ಠು ಖೇಮತೋ।
ಸಾ ಪಬ್ಬಜಿಂ ರಾಜಗಹೇ, ಅಗಾರಸ್ಮಾನಗಾರಿಯ”ನ್ತಿ॥ –

ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಉಭೋ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚ, ಮಯಂ ಆಸುಂ ಸಪತ್ತಿಯೋ**ತಿ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚಾತಿ ಉಭೋ ಮಯಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಪತ್ತಿಯೋ ಅಹುಮ್ಹ।

ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಕಿರ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ವಾಣಿಜಸ್ಸ ಭರಿಯಾಯ ಪಚ್ಚೂಸವೇಲಾಯಂ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ಗಬ್ಭೋ ಸಣ್ಠಾಸಿ, ಸಾ ತಂ ನ ಅಞ್ಞಾಸಿ। ವಾಣಿಜೋ ವಿಭಾತಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ಸಕಟೇಸು ಭಣ್ಡಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ರಾಜಗಹಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಗತೋ। ತಸ್ಸಾ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ಕಾಲೇ ಗಬ್ಭೋ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಪರಿಪಾಕಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸಸ್ಸು ಏವಮಾಹ – “ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಚಿರಪ್ಪವುತ್ಥೋ ತ್ವಞ್ಚ ಗಬ್ಭಿನೀ, ಪಾಪಕಂ ತಯಾ ಕತ”ನ್ತಿ। ಸಾ “ತವ ಪುತ್ತತೋ ಅಞ್ಞಂ ಪುರಿಸಂ ನ ಜಾನಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। ತಂ ಸುತ್ವಾಪಿ ಸಸ್ಸು ಅಸದ್ದಹನ್ತೀ ತಂ ಘರತೋ ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿ। ಸಾ ಸಾಮಿಕಂ ಗವೇಸನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ರಾಜಗಹಂ ಸಮ್ಪತ್ತಾ। ತಾವದೇವ ಚಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮಜವಾತೇಸು ಚಲನ್ತೇಸು ಮಗ್ಗಸಮೀಪೇ ಅಞ್ಞತರಂ ಸಾಲಂ ಪವಿಟ್ಠಾಯ ಗಬ್ಭವುಟ್ಠಾನಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಸುವಣ್ಣಬಿಮ್ಬಸದಿಸಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿತ್ವಾ ಅನಾಥಸಾಲಾಯಂ ಸಯಾಪೇತ್ವಾ ಉದಕಕಿಚ್ಚತ್ಥಂ ಬಹಿ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ। ಅಥಞ್ಞತರೋ ಅಪುತ್ತಕೋ ಸತ್ಥವಾಹೋ ತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೋ “ಅಸ್ಸಾಮಿಕಾಯ ದಾರಕೋ, ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ತಂ ಧಾತಿಯಾ ಹತ್ಥೇ ಅದಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾ ಉದಕಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಉದಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಟಿನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೀ ಸೋಕಾಭಿಭೂತಾ ಪರಿದೇವಿತ್ವಾ ರಾಜಗಹಂ ಅಪ್ಪವಿಸಿತ್ವಾವ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ। ತಂ ಅಞ್ಞತರೋ ಚೋರಜೇಟ್ಠಕೋ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಪಜಾಪತಿಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಗೇಹೇ ವಸನ್ತೀ ಏಕಂ ಧೀತರಂ ವಿಜಾಯಿ। ಅಥ ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಧೀತರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ಸಾಮಿಕೇನ ಭಣ್ಡಿತ್ವಾ ಧೀತರಂ ಮಞ್ಚಕೇ ಖಿಪಿ। ದಾರಿಕಾಯ ಸೀಸಂ ಥೋಕಂ ಭಿನ್ದಿ। ತತೋ ಸಾಪಿ ಸಾಮಿಕಂ ಭಾಯಿತ್ವಾ ರಾಜಗಹಮೇವ ಪಚ್ಚಾಗನ್ತ್ವಾ ಸೇರಿವಿಚಾರೇನ ವಿಚರತಿ। ತಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೋ ಪಠಮಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತೋ “ಮಾತಾ”ತಿ ಅಜಾನನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಪಜಾಪತಿಂ ಅಕಾಸಿ। ಅಪರಭಾಗೇ ತಂ

ಚೋರಜೇಟ್ಠಕಧೀತರಂ ಭಗಿನಿಭಾವಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ವಿವಾಹಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ಆನೇಸಿ। ಏವಂ ಸೋ ಅತ್ತನೋ ಮಾತರಂ ಭಗಿನಿಞ್ಚ ಪಜಾಪತೀ ಕತ್ವಾ ವಾಸೇಸಿ। ತೇನ ತಾ ಉಭೋಪಿ ಸಪತ್ತಿವಾಸಂ ವಸಿಂಸು। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಮಾತಾ ಧೀತು ಕೇಸವಟ್ಟಿಂ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಊಕಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಸೀಸೇ ವಣಂ ದಿಸ್ವಾ "ಅಪ್ಪೇವನಾಮಾಯಂ ಮಮ ಧೀತಾ ಭವೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಹುತ್ವಾ ರಾಜಗಹೇ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ ವಿವೇಕವಾಸಂ ವಸನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಚ ಪುಬ್ಬಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ "ಉಭೋ ಮಾತಾ"ತಿಆದಿಕಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತಾ ಪನ ತಾಯ ವುತ್ತಗಾಥಾವ ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವದಸ್ಸನವಸೇನ ಪಚ್ಚನುಭಾಸನ್ತೀ ಅಯಂ ಥೇರೀ **"ಉಭೋ ಮಾತಾ ಚ ಧೀತಾ ಚಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಸಾ ಝಾನಸುಖೇನ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸೀ"ತಿ।

ತತ್ಥ **ಅಸುಚೀ**ತಿ ಕಿಲೇಸಾಸುಚಿಪಗ್ಘರಣೇನ ಅಸುಚೀ। **ದುಗ್ಗನ್ಧಾ**ತಿ ವಿಸಗನ್ಧವಾಯನೇನ ಪೂತಿಗನ್ಧಾ। **ಬಹುಕಣ್ಟಕಾ**ತಿ ವಿಸೂಯಿಕಪ್ಪವತ್ತಿಯಾ ಸುಚರಿತವಿನಿವಿಜ್ಝನಟ್ಠೇನ ಬಹುವಿಧಕಿಲೇಸಕಣ್ಟಕಾ। ತಥಾ ಹಿ ತೇ **ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ**ತಿ ವುತ್ತಾ। **ಯತ್ಥಾ**ತಿ ಯೇಸು ಕಾಮೇಸು ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬೇಸು। **ಸಭರಿಯಾ**ತಿ ಸಮಾನಭರಿಯಾ, ಸಪತ್ತಿಯೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

೨೨೭."ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಚೇತೋಪರಿಚ್ಚಞಾಣಞ್ಚ, ಸೋತಧಾತು ವಿಸೋಧಿತಾ॥

೨೨೮."ಇದ್ಧೀಪಿ ಮೇ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಪತ್ತೋ ಮೇ ಆಸವಕ್ಖಯೋ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ"॥

"ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸ"ನ್ತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಗತವಿಸೇಸಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತಾ। ತತ್ಥ **ಚೇತೋಪರಿಚ್ಚಞಾಣ**ನ್ತಿ ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಂ, ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಪತ್ತನ್ತಿ ವಾ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ।

೨೨೯."ಇದ್ಧಿಯಾ ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತ್ವಾ, ಚತುರಸ್ಸಂ ರಥಂ ಅಹಂ।
ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪಾದೇ ವನ್ದಿತ್ವಾ, ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ ತಾದಿನೋ"ತಿ॥ -

ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಯದಾ ಭಗವಾ ಯಮಕಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಕಾತುಂ ಕಣ್ಡಮ್ಬರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ, ತದಾ ಅಯಂ ಥೇರೀ ಏವರೂಪಂ ರಥಂ ನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವಾ "ಅಹಂ ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ ತಿತ್ಥಿಯಮದನಿಮ್ಮದ್ದನಾಯ, ಅನುಜಾನಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ತಂ ಸದ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತತ್ಥ **ಇದ್ಧಿಯಾ ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತ್ವಾ, ಚತುರಸ್ಸಂ ರಥಂ ಅಹ**ನ್ತಿ ಚತೂಹಿ ಅಸ್ಸೇಹಿ ಯೋಜಿತಂ ರಥಂ ಇದ್ಧಿಯಾ ಅಭಿನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾ **ಬುದ್ಧಸ್ಸ** ಭಗವತೋ ಪಾದೇ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

೨೩೦."ಸುಪುಪ್ಫಿತಗ್ಗಂ ಉಪಗಮ್ಮ ಪಾದಪಂ, ಏಕಾ ತುವಂ ತಿಟ್ಠಸಿ ಸಾಲಮೂಲೇ।
ನ ಚಾಪಿ ತೇ ದುತಿಯೋ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ, ಬಾಲೇ ನ ತ್ವಂ ಭಾಯಸಿ ಧುತ್ತಕಾನಂ"॥

ತತ್ಥ **ಸುಪುಪ್ಫಿತಗ್ಗ**ನ್ತಿ ಸುಟ್ಠು ಪುಪ್ಫಿತಅಗ್ಗಂ, ಅಗ್ಗತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಬ್ಬಫಾಲಿಫುಲ್ಲನ್ತೀ ಅತ್ಥೋ। **ಪಾದಪ**ನ್ತಿ ರುಕ್ಖಂ, ಇಧ ಪನ ಸಾಲರುಕ್ಖೋ ಅಧಿಪ್ಪೇತೋ। **ಏಕಾ ತುವ**ನ್ತಿ ಏಕಿಕಾ ತ್ವಂ ಇಧ ತಿಟ್ಠಸಿ। **ನ ಚಾಪಿ ತೇ ದುತಿಯೋ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚೀ**ತಿ ತವ ಸಹಾಯಭೂತೋ ಆರಕ್ಖಕೋ ಕೋಚಿಪಿ ನತ್ಥಿ, ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ವಾ ತುಯ್ಹಂ ದುತಿಯೋ ಕೋಚಿಪಿ ನತ್ಥಿ, ಅಸದಿಸರೂಪಾ ಏಕಿಕಾವ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಜನವಿವಿತ್ತೇ ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠಸಿ। **ಬಾಲೇ ನ ತ್ವಂ ಭಾಯಸಿ ಧುತ್ತಕಾನ**ನ್ತಿ ತರುಣಿಕೇ ತ್ವಂ ಧುತ್ತಪುರಿಸಾನಂ ಕಥಂ ನ ಭಾಯಸಿ, ಸಕಿಞ್ಚನಕಾರಿನೋ ಧುತ್ತಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ಇಮಂ ಕಿರ ಗಾಥಂ ಮಾರೋ ಏಕದಿವಸಂ ಥೇರಿಂ ಸುಪುಪ್ಫಿತೇ ಸಾಲವನೇ

ದಿವಾವಿಹಾರಂ ನಿಸಿನ್ನಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವಿವೇಕತೋ ವಿಚ್ಛಿನ್ದಿತುಕಾಮೋ ವೀಮಂಸನ್ತೋ ಆಹ। ಅಥ ನಂ ಥೇರೀ ಸನ್ತಜ್ಜೇನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಆನುಭಾವವಸೇನ -

೨೩೦"ಸತಂ ಸಹಸ್ಸಾನಿಪಿ ಧುತ್ತಕಾನಂ, ಸಮಾಗತಾ ಏದಿಸಕಾ ಭವೇಯ್ಯುಂ।
ಲೋಮಂ ನ ಇಞ್ಜೇ ನಪಿ ಸಮ್ಪವೇಧೇ, ಕಿಂ ಮೇ ತುವಂ ಮಾರ ಕರಿಸ್ಸಸೇಕೋ॥

೨೩೧"ಏಸಾ ಅನ್ತರಧಾಯಾಮಿ, ಕುಚ್ಛಿಂ ವಾ ಪವಿಸಾಮಿ ತೇ।
ಭಮುಕನ್ತರೇ ತಿಟ್ಠಾಮಿ, ತಿಟ್ಠನ್ತಿಂ ಮಂ ನ ದಕ್ಖಸಿ॥

೨೩೨"ಚಿತ್ತಮ್ಹಿ ವಸೀಭೂತಾಹಂ, ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಸುಭಾವಿತಾ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

೨೩೪"ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ಖನ್ಧಾಸಂ ಅಧಿಕುಟ್ಟನಾ।
ಯಂ ತ್ವಂ ಕಾಮರತಿಂ ಬ್ರೂಸಿ, ಅರತೀ ದಾನಿ ಸಾ ಮಮ॥

೨೩೫"ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಹತಾ ನನ್ದೀ, ತಮೋಖನ್ಧೋ ಪದಾಲಿತೋ।
ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಪಾಪಿಮ, ನಿಹತೋ ತ್ವಮಸಿ ಅನ್ತಕಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಸತಂ ಸಹಸ್ಸಾನಿಪಿ ಧುತ್ತಕಾನಂ** , **ಸಮಾಗತಾ ಏದಿಸಕಾ ಭವೇಯ್ಯುನ್ತಿ** ಯಾದಿಸಕೋ ತ್ವಂ ಏದಿಸಕಾ ಏವರೂಪಾ ಅನೇಕಸತಸಹಸ್ಸಮತ್ತಾಪಿ ಧುತ್ತಕಾ ಸಮಾಗತಾ ಯದಿ ಭವೇಯ್ಯುಂ। **ಲೋಮಂ ನ ಇಞ್ಜೇ ನಪಿ ಸಮ್ಪವೇಧೇ**ತಿ ಲೋಮಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಇಞ್ಜೇಯ್ಯ ನ ಸಮ್ಪವೇಧೇಯ್ಯ। **ಕಿಂ ಮೇ ತುವಂ ಮಾರ ಕರಿಸ್ಸಸೇಕೋ**ತಿ ಮಾರ, ತ್ವಂ ಏಕಕೋವ ಮಯ್ಹಂ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ?

ಇದಾನಿ ಮಾರಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಕಿಞ್ಚಿಪಿ ಕಾತುಂ ಅಸಮತ್ಥತಂಯೇವ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ **"ಏಸಾ ಅನ್ತರಧಾಯಾಮೀ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಮಾರ, ಏಸಾಹಂ ತವ ಪುರತೋ ಠಿತಾವ ಅನ್ತರಧಾಯಾಮಿ ಅದಸ್ಸನಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸೇವ ತೇ ಕುಚ್ಛಿಂ ವಾ ಪವಿಸಾಮಿ, ಭಮುಕನ್ತರೇ ವಾ ತಿಟ್ಠಾಮಿ, ಏವಂ ತಿಟ್ಠನ್ತಿಞ್ಚ ಮಂ ತ್ವಂ ನ ಪಸ್ಸಸಿ।

ಕಸ್ಮಾತಿ ಚೇ? **ಚಿತ್ತಮ್ಹಿ ವಸೀಭೂತಾಹಂ, ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಸುಭಾವಿತಾ,** ಅಹಂ ಚಮ್ಹಿ ಮಾರ, ಮಯ್ಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಸೀಭಾವಪ್ಪತ್ತಂ, ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಮಯಾ ಸುಟ್ಠು ಭಾವಿತಾ ಬಹುಲೀಕತಾ, ತಸ್ಮಾ ಅಹಂ ಯಥಾವುತ್ತಾಯ ಇದ್ಧಿವಿಸಯತಾಯ ಪಹೋಮೀತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದ್ವಾದಸನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ಸೋಳಸನಿಪಾತೋ

೧. ಪುಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸೋಳಸನಿಪಾತೇ **ಉದಹಾರೀ ಅಹಂ ಸೀತೇ**ತಿಆದಿಕಾ ಪುಣ್ಣಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಲದ್ಧಪ್ಪಸಾದಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ತೀಣಿ ಪಿಟಕಾನಿ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಚ ಅಹೋಸಿ। ಯಥಾ ಚ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾಸನೇ, ಏವಂ ಸಿಖಿಸ್ಸ ವೇಸ್ಸಭುಸ್ಸ ಕಕುಸನ್ಧಸ್ಸ ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಚ ಭಗವತೋ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಚ ಅಹೋಸಿ। ಮಾನಧಾತುಕತ್ತಾ ಪನ ಕಿಲೇಸೇ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ದಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಮಾನೋಪನಿಸ್ಸಯವಸೇನ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿಕಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಘರದಾಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಪುಣ್ಣಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ **ಸೀಹನಾದಸುತ್ತನ್ತದೇಸನಾಯ** (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೪೬ ಆದಯೋ) ಸೋತಾಪನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಉದಕಸುದ್ಧಿಕಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ದಮೇತ್ವಾ ಸೇಟ್ಠಿನಾ ಸಮ್ಭಾವಿತಾ ಹುತ್ವಾ ತೇನ ಭುಜಿಸ್ಸಭಾವಂ ಪಾಪಿತಾ ತಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೪.೧೮೪-೨೦೩) –

"ವಿಪಸ್ಸಿನೋ ಭಗವತೋ, ಸಿಖಿನೋ ವೇಸ್ಸಭುಸ್ಸ ಚ।
ಕಕುಸನ್ಧಸ್ಸ ಮುನಿನೋ, ಕೋಣಾಗಮನತಾದಿನೋ॥

"ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಚ ಬುದ್ಧಸ್ಸ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾನ ಸಾಸನೇ।
ಭಿಕ್ಖುನೀ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ, ನಿಪಕಾ ಸಂವುತಿನ್ದ್ರಿಯಾ॥

"ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಧಮ್ಮತ್ಥಪಟಿಪುಚ್ಛಿಕಾ।
ಉಗ್ಗಹೇತಾ ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ, ಸೋತಾ ಪಯಿರುಪಾಸಿತಾ॥

"ದೇಸೇನ್ತೀ ಜನಮಜ್ಝೇಹಂ, ಅಹೋಸಿಂ ಜಿನಸಾಸನೇ।
ಬಾಹುಸಚ್ಚೇನ ತೇನಾಹಂ, ಪೇಸಲಾ ಅಭಿಮಞ್ಞಿಸಂ॥

"ಪಚ್ಛಿಮೇ ಚ ಭವೇ ದಾನಿ, ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪುರುತ್ತಮೇ।
ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿನೋ ಗೇಹೇ, ಜಾತಾಹಂ ಕುಮ್ಭದಾಸಿಯಾ॥

"ಗತಾ ಉದಕಹಾರಿಯಂ, ಸೋತ್ಥಿಯಂ ದಿಜಮದ್ದಸಂ।
ಸೀತಟ್ಟಂ ತೋಯಮಜ್ಝಮ್ಹಿ, ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಇದಮಬ್ರವಿಂ॥

"ಉದಹಾರೀ ಅಹಂ ಸೀತೇ, ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿಂ।
ಅಯ್ಯಾನಂ ದಣ್ಡಭಯಭೀತಾ, ವಾಚಾದೋಸಭಯಟ್ಟಿತಾ॥

"ಕಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತ್ವಂ ಭೀತೋ, ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿ।

ವೇಧಮಾನೇಹಿ ಗತ್ತೇಹಿ, ಸೀತಂ ವೇದಯಸೇ ಭುಸಂ॥

“ಜಾನನ್ತೀ ವತ ಮಂ ಭೋತಿ, ಪುಣ್ಣಿಕೇ ಪರಿಪುಚ್ಛಸಿ।
ಕರೋನ್ತಂ ಕುಸಲಂ ಕಮ್ಮಂ, ರುನ್ಧನ್ತಂ ಕತಪಾಪಕಂ॥

“ಯೋ ಚ ವುಡ್ಢೋ ದಹರೋ ವಾ, ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಪಕುಬ್ಬತಿ।
ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ಸೋಪಿ, ಪಾಪಕಮ್ಮಾ ಪಮುಚ್ಚತಿ॥

“ಉತ್ತರನ್ತಸ್ಸ ಅಕ್ಖಾಸಿಂ, ಧಮ್ಮತ್ಥಸಂಹಿತಂ ಪದಂ।
ತಞ್ಚ ಸುತ್ವಾ ಸ ಸಂವಿಗ್ಗೋ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾರಹಾ ಅಹು॥

“ಪೂರೇನ್ತೀ ಊನಕಸತಂ, ಜಾತಾ ದಾಸಿಕುಲೇ ಯತೋ।
ತತೋ ಪುಣ್ಣಾತಿ ನಾಮಂ ಮೇ, ಭುಜಿಸ್ಸಂ ಮಂ ಅಕಂಸು ತೇ॥

“ಸೇಟ್ಠಿಂ ತತೋನುಜಾನೇತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ।
ನ ಚಿರೇನೇವ ಕಾಲೇನ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ॥

“ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನೇ॥

“ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮೇ ವಿಮಲಂ ಸುದ್ಧಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ವಾಹಸಾ॥

“ಭಾವನಾಯ ಮಹಾಪಞ್ಞಾ, ಸುತೇನೇವ ಸುತಾವಿನೀ।
ಮಾನೇನ ನೀಚಕುಲಜಾ, ನ ಹಿ ಕಮ್ಮಂ ವಿನಸ್ಸತಿ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥
ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೨೩೬“ಉದಹಾರೀ ಅಹಂ ಸೀತೇ, ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿಂ।
ಅಯ್ಯಾನಂ ದಣ್ಡಭಯಭೀತಾ, ವಾಚಾದೋಸಭಯಟ್ಟಿತಾ॥

೨೩೭“ಕಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತ್ವಂ ಭೀತೋ, ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿ।
ವೇಧಮಾನೇಹಿ ಗತ್ತೇಹಿ, ಸೀತಂ ವೇದಯಸೇ ಭುಸಂ॥

೨೩೮“ಜಾನನ್ತೀ ವತ ಮಂ ಭೋತಿ, ಪುಣ್ಣಿಕೇ ಪರಿಪುಚ್ಛಸಿ।
ಕರೋನ್ತಂ ಕುಸಲಂ ಕಮ್ಮಂ, ರುನ್ಧನ್ತಂ ಕತಪಾಪಕಂ॥

೧೩೯"ಯೋ ಚ ವುಡ್ಢೋ ದಹರೋ ವಾ, ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಪಕುಬ್ಬತಿ।
ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ಸೋಪಿ, ಪಾಪಕಮ್ಮಾ ಪಮುಚ್ಚತಿ॥

೧೪೦"ಕೋ ನು ತೇ ಇದಮಕ್ಖಾಸಿ, ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ ಅಜಾನಕೋ।
'ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ನಾಮ, ಪಾಪಕಮ್ಮಾ ಪಮುಚ್ಚತಿ'॥

೧೪೧"ಸಗ್ಗಂ ನೂನ ಗಮಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ಮಣ್ಡೂಕಕಚ್ಛಪಾ।
ನಾಗಾ ಚ ಸುಸುಮಾರಾ ಚ, ಯೇ ಚಞ್ಞೇ ಉದಕೇ ಚರಾ॥

೧೪೨"ಓರಬ್ಭಿಕಾ ಸೂಕರಿಕಾ, ಮಚ್ಛಿಕಾ ಮಿಗಬನ್ಧಕಾ।
ಚೋರಾ ಚ ವಜ್ಝಘಾತಾ ಚ, ಯೇ ಚಞ್ಞೇ ಪಾಪಕಮ್ಮಿನೋ।
ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ತೇಪಿ, ಪಾಪಕಮ್ಮಾ ಪಮುಚ್ಚರೇ॥

೧೪೩"ಸಚೇ ಇಮಾ ನದಿಯೋ ತೇ, ಪಾಪಂ ಪುಬ್ಬೇ ಕತಂ ವಹುಂ।
ಪುಞ್ಞಮ್ಪಿ ಮಾ ವಹೇಯ್ಯುಂ ತೇ, ತೇನ ತ್ವಂ ಪರಿಬಾಹಿರೋ॥

೧೪೪"ಯಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತ್ವಂ ಭೀತೋ, ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿ।
ತಮೇವ ಬ್ರಹ್ಮೇ ಮಾಕಾಸಿ, ಮಾ ತೇ ಸೀತಂ ಛವಿಂ ಹನೇ॥

೧೪೫"ಕುಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಂ ಮಂ, ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಸಮಾನಯಿ।
ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ಭೋತಿ, ಇಮಂ ಸಾಟಂ ದದಾಮಿ ತೇ॥

೧೪೬"ತುಯ್ಹೇವ ಸಾಟಕೋ ಹೋತು, ನಾಹಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಾಟಕಂ।
ಸಚೇ ಭಾಯಸಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ, ಸಚೇ ತೇ ದುಕ್ಖಮಪ್ಪಿಯಂ॥

೧೪೭"ಮಾಕಾಸಿ ಪಾಪಕಂ ಕಮ್ಮಂ, ಆವಿ ವಾ ಯದಿ ವಾ ರಹೋ।
ಸಚೇ ಚ ಪಾಪಕಂ ಕಮ್ಮಂ, ಕರಿಸ್ಸಸಿ ಕರೋಸಿ ವಾ॥

೧೪೮"ನ ತೇ ದುಕ್ಖಾ ಪಮುತ್ಯತ್ಥಿ, ಉಪೇಚ್ಚಾಪಿ ಪಲಾಯತೋ।
ಸಚೇ ಭಾಯಸಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ, ಸಚೇ ತೇ ದುಕ್ಖಮಪ್ಪಿಯಂ॥

೧೪೯"ಉಪೇಹಿ ಸರಣಂ ಬುದ್ಧಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸಙ್ಘಞ್ಚ ತಾದಿನಂ।
ಸಮಾದಿಯಾಹಿ ಸೀಲಾನಿ, ತಂ ತೇ ಅತ್ಥಾಯ ಹೇಹಿತಿ॥

೧೫೦"ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಬುದ್ಧಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸಙ್ಘಞ್ಚ ತಾದಿನಂ।
ಸಮಾದಿಯಾಮಿ ಸೀಲಾನಿ, ತಂ ಮೇ ಅತ್ಥಾಯ ಹೇಹಿತಿ॥

೧೫೧"ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಪುರೇ ಆಸಿಂ, ಅಜ್ಜಮ್ಹಿ ಸಚ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ।
ತೇವಿಜ್ಜೋ ವೇದಸಮ್ಪನ್ನೋ, ಸೋತ್ತಿಯೋ ಚಮ್ಹಿ ನ್ಹಾತಕೋ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಉದಹಾರೀ**ತಿ ಘಟೇನ ಉದಕಂ ವಾಹಿಕಾ। **ಸೀತೇ ತದಾ ಉದಕಮೋತರಿ**ನ್ತಿ ಸೀತಕಾಲೇಪಿ ಸಬ್ಬದಾ ರತ್ತಿನ್ದಿವಂ ಉದಕಂ ಓತರಿಂ। ಯದಾ ಯದಾ ಅಯ್ಯಕಾನಂ ಉದಕೇನ ಅತ್ಥೋ, ತದಾ ತದಾ ಉದಕಂ ಪಾವಿಸಿಂ, ಉದಕಮೋತರಿತ್ವಾ ಉದಕಂ ಉಪನೇಸಿನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಅಯ್ಯಾನಂ ದಣ್ಡಭಯಭೀತಾ**ತಿ ಅಯ್ಯಕಾನಂ ದಣ್ಡಭಯೇನ ಭೀತಾ। **ವಾಚಾದೋಸಭಯಟ್ಟಿತಾ**ತಿ ವಚೀದಣ್ಡಭಯೇನ ಚೇವ ದೋಸಭಯೇನ ಚ ಅಟ್ಟಿತಾ ಪೀಳಿತಾ, ಸೀತೇಪಿ ಉದಕಮೋತರಿನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಪುಣ್ಣಾ ದಾಸೀ ಘಟೇನ ಉದಕಂ ಆನೇತುಂ ಉದಕತಿತ್ಥಂ ಗತಾ। ತತ್ಥ ಅದ್ದಸ ಅಞ್ಞತರಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಉದಕಸುದ್ಧಿಕಂ ಹಿಮಪಾತಸಮಯೇ ಮಹತಿ ಸೀತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ಪಾತೋವ ಉದಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಸಸೀಸಂ ನಿಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಮನ್ತೇ ಜಪ್ಪಿತ್ವಾ ಉದಕತೋ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅಲ್ಲವತ್ಥಂ ಅಲ್ಲಕೇಸಂ ಪವೇಧನ್ತಂ ದನ್ತವೀಣಂ ವಾದಯಮಾನಂ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಕರುಣಾಯ ಸಞ್ಚೋದಿತಮಾನಸಾ ತತೋ ನಂ ದಿಟ್ಠಿಗತಾ ವಿವೇಚೇತುಕಾಮಾ “**ಕಸ್ಸ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತ್ವಂ ಭೀತೋ**”ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ ಕಸ್ಸ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತ್ವಂ ಕುತೋ ಚ ನಾಮ ಭಯಹೇತುತೋ ಭೀತೋ ಹುತ್ವಾ **ಸದಾ ಉದಕಮೋತರಿ** ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಸಾಯಂ ಪಾತಂ ಉದಕಂ ಓತರಿ। ಓತರಿತ್ವಾ ಚ **ವೇಧಮಾನೇಹಿ** ಕಮ್ಪಮಾನೇಹಿ **ಗತ್ತೇಹಿ** ಸರೀರಾವಯವೇಹಿ **ಸೀತಂ ವೇದಯಸೇ ಭುಸಂ** ಸೀತದುಕ್ಖಂ ಅತಿವಿಯ ದುಸ್ಸಹಂ ಪಟಿಸಂವೇದಯಸಿ ಪಚ್ಚನುಭವಸಿ।

ಜಾನನ್ತೀ ವತ ಮಂ ಭೋತೀತಿ, ಭೋತಿ ಪುಣ್ಣಿಕೇ, ತ್ವಂ ತಂ ಉಪಚಿತಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ **ರುನ್ಧನ್ತಂ** ನಿವಾರಣಸಮತ್ಥಂ ಕುಸಲಂ ಕಮ್ಮಂ ಇಮಿನಾ ಉದಕೋರೋಹನೇನ **ಕರೋನ್ತಂ** ಮಂ ಜಾನನ್ತೀ ವತ ಪರಿಪುಚ್ಛಸಿ।

ನನು ಅಯಮತ್ಥೋ ಲೋಕೇ ಪಾಕಟೋ ಏವ। ಕಥಾಪಿ ಮಯಂ ತುಯ್ಹಂ ವದಾಮಾತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ “**ಯೋ ಚ ವುಡ್ಢೋ**”ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ವುಡ್ಢೋ ವಾ ದಹರೋ ವಾ ಮಜ್ಝಿಮೋ ವಾ ಯೋ ಕೋಚಿ ಹಿಂಸಾದಿಭೇದಂ **ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಪಕುಬ್ಬತಿ** ಅತಿವಿಯ ಕರೋತಿ, ಸೋಪಿ ಭುಸಂ ಪಾಪಕಮ್ಮನಿರತೋ **ದಕಾಭಿಸೇಚನಾ** ಸಿನಾನೇನ ತತೋ ಪಾಪಕಮ್ಮಾ **ಪಮುಚ್ಚತಿ** ಅಚ್ಚನ್ತಮೇವ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪುಣ್ಣಿಕಾ ತಸ್ಸ ಪಟಿವಚನಂ ದೇನ್ತೀ “**ಕೋ ನು ತೇ**”ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಕೋ ನು ತೇ ಇದಮಕ್ಖಾಸಿ, ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ ಅಜಾನಕೋ**ತಿ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ ತೇ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅಜಾನತೋ ಅಜಾನಕೋ ಅವಿದ್ದಸು ಬಾಲೋ ಉದಕಾಭಿಸೇಚನಹೇತು ಪಾಪಕಮ್ಮತೋ ಪಮುಚ್ಚತೀತಿ, **ಇದಂ** ಅತ್ಥಜಾತಂ ಕೋ ನು ನಾಮ ಅಕ್ಖಾಸಿ, ನ ಸೋ ಸದ್ಧೇಯ್ಯವಚನೋ, ನಾಪಿ ಚೇತಂ ಯುತ್ತನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಇದಾನಿಸ್ಸ ತಮೇವ ಯುತ್ತಿಅಭಾವಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ “**ಸಗ್ಗಂ ನೂನ ಗಮಿಸ್ಸನ್ತೀ**”ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ನಾಗಾ**ತಿ ವಿಜ್ಜುಸಾ। **ಸುಸುಮಾರಾ**ತಿ ಕುಮ್ಭೀಲಾ। **ಯೇ ಚಞ್ಞೇ ಉದಕೇ ಚರಾ**ತಿ ಯೇ ಚಞ್ಞೇಪಿ ವಾರಿಗೋಚರಾ ಮಚ್ಛಮಕರನನ್ದಿಯಾವತ್ತಾದಯೋ ಚ, ತೇಪಿ **ಸಗ್ಗಂ ನೂನ ಗಮಿಸ್ಸನ್ತಿ** ದೇವಲೋಕಂ ಉಪಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ, ಉದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ಪಾಪಕಮ್ಮತೋ ಮುತ್ತಿ ಹೋತಿ ಚೇತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಓರಬ್ಭಿಕಾತಿ ಉರಬ್ಭಘಾತಕಾ। **ಸೂಕರಿಕಾ**ತಿ ಸೂಕರಘಾತಕಾ। **ಮಚ್ಛಿಕಾ**ತಿ ಕೇವಟ್ಟಾ। **ಮಿಗಬನ್ಧಕಾ**ತಿ ಮಾಗವಿಕಾ। **ವಜ್ಝಘಾತಾ**ತಿ ವಜ್ಝಘಾತಕಮ್ಮೇ ನಿಯುತ್ತಾ।

ಪುಞ್ಞಮ್ಪಿ ಮಾ ವಹೇಯ್ಯುನ್ತಿ ಇಮಾ ಅಚಿರವತಿಆದಯೋ ನದಿಯೋ ಯಥಾ ತಯಾ ಪುಬ್ಬೇ ಕತಂ ಪಾಪಂ ತತ್ಥ ಉದಕಾಭಿಸೇಚನೇನ ಸಚೇ ವಹುಂ ನೀಹರೇಯ್ಯುಂ, ತಥಾ ತಯಾ ಕತಂ ಪುಞ್ಞಮ್ಪಿ ಇಮಾ ನದಿಯೋ ವಹೇಯ್ಯುಂ ಪವಾಹೇಯ್ಯುಂ।

ತೇನ ತ್ವಂ ಪರಿಬಾಹಿರೋ ಅಸ್ಸ ತಥಾ ಸತಿ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ತ್ವಂ ಪರಿಬಾಹಿರೋ ವಿರಹಿತೋವ ಭವೇಯ್ಯಾತಿ ನ ಚೇತಂ ಯುತ್ತನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ಯಥಾ ವಾ ಉದಕೇನ ಉದಕೋರೋಹಕಸ್ಸ ಪುಞ್ಞಪವಾಹನಂ ನ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಪಾಪಪವಾಹನಮ್ಪಿ ನ ಹೋತಿ ಏವ। ಕಸ್ಮಾ? ನ್ಹಾನಸ್ಸ ಪಾಪಹೇತೂನಂ ಅಪ್ಪಟಿಪಕ್ಖಭಾವತೋ। ಯೋ ಯಂ ವಿನಾಸೇತಿ, ಸೋ ತಸ್ಸ ಪಟಿಪಕ್ಖೋ। ಯಥಾ ಆಲೋಕೋ ಅನ್ಧಕಾರಸ್ಸ, ವಿಜ್ಜಾ ಚ ಅವಿಜ್ಜಾಯ, ನ ಏವಂ ನ್ಹಾನಂ ಪಾಪಸ್ಸ। ತಸ್ಮಾ ನಿಟ್ಠಮೇತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬಂ "ನ ಉದಕಾಭಿಸೇಚನಾ ಪಾಪತೋ ಪರಿಮುತ್ತೀ"ತಿ। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ –

> "ನ ಉದಕೇನ ಸುಚೀ ಹೋತಿ, ಬಹ್ವೇತ್ಥ ನ್ಹಾಯತೀ ಜನೋ।
> ಯಮ್ಹಿ ಸಚ್ಚಞ್ಚ ಧಮ್ಮೋ ಚ, ಸೋ ಸುಚೀ ಸೋ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ"ತಿ॥ (ಉದಾ॰ ೯; ನೇತ್ತಿ॰ ೧೦೪)।

ಇದಾನಿ ಯದಿ ಪಾಪಂ ಪವಾಹೇತುಕಾಮೋಸಿ, ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಪಾಪಂ ಮಾ ಕರೋಹೀತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಯಸ್ಸ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ತಮೇವ ಬ್ರಹ್ಮೇ ಮಾಕಾಸೀತಿ** ಯತೋ ಪಾಪತೋ ತ್ವಂ ಭೀತೋ, ತಮೇವ ಪಾಪಂ ಬ್ರಹ್ಮೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತ್ವಂ ಮಾ ಅಕಾಸಿ। ಉದಕೋರೋಹನಂ ಪನ ಈದಿಸೇ ಸೀತಕಾಲೇ ಕೇವಲಂ ಸರೀರಮೇವ ಬಾಧತಿ । ತೇನಾಹ – **"ಮಾ ತೇ ಸೀತಂ ಛವಿಂ ಹನೇ"**ತಿ, ಈದಿಸೇ ಸೀತಕಾಲೇ ಉದಕಾಭಿಸೇಚನೇನ ಜಾತಸೀತಂ ತವ ಸರೀರಚ್ಛವಿಂ ಮಾ ಹನೇಯ್ಯ ಮಾ ಬಾಧೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಕುಮ್ಮಗ್ಗಪಟಿಪನ್ನಂ ಮನ್ತಿ "ಉದಕಾಭಿಸೇಚನೇನ ಸುದ್ಧಿ ಹೋತೀ"ತಿ ಇಮಂ ಕುಮ್ಮಗ್ಗಂ ಮಿಚ್ಛಾಗಾಹಂ ಪಟಿಪನ್ನಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಠಿತಂ ಮಂ। **ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಸಮಾನಯೀತಿ** "ಸಬ್ಬಪಾಪಸ್ಸ ಅಕರಣಂ, ಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾ"ತಿ (ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೯೦; ಧ॰ ಪ॰ ೧೮೩; ನೇತ್ತಿ॰ ೩೦, ೧೧೬, ೧೨೪; ಪೇಟಕೋ॰ ೨೯) ಇಮಂ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಗತಮಗ್ಗಂ ಸಮಾನಯಿ, ಸಮ್ಮದೇವ ಉಪನೇಸಿ, ತಸ್ಮಾ ಭೋತಿ ಇಮಂ ಸಾಟಕಂ ತುಟ್ಠಿದಾನಂ ಆಚರಿಯಭಾಗಂ ತುಯ್ಹಂ ದದಾಮಿ, ತಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಾ ತಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇತ್ವಾ ಸರಣೇಸು ಸೀಲೇಸು ಚ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತುಂ **"ತುಯ್ಹೇವ ಸಾಟಕೋ ಹೋತು, ನಾಹಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಾಟಕ"**ನ್ತಿ ವತ್ವಾ **"ಸಚೇ ಭಾಯಸಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ – ಯದಿ ತುವಂ ಸಕಲಾಪಾಯಿಕೇ ಸುಗತಿಯಞ್ಚ ಅಫಾಸುಕತಾದೋಭಗ್ಗತಾದಿಭೇದಾ ದುಕ್ಖಾ ಭಾಯಸಿ। ಯದಿ ತೇ ತಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ನ ಇಟ್ಠಂ। **ಆವಿ ವಾ** ಪರೇಸಂ ಪಾಕಟಭಾವೇನ ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದಿವಸೇನ ವಾ **ಯದಿ ವಾ ರಹೋ** ಅಪಾಕಟಭಾವೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ಮನೋದ್ವಾರೇಯೇವ ಅಭಿಜ್ಝಾದಿವಸೇನ ವಾ ಅಣುಮತ್ತಮ್ಪಿ **ಪಾಪಕಂ** ಲಾಮಕಂ ಕಮ್ಮಂ **ಮಾಕಾಸಿ** ಮಾ ಕರಿ। ಅಥ ಪನ ತಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಆಯತಿಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ಏತರಹಿ ಕರೋಸಿ ವಾ, "ನಿರಯಾದೀಸು ಚತೂಸು ಅಪಾಯೇಸು ಮನುಸ್ಸೇಸು ಚ ತಸ್ಸ ಫಲಭೂತಂ ದುಕ್ಖಂ ಇತೋ ಏತ್ತೋ ವಾ ಪಲಾಯನ್ತೇ ಮಯಿ ನಾನುಬನ್ಧಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನ **ಉಪೇಚ್ಚ** ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಲಾಯತೋಪಿ ತೇ ತತೋ ಪಾಪತೋ ಮುತ್ತಿ ಮೋಕ್ಖಾ ನತ್ಥಿ, ಗತಿಕಾಲಾದಿಪಚ್ಚಯನ್ತರಸಮವಾಯೇ ಸತಿ ವಿಪಚ್ಚತೇ ಏವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಉಪ್ಪಚ್ಚಾ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ, ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏವಂ ಪಾಪಸ್ಸ ಅಕರಣೇನ ದುಕ್ಖಾಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಪುಞ್ಞಸ್ಸ ಕರಣೇನಪಿ ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಸಚೇ ಭಾಯಸೀ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ತಾದಿನನ್ತಿ** ದಿಟ್ಠಾದೀಸು ತಾದಿಭಾವಪ್ಪತ್ತಂ। ಯಥಾ ವಾ ಪುರಿಮಕಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಾ, ತಥಾ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬತೋ ತಾದಿ, ತಂ ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಉಪೇಹೀತಿ ಯೋಜನಾ। ಧಮ್ಮಸಙ್ಘೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತಾದೀನಂ ವರಬುದ್ಧಾನಂ ಧಮ್ಮಂ, ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಅರಿಯಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಸಙ್ಘಂ ಸಮೂಹನ್ತಿ ಯೋಜನಾ। **ತನ್ತಿ** ಸರಣಗಮನಂ ಸೀಲಾನಂ ಸಮಾದಾನಞ್ಚ। **ಹೇಹಿತೀತಿ** ಭವಿಸ್ಸತಿ।

ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸರಣೇಸು ಸೀಲೇಸು ಚ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಅಪರಭಾಗೇ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೋ ವಾಯಮನ್ತೋ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ತೇವಿಜ್ಜೋ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೋ **"ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧೂ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಅಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲೇ ಉಪ್ಪತ್ತಿಮತ್ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ನಾಮಾಸಿಂ। ತಥಾ ಇರುಬ್ಬೇದಾದೀನಂ ಅಜ್ಝೇನಾದಿಮತ್ತೇನ ತೇವಿಜ್ಜೋ ವೇದಸಮ್ಪನ್ನೋ ಸೋತ್ತಿಯೋ ನ್ಹಾತಕೋ ಚ ನಾಮಾಸಿಂ। ಇದಾನಿ ಸಬ್ಬಸೋ ಬಾಹಿತಪಾಪತಾಯ **ಸಚ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ** ಪರಮತ್ಥಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ, ವಿಜ್ಜತ್ತಯಾಧಿಗಮೇನ **ತೇವಿಜ್ಜೋ,** ಮಗ್ಗಞಾಣಸಙ್ಖಾತೇನ ವೇದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತತ್ತಾ **ವೇದಸಮ್ಪನ್ನೋ,** ನಿತ್ಥರಸಬ್ಬಪಾಪತಾಯ **ನ್ಹಾತಕೋ** ಚ ಅಮ್ಹೀತಿ। ಏತ್ಥ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ವುತ್ತಗಾಥಾಪಿ ಅತ್ತನಾ ವುತ್ತಗಾಥಾಪಿ ಪಚ್ಛಾ ಥೇರಿಯಾ ಪಚ್ಚೇಕಂ ಭಾಸಿತಾತಿ ಸಬ್ಬಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ ಏವ ಜಾತಾತಿ।

ಪುಣ್ಣಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸೋಳಸನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ವೀಸತಿನಿಪಾತೋ

೧. ಅಮ್ಬಪಾಲೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ವೀಸತಿನಿಪಾತೇ **ಕಾಳಕಾ ಭಮರವಣ್ಣಸಾದಿಸಾ**ತಿಆದಿಕಾ ಅಮ್ಬಪಾಲಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಸಿಖಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಸಮಾದಾಯ ವಿಹರನ್ತೀ, ಏಕದಿವಸಂ ಸಮ್ಬಹುಲಾಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಚೇತಿಯಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕರೋನ್ತೀ ಪುರೇತರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಿಯಾ ಖಿಪನ್ತಿಯಾ ಸಹಸಾ ಖೇಳಪಿಣ್ಡಂ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣೇ ಪತಿತಂ, ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಿಯಾ ಅಪಸ್ಸಿತ್ವಾ ಗತಾಯ ಅಯಂ ಪಚ್ಛತೋ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ತಂ ಖೇಳಪಿಣ್ಡಂ ದಿಸ್ವಾ "ಕಾ ನಾಮ ಗಣಿಕಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಖೇಳಪಿಣ್ಡಂ ಪಾತೇಸೀ"ತಿ ಅಕ್ಕೋಸಿ। ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಕಾಲೇ ಸೀಲಂ ರಕ್ಖನ್ತೀ ಗಬ್ಭವಾಸಂ ಜಿಗುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಓಪಪಾತಿಕತ್ತಭಾವೇ ಚಿತ್ತಂ ಠಪೇಸಿ। ತೇನ ಚರಿಮತ್ತಭಾವೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ರಾಜುಯ್ಯಾನೇ ಅಮ್ಬರುಕ್ಖಮೂಲೇ ಓಪಪಾತಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನಪಾಲೋ ನಗರಂ ಉಪನೇಸಿ। ಅಮ್ಬರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತಾಯ ಸಾ **ಅಮ್ಬಪಾಲೀ**ತ್ವೇವ ವೋಹರೀಯಿತ್ಥ। ಅಥ ನಂ ಅಭಿರೂಪಂ ದಸ್ಸನೀಯಂ ಪಾಸಾದಿಕಂ ವಿಲಾಸಕನ್ತತಾದಿಗುಣವಿಸೇಸಸಮುದಿತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಮ್ಬಹುಲಾ ರಾಜಕುಮಾರಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಗ್ಗಹಂ ಕಾತುಕಾಮಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಲಹಂ ಅಕಂಸು। ತೇಸಂ ಕಲಹವೂಪಸಮತ್ಥಂ ತಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮಸಞ್ಚೋದಿತಾ ವೋಹಾರಿಕಾ "ಸಬ್ಬೇಸಂ ಹೋತೂ"ತಿ ಗಣಿಕಾಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸುಂ। ಸಾ ಸತ್ಥರಿ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಅತ್ತನೋ ಉಯ್ಯಾನೇ ವಿಹಾರಂ ಕತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತಸ್ಸ ವಿಮಲಕೋಣ್ಡಞ್ಞತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಸರೀರಸ್ಸ ಜರಾಜಿಣ್ಣಭಾವಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ಅನಿಚ್ಚತಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೀ –

೨೫೨.

"ಕಾಳಕಾ ಭಮರವಣ್ಣಸಾದಿಸಾ, ವೇಲ್ಲಿತಗ್ಗಾ ಮಮ ಮುದ್ಧಜಾ ಅಹುಂ।
ತೇ ಜರಾಯ ಸಾಣವಾಕಸಾದಿಸಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೩.

"ವಾಸಿತೋವ ಸುರಭೀ ಕರಣ್ಡಕೋ, ಪುಪ್ಫಪೂರ ಮಮ ಉತ್ತಮಙ್ಗಜೋ।
ತಂ ಜರಾಯಥ ಸಲೋಮಗನ್ಧಿಕಂ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೪.

"ಕಾನನಂವ ಸಹಿತಂ ಸುರೋಪಿತಂ, ಕೋಚ್ಛಸೂಚಿವಿಚಿತಗ್ಗಸೋಭಿತಂ।
ತಂ ಜರಾಯ ವಿರಲಂ ತಹಿಂ ತಹಿಂ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೫.

"ಕಣ್ಹಖನ್ಧಕಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತಂ, ಸೋಭತೇ ಸುವೇಣೀಹಿಲಙ್ಕತಂ।
ತಂ ಜರಾಯ ಖಲಿತಂ ಸಿರಂ ಕತಂ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೬.

"ಚಿತ್ತಕಾರಸುಕತಾವ ಲೇಖಿಕಾ, ಸೋಭರೇ ಸು ಭಮುಕಾ ಪುರೇ ಮಮ।
ತಾ ಜರಾಯ ವಲಿಭಿಪ್ಪಲಮ್ಬಿತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೭.

"ಭಸ್ಸರಾ ಸುರುಚಿರಾ ಯಥಾ ಮಣೀ, ನೇತ್ತಹೇಸುಮಭಿನೀಲಮಾಯತಾ।
ತೇ ಜರಾಯಭಿಹತಾ ನ ಸೋಭರೇ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೮.

"ಸಣ್ಹತುಙ್ಗಸದಿಸೀ ಚ ನಾಸಿಕಾ, ಸೋಭತೇ ಸು ಅಭಿಯೋಬ್ಬನಂ ಪತಿ।

ಸಾ ಜರಾಯ ಉಪಕೂಲಿತಾ ವಿಯ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೫೯“ಕಙ್ಕಣಂವ ಸುಕತಂ ಸುನಿಟ್ಠಿತಂ, ಸೋಭರೇ ಸು ಮಮ ಕಣ್ಣಪಾಳಿಯೋ।

ತಾ ಜರಾಯ ವಲಿಭಿಪ್ಪಲಮ್ಬಿತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೦“ಪತ್ತಲೀಮಕುಲವಣ್ಣಸಾದಿಸಾ , ಸೋಭರೇ ಸು ದನ್ತಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ತೇ ಜರಾಯ ಖಣ್ಡಿತಾ ಚಾಸಿತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೧“ಕಾನನಮ್ಹಿ ವನಸಣ್ಡಚಾರಿನೀ, ಕೋಕಿಲಾವ ಮಧುರಂ ನಿಕೂಜಿಹಂ।

ತಂ ಜರಾಯ ಖಲಿತಂ ತಹಿಂ ತಹಿಂ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೨“ಸಣ್ಹಕಮ್ಬುರಿವ ಸುಪ್ಪಮಜ್ಜಿತಾ, ಸೋಭತೇ ಸು ಗೀವಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ಸಾ ಜರಾಯ ಭಗ್ಗಾ ವಿನಾಮಿತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೩“ವಟ್ಟಪಲಿಘಸದಿಸೋಪಮಾ ಉಭೋ, ಸೋಭರೇ ಸು ಬಾಹಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ತಾ ಜರಾಯ ಯಥಾ ಪಾಟಲಿಬ್ಬಲಿತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೪“ಸಣ್ಹಮುದ್ದಿಕಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತಾ , ಸೋಭರೇ ಸು ಹತ್ಥಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ತೇ ಜರಾಯ ಯಥಾ ಮೂಲಮೂಲಿಕಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೫“ಪೀನವಟ್ಟಸಹಿಭುಗ್ಗತಾ ಉಭೋ, ಸೋಭರೇ ಸು ಥನಕಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ಥೇವಿಕೀವ ಲಮ್ಬನ್ತಿ ನೋದಕಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೬“ಕಞ್ಚನಸ್ಸ ಫಲಕಂವ ಸಮ್ಮಟ್ಠಂ, ಸೋಭತೇ ಸು ಕಾಯೋ ಪುರೇ ಮಮ।

ಸೋ ವಲೀಹಿ ಸುಖುಮಾಹಿ ಓತತೋ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೭“ನಾಗಭೋಗಸದಿಸೋಪಮಾ ಉಭೋ, ಸೋಭರೇ ಸು ಊರೂ ಪುರೇ ಮಮ।

ತೇ ಜರಾಯ ಯಥಾ ವೇಳುನಾಳಿಯೋ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೮“ಸಣ್ಹನೂಪುರಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತಾ, ಸೋಭರೇ ಸು ಜಙ್ಘಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ತಾ ಜರಾಯ ತಿಲದಣ್ಡಕಾರಿವ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೬೯“ತೂಲಪುಣ್ಣಸದಿಸೋಪಮಾ ಉಭೋ, ಸೋಭರೇ ಸು ಪಾದಾ ಪುರೇ ಮಮ।

ತೇ ಜರಾಯ ಫುಟಿತಾ ವಲೀಮತಾ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ॥

೨೭೦“ಏದಿಸೋ ಅಹು ಅಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋ, ಜಜ್ಜರೋ ಬಹುದುಖಾನಮಾಲಯೋ।

ಸೋಪಲೇಪಪತಿತೋ ಜರಾಘರೋ, ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾಯೋ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಕಾಳಕಾತಿ** ಕಾಳಕವಣ್ಣಾ। **ಭಮರವಣ್ಣಸಾದಿಸಾತಿ** ಕಾಳಕಾ ಹೋನ್ತಾಪಿ ಭಮರಸದಿಸವಣ್ಣಾ, ಸಿನಿದ್ಧನೀಲಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವೇಲ್ಲಿತಗ್ಗಾತಿ** ಕುಞ್ಚಿತಗ್ಗಾ, ಮೂಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಅಗ್ಗಾ ಕುಞ್ಚಿತಾ ವೇಲ್ಲಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮುದ್ಧಜಾತಿ** ಕೇಸಾ। **ಜರಾಯಾತಿ** ಜರಾಹೇತು ಜರಾಯ ಉಪಹತಸೋಭಾ। **ಸಾಣವಾಕಸಾದಿಸಾತಿ** ಸಾಣಸದಿಸಾ ವಾಕಸದಿಸಾ ಚ, ಸಾಣವಾಕಸದಿಸಾ ಚೇವ ಮಕಚಿವಾಕಸದಿಸಾ ಚಾತಿಪಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಚ್ಚವಾದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾತಿ** ಸಚ್ಚವಾದಿನೋ ಅವಿತಥವಾದಿನೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ "ಸಬ್ಬಂ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಜರಾಭಿಭೂತ"ನ್ತಿಆದಿವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ ಯಥಾಭೂತಮೇವ, ನ ತತ್ಥ ವಿತಥಂ ಅತ್ಥೀತಿ।

ವಾಸಿತೋವ ಸುರಭೀ ಕರಣ್ಡಕೋತಿ ಪುಪ್ಫಗನ್ಧವಾಸಚುಣ್ಣಾದೀಹಿ ವಾಸಿತೋ ವಾಸಂ ಗಾಹಾಪಿತೋ ಪಸಾಧನಸಮುಗ್ಗೋ ವಿಯ ಸುಗನ್ಧಿ। **ಪುಪ್ಫಪೂರ ಮಮ ಉತ್ತಮಙ್ಗಜೋತಿ** ಚಮ್ಪಕಸುಮನಮಲ್ಲಿಕಾದೀಹಿ ಪುಪ್ಫೇಹಿ ಪೂರಿತೋ ಪುಬ್ಬೇ ಮಮ ಕೇಸಕಲಾಪೋ ನಿಮ್ಮಲೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತನ್ತಿ** ಉತ್ತಮಙ್ಗಜಂ। **ಅಥ** ಪಚ್ಛಾ ಏತರಹಿ **ಸಲೋಮಗನ್ಧಿಕಂ** ಪಾಕತಿಕಲೋಮಗನ್ಧಮೇವ ಜಾತಂ। ಅಥ ವಾ **ಸಲೋಮಗನ್ಧಿಕನ್ತಿ** ಮೇಣ್ಡಕಲೋಮೇಹಿ ಸಮಾನಗನ್ಧಂ। "ಏಳಕಲೋಮಗನ್ಧ"ನ್ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ।

ಕಾನನಂವ ಸಹಿತಂ ಸುರೋಪಿತನ್ತಿ ಸುಟ್ಠು ರೋಪಿತಂ ಸಹಿತಂ ಘನಸನ್ನಿವೇಸಂ ಉದ್ಧಮೇವ ಉಟ್ಠಿತಂ ಉಜುಕದೀಘಸಾಖಂ ಉಪವನಂ ವಿಯ। **ಕೋಚ್ಛಸೂಚಿವಿಚಿತಗ್ಗಸೋಭಿತನ್ತಿ** ಪುಬ್ಬೇ ಕೋಚ್ಛೇನ ಸುವಣ್ಣಸೂಚಿಯಾ ಚ ಕೇಸಜಟಾವಿಜಟನೇನ ವಿಚಿತಗ್ಗಂ ಹುತ್ವಾ ಸೋಭಿತಂ, ಘನಭಾವೇನ ವಾ ಕೋಚ್ಛಸದಿಸಂ ಹುತ್ವಾ ಪಣದನ್ತಸೂಚೀಹಿ ವಿಚಿತಗ್ಗತಾಯ ಸೋಭಿತಂ। **ತನ್ತಿ** ಉತ್ತಮಙ್ಗಜಂ। **ವಿರಲಂ ತಹಿಂ ತಹಿನ್ತಿ** ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿರಲಂ ವಿಲೂನಕೇಸಂ।

ಕಣ್ಹಖನ್ಧಕಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತನ್ತಿ ಸುವಣ್ಣವಜಿರಾದೀಹಿ ವಿಭೂಸಿತಂ ಕಣ್ಹಕೇಸಪುಞ್ಜಕಂ। ಯೇ ಪನ "ಸಣ್ಹಕಣ್ಡಕಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ ಪಠನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಸಣ್ಹಾಹಿ ಸುವಣ್ಣಸೂಚೀಹಿ ಜಟಾವಿಜಟನೇನ ಮಣ್ಡಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸೋಭತೇ ಸುವೇಣೀಹಿಲಙ್ಕತನ್ತಿ** ಸುನ್ದರೇಹಿ ರಾಜರುಕ್ಖಮಾಲಾ ಸದಿಸೇಹಿ ಕೇಸವೇಣೀಹಿ ಅಲಙ್ಕತಂ ಹುತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ವಿರಾಜತೇ। **ತಂ ಜರಾಯ ಖಲಿತಂ ಸಿರಂ ಕತನ್ತಿ** ತಂ ತಥಾ ಸೋಭಿತಂ ಸಿರಂ ಇದಾನಿ ಜರಾಯ ಖಲಿತಂ ಖಣ್ಡಿತಾಖಣ್ಡಿತಂ ವಿಲೂನಕೇಸಂ ಕತಂ।

ಚಿತ್ತಕಾರಸುಕತಾವ ಲೇಖಿಕಾತಿ ಚಿತ್ತಕಾರೇನ ಸಿಪ್ಪಿನಾ ನೀಲಾಯ ವಣ್ಣಧಾತುಯಾ ಸುಟ್ಠು ಕತಾ ಲೇಖಾ ವಿಯ ಸೋಭತೇ। **ಸು ಭಮುಕಾ ಪುರೇ ಮಮಾತಿ** ಸುನ್ದರಾ ಭಮುಕಾ ಪುಬ್ಬೇ ಮಮ ಸೋಭನಂ ಗತಾ। **ವಲಿಭಿಪ್ಪಲಮ್ಬಿತಾತಿ** ನಲಾಟನ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನಾಹಿ ವಲೀಹಿ ಪಲಮ್ಬನ್ತಾ ರಿತಾ।

ಭಸ್ಸರಾತಿ ಭಾಸುರಾ। **ಸುರುಚಿರಾತಿ** ಸುಟ್ಠು ರುಚಿರಾ। **ಯಥಾ ಮಣೀತಿ** ಮಣಿಮುದ್ದಿಕಾ ವಿಯ। **ನೇತ್ತಹೇಸುನ್ತಿ** ಸುನೇತ್ತಾ ಅಹೇಸುಂ। **ಅಭಿನೀಲಮಾಯತಾತಿ** ಅಭಿನೀಲಾ ಹುತ್ವಾ ಆಯತಾ। **ತೇತಿ** ನೇತ್ತಾ। **ಜರಾಯಭಿಹತಾತಿ** ಜರಾಯ ಅಭಿಹತಾ।

ಸಣ್ಹತುಙ್ಗಸದಿಸೀ ಚಾತಿ ಸಣ್ಹಾ ತುಙ್ಗಾ ಸೇಸಮುಖಾವಯವಾನಂ ಅನುರೂಪಾ ಚ। **ಸೋಭತೇತಿ** ವಟ್ಟೇತ್ವಾ ಠಪಿತಹರಿತಾಲವಟ್ಟಿ ವಿಯ ಮಮ ನಾಸಿಕಾ ಸೋಭತೇ। **ಸು ಅಭಿಯೋಬ್ಬನಂ ಪತೀತಿ** ಸುನ್ದರೇ ಅಭಿನವಯೋಬ್ಬನಕಾಲೇ ಸಾ ನಾಸಿಕಾ ಇದಾನಿ ಜರಾಯ ನಿವಾರಿತಸೋಭತಾಯ ಪರಿಸೇದಿತಾ ವಿಯ ವರತ್ತಾ ವಿಯ ಚ ಜಾತಾ।

ಕಙ್ಕಣಂವ ಸುಕತಂ ಸುನಿಟ್ಠಿತನ್ತಿ ಸುಪರಿಕಮ್ಮಕತಂ ಸುವಣ್ಣಕಙ್ಕಣಂ ವಿಯ ವಟ್ಟುಲಭಾವಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। **ಸೋಭರೇತಿ** ಸೋಭನ್ತೇ। "ಸೋಭನ್ತೇ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ। **ಸುಇತಿ** ನಿಪಾತಮತ್ತಂ। **ಕಣ್ಣಪಾಳಿಯೋತಿ** ಕಣ್ಣಗನ್ಥಾ। **ವಲಿಭಿಪ್ಪಲಮ್ಬಿತಾತಿ** ತಹಿಂ ತಹಿಂ ಉಪ್ಪನ್ನವಲೀಹಿ ವಲಿತಾ ಹುತ್ವಾ ವಟ್ಟನಿಯಾ ಪಣಾಮಿತವತ್ಥಖನ್ಧಾ ವಿಯ ಭಸ್ಸನ್ತಾ ಓಲಮ್ಬನ್ತಿ।

ಪತ್ತಲೀಮಕುಲವಣ್ಣಸಾದಿಸಾತಿ ಕದಲಿಮಕುಲಸದಿಸವಣ್ಣಸಣ್ಠಾನಾ। **ಖಣ್ಡಿತಾತಿ** ಭೇದನಪತನೇಹಿ ಖಣ್ಡಿತಾ ಖಣ್ಡಭಾವಂ ಗತಾ। **ಅಸಿತಾತಿ** ವಣ್ಣಭೇದೇನ ಅಸಿತಭಾವಂ ಗತಾ।

ಕಾನನಮ್ಹಿ ವನಸಣ್ಡಚಾರಿನೀ, ಕೋಕಿಲಾವ ಮಧುರಂ ನಿಕೂಜಿಹನ್ತಿ ವನಸಣ್ಡೇ ಗೋಚರಚರಣೇನ ವನಸಣ್ಡಚಾರಿನೀ ಕಾನನೇ ಅನುಸಂಗೀತನಿವಾಸಿನೀ ಕೋಕಿಲಾ ವಿಯ ಮಧುರಾಲಾಪಂ ನಿಕೂಜಿಹಂ। **ತನ್ತಿ** ನಿಕೂಜಿತಂ ಆಲಾಪಂ। **ಖಲಿತಂ ತಹಿಂ ತಹಿನ್ತಿ** ಖಣ್ಡದನ್ತಾದಿಭಾವೇನ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪಕ್ಖಲಿತಂ ಜಾತಂ।

ಸಣ್ಹಕಮ್ಬುರಿವ ಸುಪ್ಪಮಜ್ಜಿತಾತಿ ಸುಟ್ಠು ಪಮಜ್ಜಿತಾ ಸಣ್ಹಾ ಸುವಣ್ಣಸಜ್ಝು ವಿಯ। **ಭಗ್ಗಾ ವಿನಾಮಿತಾತಿ** ಮಂಸಪರಿಕ್ಖಯೇನ ವಿಭೂತಸಿರಾಜಾಲತಾಯ ಭಗ್ಗಾ ಹುತ್ವಾ ವಿನತಾ।

ವಟ್ಟಪಲಿಘಸದಿಸೋಪಮಾತಿ ವಟ್ಟೇನ ಪಲಿಘದಣ್ಡೇನ ಸಮಸಮಾ। **ತಾತಿ** ತಾ ಉಭೋಪಿ ಬಾಹಾಯೋ। **ಯಥಾ ಪಾಟಲಿಬ್ಬಲಿತಾತಿ** ಜಜ್ಜರಭಾವೇನ ಪಲಿತಪಾಟಲಿಸಾಖಾಸದಿಸಾ।

ಸಣ್ಹಮುದ್ದಿಕಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತಾತಿ ಸುವಣ್ಣಮಯಾಹಿ ಮಟ್ಠಭಾಸುರಾಹಿ ಮುದ್ದಿಕಾಹಿ ವಿಭೂಸಿತಾ। **ಯಥಾ ಮೂಲಮೂಲಿಕಾತಿ** ಮೂಲಕಕಣ್ಡಸದಿಸಾ।

ಪೀನವಟ್ಟಸಹಿತುಗ್ಗತಾತಿ ಪೀನಾ ವಟ್ಟಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಹಿತಾವ ಹುತ್ವಾ ಉಗ್ಗತಾ ಉದ್ಧಮುಖಾ। **ಸೋಭತೇ ಸು ಥನಕಾ ಪುರೇ ಮಮಾತಿ** ಮಮ ಉಭೋಪಿ ಥನಾ ಯಥಾವುತ್ತರೂಪಾ ಹುತ್ವಾ ಸುವಣ್ಣಕಲಸಿಯೋ ವಿಯ ಸೋಭಿಂಸು। ಪುಥುತ್ತೇ ಹಿ ಇದಂ ಏಕವಚನಂ, ಅತೀತತ್ಥೇ ಚ ವತ್ತಮಾನವಚನಂ। **ಥೇವಿಕೀವ ಲಮ್ಬನ್ತಿ ನೋದಕಾತಿ** ತೇ ಉಭೋಪಿ ಮೇ ಥನಾ ನೋದಕಾ ಗಲಿತಜಲಾ ವೇಣುದಣ್ಡಕೇ ಠಪಿತಉದಕಭಸ್ತಾ ವಿಯ ಲಮ್ಬನ್ತಿ।

ಕಞ್ಚನಫಲಕಂವ ಸಮ್ಮಟ್ಠನ್ತಿ ಜಾತಿಹಿಙ್ಗುಲಕೇನ ಮಕ್ಖಿತ್ವಾ ಚಿರಪರಿಮಜ್ಜಿತಸೋವಣ್ಣಫಲಕಂ ವಿಯ ಸೋಭತೇ। **ಸೋ ವಲೀಹಿ ಸುಖುಮಾಹಿ ಓತತೋತಿ** ಸೋ ಮಮ ಕಾಯೋ ಇದಾನಿ ಸುಖುಮಾಹಿ ವಲೀಹಿ ತಹಿಂ ತಹಿಂ ವಿತತೋ ವಲಿತ್ತಚತಂ ಆಪನ್ನೋ।

ನಾಗಭೋಗಸದಿಸೋಪಮಾತಿ ಹತ್ಥಿನಾಗಸ್ಸ ಹತ್ಥೇನ ಸಮಸಮಾ। ಹತ್ಥೋ ಹಿ ಇಧ ಭುಞ್ಜತಿ ಏತೇನಾತಿ ಭೋಗೋತಿ ವುತ್ತೋ। **ತೇತಿ** ಊರುಯೋ। **ಯಥಾ ವೇಳುನಾಳಿಯೋತಿ** ಇದಾನಿ ವೇಳುಪಬ್ಬಸದಿಸಾ ಅಹೇಸುಂ।

ಸಣ್ಹನೂಪುರಸುವಣ್ಣಮಣ್ಡಿತಾತಿ ಸಿನಿದ್ಧಮಟ್ಠೇಹಿ ಸುವಣ್ಣನೂಪುರೇಹಿ ವಿಭೂಸಿತಾ। **ಜಙ್ಘಾತಿ** ಅಟ್ಠಿಜಙ್ಘಾಯೋ। **ತಾತಿ** ತಾ ಜಙ್ಘಾಯೋ। **ತಿಲದಣ್ಡಕಾರಿವಾತಿ** ಅಪ್ಪಮಂಸಲೋಹಿತತ್ತಾ ಕಿಸಭಾವೇನ ಊನಾವಸಿಟ್ಠವಿಸುಕ್ಖತಿಲದಣ್ಡಕಾ ವಿಯ ಅಹೇಸುಂ। ರ-ಕಾರೋ ಪದಸನ್ಧಿಕರೋ।

ತೂಲಪುಣ್ಣಸದಿಸೋಪಮಾತಿ ಮುದುಸಿನಿದ್ಧಭಾವೇನ ಸಿಮ್ಬಲಿತೂಲಪುಣ್ಣಪಲಿಗುಣ್ಠಿತಉಪಾಹನಸದಿಸಾ। ತೇ ಮಮ ಪಾದಾ ಇದಾನಿ ಫುಟಿತಾ ಫಲಿತಾ, **ವಲೀಮತಾ** ವಲಿಮನ್ತೋ ಜಾತಾ।

ಏದಿಸೋತಿ ಏವರೂಪೋ। **ಅಹು** ಅಹೋಸಿ ಯಥಾವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೋ। **ಅಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋತಿ** ಅಯಂ ಮಮ ಕಾಯೋ। **ಜಜ್ಜರೋತಿ** ಸಿಥಿಲಾಬನ್ಧೋ । **ಬಹುದುಖಾನಮಾಲಯೋತಿ** ಜರಾದಿಹೇತುಕಾನಂ ಬಹೂನಂ ದುಕ್ಖಾನಂ ಆಲಯಭೂತೋ। **ಸೋಪಲೇಪಪತಿತೋತಿ** ಸೋ ಅಯಂ ಸಮುಸ್ಸಯೋ ಅಪಲೇಪಪತಿತೋ ಅಭಿಸಙ್ಖಾರಾಲೇಪಪರಿಕ್ಖಯೇನ ಪತಿತೋ ಪಾತಾಭಿಮುಖೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೋಪಿ ಅಲೇಪಪತಿತೋತಿ ವಾ ಪದವಿಭಾಗೋ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ। **ಜರಾಘರೋತಿ** ಜಿಣ್ಣಘರಸದಿಸೋ। ಜರಾಯ ವಾ ಘರಭೂತೋ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಮಾ **ಸಚ್ಚವಾದಿನೋ** ಧಮ್ಮಾನಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಸಭಾವಂ ಸಮ್ಮದೇವ ಞತ್ವಾ ಕಥನತೋ ಅವಿತಥವಾದಿನೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಮಮ ಸತ್ಥುವಚನಂ ಅನಞ್ಞಥಾ।

ಏವಂ ಅಯಂ ಥೇರೀ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತಭಾವೇ ಅನಿಚ್ಚತಾಯ ಸಲ್ಲಕ್ಖಣಮುಖೇನ ಸಬ್ಬೇಸುಪಿ ತೇಭೂಮಕಧಮ್ಮೇಸು ಅನಿಚ್ಚತಂ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ ತದನುಸಾರೇನ ತತ್ಥ ದುಕ್ಖಲಕ್ಖಣಂ ಅನತ್ತಲಕ್ಖಣಞ್ಚ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇನ್ತೀ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೪.೧೦೪-೧೧೯) -

"ಯೋ ರಂಸಿಫುಸಿತಾವೇಳೋ, ಫುಸ್ಸೋ ನಾಮ ಮಹಾಮುನಿ।
ತಸ್ಸಾಹಂ ಭಗಿನೀ ಆಸಿಂ, ಅಜಾಯಿಂ ಖತ್ತಿಯೇ ಕುಲೇ॥

"ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿತ್ವಾಹಂ, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ।
ಮಹಾದಾನಂ ದದಿತ್ವಾನ, ಪತ್ಥಯಿಂ ರೂಪಸಮ್ಪದಂ॥

"ಏಕತಿಂಸೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಸಿಖೀ ಲೋಕಗ್ಗನಾಯಕೋ।
ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಲೋಕಪಜ್ಜೋತೋ, ತಿಲೋಕಸರಣೋ ಜಿನೋ॥

"ತದಾರುಣಪುರೇ ರಮ್ಮೇ, ಬ್ರಹ್ಮಞ್ಞಕುಲಸಮ್ಭವಾ।
ವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಂ ಕುಪಿತಾ, ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಅಭಿಸಾಪಯಿಂ॥

"ವೇಸಿಕಾವ ಅನಾಚಾರಾ, ಜಿನಸಾಸನದೂಸಿಕಾ।
ಏವಂ ಅಕ್ಕೋಸಯಿತ್ವಾನ, ತೇನ ಪಾಪೇನ ಕಮ್ಮುನಾ॥

"ದಾರುಣಂ ನಿರಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಮಹಾದುಕ್ಖಸಮಪ್ಪಿತಾ।
ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು, ಉಪಪನ್ನಾ ತಪಸ್ಸಿನೀ॥

"ದಸಜಾತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಗಣಿಕತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ತಮ್ಹಾ ಪಾಪಾ ನ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಸಂ, ಭುತ್ವಾ ದುಟ್ಠವಿಸಂ ಯಥಾ॥

"ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಮಸೇವಿಸ್ಸಂ, ಕಸ್ಸಪೇ ಜಿನಸಾಸನೇ।
ತೇನ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ, ಅಜಾಯಿಂ ತಿದಸೇ ಪುರೇ॥

"ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಅಹೋಸಿಂ ಓಪಪಾತಿಕಾ।
ಅಮ್ಬಸಾಖನ್ತರೇ ಜಾತಾ, ಅಮ್ಬಪಾಲೀತಿ ತೇನಹಂ॥

"ಪರಿವುತಾ ಪಾಣಕೋಟೀಹಿ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಜಿನಸಾಸನೇ।
ಪತ್ತಾಹಂ ಅಚಲಂ ಠಾನಂ, ಧೀತಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಓರಸಾ॥

"ಇದ್ಧೀಸು ಚ ವಸೀ ಹೋಮಿ, ಸೋತಧಾತುವಿಸುದ್ಧಿಯಾ।
ಚೇತೋಪರಿಯಞಾಣಸ್ಸ, ವಸೀ ಹೋಮಿ ಮಹಾಮುನಿ॥

"ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಸಬ್ಬಾಸವಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ॥

“ಅತ್ಥಧಮ್ಮನಿರುತ್ತೀಸು, ಪಟಿಭಾನೇ ತಥೇವ ಚ।
ಞಾಣಂ ಮೇ ವಿಮಲಂ ಸುದ್ಧಂ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ವಾಹಸಾ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ನಾಗೀವ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ವಿಹರಾಮಿ ಅನಾಸವಾ॥

“ಸ್ವಾಗತಂ ವತ ಮೇ ಆಸಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ ಚತಸ್ಸೋ, ವಿಮೋಕ್ಖಾಪಿ ಚ ಅಟ್ಠಿಮೇ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ ತಾ ಏವ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚುದಾಹಾಸೀತಿ।

ಅಮ್ಬಪಾಲೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ರೋಹಿನೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಸಮಣಾತಿ ಭೋತಿ ಸುಪೀತಿಆದಿಕಾ ರೋಹಿನಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಇತೋ ಏಕನವುತಿಕಪ್ಪೇ ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಏಕದಿವಸಂ ಬನ್ಧುಮತೀನಗರೇ ಭಗವನ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪೂವಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಭಗವತೋ ದತ್ವಾ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂಸರನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉಪಚಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವೇಸಾಲಿಯಂ ಮಹಾವಿಭವಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ **ರೋಹಿನೀ**ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಸತ್ಥರಿ ವೇಸಾಲಿಯಂ ವಿಹರನ್ತೇ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಪಸಾದಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ತೇ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ –

“ನಗರೇ ಬನ್ಧುಮತಿಯಾ, ವಿಪಸ್ಸಿಸ್ಸ ಮಹೇಸಿನೋ।
ಪಿಣ್ಡಾಯ ವಿಚರನ್ತಸ್ಸ, ಪೂವೇದಾಸಿಮಹಂ ತದಾ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ, ತಾವತಿಂಸಮಗಚ್ಛಹಂ॥

“ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ , ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ।
ಪಞ್ಞಾಸಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಮನಸಾ ಪತ್ಥಿತಾ ನಾಮ, ಸಬ್ಬಾ ಮಯ್ಹಂ ಸಮಿಜ್ಝಥ।
ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವೇಸು ಮನುಜೇಸು ಚ॥

“ಪಚ್ಛಿಮೇ ಭವಸಮ್ಪತ್ತೇ, ಜಾತೋ ವಿಪ್ಪಕುಲೇ ಅಹಂ।

ರೋಹಿನೀ ನಾಮ ನಾಮೇನ, ಞಾತಕೇಹಿ ಪಿಯಾಯಿತಾ॥

“ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ, ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಯಥಾತಥಂ।
ಸಂವಿಗ್ಗಮಾನಸಾ ಹುತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿಂ ಅನಗಾರಿಯಂ॥

“ಯೋನಿಸೋ ಪದಹನ್ತೀನಂ, ಅರಹತ್ತಮಪಾಪುಣಿಂ।
ಏಕನವುತಿತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಪೂವದಾನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ…ಪೇ॰… ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ಸೋತಾಪನ್ನಕಾಲೇ ಪಿತರಾ ಅತ್ತನಾ ಚ ವಚನಪಟಿವಚನವಸೇನ ವುತ್ತಗಾಥಾ ಉದಾನವಸೇನ ಭಾಸನ್ತೀ -

೨೭೧“ಸಮಣಾತಿ ಭೋತಿ ಸುಪಿ, ಸಮಣಾತಿ ಪಬುಜ್ಝಸಿ।
ಸಮಣಾನೇವ ಕಿತ್ತೇಸಿ, ಸಮಣೀ ನೂನ ಭವಿಸ್ಸಸಿ॥

೨೭೨“ವಿಪುಲಂ ಅನ್ನಞ್ಚ ಪಾನಞ್ಚ, ಸಮಣಾನಂ ಪವೇಚ್ಛಸಿ।
ರೋಹಿನೀ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕೇನ ತೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೩“ಅಕಮ್ಮಕಾಮಾ ಅಲಸಾ, ಪರದತ್ತೂಪಜೀವಿನೋ।
ಆಸಂಸುಕಾ ಸಾದುಕಾಮಾ, ಕೇನ ತೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೪“ಚಿರಸ್ಸಂ ವತ ಮಂ ತಾತ, ಸಮಣಾನಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಸಿ।
ತೇಸಂ ತೇ ಕಿತ್ತಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪಞ್ಞಾಸೀಲಪರಕ್ಕಮಂ॥

೨೭೫“ಕಮ್ಮಕಾಮಾ ಅನಲಸಾ, ಕಮ್ಮಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಕಾರಕಾ।
ರಾಗಂ ದೋಸಂ ಪಜಹನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೬“ತೀಣಿ ಪಾಪಸ್ಸ ಮೂಲಾನಿ, ಧುನನ್ತಿ ಸುಚಿಕಾರಿನೋ।
ಸಬ್ಬಂ ಪಾಪಂ ಪಹೀನೇಸಂ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೭“ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸುಚಿ ನೇಸಂ, ವಚೀಕಮ್ಮಞ್ಚ ತಾದಿಸಂ।
ಮನೋಕಮ್ಮಂ ಸುಚಿ ನೇಸಂ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೮“ವಿಮಲಾ ಸಙ್ಖಮುತ್ತಾವ, ಸುದ್ಧಾ ಸನ್ತರಬಾಹಿರಾ।
ಪುಣ್ಣಾ ಸುಕ್ಕಾನ ಧಮ್ಮಾನಂ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೨೭೯“ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಅರಿಯಾ ಧಮ್ಮಜೀವಿನೋ।
ಅತ್ಥಂ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ದೇಸೇನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೦“ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಧಮ್ಮಧರಾ, ಅರಿಯಾ ಧಮ್ಮಜೀವಿನೋ।
ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತಾ ಸತಿಮನ್ತೋ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೧“ದೂರಙ್ಗಮಾ ಸತಿಮನ್ತೋ, ಮನ್ತಭಾಣೀ ಅನುದ್ಧತಾ।
ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಪಜಾನನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೨“ಯಸ್ಮಾ ಗಾಮಾ ಪಕ್ಕಮನ್ತಿ, ನ ವಿಲೋಕೇನ್ತಿ ಕಿಞ್ಚನಂ।
ಅನಪೇಕ್ಖಾವ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೩“ನ ತೇ ಸಂ ಕೋಟ್ಠೇ ಓಪೇನ್ತಿ, ನ ಕುಮ್ಭಿಂ ನ ಖಳೋಪಿಯಂ।
ಪರಿನಿಟ್ಠಿತಮೇಸಾನಾ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೪“ನ ತೇ ಹಿರಞ್ಞಂ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ನ ಸುವಣ್ಣಂ ನ ರೂಪಿಯಂ।
ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಯಾಪೇನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೫“ನಾನಾಕುಲಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ನಾನಾಜನಪದೇಹಿ ಚ।
ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಿಹಯನ್ತಿ, ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾ॥

೧೮೬“ಅತ್ಥಾಯ ವತ ನೋ ಭೋತಿ, ಕುಲೇ ಜಾತಾಸಿ ರೋಹಿನೀ।
ಸದ್ಧಾ ಬುದ್ಧೇ ಚ ಧಮ್ಮೇ ಚ, ಸಙ್ಘೇ ಚ ತಿಬ್ಬಗಾರವಾ॥

೧೮೭“ತುವಞ್ಹೇತಂ ಪಜಾನಾಸಿ, ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಅನುತ್ತರಂ।
ಅಮ್ಹಮ್ಪಿ ಏತೇ ಸಮಣಾ, ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ ದಕ್ಖಿಣಂ॥

೧೮೮“ಪತಿಟ್ಠಿತೋ ಹೇತ್ಥ ಯಞ್ಞೋ, ವಿಪುಲೋ ನೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ।
ಸಚೇ ಭಾಯಸಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ, ಸಚೇ ತೇ ದುಕ್ಖಮಪ್ಪಿಯಂ॥

೧೮೯“ಉಪೇಹಿ ಸರಣಂ ಬುದ್ಧಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸಙ್ಘಞ್ಚ ತಾದಿನಂ।
ಸಮಾದಿಯಾಹಿ ಸೀಲಾನಿ, ತಂ ತೇ ಅತ್ಥಾಯ ಹೇಹಿತಿ॥

೧೯೦“ಉಪೇಮಿ ಸರಣಂ ಬುದ್ಧಂ, ಧಮ್ಮಂ ಸಙ್ಘಞ್ಚ ತಾದಿನಂ।
ಸಮಾದಿಯಾಮಿ ಸೀಲಾನಿ, ತಂ ಮೇ ಅತ್ಥಾಯ ಹೇಹಿತಿ॥

೧೯೧“ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಪುರೇ ಆಸಿಂ, ಸೋ ಇದಾನಿಮ್ಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ।
ತೇವಿಜ್ಜೋ ಸೋತ್ತಿಯೋ ಚಮ್ಹಿ, ವೇದಗೂ ಚಮ್ಹಿ ನ್ಹಾತಕೋ”ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚುದಾಹಾಸಿ।

ತತ್ಥ ಆದಿತೋ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಅತ್ತನೋ ಧೀತು ಭಿಕ್ಖೂಸು ಸಮ್ಮುತಿಂ ಅನಿಚ್ಛನ್ತೇನ ವುತ್ತಾ। ತತ್ಥ **ಸಮಣಾತಿ ಭೋತಿ ಸುಪೀತಿ** ಭೋತಿ ತ್ವಂ ಸುಪನಕಾಲೇಪಿ “ಸಮಣಾ ಸಮಣಾ”ತಿ ಕಿತ್ತೇನ್ತೀ ಸಮಣಪಟಿಬದ್ಧಂಯೇವ ಕಥಂ ಕಥೇನ್ತೀ ಸುಪಸಿ। **ಸಮಣಾತಿ**

ಪಬುಜ್ಝಸೀತಿ ಸುಪನತೋ ಉಟ್ಠಹನ್ತೀಪಿ "ಸಮಣಾ"ಇಚ್ಚೇವಂ ವತ್ವಾ ಪಬುಜ್ಝಸಿ ನಿದ್ದಾಯ ವುಟ್ಠಾಸಿ। **ಸಮಣಾನೇವ ಕಿತ್ತೇಸೀತಿ** ಸಬ್ಬಕಾಲಮ್ಪಿ ಸಮಣೇ ಏವ ಸಮಣಾನಮೇವ ವಾ ಗುಣೇ ಕಿತ್ತೇಸಿ ಅಭಿತ್ಥವಸಿ। **ಸಮಣೀ ನೂನ ಭವಿಸ್ಸಸೀತಿ** ಗಿಹಿರೂಪೇನ ಠಿತಾಪಿ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮಣೀ ಏವ ಮಞ್ಞೇ ಭವಿಸ್ಸಸಿ। ಅಥ ವಾ **ಸಮಣೀ ನೂನ ಭವಿಸ್ಸಸೀತಿ** ಇದಾನಿ ಗಿಹಿರೂಪೇನ ಠಿತಾಪಿ ನ ಚಿರೇನೇವ ಸಮಣೀ ಏವ ಮಞ್ಞೇ ಭವಿಸ್ಸಸಿ ಸಮಣೇಸು ಏವ ನಿನ್ನಪೋಣಭಾವತೋ।

ಪವೇಚ್ಛಸೀತಿ ದೇಸಿ। **ರೋಹಿನೀ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮೀತಿ**, ಅಮ್ಮ ರೋಹಿನಿ, ತಂ ಅಹಂ ಇದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮೀತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ। **ಕೇನ ತೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾತಿ**, ಅಮ್ಮ ರೋಹಿನಿ, ತ್ವಂ ಸಯನ್ತೀಪಿ ಪಬುಜ್ಝನ್ತೀಪಿ ಅಞ್ಞದಾಪಿ ಸಮಣಾನಮೇವ ಗುಣೇ ಕಿತ್ತಯಸಿ, ಕೇನ ನಾಮ ಕಾರಣೇನ ತುಯ್ಹಂ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬಾ ಜಾತಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸಮಣೇಸು ದೋಸಂ ಧೀತು ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ **"ಅಕಮ್ಮಕಾಮಾ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅಕಮ್ಮಕಾಮಾತಿ** ನ ಕಮ್ಮಕಾಮಾ, ಅತ್ತನೋ ಪರೇಸಞ್ಚ ಅತ್ಥಾವಹಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕಾತುಕಾಮಾ। **ಅಲಸಾತಿ** ಕುಸೀತಾ। **ಪರದತ್ತೂಪಜೀವಿನೋತಿ** ಪರೇಹಿ ದಿನ್ನೇನೇವ ಉಪಜೀವನಸೀಲಾ। **ಆಸಂಸುಕಾತಿ** ತತೋ ಏವ ಘಾಸಚ್ಛಾದನಾದೀನಂ ಆಸೀಸನಕಾ। **ಸಾದುಕಾಮಾತಿ** ಸಾದುಂ ಮಧುರಮೇವ ಆಹಾರಂ ಇಚ್ಛನಕಾ। ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸಮಣಾನಂ ಗುಣೇ ಅಜಾನನ್ತೋ ಅತ್ತನಾವ ಪರಿಕಪ್ಪಿತಂ ದೋಸಮಾಹ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರೋಹಿನೀ "ಲದ್ಧೋ ದಾನಿ ಮೇ ಓಕಾಸೋ ಅಯ್ಯಾನಂ ಗುಣೇ ಕಥೇತು"ನ್ತಿ ತುಟ್ಠಮಾನಸಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಗುಣೇ ಕಿತ್ತೇತುಕಾಮಾ ಪರಮಂ ತಾವ ತೇಸಂ ಕಿತ್ತನೇ ಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪವೇದೇನ್ತೀ **"ಚಿರಸ್ಸಂ ವತ ಮಂ, ತಾತಾ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಚಿರಸ್ಸಂ ವತಾತಿ** ಚಿರೇನ ವತ। **ತಾತಾತಿ** ಪಿತರಂ ಆಲಪತಿ। **ಸಮಣಾನನ್ತಿ** ಸಮಣೇ ಸಮಣಾನಂ ವಾ ಮಯ್ಹಂ ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಸಿ। **ತೇಸನ್ತಿ** ಸಮಣಾನಂ। **ಪಞ್ಞಾಸೀಲಪರಕ್ಕಮನ್ತಿ** ಪಞ್ಞಞ್ಚ ಸೀಲಞ್ಚ ಉಸ್ಸಾಹಞ್ಚ।

ಕಿತ್ತಯಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಕಥಯಿಸ್ಸಾಮಿ। ಪಟಿಜಾನೇತ್ವಾ ತೇ ಕಿತ್ತೇನ್ತೀ "ಅಕಮ್ಮಕಾಮಾ ಅಲಸಾ"ತಿ ತೇನ ವುತ್ತಂ ದೋಸಂ ತಾವ ನಿಬ್ಬೇಠೇತ್ವಾ ತಪ್ಪಟಿಪಕ್ಖಭೂತಂ ಗುಣಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಕಮ್ಮಕಾಮಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಕಮ್ಮಕಾಮಾತಿ** ವತ್ತಪಟಿವತ್ತಾದಿಭೇದಂ ಕಮ್ಮಂ ಸಮಣಕಿಚ್ಚಂ ಪರಿಪೂರಣವಸೇನ ಕಾಮೇನ್ತಿ ಇಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಕಮ್ಮಕಾಮಾ। ತತ್ಥ ಯುತ್ತಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಸಮುಟ್ಠಾಯ ವಾಯಮನತೋ ನ ಅಲಸಾತಿ **ಅನಲಸಾ**। ತಂ ಪನ ಕಮ್ಮಂ ಸೇಟ್ಠಂ ಉತ್ತಮಂ ನಿಬ್ಬಾನಾವಹಮೇವ ಕರೋನ್ತೀತಿ **ಕಮ್ಮಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಕಾರಕಾ**। ಕರೋನ್ತಾ ಪನ ತಂ ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಅನವಜ್ಜಭಾವತೋ **ರಾಗಂ ದೋಸಂ ಪಜಹನ್ತಿ,** ಯಥಾ ರಾಗದೋಸಾ ಪಹೀಯನ್ತಿ, ಏವಂ ಸಮಣಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। **ತೇನ ಮೇ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾತಿ** ತೇನ ಯಥಾವುತ್ತೇನ ಸಮ್ಮಾಪಟಿಪಜ್ಜನೇನ ಮಯ್ಹಂ ಸಮಣಾ ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತೀಣಿ ಪಾಪಸ್ಸ ಮೂಲಾನೀತಿ ಲೋಭದೋಸಮೋಹಸಙ್ಖಾತಾನಿ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ತೀಣಿ ಮೂಲಾನಿ। **ಧುನನ್ತೀತಿ** ನಿಗ್ಘಾತೇನ್ತಿ, ಪಜಹನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸುಚಿಕಾರಿನೋತಿ** ಅನವಜ್ಜಕಮ್ಮಕಾರಿನೋ। **ಸಬ್ಬಂ ಪಾಪಂ ಪಹೀನೇಸನ್ತಿ** ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಾಧಿಗಮೇನ ಏಸಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ಪಾಪಂ ಪಹೀನಂ।

ಏವಂ "ಸಮಣಾ ಸುಚಿಕಾರಿನೋ"ತಿ ಸಙ್ಖೇಪತೋ ವುತ್ತಮತ್ಥಂ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಕಾಯಕಮ್ಮ"**ನ್ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಂ ಸುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಮೇವ।

ವಿಮಲಾ ಸಙ್ಖಮುತ್ತಾವಾತಿ ಸುಧೋತಸಙ್ಖಾ ವಿಯ ಮುತ್ತಾ ವಿಯ ಚ ವಿಗತಮಲಾ ರಾಗಾದಿಮಲರಹಿತಾ। **ಸುದ್ಧಾ ಸನ್ತರಬಾಹಿರಾತಿ** ಸನ್ತರಞ್ಚ ಬಾಹಿರಞ್ಚ ಸನ್ತರಬಾಹಿರಂ। ತತೋ ಸನ್ತರಬಾಹಿರತೋ ಸುದ್ಧಾ, ಸುದ್ಧಾಸಯಪಯೋಗಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪುಣ್ಣಾ ಸುಕ್ಕಾನ ಧಮ್ಮಾನನ್ತಿ** ಏಕನ್ತಸುಕ್ಕೇಹಿ ಅನವಜ್ಜಧಮ್ಮೇಹಿ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ, ಅಸೇಖೇಹಿ ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧಾದೀಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸುತ್ತಗೇಯ್ಯಾದಿಬಹುಂ ಸುತಂ ಏತೇಸಂ, ಸುತೇನ ವಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾತಿ **ಬಹುಸ್ಸುತಾ,** ಪರಿಯತ್ತಿಬಾಹುಸಚ್ಚೇನ ಪಟಿವೇಧಬಾಹುಸಚ್ಚೇನ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಮೇವ ದುವಿಧಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ಧಾರೇನ್ತೀತಿ **ಧಮ್ಮಧರಾ**। ಸತ್ತಾನಂ ಆಚಾರಸಮಾಚಾರಸಿಕ್ಖಾಪದೇನ ಅರೀಯನ್ತೀತಿ **ಅರಿಯಾ**। ಧಮ್ಮೇನ ಞಾಯೇನ ಜೀವನ್ತೀತಿ **ಧಮ್ಮಜೀವಿನೋ। ಅತ್ಥಂ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ದೇಸೇನ್ತೀ**ತಿ ಭಾಸಿತತ್ಥಞ್ಚ ದೇಸನಾಧಮ್ಮಞ್ಚ ಕಥೇನ್ತಿ ಪಕಾಸೇನ್ತಿ। ಅಥ ವಾ ಅತ್ಥತೋ ಅನಪೇತಂ ಧಮ್ಮತೋ ಅನಪೇತಞ್ಚ ದೇಸೇನ್ತಿ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತಿ।

ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತಾತಿ ಸಮಾಹಿತಚಿತ್ತಾ। **ಸತಿಮನ್ತೋ**ತಿ ಉಪಟ್ಠಿತಸತಿನೋ।

ದೂರಙ್ಗಮಾತಿ ಅರಞ್ಞಗತಾ, ಮನುಸ್ಸೂಪಚಾರಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ದೂರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಾ, ಇದ್ಧಾನುಭಾವೇನ ವಾ ಯಥಾರುಚಿತಂ ದೂರಂ ಠಾನಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ದೂರಙ್ಗಮಾ। ಮನ್ತಾ ವುಚ್ಚತಿ ಪಞ್ಞಾ, ತಾಯ ಭಣನಸೀಲತಾಯ **ಮನ್ತಭಾಣೀ**। ನ ಉದ್ಧತಾತಿ **ಅನುದ್ಧತಾ,** ಉದ್ಧಚ್ಚರಹಿತಾ ವೂಪಸನ್ತಚಿತ್ತಾ। **ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಪಜಾನನ್ತೀ**ತಿ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಯನ್ತಭೂತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತಿ।

ನ ವಿಲೋಕೇನ್ತಿ ಕಿಞ್ಚನನ್ತಿ ಯತೋ ಗಾಮತೋ ಪಕ್ಕಮನ್ತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಗಾಮೇ ಕಞ್ಚಿ ಸತ್ತಂ ವಾ ಸಙ್ಖಾರಂ ವಾ ಅಪೇಕ್ಖಾವಸೇನ ನ ಓಲೋಕೇನ್ತಿ, ಅಥ ಖೋ ಪನ ಅನಪೇಕ್ಖಾವ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ಪಕ್ಕಮನ್ತಿ।

ನ ತೇ ಸಂ ಕೋಟ್ಠೇ ಓಪೇನ್ತೀತಿ ತೇ ಸಮಣಾ ಸಂ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕಂ ಸಾಪತೇಯ್ಯಂ ಕೋಟ್ಠೇ ನ ಓಪೇನ್ತಿ ನ ಪಟಿಸಾಮೇತ್ವಾ ಠಪೇನ್ತಿ ತಾದಿಸಸ್ಸ ಪರಿಗ್ಗಹಸ್ಸ ಅಭಾವತೋ। **ಕುಮ್ಭಿ**ನ್ತಿ ಕುಮ್ಭಿಯಂ। **ಖಳೋಪಿಯ**ನ್ತಿ ಪಚ್ಛಿಯಂ। **ಪರಿನಿಟ್ಠಿತಮೇಸಾನಾ**ತಿ ಪರಕುಲೇಸು ಪರೇಸಂ ಅತ್ಥಾಯ ಸಿದ್ಧಮೇವ ಘಾಸಂ ಪರಿಯೇಸನ್ತಾ।

ಹಿರಞ್ಞನ್ತಿ ಕಹಾಪಣಂ। **ರೂಪಿಯ**ನ್ತಿ ರಜತಂ। **ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಯಾಪೇನ್ತೀ**ತಿ ಅತೀತಂ ಅನನುಸೋಚನ್ತಾ ಅನಾಗತಞ್ಚ ಅಪಚ್ಚಾಸೀಸನ್ತಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಯಾಪೇನ್ತಿ ಅತ್ತಭಾವಂ ಪವತ್ತೇನ್ತಿ।

ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಿಹಯನ್ತೀತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಮೇತ್ತಿಂ ಕರೋನ್ತಿ। "ಪಿಹಾಯನ್ತೀ"ಪಿ ಪಾಠೋ, ಸೋ ಏವ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಧೀತುಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಗುಣೇ ಸುತ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸೋ ಧೀತರಂ ಪಸಂಸನ್ತೋ "**ಅತ್ಥಾಯ ವತಾ**"ತಿಆದಿಮಾಹ।

ಅಮ್ಹಮ್ಪೀತಿ ಅಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ। **ದಕ್ಖಿಣ**ನ್ತಿ ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮಂ।

ಏತ್ಥಾತಿ ಏತೇಸು ಸಮಣೇಸು। **ಯಞ್ಞೋ**ತಿ ದಾನಧಮ್ಮೋ। **ವಿಪುಲೋ**ತಿ ವಿಪುಲಫಲೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಏವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸರಣೇಸು ಸೀಲೇಸು ಚ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ ಅಪರಭಾಗೇ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನೇನ್ತೋ "**ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧೂ**"ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತೋಯೇವ।

ರೋಹಿನೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಚಾಪಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಲಟ್ಠಿಹತ್ಥೋ ಪುರೇ ಆಸೀತಿಆದಿಕಾ ಚಾಪಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಉಪಚಿತಕುಸಲಮೂಲಾ ಸಮ್ಭತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ವಙ್ಗಹಾರಜನಪದೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಮಿಗಲುದ್ದಕಗಾಮೇ ಜೇಟ್ಠಕಮಿಗಲುದ್ದಕಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಚಾಪಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ಚ ಸಮಯೇನ ಉಪಕೋ ಆಜೀವಕೋ ಬೋಧಿಮಣ್ಡತೋ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತೇತುಂ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಗಚ್ಛನ್ತೇನ ಸತ್ಥಾರಾ ಸಮಾಗತೋ "ವಿಪ್ಪಸನ್ನಾನಿ ಖೋ ತೇ, ಆವುಸೋ, ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ, ಪರಿಸುದ್ಧೋ ಛವಿವಣ್ಣೋ ಪರಿಯೋದಾತೋ, ಕಂಸಿ ತ್ವಂ, ಆವುಸೋ, ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ಕೋ ವಾ ತೇ ಸತ್ಥಾ, ಕಸ್ಸ ವಾ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮಂ ರೋಚೇಸೀ"ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೧; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫) ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ -

"ಸಬ್ಬಾಭಿಭೂ ಸಬ್ಬವಿದೂಹಮಸ್ಮಿ, ಸಬ್ಬೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅನೂಪಲಿತ್ತೋ।
ಸಬ್ಬಞ್ಜಹೋ ತಣ್ಹಕ್ಖಯೇ ವಿಮುತ್ತೋ, ಸಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾಯ ಕಮುದ್ದಿಸೇಯ್ಯಂ॥ (ಧ॰ ಪ॰ ೩೫೩; ಮಹಾವ॰ ೧೧; ಕಥಾ॰ ೪೦೫; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫)।

"ನ ಮೇ ಆಚರಿಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಸದಿಸೋ ಮೇ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಸದೇವಕಸ್ಮಿಂ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ನತ್ಥಿ ಮೇ ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ॥

"ಅಹಞ್ಹಿ ಅರಹಾ ಲೋಕೇ, ಅಹಂ ಸತ್ಥಾ ಅನುತ್ತರೋ।
ಏಕೋಮ್ಹಿ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಸೀತಿಭೂತೋಸ್ಮಿ ನಿಬ್ಬುತೋ॥

"ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತೇತುಂ, ಗಚ್ಛಾಮಿ ಕಾಸಿನಂ ಪುರಂ।
ಅನ್ಧೀಭೂತಸ್ಮಿಂ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಆಹಞ್ಛಂ ಅಮತದುನ್ದುಭಿ"ನ್ತಿ॥ (ಮಹಾವ॰ ೧೧; ಕಥಾ॰ ೪೦೫; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫) -

ಸತ್ಥಾರಾ ಅತ್ತನೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧಭಾವೇ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಪವತ್ತನೇ ಚ ಪವೇದಿತೇ ಪಸನ್ನಚಿತ್ತೋ ಸೋ "ಹುಪೇಯ್ಯಪಾವುಸೋ, ಅರಹಸಿ ಅನನ್ತಜಿನೋ"ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೧; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫) ವತ್ವಾ ಉಮ್ಮಗ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕನ್ತೋ ವಙ್ಗಹಾರಜನಪದಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ತತ್ಥ ಏಕಂ ಮಿಗಲುದ್ದಕಗಾಮಕಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ। ತಂ ತತ್ಥ ಜೇಟ್ಠಕಮಿಗಲುದ್ದಕೋ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ದೂರಂ ಮಿಗವಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ "ಮಯ್ಹಂ ಅರಹನ್ತೇ ಮಾ ಪಮಜ್ಜೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಚಾಪಂ ಆಣಾಪೇತ್ವಾ ಅಗಮಾಸಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪುತ್ತಭಾತುಕೇಹಿ। ಸಾ ಚಸ್ಸ ಧೀತಾ ಅಭಿರೂಪಾ ಹೋತಿ ದಸ್ಸನೀಯಾ।

ಅಥ ಖೋ ಉಪಕೋ ಆಜೀವಕೋ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯಂ ಮಿಗಲುದ್ದಕಸ್ಸ ಘರಂ ಗತೋ ಪರಿವಿಸಿತುಂ ಉಪಗತಂ ಚಾಪಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಗೇನ ಅಭಿಭೂತೋ ಭುಞ್ಜಿತುಮ್ಪಿ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಭಾಜನೇನ ಭತ್ತಂ ಆದಾಯ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭತ್ತಂ ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ "ಸಚೇ ಚಾಪಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಿ, ಜೀವಾಮಿ, ನೋ ಚೇ, ಮರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ನಿರಾಹಾರೋ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಮಿಗಲುದ್ದಕೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಧೀತರಂ ಪುಚ್ಛಿ - "ಕಿಂ ಮಯ್ಹಂ ಅರಹನ್ತೇ ನ ಪಮಜ್ಜೀ"ತಿ? ಸಾ "ಏಕದಿವಸಮೇವ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪುನ ನಾಗತಪುಬ್ಬೋ"ತಿ ಆಹ। ಮಿಗಲುದ್ದಕೋ ಚ ತಾವದೇವಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಂ, ಭನ್ತೇ, ಅಫಾಸುಕ"ನ್ತಿ ಪಾದೇ ಪರಿಮಜ್ಜನ್ತೋ ಪುಚ್ಛಿ। ಉಪಕೋ ನಿತ್ಥುನನ್ತೋ ಪರಿವತ್ತತಿಯೇವ। ಸೋ "ವದಥ, ಭನ್ತೇ, ಯಂ ಮಯಾ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುಂ, ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಉಪಕೋ ಏಕೇನ ಪರಿಯಾಯೇನ ಅತ್ತನೋ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ಆರೋಚೇಸಿ। "ಇತರೋ ಜಾನಾಸಿ ಪನ, ಭನ್ತೇ, ಕಿಞ್ಚಿ ಸಿಪ್ಪ"ನ್ತಿ। "ನ ಜಾನಾಮೀ"ತಿ। "ನ, ಭನ್ತೇ, ಕಿಞ್ಚಿ ಸಿಪ್ಪಂ ಅಜಾನನ್ತೇನ ಸಕ್ಕಾ ಘರಂ ಆವಸಿತು"ನ್ತಿ। ಸೋ ಆಹ - "ನಾಹಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಿಪ್ಪಂ ಜಾನಾಮಿ, ಅಪಿಚ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮಂಸಹಾರಕೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಂಸಞ್ಚ ವಿಕ್ಕಿಣಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಮಾಗವಿಕೋ "ಅಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ ಏತದೇವ ರುಚ್ಚತೀ"ತಿ ಉತ್ತರಸಾಟಕಂ ದತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಕತಿಪಾಹಂ ವಸಾಪೇತ್ವಾ ತಾದಿಸೇ ದಿವಸೇ ಘರಂ ಆನೇತ್ವಾ ಧೀತರಂ ಅದಾಸಿ।

ಅಥ ಕಾಲೇ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ತೇಸಂ ಸಂವಾಸಮನ್ವಾಯ ಪುತ್ತೋ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಸುಭದ್ದೋ**ತಿಸ್ಸ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು। ಚಾಪಾ ತಸ್ಸ ರೋದನಕಾಲೇ “ಉಪಕಸ್ಸ ಪುತ್ತ, ಆಜೀವಕಸ್ಸ ಪುತ್ತ, ಮಂಸಹಾರಕಸ್ಸ ಪುತ್ತ, ಮಾ ರೋದಿ ಮಾ ರೋದೀ”ತಿಆದಿನಾ ಪುತ್ತತೋಸನಗೀತೇನ ಉಪಕಂ ಉಪ್ಪಣ್ಡೇಸಿ। ಸೋ “ಮಾ ತ್ವಂ ಚಾಪೇ ಮಂ ‘ಅನಾಥೋ’ತಿ ಮಞ್ಞಿ, ಅತ್ಥಿ ಮೇ ಸಹಾಯೋ ಅನನ್ತಜಿನೋ ನಾಮ, ತಸ್ಸಾಹಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। ಚಾಪಾ “ಏವಮಯಂ ಅಟ್ಟೀಯತೀ”ತಿ ಞತ್ವಾ ಪುನಪ್ಪುನಂ ತಥಾ ಕಥೇಸಿಯೇವ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ತಾಯ ತಥಾ ವುತ್ತೋ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗನ್ತುಮಾರದ್ಧೋ। ತಾಯ ತಂ ತಂ ವತ್ವಾ ಅನುನೀಯಮಾನೋಪಿ ಸಞ್ಞತ್ತಿಂ ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತೋ ಪಚ್ಛಿಮದಿಸಾಭಿಮುಖೋ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

ಭಗವಾ ಚ ತೇನ ಸಮಯೇನ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಜೇತವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ – “ಯೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಜ್ಜ ‘ಕುಹಿಂ ಅನನ್ತಜಿನೋ’ತಿ ಇಧಾಗನ್ತ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ, ತಂ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಂ ಪೇಸೇಥಾ”ತಿ। ಉಪಕೋಪಿ “ಕುಹಿಂ ಅನನ್ತಜಿನೋ ವಸತೀ”ತಿ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಮಜ್ಝೇ ಠತ್ವಾ “ಕುಹಿಂ ಅನನ್ತಜಿನೋ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ತಂ ಭಿಕ್ಖೂ ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕಂ ನಯಿಂಸು। ಸೋ ಭಗವನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ “ಜಾನಾಥ ಮಂ ಭಗವಾ”ತಿ ಆಹ। “ಆಮ, ಜಾನಾಮಿ, ಕುಹಿಂ ಪನ ತ್ವಂ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ವಸೀ”ತಿ? “ವಙ್ಕಹಾರಜನಪದೇ, ಭನ್ತೇ”ತಿ। “ಉಪಕ, ಇದಾನಿ ಮಹಲ್ಲಕೋ ಜಾತೋ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ? “ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ಭನ್ತೇ”ತಿ। ಸತ್ಥಾ ಅಞ್ಞತರಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆಣಾಪೇಸಿ – “ಏಹಿ ತ್ವಂ, ಭಿಕ್ಖು, ಇಮಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಹೀ”ತಿ। ಸೋ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ಸೋ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜನ್ತೋ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಕಾಲಂ ಕತ್ವಾ ಅವಿಹೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತೋ, ನಿಬ್ಬತ್ತಕ್ಖಣೇಯೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅವಿಹೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಮತ್ತಾ ಸತ್ತ ಜನಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಾ, ತೇಸಂ ಅಯಂ ಅಞ್ಞತರೋ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ –

“ಅವಿಹಂ ಉಪಪನ್ನಾಸೇ, ವಿಮುತ್ತಾ ಸತ್ತ ಭಿಕ್ಖವೋ।
ರಾಗದೋಸಪರಿಕ್ಖೀಣಾ, ತಿಣ್ಣಾ ಲೋಕೇ ವಿಸತ್ತಿಕಂ॥

“ಉಪಕೋಪಲಗಣ್ಡೋ ಚ, ಪಕ್ಕುಸಾತಿ ಚ ತೇ ತಯೋ।
ಭದ್ದಿಯೋ ಖಣ್ಡದೇವೋ ಚ, ಬಾಹುರಗ್ಗಿ ಚ ಸಿಙ್ಗಿಯೋ।
ತೇ ಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ದಿಬ್ಬಯೋಗಂ ಉಪಚ್ಚಗು”ನ್ತಿ॥ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೦೫)।

ಉಪಕೇ ಪನ ಪಕ್ಕನ್ತೇ ನಿಬ್ಬಿನ್ನಹದಯಾ ಚಾಪಾ ದಾರಕಂ ಅಯ್ಯಕಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ಉಪಕೇನ ಗತಮಗ್ಗಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ, ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ಉಪಕೇನ ಅತ್ತನಾ ಚ ಕಥಿತಗಾಥಾಯೋ ಉದಾನವಸೇನ ಏಕಜ್ಝಂ ಕತ್ವಾ –

೨೯೧“ಲಟ್ಠಿಹತ್ಥೋ ಪುರೇ ಆಸಿ, ಸೋ ದಾನಿ ಮಿಗಲುದ್ದಕೋ।
ಆಸಾಯ ಪಲಿಪಾ ಘೋರಾ, ನಾಸಕ್ಖಿ ಪಾರಮೇತವೇ॥

೨೯೨“ಸುಮತ್ತಂ ಮಂ ಮಞ್ಞಮಾನಾ, ಚಾಪಿ ಪುತ್ತಮತೋಸಯಿ।
ಚಾಪಾಯ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಂ ಪುನೋಪಹಂ॥

೨೯೩“ಮಾ ಮೇ ಕುಜ್ಝಿ ಮಹಾವೀರ, ಮಾ ಮೇ ಕುಜ್ಝಿ ಮಹಾಮುನಿ।
ನ ಹಿ ಕೋಧಪರೇತಸ್ಸ, ಸುದ್ಧಿ ಅತ್ಥಿ ಕುತೋ ತಪೋ॥

೨೯೪“ಪಕ್ಕಮಿಸ್ಸಞ್ಚ ನಾಳಾತೋ, ಕೋಧ ನಾಳಾಯ ವಚ್ಛತಿ।

ಬನ್ಧನ್ತೀ ಇತ್ಥಿರೂಪೇನ, ಸಮಣೇ ಧಮ್ಮಜೀವಿನೋ॥

೧೯೬"ಏಹಿ ಕಾಳ ನಿವತ್ತಸ್ಸು, ಭುಞ್ಜ ಕಾಮೇ ಯಥಾ ಪುರೇ।
ಅಹಞ್ಚ ತೇ ವಸೀಕತಾ, ಯೇ ಚ ಮೇ ಸನ್ತಿ ಞಾತಕಾ॥

೧೯೭"ಏತ್ತೋ ಚಾಪೇ ಚತುಬ್ಭಾಗಂ, ಯಥಾ ಭಾಸಸಿ ತ್ವಞ್ಚ ಮೇ।
ತಯಿ ರತ್ತಸ್ಸ ಪೋಸಸ್ಸ, ಉಳಾರಂ ವತ ತಂ ಸಿಯಾ॥

೧೯೮"ಕಾಳಙ್ಗಿನಿಂವ ತಕ್ಕಾರಿಂ, ಪುಪ್ಫಿತಂ ಗಿರಿಮುದ್ಧನಿ।
ಫುಲ್ಲಂ ದಾಲಿಮಲಟ್ಠಿಂವ, ಅನ್ತೋದೀಪೇವ ಪಾಟಲಿಂ॥

೧೯೯"ಹರಿಚನ್ದನಲಿತ್ತಙ್ಗಿಂ, ಕಾಸಿಕುತ್ತಮಧಾರಿನಿಂ।
ತಂ ಮಂ ರೂಪವತಿಂ ಸನ್ತಿಂ, ಕಸ್ಸ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛಸಿ॥

೨೦೦"ಸಾಕುನ್ತಿಕೋವ ಸಕುಣಿಂ, ಯಥಾ ಬನ್ಧಿತುಮಿಚ್ಛತಿ।
ಆಹರಿಮೇನ ರೂಪೇನ, ನ ಮಂ ತ್ವಂ ಬಾಧಯಿಸ್ಸಸಿ॥

೨೦೧"ಇಮಞ್ಚ ಮೇ ಪುತ್ತಫಲಂ, ಕಾಳ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ ತಯಾ।
ತಂ ಮಂ ಪುತ್ತವತಿಂ ಸನ್ತಿಂ, ಕಸ್ಸ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛಸಿ॥

೨೦೨"ಜಹನ್ತಿ ಪುತ್ತೇ ಸಪ್ಪಞ್ಞಾ, ತತೋ ಞಾತೀ ತತೋ ಧನಂ।
ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ ಮಹಾವೀರಾ, ನಾಗೋ ಛೇತ್ವಾವ ಬನ್ಧನಂ॥

೨೦೩"ಇದಾನಿ ತೇ ಇಮಂ ಪುತ್ತಂ, ದಣ್ಡೇನ ಛುರಿಕಾಯ ವಾ।
ಭೂಮಿಯಂ ವಾ ನಿಸುಮ್ಭಿಸ್ಸಂ, ಪುತ್ತಸೋಕಾ ನ ಗಚ್ಛಸಿ॥

೨೦೪"ಸಚೇ ಪುತ್ತಂ ಸಿಙ್ಗಾಲಾನಂ, ಕುಕ್ಕುರಾನಂ ಪದಾಹಿಸಿ।
ನ ಮಂ ಪುತ್ತಕತ್ತೇ ಜಮ್ಮಿ, ಪುನರಾವತ್ತಯಿಸ್ಸಸಿ॥

೨೦೫"ಹನ್ದ ಖೋ ದಾನಿ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕುಹಿಂ ಕಾಳ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ।
ಕತಮಂ ಗಾಮನಿಗಮಂ, ನಗರಂ ರಾಜಧಾನಿಯೋ॥

೨೦೬"ಅಹುಮ್ಹ ಪುಬ್ಬೇ ಗಣಿನೋ, ಅಸ್ಸಮಣಾ ಸಮಣಮಾನಿನೋ।
ಗಾಮೇನ ಗಾಮಂ ವಿಚರಿಮ್ಹ, ನಗರೇ ರಾಜಧಾನಿಯೋ॥

೨೦೭"ಏಸೋ ಹಿ ಭಗವಾ ಬುದ್ಧೋ, ನದಿಂ ನೇರಞ್ಜರಂ ಪತಿ।
ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಪ್ಪಹಾನಾಯ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತಿ ಪಾಣಿನಂ।
ತಸ್ಸಾಹಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛಂ, ಸೋ ಮೇ ಸತ್ಥಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೮"ವನ್ದನಂ ದಾನಿ ಮೇ ವಜ್ಜಾಸಿ, ಲೋಕನಾಥಂ ಅನುತ್ತರಂ।

पदक्खिणञ्च कत्वान, आदिसेय्यासि दक्खिणं॥

२०९"एतं खो लब्भमम्हेहि, यथा भाससि त्वञ्च मे।
वन्दनं दानि ते वज्जं, लोकनाथं अनुत्तरं।
पदक्खिणञ्च कत्वान, आदिसिस्सामि दक्खिणं॥

२१०"ततो च काळो पक्कामि, नदिं नेरञ्जरं पति।
सो अद्दसासि सम्बुद्धं, देसेन्तं अमतं पदं॥

२११"दुक्खं दुक्खसमुप्पादं, दुक्खस्स च अतिक्कमं।
अरियं चट्ठङ्गिकं मग्गं, दुक्खूपसमगामिनं॥

२१२"तस्स पादानि वन्दित्वा, कत्वान नं पदक्खिणं।
चापाय आदिसित्वान, पब्बजिं अनगारियं।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासन"न्ति॥ -

इमा गाथा अभासि।

तत्थ **लट्ठिहत्थोति** दण्डहत्थो। **पुरेति** पुब्बे परिब्बाजककाले चण्डगोणकुक्कुरादीनं परिहरणत्थं दण्डं हत्थेन गहेत्वा विचरणको अहोसि। **सो दानि मिगलुद्दकोति** सो इदानि मिगलुद्देहि सद्धिं सम्भोगसंवासेहि मिगलुद्दो मागविको जातो। **आसायाति** तण्हाय। "आसया"तिपि पाठो, अज्झासयहेतूति अत्थो। **पलिपाति** कामपङ्कतो दिट्ठिपङ्कतो च। **घोराति** अविदितविपुलानत्थावहत्ता दारुणतो घोरा। **नासक्खि पारमेतवेति** तस्सेव पलिपस्स पारभूतं निब्बानं एतुं गन्तुं न असक्खि, न अभिसम्बुनीति अत्तानमेव सन्धाय उपको वदति।

सुमत्तं मं मञ्ञमानाति अत्तनि सुट्ठु मत्तं मदप्पत्तं कामगेधवसेन लग्गं पमत्तं वा कत्वा मं सल्लक्खन्ति। **चापा पुत्तमतोसयीति** मिगलुद्दस्स धीता चापा "आजीवकस्स पुत्ता"तिआदिना मं घट्टेन्ती पुत्तं तोसेसि केळायसि। "सुपति मं मञ्ञमाना"ति च पठन्ति, सुपतीति मं मञ्ञमानाति अत्थो। **चापाय बन्धनं छेत्वाति** चापाय तयि उप्पन्नं किलेसबन्धनं छिन्दित्वा। **पब्बजिस्सं पुनोपहन्ति** पुन दुतियवारम्पि अहं पब्बजिस्सामि।

इदानि तस्सा "मय्हं अत्थो नत्थी"ति वदति, तं सुत्वा चापा खमापेन्ती **"मा मे कुज्झी"**ति गाथमाह। तत्थ **मा मे कुज्झीति** केळिकरणमत्तेन मा मय्हं कुज्झि। **महावीर, महामुनीति** उपकं आलपति। तञ्हि सा पुब्बेपि पब्बजितो, इदानिपि पब्बजितुकामोति कत्वा खन्तिञ्च पच्चासीसन्ती "महामुनी"ति आह। तेनेवाह - **"न हि कोधपरेतस्स, सुद्धि अत्थि कुतो तपो"**ति, त्वं एत्तकम्पि असहन्तो कथं चित्तं दमेस्ससि, कथं वा तपं चरिस्ससीति अधिप्पायो।

अथ नाळं गन्त्वा जीवितुकामोसीति चापाय वुत्तो आह - **"पक्कमिस्सञ्च नाळातो, कोध नाळाय वच्छती"**ति को इध नाळाय वसिस्सति, नाळातोव अहं पक्कमिस्सामेव। सो हि तस्स जातगामो, ततो

ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಸೋ ಚ ಮಗಧರಟ್ಠೇ ಬೋಧಿಮಣ್ಡಸ್ಸ ಆಸನ್ನಪದೇಸೇ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ಬನ್ಧನ್ತೀ ಇತ್ಥಿರೂಪೇನ, ಸಮಣೇ ಧಮ್ಮಜೀವಿನೋ**ತಿ ಚಾಪೇ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮೇನ ಜೀವನ್ತೇ ಧಮ್ಮಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತೇ ಅತ್ತನೋ ಇತ್ಥಿರೂಪೇನ ಇತ್ಥಿಕುತ್ತಾಕಪ್ಪೇಹಿ ಬನ್ಧನ್ತೀ ತಿಟ್ಠಸಿ। ಯೇನಾಹಂ ಇದಾನಿ ಏದಿಸೋ ಜಾತೋ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಪರಿಚ್ಚಜಾಮೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಏವಂ ವುತ್ತೇ ಚಾಪಾ ತಂ ನಿವತ್ತೇತುಕಾಮಾ "**ಏಹಿ, ಕಾಳಾ**"ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಕಾಳವಣ್ಣತಾಯ, **ಕಾಳ,** ಉಪಕ, ಏಹಿ **ನಿವತ್ತಸ್ಸು** ಮಾ ಪಕ್ಕಮಿ, ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಕಾಮೇ ಪರಿಭುಞ್ಜ, ಅಹಞ್ಚ ಯೇ ಚ ಮೇ ಸನ್ತಿ ಞಾತಕಾ, ತೇ ಸಬ್ಬೇವ ತುಯ್ಹಂ ಮಾ ಪಕ್ಕಮಿತುಕಾಮತಾಯ **ವಸೀಕತಾ** ವಸವತ್ತಿನೋ ಕತಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಉಪಕೋ "**ಏತ್ತೋ ಚಾಪೇ**"ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಚಾಪೇ**ತಿ ಚಾಪೇ। ಚಾಪಸದಿಸಅಙ್ಗಲಟ್ಠಿತಾಯ ಹಿ ಸಾ, ಚಾಪಾತಿ ನಾಮಂ ಲಭಿ, ತಸ್ಮಾ, ಚಾಪಾತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತ್ವಂ ಚಾಪೇ, ಯಥಾ ಭಾಸಸಿ, ಇದಾನಿ ಯಾದಿಸಂ ಕಥೇಸಿ, ಇತೋ **ಚತುಬ್ಭಾ**ಗಮೇವ ಪಿಯಸಮುದಾಚಾರಂ ಕರೇಯ್ಯಾಸಿ। ತಯಿ **ರತ್ತಸ್ಸ** ರಾಗಾಭಿಭೂತಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಉಳಾರಂ ವತ ತಂ ಸಿಯಾ, ಅಹಂ ಪನೇತರಹಿ ತಯಿ ಕಾಮೇಸು ಚ ವಿರತ್ತೋ, ತಸ್ಮಾ ಚಾಪಾಯ ವಚನೇ ನ ತಿಟ್ಠಾಮೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಪುನ, ಚಾಪಾ, ಅತ್ತನಿ ತಸ್ಸ ಆಸತ್ತಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇತುಕಾಮಾ "**ಕಾಳಙ್ಗಿನಿ**"ನ್ತಿ ಆಹ। ತತ್ಥ, **ಕಾಳಾ**ತಿ ತಸ್ಸಾಲಪನಂ। **ಅಙ್ಗಿನಿ**ನ್ತಿ ಅಙ್ಗಲಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಂ। **ಇವಾ**ತಿ ಉಪಮಾಯ ನಿಪಾತೋ। **ತಕ್ಕಾರಿಂ ಪುಪ್ಫಿತಂ ಗಿರಿಮುದ್ಧನೀ**ತಿ ಪಬ್ಬತಮುದ್ಧನಿ ಠಿತಂ ಸುಪುಪ್ಫಿತದಾಲಿಮಲಟ್ಠಿಂ ವಿಯ। "ಉಕ್ಕಾಗಾರಿ"ನ್ತಿ ಚ ಕೇಚಿ ಪಠನ್ತಿ, ಅಙ್ಗತ್ಥಿಲಟ್ಠಿಂ ವಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಗಿರಿಮುದ್ಧನೀತಿ ಚ ಇದಂ ಕೇನಚಿ ಅನುಪಹತಸೋಭತಾದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। ಕೇಚಿ "ಕಾಲಿಙ್ಗಿನಿ"ನ್ತಿ ಪಾಠಂ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಕುಮ್ಭಣ್ಡಲತಾಸದಿಸನ್ತಿ ಅತ್ಥಂ ವದನ್ತಿ। **ಫುಲ್ಲಂ ದಾಲಿಮಲಟ್ಠಿಂವಾ**ತಿ ಪುಪ್ಫಿತಂ ಬೀಜಪೂರಲತಂ ವಿಯ। **ಅನ್ತೋದೀಪೇವ ಪಾಟಲಿ**ನ್ತಿ ದೀಪಕಬ್ಭನ್ತರೇ ಪುಪ್ಫಿತಪಾಟಲಿರುಕ್ಖಂ ವಿಯ, ದೀಪಗ್ಗಹಣಞ್ಚೇತ್ಥ ಸೋಭಾಪಾಟಿಹಾರಿಯದಸ್ಸನತ್ಥಮೇವ।

ಹರಿಚನ್ದನಲಿತ್ತಙ್ಗಿನ್ತಿ ಲೋಹಿತಚನ್ದನೇನ ಅನುಲಿತ್ತಸಬ್ಬಙ್ಗಂ। **ಕಾಸಿಕುತ್ತಮಧಾರಿನಿ**ನ್ತಿ ಉತ್ತಮಕಾಸಿಕವತ್ಥಧರಂ। **ತಂ ಮ**ನ್ತಿ ತಾದಿಸಂ ಮಂ। **ರೂಪವತಿಂ ಸನ್ತಿ**ನ್ತಿ ರೂಪಸಮ್ಪನ್ನಂ ಸಮಾನಂ। **ಕಸ್ಸ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛಸೀ**ತಿ ಕಸ್ಸ ನಾಮ ಸತ್ತಸ್ಸ, ಕಸ್ಸ ವಾ ಹೇತುನೋ, ಕೇನ ಕಾರಣೇನ, ಓಹಾಯ ಪಹಾಯ ಪರಿಚ್ಚಜಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛಸಿ।

ಇತೋ ಪರಮ್ಪಿ ತೇಸಂ ವಚನಪಟಿವಚನಗಾಥಾವ ಠಪೇತ್ವಾ ಪರಿಯೋಸಾನೇ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ। ತತ್ಥ **ಸಾಕುನ್ತಿಕೋವಾ**ತಿ ಸಕುಣಲುದ್ದೋ ವಿಯ। **ಆಹರಿಮೇನ ರೂಪೇನಾ**ತಿ ಕೇಸಮಣ್ಡನಾದಿನಾ ಸರೀರಜಗ್ಗನೇನ ಚೇವ ವತ್ಥಾಭರಣಾದಿನಾ ಚ ಅಭಿಸಙ್ಖಾರಿಕೇನ ರೂಪೇನ ವಣ್ಣೇನ ಕಿತ್ತಿಮೇನ ಚಾತುರಿಯೇನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಮಂ ತ್ವಂ ಬಾಧಯಿಸ್ಸಸೀ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಇದಾನಿ ಮಂ ತ್ವಂ ನ ಬಾಧಿತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸಿ।

ಪುತ್ತಫಲನ್ತಿ ಪುತ್ತಸಙ್ಖಾತಂ ಫಲಂ ಪುತ್ತಪಸವೋ।

ಸಪ್ಪಞ್ಞಾತಿ ಪಞ್ಞವನ್ತೋ, ಸಂಸಾರೇ ಆದೀನವವಿಭಾವಿನಿಯಾ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ತೇ ಹಿ ಅಪ್ಪಂ ವಾ ಮಹನ್ತಂ ವಾ ಞಾತಿಪರಿವಟ್ಟಂ ಭೋಗಕ್ಖನ್ಧಂ ವಾ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ। ತೇನಾಹ - "**ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ ಮಹಾವೀರಾ, ನಾಗೋ ಛೇತ್ವಾವ ಬನ್ಧನ**"ನ್ತಿ, ಅಯಬನ್ಧನಂ ವಿಯ ಹತ್ಥಿನಾಗೋ ಗಿಹಿಬನ್ಧನಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಮಹಾವೀರಿಯಾವ ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ, ನ ನಿಹೀನವೀರಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ದಣ್ಡೇನಾತಿ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ದಣ್ಡೇನ। **ಛುರಿಕಾಯಾ**ತಿ ಖುರೇನ। **ಭೂಮಿಯಂ ವಾ ನಿಸುಮ್ಭಿಸ್ಸ**ನ್ತಿ ಪಥವಿಯಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ಪೋಥನವಿಜ್ಝನಾದಿನಾ ವಿಬಾಧಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಪುತ್ತಸೋಕಾ ನ ಗಚ್ಛಸೀ**ತಿ ಪುತ್ತಸೋಕನಿಮಿತ್ತಂ ನ ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಸಿ।

ಪದಾಹಿಸೀತಿ ದಸ್ಸಸಿ। **ಪುತ್ತಕತ್ತೇ**ತಿ ಪುತ್ತಕಾರಣಾ। **ಜಮ್ಮೀ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಆಲಪನಂ, ಲಾಮಕೇತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಾನಿ ತಸ್ಸ ಗಮನಂ ಅನುಜಾನಿತ್ವಾ ಗಮನಟ್ಠಾನಂ ಜಾನಿತುಂ “**ಹನ್ದ ಖೋ**”ತಿ ಗಾಥಮಾಹ।

ಇತರೋ ಪುಬ್ಬೇ ಅಹಂ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ ಸಾಸನಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಅಟ್ಠಾಸಿಂ, ಇದಾನಿ ಪನ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೇ ಅನನ್ತಜಿನಸ್ಸ ಸಾಸನೇ ಠಾತುಕಾಮೋ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ “**ಅಹುಮ್ಹಾ**”ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಗಣಿನೋ**ತಿ ಗಣಧರಾ। **ಅಸ್ಸಮಣಾ**ತಿ ನ ಸಮಿತಪಾಪಾ। **ಸಮಣಮಾನಿನೋ**ತಿ ಸಮಿತಪಾಪಾತಿ ಏವಂ ಸಞ್ಞಿನೋ। **ವಿಚರಿಮ್ಹಾ**ತಿ ಪೂರಣಾದೀಸು ಅತ್ತಾನಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ವದತಿ।

ನೇರಞ್ಜರಂ ಪತೀತಿ ನೇರಞ್ಜರಾಯ ನದಿಯಾ ಸಮೀಪೇ ತಸ್ಸಾ ತೀರೇ। **ಬುದ್ಧೋ**ತಿ ಅಭಿಸಮ್ಬೋಧಿಂ ಪತ್ತೋ, ಅಭಿಸಮ್ಬೋಧಿಂ ಪತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಭಗವಾ ತತ್ಥೇವ ವಸೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ವದತಿ।

ವನ್ದನಂ ದಾನಿ ಮೇ ವಜ್ಜಾಸೀತಿ ಮಮ ವನ್ದನಂ ವದೇಯ್ಯಾಸಿ, ಮಮ ವಚನೇನ ಲೋಕನಾಥಂ ಅನುತ್ತರಂ ವದೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪದಕ್ಖಿಣಞ್ಚ ಕತ್ವಾನ, ಆದಿಸೇಯ್ಯಾಸಿ ದಕ್ಖಿಣ**ನ್ತಿ ಬುದ್ಧಂ ಭಗವನ್ತಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾಪಿ ಚತೂಸು ಠಾನೇಸು ವನ್ದಿತ್ವಾ, ತತೋ ಪುಞ್ಞತೋ ಮಯ್ಹಂ ಪತ್ತಿದಾನಂ ದೇನ್ತೋ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಆದಿಸೇಯ್ಯಾಸಿ ಬುದ್ಧಗುಣಾನಂ ಸುತಪುಬ್ಬತ್ತಾ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಚ ಏವಂ ವದತಿ।

ಏತಂ ಖೋ ಲಬ್ಭಮಮ್ಹೇಹೀತಿ ಏತಂ ಪದಕ್ಖಿಣಕರಣಂ ಪುಞ್ಞಂ ಅಮ್ಹೇಹಿ ತವ ದಾತುಂ ಸಕ್ಕಾ, ನ ನಿವತ್ತನಂ, ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಕಾಮೂಪಭೋಗೋ ಚ ನ ಸಕ್ಕಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ತೇ ವಜ್ಜ**ನ್ತಿ ತವ ವನ್ದನಂ ವಜ್ಜಂ ವಕ್ಖಾಮಿ।

ಸೋತಿ ಕಾಳೋ, **ಅದ್ದಸಾಸೀ**ತಿ ಅದ್ದಕ್ಖಿ।

ಸತ್ಥುದೇಸನಾಯಂ ಸಚ್ಚಕಥಾಯ ಪಧಾನತ್ತಾ ತಬ್ಬಿನಿಮುತ್ತಾಯ ಅಭಾವತೋ “**ದುಕ್ಖ**”ನ್ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ, ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಚಾಪಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಸುನ್ದರೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಪೇತಾನಿ ಭೋತಿ ಪುತ್ತಾನೀತಿಆದಿಕಾ ಸುನ್ದರಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಇತೋ ಏಕತಿಂಸಕಪ್ಪೇ ವೇಸ್ಸಭುಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಸನ್ನಮಾನಸಾ ಭಿಕ್ಖಂ ದತ್ವಾ ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಪ್ಪಸಾದಂ ಞತ್ವಾ ಅನುಮೋದನಂ ಕತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ತಾವತಿಂಸೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಯಾವತಾಯುಕಂ ಠತ್ವಾ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಸುಜಾತಸ್ಸ ನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ **ಸುನ್ದರೀ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಚಸ್ಸಾ ಕನಿಟ್ಠಭಾತಾ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಪಿತಾ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಅಭಿಭೂತೋ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಚರನ್ತೋ ವಾಸಿಟ್ಠಿತ್ಥೇರಿಯಾ ಸಮಾಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಸೋಕವಿನೋದನಕಾರಣಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ “ಪೇತಾನಿ ಭೋತಿ ಪುತ್ತಾನೀ”ತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ಥೇರೀ ತಂ ಸೋಕಾಭಿಭೂತಂ ಞತ್ವಾ ಸೋಕಂ ವಿನೋದೇತುಕಾಮಾ “ಬಹೂನಿ ಪುತ್ತಸತಾನೀ”ತಿಆದಿಕಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ವತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅಸೋಕಭಾವಂ ಕಥೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ “ಕಥಂ ತ್ವಂ, ಅಯ್ಯೇ, ಏವಂ ಅಸೋಕಾ ಜಾತಾ”ತಿ ಆಹ। ತಸ್ಸ ಥೇರೀ ರತನತ್ತಯಗುಣಂ ಕಥೇಸಿ।

ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ "ಕುಹಿಂ ಸತ್ಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ವಿಹರತೀ"ತಿ ತಂ ಸುತ್ವಾ ತಾವದೇವ ರಥಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ರಥೇನ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಸಮ್ಮೋದನೀಯಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಸ ಸತ್ಥಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸೋ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೋ ವಾಯಮನ್ತೋ ತತಿಯೇ ದಿವಸೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅಥ ಸಾರಥಿ ರಥಂ ಆದಾಯ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸುನ್ದರೀ ಅತ್ತನೋ ಪಿತು ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ, "ಅಮ್ಮ, ಅಹಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮಾತರಂ ಆಪುಚ್ಛಿ। ಮಾತಾ "ಯಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ಭೋಗಜಾತಂ, ಸಬ್ಬಂ ತಂ ತುಯ್ಹಂ ಸನ್ತಕಂ, ತ್ವಂ ಇಮಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ದಾಯಾದಿಕಾ ಪಟಿಪಜ್ಜ, ಇಮಂ ಸಬ್ಬಭೋಗಂ ಪರಿಭುಞ್ಜ, ಮಾ ಪಬ್ಬಜೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ "ನ ಮಯ್ಹಂ ಭೋಗೇಹಿ ಅತ್ಥೋ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೇವಾಹಂ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಮಾತರಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಮಹತಿಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಖೇಳಪಿಣ್ಡಂ ವಿಯ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯೇವ ಹುತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಘಟೇನ್ತೀ ವಾಯಮನ್ತೀ ಹೇತುಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಞಾಣಸ್ಸ ಪರಿಪಾಕಂ ಗತತ್ತಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** –

"ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಚರನ್ತಸ್ಸ, ವೇಸ್ಸಭುಸ್ಸ ಮಹೇಸಿನೋ।
ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಮುಗ್ಗಯ್ಹ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸದಾಸಹಂ॥

"ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ವೇಸ್ಸಭೂ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ವೀಥಿಯಾ ಸಣ್ಠಿತೋ ಸತ್ಥಾ, ಅಕಾ ಮೇ ಅನುಮೋದನಂ॥

"ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಂ ದತ್ವಾನ, ತಾವತಿಂಸಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ।
ಛತ್ತಿಂಸದೇವರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

"ಪಞ್ಞಾಸಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ।
ಮನಸಾ ಪತ್ಥಿತಂ ಸಬ್ಬಂ, ಪಟಿಲಚ್ಛಸಿ ಸಬ್ಬದಾ॥

"ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತ್ವಾನ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸಿ ಕಿಞ್ಚನಾ।
ಸಬ್ಬಾಸವೇ ಪರಿಞ್ಞಾಯ, ನಿಬ್ಬಾಯಿಸ್ಸಸಿನಾಸವಾ॥

"ಇದಂ ವತ್ವಾನ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ವೇಸ್ಸಭೂ ಲೋಕನಾಯಕೋ।
ನಭಂ ಅಬ್ಭುಗ್ಗಮೀ ವೀರೋ, ಹಂಸರಾಜಾವ ಅಮ್ಬರೇ॥

"ಸುದಿನ್ನಂ ಮೇ ದಾನವರಂ, ಸುಯಿಟ್ಠಾ ಯಾಗಸಮ್ಪದಾ।
ಕಟಚ್ಛುಭಿಕ್ಖಂ ದತ್ವಾನ, ಪತ್ತಾಹಂ ಅಚಲಂ ಪದಂ॥

"ಏಕತಿಂಸೇ ಇತೋ ಕಪ್ಪೇ, ಯಂ ದಾನಮದದಿಂ ತದಾ।
ದುಗ್ಗತಿಂ ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖಾದಾನಸ್ಸಿದಂ ಫಲಂ॥

"ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ...ಪೇ॰... ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ"ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವಿಹರನ್ತೀ ಅಪರಭಾಗೇ "ಸತ್ಥು ಪುರತೋ ಸೀಹನಾದಂ ನದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಬಾರಾಣಸಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಸಮ್ಬಹುಲಾಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಿತಾ ಸತ್ಥಾರಾ ಕತಪಟಿಸನ್ಥಾರಾ ಸತ್ಥು

ಓರಸಧೀತುಭಾವಾದಿವಿಭಾವನೇನ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಮಾತರಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಸಬ್ಬೋ ಞಾತಿಗಣೋ ಪರಿಜನೋ ಚ ಪಬ್ಬಜಿ। ಸಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪಿತರಾ ವುತ್ತಗಾಥಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೩೧೩“ಪೇತಾನಿ ಭೋತಿ ಪುತ್ತಾನಿ, ಖಾದಮಾನಾ ತುವಂ ಪುರೇ।
ತುವಂ ದಿವಾ ಚ ರತ್ತೋ ಚ, ಅತೀವ ಪರಿತಪ್ಪಸಿ॥

೩೧೪“ಸಾಜ್ಜ ಸಬ್ಬಾನಿ ಖಾದಿತ್ವಾ, ಸತಪುತ್ತಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ।
ವಾಸೇಟ್ಠಿ ಕೇನ ವಣ್ಣೇನ, ನ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿತಪ್ಪಸಿ॥

೩೧೫“ಬಹೂನಿ ಪುತ್ತಸತಾನಿ, ಞಾತಿಸಙ್ಘಸತಾನಿ ಚ।
ಖಾದಿತಾನಿ ಅತೀತಂಸೇ, ಮಮ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ॥

೩೧೬“ಸಾಹಂ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಞತ್ವಾ, ಜಾತಿಯಾ ಮರಣಸ್ಸ ಚ।
ನ ಸೋಚಾಮಿ ನ ರೋದಾಮಿ, ನ ಚಾಪಿ ಪರಿತಪ್ಪಯಿಂ॥

೩೧೭“ಅಬ್ಭುತಂ ವತ ವಾಸೇಟ್ಠಿ, ವಾಚಂ ಭಾಸಸಿ ಏದಿಸಿಂ।
ಕಸ್ಸ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮಮಞ್ಞಾಯ, ಗಿರಂ ಭಾಸಸಿ ಏದಿಸಿಂ॥

೩೧೮“ಏಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ನಗರಂ ಮಿಥಿಲಂ ಪತಿ।
ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಪ್ಪಹಾನಾಯ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ ಪಾಣಿನಂ॥

೩೧೯“ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮೇ ಅರಹತೋ, ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ನಿರೂಪಧಿಂ।
ತತ್ಥ ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಪುತ್ತಸೋಕಂ ಬ್ಯಪಾನುದಿಂ॥

೩೨೦“ಸೋ ಅಹಮ್ಪಿ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ನಗರಂ ಮಿಥಿಲಂ ಪತಿ।
ಅಪ್ಪೇವ ಮಂ ಸೋ ಭಗವಾ, ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಾ ಪಮೋಚಯೇ॥

೩೨೧“ಅದ್ದಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬುದ್ಧಂ, ವಿಪ್ಪಮುತ್ತಂ ನಿರೂಪಧಿಂ।
ಸ್ವಸ್ಸ ಧಮ್ಮಮದೇಸೇಸಿ, ಮುನಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಾರಗೂ॥

೩೨೨“ದುಕ್ಖಂ ದುಕ್ಖಸಮುಪ್ಪಾದಂ, ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚ ಅತಿಕ್ಕಮಂ।
ಅರಿಯಂ ಚಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಮಗ್ಗಂ, ದುಕ್ಖೂಪಸಮಗಾಮಿನಂ॥

೩೨೩“ತತ್ಥ ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮೋ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಸಮರೋಚಯಿ।
ಸುಜಾತೋ ತೀಹಿ ರತ್ತೀಹಿ, ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅಫಸ್ಸಯಿ॥

೩೨೪“ಏಹಿ ಸಾರಥಿ ಗಚ್ಛಾಹಿ, ರಥಂ ನಿಯ್ಯಾದಯಾಹಿಮಂ।
ಆರೋಗ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಂ ವಜ್ಜ, ಪಬ್ಬಜಿ ದಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ।
ಸುಜಾತೋ ತೀಹಿ ರತ್ತೀಹಿ, ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅಫಸ್ಸಯಿ॥

೩೧೫:ತತೋ ಚ ರಥಮಾದಾಯ, ಸಹಸ್ಸಞ್ಚಾಪಿ ಸಾರಥಿ।
ಆರೋಗ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಂವೋಚ, ‘ಪಬ್ಬಜಿ ದಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ।
ಸುಜಾತೋ ತೀಹಿ ರತ್ತೀಹಿ, ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅಫಸ್ಸಯಿ॥

೩೧೬:ಏತಞ್ಚಾಹಂ ಅಸ್ಸರಥಂ, ಸಹಸ್ಸಞ್ಚಾಪಿ ಸಾರಥಿ।
ತೇವಿಜ್ಜಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಸುತ್ವಾ, ಪುಣ್ಣಪತ್ತಂ ದದಾಮಿ ತೇ॥

೩೧೭:ತುಯ್ಹೇವ ಹೋತ್ವಸ್ಸರಥೋ, ಸಹಸ್ಸಞ್ಚಾಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ।
ಅಹಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ವರಪಞ್ಞಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ॥

೩೧೮:ಹತ್ಥೀ ಗವಸ್ಸಂ ಮಣಿಕುಣ್ಡಲಞ್ಚ, ಫೀತಞ್ಚಿಮಂ ಗಹವಿಭವಂ ಪಹಾಯ।
ಪಿತಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ತುಯ್ಹಂ, ಭುಞ್ಜ ಭೋಗಾನಿ ಸುನ್ದರೀ।
ತುವಂ ದಾಯಾದಿಕಾ ಕುಲೇ॥

೩೧೯:ಹತ್ಥೀ ಗವಸ್ಸಂ ಮಣಿಕುಣ್ಡಲಞ್ಚ, ರಮ್ಮಂ ಚಿಮಂ ಗಹವಿಭವಂ ಪಹಾಯ।
ಪಿತಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಮಯ್ಹಂ, ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಅಟ್ಟಿತೋ।
ಅಹಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ಭಾತುಸೋಕೇನ ಅಟ್ಟಿತಾ॥

೩೨೦:ಸೋ ತೇ ಇಜ್ಝತು ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ, ಯಂ ತ್ವಂ ಪತ್ಥೇಸಿ ಸುನ್ದರೀ।
ಉತ್ತಿಟ್ಠಪಿಣ್ಡೋ ಉಞ್ಛೋ ಚ, ಪಂಸುಕೂಲಞ್ಚ ಚೀವರಂ।
ಏತಾನಿ ಅಭಿಸಮ್ಭೋನ್ತೀ, ಪರಲೋಕೇ ಅನಾಸವಾ॥

೩೨೧:ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಮೇ ಅಯ್ಯೇ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು ವಿಸೋಧಿತಂ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಜಾನಾಮಿ, ಯತ್ಥ ಮೇ ವುಸಿತಂ ಪುರೇ॥

೩೨೨:ತುವಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಥೇರಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸೋಭನೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

೩೨೩:ಅನುಜಾನಾಹಿ ಮೇ ಅಯ್ಯೇ, ಇಚ್ಛೇ ಸಾವತ್ಥಿ ಗನ್ತವೇ।
ಸೀಹನಾದಂ ನದಿಸ್ಸಾಮಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ॥

೩೨೪:ಪಸ್ಸ ಸುನ್ದರಿ ಸತ್ಥಾರಂ, ಹೇಮವಣ್ಣಂ ಹರಿತ್ತಚಂ।
ಅದನ್ತಾನಂ ದಮೇತಾರಂ, ಸಮ್ಬುದ್ಧಮಕುತೋಭಯಂ॥

೩೨೫:ಪಸ್ಸ ಸುನ್ದರಿಮಾಯನ್ತಿಂ, ವಿಪ್ಪಮುತ್ತಂ ನಿರೂಪಧಿಂ।
ವೀತರಾಗಂ ವಿಸಂಯುತ್ತಂ, ಕತಕಿಚ್ಚಮನಾಸವಂ॥

೩೨೬:ಬಾರಾಣಸಿತೋ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ತವ ಸನ್ತಿಕಮಾಗತಾ।
ಸಾವಿಕಾ ತೇ ಮಹಾವೀರ, ಪಾದೇ ವನ್ದತಿ ಸುನ್ದರೀ॥

೩೩೭."ತುವಂ ಬುದ್ಧೋ ತುವಂ ಸತ್ಥಾ, ತುಯ್ಹಂ ಧೀತಾಮ್ಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ।
ಓರಸಾ ಮುಖತೋ ಜಾತಾ, ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ॥

೩೩೮."ತಸ್ಸಾ ತೇ ಸ್ವಾಗತಂ ಭದ್ದೇ, ತತೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ಏವಞ್ಹಿ ದನ್ತಾ ಆಯನ್ತಿ, ಸತ್ಥು ಪಾದಾನಿ ವನ್ದಿಕಾ।
ವೀತರಾಗಾ ವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚುದಾಹಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಪೇತಾನೀ**ತಿ ಮತಾನಿ। **ಭೋತೀ**ತಿ ತಂ ಆಲಪತಿ। **ಪುತ್ತಾನೀ**ತಿ ಲಿಙ್ಗವಿಪಲ್ಲಾಸೇನ ವುತ್ತಂ, ಪೇತೇ ಪುತ್ತೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏಕೋ ಏವ ಚ ತಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೋ ಮತೋ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಪನ "ಚಿರಕಾಲಂ ಅಯಂ ಸೋಕೇನ ಅಟ್ಟಾ ಹುತ್ವಾ ವಿಚರಿ, ಬಹೂ ಮಞ್ಞೇ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪುತ್ತಾ ಮತಾ"ತಿ ಏವಂಸಞ್ಞೀ ಹುತ್ವಾ ಬಹುವಚನೇನಾಹ। ತಥಾ ಚ "ಸಾಜ್ಜ ಸಬ್ಬಾನಿ ಖಾದಿತ್ವಾ ಸತಪುತ್ತಾನೀ"ತಿ। **ಖಾದಮಾನಾ**ತಿ ಲೋಕವೋಹಾರವಸೇನ ಖುಂಸನವಚನಮೇತಂ। ಲೋಕೇ ಹಿ ಯಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯಾ ಜಾತಜಾತಾ ಪುತ್ತಾ ಮರನ್ತಿ, ತಂ ಗರಹನ್ತಾ "ಪುತ್ತಖಾದಿನೀ"ತಿಆದಿಂ ವದನ್ತಿ। **ಅತೀವಾ**ತಿ ಅತಿವಿಯ ಭುಸಂ। **ಪರಿತಪ್ಪಸೀ**ತಿ ಸನ್ತಪ್ಪಸಿ, ಪುರೇತಿ ಯೋಜನಾ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಭೋತಿ ವಾಸೇಟ್ಠಿ, ಪುಬ್ಬೇ ತ್ವಂ ಮತಪುತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಸೋಚನ್ತೀ ಪರಿದೇವನ್ತೀ ಅತಿವಿಯ ಸೋಕಾಯ ಸಮಪ್ಪಿತಾ ಗಾಮನಿಗಮರಾಜಧಾನಿಯೋ ಆಹಿಣ್ಡಸಿ।

ಸಾಜ್ಜಾತಿ ಸಾ ಅಜ್ಜ, ಸಾ ತ್ವಂ ಏತರಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಸಜ್ಜಾ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ। **ಕೇನ ವಣ್ಣೇನಾ**ತಿ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ।

ಖಾದಿತಾನೀತಿ ಥೇರೀಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ವುತ್ತಪರಿಯಾಯೇನೇವ ವದತಿ। ಖಾದಿತಾನಿ ವಾ ಬ್ಯಗ್ಘದೀಪಿಬಿಳಾರಾದಿಜಾತಿಯೋ ಸನ್ಧಾಯೇವಮಾಹ। **ಅತೀತಂಸೇ**ತಿ ಅತೀತಕೋಟ್ಠಾಸೇ, ಅತಿಕ್ಕನ್ತಭವೇಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮಮ ತುಯ್ಹಞ್ಚಾ**ತಿ ಮಯಾ ಚ ತಯಾ ಚ।

ನಿಸ್ಸರಣಂ ಞತ್ವಾ ಜಾತಿಯಾ ಮರಣಸ್ಸ ಚಾತಿ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಾನಂ ನಿಸ್ಸರಣಭೂತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಮಗ್ಗಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ। **ನ ಚಾಪಿ ಪರಿತಪ್ಪಯಿ**ನ್ತಿ ನ ಚಾಪಿ ಉಪಾಯಾಸಾಸಿಂ, ಅಹಂ ಉಪಾಯಾಸಂ ನ ಆಪಜ್ಜಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಬ್ಭುತಂ ವತಾತಿ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ವತ। ತಞ್ಹಿ ಅಬ್ಭುತಂ ಪುಬ್ಬೇ ಅಭೂತಂ ಅಬ್ಭುತನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ಏದಿಸಿ**ನ್ತಿ ಏವರೂಪಿಂ, "ನ ಸೋಚಾಮಿ ನ ರೋದಾಮಿ, ನ ಚಾಪಿ ಪರಿತಪ್ಪಯಿ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಸೋಚನಾದೀನಂ ಅಭಾವದೀಪನಿಂ ವಾಚಂ। **ಕಸ್ಸ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮಮಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ಕೇವಲಂ ಯಥಾ ಏದಿಸೋ ಧಮ್ಮೋ ಲದ್ಧುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ತಸ್ಮಾ ಕಸ್ಸ ನಾಮ ಸತ್ಥುನೋ ಧಮ್ಮಮಞ್ಞಾಯ ಗಿರಂ ಭಾಸಸಿ ಏದಿಸನ್ತಿ ಸತ್ಥಾರಂ ಸಾಸನಞ್ಚ ಪುಚ್ಛತಿ।

ನಿರೂಪಧಿನ್ತಿ ನಿದ್ದುಕ್ಖಂ। **ವಿಞ್ಞಾತಸದ್ಧಮ್ಮಾ**ತಿ ಪಟಿವಿದ್ಧಅರಿಯಸಚ್ಚಧಮ್ಮಾ। **ಬ್ಯಪಾನುದಿ**ನ್ತಿ ನೀಹರಿಂ ಪಜಹಿಂ।

ವಿಪ್ಪಮುತ್ತನ್ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ವಿಮುತ್ತಂ, ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸೇಹಿ ಸಬ್ಬಭವೇಹಿ ಚ ವಿಸಂಯುತ್ತಂ। **ಸ್ವಸ್ಸಾ**ತಿ ಸೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ।

ತತ್ಥಾತಿ ತಸ್ಸಂ ಚತುಸಚ್ಚಧಮ್ಮದೇಸನಾಯಂ।

ರಥಂ ನಿಯ್ಯಾದಯಾಹಿಮನ್ತಿ ಇಮಂ ರಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ನಿಯ್ಯಾದೇಹಿ।

ಸಹಸ್ಸಞ್ಚಾಪೀತಿ ಮಗ್ಗಪರಿಬ್ಬಯತ್ಥಂ ನೀತಂ ಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸಞ್ಚಾಪಿ ಆದಾಯ ನಿಯ್ಯಾದೇಹೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಅಸ್ಸರಥನ್ತಿ ಅಸ್ಸಯುತ್ತರಥಂ। **ಪುಣ್ಣಪತ್ತನ್ತಿ** ತುಟ್ಠಿದಾನಂ।

ಏವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ತುಟ್ಠಿದಾನೇ ದಿಯ್ಯಮಾನೇ ತಂ ಅಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ತೋ ಸಾರಥಿ "ತುಯ್ಹೇವ ಹೋತೂ"ತಿ ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಮೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತೇ ಪನ ಸಾರಥಿಮ್ಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಸುನ್ದರಿಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಘರಾವಾಸೇ ನಿಯೋಜೇನ್ತೀ **"ಹತ್ಥೀ ಗವಸ್ಸ"**ನ್ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಹತ್ಥೀತಿ** ಹತ್ಥಿನೋ। **ಗವಸ್ಸನ್ತಿ** ಗಾವೋ ಚ ಅಸ್ಸಾ ಚ। **ಮಣಿಕುಣ್ಡಲಞ್ಚಾತಿ** ಮಣಿ ಚ ಕುಣ್ಡಲಾನಿ ಚ। **ಫೀತಞ್ಚಿಮಂ ಗಹವಿಭವಂ ಪಹಾಯಾತಿ** ಇಮಂ ಹತ್ಥಿಆದಿಪ್ಪಭೇದಂ ಯಥಾವುತ್ತಂ ಅವುತ್ತಞ್ಚ ಖೇತ್ತವತ್ಥುಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣಾದಿಭೇದಂ ಫೀತಂ ಪಹೂತಞ್ಚ ಗಹವಿಭವಂ ಗೇಹೂಪಕರಣಂ ಅಞ್ಞಞ್ಚ ದಾಸಿದಾಸಾದಿಕಂ ಸಬ್ಬಂ ಪಹಾಯ ತವ ಪಿತಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ। **ಭುಞ್ಜ ಭೋಗಾನಿ ಸುನ್ದರೀತಿ** ಸುನ್ದರಿ, ತ್ವಂ ಇಮೇ ಭೋಗೇ ಭುಞ್ಜಸ್ಸು। **ತುವಂ ದಾಯಾದಿಕಾ ಕುಲೇತಿ** ತುವಞ್ಹಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕುಲೇ ದಾಯಜ್ಜಾರಹಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸುನ್ದರೀ ಅತ್ತನೋ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಜ್ಝಾಸಯಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ **"ಹತ್ಥೀಗವಸ್ಸ"**ನ್ತಿಆದಿಮಾಹ।

ಅಥ ನಂ ಮಾತಾ ನೇಕ್ಖಮ್ಮೇಯೇವ ನಿಯೋಜೇನ್ತೀ **"ಸೋ ತೇ ಇಜ್ಝತೂ"**ತಿಆದಿನಾ ದಿಯಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಯಂ ತ್ವಂ ಪತ್ಥೇಸಿ ಸುನ್ದರೀತಿ** ಸುನ್ದರಿ ತ್ವಂ ಇದಾನಿ ಯಂ ಪತ್ಥೇಸಿ ಆಕಙ್ಖಸಿ। ಸೋ ತವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ **ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ** ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಛನ್ದೋ **ಇಜ್ಝತು** ಅನನ್ತರಾಯೇನ ಸಿಜ್ಝತು। **ಉತ್ತಿಟ್ಠಪಿಣ್ಡೋತಿ** ಘರೇ ಘರೇ ಪತಿಟ್ಠಿತ್ವಾ ಲದ್ಧಬ್ಬಭಿಕ್ಖಾಪಿಣ್ಡೋ। **ಉಞ್ಛೋತಿ** ತದತ್ಥಂ ಘರಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಆಹಿಣ್ಡನಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಠಾನಞ್ಚ। **ಏತಾನೀತಿ** ಉತ್ತಿಟ್ಠಪಿಣ್ಡಾದೀನಿ। **ಅಭಿಸಮ್ಭೋನ್ತೀತಿ** ಅನಿಬ್ಬಿನ್ನರೂಪಾ ಜಙ್ಘಬಲಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅಭಿಸಮ್ಭವನ್ತೀ, ಸಾಧೇನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಥ ಸುನ್ದರೀ "ಸಾಧು, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಮಾತುಯಾ ಪಟಿಸ್ಸುಣಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯೇವ ಸಮಾನಾ ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ "ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಆರೋಚೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಅಗಮಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **"ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಮೇ, ಅಯ್ಯೇ"**ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಮೇತಿ** ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಸಮಾನಾಯ ಮಯಾ। **ಅಯ್ಯೇತಿ** ಅತ್ತನೋ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಆಲಪತಿ।

ತುವಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಥೇರಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸೋಭನೇತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೇ ವುದ್ಧತರಭಾವೇನ ಥಿರಗುಣಯೋಗೇನ ಚ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಿ ಸೋಭನೇಹಿ ಸೀಲಾದೀಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತತ್ತಾ ಸೋಭನೇ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇ, ಅಯ್ಯೇ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಾ ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಇಚ್ಛೇತಿ ಇಚ್ಛಾಮಿ। **ಸಾವತ್ಥಿ ಗನ್ತವೇತಿ** ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತುಂ। **ಸೀಹನಾದಂ ನದಿಸ್ಸಾಮೀತಿ** ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಮೇವ ಸನ್ಧಾಯಾಹ।

ಅಥ ಸುನ್ದರೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸತ್ಥಾರಂ ಧಮ್ಮಾಸನೇ ನಿಸಿನ್ನಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಳಾರಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪಟಿಸಂವೇದಯಮಾನಾ ಅತ್ತಾನಮೇವ ಆಲಪನ್ತೀ ಆಹ **"ಪಸ್ಸ ಸುನ್ದರೀ"**ತಿ। **ಹೇಮವಣ್ಣನ್ತಿ** ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ। **ಹರಿತ್ತಚನ್ತಿ** ಕಞ್ಚನಸನ್ನಿಭತ್ತಚಂ। ಏತ್ಥ ಚ ಭಗವಾ ಪೀತವಣ್ಣೇನ "ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಅಥ ಖೋ ಸಮ್ಮದೇವ ಘಂಸಿತ್ವಾ ಜಾತಿಹಿಙ್ಗುಲಕೇನ ಅನುಲಿಮ್ಪಿತ್ವಾ ಸುಪರಿಮಜ್ಜಿತಕಞ್ಚನಾದಾಸಸನ್ನಿಭೋತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಹೇಮವಣ್ಣ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ "ಹರಿತ್ತಚ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಪಸ್ಸ ಸುನ್ದರಿಮಾಯನ್ತಿನ್ತಿ ತಂ ಸುನ್ದರಿನಾಮಿಕಂ ಮಂ ಭಗವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ ಪಸ್ಸ। **"ವಿಪ್ಪಮುತ್ತ"**ನ್ತಿಆದಿನಾ ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀ ಪೀತಿವಿಪ್ಫಾರವಸೇನ ವದತಿ।

ಕುತೋ ಪನ ಆಗತಾ, ಕತ್ಥ ಚ ಆಗತಾ, ಕೀದಿಸಾ ಚಾಯಂ ಸುನ್ದರೀತಿ ಆಸಙ್ಕನ್ತಾನಂ ಆಸಙ್ಕಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ "ಬಾರಾಣಸಿತೋ"ತಿ ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ ತತ್ಥ "ಸಾವಿಕಾ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತಮತ್ಥಂ ಪಾಕಟತರಂ ಕಾತುಂ **"ತುವಂ ಬುದ್ಧೋ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಇಮಸ್ಮಿಂ ಸದೇವಕೇ ಲೋಕೇ ತುವಮೇವೇಕೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧೋ, ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಸಮ್ಪರಾಯಿಕಪರಮತ್ಥೇಹಿ ಯಥಾರಹಂ ಅನುಸಾಸನತೋ ತುವಂ ಮೇ **ಸತ್ಥಾ,** ಅಹಞ್ಚ ಖೀಣಾಸವಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ಭಗವಾ ತುಯ್ಹಂ ಉರೇ ವಾಯಾಮ ಜನಿತಾಭಿಜಾತಿತಾಯ **ಓರಸಾ,** ಮುಖತೋ ಪವತ್ತಧಮ್ಮಘೋಸೇನ ಸಾಸನಸ್ಸ ಚ ಮುಖಭೂತೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಜಾತತ್ತಾ **ಮುಖತೋ ಜಾತಾ,** ನಿಟ್ಠಿತಪರಿಞ್ಞಾತಾದಿಕರಣೀಯತಾಯ **ಕತಕಿಚ್ಚಾ,** ಸಬ್ಬಸೋ ಆಸವಾನಂ ಖೇಪಿತತ್ತಾ **ಅನಾಸವಾ**ತಿ।

ಅಥಸ್ಸಾ ಸತ್ಥಾ ಆಗಮನಂ ಅಭಿನನ್ದನ್ತೋ **"ತಸ್ಸಾ ತೇ ಸ್ವಾಗತ"**ನ್ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಾ ತ್ವಂ ಮಯಾ ಅಧಿಗತಂ ಧಮ್ಮಂ ಯಾಥಾವತೋ ಅಧಿಗಚ್ಛಿ। ತಸ್ಸಾ ತೇ, **ಭದ್ದೇ** ಸುನ್ದರಿ, ಇಧ ಮಮ ಸನ್ತಿಕೇ ಆಗತಂ ಆಗಮನಂ ಸುಆಗತಂ। ತತೋ ಏವ ತಂ **ಅದುರಾಗತಂ** ನ ದುರಾಗತಂ ಹೋತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಯಸ್ಮಾ **ಏವಞ್ಚ ದನ್ತಾ ಆಯನ್ತೀ**ತಿ, ಯಥಾ ತ್ವಂ ಸುನ್ದರಿ, ಏವಞ್ಚ ಉತ್ತಮೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗದಮಥೇನ ದನ್ತಾ ತತೋ ಏವ ಸಬ್ಬಧಿ **ವೀತರಾಗಾ,** ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನತ್ತಾ **ವಿಸಂಯುತ್ತಾ** ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ ಸತ್ಥು ಪಾದಾನಂ ವನ್ದಿಕಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸಾ ತೇ ಸ್ವಾಗತಂ ಅದುರಾಗತನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಸುನ್ದರೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಸುಭಾಕಮ್ಮಾರಧೀತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ದಹರಾಹನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸುಭಾಯ ಕಮ್ಮಾರಧೀತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಮ್ಭಾವಿತಕುಸಲಮೂಲಾ ಉಪಚಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ಹುತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಸುವಣ್ಣಕಾರಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಸೋಭಾಯ **ಸುಭಾ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಸತ್ಥು ರಾಜಗಹಪ್ಪವೇಸನೇ ಸತ್ಥರಿ ಸಞ್ಜಾತಪ್ಪಸಾದಾ ಏಕದಿವಸಂ ಭಗವನ್ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಇನ್ದ್ರಿಯಪರಿಪಾಕಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಜ್ಝಾಸಯಾನುರೂಪಂ ಚತುಸಚ್ಚಗಬ್ಭಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸಾ ತಾವದೇವ ಸಹಸ್ಸನಯಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಘರಾವಾಸೇ ದೋಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸೀಲೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ಉಪರಿಮಗ್ಗತ್ಥಾಯ ಭಾವನಮನುಯುಞ್ಜಿ। ತಂ ಞಾತಕಾ ಕಾಲೇನ ಕಾಲಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಕಾಮೇಹಿ ನಿಮನ್ತೇನ್ತಾ ಪಹೂತಧನಂ ವಿಭವಜಾತಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪಲೋಭೇನ್ತಿ। ಸಾ ಏಕದಿವಸಂ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗತಾನಂ ಘರಾವಾಸೇಸು ಕಾಮೇಸು ಚ ಆದೀನವಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ "ದಹರಾಹ"ನ್ತಿಆದೀಹಿ ಚತುವೀಸತಿಯಾ ಗಾಥಾಹಿ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇತ್ವಾ ತೇ ನಿರಾಸೇ ಕತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಪರಿಯೋದಪೇನ್ತೀ ಭಾವನಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಾಪೇತ್ವಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ -

೩೩೯."ದಹರಾಹಂ ಸುದ್ಧವಸನಾ, ಯಂ ಪುರೇ ಧಮ್ಮಮಸ್ಸುಣಿಂ।
ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ, ಸಚ್ಚಾಭಿಸಮಯೋ ಅಹು॥

೩೪೦."ತತೋಹಂ ಸಬ್ಬಕಾಮೇಸು, ಭುಸಂ ಅರತಿಮಜ್ಝಗಂ।
ಸಕ್ಕಾಯಸ್ಮಿಂ ಭಯಂ ದಿಸ್ವಾ, ನೇಕ್ಖಮ್ಮಮೇವ ಪೀಹಯೇ॥

೩೪೧."ಹಿತ್ವಾನಹಂ ಞಾತಿಗಣಂ, ದಾಸಕಮ್ಮಕರಾನಿ ಚ।
ಗಾಮಖೇತ್ತಾನಿ ಫೀತಾನಿ, ರಮಣೀಯೇ ಪಮೋದಿತೇ॥

೩೪೨."ಪಹಾಯಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಸಾಪತೇಯ್ಯಮನಪ್ಪಕಂ।

ಏವಂ ಸದ್ಧಾಯ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ, ಸದ್ಧಮ್ಮೇ ಸುಪ್ಪವೇದಿತೇ॥

೩೪೩"ನೇತಂ ಅಸ್ಸ ಪತಿರೂಪಂ, ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಞ್ಹಿ ಪತ್ಥಯೇ।
ಯೋ ಜಾತರೂಪಂ ರಜತಂ, ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪುನರಾಗಮೇ॥

೩೪೪"ರಜತಂ ಜಾತರೂಪಂ ವಾ, ನ ಬೋಧಾಯ ನ ಸನ್ತಿಯಾ।
ನೇತಂ ಸಮಣಸಾರುಪ್ಪಂ, ನ ಏತಂ ಅರಿಯದ್ಧನಂ॥

೩೪೫"ಲೋಭನಂ ಮದನಞ್ಚೇತಂ, ಮೋಹನಂ ರಜವಡ್ಢನಂ।
ಸಾಸಙ್ಕಂ ಬಹುಆಯಾಸಂ, ನತ್ಥಿ ಚೇತ್ಥ ಧುವಂ ಠಿತಿ॥

೩೪೬"ಏತ್ಥ ರತ್ತಾ ಪಮತ್ತಾ ಚ, ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಮನಾ ನರಾ।
ಅಞ್ಞಮಞ್ಞೇನ ಬ್ಯಾರುದ್ಧಾ, ಪುಥೂ ಕುಬ್ಬನ್ತಿ ಮೇಧಗಂ॥

೩೪೭"ವಧೋ ಬನ್ಧೋ ಪರಿಕ್ಲೇಸೋ, ಜಾನಿ ಸೋಕಪರಿದ್ದವೋ।
ಕಾಮೇಸು ಅಧಿಪನ್ನಾನಂ, ದಿಸ್ಸತೇ ಬ್ಯಸನಂ ಬಹುಂ॥

೩೪೮"ತಂ ಮಂ ಞಾತೀ ಅಮಿತ್ತಾವ, ಕಿಂ ವೋ ಕಾಮೇಸು ಯುಞ್ಜಥ।
ಜಾನಾಥ ಮಂ ಪಬ್ಬಜಿತಂ, ಕಾಮೇಸು ಭಯದಸ್ಸಿನಿಂ॥

೩೪೯"ನ ಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣೇನ, ಪರಿಕ್ಖೀಯನ್ತಿ ಆಸವಾ।
ಅಮಿತ್ತಾ ವಧಕಾ ಕಾಮಾ, ಸಪತ್ತಾ ಸಲ್ಲಬನ್ಧನಾ॥

೩೫೦"ತಂ ಮಂ ಞಾತೀ ಅಮಿತ್ತಾವ, ಕಿಂ ವೋ ಕಾಮೇಸು ಯುಞ್ಜಥ।
ಜಾನಾಥ ಮಂ ಪಬ್ಬಜಿತಂ, ಮುಣ್ಡಂ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಂ॥

೩೫೧"ಉತ್ತಿಟ್ಠಪಿಣ್ಡೋ ಉಞ್ಛೋ ಚ, ಪಂಸುಕೂಲಞ್ಚ ಚೀವರಂ।
ಏತಂ ಖೋ ಮಮ ಸಾರುಪ್ಪಂ, ಅನಗಾರೂಪನಿಸ್ಸಯೋ॥

೩೫೨"ವನ್ತಾ ಮಹೇಸೀಹಿ ಕಾಮಾ, ಯೇ ದಿಬ್ಬಾ ಯೇ ಚ ಮಾನುಸಾ।
ಖೇಮಟ್ಠಾನೇ ವಿಮುತ್ತಾ ತೇ, ಪತ್ತಾ ತೇ ಅಚಲಂ ಸುಖಂ॥

೩೫೩"ಮಾಹಂ ಕಾಮೇಹಿ ಸಂಗಚ್ಛಿಂ, ಯೇಸು ತಾಣಂ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಅಮಿತ್ತಾ ವಧಕಾ ಕಾಮಾ, ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧೂಪಮಾ ದುಖಾ॥

೩೫೪"ಪರಿಪನ್ಥೋ ಏಸ ಭಯೋ, ಸವಿಘಾತೋ ಸಕಣ್ಟಕೋ।
ಗೇಧೋ ಸುವಿಸಮೋ ಚೇಸೋ, ಮಹನ್ತೋ ಮೋಹನಾಮುಖೋ॥

೩೫೫"ಉಪಸಗ್ಗೋ ಭೀಮರೂಪೋ, ಕಾಮಾ ಸಪ್ಪಸಿರೂಪಮಾ।
ಯೇ ಬಾಲಾ ಅಭಿನನ್ದನ್ತಿ, ಅನ್ಧಭೂತಾ ಪುಥುಜ್ಜನಾ॥

೩೫೬“ಕಾಮಪಙ್ಕೇನ ಸತ್ತಾ ಹಿ, ಬಹೂ ಲೋಕೇ ಅವಿದ್ದಸೂ।
ಪರಿಯನ್ತಂ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ಜಾತಿಯಾ ಮರಣಸ್ಸ ಚ॥

೩೫೭“ದುಗ್ಗತಿಗಮನಂ ಮಗ್ಗಂ, ಮನುಸ್ಸಾ ಕಾಮಹೇತುಕಂ।
ಬಹುಂ ವೇ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅತ್ತನೋ ರೋಗಮಾವಹಂ॥

೩೫೮“ಏವಂ ಅಮಿತ್ತಜನನಾ, ತಾಪನಾ ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಾ।
ಲೋಕಾಮಿಸಾ ಬನ್ಧನೀಯಾ, ಕಾಮಾ ಮರಣಬನ್ಧನಾ॥

೩೫೯“ಉಮ್ಮಾದನಾ ಉಲ್ಲಪನಾ, ಕಾಮಾ ಚಿತ್ತಪ್ಪಮಾಥಿನೋ।
ಸತ್ತಾನಂ ಸಂಕಿಲೇಸಾಯ, ಖಿಪ್ಪಂ ಮಾರೇನ ಓಡ್ಡಿತಂ॥

೩೬೦“ಅನನ್ತಾದೀನವಾ ಕಾಮಾ, ಬಹುದುಕ್ಖಾ ಮಹಾವಿಸಾ।
ಅಪ್ಪಸ್ಸಾದಾ ರಣಕರಾ, ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖವಿಸೋಸನಾ॥

೩೬೧“ಸಾಹಂ ಏತಾದಿಸಂ ಕತ್ವಾ, ಬ್ಯಸನಂ ಕಾಮಹೇತುಕಂ।
ನ ತಂ ಪಚ್ಚಾಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ನಿಬ್ಬಾನಾಭಿರತಾ ಸದಾ॥

೩೬೨“ರಣಂ ತರಿತ್ವಾ ಕಾಮಾನಂ, ಸೀತಿಭಾವಾಭಿಕಙ್ಖಿನೀ।
ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ವಿಹಸ್ಸಾಮಿ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೇ॥

೩೬೩“ಅಸೋಕಂ ವಿರಜಂ ಖೇಮಂ, ಅರಿಯಟ್ಠಙ್ಗಿಕಂ ಉಜುಂ।
ತಂ ಮಗ್ಗಂ ಅನುಗಚ್ಛಾಮಿ, ಯೇನ ತಿಣ್ಣಾ ಮಹೇಸಿನೋ॥

೩೬೪“ಇಮಂ ಪಸ್ಸಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಂ, ಸುಭಂ ಕಮ್ಮಾರಧೀತರಂ।
ಅನೇಜಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ, ರುಕ್ಖಮೂಲಮ್ಹಿ ಝಾಯತಿ॥

೩೬೫“ಅಜ್ಜಟ್ಠಮೀ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ಸದ್ಧಾ ಸದ್ಧಮ್ಮಸೋಭನಾ।
ವಿನೀತುಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಯ, ತೇವಿಜ್ಜಾ ಮಚ್ಚುಹಾಯಿನೀ॥

೩೬೬“ಸಾಯಂ ಭುಜಿಸ್ಸಾ ಅಣಣಾ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಭಾವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾ।
ಸಬ್ಬಯೋಗವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ॥

೩೬೭“ತಂ ಸಕ್ಕೋ ದೇವಸಙ್ಘೇನ, ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ ಇದ್ಧಿಯಾ।
ನಮಸ್ಸತಿ ಭೂತಪತಿ, ಸುಭಂ ಕಮ್ಮಾರಧೀತರ”ನ್ತಿ॥ - ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ದಹರಾಹಂ ಸುದ್ಧವಸನಾ, ಯಂ ಪುರೇ ಧಮ್ಮಮಸ್ಸುಣಿ**ನ್ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಅಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ದಹರಾ ತರುಣೀ ಏವ ಸುದ್ಧವಸನಾ ಸುದ್ಧವತ್ಥನಿವತ್ಥಾ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತಾ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಅಸ್ಸೋಸಿಂ। **ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ, ಸಚ್ಚಾಭಿಸಮಯೋ ಅಹೂ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಚ ತಸ್ಸಾ ಮೇ ಮಯ್ಹಂ ಯಥಾಸುತಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾಯ ಉಪಟ್ಠಿತಸ್ಸತಿಯಾ ಸೀಲಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ

ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜನ್ತಿಯಾವ ಚತುನ್ನಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಂ ಅಭಿಸಮಯೋ “ಇದಂ ದುಕ್ಖ”ನ್ತಿಆದಿನಾ (ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೧.೩೨) ಪಟಿವೇಧೋ ಅಹೋಸಿ।

ತತೋಹಂ ಸಬ್ಬಕಾಮೇಸು, ಭುಸಂ ಅರತಿಮಜ್ಝಗನ್ತಿ ತತೋ ತೇನ ಕಾರಣೇನ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಸುತತ್ತಾ ಸಚ್ಚಾನಞ್ಚ ಅಭಿಸಮಿತತ್ತಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು ದಿಬ್ಬೇಸು ಚಾತಿ ಸಬ್ಬೇಸುಪಿ ಕಾಮೇಸು ಭುಸಂ ಅತಿವಿಯ ಅರತಿಂ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿಂ ಅಧಿಗಚ್ಛಿಂ। **ಸಕ್ಕಾಯಸ್ಮಿಂ** ಉಪಾದಾನಕ್ಖನ್ಧಪಞ್ಚಕೇ, **ಭಯಂ** ಸಪ್ಪಟಿಭಯಭಾವಂ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ದಿಸ್ವಾ, **ನೇಕ್ಖಮ್ಮಮೇವ** ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ನಿಬ್ಬಾನಮೇವ, **ಪೀಹಯೇ** ಪಿಹಯಾಮಿ ಪತ್ಥಯಾಮಿ।

ದಾಸಕಮ್ಮಕರಾನಿ ಚಾತಿ ದಾಸೇ ಚ ಕಮ್ಮಕಾರೇ ಚ, ಲಿಙ್ಗವಿಪಲ್ಲಾಸೇನ ಹೇತಂ ವುತ್ತಂ। **ಗಾಮಖೇತ್ತಾನೀತಿ** ಗಾಮೇ ಚ ಪುಬ್ಬಣ್ಣಾಪರಣ್ಣವಿರುಹನಕ್ಖೇತ್ತಾನಿ ಚ, ಗಾಮಪರಿಯಾಪನ್ನಾನಿ ವಾ ಖೇತ್ತಾನಿ। **ಫೀತಾನೀತಿ** ಸಮಿದ್ಧಾನಿ। **ರಮಣೀಯೇತಿ** ಮನುಞ್ಞೇ। **ಪಮೋದಿತೇತಿ** ಪಮುದಿತೇ, ಭೋಗಕ್ಖನ್ಧೇ ಹಿತ್ವಾತಿ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। **ಸಾಪತೇಯ್ಯನ್ತಿ** ಸನ್ತಕಂ ಧನಂ, ಮಣಿಕನಕರಜತಾದಿಪರಿಗ್ಗಹವತ್ಥುಂ। **ಅನಪ್ಪಕನ್ತಿ** ಮಹನ್ತಂ, ಪಹಾಯಾತಿ ಯೋಜನಾ। **ಏವಂ ಸದ್ಧಾಯ ನಿಕ್ಖಮ್ಮಾತಿ** “ಹಿತ್ವಾನಹಂ ಞಾತಿಗಣ”ನ್ತಿಆದಿನಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ ಮಹನ್ತಂ ಞಾತಿಪರಿವಟ್ಟಂ ಮಹನ್ತಞ್ಚ ಭೋಗಕ್ಖನ್ಧಂ ಪಹಾಯ ಕಮ್ಮಕಮ್ಮಫಲಾನಿ ರತನತ್ತಯಞ್ಚಾತಿ ಸದ್ಧೇಯ್ಯವತ್ಥುಂ ಸದ್ಧಾಯ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ಘರತೋ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ, **ಸದ್ಧಮ್ಮೇ ಸುಪ್ಪವೇದಿತೇ** ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ಸುಟ್ಠು ಪವೇದಿತೇ ಅರಿಯವಿನಯೇ ಅಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾ।

ಏವಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಪನ **ನೇತಂ ಅಸ್ಸ ಪತಿರೂಪಂ,** ಯದಿದಂ ಛಡ್ಡಿತಾನಂ ಕಾಮಾನಂ ಪಚ್ಚಾಗಮನಂ। **ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಂ ಪತ್ಥಯೇತಿ** ಅಹಂ ಅಕಿಞ್ಚನಭಾವಂ ಅಪರಿಗ್ಗಹಭಾವಮೇವ ಪತ್ಥಯಾಮಿ। **ಯೋ ಜಾತರೂಪರಜತಂ, ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪುನರಾಗಮೇತಿ** ಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸುವಣ್ಣಂ ರಜತಂ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಧನಜಾತಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪುನ ತಂ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಸೋ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಅನ್ತರೇ ಕಥಂ ಸೀಸಂ ಉಕ್ಖಿಪೇಯ್ಯ?

ಯಸ್ಮಾ **ರಜತಂ ಜಾತರೂಪಂ ವಾ, ನ ಬೋಧಾಯ ನ ಸನ್ತಿಯಾ** ನ ಮಗ್ಗಞಾಣಾಯ ನ ನಿಬ್ಬಾನಾಯ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನೇತಂ ಸಮಣಸಾರುಪ್ಪನ್ತಿ** ಏತಂ ಜಾತರೂಪರಜತಾದಿಪರಿಗ್ಗಹವತ್ಥು, ತಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹನಂ ಸಮಣಾನಂ ಸಾರುಪ್ಪಂ ನ ಹೋತಿ। ತಥಾ ಹಿ ವುತ್ತಂ “ನ ಕಪ್ಪತಿ ಸಮಣಾನಂ ಸಕ್ಯಪುತ್ತಿಯಾನಂ ಜಾತರೂಪರಜತ”ನ್ತಿಆದಿ (ಚೂಳವ॰ ೪೪೬)। **ನ ಏತಂ ಅರಿಯದ್ಧನನ್ತಿ** ಏತಂ ಯಥಾವುತ್ತಪರಿಗ್ಗಹವತ್ಥು ಸದ್ಧಾದಿಧನಂ ವಿಯ ಅರಿಯಧಮ್ಮಮಯಮ್ಪಿ ಧನಂ ನ ಹೋತಿ, ನ ಅರಿಯಭಾವಾವಹತೋ। ತೇನಾಹ “ಲೋಭನ”ನ್ತಿಆದಿ।

ತತ್ಥ **ಲೋಭನನ್ತಿ** ಲೋಭುಪ್ಪಾದನಂ। **ಮದನನ್ತಿ** ಮದಾವಹಂ। **ಮೋಹನನ್ತಿ** ಸಮ್ಮೋಹಜನನಂ। **ರಜವಡ್ಢನನ್ತಿ** ರಾಗರಜಾದಿಸಂವಡ್ಢನಂ। ಯೇನ ಪರಿಗ್ಗಹಿತಂ, ತಸ್ಸ ಆಸಙ್ಕಾವಹತ್ತಾ ಸಹ ಆಸಙ್ಕಾಯ ವತ್ತತೀತಿ **ಸಾಸಙ್ಕಂ,** ಯೇನ ಪರಿಗ್ಗಹಿತಂ, ತಸ್ಸ ಯತೋ ಕುತೋ ಆಸಙ್ಕಾವಹನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಬಹುಆಯಾಸನ್ತಿ** ಸಜ್ಜನರಕ್ಖಣಾದಿವಸೇನ ಬಹುಪರಿಸ್ಸಮಂ। **ನತ್ಥಿ ಚೇತ್ಥ ಧುವಂ ಠಿತೀತಿ** ಏತಸ್ಮಿಂ ಧನೇ ಧುವಭಾವೋ ಚ ಠಿತಿಭಾವೋ ಚ ನತ್ಥಿ, ಚಞ್ಚಲಮನವಟ್ಠಿತಮೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏತ್ಥ ರತ್ತಾ ಪಮತ್ತಾ ಚಾತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ಧನೇ ರತ್ತಾ ಸಞ್ಜಾತರಾಗಾ ದಸಕುಸಲಧಮ್ಮೇಸು ಸತಿಯಾ ವಿಪ್ಪವಾಸೇನ ಪಮತ್ತಾ। **ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಮನಾ** ಲೋಭಾದಿಸಂಕಿಲೇಸೇನ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಚಿತ್ತಾವ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ। ತತೋ ಚ **ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಮ್ಹಿ ಬ್ಯಾರುದ್ಧಾ, ಪುಥೂ ಕುಬ್ಬನ್ತಿ ಮೇಧಗಂ** ಅನ್ತಮಸೋ ಮಾತಾಪಿ ಪುತ್ತೇನ, ಪುತ್ತೋಪಿ ಮಾತರಾತಿ ಏವಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಟಿರುದ್ಧಾ ಹುತ್ವಾ ಪುಥೂ ಸತ್ತಾ ಮೇಧಗಂ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತಿ। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ - “ಪುನ ಚಪರಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಮಹೇತು ಕಾಮನಿದಾನಂ ಕಾಮಾಧಿಕರಣಂ…ಪೇ॰… ಮಾತಾಪಿ ಪುತ್ತೇನ ವಿವದತಿ ಪುತ್ತೋಪಿ ಮಾತರಾ ವಿವದತೀ”ತಿಆದಿ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೬೮, ೧೭೮)।

ವಧೋತಿ ಮರಣಂ। **ಬನ್ಧೋ**ತಿ ಅದ್ದುಬನ್ಧನಾದಿಬನ್ಧನಂ। **ಪರಿಕ್ಲೇಸೋ**ತಿ ಹತ್ಥಚ್ಛೇದಾದಿಪರಿಕಿಲೇಸಾಪತ್ತಿ। **ಜಾನೀ**ತಿ ಧನಜಾನಿ ಚೇವ ಪರಿವಾರಜಾನಿ ಚ। **ಸೋಕಪರಿದ್ದವೋ**ತಿ ಸೋಕೋ ಚ ಪರಿದೇವೋ ಚ। **ಅಧಿಪನ್ನಾ**ನನ್ತಿ ಅಜ್ಝೋಸಿತಾನಂ। **ದಿಸ್ಸತೇ ಬ್ಯಸನಂ ಬಹು**ನ್ತಿ ಯಥಾವುತ್ತವಧಬನ್ಧನಾದಿಭೇದಂ ಅವುತ್ತಞ್ಚ ದೋಮನಸ್ಸುಪಾಯಾಸಾದಿಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಂ ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಞ್ಚ ಬಹುಂ ಬಹುವಿಧಂ ಬ್ಯಸನಂ ಅನತ್ಥೋ ಕಾಮೇಸು ದಿಸ್ಸತೇವ।

ತಂ ಮಂ ಞಾತೀ ಅಮಿತ್ತಾವ, ಕಿಂ ವೋ ಕಾಮೇಸು ಯುಞ್ಜಥಾತಿ ತಾದಿಸಂ ಮಂ ಯಥಾ ಕಾಮೇಸು ವಿರತ್ತಂ ತುಮ್ಹೇ ಞಾತೀ ಞಾತಕಾ ಸಮಾನಾ ಅನತ್ಥಕಾಮಾ ಅಮಿತ್ತಾ ವಿಯ ಕಿಂ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಕಾಮೇಸು ಯುಞ್ಜಥ ನಿಯೋಜೇಥ। **ಜಾನಾಥ ಮಂ ಪಬ್ಬಜಿತಂ, ಕಾಮೇಸು ಭಯದಸ್ಸಿ**ನಿನ್ತಿ ಕಾಮೇ ಭಯತೋ ಪಸ್ಸನ್ತಿಂ ಪಬ್ಬಜಿತಂ ಮಂ ಆಜಾನಾಥ, ಕಿಂ ಏತ್ತಕಂ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಅನಞ್ಞಾತನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ನ ಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣೇನ, ಪರಿಕ್ಖೀಯನ್ತಿ ಆಸವಾತಿ ಕಾಮಾಸವಾದಯೋ ಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣೇನ ನ ಕದಾಚಿ ಪರಿಕ್ಖಯಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಥ ಖೋ ತೇಹಿ ಏವ ಪರಿವಡ್ಢನ್ತೇವ। ತೇನಾಹ - “**ಅಮಿತ್ತಾ ವಧಕಾ ಕಾಮಾ, ಸಪತ್ತಾ ಸಲ್ಲಬನ್ಧನಾ**”ತಿ। ಕಾಮಾ ಹಿ ಅಹಿತಾವಹತ್ತಾ ಮೇತ್ತಿಯಾ ಅಭಾವೇನ **ಅಮಿತ್ತಾ,** ಮರಣಹೇತುತಾಯ ಉಕ್ಖಿತ್ತಾಸಿಕವಧಕಸದಿಸತ್ತಾ **ವಧಕಾ,** ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾಪಿ ಅನತ್ಥಾವಹನತಾಯ ವೇರಾನುಬನ್ಧಸಪತ್ತಸದಿಸತ್ತಾ **ಸಪತ್ತಾ,** ರಾಗಾದೀನಂ ಸಲ್ಲಾನಂ ಬನ್ಧನತೋ **ಸಲ್ಲಬನ್ಧನಾ।**

ಮುಣ್ಡನ್ತಿ ಮುಣ್ಡಿತಕೇಸಂ। ತತ್ಥ ತತ್ಥ ನನ್ತಕಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಚೀವರಪಾರುಪನೇನ **ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತಂ।**

ಉತ್ತಿಟ್ಠಪಿಣ್ಡೋತಿ ವಿವಟದ್ವಾರೇ ಘರೇ ಘರೇ ಪತಿಟ್ಠಿತ್ವಾ ಲಭನಕಪಿಣ್ಡೋ। **ಉಞ್ಛೋ**ತಿ ತದತ್ಥಂ ಉಞ್ಛಾಚರಿಯಾ। **ಅನಗಾರೂಪನಿಸ್ಸಯೋ**ತಿ ಅನಗಾರಾನಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಿತಬ್ಬತೋ ಉಪನಿಸ್ಸಯಭೂತೋ ಜೀವಿತಪರಿಕ್ಖಾರೋ। ತಞ್ಹಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಜೀವನ್ತಿ।

ವನ್ತಾತಿ ಛಡ್ಡಿತಾ। **ಮಹೇಸೀಹೀ**ತಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಮಹೇಸೀಹಿ। **ಖೇಮಟ್ಠಾನೇ**ತಿ ಕಾಮಯೋಗಾದೀಹಿ ಅನುಪದ್ದವಟ್ಠಾನಭೂತೇ ನಿಬ್ಬಾನೇ। **ತೇ**ತಿ ಮಹೇಸಯೋ। **ಅಚಲಂ ಸುಖ**ನ್ತಿ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖಂ ಪತ್ತಾ। ತಸ್ಮಾ ತಂ ಪತ್ಥೇನ್ತೇನ ಕಾಮಾ ಪರಿಚ್ಚಜಿತಬ್ಬಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಮಾಹಂ ಕಾಮೇಹಿ ಸಂಗಚ್ಛಿನ್ತಿ ಅಹಂ ಕದಾಚಿಪಿ ಕಾಮೇಹಿ ನ ಸಮಾಗಚ್ಛೇಯ್ಯಂ। ಕಸ್ಮಾತಿ ಚೇ ಆಹ - “**ಯೇಸು ತಾಣಂ ನ ವಿಜ್ಜತೀ**”ತಿಆದಿ, ಯೇಸು ಕಾಮೇಸು ಉಪಪರಿಕ್ಖಿಯಮಾನೇಸು ಏಕಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಅನತ್ಥಪರಿತ್ತಾಣಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। **ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧೂಪಮಾ** ಮಹಾಭಿತಾಪಟ್ಠೇನ। **ದುಖಾ** ದುಕ್ಖಮಟ್ಠೇನ।

ಪರಿಪನ್ಥೋ ಏಸ ಭಯೋ ಯದಿದಂ ಕಾಮಾ ನಾಮ ಅವಿದಿತವಿಪುಲಾನತ್ಥಾವಹತ್ತಾ। **ಸವಿಘಾತೋ** ಚಿತ್ತವಿಘಾತಕರತ್ತಾ। **ಸಕಣ್ಟಕೋ** ವಿನಿವಿಜ್ಝನತ್ತಾ। **ಗೇಧೋ ಸುವಿಸಮೋ ಚೇಸೋ**ತಿ ಗಿದ್ಧಿಹೇತುತಾಯ ಗೇಧೋ। ಸುಟ್ಠು ವಿಸಮೋ ಮಹಾಪಲಿಬೋಧೋ ಸೋ। ದುರತಿಕ್ಕಮನಟ್ಠೇನ **ಮಹನ್ತೋ। ಮೋಹನಾಮುಖೋ** ಮುಚ್ಛಾಪತ್ತಿಹೇತುತೋ।

ಉಪಸಗ್ಗೋ ಭೀಮರೂಪೋತಿ ಅತಿಭಿಂಸನಕಸಭಾವೋ, ಮಹನ್ತೋ ದೇವತೂಪಸಗ್ಗೋ ವಿಯ ಅನತ್ಥಕಾದಿದುಕ್ಖಾವಹನತೋ। **ಸಪ್ಪಸಿರೂಪಮಾ ಕಾಮಾ** ಸಪ್ಪಟಿಭಯಟ್ಠೇನ।

ಕಾಮಪಙ್ಕೇನ ಸತ್ತಾತಿ ಕಾಮಸಙ್ಖಾತೇನ ಪಙ್ಕೇನ ಸತ್ತಾ ಲಗ್ಗಾ।

ದುಗ್ಗತಿಗಮನಂ ಮಗ್ಗನ್ತಿ ನಿರಯಾದಿಅಪಾಯಗಾಮಿನಂ ಮಗ್ಗಂ। **ಕಾಮಹೇತುಕ**ನ್ತಿ ಕಾಮೋಪಭೋಗಹೇತುಕಂ। **ಬಹು**ನ್ತಿ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದಿಭೇದೇನ ಬಹುವಿಧಂ। **ರೋಗಮಾವಹ**ನ್ತಿ ರುಜ್ಜನಟ್ಠೇನ ರೋಗಸಞ್ಞಿತಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಾದಿಭೇದಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಆವಹನಕಂ।

ಏವನ್ತಿ "ಅಮಿತ್ತಾ ವಧಕಾ"ತಿಆದಿನಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ। **ಅಮಿತ್ತಜನನಾ**ತಿ ಅಮಿತ್ತಭಾವಸ್ಸ ನಿಬ್ಬತ್ತನಕಾ। **ತಾಪನಾ**ತಿ ಸನ್ತಾಪನಕಾ, ತಪನೀಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಾ**ತಿ ಸಂಕಿಲೇಸಾವಹಾ। **ಲೋಕಾಮಿಸಾ**ತಿ ಲೋಕೇ ಆಮಿಸಭೂತಾ। **ಬನ್ಧನಿಯಾ**ತಿ ಬನ್ಧಭೂತೇಹಿ ಸಂಯೋಜನೇಹಿ ವಡ್ಢಿತಬ್ಬಾ, ಸಂಯೋಜನಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮರಣಬನ್ಧನಾ**ತಿ ಭವಾದೀಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಿನಿಮಿತ್ತತಾಯ ಪವತ್ತಕಾರಣತೋ ಚ ಮರಣವಿಬನ್ಧನಾ।

ಉಮ್ಮಾದನಾತಿ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಯೋಗವಸೇನ ಸೋಕುಮ್ಮಾದಕರಾ, ವಡ್ಢಿಯಾ ವಾ ಉಪರೂಪರಿಮದಾವಹಾ। **ಉಲ್ಲಪನಾ**ತಿ "ಅಹೋ ಸುಖಂ ಅಹೋ ಸುಖ"ನ್ತಿ ಉದ್ಧಂ ಉದ್ಧಂ ಲಪಾಪನಕಾ। "ಉಲ್ಲೋಲನಾ"ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಭತ್ತಪಿಣ್ಡನಿಮಿತ್ತಂ ನಙ್ಗುಟ್ಠಂ ಉಲ್ಲೋಲೇನ್ತೋ ಸುನಖೋ ವಿಯ ಆಮಿಸಹೇತು ಸತ್ತೇ ಉಪರೂಪರಿಲಾಲನಾ, ಪರಾಭವಾವಞ್ಞಾತಪಾಪನಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚಿತ್ತಪ್ಪಮಾಥಿನೋ**ತಿ ಪರಿಳಾಹುಪ್ಪಾದನಾದಿನಾ ಸಮ್ಪತಿ ಆಯತಿಞ್ಚ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಪಮಥನಸೀಲಾ। "ಚಿತ್ತಪ್ಪಮದ್ದಿನೋ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ। ಯೇ ಪನ "ಚಿತ್ತಪ್ಪಮಾದಿನೋ"ತಿ ವದನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಪಮಾದಾವಹಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಂಕಿಲೇಸಾಯಾ**ತಿ ವಿಬಾಧನಾಯ ಉಪತಾಪನಾಯ ವಾ। **ಖಿಪ್ಪಂ ಮಾರೇನ ಓಡ್ಡಿತ**ನ್ತಿ ಕಾಮಾ ನಾಮೇತೇ ಮಾರೇನ ಓಡ್ಡಿತಂ ಕುಮಿನನ್ತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಾ ಸತ್ತಾನಂ ಅನತ್ಥಾವಹನತೋ।

ಅನನ್ತಾದೀನವಾತಿ "ಲೋಭನಂ ಮದನಞ್ಚೇತ"ನ್ತಿಆದಿನಾ, "ಇಧ ಸೀತಸ್ಸ ಪುರಕ್ಖತೋ ಉಣ್ಹಸ್ಸ ಪುರಕ್ಖತೋ"ತಿಆದಿನಾ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೬೭) ಚ ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಸುತ್ತಾದೀಸು ವುತ್ತನಯೇನ ಅಪರಿಯನ್ತಾದೀನವಾ ಬಹುದೋಸಾ। **ಬಹುದುಕ್ಖಾ**ತಿ ಆಪಾಯಿಕಾದಿಬಹುವಿಧದುಕ್ಖಾನುಬನ್ಧಾ। **ಮಹಾವಿಸಾ**ತಿ ಕಟುಕಾಸಯ್ಹಫಲತಾಯ ಹಲಾಹಲಾದಿಮಹಾವಿಸಸದಿಸಾ । **ಅಪ್ಪಸ್ಸಾದಾ**ತಿ ಸತ್ಥಧಾರಾಗತಮಧುಬಿನ್ದು ವಿಯ ಪರಿತ್ತಸ್ಸಾದಾ। **ರಣಕರಾ**ತಿ ಸಾರಾಗಾದಿಸಂವಡ್ಢಕಾ। **ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖವಿಸೋಸನಾ**ತಿ ಸತ್ತಾನಂ ಅನವಜ್ಜಕೋಟ್ಠಾಸಸ್ಸ ವಿನಾಸಕಾ।

ಸಾಹನ್ತಿ ಸಾ ಅಹಂ, ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಕಾಮೇ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಠಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಏತಾದಿಸ**ನ್ತಿ ಏವರೂಪಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ। **ಕತ್ವಾ**ತಿ ಇತಿ ಕತ್ವಾ, ಯಥಾವುತ್ತಕಾರಣೇನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ತಂ ಪಚ್ಚಾಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ**ತಿ ತಂ ಮಯಾ ಪುಬ್ಬೇ ವನ್ತಕಾಮೇ ಪುನ ನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮಿ। **ನಿಬ್ಬಾನಾಭಿರತಾ ಸದಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಾಭಿರತಾ, ತಸ್ಮಾ ನ ತಂ ಪಚ್ಚಾಗಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ರಣಂ ತರಿತ್ವಾ ಕಾಮಾನನ್ತಿ ಕಾಮಾನಂ ರಣಂ ತರಿತ್ವಾ, ತಞ್ಚ ಮಯಾ ಕಾತಬ್ಬಂ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸಂಪಹಾರಂ ಕತ್ವಾ। **ಸೀತಿಭಾವಾಭಿಕಙ್ಖಿನೀ**ತಿ ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸದರಥಪರಿಳಾಹವೂಪಸಮೇನ ಸೀತಿಭಾವಸಞ್ಞಿತಂ ಅರಹತ್ತಂ ಅಭಿಕಙ್ಖನ್ತೀ। **ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯೇ**ತಿ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಖಯಭೂತೇ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಅಭಿರತಾ।

ಯೇನ ತಿಣ್ಣಾ ಮಹೇಸಿನೋತಿ ಯೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಬುದ್ಧಾದಯೋ ಮಹೇಸಿನೋ ಸಂಸಾರಮಹೋಘಂ ತಿಣ್ಣಾ, ಅಹಮ್ಪಿ ತೇಹಿ ಗತಮಗ್ಗಂ ಅನುಗಚ್ಛಾಮಿ, ಸೀಲಾದಿಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಅನುಪಾಪುಣಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಧಮ್ಮಟ್ಠನ್ತಿ ಅರಿಯಫಲಧಮ್ಮೇ ಠಿತಂ। **ಅನೇಜ**ನ್ತಿ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧ ಏಜತಾಯ ಅನೇಜನ್ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಂ ಅಗ್ಗಫಲಂ। **ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಾ**ತಿ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಾಧಿಗಮೇನ ಅಧಿಗನ್ತ್ವಾ। **ಝಾಯತೀ**ತಿ ತಮೇವ ಫಲಜ್ಝಾನಂ ಉಪನಿಜ್ಝಾಯತಿ।

ಅಜ್ಜಟ್ಠಮೀ ಪಬ್ಬಜಿತಾತಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಜ್ಜ ಅಟ್ಠಮದಿವಸೋ, ಇತೋ ಅತೀತೇ ಅಟ್ಠಮಿಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸದ್ಧಾ**ತಿ ಸದ್ಧಾಸಮ್ಪನ್ನಾ। **ಸದ್ಧಮ್ಮಸೋಭನಾ**ತಿ ಸದ್ಧಮ್ಮಾಧಿಗಮೇನ ಸೋಭನಾ।

ಭುಜಿಸ್ಸಾತಿ ದಾಸಭಾವಸದಿಸಾನಂ ಕಿಲೇಸಾನಂ ಪಹಾನೇನ ಭುಜಿಸ್ಸಾ। ಕಾಮಚ್ಛನ್ದಾದಿಇಣಾಪಗಮೇನ **ಅಣಣಾ**।

ಇಮಾ ಕಿರ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಂ ಥೇರಿಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪಸಂಸನ್ತೇನ ಭಗವತಾ ವುತ್ತಾ।

ಅಥ ಸಕ್ಕೋ ದೇವಾನಮಿನ್ದೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ದಿಸ್ವಾ "ಏವಂ ಸತ್ಥಾರಾ ಪಸಂಸೀಯಮಾನಾ ಅಯಂ ಥೇರೀ ಯಸ್ಮಾ ದೇವೇಹಿ ಚ ಪಯಿರುಪಾಸಿತಬ್ಬಾ"ತಿ ತಾವದೇವ ತಾವತಿಂಸೇಹಿ ದೇವೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಭಿವಾದೇತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ಸಙ್ಗೀತಿಕಾರೇಹಿ ವುತ್ತಂ –

"ತಂ ಸಕ್ಕೋ ದೇವಸಙ್ಘೇನ, ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ ಇದ್ಧಿಯಾ।
ನಮಸ್ಸತಿ ಭೂತಪತಿ, ಸುಭಂ ಕಮ್ಮಾರಧೀತರ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ ತೀಸು ಕಾಮಭವೇಸು ಭೂತಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಪತಿ ಇಸ್ಸರೋತಿ ಕತ್ವಾ **ಭೂತಪತೀ**ತಿ ಲದ್ಧನಾಮೋ ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾ ದೇವಸಙ್ಘೇನ ಸದ್ಧಿಂ ತಂ ಸುಭಂ ಕಮ್ಮಾರಧೀತರಂ ಅತ್ತನೋ ದೇವಿದ್ಧಿಯಾ ಉಪಸಙ್ಕಮ್ಮ ನಮಸ್ಸತಿ, ಪಞ್ಚಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ವನ್ದತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸುಭಾಕಮ್ಮಾರಧೀತುಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ವೀಸತಿನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ತಿಂಸನಿಪಾತೋ

೧. ಸುಭಾಜೀವಕಮ್ಬವನಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ತಿಂಸನಿಪಾತೇ **ಜೀವಕಮ್ಬವನಂ ರಮ್ಮ**ನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸುಭಾಯ ಜೀವಕಮ್ಬವನಿಕಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಸಮ್ಭಾವಿತಕುಸಲಮೂಲಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಪರಿಬ್ರೂಹಿತವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರಾ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ಹುತ್ವಾ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ರಾಜಗಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಹಾಸಾಲಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಸುಭಾ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಮಹೋಸಿ। ತಸ್ಸಾ ಕಿರ ಸರೀರಾವಯವಾ ಸೋಭನವಣ್ಣಯುತ್ತಾ ಅಹೇಸುಂ, ತಸ್ಮಾ ಸುಭಾತಿ ಅನ್ವತ್ಥಮೇವ ನಾಮಂ ಜಾತಂ। ಸಾ ಸತ್ಥು ರಾಜಗಹಪ್ಪವೇಸನೇ ಪಟಿಲದ್ಧಸದ್ಧಾ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಸಂಸಾರೇ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವಂ ದಿಸ್ವಾ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಞ್ಚ ಖೇಮತೋ ಸಲ್ಲಕ್ಖನ್ತೀ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಗೋತಮಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ಕತಿಪಾಹೇನೇವ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಏಕದಿವಸಂ ಅಞ್ಞತರೋ ರಾಜಗಹವಾಸೀ ಧುತ್ತಪುರಿಸೋ ತರುಣೋ ಪಠಮಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತೋ ಜೀವಕಮ್ಬವನೇ ದಿವಾವಿಹಾರಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಗ್ಗಂ ಓವರನ್ತೋ ಕಾಮೇಹಿ ನಿಮನ್ತೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ಕಾಮಾನಂ ಆದೀನವಂ ಅತ್ತನೋ ಚ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಜ್ಝಾಸಯಂ ಪವೇದೇನ್ತೀ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇಸಿ। ಸೋ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಸುತ್ವಾಪಿ ನ ಪಟಿಕ್ಕಮತಿ, ನಿಬನ್ಧತಿಯೇವ। ಥೇರೀ ನಂ ಅತ್ತನೋ ವಚನೇ ಅತಿಟ್ಠನ್ತಂ ಅಕ್ಖಿಮ್ಹಿ ಚ ಅಭಿರತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ, "ಹನ್ದ, ತಯಾ ಸಮ್ಭಾವಿತಂ ಅಕ್ಖಿ"ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ಏಕಂ ಅಕ್ಖಿಂ ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಉಪನೇಸಿ। ತತೋ ಸೋ ಪುರಿಸೋ ಸನ್ತಾಸೋ ಸಂವೇಗಜಾತೋ ತತ್ಥ ವಿಗತರಾಗೋವ ಹುತ್ವಾ ಥೇರಿಂ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ಗತೋ। ಥೇರೀ ಸತ್ಥು ಸನ್ತಿಕಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸತ್ಥುನೋ ಸಹ ದಸ್ಸನೇನೇವಸ್ಸಾ ಅಕ್ಖಿ ಪಟಿಪಾಕತಿಕಂ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ಸಾ ಬುದ್ಧಗತಾಯ ಪೀತಿಯಾ ನಿರನ್ತರಂ ಫುಟಾ ಹುತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸಾ ಚಿತ್ತಾಚಾರಂ ಞತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗತ್ಥಾಯ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಸಾ ಪೀತಿಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತ್ವಾ ತಾವದೇವ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ವಿಹರನ್ತೀ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ತೇನ ಚ ಧುತ್ತಪುರಿಸೇನ ವುತ್ತಗಾಥಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೩೬೮"ಜೀವಕಮ್ಬವನಂ ರಮ್ಮಂ, ಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸುಭಂ।
ಧುತ್ತಕೋ ಸನ್ನಿವಾರೇಸಿ, ತಮೇನಂ ಅಬ್ರವೀ ಸುಭಾ॥

೩೬೯"ಕಿಂ ತೇ ಅಪರಾಧಿತಂ ಮಯಾ, ಯಂ ಮಂ ಓವರಿಯಾನ ತಿಟ್ಠಸಿ।
ನ ಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಆವುಸೋ, ಪುರಿಸೋ ಸಮ್ಫುಸನಾಯ ಕಪ್ಪತಿ॥

೩೭೦"ಗರುಕೇ ಮಮ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇ, ಯಾ ಸಿಕ್ಖಾ ಸುಗತೇನ ದೇಸಿತಾ।
ಪರಿಸುದ್ಧಪದಂ ಅನಙ್ಗಣಂ, ಕಿಂ ಮಂ ಓವರಿಯಾನ ತಿಟ್ಠಸಿ॥

೩೭೧"ಆವಿಲಚಿತ್ತೋ ಅನಾವಿಲಂ, ಸರಜೋ ವೀತರಜಂ ಅನಙ್ಗಣಂ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ವಿಮುತ್ತಮಾನಸಂ, ಕಿಂ ಮಂ ಓವರಿಯಾನ ತಿಟ್ಠಸಿ॥

೩೭೨"ದಹರಾ ಚ ಅಪಾಪಿಕಾ ಚಸಿ, ಕಿಂ ತೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಕರಿಸ್ಸತಿ।
ನಿಕ್ಖಿಪ ಕಾಸಾಯಚೀವರಂ, ಏಹಿ ರಮಾಮ ಸುಪುಪ್ಫಿತೇ ವನೇ॥

೩೮೩"ಮಧುರಞ್ಚ ಪವನ್ತಿ ಸಬ್ಬಸೋ, ಕುಸುಮರಜೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ದುಮಾ।
ಪಠಮವಸನ್ತೋ ಸುಖೋ ಉತು, ಏಹಿ ರಮಾಮ ಸುಪುಪ್ಫಿತೇ ವನೇ॥

೩೮೪"ಕುಸುಮಿತಸಿಖರಾ ಚ ಪಾದಪಾ, ಅಭಿಗಜ್ಜನ್ತಿವ ಮಾಲುತೇರಿತಾ।
ಕಾ ತುಯ್ಹಂ ರತಿ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಯದಿ ಏಕಾ ವನಮೋಗಹಿಸ್ಸಸಿ॥

೩೮೫"ವಾಳಮಿಗಸಙ್ಘಸೇವಿತಂ, ಕುಞ್ಜರಮತ್ತಕರೇಣುಲೋಳಿತಂ।
ಅಸಹಾಯಿಕಾ ಗನ್ತುಮಿಚ್ಛಸಿ, ರಹಿತಂ ಭಿಂಸನಕಂ ಮಹಾವನಂ॥

೩೮೬"ತಪನೀಯಕತಾವ ಧೀತಿಕಾ, ವಿಚರಸಿ ಚಿತ್ತಲತೇವ ಅಚ್ಛರಾ।
ಕಾಸಿಕಸುಖುಮೇಹಿ ವಗ್ಗುಭಿ, ಸೋಭಸೀ ಸುವಸನೇಹಿ ನೂಪಮೇ॥

೩೮೭"ಅಹಂ ತವ ವಸಾನುಗೋ ಸಿಯಂ, ಯದಿ ವಿಹರೇಮಸೇ ಕಾನನನ್ತರೇ।
ನ ಹಿ ಮತ್ಥಿ ತಯಾ ಪಿಯತ್ತರೋ, ಪಾಣೋ ಕಿನ್ನರಿಮನ್ದಲೋಚನೇ॥

೩೮೮"ಯದಿ ಮೇ ವಚನಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ಸುಖಿತಾ ಏಹಿ ಅಗಾರಮಾವಸ।
ಪಾಸಾದನಿವಾತವಾಸಿನೀ, ಪರಿಕಮ್ಮಂ ತೇ ಕರೋನ್ತು ನಾರಿಯೋ॥

೩೮೯"ಕಾಸಿಕಸುಖುಮಾನಿ ಧಾರಯ, ಅಭಿರೋಪೇಹಿ ಚ ಮಾಲವಣ್ಣಕಂ।
ಕಞ್ಚನಮಣಿಮುತ್ತಕಂ ಬಹುಂ, ವಿವಿಧಂ ಆಭರಣಂ ಕರೋಮಿ ತೇ॥

೩೯೦"ಸುಧೋತರಜಪಚ್ಛದಂ ಸುಭಂ, ಗೋನಕತೂಲಿಕಸನ್ಥತಂ ನವಂ।
ಅಭಿರುಹ ಸಯನಂ ಮಹಾರಹಂ, ಚನ್ದನಮಣ್ಡಿತಸಾರಗನ್ಧಿಕಂ॥

೩೯೧"ಉಪ್ಪಲಂ ಚುದಕಾ ಸಮುಗ್ಗತಂ, ಯಥಾ ತಂ ಅಮನುಸ್ಸಸೇವಿತಂ।
ಏವಂ ತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನೀ, ಸಕೇಸಙ್ಗೇಸು ಜರಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೩೯೨"ಕಿಂ ತೇ ಇಧ ಸಾರಸಮ್ಮತಂ, ಕುಣಪಪೂರಮ್ಹಿ ಸುಸಾನವಡ್ಢನೇ।
ಭೇದನಧಮ್ಮೇ ಕಳೇವರೇ, ಯಂ ದಿಸ್ವಾ ವಿಮನೋ ಉದಿಕ್ಖಸಿ॥

೩೯೩"ಅಕ್ಖೀನಿ ಚ ತೂರಿಯಾರಿವ, ಕಿನ್ನರಿಯಾರಿವ ಪಬ್ಬತನ್ತರೇ।
ತವ ಮೇ ನಯನಾನಿ ದಕ್ಖಿಯ, ಭಿಯ್ಯೋ ಕಾಮರತೀ ಪವಡ್ಢತಿ॥

೩೯೪"ಉಪ್ಪಲಸಿಖರೋಪಮಾನಿ ತೇ, ವಿಮಲೇ ಹಾಟಕಸನ್ನಿಭೇ ಮುಖೇ।
ತವ ಮೇ ನಯನಾನಿ ದಕ್ಖಿಯ, ಭಿಯ್ಯೋ ಕಾಮಗುಣೋ ಪವಡ್ಢತಿ॥

೩೯೫"ಅಪಿ ದೂರಗತಾ ಸರಮ್ಹಸೇ, ಆಯತಪಮ್ಹೇ ವಿಸುದ್ಧದಸ್ಸನೇ।
ನ ಹಿ ಮತ್ಥಿ ತಯಾ ಪಿಯತ್ತರೋ, ನಯನಾ ಕಿನ್ನರಿಮನ್ದಲೋಚನೇ॥

೩೯೬"ಅಪಥೇನ ಪಯಾತುಮಿಚ್ಛಸಿ, ಚನ್ದಂ ಕೀಳನಕಂ ಗವೇಸಸಿ।

        ಮೇರುಂ ಲಙ್ಘೇತುಮಿಚ್ಛಸಿ, ಯೋ ತ್ವಂ ಬುದ್ಧಸುತಂ ಮಗ್ಗಯಸಿ॥

೩೮೭.‘‘ನತ್ಥಿ ಹಿ ಲೋಕೇ ಸದೇವಕೇ, ರಾಗೋ ಯತ್ಥಪಿ ದಾನಿ ಮೇ ಸಿಯಾ।
        ನಪಿ ನಂ ಜಾನಾಮಿ ಕೀರಿಸೋ, ಅಥ ಮಗ್ಗೇನ ಹತೋ ಸಮೂಲಕೋ॥

೩೮೮.‘‘ಇಙ್ಗಾಲಕುಯಾವ ಉಜ್ಝಿತೋ, ವಿಸಪತ್ತೋರಿವ ಅಗ್ಗಿತೋ ಕತೋ।
        ನಪಿ ನಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಕೀರಿಸೋ, ಅಥ ಮಗ್ಗೇನ ಹತೋ ಸಮೂಲಕೋ॥

೩೮೯.‘‘ಯಸ್ಸಾ ಸಿಯಾ ಅಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತಂ, ಸತ್ಥಾ ವಾ ಅನುಪಾಸಿತೋ ಸಿಯಾ।
        ತ್ವಂ ತಾದಿಸಿಕಂ ಪಲೋಭಯ, ಜಾನನ್ತಿಂ ಸೋ ಇಮಂ ವಿಹಞ್ಞಸಿ॥

೩೯೦.‘‘ಮಯ್ಹಞ್ಹಿ ಅಕ್ಕುಟ್ಠವನ್ದಿತೇ, ಸುಖದುಕ್ಖೇ ಚ ಸತೀ ಉಪಟ್ಠಿತಾ।
        ಸಙ್ಖತಮಸುಭನ್ತಿ ಜಾನಿಯ, ಸಬ್ಬತ್ಥೇವ ಮನೋ ನ ಲಿಮ್ಪತಿ॥

೩೯೧.‘‘ಸಾಹಂ ಸುಗತಸ್ಸ ಸಾವಿಕಾ, ಮಗ್ಗಟ್ಠಙ್ಗಿಕಯಾನಯಾಯಿನೀ।
        ಉದ್ಧಟಸಲ್ಲಾ ಅನಾಸವಾ, ಸುಞ್ಞಾಗಾರಗತಾ ರಮಾಮಹಂ॥

೩೯೨.‘‘ದಿಟ್ಠಾ ಹಿ ಮಯಾ ಸುಚಿತ್ತಿತಾ, ಸೋಮ್ಭಾ ದಾರುಕಪಿಲ್ಲಕಾನಿ ವಾ।
        ತನ್ತೀಹಿ ಚ ಖೀಲಕೇಹಿ ಚ, ವಿನಿಬದ್ಧಾ ವಿವಿಧಂ ಪನಚ್ಚಕಾ॥

೩೯೩.‘‘ತಮ್ಹುದ್ಧಟೇ ತನ್ತಿಖೀಲಕೇ, ವಿಸ್ಸಟ್ಠೇ ವಿಕಲೇ ಪರಿಕ್ರಿತೇ।
        ನ ವಿನ್ದೇಯ್ಯ ಖಣ್ಡಸೋ ಕತೇ, ಕಿಮ್ಹಿ ತತ್ಥ ಮನಂ ನಿವೇಸಯೇ॥

೩೯೪.‘‘ತಥೂಪಮಾ ದೇಹಕಾನಿ ಮಂ, ತೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ವಿನಾ ನ ವತ್ತನ್ತಿ।
        ಧಮ್ಮೇಹಿ ವಿನಾ ನ ವತ್ತತಿ, ಕಿಮ್ಹಿ ತತ್ಥ ಮನಂ ನಿವೇಸಯೇ॥

೩೯೫.‘‘ಯಥಾ ಹರಿತಾಲೇನ ಮಕ್ಖಿತಂ, ಅದ್ದಸ ಚಿತ್ತಿಕಂ ಭಿತ್ತಿಯಾ ಕತಂ।
        ತಮ್ಹಿ ತೇ ವಿಪರೀತದಸ್ಸನಂ, ಸಞ್ಞಾ ಮಾನುಸಿಕಾ ನಿರತ್ಥಿಕಾ॥

೩೯೬.‘‘ಮಾಯಂ ವಿಯ ಅಗ್ಗತೋ ಕತಂ, ಸುಪಿನನ್ತೇವ ಸುವಣ್ಣಪಾದಪಂ।
        ಉಪಗಚ್ಛಸಿ ಅನ್ಧ ರಿತ್ತಕಂ, ಜನಮಜ್ಝೇರಿವ ರುಪ್ಪರೂಪಕಂ॥

೩೯೭.‘‘ವಟ್ಟನಿರಿವ ಕೋಟರೋಹಿತಾ, ಮಜ್ಝೇ ಪುಬ್ಬುಳಕಾ ಸಅಸ್ಸುಕಾ।
        ಪೀಳಕೋಳಿಕಾ ಚೇತ್ಥ ಜಾಯತಿ, ವಿವಿಧಾ ಚಕ್ಖುವಿಧಾ ಚ ಪಿಣ್ಡಿತಾ॥

೩೯೮.‘‘ಉಪ್ಪಾಟಿಯ ಚಾರುದಸ್ಸನಾ, ನ ಚ ಪಜ್ಜಿತ್ಥ ಅಸಙ್ಗಮಾನಸಾ।
        ಹನ್ದ ತೇ ಚಕ್ಖುಂ ಹರಸ್ಸು ತಂ, ತಸ್ಸ ನರಸ್ಸ ಅದಾಸಿ ತಾವದೇ॥

೩೯೯.‘‘ತಸ್ಸ ಚ ವಿರಮಾಸಿ ತಾವದೇ, ರಾಗೋ ತತ್ಥ ಖಮಾಪಯೀ ಚ ನಂ।
        ಸೋತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನೀ, ನ ಪುನೋ ಏದಿಸಕಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೪೦೦"ಆಸಾದಿಯ ಏದಿಸಂ ಜನಂ, ಅಗ್ಗಿಂ ಪಜ್ಜಲಿತಂವ ಲಿಜ್ಜಿಯ।
ಗಣ್ಹಿಯ ಆಸೀವಿಸಂ ವಿಯ, ಅಪಿ ನು ಸೋತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಖಮೇಹಿ ನೋ॥

೪೦೧"ಮುತ್ತಾ ಚ ತತೋ ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ, ಅಗಮೀ ಬುದ್ಧವರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ।
ಪಸ್ಸಿಯ ವರಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣಂ, ಚಕ್ಖು ಆಸಿ ಯಥಾ ಪುರಾಣಕ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಪಚ್ಚುದಾಹಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಜೀವಕಮ್ಬವನ**ನ್ತಿ ಜೀವಕಸ್ಸ ಕೋಮಾರಭಚ್ಚಸ್ಸ ಅಮ್ಬವನಂ। **ರಮ್ಮ**ನ್ತಿ ರಮಣೀಯಂ। ತಂ ಕಿರ ಭೂಮಿಭಾಗಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಛಾಯೂದಕಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಚ ರುಕ್ಖಾನಂ ರೋಪಿತಾಕಾರೇನ ಅತಿವಿಯ ಮನುಞ್ಞಂ ಮನೋರಮಂ। **ಗಚ್ಛನ್ತಿ**ನ್ತಿ ಅಮ್ಬವನಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಗತಂ, ದಿವಾವಿಹಾರಾಯ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತಿಂ। **ಸುಭ**ನ್ತಿ ಏವಂನಾಮಿಕಂ। **ಧುತ್ತಕೋ**ತಿ ಇತ್ಥಿಧುತ್ತೋ। ರಾಜಗಹವಾಸೀ ಕಿರೇಕೋ ಮಹಾವಿಭವಸ್ಸ ಸುವಣ್ಣಕಾರಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಯುವಾ ಅಭಿರೂಪೋ ಇತ್ಥಿಧುತ್ತೋ ಪುರಿಸೋ ಮತ್ತೋ ವಿಚರತಿ। ಸೋ ತಂ ಪಟಿಪಥೇ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಮಗ್ಗಂ ಉಪರುನ್ಧಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಧುತ್ತಕೋ ಸನ್ನಿವಾರೇಸೀ"ತಿ, ಮಮ ಗಮನಂ ನಿಸೇಧೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಮೇನಂ ಅಬ್ರವೀ ಸುಭಾ**ತಿ ತಮೇನಂ ನಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತಂ ಧುತ್ತಂ ಸುಭಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಕಥೇಸಿ। ಏತ್ಥ ಚ "ಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸುಭಂ, ಅಬ್ರವಿ ಸುಭಾ"ತಿ ಚ ಅತ್ತಾನಮೇವ ಥೇರೀ ಅಞ್ಞಂ ವಿಯ ಕತ್ವಾ ವದತಿ। ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತಗಾಥಾನಂ ಸಮ್ಬನ್ಧದಸ್ಸನವಸೇನ ಸಙ್ಗೀತಿಕಾರೇಹಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ ವುತ್ತಾ।

"ಅಬ್ರವೀ ಸುಭಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ವುತ್ತಾಕಾರದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಆಹ **"ಕಿಂ ತೇ ಅಪರಾಧಿತ**"ನ್ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **ಕಿಂ ತೇ ಅಪರಾಧಿತಂ ಮಯಾ**ತಿ ಕಿಂ ತುಯ್ಹಂ, ಆವುಸೋ, ಮಯಾ ಅಪರದ್ಧಂ। **ಯಂ ಮಂ ಓವರಿಯಾನ ತಿಟ್ಠಸೀ**ತಿ ಯೇನ ಅಪರಾಧೇನ ಮಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ಓವರಿತ್ವಾ ಗಮನಂ ನಿಸೇಧೇತ್ವಾ ತಿಟ್ಠಸಿ, ಸೋ ನತ್ಥೇವಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ಅಥ ಇತ್ಥೀತಿಸಞ್ಞಾಯ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಸಿ, ಏವಮ್ಪಿ ನ ಯುತ್ತನ್ತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ ಆಹ - **"ನ ಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ, ಆವುಸೋ, ಪುರಿಸೋ ಸಮ್ಫುಸನಾಯ ಕಪ್ಪತೀ**"ತಿ, ಆವುಸೋ ಸುವಣ್ಣಕಾರಪುತ್ತ , ಲೋಕಿಯಚಾರಿತ್ತೇನಪಿ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ ಸಮ್ಫುಸನಾಯ ನ ಕಪ್ಪತಿ, ಪಬ್ಬಜಿತಾಯ ಪನ ಪುರಿಸೋ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋಪಿ ಸಮ್ಫುಸನಾಯ ನ ಕಪ್ಪತಿ, ತಿಟ್ಠತು ತಾವ ಪುರಿಸಫುಸನಾ, ರಾಗವಸೇನಸ್ಸಾ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯೇನ ಪುರಿಸಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಸ್ಸಾಪಿ ಫುಸನಾ ನ ಕಪ್ಪತೇವ।

ತೇನಾಹ **"ಗರುಕೇ ಮಮ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇ**"ತಿಆದಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - **ಗರುಕೇ** ಪಾಸಾಣಚ್ಛತ್ತಂ ವಿಯ ಗರುಕಾತಬ್ಬೇ ಮಯ್ಹಂ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇ ಯಾ ಸಿಕ್ಖಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಉದ್ದಿಸ್ಸ **ಸುಗತೇನ** ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ **ದೇಸಿತಾ** ಪಞ್ಞತ್ತಾ। ತಾಹಿ **ಪರಿಸುದ್ಧಪದಂ** ಪರಿಸುದ್ಧಕುಸಲಕೋಟ್ಠಾಸಂ, ರಾಗಾದಿಅಙ್ಗಣಾನಂ ಸಬ್ಬಸೋ ಅಭಾವೇನ **ಅನಙ್ಗಣಂ,** ಏವಂಭೂತಂ ಮಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಆವರಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠಸೀತಿ।

ಆವಿಲಚಿತ್ತೋತಿ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಆವಿಲಭಾವಕರಾನಂ ಕಾಮವಿತಕ್ಕಾದೀನಂ ವಸೇನ ಆವಿಲಚಿತ್ತೋ, ತ್ವಂ ತದಭಾವತೋ **ಅನಾವಿಲಂ,** ರಾಗರಜಾದೀನಂ ವಸೇನ **ಸರಜೋ,** ಸಾಙ್ಗಣೋ ತದಭಾವತೋ **ವೀತರಜಂ ಅನಙ್ಗಣಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ** ಖನ್ಧಪಞ್ಚಕೇ ಸಮುಚ್ಛೇದವಿಮುತ್ತಿಯಾ **ವಿಮುತ್ತಮಾನಸಂ,** ಮಂ ಕಸ್ಮಾ ಓವರಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠಸೀತಿ?

ಏವಂ ಥೇರಿಯಾ ವುತ್ತೇ ಧುತ್ತಕೋ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಂ ವಿಭಾವೇನ್ತೋ **"ದಹರಾ ಚಾ**"ತಿಆದಿನಾ ದಸ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತತ್ಥ **ದಹರಾ**ತಿ ತರುಣೀ ಪಠಮೇ ಯೋಬ್ಬನೇ ಠಿತಾ। **ಅಪಾಪಿಕಾ ಚಸೀ**ತಿ ರೂಪೇನ ಅಲಾಮಿಕಾ ಚ ಅಸಿ , ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾ ಚಾಹೋಸೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಕಿಂ ತೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಕರಿಸ್ಸತೀ**ತಿ ತುಯ್ಹಂ ಏವಂ ಪಠಮವಯೇ ಠಿತಾಯ ರೂಪಸಮ್ಪನ್ನಾಯ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ

ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ವುಡ್ಢಾಯ ಬೀಭಚ್ಛರೂಪಾಯ ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ವದತಿ। **ನಿಕ್ಖಿಪಾತಿ** ಛಡ್ಡೇಹಿ। "ಉಕ್ಖಿಪಾ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ, ಅಪನೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಮಧುರನ್ತಿ ಸುಭಂ, ಸುಗನ್ಧನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪವನ್ತೀತಿ** ವಾಯನ್ತಿ। **ಸಬ್ಬಸೋತಿ** ಸಮನ್ತತೋ। **ಕುಸುಮರಜೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ದುಮಾತಿ** ಇಮೇ ರುಕ್ಖಾ ಮನ್ದವಾತೇನ ಸಮುಟ್ಠಹಮಾನಕುಸುಮರೇಣುಜಾತೇನ ಅತ್ತನೋ ಕುಸುಮರಜೇನ ಸಯಂ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಸಮನ್ತತೋ ಸುರಭೀ ವಾಯನ್ತಿ। **ಪಠಮವಸನ್ತೋ ಸುಖೋ ಉತೂತಿ** ಅಯಂ ಪಠಮೋ ವಸನ್ತಮಾಸೋ ಸುಖಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಚ ಉತು ವತ್ತತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಕುಸುಮಿತಸಿಖರಾತಿ ಸುಪುಪ್ಫಿತಗ್ಗಾ। **ಅಭಿಗಜ್ಜನ್ತಿವ ಮಾಲುತೇರಿತಾತಿ** ವಾತೇನ ಸಞ್ಚಲಿತಾ ಅಭಿಗಜ್ಜನ್ತಿವ ಅಭಿತ್ಥನಿತಾ ವಿಯ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ। **ಯದಿ ಏಕಾ ವನಮೋಗಹಿಸ್ಸಸೀತಿ** ಸಚೇ ತ್ವಂ ಏಕಿಕಾ ವನಮೋಗಾಹಿಸ್ಸಸಿ, ಕಾ ನಾಮ ತೇ ತತ್ಥ ರತಿ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ತನಾ ಬದ್ಧಸುಖಾಭಿರತ್ತತ್ತಾ ಏವಮಾಹ।

ವಾಳಮಿಗಸಙ್ಘಸೇವಿತನ್ತಿ ಸೀಹಬ್ಯಗ್ಘಾದಿವಾಳಮಿಗಸಮೂಹೇಹಿ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಉಪಸೇವಿತಂ। **ಕುಞ್ಜರಮತ್ತಕರೇಣುಲೋಳಿತನ್ತಿ** ಮತ್ತಕುಞ್ಜರೇಹಿ ಹತ್ಥಿನೀಹಿ ಚ ಮಿಗಾನಂ ಚಿತ್ತತಾಪನೇನ ರುಕ್ಖಗಚ್ಛಾದೀನಂ ಸಾಖಾಭಞ್ಜನೇನ ಚ ಆಲೋಳಿತಪದೇಸಂ। ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ತಸ್ಮಿಂ ವನೇ ಈದಿಸಂ ತದಾ ನತ್ಥಿ, ವನಂ ನಾಮ ಏವರೂಪನ್ತಿ ತಂ ಭಿಂಸಾಪೇತುಕಾಮೋ ಏವಮಾಹ। **ರಹಿತನ್ತಿ** ಜನರಹಿತಂ ವಿಜನಂ। **ಭಿಂಸನಕನ್ತಿ** ಭಯಜನಕಂ।

ತಪನೀಯಕತಾವ ಧೀತಿಕಾತಿ ರತ್ತಸುವಣ್ಣೇನ ವಿಚರಿತಾ ಧೀತಲಿಕಾ ವಿಯ ಸುಕುಸಲೇನ ಯನ್ತಾಚರಿಯೇನ ಯನ್ತಯೋಗವಸೇನ ಸಜ್ಜಿತಾ ಸುವಣ್ಣಪಟಿಮಾ ವಿಯ ವಿಚರಸಿ, ಇದಾನೇವ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಸಞ್ಚರಸಿ। **ಚಿತ್ತಲತೇವ ಅಚ್ಛರಾತಿ** ಚಿತ್ತಲತಾನಾಮಕೇ ಉಯ್ಯಾನೇ ದೇವಚ್ಛರಾ ವಿಯ। **ಕಾಸಿಕಸುಖುಮೇಹೀತಿ** ಕಾಸಿರಟ್ಠೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇಹಿ ಅತಿವಿಯ ಸುಖುಮೇಹಿ। **ವಗ್ಗುಭೀತಿ** ಸಿನಿದ್ಧಮಟ್ಠೇಹಿ। **ಸೋಭಸೀ ಸುವಸನೇಹಿ ನೂಪಮೇತಿ** ನಿವಾಸನಪಾರುಪನವತ್ಥೇಹಿ ಅನುಪಮೇ ಉಪಮಾರಹಿತೇ ತ್ವಂ ಇದಾನಿ ಮೇ ವಸಾನುಗೋ ಸೋಭಸೀತಿ ಭಾವಿನಂ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಪ್ಪಾಯವಸೇನ ಏಕನ್ತಿಕಂ ವತ್ತಮಾನಂ ವಿಯ ಕತ್ವಾ ವದತಿ।

ಅಹಂ ತವ ವಸಾನುಗೋ ಸಿಯನ್ತಿ ಅಹಮ್ಪಿ ತುಯ್ಹಂ ವಸಾನುಗೋ ಕಿಂಕಾರಪಟಿಸ್ಸಾವೀ ಭವೇಯ್ಯಂ। **ಯದಿ ವಿಹರೇಮಸೇ ಕಾನನನ್ತರೇತಿ** ಯದಿ ಮಯಂ ಉಭೋಪಿ ವನನ್ತರೇ ಸಹ ವಸಾಮ ರಮಾಮ। **ನ ಹಿ ಮತ್ಥಿ ತಯಾ ಪಿಯತ್ತರೋತಿ** ವಸಾನುಗಭಾವಸ್ಸ ಕಾರಣಮಾಹ। **ಪಾಣೋತಿ** ಸತ್ತೋ, ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿಪಿ ಸತ್ತೋ ತಯಾ ಪಿಯತರೋ ಮಯ್ಹಂ ನ ಹಿ ಅತ್ಥೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ **ಪಾಣೋತಿ** ಅತ್ತನೋ ಜೀವಿತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ, ಮಯ್ಹಂ ಜೀವಿತಂ ತಯಾ ಪಿಯತರಂ ನ ಹಿ ಅತ್ಥೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಿನ್ನರಿಮನ್ದಲೋಚನೇತಿ** ಕಿನ್ನರಿಯಾ ವಿಯ ಮನ್ದಪುಥುವಿಲೋಚನೇ।

ಯದಿ ಮೇ ವಚನಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ಸುಖಿತಾ ಏಹಿ ಅಗಾರಮಾವಸಾತಿ ಸಚೇ ತ್ವಂ ಮಮ ವಚನಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ಏಕಾಸನಂ ಏಕಸೇಯ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯದುಕ್ಖಂ ಪಹಾಯ ಏಹಿ ಕಾಮಭೋಗೇಹಿ ಸುಖಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಅಗಾರಂ ಅಜ್ಝಾವಸ। "ಸುಖಿತಾ ಹೇತಿ ಅಗಾರಮಾವಸನ್ತೀ"ತಿ ಕೇಚಿ ಪಠನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಸುಖಿತಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಗಾರಂ ಅಜ್ಝಾವಸನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಾಸಾದನಿವಾತವಾಸಿನೀತಿ** ನಿವಾತೇಸು ಪಾಸಾದೇಸು ವಾಸಿನೀ। "ಪಾಸಾದವಿಮಾನವಾಸಿನೀ"ತಿ ಚ ಪಾಠೋ, ವಿಮಾನಸದಿಸೇಸು ಪಾಸಾದೇಸು ವಾಸಿನೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪರಿಕಮ್ಮನ್ತಿ** ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ।

ಧಾರಯಾತಿ ಪರಿದಹ, ನಿವಾಸೇಹಿ ಚೇವ ಉತ್ತರಿಯಞ್ಚ ಕರೋಹಿ। **ಅಭಿರೋಪೇಹೀತಿ** ಮಣ್ಡನವಿಭೂಸನವಸೇನ ವಾ ಸರೀರಂ ಆರೋಪಯ, ಅಲಙ್ಕರೋಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮಾಲವಣ್ಣಕನ್ತಿ** ಮಾಲಞ್ಚೇವ ಗನ್ಧವಿಲೇಪನಞ್ಚ। **ಕಞ್ಚನಮಣಿಮುತ್ತಕನ್ತಿ** ಕಞ್ಚನೇನ

ಮಣಿಮುತ್ತಾಹಿ ಚ ಯುತ್ತಂ, ಸುವಣ್ಣಮಯಮಣಿಮುತ್ತಾಹಿ ಖಚಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಬಹುನ್ತಿ** ಹತ್ಥೂಪಗಾದಿಭೇದತೋ ಬಹುಪ್ಪಕಾರಂ। **ವಿವಿಧನ್ತಿ** ಕರಣವಿಕತಿಯಾ ನಾನಾವಿಧಂ।

ಸುಧೋತರಜಪಚ್ಛದನ್ತಿ ಸುಧೋತತಾಯ ಪವಾಹಿತರಜಂ ಉತ್ತರಚ್ಛದಂ। **ಸುಭನ್ತಿ** ಸೋಭನಂ। **ಗೋನಕತೂಲಿಕಸನ್ಥತನ್ತಿ** ದೀಘಲೋಮಕಾಳಕೋಜವೇನ ಚೇವ ಹಂಸಲೋಮಾದಿಪುಣ್ಣಾಯ ತೂಲಿಕಾಯ ಚ ಸನ್ಥತಂ। **ನವನ್ತಿ** ಅಭಿನವಂ। **ಮಹಾರಹನ್ತಿ** ಮಹಗ್ಘಂ। **ಚನ್ದನಮಣ್ಡಿತಸಾರಗನ್ಧಿಕನ್ತಿ** ಗೋಸೀಸಕಾದಿಸಾರಚನ್ದನೇನ ಮಣ್ಡಿತತಾಯ ಸುರಭಿಗನ್ಧಿಕಂ, ಏವರೂಪಂ ಸಯನಮಾರುಹ, ತಂ ಆರುಹಿತ್ವಾ ಯಥಾಸುಖಂ ಸಯಾಹಿ ಚೇವ ನಿಸೀದ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉಪ್ಪಲಂ ಚುದಕಾ ಸಮುಗ್ಗತನ್ತಿ ಚ-ಕಾರೋ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ, ಉದಕತೋ ಉಗ್ಗತಂ ಉಟ್ಠಿತಂ ಅಚ್ಚುಗ್ಗಮ್ಮ ಠಿತಂ ಸುಫುಲ್ಲಮುಪ್ಪಲಂ। **ಯಥಾ ತಂ ಅಮನುಸ್ಸಸೇವಿತನ್ತಿ** ತಞ್ಚ ರಕ್ಖಸಪರಿಗ್ಗಹಿತಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ಜಾತತ್ತಾ ನಿಮ್ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಸೇವಿತಂ ಕೇನಚಿ ಅಪರಿಭುತ್ತಮೇವ ಭವೇಯ್ಯ। **ಏವಂ ತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನೀತಿ** ಏವಮೇವ ತಂ ಸುಟ್ಠು ಫುಲ್ಲಮುಪ್ಪಲಂ ವಿಯ ತುವಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನೀ। **ಸಕೇಸಙ್ಗೇಸು** ಅತ್ತನೋ ಸರೀರಾವಯವೇಸು ಕೇನಚಿ ಅಪರಿಭುತ್ತೇಸುಯೇವ ಜರಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ, ಮುಧಾಯೇವ ಜರಾಜಿಣ್ಣಾ ಭವಿಸ್ಸಸಿ।

ಏವಂ ಧುತ್ತಕೇನ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇ ಪಕಾಸಿತೇ ಥೇರೀ ಸರೀರಸಭಾವವಿಭಾವನೇನ ತಂ ತತ್ಥ ವಿಚ್ಛಿನ್ದೇನ್ತೀ **"ಕಿಂ ತೇ ಇಧಾ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಆವುಸೋ ಸುವಣ್ಣಕಾರಪುತ್ತ, ಕೇಸಾದಿಕುಣಪಪೂರೇ ಏಕನ್ತೇನ ಭೇದನಧಮ್ಮೇ ಸುಸಾನವಡ್ಢನೇ, **ಇಧ** ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕಾಯಸಞ್ಞಿತೇ ಅಸುಚಿಕಳೇವರೇ ಕಿಂ ನಾಮ ತವ ಸಾರನ್ತಿ ಸಮ್ಮತಂ ಸಮ್ಭಾವಿತಂ, ಯಂ ದಿಸ್ವಾ ವಿಮನೋ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ಆರಮ್ಮಣೇ ವಿಗತಮನಸಙ್ಕಪ್ಪೋ, ಏತ್ಥೇವ ವಾ ಅವಿಮನೋ ಸೋಮನಸ್ಸಿಕೋ ಹುತ್ವಾ ಉದಿಕ್ಖಸಿ, ತಂ ಮಯ್ಹಂ ಕಥೇಹೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಧುತ್ತಕೋ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ತಸ್ಸಾ ರೂಪಂ ಚಾತುರಿಯಸೋಭಿತಂ, ಪಠಮದಸ್ಸನತೋ ಪನ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಸ್ಮಿಂ ದಿಟ್ಠಿಪಾತೇ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ, ತಮೇವ ಅಪದಿಸನ್ತೋ **"ಅಕ್ಖೀನಿ ಚ ತೂರಿಯಾರಿವಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ಕಾಮಞ್ಚಾಯಂ ಥೇರೀ ಸುಟ್ಠು ಸಂಯತತಾಯ ಸನ್ತಿನ್ದ್ರಿಯಾ, ತಾಯ ಥಿರವಿಪ್ಪಸನ್ನಸೋಮ್ಮಸನ್ತನಯನನಿಪಾತೇಸು ಕಮ್ಮಾನುಭಾವನಿಪ್ಫನ್ನೇಸು ಪಸನ್ನಪಞ್ಚಪ್ಪಸಾದಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇಸು ನಯನೇಸು ಲಬ್ಭಮಾನೇ ಪಭಾವಿಸಿಟ್ಠಚಾತುರಿಯೇ ದಿಟ್ಠಿಪಾತೇ, ಯಸ್ಮಾ ಸಯಂ ಚರಿತಹಾವಭಾವವಿಲಾಸಾದಿಪರಿಕಪ್ಪವಞ್ಚಿತೋ ಸೋ ಧುತ್ತೋ ಜಾತೋ, ತಸ್ಮಾಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿರಾಗೋ ಸವಿಸೇಸಂ ವೇಪುಲ್ಲಂ ಅಗಮಾಸಿ। ತತ್ಥ **ಅಕ್ಖೀನಿ ಚ ತೂರಿಯಾರಿವಾತಿ** ತೂರಿ ವುಚ್ಚತಿ ಮಿಗೀ, ಚ-ಸದ್ದೋ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ, ಮಿಗಚ್ಛಾಪಾಯ ವಿಯ ತೇ ಅಕ್ಖೀನೀತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಕೋರಿಯಾರಿವಾ"ತಿ ವಾ ಪಾಳಿ, ಕುಞ್ಚಕಾರಕುಕ್ಕುಟಿಯಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಕಿನ್ನರಿಯಾರಿವ ಪಬ್ಬತನ್ತರೇತಿ** ಪಬ್ಬತಕುಚ್ಛಿಯಂ ವಿಚರಮಾನಾಯ ಕಿನ್ನರಿವನಿತಾಯ ವಿಯ ಚ ತೇ ಅಕ್ಖೀನೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತವ ಮೇ ನಯನಾನಿ ದಕ್ಖಿಯಾತಿ** ತವ ವುತ್ತಗುಣವಿಸೇಸಾನಿ ನಯನಾನಿ ದಿಸ್ವಾ, **ಭಿಯ್ಯೋ** ಉಪರೂಪರಿ ಮೇ ಕಾಮಾಭಿರತಿ ಪವಡ್ಢತಿ।

ಉಪ್ಪಲಸಿಖರೋಪಮಾನಿ ತೇತಿ ರತ್ತುಪ್ಪಲಅಗ್ಗಸದಿಸಾನಿ ಪಮ್ಹಾನಿ ತವ। **ವಿಮಲೇತಿ** ನಿಮ್ಮಲೇ। **ಹಾಟಕಸನ್ನಿಭೇತಿ** ಕಞ್ಚನರೂಪಕಸ್ಸ ಮುಖಸದಿಸೇ ತೇ ಮುಖೇ, ನಯನಾನಿ ದಕ್ಖಿಯಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಅಪಿ ದೂರಗತಾತಿ ದೂರಂ ಠಾನಂ ಗತಾಪಿ। **ಸರಮ್ಹಸೇತಿ** ಅಞ್ಞಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತವ ನಯನಾನಿ ಏವ ಅನುಸ್ಸರಾಮಿ। **ಆಯತಪಮ್ಹೇತಿ** ದೀಘಪಖುಮೇ। **ವಿಸುದ್ಧದಸ್ಸನೇತಿ** ನಿಮ್ಮಲಲೋಚನೇ। **ನ ಹಿ ಮತ್ಥಿ ತಯಾ ಪಿಯತ್ತರೋ ನಯನಾತಿ** ತವ ನಯನತೋ ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಮಯ್ಹಂ ಪಿಯತರೋ ನತ್ಥಿ। ತಯಾತಿ ಹಿ ಸಾಮಿಅತ್ಥೇ ಏವ ಕರಣವಚನಂ।

ಏವಂ ಚಕ್ಖುಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಉಮ್ಮಾದಿತಸ್ಸ ವಿಯ ತಂ ತಂ ವಿಪ್ಪಲಪತೋ ತಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಮನೋರಥಂ ವಿಪರಿವತ್ತೇನ್ತೀ ಥೇರೀ "**ಅಪಥೇನಾ**"ತಿಆದಿನಾ ದ್ವಾದಸ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತತ್ಥ **ಅಪಥೇನ ಪಯಾತುಮಿಚ್ಛಸೀ**ತಿ, ಆವುಸೋ ಸುವಣ್ಣಕಾರಪುತ್ತ, ಸನ್ತೇ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಇತ್ಥಿಜನೇ ಯೋ ತ್ವಂ **ಬುದ್ಧಸುತಂ** ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಓರಸಧೀತರಂ ಮಂ **ಮಗ್ಗಯಸಿ** ಪತ್ಥೇಸಿ, ಸೋ ತ್ವಂ ಸನ್ತೇ ಖೇಮೇ ಉಜುಮಗ್ಗೇ ಅಪಥೇನ ಕಣ್ಟಕನಿವುತೇನ ಸಭಯೇನ ಕುಮ್ಮಗ್ಗೇನ ಪಯಾತುಮಿಚ್ಛಸಿ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತುಕಾಮೋಸಿ, **ಚನ್ದಂ ಕೀಳನಕಂ ಗವೇಸಸಿ** ಚನ್ದಮಣ್ಡಲಂ ಕೀಳಾಗೋಳಕಂ ಕಾತುಕಾಮೋಸಿ, **ಮೇರುಂ ಲಙ್ಘೇತುಮಿಚ್ಛಸಿ** ಚತುರಾಸೀತಿಯೋಜನಸಹಸ್ಸುಬ್ಬೇಧಂ ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಂ ಲಙ್ಘಯಿತ್ವಾ ಅಪರಭಾಗೇ ಠಾತುಕಾಮೋಸಿ, ಸೋ ತ್ವಂ ಮಂ ಬುದ್ಧಸುತಂ ಮಗ್ಗಯಸೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಇದಾನಿ ತಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಅವಿಸಯಭಾವಂ ಪತ್ಥನಾಯ ಚ ವಿಘಾತಾವಹತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "**ನತ್ಥೀ**"ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ರಾಗೋ ಯತ್ಥಪಿ ದಾನಿ ಮೇ ಸಿಯಾ**ತಿ ಯತ್ಥ ಇದಾನಿ ಮೇ ರಾಗೋ ಸಿಯಾ ಭವೇಯ್ಯ, ತಂ ಆರಮ್ಮಣಂ ಸದೇವಕೇ ಲೋಕೇ ನತ್ಥಿ ಏವ। **ನಪಿ ನಂ ಜಾನಾಮಿ ಕೀರಿಸೋ**ತಿ ನಂ ರಾಗಂ ಕೀರಿಸೋತಿಪಿ ನ ಜಾನಾಮಿ। **ಅಥ ಮಗ್ಗೇನ ಹತೋ ಸಮೂಲಕೋ**ತಿ **ಅಥಾ**ತಿ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ। ಅಯೋನಿಸೋಮನಸಿಕಾರಸಙ್ಖಾತೇನ ಮೂಲೇನ ಸಮೂಲಕೋ ರಾಗೋ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಹತೋ ಸಮುಗ್ಘಾತಿತೋ।

ಇಙ್ಗಾಲಕುಯಾತಿ ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಯಾ। **ಉಜ್ಝಿತೋ**ತಿ ವಾತುಕ್ಖಿತ್ತೋ ವಿಯ ಯೋ ಕೋಚಿ, ದಹನಿಯಾ ಇನ್ಧನಂ ವಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿಸಪತ್ತೋರಿವಾ**ತಿ ವಿಸಗತಭಾಜನಂ ವಿಯ। **ಅಗ್ಗಿತೋ ಕತೋ**ತಿ ಅಗ್ಗಿತೋ ಅಙ್ಗಾರತೋ ಅಪಗತೋ ಕತೋ, ವಿಸಸ್ಸ ಲೇಸಮ್ಪಿ ಅಸೇಸೇತ್ವಾ ಅಪನೀತೋ ವಿನಾಸಿತೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಯಸ್ಸಾ ಸಿಯಾ ಅಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತನ್ತಿ ಯಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯಾ ಇದಂ ಖನ್ಧಪಞ್ಚಕಂ ಞಾಣೇನ ಅಪ್ಪಟಿವೇಕ್ಖಿತಂ ಅಪರಿಞ್ಞಾತಂ ಸಿಯಾ। **ಸತ್ಥಾ ವಾ ಅನುಸಾಸಿತೋ ಸಿಯಾ**ತಿ ಸತ್ಥಾ ವಾ ಧಮ್ಮಸರೀರಸ್ಸ ಅದಸ್ಸನೇನ ಯಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯಾ ಅನನುಸಾಸಿತೋ ಸಿಯಾ। **ತ್ವಂ ತಾದಿಸಿಕಂ ಪಲೋಭಯಾ**ತಿ, ಆವುಸೋ, ತ್ವಂ ತಥಾರೂಪಂ ಅಪರಿಮದ್ದಿತಸಙ್ಖಾರಂ ಅಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮಂ ಕಾಮೇಹಿ ಪಲೋಭಯ ಉಪಗಚ್ಛ। **ಜಾನನ್ತಿಂ ಸೋ ಇಮಂ ವಿಹಞ್ಞಸೀ**ತಿ ಸೋ ತ್ವಂ ಪವತ್ತಿಂ ನಿವತ್ತಿಞ್ಚ ಯಾಥಾವತೋ ಜಾನನ್ತಿಂ ಪಟಿವಿದ್ಧಸಚ್ಚಂ ಇಮಂ ಸುಭಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಆಗಮ್ಮ ವಿಹಞ್ಞಸಿ, ಸಮ್ಪತಿ ಆಯತಿಞ್ಚ ವಿಘಾತಂ ದುಕ್ಖಂ ಆಪಜ್ಜಸಿ।

ಇದಾನಿಸ್ಸ ವಿಘಾತಾಪತ್ತಿತಂ ಕಾರಣವಿಭಾವನೇನ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ "**ಮಯ್ಹಂ ಹೀ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಹೀ**ತಿ ಹೇತುಅತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। **ಅಕ್ಕುಟ್ಠವನ್ದಿತೇ**ತಿ ಅಕ್ಕೋಸೇ ವನ್ದನಾಯ ಚ। **ಸುಖದುಕ್ಖೇ**ತಿ ಸುಖೇ ಚ ದುಕ್ಖೇ ಚ, ಇಟ್ಠಾನಿಟ್ಠವಿಸಯಸಮಾಯೋಗೇ ವಾ। **ಸತೀ ಉಪಟ್ಠಿತಾ**ತಿ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಯುತ್ತಾ ಸತಿ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಉಪಟ್ಠಿತಾ। **ಸಙ್ಖತಮಸುಭನ್ತಿ ಜಾನಿಯಾ**ತಿ ತೇಭೂಮಕಂ ಸಙ್ಖಾರಗತಂ ಕಿಲೇಸಾಸುಚಿಪಗ್ಘರಣೇನ ಅಸುಭನ್ತಿ ಞತ್ವಾ। **ಸಬ್ಬತ್ಥೇವಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಂಯೇವ ಭವತ್ತಯೇ ಮಯ್ಹಂ ಮನೋ ತಣ್ಹಾಲೇಪಾದಿನಾ ನ ಉಪಲಿಮ್ಪತಿ।

ಮಗ್ಗಟ್ಠಙ್ಗಿಕಯಾನಯಾಯಿನೀತಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಮಗ್ಗಸಙ್ಖಾತೇನ ಅರಿಯಯಾನೇನ ನಿಬ್ಬಾನಪುರಂ ಯಾಯಿನೀ ಉಪಗತಾ। **ಉದ್ಧಟಸಲ್ಲಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಾನತೋ ಸಮುದ್ಧಟರಾಗಾದಿಸಲ್ಲಾ।

ಸುಚಿತ್ತಿತಾತಿ ಹತ್ಥಪಾದಮುಖಾದಿಆಕಾರೇನ ಸುಟ್ಠು ಚಿತ್ತಿತಾ ವಿರಚಿತಾ। **ಸೋಮ್ಭಾ**ತಿ ಸುಮ್ಭಕಾ। **ದಾರುಕಪಿಲ್ಲಕಾನಿ ವಾ**ತಿ ದಾರುದಣ್ಡಾದೀಹಿ ಉಪರಚಿತರೂಪಕಾನಿ। **ತನ್ತೀಹೀ**ತಿ ನ್ಹಾರುಸುತ್ತಕೇಹಿ। **ಖೀಲಕೇಹೀ**ತಿ ಹತ್ಥಪಾದಪಿಟ್ಠಿಕಣ್ಣಾದಿಅತ್ಥಾಯ ಠಪಿತದಣ್ಡೇಹಿ। **ವಿನಿಬದ್ಧಾ**ತಿ ವಿವಿಧೇನಾಕಾರೇನ ಬದ್ಧಾ। **ವಿವಿಧಂ ಪನಚ್ಚಕಾ**ತಿ ಯನ್ತಸುತ್ತಾದೀನಂ ಅಞ್ಛನವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾದಿನಾ ಪಟ್ಠಪಿತನಚ್ಚಕಾ, ಪನಚ್ಚನ್ತಾ ವಿಯ ದಿಟ್ಠಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ತಮ್ಹುದ್ಧಟೇ ತನ್ತಿಖೀಲಕೇತಿ ಸನ್ನಿವೇಸವಿಸಿಟ್ಠರಚನಾವಿಸೇಸಯುತ್ತಂ ಉಪಾದಾಯ ರೂಪಕಸಮಞ್ಞಾ ತಮ್ಹಿ ತನ್ತಿಮ್ಹಿ ಖೀಲಕೇ ಚ ಠಾನತೋ ಉದ್ಧಟೇ ಬನ್ಧನ್ತೋ **ವಿಸ್ಸಟ್ಠೇ,** ವಿಸುಂ ಕರಣೇನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ **ವಿಕಲೇ,** ತಹಿಂ ತಹಿಂ ಖಿಪನೇನ **ಪರಿಕ್ರಿತೇ** ವಿಕಿರಿತೇ। ನ **ವಿನ್ದೇಯ್ಯ ಖಣ್ಡಸೋ ಕತೇತಿ** ಪೋತ್ಥಕರೂಪಸ್ಸ ಅವಯವೇ ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಿತೇ ಕತೇ ಪೋತ್ಥಕರೂಪಂ ನ ವಿನ್ದೇಯ್ಯ, ನ ಉಪಲಭೇಯ್ಯ। ಏವಂ ಸನ್ತೇ **ಕಿಮ್ಹಿ ತತ್ಥ ಮನಂ ನಿವೇಸಯೇ** ತಸ್ಮಿಂ ಪೋತ್ಥಕರೂಪಾವಯವೇ ಕಿಮ್ಹಿ ಕಿಂ ಖಾಣುಕೇ, ಉದಾಹು ರಜ್ಜುಕೇ, ಮತ್ತಿಕಾಪಿಣ್ಡಾದಿಕೇ ವಾ ಮನಂ ಮನಸಞ್ಞಂ ನಿವೇಸೇಯ್ಯ, ವಿಸಙ್ಖಾರೇ ಅವಯವೇ ಸಾ ಸಞ್ಞಾ ಕದಾಚಿಪಿ ನಪತೇಯ್ಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಥೂಪಮಾತಿ ತಂಸದಿಸಾ ತೇನ ಪೋತ್ಥಕರೂಪೇನ ಸದಿಸಾ। ಕಿನ್ತಿ ಚೇ ಆಹ "**ದೇಹಕಾನೀ**"ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **ದೇಹಕಾನೀತಿ** ಹತ್ಥಪಾದಮುಖಾದಿದೇಹಾವಯವಾ। **ಮನ್ತಿ** ಮೇ ಪಟಿಬದ್ಧಾ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿ। **ತೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹೀತಿ** ತೇಹಿ ಪಥವಿಆದೀಹಿ ಚ ಚಕ್ಖಾದೀಹಿ ಚ ಧಮ್ಮೇಹಿ। **ವಿನಾ ನ ವತ್ತನ್ತೀತಿ** ನ ಹಿ ತಥಾ ತಥಾ ಸನ್ನಿವಿಟ್ಠೇ ಪಥವಿಆದಿಧಮ್ಮೇ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ದೇಹಾ ನಾಮ ಸನ್ತಿ। **ಧಮ್ಮೇಹಿ ವಿನಾ ನ ವತ್ತತೀತಿ** ದೇಹೋ ಅವಯವೇಹಿ ಅವಯವಧಮ್ಮೇಹಿ ವಿನಾ ನ ವತ್ತತಿ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇ **ಕಿಮ್ಹಿ ತತ್ಥ ಮನಂ ನಿವೇಸಯೇತಿ** ಕಿಮ್ಹಿ ಕಿಂ ಪಥವಿಯಂ, ಉದಾಹು ಆಪಾದಿಕೇ ದೇಹೋತಿ ವಾ ಹತ್ಥಪಾದಾದೀನೀತಿ ವಾ ಮನಂ ಮನಸಞ್ಞಂ ನಿವೇಸೇಯ್ಯ। ಯಸ್ಮಾ ಪಥವಿಆದಿಪಸಾದಧಮ್ಮಮತ್ತೇ ಏಸಾ ಸಮಞ್ಞಾ, ಯದಿದಂ ದೇಹೋತಿ ವಾ ಹತ್ಥಪಾದಾದೀನೀತಿ ವಾ ಸತ್ತೋತಿ ವಾ ಇತ್ಥೀತಿ ವಾ ಪುರಿಸೋತಿ ವಾ, ತಸ್ಮಾ ನ ಏತ್ಥ ಜಾನತೋ ಕೋಚಿ ಅಭಿನಿವೇಸೋ ಹೋತೀತಿ।

ಯಥಾ ಹರಿತಾಲೇನ ಮಕ್ಖಿತಂ, ಅದ್ದಸ ಚಿತ್ತಿಕಂ ಭಿತ್ತಿಯಾ ಕತನ್ತಿ ಯಥಾ ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತಕಾರೇನ ಭಿತ್ತಿಯಂ ಹರಿತಾಲೇನ ಮಕ್ಖಿತಂ ಲಿತ್ತಂ ತೇನ ಲೇಪಂ ದತ್ವಾ ಕತಂ ಆಲಿಖಿತಂ ಚಿತ್ತಿಕಂ ಇತ್ಥಿರೂಪಂ ಅದ್ದಸ ಪಸ್ಸೇಯ್ಯ। ತತ್ಥ ಯಾ ಉಪಥಮ್ಭನಖೇಪನಾದಿಕಿರಿಯಾಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಮಾನುಸಿಕಾ ನು ಖೋ ಅಯಂ ಭಿತ್ತಿ ಅಪಸ್ಸಾಯ ಠಿತಾತಿ ಸಞ್ಞಾ, ಸಾ ನಿರತ್ಥಕಾ ಮನುಸ್ಸಭಾವಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ ಅತ್ಥಸ್ಸ ತತ್ಥ ಅಭಾವತೋ, ಮಾನುಸೀತಿ ಪನ ಕೇವಲಂ ತಹಿಂ ತಸ್ಸ ಚ ವಿಪರೀತದಸ್ಸನಂ, ಯಾಥಾವತೋ ಗಹಣಂ ನ ಹೋತಿ, ಧಮ್ಮಪುಞ್ಜಮತ್ತೇ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾದಿಗಹಣಮ್ಪಿ ಏವಂ ಸಮ್ಪದಮಿದಂ ದಟ್ಠಬ್ಬನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಮಾಯಂ ವಿಯ ಅಗ್ಗತೋ ಕತನ್ತಿ ಮಾಯಾಕಾರೇನ ಪುರತೋ ಉಪಟ್ಠಾಪಿತಂ ಮಾಯಾಸದಿಸಂ। **ಸುಪಿನನ್ತೇವ ಸುವಣ್ಣಪಾದಪನ್ತಿ** ಸುಪಿನಮೇವ ಸುಪಿನನ್ತಂ, ತತ್ಥ ಉಪಟ್ಠಿತಸುವಣ್ಣಮಯರುಕ್ಖಂ ವಿಯ। **ಉಪಗಚ್ಛಸಿ ಅನ್ಧ ರಿತ್ತಕನ್ತಿ** ಅನ್ಧಬಾಲ ರಿತ್ತಕಂ ತುಚ್ಛಕಂ ಅನ್ತೋಸಾರರಹಿತಂ ಇಮಂ ಅತ್ತಭಾವಂ "ಏತಂ ಮಮಾ"ತಿ ಸಾರವನ್ತಂ ವಿಯ ಉಪಗಚ್ಛಸಿ ಅಭಿನಿವಿಸಸಿ। **ಜನಮಜ್ಝೇರಿವ ರುಪ್ಪರೂಪಕನ್ತಿ** ಮಾಯಾಕಾರೇನ ಮಹಾಜನಮಜ್ಝೇ ದಸ್ಸಿತಂ ರೂಪಿಯರೂಪಸದಿಸಂ ಸಾರಂ ವಿಯ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಂ, ಅಸಾರನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ವಟ್ಟನಿರಿವಾತಿ ಲಾಖಾಯ ಗುಳಿಕಾ ವಿಯ। **ಕೋಟರೋಹಿತಾತಿ** ಕೋಟರೇ ರುಕ್ಖಸುಸಿರೇ ಠಪಿತಾ। **ಮಜ್ಝೇ ಪುಬ್ಬುಳಕಾತಿ** ಅಕ್ಖಿದಲಮಜ್ಝೇ ಠಿತಜಲಪುಬ್ಬುಳಸದಿಸಾ। **ಸಲಸ್ಸುಕಾತಿ** ಅಸ್ಸುಜಲಸಹಿತಾ। **ಪೀಳಕೋಳಿಕಾತಿ** ಅಕ್ಖಿಗೂಥಕೋ। **ಏತ್ಥ ಜಾಯತೀತಿ** ಏತಸ್ಮಿಂ ಅಕ್ಖಿಮಣ್ಡಲೇ ಉಭೋಸು ಕೋಟೀಸು ವಿಸಗನ್ಧಂ ವಾಯನ್ತೋ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ। **ಪೀಳಕೋಳಿಕಾತಿ** ವಾ ಅಕ್ಖಿದಲೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತನಕಾ ಪೀಳಕಾ ವುಚ್ಚತಿ। **ವಿವಿಧಾತಿ** ಸೇತನೀಲಮಣ್ಡಲಾನಞ್ಚೇವ ರತ್ತಪೀತಾದೀನಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ಪಟಲಾನಞ್ಚ ವಸೇನ ಅನೇಕವಿಧಾ। **ಚಕ್ಖುವಿಧಾತಿ** ಚಕ್ಖುಭಾಗಾ ಚಕ್ಖುಪ್ಪಕಾರಾ ವಾ ತಸ್ಸ ಅನೇಕಕಲಾಪಗತಭಾವತೋ। **ಪಿಣ್ಡಿತಾತಿ** ಸಮುದಿತಾ।

ಏವಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಸಾರಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಚಕ್ಖುನೋ ಅಸುಭತಂ ಅನವಟ್ಠಿತತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಞ್ಚ ವಿಭಾವೇಸಿ । ವಿಭಾವೇತ್ವಾ ಚ ಯಥಾ ನಾಮ ಕೋಚಿ ಲೋಭನೀಯಂ ಭಣ್ಡಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಚೋರಕನ್ತಾರಂ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತೋ ಚೋರೇಹಿ ಪಲಿಬುದ್ಧೋ ತಂ ಲೋಭನೀಯಭಣ್ಡಂ ದತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಏವಮೇವ ಚಕ್ಖುಮ್ಹಿ ಸಾರತ್ತೇನ ತೇನ ಪುರಿಸೇನ ಪಲಿಬುದ್ಧಾ ಥೇರೀ ಅತ್ತನೋ ಚಕ್ಖುಂ ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "**ಉಪ್ಪಾಟಿಯ ಚಾರುದಸ್ಸನಾ**"ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **ಉಪ್ಪಾಟಿಯಾತಿ** ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ ಚಕ್ಖುಕೂಪತೋ ನೀಹರಿತ್ವಾ। **ಚಾರುದಸ್ಸನಾತಿ** ಪಿಯದಸ್ಸನಾ ಮನೋಹರದಸ್ಸನಾ। **ನ ಚ ಪಜ್ಜಿತ್ಥಾತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಸಙ್ಗಂ ನಾಪಜ್ಜಿ। **ಅಸಙ್ಗಮಾನಸಾತಿ**

ಕತ್ಥಚಿಪಿ ಆರಮ್ಮಣೇ ಅನಾಸತ್ತಚಿತ್ತಾ। **ಹನ್ದ ತೇ ಚಕ್ಖುನ್ತಿ** ತಯಾ ಕಾಮಿತಂ ತತೋ ಏವ ಮಯಾ ದಿನ್ನತ್ತಾ ತೇ ಚಕ್ಖುಸಞ್ಞಿತಂ ಅಸುಚಿಪಿಣ್ಡಂ ಗಣ್ಹ, ಗಹೇತ್ವಾ ಹರಸ್ಸು ಪಸಾದಯುತ್ತಂ ಇಚ್ಛಿತಂ ಠಾನಂ ನೇಹಿ।

ತಸ್ಸ ಚ ವಿರಮಾಸಿ ತಾವದೇತಿ ತಸ್ಸ ಧುತ್ತಪುರಿಸಸ್ಸ ತಾವದೇವ ಅಕ್ಖಿಮ್ಹಿ ಉಪ್ಪಾಟಿತಕ್ಖಣೇ ಏವ ರಾಗೋ ವಿಗಚ್ಛಿ। **ತತ್ಥಾತಿ** ಅಕ್ಖಿಮ್ಹಿ, ತಸ್ಸಂ ವಾ ಥೇರಿಯಂ। ಅಥ ವಾ **ತತ್ಥಾತಿ** ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಠಾನೇ। **ಖಮಾಪಯೀತಿ** ಖಮಾಪೇಸಿ। **ಸೋತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನೀತಿ** ಸೇಟ್ಠಚಾರಿನಿ ಮಹೇಸಿಕೇ ತುಯ್ಹಂ ಆರೋಗ್ಯಮೇವ ಭವೇಯ್ಯ। **ನ ಪುನೋ ಏದಿಸಕಂ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ** ಇತೋ ಪರಂ ಏವರೂಪಂ ಅನಾಚಾರಚರಣಂ ನ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ನ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಆಸಾದಿಯಾತಿ ಘಟ್ಟೇತ್ವಾ। **ಏದಿಸನ್ತಿ** ಏವರೂಪಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ವೀತರಾಗಂ। **ಅಗ್ಗಿಂ ಪಜ್ಜಲಿತಂವ ಲಿಙ್ಗಿಯಾತಿ** ಪಜ್ಜಲಿತಂ ಅಗ್ಗಿಂ ಆಲಿಙ್ಗೇತ್ವಾ ವಿಯ।

ತತೋತಿ ತಸ್ಮಾ ಧುತ್ತಪುರಿಸಾ। **ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀತಿ** ಸಾ ಸುಭಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ। **ಅಗಮೀ ಬುದ್ಧವರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕನ್ತಿ** ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗಚ್ಛಿ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ। **ಪಸ್ಸಿಯ ವರಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣನ್ತಿ** ಉತ್ತಮೇಹಿ ಪುಞ್ಞಸಮ್ಭಾರೇಹಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಮಹಾಪುರಿಸಲಕ್ಖಣಂ ದಿಸ್ವಾ। **ಯಥಾ ಪುರಾಣಕನ್ತಿ** ಪೋರಾಣಂ ವಿಯ ಉಪ್ಪಾಟನತೋ ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಚಕ್ಖು ಪಟಿಪಾಕತಿಕಂ ಅಹೋಸಿ। ಯಮೇತ್ಥ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ನ ವುತ್ತಂ, ತಂ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಸುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಮೇವ।

ಸುಭಾಜೀವಕಮ್ಬವನಿಕಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಿಂಸನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಚತ್ತಾಲೀಸನಿಪಾತೋ

೧. ಇಸಿದಾಸೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಚತ್ತಾಲೀಸನಿಪಾತೇ **ನಗರಮ್ಹಿ ಕುಸುಮನಾಮೇ**ತಿಆದಿಕಾ ಇಸಿದಾಸಿಯಾ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ಪುರಿಸತ್ತಭಾವೇ ಠತ್ವಾ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ ಚರಿಮಭವತೋ ಸತ್ತಮೇ ಭವೇ ಅಕಲ್ಯಾಣಸನ್ನಿಸ್ಸಯೇನ ಪರದಾರಿಕಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ, ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ನಿರಯೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಬಹೂನಿ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ನಿರಯೇ ಪಚ್ಚಿತ್ವಾ, ತತೋ ಚುತಾ ತೀಸು ಜಾತೀಸು ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಯಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ದಾಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ನಪುಂಸಕೋ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತತೋ ಪನ ಚುತಾ ಏಕಸ್ಸ ದಲಿದ್ದಸ್ಸ ಸಾಕಟಿಕಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಂ ವಯಪ್ಪತ್ತಂ ಗಿರಿದಾಸೋ ನಾಮ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಸತ್ಥವಾಹಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಭರಿಯಂ ಕತ್ವಾ ಗೇಹಂ ಆನೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಚ ಭರಿಯಾ ಅತ್ಥಿ ಸೀಲವತೀ ಕಲ್ಯಾಣಧಮ್ಮಾ। ತಸ್ಸಂ ಇಸ್ಸಾಪಕತಾ ಸಾಮಿನೋ ತಸ್ಸಾ ವಿದ್ದೇಸನಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ತತ್ಥ ಯಾವಜೀವಂ ಠತ್ವಾ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಉಜ್ಜೇನಿಯಂ ಕುಲಪದೇಸಸೀಲಾಚಾರಾದಿಗುಣೇಹಿ ಅಭಿಸಮ್ಮತಸ್ಸ ವಿಭವಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, **ಇಸಿದಾಸೀ**ತಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಹೋಸಿ।

ತಂ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಕುಲರೂಪವಯವಿಭವಾದಿಸದಿಸಸ್ಸ ಅಞ್ಞತರಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಅದಂಸು। ಸಾ ತಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಪತಿದೇವತಾ ಹುತ್ವಾ ಮಾಸಮತ್ತಂ ವಸಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮಬಲೇನ ಸಾಮಿಕೋ ವಿರತ್ತರೂಪೋ ಹುತ್ವಾ ತಂ ಘರತೋ ನೀಹರಿ। ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಪಾಳಿತೋ ಏವ ವಿಞ್ಞಾಯತಿ। ತೇಸಂ ತೇಸಂ ಪನ ಸಾಮಿಕಾನಂ ಅರುಚ್ಚನೇಯ್ಯತಾಯ ಸಂವೇಗಜಾತಾ ಪಿತರಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತ್ವಾ, ಜಿನದತ್ತಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ, ಫಲಸುಖೇನ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖೇನ ಚ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತೀ ಏಕದಿವಸಂ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತನಗರೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಟಿಕ್ಕನ್ತಾ ಮಹಾಗಙ್ಗಾಯಂ ವಾಲುಕಪುಲಿನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಬೋಧಿತ್ಥೇರಿಯಾ ನಾಮ ಅತ್ತನೋ ಸಹಾಯತ್ಥೇರಿಯಾ ಪುಬ್ಬಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪುಚ್ಛಿತಾ ತಮತ್ಥಂ ಗಾಥಾಬನ್ಧವಸೇನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ "ಉಜ್ಜೇನಿಯಾ ಪುರವರೇ"ತಿಆದಿನಾ। ತೇಸಂ ಪನ ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾನಂ ಸಮ್ಬನ್ಧಂ ದಸ್ಸೇತುಂ –

೪೦೨."ನಗರಮ್ಹಿ ಕುಸುಮನಾಮೇ, ಪಾಟಲಿಪುತ್ತಮ್ಹಿ ಪಥವಿಯಾ ಮಣ್ಡೇ।
ಸಕ್ಯಕುಲಕುಲೀನಾಯೋ, ದ್ವೇ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಹಿ ಗುಣವತಿಯೋ॥

೪೦೩."ಇಸಿದಾಸೀ ತತ್ಥ ಏಕಾ, ದುತಿಯಾ ಬೋಧೀತಿ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ ಚ।
ಝಾನಜ್ಝಾಯನರತಾಯೋ, ಬಹುಸ್ಸುತಾಯೋ ಧುತಕಿಲೇಸಾಯೋ॥

೪೦೪."ತಾ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ, ಭತ್ತತ್ಥಂ ಕರಿಯ ಧೋತಪತ್ತಾಯೋ।
ರಹಿತಮ್ಹಿ ಸುಖನಿಸಿನ್ನಾ, ಇಮಾ ಗಿರಾ ಅಬ್ಭುದೀರೇಸು"ನ್ತಿ॥ –

ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಸಙ್ಗೀತಿಕಾರೇಹಿ ಠಪಿತಾ।

೪೦೫."ಪಾಸಾದಿಕಾಸಿ ಅಯ್ಯೇ, ಇಸಿದಾಸಿ ವಯೋಪಿ ತೇ ಅಪರಿಹೀನೋ।
ಕಿಂ ದಿಸ್ವಾನ ಬ್ಯಾಲಿಕಂ, ಅಥಾಸಿ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಮನುಯುತ್ತಾ॥

೪೦೬."ಏವಮನುಯುಞ್ಜಿಯಮಾನಾ ಸಾ, ರಹಿತೇ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಕುಸಲಾ।

ಇಸಿದಾಸೀ ವಚನಮಬ್ರವಿ, ಸುಣ ಬೋಧಿ ಯಥಾಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾ॥

ಇತೋ ಪರಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಗಾಥಾ।

೪೦೭॥ಉಜ್ಜೇನಿಯಾ ಪುರವರೇ, ಮಯ್ಹಂ ಪಿತಾ ಸೀಲಸಂವುತೋ ಸೇಟ್ಠಿ।
ತಸ್ಸಮ್ಹಿ ಏಕಧೀತಾ, ಪಿಯಾ ಮನಾಪಾ ಚ ದಯಿತಾ ಚ॥

೪೦೮॥ಅಥ ಮೇ ಸಾಕೇತತೋ ವರಕಾ, ಆಗಚ್ಛುಮುತ್ತಮಕುಲೀನಾ।
ಸೇಟ್ಠೀ ಪಹೂತರತನೋ, ತಸ್ಸ ಮಮಂ ಸುಣ್ಹಮದಾಸಿ ತಾತೋ॥

೪೦೯॥ಸಸ್ಸುಯಾ ಸಸುರಸ್ಸ ಚ, ಸಾಯಂ ಪಾತಂ ಪಣಾಮಮುಪಗಮ್ಮ।
ಸಿರಸಾ ಕರೋಮಿ ಪಾದೇ, ವನ್ದಾಮಿ ಯಥಾಮ್ಹಿ ಅನುಸಿಟ್ಠಾ॥

೪೧೦॥ಯಾ ಮಯ್ಹಂ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ, ಭಗಿನಿಯೋ ಭಾತುನೋ ಪರಿಜನೋ ವಾ।
ತಮೇಕವರಕಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾ, ಉಬ್ಬಿಗ್ಗಾ ಆಸನಂ ದೇಮಿ॥

೪೧೧॥ಅನ್ನೇನ ಚ ಪಾನೇನ ಚ, ಖಜ್ಜೇನ ಚ ಯಞ್ಚ ತತ್ಥ ಸನ್ನಿಹಿತಂ।
ಛಾದೇಮಿ ಉಪನಯಾಮಿ ಚ, ದೇಮಿ ಚ ಯಂ ಯಸ್ಸ ಪತಿರೂಪಂ॥

೪೧೨॥ಕಾಲೇನ ಉಪಟ್ಠಹಿತ್ವಾ, ಘರಂ ಸಮುಪಗಮಾಮಿ ಉಮ್ಮಾರೇ।
ಧೋವನ್ತೀ ಹತ್ಥಪಾದೇ, ಪಞ್ಜಲಿಕಾ ಸಾಮಿಕಮುಪೇಮಿ॥

೪೧೩॥ಕೋಚ್ಛಂ ಪಸಾದಂ ಅಞ್ಜನಿಞ್ಚ, ಆದಾಸಕಞ್ಚ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ।
ಪರಿಕಮ್ಮಕಾರಿಕಾ ವಿಯ, ಸಯಮೇವ ಪತಿಂ ವಿಭೂಸೇಮಿ॥

೪೧೪॥ಸಯಮೇವ ಓದನಂ ಸಾಧಯಾಮಿ, ಸಯಮೇವ ಭಾಜನಂ ಧೋವನ್ತೀ।
ಮಾತಾವ ಏಕಪುತ್ತಕಂ, ತಥಾ ಭತ್ತಾರಂ ಪರಿಚರಾಮಿ॥

೪೧೫॥ಏವಂ ಮಂ ಭತ್ತಿಕತಂ, ಅನುರತ್ತಂ ಕಾರಿಕಂ ನಿಹತಮಾನಂ।
ಉಟ್ಠಾಯಿಕಂ ಅನಲಸಂ, ಸೀಲವತಿಂ ದುಸ್ಸತೇ ಭತ್ತಾ॥

೪೧೬॥ಸೋ ಮಾತರಞ್ಚ ಪಿತರಞ್ಚ, ಭಣತಿ ಆಪುಚ್ಛಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ।
ಇಸಿದಾಸಿಯಾ ನ ಸಹ ವಚ್ಛಂ, ಏಕಾಗಾರೇಹಂ ಸಹ ವತ್ಥುಂ॥

೪೧೭॥ಮಾ ಏವಂ ಪುತ್ತ ಅವಚ, ಇಸಿದಾಸೀ ಪಣ್ಡಿತಾ ಪರಿಬ್ಯತ್ತಾ।
ಉಟ್ಠಾಯಿಕಾ ಅನಲಸಾ, ಕಿಂ ತುಯ್ಹಂ ನ ರೋಚತೇ ಪುತ್ತ॥

೪೧೮॥ನ ಚ ಮೇ ಹಿಂಸತಿ ಕಿಞ್ಚಿ, ನ ಚಹಂ ಇಸಿದಾಸಿಯಾ ಸಹ ವಚ್ಛಂ।
ದೇಸ್ಸಾವ ಮೇ ಅಲಂ ಮೇ, ಅಪುಚ್ಛಾಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ॥

೪೧೯“:ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುಣಿತ್ವಾ, ಸಸ್ಸು ಸಸುರೋ ಚ ಮಂ ಅಪುಚ್ಛಿಂಸು।
ಕಿಸ್ಸ ತಯಾ ಅಪರದ್ಧಂ, ಭಣ ವಿಸ್ಸಟ್ಠಾ ಯಥಾಭೂತಂ॥

೪೨೦“:ನಪಿಹಂ ಅಪರಜ್ಝಂ ಕಿಞ್ಚಿ, ನಪಿ ಹಿಂಸೇಮಿ ನ ಭಣಾಮಿ ದುಬ್ಬಚನಂ।
ಕಿಂ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುಯ್ಯೇ, ಯಂ ಮಂ ವಿದ್ದೇಸ್ಸತೇ ಭತ್ತಾ॥

೪೨೧“:ತೇ ಮಂ ಪಿತುಘರಂ ಪಟಿನಯಿಂಸು, ವಿಮನಾ ದುಖೇನ ಅಧಿಭೂತಾ।
ಪುತ್ತಮನುರಕ್ಖಮಾನಾ, ಜಿತಾಮ್ಹಸೇ ರೂಪಿನಿಂ ಲಕ್ಖಿಂ॥

೪೨೨“:ಅಥ ಮಂ ಅದಾಸಿ ತಾತೋ, ಅಡ್ಢಸ್ಸ ಘರಮ್ಹಿ ದುತಿಯಕುಲಿಕಸ್ಸ।
ತತೋ ಉಪಡ್ಢಸುಙ್ಕೇನ, ಯೇನ ಮಂ ವಿನ್ದಥ ಸೇಟ್ಠಿ॥

೪೨೩“:ತಸ್ಸಪಿ ಘರಮ್ಹಿ ಮಾಸಂ, ಅವಸಿಂ ಅಥ ಸೋಪಿ ಮಂ ಪಟಿಚ್ಛರಯಿ।
ದಾಸೀವ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿಂ, ಅದೂಸಿಕಂ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಂ॥

೪೨೪“:ಭಿಕ್ಖಾಯ ಚ ವಿಚರನ್ತಂ, ದಮಕಂ ದನ್ತಂ ಮೇ ಪಿತಾ ಭಣತಿ।
ಹೋಹಿಸಿ ಮೇ ಜಾಮಾತಾ, ನಿಕ್ಖಿಪ ಪೋಟ್ಠಿಞ್ಚ ಘಟಿಕಞ್ಚ॥

೪೨೫“:ಸೋಪಿ ವಸಿತ್ವಾ ಪಕ್ಖಂ, ಅಥ ತಾತಂ ಭಣತಿ ‘ದೇಹಿ ಮೇ ಪೋಟ್ಠಿಂ।
ಘಟಿಕಞ್ಚ ಮಲ್ಲಕಞ್ಚ, ಪುನಪಿ ಭಿಕ್ಖಂ ಚರಿಸ್ಸಾಮಿ’॥

೪೨೬“:ಅಥ ನಂ ಭಣತೀ ತಾತೋ, ಅಮ್ಮಾ ಸಬ್ಬೋ ಚ ಮೇ ಞಾತಿಗಣವಗ್ಗೋ।
ಕಿಂ ತೇ ನ ಕೀರತಿ ಇಧ, ಭಣ ಖಿಪ್ಪಂ ತಂ ತೇ ಕರಿಹಿತಿ॥

೪೨೭“:ಏವಂ ಭಣಿತೋ ಭಣತಿ, ಯದಿ ಮೇ ಅತ್ತಾ ಸಕ್ಕೋತಿ ಅಲಂ ಮಯ್ಹಂ।
ಇಸಿದಾಸಿಯಾ ನ ಸಹ ವಚ್ಛಂ, ಏಕಘರೇಹಂ ಸಹ ವತ್ಥುಂ॥

೪೨೮“:ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೋ ಗತೋ ಸೋ, ಅಹಮ್ಪಿ ಏಕಾಕಿನೀ ವಿಚಿನ್ತೇಮಿ।
ಆಪುಚ್ಛಿತೂನ ಗಚ್ಛಂ, ಮರಿತುಯೇ ವಾ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಂ ವಾ॥

೪೨೯“:ಅಥ ಅಯ್ಯಾ ಜಿನದತ್ತಾ, ಆಗಚ್ಛೀ ಗೋಚರಾಯ ಚರಮಾನಾ।
ತಾತ ಕುಲಂ ವಿನಯಧರೀ, ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ॥

೪೩೦“:ತಂ ದಿಸ್ವಾನ ಅಮ್ಹಾಕಂ, ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಂ ತಸ್ಸಾ ಪಞ್ಞಾಪಯಿಂ।
ನಿಸಿನ್ನಾಯ ಚ ಪಾದೇ, ವನ್ದಿತ್ವಾ ಭೋಜನಮದಾಸಿಂ॥

೪೩೧“:ಅನ್ನೇನ ಚ ಪಾನೇನ ಚ, ಖಜ್ಜೇನ ಚ ಯಞ್ಚ ತತ್ಥ ಸನ್ನಿಹಿತಂ।
ಸನ್ತಪ್ಪಯಿತ್ವಾ ಅವಚಂ, ಅಯ್ಯೇ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ॥

೪೩೨“:ಅಥ ಮಂ ಭಣತೀ ತಾತೋ, ಇಧೇವ ಪುತ್ತಕ ಚರಾಹಿ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮಂ।

ಅನ್ನೇನ ಚ ಪಾನೇನ ಚ, ತಪ್ಪಯ ಸಮಣೇ ದ್ವಿಜಾತೀ ಚ॥

೪೩೩‘‘ಅಥಹಂ ಭಣಾಮಿ ತಾತಂ, ರೋದನ್ತೀ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಣಾಮೇತ್ವಾ।
ಪಾಪಞ್ಹಿ ಮಯಾ ಪಕತಂ, ಕಮ್ಮಂ ತಂ ನಿಜ್ಜರೇಸ್ಸಾಮಿ॥

೪೩೪‘‘ಅಥ ಮಂ ಭಣತೀ ತಾತೋ, ಪಾಪುಣ ಬೋಧಿಞ್ಚ ಅಗ್ಗಧಮ್ಮಞ್ಚ।
ನಿಬ್ಬಾನಞ್ಚ ಲಭಸ್ಸು, ಯಂ ಸಚ್ಛಿಕರೀ ದ್ವಿಪದಸೇಟ್ಠೋ॥

೪೩೫‘‘ಮಾತಾಪಿತೂ ಅಭಿವಾದ, ಯಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಞಾತಿಗಣವಗ್ಗಂ।
ಸತ್ತಾಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾ, ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅಫಸ್ಸಯಿಂ॥

೪೩೬‘‘ಜಾನಾಮಿ ಅತ್ತನೋ ಸತ್ತ, ಜಾತಿಯೋ ಯಸ್ಸಯಂ ಫಲವಿಪಾಕೋ।
ತಂ ತವ ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸಂ, ತಂ ಏಕಮನಾ ನಿಸಾಮೇಹಿ॥

೪೩೭‘‘ನಗರಮ್ಹಿ ಏರಕಚ್ಛೇ, ಸುವಣ್ಣಕಾರೋ ಅಹಂ ಪಹೂತಧನೋ।
ಯೋಬ್ಬನಮದೇನ ಮತ್ತೋ, ಸೋ ಪರದಾರಂ ಅಸೇವಿಹಂ॥

೪೩೮‘‘ಸೋಹಂ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ, ನಿರಯಮ್ಹಿ ಅಪಚ್ಚಿಸಂ ಚಿರಂ।
ಪಕ್ಕೋ ತತೋ ಚ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ, ಮಕ್ಕಟಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮೋಕ್ಕಮಿಂ॥

೪೩೯‘‘ಸತ್ತಾಹಜಾತಕಂ ಮಂ, ಮಹಾಕಪಿ ಯೂಥಪೋ ನಿಲ್ಲಚ್ಛೇಸಿ।
ತಸ್ಸೇತಂ ಕಮ್ಮಫಲಂ, ಯಥಾಪಿ ಗನ್ತ್ವಾನ ಪರದಾರಂ॥

೪೪೦‘‘ಸೋಹಂ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ, ಕಾಲಂ ಕರಿತ್ವಾ ಸಿನ್ಧವಾರಞ್ಞೇ।
ಕಾಣಾಯ ಚ ಖಞ್ಜಾಯ ಚ, ಏಳಕಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮೋಕ್ಕಮಿಂ॥

೪೪೧‘‘ದ್ವಾದಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಅಹಂ, ನಿಲ್ಲಚ್ಛಿತೋ ದಾರಕೇ ಪರಿವಹಿತ್ವಾ।
ಕಿಮಿನಾವಟ್ಟೋ ಅಕಲ್ಲೋ, ಯಥಾಪಿ ಗನ್ತ್ವಾನ ಪರದಾರಂ॥

೪೪೨‘‘ಸೋಹಂ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ, ಗೋವಾಣಿಜಕಸ್ಸ ಗಾವಿಯಾ ಜಾತೋ।
ವಚ್ಛೋ ಲಾಖಾತಮ್ಬೋ, ನಿಲ್ಲಚ್ಛಿತೋ ದ್ವಾದಸೇ ಮಾಸೇ॥

೪೪೩‘‘ವೋಢೂನ ನಙ್ಗಲಮಹಂ, ಸಕಟಞ್ಚ ಧಾರಯಾಮಿ।
ಅನ್ಧೋವಟ್ಟೋ ಅಕಲ್ಲೋ, ಯಥಾಪಿ ಗನ್ತ್ವಾನ ಪರದಾರಂ॥

೪೪೪‘‘ಸೋಹಂ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ, ವೀಥಿಯಾ ದಾಸಿಯಾ ಘರೇ ಜಾತೋ।
ನೇವ ಮಹಿಲಾ ನ ಪುರಿಸೋ, ಯಥಾಪಿ ಗನ್ತ್ವಾನ ಪರದಾರಂ॥

೪೪೫‘‘ತಿಂಸತಿವಸ್ಸಮ್ಹಿ ಮತೋ, ಸಾಕಟಿಕಕುಲಮ್ಹಿ ದಾರಿಕಾ ಜಾತಾ।
ಕಪಣಮ್ಹಿ ಅಪ್ಪಭೋಗೇ, ಧನಿಕಪುರಿಸಪಾತಬಹುಲಮ್ಹಿ॥

೪೪೭:ತಂ ಮಂ ತತೋ ಸತ್ಥವಾಹೋ, ಉಸ್ಸನ್ನಾಯ ವಿಪುಲಾಯ ವಡ್ಢಿಯಾ।
ಓಕಡ್ಢತಿ ವಿಲಪನ್ತಿಂ, ಅಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕುಲಘರಸ್ಮಾ॥

೪೪೮:ಅಥ ಸೋಳಸಮೇ ವಸ್ಸೇ, ದಿಸ್ವಾ ಮಂ ಪತ್ತಯೋಬ್ಬನಂ ಕಞ್ಞಂ।
ಓರುನ್ಧತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ, ಗಿರಿದಾಸೋ ನಾಮ ನಾಮೇನ॥

೪೪೮:ತಸ್ಸಪಿ ಅಞ್ಞಾ ಭರಿಯಾ, ಸೀಲವತೀ ಗುಣವತೀ ಯಸವತೀ ಚ।
ಅನುರತ್ತಾ ಭತ್ತಾರಂ, ತಸ್ಸಾಹಂ ವಿದ್ದೇಸನಮಕಾಸಿಂ॥

೪೪೯:ತಸ್ಸೇತಂ ಕಮ್ಮಫಲಂ, ಯಂ ಮಂ ಅಪಕೀರಿತೂನ ಗಚ್ಛನ್ತಿ।
ದಾಸೀವ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿಂ, ತಸ್ಸಪಿ ಅನ್ತೋ ಕತೋ ಮಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಗರಮ್ಹಿ ಕುಸುಮನಾಮೇ**ತಿ "ಕುಸುಮಪುರ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಕುಸುಮಸದ್ದೇನ ಗಹಿತನಾಮಕೇ ನಗರೇ, ಇದಾನಿ ತಂ ನಗರಂ **ಪಾಟಲಿಪುತ್ತಮ್ಹೀ**ತಿ ಸರೂಪತೋ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಪಥವಿಯಾ ಮಣ್ಡೇ**ತಿ ಸಕಲಾಯ ಪಥವಿಯಾ ಮಣ್ಡಭೂತೇ। **ಸಕ್ಯಕುಲಕುಲೀನಾಯೋ**ತಿ ಸಕ್ಯಕುಲೇ ಕುಲಧೀತರೋ, ಸಕ್ಯಪುತ್ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತತಾಯ ಏವಂ ವುತ್ತಂ।

ತತ್ಥಾತಿ ತಾಸು ದ್ವೀಸು ಭಿಕ್ಖುನೀಸು। **ಬೋಧೀ**ತಿ ಏವಂನಾಮಿಕಾ ಥೇರೀ। **ಝಾನಜ್ಝಾಯನರತಾಯೋ**ತಿ ಲೋಕಿಯಲೋಕುತ್ತರಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಝಾಯನೇ ಅಭಿರತಾ। **ಬಹುಸ್ಸುತಾಯೋ**ತಿ ಪರಿಯತ್ತಿಬಾಹುಸಚ್ಚೇನ ಬಹುಸ್ಸುತಾ। **ಧುತಕಿಲೇಸಾಯೋ**ತಿ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ಸಮುಗ್ಘಾತಿತಕಿಲೇಸಾ। **ಭತ್ತತ್ಥಂ ಕರಿಯಾ**ತಿ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ನಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ। **ರಹಿತಮ್ಹೀ**ತಿ ಜನರಹಿತಮ್ಹಿ ವಿವಿತ್ತಟ್ಠಾನೇ। **ಸುಖನಿಸಿನ್ನಾ**ತಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಸುಖೇನ ವಿವೇಕಸುಖೇನ ಚ ಸುಖನಿಸಿನ್ನಾ। **ಇಮಾ ಗಿರಾ**ತಿ ಇದಾನಿ ವುಚ್ಚಮಾನಾ ಸುಖಾ ಲಾಪನಾ। **ಅಬ್ಭುದೀರೇಸು**ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನವಸೇನ ಕಥಯಿಂಸು।

"**ಪಾಸಾದಿಕಾಸೀ**"ತಿ ಗಾಥಾ ಬೋಧಿತ್ಥೇರಿಯಾ ಪುಚ್ಛಾವಸೇನ ವುತ್ತಾ। "**ಏವಮನುಯುಞ್ಜಿಯಮಾನಾ**"ತಿ ಗಾಥಾ ಸಙ್ಗೀತಿಕಾರೇಹೇವ ವುತ್ತಾ। "**ಉಜ್ಜೇನಿಯಾ**"ತಿಆದಿಕಾ ಹಿ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಇಸಿದಾಸಿಯಾವ ವುತ್ತಾ। ತತ್ಥ **ಪಾಸಾದಿಕಾಸೀ**ತಿ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಪಸ್ಸನ್ತಾನಂ ಪಸಾದಾವಹಾ ಅಸಿ। **ವಯೋಪಿ ತೇ ಅಪರಿಹೀನೋ**ತಿ ತುಯ್ಹಂ ವಯೋಪಿ ನ ಪರಿಹೀನೋ, ಪಠಮವಯೇ ಠಿತಾಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಿಂ ದಿಸ್ವಾನ ಬ್ಯಾಲಿಕ**ನ್ತಿ ಕೀದಿಸಂ ಬ್ಯಾಲಿಕಂ ದೋಸಂ ಘರಾವಾಸೇ ಆದೀನವಂ ದಿಸ್ವಾ। **ಅಥಾಸಿ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಮನುಯುತ್ತಾ**ತಿ **ಅಥಾ**ತಿ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ, ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಯುತ್ತಾ ಅಸಿ।

ಅನುಯುಞ್ಜಿಯಮಾನಾತಿ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನಾ, ಸಾ ಇಸಿದಾಸೀತಿ ಯೋಜನಾ। **ರಹಿತೇ**ತಿ ಸುಞ್ಞಟ್ಠಾನೇ। **ಸುಣ ಬೋಧಿ ಯಥಾಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾ**ತಿ ಬೋಧಿತ್ಥೇರಿ ಅಹಂ ಯಥಾ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಅಮ್ಹಿ, ತಂ ತಂ ಪುರಾಣಂ ಸುಣ ಸುಣಾಹಿ।

ಉಜ್ಜೇನಿಯಾ ಪುರವರೇತಿ ಉಜ್ಜೇನೀನಾಮಕೇ ಅವನ್ತಿರಟ್ಠೇ ಉತ್ತಮನಗರೇ। **ಪಿಯಾ**ತಿ ಏಕಧೀತುಭಾವೇನ ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬಾ। **ಮನಾಪಾ**ತಿ ಸೀಲಾಚಾರಗುಣೇನ ಮನವಡ್ಢನಕಾ। **ದಯಿತಾ**ತಿ ಅನುಕಮ್ಪಿತಬ್ಬಾ।

ಅಥಾತಿ ಪಚ್ಛಾ ಮಮ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ। **ಮೇ ಸಾಕೇತತೋ ವರಕಾ**ತಿ ಸಾಕೇತನಗರತೋ ಮಮ ವರಕಾ ಮಂ ವಾರೇನ್ತಾ ಆಗಚ್ಛುಂ। **ಉತ್ತಮಕುಲೀನಾ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ನಗರೇ ಅಗ್ಗಕುಲಿಕಾ, ಯೇನ ತೇ ಪೇಸಿತಾ, ಸೋ ಸೇಟ್ಠಿ ಪಹೂತರತನೋ। **ತಸ್ಸ ಮಮಂ ಸುಣ್ಹಮದಾಸಿ ತಾತೋ**ತಿ ತಸ್ಸ ಸಾಕೇತಸೇಟ್ಠಿನೋ ಸುಣಿಸಂ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಭರಿಯಂ ಕತ್ವಾ ಮಯ್ಹಂ ಪಿತಾ ಮಂ ಅದಾಸಿ।

ಸಾಯಂ ಪಾತನ್ತಿ ಸಾಯನ್ಹೇ ಪುಬ್ಬಣ್ಹೇ ಚ। **ಪಣಾಮಮುಪಗಮ್ಮ ಸಿರಸಾ ಕರೋಮೀ**ತಿ ಸಸ್ಸುಯಾ ಸಸುರಸ್ಸ ಚ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಸಿರಸಾ ಪಣಾಮಂ ಕರೋಮಿ, ತೇಸಂ ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮಿ। **ಯಥಾಮ್ಹಿ ಅನುಸಿಟ್ಠಾ**ತಿ ತೇಹಿ ಯಥಾ ಅನುಸಿಟ್ಠಾ ಅಮ್ಹಿ, ತಥಾ ಕರೋಮಿ, ತೇಸಂ ಅನುಸಿಟ್ಠಿಂ ನ ಅತಿಕ್ಕಮಾಮಿ।

ತಮೇಕವರಕಮ್ಹೀತಿ ಏಕವಲ್ಲಭಮ್ಹಿ। **ಉಬ್ಬಿಗ್ಗಾ**ತಿ ತಸನ್ತಾ। **ಆಸನಂ ದೇಮೀ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಯಂ ಅನುಚ್ಛವಿಕಂ, ತಂ ತಸ್ಸ ದೇಮಿ।

ತತ್ಥಾತಿ ಪರಿವೇಸನಟ್ಠಾನೇ। **ಸನ್ನಿಹಿತ**ನ್ತಿ ಸಜ್ಜಿತಂ ಹುತ್ವಾ ವಿಜ್ಜಮಾನಂ। **ಛಾದೇಮೀ**ತಿ ಉಪಚ್ಛಾದೇಮಿ, ಉಪಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಉಪನಯಾಮಿ ಚ, ಉಪನೇತ್ವಾ ದೇಮಿ, ದೇನ್ತೀಪಿ ಯಂ ಯಸ್ಸ ಪತಿರೂಪಂ, ತದೇವ ದೇಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉಮ್ಮಾರೇತಿ ದ್ವಾರೇ। **ಧೋವನ್ತೀ ಹತ್ಥಪಾದೇ**ತಿ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಧೋವಿನೀ ಆಸಿಂ, ಧೋವಿತ್ವಾ ಘರಂ ಸಮುಪಗಮಾಮೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಕೋಚ್ಛನ್ತಿ ಮಸ್ಸೂನಂ ಕೇಸಾನಞ್ಚ ಉಲ್ಲಿಖನಕೋಚ್ಛಂ। **ಪಸಾದ**ನ್ತಿ ಗನ್ಧಚುಣ್ಣಾದಿಮುಖವಿಲೇಪನಂ। "ಪಸಾಧನ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಪಸಾಧನಭಣ್ಡಂ। **ಅಞ್ಜನಿ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಜನನಾಳಿಂ। **ಪರಿಕಮ್ಮಕಾರಿಕಾ ವಿಯಾ**ತಿ ಅಗ್ಗಕುಲಿಕಾ ವಿಭವಸಮ್ಪನ್ನಾಪಿ ಪತಿಪರಿಚಾರಿಕಾ ಚೇಟಿಕಾ ವಿಯ।

ಸಾಧಯಾಮೀತಿ ಪಚಾಮಿ। **ಭಾಜನ**ನ್ತಿ ಲೋಹಭಾಜನಞ್ಚ। ಧೋವನ್ತೀ ಪರಿಚರಾಮೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಭತ್ತಿಕತನ್ತಿ ಕತಸಾಮಿಭತಿಕಂ। **ಅನುರತ್ತ**ನ್ತಿ ಅನುರತ್ತವನ್ತಿಂ। **ಕಾರಿಕ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ಇತಿ ಕತ್ತಬ್ಬಸ್ಸ ಕಾರಿಕಂ। **ನಿಹತಮಾನ**ನ್ತಿ ಅಪನೀತಮಾನಂ। **ಉಟ್ಠಾಯಿಕ**ನ್ತಿ ಉಟ್ಠಾನವೀರಿಯಸಮ್ಪನ್ನಂ। **ಅನಲಸ**ನ್ತಿ ತತೋ ಏವ ಅಕುಸೀತಂ। **ಸೀಲವತಿ**ನ್ತಿ ಸೀಲಾಚಾರಸಮ್ಪನ್ನಂ। **ದುಸ್ಸತೇ**ತಿ ದುಸ್ಸತಿ, ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಭಣತಿ।

ಭಣತಿ ಆಪುಚ್ಛಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ "ಅಹಂ ತುಮ್ಹೇ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸೋ ಮಮ ಸಾಮಿಕೋ ಅತ್ತನೋ ಮಾತರಞ್ಚ ಪಿತರಞ್ಚ ಭಣತಿ। ಕಿಂ ಭಣತೀತಿ ಚೇ ಆಹ - **"ಇಸಿದಾಸಿಯಾ ನ ಸಹ ವಚ್ಛಂ, ಏಕಾಗಾರೇಹಂ ಸಹ ವತ್ಥು"**ನ್ತಿ। ತತ್ಥ **ವಚ್ಛ**ನ್ತಿ ವಸಿಸ್ಸಂ।

ದೇಸ್ಸಾತಿ ಅಪ್ಪಿಯಾ। **ಅಲಂ ಮೇ**ತಿ ಪಯೋಜನಂ ಮೇ ತಾಯ ಇತ್ಥೀತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಅಪುಚ್ಛಾಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ**ತಿ ಯದಿ ಮೇ ತುಮ್ಹೇ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಇಚ್ಛಥ, ಅಹಂ ತುಮ್ಹೇ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ವಿದೇಸಂ ಪಕ್ಕಮಿಸ್ಸಾಮಿ।

ತಸ್ಸಾತಿ ಮಮ ಭತ್ತುನೋ। **ಕಿಸ್ಸಾ**ತಿ ಕಿಂ ಅಸ್ಸ ತವ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ। **ತಯಾ ಅಪರದ್ಧಂ** ಬ್ಯಾಲಿಕಂ ಕತಂ।

ನಪಿಹಂ ಅಪರಜ್ಝನ್ತಿ ನಪಿ ಅಹಂ ತಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಪರಜ್ಝಿಂ। ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। **ನಪಿ ಹಿಂಸೇಮೀ**ತಿ ನಪಿ ಬಾಧೇಮಿ। **ದುಬ್ಬಚನ**ನ್ತಿ ದುರುತ್ತವಚನಂ। **ಕಿಂ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುಯ್ಯೇ**ತಿ ಕಿಂ ಮಯಾ ಕಾತುಂ ಅಯ್ಯೇ ಸಕ್ಕಾ। **ಯಂ ಮಂ ವಿದ್ದೇಸ್ಸತೇ ಭತ್ತಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಅಕಾರಣೇನೇವ ಭತ್ತಾ ಮಯ್ಹಂ ವಿದ್ದೇಸ್ಸತೇ ವಿದ್ದೇಸ್ಸಂ ಚಿತ್ತಪ್ಪಕೋಪಂ ಕರೋತಿ।

ವಿಮನಾತಿ ದೋಮನಸ್ಸಿಕಾ। **ಪುತ್ತಮನುರಕ್ಖಮಾನಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತಂ ಮಯ್ಹಂ ಸಾಮಿಕಂ ಚಿತ್ತಮನುರಕ್ಖಣೇನ ಅನುರಕ್ಖನ್ತಾ। **ಜಿತಾಮ್ಹಸೇ ರೂಪಿನಿಂ ಲಕ್ಖಿ**ನ್ತಿ ಜಿತಾ ಅಮ್ಹಸೇ ಜಿತಾ ವತಾಮ್ಹ ರೂಪವತಿಂ ಸಿರಿಂ, ಮನುಸ್ಸವೇಸೇನ ಚರನ್ತಿಯಾ ಸಿರಿದೇವತಾಯ ಪರಿಹೀನಾ ವತಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಡ್ಢಸ್ಸ ಘರಮ್ಹಿ ದುತಿಯಕುಲಿಕಸ್ಸಾತಿ ಪಠಮಸಾಮಿಕಂ ಉಪಾದಾಯ ದುತಿಯಸ್ಸ ಅಡ್ಢಸ್ಸ ಕುಲಪುತ್ತಸ್ಸ ಘರಮ್ಹಿ ಮಂ ಅದಾಸಿ, ದೇನ್ತೋ ಚ ತತೋ ಪಠಮಸುಙ್ಕತೋ ಉಪಡ್ಢಸುಙ್ಕೇನ ಅದಾಸಿ। **ಯೇನ ಮಂ ವಿನ್ದಥ ಸೇಟ್ಠೀತಿ** ಯೇನ ಸುಙ್ಕೇನ ಮಂ ಪಠಮಂ ಸೇಟ್ಠಿ ವಿನ್ದಥ ಪಟಿಲಭಿ, ತತೋ ಉಪಡ್ಢಸುಙ್ಕೇನಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಸೋಪೀತಿ ದುತಿಯಸಾಮಿಕೋಪಿ। **ಮಂ ಪಟಿಚ್ಛರಯೀತಿ** ಮಂ ನೀಹರಿ, ಸೋ ಮಂ ಗೇಹತೋ ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿ। **ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿನ್ತಿ** ದಾಸೀ ವಿಯ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿಂ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಕರೋನ್ತಿಂ। **ಅದೂಸಿಕನ್ತಿ** ಅದುಬ್ಭನಕಂ।

ದಮಕನ್ತಿ ಕಾರುಞ್ಞಾಧಿಟ್ಠಾನತಾಯ ಪರೇಸಂ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ದಮಕಂ। ಯಥಾ ಪರೇ ಕಿಞ್ಚಿ ದಸ್ಸನ್ತಿ, ಏವಂ ಅತ್ತನೋ ಕಾಯಂ ವಾಚಞ್ಚ **ದನ್ತಂ** ವೂಪಸನ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಪರದತ್ತಭಿಕ್ಖಾಯ ವಿಚರಣಕಂ। **ಜಾಮಾತಾತಿ** ದುಹಿತುಪತಿ। **ನಿಕ್ಖಿಪ ಪೋಟ್ಟಿಞ್ಚ ಘಟಿಕಞ್ಚಾತಿ** ತಯಾ ಪರಿದಹಿತಂ ಪಿಲೋತಿಕಾಖಣ್ಡಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖಾಕಪಾಲಞ್ಚ ಛಡ್ಡೇಹಿ।

ಸೋಪಿ ವಸಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕನ್ತಿ ಸೋಪಿ ಭಿಕ್ಖಕೋ ಪುರಿಸೋ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಅದ್ಧಮಾಸಮತ್ತಂ ವಸಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

ಅಥ ನಂ ಭಣತೀ ತಾತೋತಿ ತಂ ಭಿಕ್ಖಕಂ ಮಮ ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಸಬ್ಬೋ ಚ ಮೇ ಞಾತಿಗಣೋ ವಗ್ಗವಗ್ಗೋ ಹುತ್ವಾ ಭಣತಿ। ಕಥಂ? **ಕಿಂ ತೇ ನ ಕೀರತಿ ಇಧ** ತುಯ್ಹಂ ಕಿಂ ನಾಮ ನ ಕಿರತಿ ನ ಸಾಧಿಯತಿ, ಭಣ ಖಿಪ್ಪಂ। **ತಂ ತೇ ಕರಿಹಿತೀತಿ** ತಂ ತುಯ್ಹಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ।

ಯದಿ ಮೇ ಅತ್ತಾ ಸಕ್ಕೋತೀತಿ ಯದಿ ಮಯ್ಹಂ ಅತ್ತಾ ಅತ್ತಾಧೀನೋ ಭುಜಿಸ್ಸೋ ಚ ಹೋತಿ, **ಅಲಂ ಮಯ್ಹಂ ಇಸಿದಾಸಿಯಾ** ತಾಯ ಪಯೋಜನಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ **ನ ಸಹ ವಚ್ಛಂ** ನ ಸಹ ವಸಿಸ್ಸಂ, ಏಕಘರೇ ಅಹಂ ತಾಯ ಸಹ ವತ್ಥುನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೋ ಗತೋ ಸೋತಿ ಸೋ ಭಿಕ್ಖಕೋ ಪಿತರಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೋ ಯಥಾರುಚಿ ಗತೋ। **ಏಕಾಕಿನೀತಿ** ಏಕಿಕಾವ। **ಆಪುಚ್ಛಿತೂನ ಗಚ್ಛನ್ತಿ** ಮಯ್ಹಂ ಪಿತರಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛಾಮಿ। **ಮರಿತುಯೇತಿ** ಮರಿತುಂ। **ವಾತಿ** ವಿಕಪ್ಪತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ।

ಗೋಚರಾಯಾತಿ ಭಿಕ್ಖಾಯ, ತಾತ-ಕುಲಂ ಆಗಚ್ಛೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ತನ್ತಿ ತಂ ಜಿನದತ್ತತ್ಥೇರಿಂ। **ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಂ ತಸ್ಸಾ ಪಞ್ಞಾಪಯಿನ್ತಿ** ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಆಸನಂ ತಸ್ಸಾ ಥೇರಿಯಾ ಪಞ್ಞಾಪೇಸಿಂ।

ಇಧೇವಾತಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಏವ ಗೇಹೇ ಠಿತಾ। **ಪುತ್ತಕಾತಿ** ಸಾಮಞ್ಞವೋಹಾರೇನ ಧೀತರಂ ಅನುಕಮ್ಪನ್ತೋ ಆಲಪತಿ। **ಚರಾಹಿ ತ್ವಂ ಧಮ್ಮನ್ತಿ** ತ್ವಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚರಿತಬ್ಬಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಾದಿಧಮ್ಮಂ ಚರ। **ದ್ವಿಜಾತೀತಿ** ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜಾತೀ।

ನಿಜ್ಜರೇಸ್ಸಾಮೀತಿ ಜೀರಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ವಿನಾಸೇಸ್ಸಾಮಿ।

ಬೋಧಿನ್ತಿ ಸಚ್ಚಾಭಿಸಮ್ಬೋಧಿಂ, ಮಗ್ಗಞಾಣನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಗ್ಗಧಮ್ಮನ್ತಿ** ಫಲಧಮ್ಮಂ, ಅರಹತ್ತಂ। **ಯಂ ಸಚ್ಛಿಕರೀ ದ್ವಿಪದಸೇಟ್ಠೋತಿ** ಯಂ ಮಗ್ಗಫಲನಿಬ್ಬಾನಸಞ್ಞಿತಂ ಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮಂ ದ್ವಿಪದಾನಂ ಸೇಟ್ಠೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಚ್ಛಿ ಅಕಾಸಿ, ತಂ ಲಭಸ್ಸೂತಿ ಯೋಜನಾ।

ಸತ್ತಾಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತಾತಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹೇನ। **ಅಫಸ್ಸಯಿನ್ತಿ** ಫುಸಿಂ ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿಂ।

ಯಸ್ಸಯಂ ಫಲವಿಪಾಕೋತಿ ಯಸ್ಸ ಪಾಪಕಮ್ಮಸ್ಸ, ಅಯಂ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಅಮನಾಪಭಾವಸಙ್ಖಾತೋ ನಿಸ್ಸನ್ದಫಲಭೂತೋ ವಿಪಾಕೋ। **ತಂ ತವ ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ** ತಂ ಕಮ್ಮಂ ತವ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ। **ತನ್ತಿ** ಆಚಿಕ್ಖಿಯಮಾನಂ ತಮೇವ ಕಮ್ಮಂ, ತಂ ವಾ ಮಮ

ವಚನಂ। **ಏಕಮನಾತಿ** ಏಕಗ್ಗಮನಾ। ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ।

ನಗರಮ್ಹಿ ಏರಕಚ್ಛೇತಿ ಏವಂನಾಮಕೇ ನಗರೇ। **ಸೋ ಪರದಾರಂ ಅಸೇವಿಹ**ನ್ತಿ ಸೋ ಅಹಂ ಪರಸ್ಸ ದಾರಂ ಅಸೇವಿಂ।

ಚಿರಂ ಪಕ್ಕೋತಿ ಬಹೂನಿ ವಸ್ಸಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ ನಿರಯಗ್ಗಿನಾ ದಡ್ಢೋ। **ತತೋ ಚ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ**ತಿ ತತೋ ನಿರಯತೋ ವುಟ್ಠಿತೋ ಚುತೋ। **ಮಕ್ಕಟಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮೋಕ್ಕಮಿ**ನ್ತಿ ವಾನರಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿಂ।

ಯೂಥಪೋತಿ ಯೂಥಪತಿ। **ನಿಲ್ಲಚ್ಛೇಸೀತಿ** ಪುರಿಸಭಾವಸ್ಸ ಲಕ್ಖಣಭೂತಾನಿ ಬೀಜಕಾನಿ ನಿಲ್ಲಚ್ಛೇಸಿ ನೀಹರಿ। **ತಸ್ಸೇತಂ ಕಮ್ಮಫಲ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ಮಯ್ಹಂ ಏತಂ ಅತೀತೇ ಕತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಫಲಂ। **ಯಥಾಪಿ ಗನ್ತ್ವಾನ ಪರದಾರ**ನ್ತಿ ಯಥಾ ತಂ ಪರದಾರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ।

ತತೋತಿ ಮಕ್ಕಟಯೋನಿತೋ। **ಸಿನ್ಧವಾರಞ್ಞೇತಿ** ಸಿನ್ಧವರಟ್ಠೇ ಅರಞ್ಞಟ್ಠಾನೇ। **ಏಳಕಿಯಾತಿ** ಅಜಿಯಾ।

ದಾರಕೇ ಪರಿವಹಿತ್ವಾತಿ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಆರುಯ್ಹ ಕುಮಾರಕೇ ವಹಿತ್ವಾ। **ಕಿಮಿನಾವಟ್ಟೋತಿ** ಅಭಿಜಾತಟ್ಠಾನೇ ಕಿಮಿಪರಿಗತೋವ ಹುತ್ವಾ ಅಟ್ಟೋ ಅಟ್ಟಿತೋ। **ಅಕಲ್ಲೋತಿ** ಗಿಲಾನೋ, ಅಹೋಸೀತಿ ವಚನಸೇಸೋ।

ಗೋವಾಣಿಜಕಸ್ಸಾತಿ ಗಾವಿಯೋ ವಿಕ್ಕಿಣಿತ್ವಾ ಜೀವಕಸ್ಸ। **ಲಾಖಾತಮ್ಬೋತಿ** ಲಾಖಾರಸರತ್ತೇಹಿ ವಿಯ ತಮ್ಬೇಹಿ ಲೋಮೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ।

ವೋಢೂನಾತಿ ವಹಿತ್ವಾ। **ನಙ್ಗಲ**ನ್ತಿ ಸೀರಂ, ಸಕಟಞ್ಚ ಧಾರಯಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಅನ್ಧೋವಟ್ಟೋತಿ** ಕಾಣೋವ ಹುತ್ವಾ ಅಟ್ಟೋ ಪೀಳಿತೋ।

ವೀಥಿಯಾತಿ ನಗರವೀಥಿಯಂ। **ದಾಸಿಯಾ ಘರೇ ಜಾತೋತಿ** ಘರದಾಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಜಾತೋ। "ವಣ್ಣದಾಸಿಯಾ"ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ। **ನೇವ ಮಹಿಲಾ ನ ಪುರಿಸೋತಿ** ಇತ್ಥೀಪಿ ಪುರಿಸೋಪಿ ನ ಹೋಮಿ, ಜಾತಿನಪುಂಸಕೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಿಂಸತಿವಸ್ಸಮ್ಹಿ ಮತೋತಿ ನಪುಂಸಕೋ ಹುತ್ವಾ ತಿಂಸವಸ್ಸಕಾಲೇ ಮತೋ। **ಸಾಕಟಿಕಕುಲಮ್ಹೀತಿ** ಸೂತಕಕುಲೇ। **ಧನಿಕಪುರಿಸಪಾತಬಹುಲಮ್ಹೀತಿ** ಇಣಾಯಿಕಾನಂ ಪುರಿಸಾನಂ ಅಧಿಪತನಬಹುಲೇ ಬಹೂಹಿ ಇಣಾಯಿಕೇಹಿ ಅಭಿಭವಿತಬ್ಬೇ।

ಉಸ್ಸನ್ನಾಯಾತಿ ಉಪಚಿತಾಯ। **ವಿಪುಲಾಯಾತಿ** ಮಹತಿಯಾ। **ವಡ್ಢಿಯಾತಿ** ಇಣವಡ್ಢಿಯಾ। **ಓಕಡ್ಢತೀತಿ** ಅವಕಡ್ಢತಿ। **ಕುಲಘರಸ್ಮಾ**ತಿ ಮಮ ಜಾತಕುಲಗೇಹತೋ।

ಓರುನ್ಧತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋತಿ ಅಸ್ಸ ಸತ್ಥವಾಹಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ, ಮಯಿ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ನಾಮೇನ ಗಿರಿದಾಸೋ ನಾಮ ಅವರುನ್ಧತಿ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಗ್ಗಹಭಾವೇನ ಗೇಹೇ ಕರೋತಿ।

ಅನುರತ್ತಾ ಭತ್ತಾರನ್ತಿ ಭತ್ತಾರಂ ಅನುವತ್ತಿಕಾ। **ತಸ್ಸಾಹಂ ವಿದ್ದೇಸನಮಕಾಸಿ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ಭತ್ತುನೋ ತಂ ಭರಿಯಂ ಸಪತ್ತಿಂ ವಿದ್ದೇಸನಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿಂ। ಯಥಾ ತಂ ಸೋ ಕುಜ್ಝತಿ, ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿಂ।

ಯಂ ಮಂ ಅಪಕೀರಿತೂನ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಯಂ ದಾಸೀ ವಿಯ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿಂ ಮಂ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪತಿನೋ ಅಪಕಿರಿತ್ವಾ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಅನಪೇಕ್ಖಾ ಅಪಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಏತಂ ತಸ್ಸಾ ಮಯ್ಹಂ ತದಾ ಕತಸ್ಸ ಪರದಾರಿಕಕಮ್ಮಸ್ಸ ಸಪತ್ತಿಂ ವಿದ್ದೇಸನಕಮ್ಮಸ್ಸ ಚ ನಿಸ್ಸನ್ದಫಲಂ। **ತಸ್ಸಪಿ ಅನ್ತೋ ಕತೋ ಮಯಾತಿ** ತಸ್ಸಪಿ ತಥಾ ಅನುನಯಪಾಪಕಕಮ್ಮಸ್ಸ ದಾರುಣಸ್ಸ ಪರಿಯನ್ತೋ ಇದಾನಿ

ಮಯಾ ಅಗ್ಗಮಗ್ಗಂ ಅಧಿಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಕತೋ, ಇತೋ ಪರಂ ಕಿಞ್ಚಿ ದುಕ್ಖಂ ನತ್ಥೀತಿ। ಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ನ ವಿಭತ್ತಂ, ತಂ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನತ್ಥಮೇವ।

ಇಸಿದಾಸೀಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚತ್ತಾಲೀಸನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಮಹಾನಿಪಾತೋ

೧. ಸುಮೇಧಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ

ಮಹಾನಿಪಾತೇ **ಮನ್ತಾವತಿಯಾ ನಗರೇ**ತಿಆದಿಕಾ ಸುಮೇಧಾಯ ಥೇರಿಯಾ ಗಾಥಾ। ಅಯಮ್ಪಿ ಪುರಿಮಬುದ್ಧೇಸು ಕತಾಧಿಕಾರಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಭವೇ ವಿವಟ್ಟೂಪನಿಸ್ಸಯಂ ಕುಸಲಂ ಉಪಚಿನನ್ತೀ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ವಿಮೋಕ್ಖಸಮ್ಭಾರೇ ಸಮ್ಭರೇನ್ತೀ ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಕುಲಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ, ಅತ್ತನೋ ಸಖೀಹಿ ಕುಲಧೀತಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಜ್ಝಾಸಯಾ ಹುತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಆರಾಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇಸಿ। ಸಾ ತೇನ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮೇನ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ತಾವತಿಂಸಂ ಉಪಗಚ್ಛಿ। ತತ್ಥ ಯಾವತಾಯುಕಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಯಾಮೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿ। ತತೋ ಚುತಾ ತುಸಿತೇಸು, ತತೋ ಚುತಾ ನಿಮ್ಮಾನರತೀಸು, ತತೋ ಚುತಾ ಪರನಿಮ್ಮಿತವಸವತ್ತೀಸೂತಿ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಪಞ್ಚಸು ಕಾಮಸಗ್ಗೇಸು ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ದೇವರಾಜೂನಂ ಮಹೇಸೀ ಹುತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಮಹಾವಿಭವಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವಿಞ್ಞುತಂ ಪತ್ವಾ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ರತನತ್ತಯಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಉಳಾರಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ।

ತತ್ಥ ಯಾವಜೀವಂ ಧಮ್ಮೂಪಜೀವಿನೀ ಕುಸಲಧಮ್ಮನಿರತಾ ಹುತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ತಾವತಿಂಸೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಅಪರಾಪರಂ ಸುಗತೀಸುಯೇವ ಸಂಸರನ್ತೀ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದೇ ಮನ್ತಾವತೀನಗರೇ ಕೋಞ್ಚಸ್ಸ ನಾಮ ರಞ್ಞೋ ಧೀತಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಸ್ಸಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ **ಸುಮೇಧಾ**ತಿ ನಾಮಂ ಅಕಂಸು। ತಂ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ವುದ್ಧಿಪ್ಪತ್ತವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ "ವಾರಣವತೀನಗರೇ ಅನಿಕರತ್ತಸ್ಸ ನಾಮ ರಞ್ಞೋ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸಮ್ಮನ್ತೇಸುಂ। ಸಾ ಪನ ದಹರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನೋ ಸಮಾನವಯಾಹಿ ರಾಜಕಞ್ಞಾಹಿ ದಾಸಿಜನೇಹಿ ಚ ಸದ್ಧಿಂ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಚಿರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಸಂಸಾರೇ ಜಾತಸಂವೇಗಾ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ವಯಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಕಾಮೇಹಿ ವಿನಿವತ್ತಿತಮಾನಸಾ ಅಹೋಸಿ। ತೇನ ಸಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಞಾತೀನಂ ಸಮ್ಮನ್ತನಂ ಸುತ್ವಾ "ನ ಮಯ್ಹಂ ಘರಾವಾಸೇನ ಕಿಚ್ಚಂ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಹ"ನ್ತಿ ಆಹ। ತಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಘರಾವಾಸೇ ನಿಯೋಜೇನ್ತಾ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇನ ಯಾಚನ್ತಾಪಿ ಸಞ್ಞಾಪೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂಸು। ಸಾ "ಏವಂ ಮೇ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ಲಬ್ಭತೀ"ತಿ ಖಗ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ ಅತ್ತನೋ ಕೇಸೇ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ತೇ ಏವ ಕೇಸೇ ಆರಬ್ಭ ಪಟಿಕ್ಕೂಲಮನಸಿಕಾರಂ ಪವತ್ತೇನ್ತೀ ತತ್ಥ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಮನಸಿಕಾರವಿಧಾನಸ್ಸ ಸುತಪುಬ್ಬತ್ತಾ ಚ ಅಸುಭನಿಮಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪಠಮಜ್ಝಾನಂ ಅಧಿಗಚ್ಛಿ। ಅಧಿಗತಪಠಮಜ್ಝಾನಾ ಚ ಅತ್ತನಾ ಘರಾವಾಸೇ ಉಯ್ಯೋಜೇತುಂ ಉಪಗತೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಅನ್ತೋಜನಪರಿಜನಂ ಸಬ್ಬಂ ರಾಜಕುಲಂ ಸಾಸನೇ ಅಭಿಪ್ಪಸನ್ನಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಘರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿ। ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮದೇವ ಪರಿಪಕ್ಕಞಾಣಾ ವಿಮುತ್ತಿಪರಿಪಾಚನೀಯಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಸೇಸಿತಾಯ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸಹ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಹಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **ಅಪದಾನೇ** (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೧.೧-೧೯) –

"ಭಗವತಿ ಕೋಣಾಗಮನೇ, ಸಙ್ಘಾರಾಮಮ್ಹಿ ನವನಿವೇಸಮ್ಹಿ।
ಸಖಿಯೋ ತಿಸ್ಸೋ ಜನಿಯೋ, ವಿಹಾರದಾನಂ ಅದಾಸಿಮ್ಹ॥

"ದಸಕ್ಖತ್ತುಂ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ, ದಸಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ಸತಾನಿ ಚ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ।
ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ಕೋ ಪನ ವಾದೋ ಮನುಸ್ಸೇಸು॥

"ದೇವೇಸು ಮಹಿದ್ಧಿಕಾ ಅಹುಮ್ಹ, ಮಾನುಸಕಮ್ಹಿ ಕೋ ಪನ ವಾದೋ।

ಸತ್ತರತನಸ್ಸ ಮಹೇಸೀ, ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅಹಂ ಆಸಿಂ॥

“ಇಧ ಸಞ್ಚಿತಕುಸಲಾ, ಸುಸಮಿದ್ಧಕುಲಪ್ಪಜಾ।
ಧನಞ್ಜಾನೀ ಚ ಖೇಮಾ ಚ, ಅಹಮ್ಪಿ ಚ ತಯೋ ಜನಾ॥

“ಆರಾಮಂ ಸುಕತಂ ಕತ್ವಾ, ಸಬ್ಬಾವಯವಮಣ್ಡಿತಂ।
ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸಙ್ಘಸ್ಸ, ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಪಮೋದಿತಾ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವಾಹಸಾ।
ದೇವೇಸು ಅಗ್ಗತಂ ಪತ್ತಾ, ಮನುಸ್ಸೇಸು ತಥೇವ ಚ॥

“ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಕಪ್ಪಮ್ಹಿ, ಬ್ರಹ್ಮಬನ್ಧು ಮಹಾಯಸೋ।
ಕಸ್ಸಪೋ ನಾಮ ಗೋತ್ತೇನ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ವದತಂ ವರೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಮಹೇಸಿಸ್ಸ, ತದಾ ಆಸಿ ನರಿಸ್ಸರೋ।
ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿಕೀ ನಾಮ, ಬಾರಾಣಸಿಪುರುತ್ತಮೇ॥

“ತಸ್ಸಾಸುಂ ಸತ್ತ ಧೀತರೋ, ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸುಖೇಧಿತಾ।
ಬುದ್ಧೋಪಟ್ಠಾನನಿರತಾ, ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿಂಸು ತಾ॥

“ತಾಸಂ ಸಹಾಯಿಕಾ ಹುತ್ವಾ, ಸೀಲೇಸು ಸುಸಮಾಹಿತಾ।
ದತ್ವಾ ದಾನಾನಿ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ, ಅಗಾರೇವ ವತಂ ಚರಿಂ॥

“ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸುಕತೇನ, ಚೇತನಾಪಣಿಧೀಹಿ ಚ।
ಜಹಿತ್ವಾ ಮಾನುಸಂ ದೇಹಂ, ತಾವತಿಂಸೂಪಗಾ ಅಹಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಯಾಮಮಗಂ, ತತೋಹಂ ತುಸಿತಂ ಗತಾ।
ತತೋ ಚ ನಿಮ್ಮಾನರತಿಂ, ವಸವತ್ತಿಪುರಂ ಗತಾ॥

“ಯತ್ಥ ಯತ್ಥೂಪಪಜ್ಜಾಮಿ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಸಮೋಹಿತಾ।
ತತ್ಥ ತತ್ಥೇವ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಹಾರಯಿಂ॥

“ತತೋ ಚುತಾ ಮನುಸ್ಸತ್ತೇ, ರಾಜೂನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿನಂ।
ಮಣ್ಡಲೀನಞ್ಚ ರಾಜೂನಂ, ಮಹೇಸಿತ್ತಮಕಾರಯಿಂ॥

“ಸಮ್ಪತ್ತಿಮನುಭೋತ್ವಾನ, ದೇವೇಸು ಮಾನುಸೇಸು ಚ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸುಖಿತಾ ಹುತ್ವಾ, ನೇಕಜಾತೀಸು ಸಂಸರಿಂ॥

“ಸೋ ಹೇತು ಸೋ ಪಭವೋ, ತಮ್ಮೂಲಂ ಸಾವ ಸಾಸನೇ ಖನ್ತಿ।
ತಂ ಪಠಮಸಮೋಧಾನಂ, ತಂ ಧಮ್ಮರತಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಂ॥

“ಕಿಲೇಸಾ ಝಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ಭವಾ ಸಬ್ಬೇ ಸಮೂಹತಾ।
ನಾಗೀವ ಬನ್ಧನಂ ಛೇತ್ವಾ, ವಿಹರಾಮಿ ಅನಾಸವಾ॥

“ಸ್ವಾಗತಂ ವತ ಮೇ ಆಸಿ, ಬುದ್ಧಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

“ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ ಚತಸ್ಸೋ, ವಿಮೋಕ್ಖಾಪಿ ಚ ಅಟ್ಠಿಮೇ।
ಛಳಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಕತಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ॥

ಅರಹತ್ತಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಉದಾನವಸೇನ -

೪೫೦“ಮನ್ತಾವತಿಯಾ ನಗರೇ, ರಞ್ಞೋ ಕೋಞ್ಚಸ್ಸ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಯಾ।
ಧೀತಾ ಆಸಿಂ ಸುಮೇಧಾ, ಪಸಾದಿತಾ ಸಾಸನಕರೇಹಿ॥

೪೫೧“ಸೀಲವತೀ ಚಿತ್ತಕಥಾ, ಬಹುಸ್ಸುತಾ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ವಿನಿತಾ।
ಮಾತಾಪಿತರೋ ಉಪಗಮ್ಮ, ಭಣತಿ ಉಭಯೋ ನಿಸಾಮೇಥ॥

೪೫೨“ನಿಬ್ಬಾನಾಭಿರತಾಹಂ , ಅಸಸ್ಸತಂ ಭವಗತಂ ಯದಿಪಿ ದಿಬ್ಬಂ।
ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ತುಚ್ಛಾ ಕಾಮಾ, ಅಪ್ಪಸ್ಸಾದಾ ಬಹುವಿಘಾತಾ॥

೪೫೩“ಕಾಮಾ ಕಟುಕಾ ಆಸೀ, ವಿಸೂಪಮಾ ಯೇಸು ಮುಚ್ಛಿತಾ ಬಾಲಾ।
ತೇ ದೀಘರತ್ತಂ ನಿರಯೇ, ಸಮಪ್ಪಿತಾ ಹಞ್ಞನ್ತೇ ದುಕ್ಖಿತಾ॥

೪೫೪“ಸೋಚನ್ತಿ ಪಾಪಕಮ್ಮಾ, ವಿನಿಪಾತೇ ಪಾಪವದ್ಧಿನೋ ಸದಾ।
ಕಾಯೇನ ಚ ವಾಚಾಯ ಚ, ಮನಸಾ ಚ ಅಸಂವುತಾ ಬಾಲಾ॥

೪೫೫“ಬಾಲಾ ತೇ ದುಪ್ಪಞ್ಞಾ, ಅಚೇತನಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋರುದ್ಧಾ।
ದೇಸೇನ್ತೇ ಅಜಾನನ್ತಾ, ನ ಬುಜ್ಝರೇ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ॥

೪೫೬“ಸಚ್ಚಾನಿ ‘ಅಮ್ಮ’ಬುದ್ಧವರದೇಸಿ, ತಾನಿ ತೇ ಬಹುತರಾ ಅಜಾನನ್ತಾ ಯೇ।
ಅಭಿನನ್ದನ್ತಿ ಭವಗತಂ, ಪಿಹೇನ್ತಿ ದೇವೇಸು ಉಪಪತ್ತಿಂ॥

೪೫೭“ದೇವೇಸುಪಿ ಉಪಪತ್ತಿ, ಅಸಸ್ಸತಾ ಭವಗತೇ ಅನಿಚ್ಚಮ್ಹಿ।
ನ ಚ ಸನ್ತಸನ್ತಿ ಬಾಲಾ, ಪುನಪ್ಪುನಂ ಜಾಯಿತಬ್ಬಸ್ಸ॥

೪೫೮“ಚತ್ತಾರೋ ವಿನಿಪಾತಾ, ದುವೇ ಚ ಗತಿಯೋ ಕಥಞ್ಚಿ ಲಬ್ಭನ್ತಿ।
ನ ಚ ವಿನಿಪಾತಗತಾನಂ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು॥

೪೫೯“ಅನುಜಾನಾಥ ಮಂ ಉಭಯೋ, ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ದಸಬಲಸ್ಸ ಪಾವಚನೇ।
ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾ ಘಟಿಸ್ಸಂ, ಜಾತಿಮರಣಪ್ಪಹಾನಾಯ॥

೪೬೦.“ಕಿಂ ಭವಗತೇ ಅಭಿನನ್ದಿ, ತೇನ ಕಾಯಕಲಿನಾ ಅಸಾರೇನ।
ಭವತಣ್ಹಾಯ ನಿರೋಧಾ, ಅನುಜಾನಾಥ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ॥

೪೬೧.“ಬುದ್ಧಾನಂ ಉಪ್ಪಾದೋ, ವಿವಜ್ಜಿತೋ ಅಕ್ಖಣೋ ಖಣೋ ಲದ್ಧೋ।
ಸೀಲಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ಯಾವಜೀವಂ ನ ದೂಸೇಯ್ಯಂ॥

೪೬೨.“ಏವಂ ಭಣತಿ ಸುಮೇಧಾ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ‘ನ ತಾವ ಆಹಾರಂ।
ಆಹರಿಸ್ಸಂ ಗಹಟ್ಠಾ, ಮರಣವಸಂ ಗತಾವ ಹೇಸ್ಸಾಮಿ’॥

೪೬೩.“ಮಾತಾ ದುಕ್ಖಿತಾ ರೋದತಿ ಪಿತಾ ಚ।
ಅಸ್ಸಾ ಸಬ್ಬಸೋ ಸಮಭಿಹತೋ।
ಘಟೇನ್ತಿ ಸಞ್ಞಾಪೇತುಂ, ಪಾಸಾದತಲೇ ಛಮಾಪತಿತಂ॥

೪೬೪.“ಉಟ್ಠೇಹಿ ಪುತ್ತಕ ಕಿಂ ಸೋಚಿ, ತೇನ ದಿನ್ನಾಸಿ ವಾರಣವತಿಮ್ಹಿ।
ರಾಜಾ ಅನೀಕರತ್ತೋ, ಅಭಿರೂಪೋ ತಸ್ಸ ತ್ವಂ ದಿನ್ನಾ॥

೪೬೫.“ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಭವಿಸ್ಸಸಿ, ಅನಿಕರತ್ತಸ್ಸ ರಾಜಿನೋ ಭರಿಯಾ।
ಸೀಲಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ದುಕ್ಕರಾ ಪುತ್ತಕ॥

೪೬೬.“ರಜ್ಜೇ ಆಣಾ ಧನಮಿಸ್ಸರಿಯಂ, ಭೋಗಾ ಸುಖಾ ದಹರಿಕಾಸಿ।
ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮಭೋಗೇ, ವಾರೇಯ್ಯಂ ಹೋತು ತೇ ಪುತ್ತ॥

೪೬೭.“ಅಥ ನೇ ಭಣತಿ ಸುಮೇಧಾ, ಮಾ ಏದಿಸಿಕಾನಿ ಭವಗತಮಸಾರಂ।
ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ವಾ ಹೋಹಿತಿ, ಮರಣಂ ವಾ ಮೇ ನ ಚೇವ ವಾರೇಯ್ಯಂ॥

೪೬೮.“ಕಿಮಿವ ಪೂತಿಕಾಯಮಸುಚಿಂ, ಸವನಗನ್ಧಂ ಭಯಾನಕಂ ಕುಣಪಂ।
ಅಭಿಸಂವಿಸೇಯ್ಯಂ ಭಸ್ತಂ, ಅಸಕಿಂ ಪಗ್ಘರಿತಂ ಅಸುಚಿಪುಣ್ಣಂ॥

೪೬೯.“ಕಿಮಿವ ತಹಂ ಜಾನನ್ತೀ, ವಿಕೂಲಕಂ ಮಂಸಸೋಣಿತುಪಲಿತ್ತಂ।
ಕಿಮಿಕುಲಲಯಂ ಸಕುಣಭತ್ತಂ, ಕಳೇವರಂ ಕಿಸ್ಸ ದಿಯತೀತಿ॥

೪೭೦.“ನಿಬ್ಬುಯ್ಹತಿ ಸುಸಾನಂ, ಅಚಿರಂ ಕಾಯೋ ಅಪೇತವಿಞ್ಞಾಣೋ।
ಛುದ್ಧೋ ಕಳಿಙ್ಗರಂ ವಿಯ, ಜಿಗುಚ್ಛಮಾನೇಹಿ ಞಾತೀಹಿ॥

೪೭೧.“ಛುದ್ಧೂನ ನಂ ಸುಸಾನೇ, ಪರಭತ್ತಂ ನ್ಹಾಯನ್ತಿ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತಾ।
ನಿಯಕಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ಕಿಂ ಪನ ಸಾಧಾರಣಾ ಜನತಾ॥

೪೭೨.“ಅಜ್ಝೋಸಿತಾ ಅಸಾರೇ, ಕಳೇವರೇ ಅಟ್ಠಿನ್ಹಾರುಸಙ್ಘಾತೇ।
ಖೇಳಸ್ಸುಚ್ಚಾರಸ್ಸವಪರಿಪುಣ್ಣೇ ಪೂತಿಕಾಯಮ್ಹಿ॥

೪೭೩॥ಯೋ ನಂ ವಿನಿಬ್ಭುಜಿತ್ವಾ, ಅಬ್ಭನ್ತರಮಸ್ಸ ಬಾಹಿರಂ ಕಯಿರಾ।
ಗನ್ಧಸ್ಸ ಅಸಹಮಾನಾ, ಸಕಾಪಿ ಮಾತಾ ಜಿಗುಚ್ಛೇಯ್ಯ॥

೪೭೪॥ಖನ್ಧಧಾತುಆಯತನಂ, ಸಙ್ಖತಂ ಜಾತಿಮೂಲಕಂ ದುಕ್ಖಂ।
ಯೋನಿಸೋ ಅನುವಿಚಿನನ್ತೀ, ವಾರೇಯ್ಯಂ ಕಿಸ್ಸ ಇಚ್ಛೇಯ್ಯಂ॥

೪೭೫॥ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ತಿಸತ್ತಿ, ಸತಾನಿ ನವನವಾ ಪತೇಯ್ಯುಂ ಕಾಯಮ್ಹಿ।
ವಸ್ಸಸತಮ್ಪಿ ಚ ಘಾತೋ, ಸೇಯ್ಯೋ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚೇವಂ ಖಯೋ॥

೪೭೬॥ಅಜ್ಝುಪಗಚ್ಛೇ ಘಾತಂ, ಯೋ ವಿಞ್ಞಾಯೇವಂ ಸತ್ಥುನೋ ವಚನಂ।
ದೀಘೋ ತೇಸಂ ಸಂಸಾರೋ, ಪುನಪ್ಪುನಂ ಹಞ್ಞಮಾನಾನಂ॥

೪೭೭॥ದೇವೇಸು ಮನುಸ್ಸೇಸು ಚ, ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಯಾ ಅಸುರಕಾಯೇ।
ಪೇತೇಸು ಚ ನಿರಯೇಸು ಚ, ಅಪರಿಮಿತಾ ದಿಸ್ಸನ್ತೇ ಘಾತಾ॥

೪೭೮॥ಘಾತಾ ನಿರಯೇಸು ಬಹೂ, ವಿನಿಪಾತಗತಸ್ಸ ಪೀಳಿಯಮಾನಸ್ಸ।
ದೇವೇಸುಪಿ ಅತ್ತಾಣಂ, ನಿಬ್ಬಾನಸುಖಾ ಪರಂ ನತ್ಥಿ॥

೪೭೯॥ಪತ್ತಾ ತೇ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಯೇ ಯುತ್ತಾ ದಸಬಲಸ್ಸ ಪಾವಚನೇ।
ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾ ಘಟೇನ್ತಿ, ಜಾತಿಮರಣಪ್ಪಹಾನಾಯ॥

೪೮೦॥ಅಜ್ಜೇವ ತಾತಭಿನಿಕ್ಖಮಿಸ್ಸಂ, ಭೋಗೇಹಿ ಕಿಂ ಅಸಾರೇಹಿ।
ನಿಬ್ಬಿನ್ನಾ ಮೇ ಕಾಮಾ, ವನ್ತಸಮಾ ತಾಲವತ್ಥುಕತಾ॥

೪೮೧॥ಸಾ ಚೇವಂ ಭಣತಿ ಪಿತರಮನೀಕರತ್ತೋ, ಚ ಯಸ್ಸ ಸಾ ದಿನ್ನಾ।
ಉಪಯಾಸಿ ವಾರಣವತೇ, ವಾರೇಯ್ಯಮುಪಟ್ಠಿತೇ ಕಾಲೇ॥

೪೮೨॥ಅಥ ಅಸಿತನಿಚಿತಮುದುಕೇ, ಕೇಸೇ ಖಗ್ಗೇನ ಛಿನ್ದಿಯ ಸುಮೇಧಾ।
ಪಾಸಾದಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ, ಪಠಮಜ್ಝಾನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿ॥

೪೮೩॥ಸಾ ಚ ತಹಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಾ, ಅನೀಕರತ್ತೋ ಚ ಆಗತೋ ನಗರಂ।
ಪಾಸಾದೇ ಚ ಸುಮೇಧಾ, ಅನಿಚ್ಚಸಞ್ಞಂ ಸುಭಾವೇತಿ॥

೪೮೪॥ಸಾ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಅನೀಕರತ್ತೋ ಚ ಆರುಹೀ ತುರಿತಂ।
ಮಣಿಕನಕಭೂಸಿತಙ್ಗೋ, ಕತಞ್ಜಲೀ ಯಾಚತಿ ಸುಮೇಧಂ॥

೪೮೫॥ರಜ್ಜೇ ಆಣಾ ಧನಮಿಸ್ಸರಿಯಂ, ಭೋಗಾ ಸುಖಾ ದಹರಿಕಾಸಿ।
ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮಭೋಗೇ, ಕಾಮಸುಖಾ ದುಲ್ಲಭಾ ಲೋಕೇ॥

೪೮೬॥ನಿಸ್ಸಟ್ಠಂ ತೇ ರಜ್ಜಂ, ಭೋಗೇ ಭುಞ್ಜಸ್ಸು ದೇಹಿ ದಾನಾನಿ।

ಮಾ ದುಮ್ಮನಾ ಅಹೋಸಿ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ತೇ ದುಕ್ಖಿತಾ॥

೪೮೭“:ತಂ ತಂ ಭಣತಿ ಸುಮೇಧಾ, ಕಾಮೇಹಿ ಅನತ್ಥಿಕಾ ವಿಗತಮೋಹಾ।
ಮಾ ಕಾಮೇ ಅಭಿನನ್ದಿ, ಕಾಮೇಸ್ವಾದೀನವಂ ಪಸ್ಸ॥

೪೮೮“:ಚಾತುದ್ದೀಪೋ ರಾಜಾ, ಮನ್ಧಾತಾ ಆಸಿ ಕಾಮಭೋಗಿನಮಗ್ಗೋ।
ಅತಿತ್ತೋ ಕಾಲಙ್ಕತೋ, ನ ಚಸ್ಸ ಪರಿಪೂರಿತಾ ಇಚ್ಛಾ॥

೪೮೯“:ಸತ್ತ ರತನಾನಿ ವಸ್ಸೇಯ್ಯ, ವುಟ್ಠಿಮಾ ದಸದಿಸಾ ಸಮನ್ತೇನ।
ನ ಚತ್ಥಿ ತಿತ್ತಿ ಕಾಮಾನಂ, ಅತಿತ್ತಾವ ಮರನ್ತಿ ನರಾ॥

೪೯೦“:ಅಸಿಸೂನೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ಕಾಮಾ ಸಪ್ಪಸಿರೋಪಮಾ।
ಉಕ್ಕೋಪಮಾ ಅನುದಹನ್ತಿ, ಅಟ್ಠಿಕಙ್ಕಲಸನ್ನಿಭಾ॥

೪೯೧“:ಅನಿಚ್ಚಾ ಅಧುವಾ ಕಾಮಾ, ಬಹುದುಕ್ಖಾ ಮಹಾವಿಸಾ।
ಅಯೋಗುಳೋವ ಸನ್ತತ್ತೋ, ಅಘಮೂಲಾ ದುಖಪ್ಫಲಾ॥

೪೯೨“:ರುಕ್ಖಫಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ಮಂಸಪೇಸೂಪಮಾ ದುಖಾ।
ಸುಪಿನೋಪಮಾ ವಞ್ಚನಿಯಾ, ಕಾಮಾ ಯಾಚಿತಕೂಪಮಾ॥

೪೯೩“:ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ಕಾಮಾ, ರೋಗೋ ಗಣ್ಡೋ ಅಘಂ ನಿಘಂ।
ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಸದಿಸಾ, ಅಘಮೂಲಂ ಭಯಂ ವಧೋ॥

೪೯೪“:ಏವಂ ಬಹುದುಕ್ಖಾ ಕಾಮಾ, ಅಕ್ಖಾತಾ ಅನ್ತರಾಯಿಕಾ।
ಗಚ್ಛಥ ನ ಮೇ ಭವಗತೇ, ವಿಸ್ಸಾಸೋ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ತನೋ॥

೪೯೫“:ಕಿಂ ಮಮ ಪರೋ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಅತ್ತನೋ ಸೀಸಮ್ಹಿ ಡಯ್ಹಮಾನಮ್ಹಿ।
ಅನುಬನ್ಧೇ ಜರಾಮರಣೇ, ತಸ್ಸ ಘಾತಾಯ ಘಟಿತಬ್ಬಂ॥

೪೯೬“:ದ್ವಾರಂ ಅಪಾಪುರಿತ್ವಾನಹಂ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅನೀಕರತ್ತಞ್ಚ।
ದಿಸ್ವಾನ ಛಮಂ ನಿಸಿನ್ನೇ, ರೋದನ್ತೇ ಇದಮವೋಚಂ॥

೪೯೭“:ದೀಘೋ ಬಾಲಾನಂ ಸಂಸಾರೋ, ಪುನಪ್ಪುನಞ್ಚ ರೋದತಂ।
ಅನಮತಗ್ಗೇ ಪಿತು ಮರಣೇ, ಭಾತು ವಧೇ ಅತ್ತನೋ ಚ ವಧೇ॥

೪೯೮“:ಅಸ್ಸು ಥಞ್ಞಂ ರುಧಿರಂ, ಸಂಸಾರಂ ಅನಮತಗ್ಗತೋ ಸರಥ।
ಸತ್ತಾನಂ ಸಂಸರತಂ, ಸರಾಹಿ ಅಟ್ಠೀನಞ್ಚ ಸನ್ನಿಚಯಂ॥

೪೯೯“:ಸರ ಚತುರೋದಧೀ, ಉಪನೀತೇ ಅಸ್ಸುಥಞ್ಞರುಧಿರಮ್ಹಿ।
ಸರ ಏಕಕಪ್ಪಮಟ್ಠೀನಂ, ಸಞ್ಚಯಂ ವಿಪುಲೇನ ಸಮಂ॥

೫೦೦॰ಅನಮತಗ್ಗೇ ಸಂಸರತೋ, ಮಹಿಂ ಜಮ್ಬುದೀಪಮುಪನೀತಂ।
ಕೋಲಟ್ಠಿಮತ್ತಗುಳಿಕಾ, ಮಾತಾ ಮಾತುಸ್ವೇವ ನಪ್ಪಹೋನ್ತಿ॥

೫೦೧॰ತಿಣಕಟ್ಠಸಾಖಾಪಲಾಸಂ, ಉಪನೀತಂ ಅನಮತಗ್ಗತೋ ಸರ।
ಚತುರಙ್ಗುಲಿಕಾ ಘಟಿಕಾ, ಪಿತುಪಿತುಸ್ವೇವ ನಪ್ಪಹೋನ್ತಿ॥

೫೦೨॰ಸರ ಕಾಣಕಚ್ಛಪಂ ಪುಬ್ಬಸಮುದ್ದೇ, ಅಪರತೋ ಚ ಯುಗಛಿದ್ದಂ।
ಸಿರಂ ತಸ್ಸ ಚ ಪಟಿಮುಕ್ಕಂ, ಮನುಸ್ಸಲಾಭಮ್ಹಿ ಓಪಮ್ಮಂ॥

೫೦೩॰ಸರ ರೂಪಂ ಫೇಣಪಿಣ್ಡೋಪಮಸ್ಸ, ಕಾಯಕಲಿನೋ ಅಸಾರಸ್ಸ।
ಖನ್ಧೇ ಪಸ್ಸ ಅನಿಚ್ಚೇ, ಸರಾಹಿ ನಿರಯೇ ಬಹುವಿಘಾತೇ॥

೫೦೪॰ಸರ ಕಟಸಿಂ ವಡ್ಢೇನ್ತೇ, ಪುನಪ್ಪುನಂ ತಾಸು ತಾಸು ಜಾತೀಸು।
ಸರ ಕುಮ್ಭೀಲಭಯಾನಿ ಚ, ಸರಾಹಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ॥

೫೦೫॰ಅಮತಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ, ಕಿಂ ತವ ಪಞ್ಚಕಟುಕೇನ ಪೀತೇನ।
ಸಬ್ಬಾ ಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ, ಕಟುಕತರಾ ಪಞ್ಚಕಟುಕೇನ॥

೫೦೬॰ಅಮತಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ, ಕಿಂ ತವ ಕಾಮೇಹಿ ಯೇ ಪರಿಳಾಹಾ।
ಸಬ್ಬಾ ಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ, ಜಲಿತಾ ಕುಥಿತಾ ಕಮ್ಪಿತಾ ಸನ್ತಾಪಿತಾ॥

೫೦೭॰ಅಸಪತ್ತಮ್ಹಿ ಸಮಾನೇ, ಕಿಂ ತವ ಕಾಮೇಹಿ ಯೇ ಬಹುಸಪತ್ತಾ।
ರಾಜಗ್ಗಿಚೋರಉದಕಪ್ಪಿಯೇಹಿ, ಸಾಧಾರಣಾ ಕಾಮಾ ಬಹುಸಪತ್ತಾ॥

೫೦೮॰ಮೋಕ್ಖಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ, ಕಿಂ ತವ ಕಾಮೇಹಿ ಯೇಸು ವಧಬನ್ಧೋ।
ಕಾಮೇಸು ಹಿ ಅಸಕಾಮಾ, ವಧಬನ್ಧದುಖಾನಿ ಅನುಭೋನ್ತಿ॥

೫೦೯॰ಆದೀಪಿತಾ ತಿಣುಕ್ಕಾ, ಗಣ್ಹನ್ತಂ ದಹನ್ತಿ ನೇವ ಮುಞ್ಚನ್ತಂ।
ಉಕ್ಕೋಪಮಾ ಹಿ ಕಾಮಾ, ದಹನ್ತಿ ಯೇ ತೇ ನ ಮುಞ್ಚನ್ತಿ॥

೫೧೦॰ಮಾ ಅಪ್ಪಕಸ್ಸ ಹೇತು, ಕಾಮಸುಖಸ್ಸ ವಿಪುಲಂ ಜಹೀ ಸುಖಂ।
ಮಾ ಪುಥುಲೋಮೋವ ಬಳಿಸಂ, ಗಿಲಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ವಿಹಞ್ಞಸಿ॥

೫೧೧॰ಕಾಮಂ ಕಾಮೇಸು ದಮಸ್ಸು, ತಾವ ಸುನಖೋವ ಸಙ್ಖಲಾಬದ್ಧೋ।
ಕಾಹಿನ್ತಿ ಖು ತಂ ಕಾಮಾ, ಛಾತಾ ಸುನಖಂವ ಚಣ್ಡಾಲಾ॥

೫೧೨॰ಅಪರಿಮಿತಞ್ಚ ದುಕ್ಖಂ, ಬಹೂನಿ ಚ ಚಿತ್ತದೋಮನಸ್ಸಾನಿ।
ಅನುಭೋಹಿಸಿ ಕಾಮಯುತ್ತೋ, ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ ಅದ್ಧುವೇ ಕಾಮೇ॥

೫೧೩॰ಅಜರಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ, ಕಿಂ ತವ ಕಾಮೇಹಿ ಯೇಸು ಜರಾ।

ಮರಣಬ್ಯಾಧಿಗಹಿತಾ, ಸಬ್ಬಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಜಾತಿಯೋ॥

೫೧೪."ಇದಮಜರಮಿದಮಮರಂ, ಇದಮಜರಾಮರಂ ಪದಮಸೋಕಂ।
ಅಸಪತ್ತಮಸಮ್ಬಾಧಂ, ಅಖಲಿತಮಭಯಂ ನಿರುಪತಾಪಂ॥

೫೧೫."ಅಧಿಗತಮಿದಂ ಬಹೂಹಿ, ಅಮತಂ ಅಜ್ಜಾಪಿ ಚ ಲಭನೀಯಮಿದಂ।
ಯೋ ಯೋನಿಸೋ ಪಯುಞ್ಜತಿ, ನ ಚ ಸಕ್ಕಾ ಅಘಟಮಾನೇನ॥

೫೧೬."ಏವಂ ಭಣತಿ ಸುಮೇಧಾ, ಸಙ್ಖಾರಗತೇ ರತಿಂ ಅಲಭಮಾನಾ।
ಅನುನೇನ್ತೀ ಅನಿಕರತ್ತಂ, ಕೇಸೇ ಚ ಛಮಂ ಖಿಪಿ ಸುಮೇಧಾ॥

೫೧೭."ಉಟ್ಠಾಯ ಅನಿಕರತ್ತೋ, ಪಞ್ಜಲಿಕೋ ಯಾಚತಸ್ಸಾ ಪಿತರಂ ಸೋ।
ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಥ ಸುಮೇಧಂ, ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ವಿಮೋಕ್ಖಸಚ್ಚದಸ್ಸಾ॥

೫೧೮."ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ, ಪಬ್ಬಜಿ ಸೋಕಭಯಭೀತಾ।
ಛ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ಅಗ್ಗಫಲಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ॥

೫೧೯."ಅಚ್ಛರಿಯಮಬ್ಭುತಂ ತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಆಸಿ ರಾಜಕಞ್ಞಾಯ।
ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಚರಿತಂ, ಯಥಾ ಬ್ಯಾಕರಿ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಕಾಲೇ॥

೫೨೦."ಭಗವತಿ ಕೋಣಾಗಮನೇ, ಸಙ್ಘಾರಾಮಮ್ಹಿ ನವನಿವೇಸಮ್ಹಿ।
ಸಖಿಯೋ ತಿಸ್ಸೋ ಜನಿಯೋ, ವಿಹಾರದಾನಂ ಅದಾಸಿಮ್ಹ॥

೫೨೧."ದಸಕ್ಖತ್ತುಂ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ, ದಸಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ಸತಾನಿ ಚ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ।
ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ಕೋ ಪನ ವಾದೋ ಮನುಸ್ಸೇಸು॥

೫೨೨."ದೇವೇಸು ಮಹಿದ್ಧಿಕಾ ಅಹುಮ್ಹ, ಮಾನುಸಕಮ್ಹಿ ಕೋ ಪನ ವಾದೋ।
ಸತ್ತರತನಸ್ಸ ಮಹೇಸೀ, ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅಹಂ ಆಸಿಂ॥

೫೨೩."ಸೋ ಹೇತು ಸೋ ಪಭವೋ, ತಂ ಮೂಲಂ ಸಾವ ಸಾಸನೇ ಖನ್ತೀ।
ತಂ ಪಠಮಸಮೋಧಾನಂ, ತಂ ಧಮ್ಮರತಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಂ॥

೫೨೪."ಏವಂ ಕರೋನ್ತಿ ಯೇ ಸದ್ದಹನ್ತಿ, ವಚನಂ ಅನೋಮಪಞ್ಞಸ್ಸ।
ನಿಬ್ಬಿನ್ದನ್ತಿ ಭವಗತೇ, ನಿಬ್ಬಿನ್ದಿತ್ವಾ ವಿರಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಮನ್ತಾವತಿಯಾ ನಗರೇತಿ** ಮನ್ತಾವತೀತಿ ಏವಂನಾಮಕೇ ನಗರೇ। **ರಞ್ಞೋ ಕೋಞ್ಚಸ್ಸಾತಿ** ಕೋಞ್ಚಸ್ಸ ನಾಮ ರಞ್ಞೋ ಮಹೇಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಜಾತಾ ಧೀತಾ ಆಸಿಂ। **ಸುಮೇಧಾತಿ** ನಾಮೇನ ಸುಮೇಧಾ। **ಪಸಾದಿತಾ ಸಾಸನಕರೇಹೀತಿ** ಸತ್ಥುಸಾಸನಕರೇಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಯ ಸಾಸನೇ ಪಸಾದಿತಾ ಸಞ್ಜಾತರತನತ್ತಯಪ್ಪಸಾದಾ ಕತಾ।

ಸೀಲವತೀತಿ ಆಚಾರಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ। **ಚಿತ್ತಕಥಾ**ತಿ ಚಿತ್ತಧಮ್ಮಕಥಾ। **ಬಹುಸ್ಸುತಾ**ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪರಿಯತ್ತಿಧಮ್ಮಸ್ಸುತಿಯುತಾ। **ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ವಿನೀತಾ**ತಿ ಏವಂ ಪವತ್ತಿ, ಏವಂ ನಿವತ್ತಿ, ಇತಿ ಸೀಲಂ, ಇತಿ ಸಮಾಧಿ, ಇತಿ ಪಞ್ಞಾತಿ ಸುತ್ತಾನುಗತೇನ (ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೧೮೬) ಯೋನಿಸೋಮನಸಿಕಾರೇನ ತದಙ್ಗತೋ ಕಿಲೇಸಾನಂ ವಿನಿವತ್ತತ್ತಾ ಬುದ್ಧಾನಂ ಸಾಸನೇ ವಿನೀತಾ ಸಂಯತಕಾಯವಾಚಾಚಿತ್ತಾ। **ಉಭಯೋ ನಿಸಾಮೇಥಾ**ತಿ ತುಮ್ಹೇ ದ್ವೇಪಿ ಮಮ ವಚನಂ ನಿಸಾಮೇಥ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಭಣತೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಯದಿಪಿ ದಿಬ್ಬನ್ತಿ ದೇವಲೋಕಪರಿಯಾಪನ್ನಮ್ಪಿ ಭವಗತಂ ನಾಮ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ **ಅಸಸ್ಸತಂ** ಅನಿಚ್ಚಂ ದುಕ್ಖಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ। **ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ತುಚ್ಛಾ ಕಾಮಾ**ತಿ ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ಮಾನುಸಕಾ ಕಾಮಾ, ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅಸಾರಕಭಾವತೋ ತುಚ್ಛಾ ರಿತ್ತಾ, ಸತ್ಥಧಾರಾಯಂ ಮಧುಬಿನ್ದು ವಿಯ **ಅಪ್ಪಸ್ಸಾದಾ,** ಏತರಹಿ ಆಯತಿಞ್ಚ ವಿಪುಲದುಕ್ಖತಾಯ **ಬಹುವಿಘಾತಾ।**

ಕಟುಕಾತಿ ಅನಿಟ್ಠಾ। ಸಪ್ಪಟಿಭಯಟ್ಠೇನ **ಆಸೀವಿಸೂಪಮಾ। ಯೇಸು** ಕಾಮೇಸು। **ಮುಚ್ಛಿತಾ**ತಿ ಅಜ್ಝೋಸಿತಾ। **ಸಮಪ್ಪಿತಾ**ತಿ ಸಕಮ್ಮುನಾ ಸಬ್ಬಸೋ ಅಪ್ಪಿತಾ ಖಿತ್ತಾ, ಉಪಪನ್ನಾತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಹಞ್ಞನ್ತೇ**ತಿ ಬಾಧೀಯನ್ತಿ।

ವಿನಿಪಾತೇತಿ ಅಪಾಯೇ।

ಅಚೇತನಾತಿ ಅತ್ತಹಿತಚೇತನಾಯ ಅಭಾವೇನ ಅಚೇತನಾ। **ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋರುದ್ಧಾ**ತಿ ತಣ್ಹಾನಿಮಿತ್ತಸಂಸಾರೇ ಅವರುದ್ಧಾ। **ದೇಸೇನ್ತೇ**ತಿ ಚತುಸಚ್ಚಧಮ್ಮೇ ದೇಸಿಯಮಾನೇ। **ಅಜಾನನ್ತಾ**ತಿ ಅತ್ಥಂ ಅಜಾನನ್ತಾ। **ನ ಬುಜ್ಝರೇ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನೀ**ತಿ ದುಕ್ಖಾದೀನಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ ನ ಪಟಿಬುಜ್ಝನ್ತಿ।

ಅಮ್ಮಾತಿ ಮಾತರಂ ಪಮುಖಂ ಕತ್ವಾ ಆಲಪತಿ। **ತೇ ಬಹುತರಾ ಅಜಾನನ್ತಾ**ತಿ ಯೇ ಅಭಿನನ್ದನ್ತಿ ಭವಗತಂ ಪಿಹೇನ್ತಿ ದೇವೇಸು ಉಪಪತ್ತಿಂ ಬುದ್ಧವರದೇಸಿತಾನಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ಅಜಾನನ್ತಾ, ತೇಯೇವ ಚ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಬಹುತರಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಭವಗತೇ ಅನಿಚ್ಚಮ್ಹೀತಿ ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಅನಿಚ್ಚೇ ದೇವೇಸು ಉಪಪತ್ತಿ ನ ಸಸ್ಸತಾ, ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ನ ಚ **ಸನ್ತಸನ್ತಿ** ಬಾಲಾ ನ ಉತ್ತಸನ್ತಿ ನ ಸಂವೇಗಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ। **ಪುನಪ್ಪುನಂ ಜಾಯಿತಬ್ಬಸ್ಸಾ**ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಉಪಪಜ್ಜಮಾನಸ್ಸ।

ಚತ್ತಾರೋ ವಿನಿಪಾತಾತಿ ನಿರಯೋ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿ ಪೇತ್ತಿವಿಸಯೋ ಅಸುರಯೋನೀತಿ ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಸುಖಸಮುಸ್ಸಯತೋ ವಿನಿಪಾತಗತಿಯೋ। ಮನುಸ್ಸದೇವೂಪಪತ್ತಿಸಞ್ಞಿತಾ ಪನ ದ್ವೇವ **ಗತಿಯೋ ಕಥಞ್ಚಿ** ಕಿಚ್ಛೇನ ಕಸಿರೇನ ಲಬ್ಭನ್ತಿ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಸ್ಸ ದುಕ್ಕರತ್ತಾ। **ನಿರಯೇಸೂ**ತಿ ಸುಖರಹಿತೇಸು ಅಪಾಯೇಸು।

ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾತಿ ಅಞ್ಞಕಿಚ್ಚೇಸು ನಿರುಸ್ಸುಕ್ಕಾ। **ಘಟಿಸ್ಸ**ನ್ತಿ ವಾಯಮಿಸ್ಸಂ ಭಾವನಂ ಅನುಯುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ಕಾಯಕಲಿನಾ ಅಸಾರೇನ ಭವಗತೇ ಕಿಂ ಅಭಿನನ್ದಿತೇನಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಭವತಣ್ಹಾಯ ನಿರೋಧಾತಿ ಭವಗತಾಯ ತಣ್ಹಾಯ ನಿರೋಧಹೇತು ನಿರೋಧತ್ಥಂ।

ಬುದ್ಧಾನಂ ಉಪ್ಪಾದೋ ಲದ್ಧೋ, ವಿವಜ್ಜಿತೋ ನಿರಯೂಪಪತ್ತಿಆದಿಕೋ ಅಟ್ಠವಿಧೋ ಅಕ್ಖಣೋ, **ಖಣೋ** ನವಮೋ ಖಣೋ ಲದ್ಧೋತಿ ಯೋಜನಾ। **ಸೀಲಾನೀ**ತಿ ಚತುಪಾರಿಸುದ್ಧಿಸೀಲಾನಿ। **ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯ**ನ್ತಿ ಸಾಸನಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ। **ನ ದೂಸೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ನ ಕೋಪೇಯ್ಯಾಮಿ।

ನ ತಾವ ಆಹಾರಂ ಆಹರಿಸ್ಸಂ ಗಹಟ್ಠಾತಿ "ನೇವ ತಾವ ಅಹಂ ಗಹಟ್ಠಾ ಹುತ್ವಾ ಆಹಾರಂ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಚೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮರಣವಸಮೇವ ಗತಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಸುಮೇಧಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭಣತೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ಅಸ್ಸಾತಿ ಸುಮೇಧಾಯ। **ಸಬ್ಬಸೋ ಸಮಭಿಹತೋತಿ** ಅಸ್ಸೂಹಿ ಸಬ್ಬಸೋ ಅಭಿಹತಮುಖೋ। **ಘಟೇನ್ತಿ ಸಞ್ಞಾಪೇತು**ನ್ತಿ ಪಾಸಾದತಲೇ ಛಮಾಪತಿತಂ ಸುಮೇಧಂ ಮಾತಾ ಚ ಪಿತಾ ಚ ಗಿಹಿಭಾವಾಯ ಸಞ್ಞಾಪೇತುಂ ಘಟೇನ್ತಿ ವಾಯಮನ್ತಿ। "ಘಟೇನ್ತಿ ವಾಯಮನ್ತೀ"ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ।

ಕಿಂ ಸೋಚಿತೇನಾತಿ "ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕಿಂ ಸೋಚನೇನ। **ದಿನ್ನಾಸಿ ವಾರಣವತಿಮ್ಹೀತಿ** ವಾರಣವತೀನಗರೇ ದಿನ್ನಾ ಅಸಿ। "ದಿನ್ನಾಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನಪಿ "ತ್ವಂ ದಿನ್ನಾ"ತಿ ವಚನಂ ದಳ್ಹಂ ದಿನ್ನಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ।

ರಜ್ಜೇ ಆಣಾತಿ ಅನಿಕರತ್ತಸ್ಸ ರಜ್ಜೇ ತವ ಆಣಾ ಪವತ್ತತಿ। **ಧನಮಿಸ್ಸರಿಯ**ನ್ತಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕುಲೇ ಪತಿಕುಲೇ ಚ ಧನಂ ಇಸ್ಸರಿಯಞ್ಚ, **ಭೋಗಾ ಸುಖಾ** ಅತಿವಿಯ ಇಟ್ಠಾ ಭೋಗಾತಿ ಸಬ್ಬಮಿದಂ ತುಯ್ಹಂ ಉಪಟ್ಠಿತಂ ಹತ್ಥಗತಂ। **ದಹರಿಕಾಸೀತಿ** ತರುಣೀ ಚಾಸಿ, ತಸ್ಮಾ ಭುಞ್ಜಾಹಿ ಕಾಮಭೋಗೇ। ತೇನ ಕಾರಣೇನ ವಾರೇಯ್ಯಂ ಹೋತು ತೇ ಪುತ್ತಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ನೇತಿ ಮಾತಾಪಿತರೋ। **ಮಾ ಏದಿಸಿಕಾನೀತಿ** ಏವರೂಪಾನಿ ರಜ್ಜೇ ಆಣಾದೀನಿ ಮಾ ಭವನ್ತು। ಕಸ್ಮಾತಿ ಚೇ ಆಹ **"ಭಗವತಮಸಾರ"**ನ್ತಿಆದಿ।

ಕಿಮಿವಾತಿ ಕಿಮಿ ವಿಯ। **ಪೂತಿಕಾಯ**ನ್ತಿ ಇಮಂ ಪೂತಿಕಳೇವರಂ। **ಸವನಗನ್ಧ**ನ್ತಿ ವಿಸ್ಸಟ್ಠವಿಸ್ಸಗನ್ಧಂ। **ಭಯಾನಕ**ನ್ತಿ ಅವೀತರಾಗಾನಂ ಭಯಾವಹಂ। **ಕುಣಪಂ ಅಭಿಸಂವಿಸೇಯ್ಯಂ ಭಸ್ತ**ನ್ತಿ ಕುಣಪಭರಿತಂ ಚಮ್ಮಪಸಿಬ್ಬಕಂ, **ಅಸಕಿಂ ಪಗ್ಘರಿತಂ ಅಸುಚಿಪುಣ್ಣಂ** ನಾನಪ್ಪಕಾರಸ್ಸ ಅಸುಚಿನೋ ಪುಣ್ಣಂ ಹುತ್ವಾ ಅಸಕಿಂ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಅಧಿಪಗ್ಘರನ್ತಂ "ಮಮ ಇದ"ನ್ತಿ ಅಭಿನಿವೇಸೇಯ್ಯಂ।

ಕಿಮಿವ ತಹಂ ಜಾನನ್ತೀ, ವಿಕೂಲಕನ್ತಿ ಅತಿವಿಯ ಪಟಿಕ್ಕೂಲಂ ಅಸುಚೀಹಿ ಮಂಸಪೇಸೀಹಿ ಸೋಣಿತೇಹಿ ಚ ಉಪಲಿತ್ತಂ ಅನೇಕೇಸಂ ಕಿಮಿಕುಲಾನಂ ಆಲಯಂ ಸಕುಣಾನಂ ಭತ್ತಭೂತಂ। "ಕಿಮಿಕುಲಾಲಸಕುಣಭತ್ತ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಕಿಮೀನಂ ಅವಸಿಟ್ಠಸಕುಣಾನಞ್ಚ ಭತ್ತಭೂತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಂ ಅಹಂ ಕಳೇವರಂ ಜಾನನ್ತೀ ಠಿತಾ। ತಂ ಮಂ ಇದಾನಿ ವಾರೇಯ್ಯವಸೇನ **ಕಿಸ್ಸ** ಕೇನ ನಾಮ ಕಾರಣೇನ ದಿಯ್ಯತೀತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। ತಸ್ಸ ತಞ್ಚ ದಾನಂ ಕಿಮಿವ ಕಿಂ ವಿಯ ಹೋತೀತಿ ಯೋಜನಾ।

ನಿಬ್ಬುಯ್ಹತಿ ಸುಸಾನಂ, ಅಚಿರಂ ಕಾಯೋ ಅಪೇತವಿಞ್ಞಾಣೋತಿ ಅಯಂ ಕಾಯೋ ಅಚಿರೇನೇವ ಅಪಗತವಿಞ್ಞಾಣೋ ಸುಸಾನಂ ನಿಬ್ಬುಯ್ಹತಿ ಉಪನೀಯತಿ। **ಛುದ್ಧೋತಿ** ಛಡ್ಡಿತೋ। **ಕಳಿಙ್ಗರಂ ವಿಯಾತಿ** ನಿರತ್ಥಕಕಟ್ಠಖಣ್ಡಸದಿಸೋ। **ಜಿಗುಚ್ಛಮಾನೇಹಿ ಞಾತೀಹೀತಿ** ಞಾತಿಜನೇಹಿಪಿ ಜಿಗುಚ್ಛಮಾನೇಹಿ।

ಛುದ್ಧೂನ ನಂ ಸುಸಾನೇತಿ ನಂ ಕಳೇವರಂ ಸುಸಾನೇ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ। **ಪರಭತ್ತ**ನ್ತಿ ಪರೇಸಂ ಸೋಣಸಿಙ್ಗಾಲಾದೀನಂ ಭತ್ತಭೂತಂ। **ನ್ಹಾಯನ್ತಿ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತಾತಿ** "ಇಮಸ್ಸ ಪಚ್ಛತೋ ಆಗತಾ"ತಿ ಏತ್ತಕೇನಾಪಿ ಜಿಗುಚ್ಛಮಾನಾ ಸಸೀಸಂ ನಿಮುಜ್ಜನ್ತಾ ನ್ಹಾಯನ್ತಿ, ಪಗೇವ ಫುಟ್ಠವನ್ತೋ। **ನಿಯಕಾ ಮಾತಾಪಿತರೋತಿ** ಅತ್ತನೋ ಮಾತಾಪಿತರೋಪಿ। **ಕಿಂ ಪನ ಸಾಧಾರಣಾ ಜನತಾತಿ** ಇತರೋ ಪನ ಸಮೂಹೋ ಜಿಗುಚ್ಛತೀತಿ ಕಿಮೇವ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಅಜ್ಝೋಸಿತಾತಿ ತಣ್ಹಾವಸೇನ ಅಭಿನಿವಿಟ್ಠಾ। **ಅಸಾರೇತಿ** ನಿಚ್ಚಸಾರಾದಿಸಾರರಹಿತೇ।

ವಿನಿಬ್ಭುಜಿತ್ವಾತಿ ವಿಞ್ಞಾಣವಿನಿಬ್ಭೋಗಂ ಕತ್ವಾ। **ಗನ್ಧಸ್ಸ ಅಸಹಮಾನಾತಿ** ಗನ್ಧಂ ಅಸ್ಸ ಕಾಯಸ್ಸ ಅಸಹನ್ತೀ। **ಸಕಾಪಿ ಮಾತಾತಿ** ಅತ್ತನೋ ಮಾತಾಪಿ ಜಿಗುಚ್ಛೇಯ್ಯ ಕೋಟ್ಠಾಸಾನಂ ವಿನಿಬ್ಭುಜ್ಜನೇನ ಪಟಿಕ್ಕೂಲಭಾವಾಯ ಸುಟ್ಠುತರಂ ಉಪಟ್ಠಹನತೋ।

ಖನ್ಧಧಾತುಆಯತನನ್ತಿ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಾದಯೋ ಇಮೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ, ಚಕ್ಖುಧಾತುಆದಯೋ ಇಮಾ ಅಟ್ಠಾರಸಧಾತುಯೋ, ಚಕ್ಖಾಯತನಾದೀನಿ ಇಮಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನೀತಿ ಏವಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತುಯೋ ಆಯತನಾನಿ ಚಾತಿ ಸಬ್ಬಂ ಇದಂ ರೂಪಾರೂಪಧಮ್ಮಜಾತಂ ಸಮೇಚ್ಚ ಸಮ್ಭುಯ್ಯ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಕತತ್ತಾ **ಸಙ್ಖತಂ,** ತಯಿದಂ ತಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಪವತ್ತಮಾನಂ **ದುಕ್ಖಂ,** ಜಾತಿಪಚ್ಚಯತ್ತಾ **ಜಾತಿಮೂಲಕನ್ತಿ**। ಏವಂ **ಯೋನಿಸೋ** ಉಪಾಯೇನ **ಅನುವಿಚಿನನ್ತೀ** ಚಿನ್ತಯನ್ತೀ, **ವಾರೇಯ್ಯಂ** ವಿವಾಹಂ, **ಕಿಸ್ಸ** ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಇಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ।

"ಸೀಲಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ದುಕ್ಕರಾ"ತಿ ಯದೇತಂ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ವುತ್ತಂ ತಸ್ಸ ಪಟಿವಚನಂ ದಾತುಂ **"ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ತಿಸತ್ತಿಸತಾನಿ ನವನವಾ ಪತೇಯ್ಯುಂ ಕಾಯಮ್ಹೀ**ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ತೀಣಿ ಸತ್ತಿಸತಾನಿ ತಾವದೇವ ಪೀತನಿಸಿತಭಾವೇನ ಅಭಿನವಾನಿ ಕಾಯಸ್ಮಿಂ ಸಮ್ಪತೇಯ್ಯುಂ। **ವಸ್ಸಸತಮ್ಪಿ ಚ ಘಾತೋ ಸೇಯ್ಯೋ**ತಿ ನಿರನ್ತರಂ ವಸ್ಸಸತಮ್ಪಿ ಪತಮಾನೋ ಯಥಾವುತ್ತೋ ಸತ್ತಿಘಾತೋ ಸೇಯ್ಯೋ। **ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಚೇವಂ ಖಯೋ**ತಿ ಏವಂ ಚೇ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖಯೋ ಭವೇಯ್ಯ, ಏವಂ ಮಹನ್ತಮ್ಪಿ ಪವತ್ತಿದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾನಾಧಿಗಮಾಯ ಉಸ್ಸಾಹೋ ಕರಣೀಯೋತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

ಅಜ್ಝುಪಗಚ್ಛೇತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛೇಯ್ಯ। **ಏವನ್ತಿ** ವುತ್ತನಯೇನ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಮತಗ್ಗಂ ಸಂಸಾರಂ ಅಪರಿಮಾಣಞ್ಚ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಂ ದೀಪೇನ್ತಂ ಸತ್ಥುನೋ ವಚನಂ ವಿಞ್ಞಾಯ ಠಿತೋ ಯಥಾವುತ್ತಂ ಸತ್ತಿಘಾತದುಕ್ಖಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛೇಯ್ಯ, ತೇನ ಚೇವ ವಟ್ಟದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖಯೋ ಸಿಯಾತಿ। ತೇನಾಹ - **"ದೀಘೋ ತೇಸಂ ಸಂಸಾರೋ, ಪುನಪ್ಪುನಞ್ಚ ಹಞ್ಞಮಾನಾನ"**ನ್ತಿ, ಅಪರಾಪರಂ ಜಾತಿಜರಾಬ್ಯಾಧಿಮರಣಾದೀಹಿ ಬಾಧಿಯಮಾನಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಸುರಕಾಯೇತಿ ಕಾಲಕಞ್ಚಿಕಾದಿ ಪೇತಾಸುರನಿಕಾಯೇ। **ಘಾತಾತಿ** ಕಾಯಚಿತ್ತಾನಂ ಉಪಘಾತಾ ವಧಾ।

ಬಹೂತಿ ಪಞ್ಚವಿಧಬನ್ಧನಾದಿಕಮ್ಮಕಾರಣವಸೇನ ಪವತ್ತಿಯಮಾನಾ ಬಹೂ ಅನೇಕಘಾತಾ। **ವಿನಿಪಾತಗತಸ್ಸಾತಿ** ಸೇಸಾಪಾಯಸಙ್ಖಾತಂ ವಿನಿಪಾತಂ ಉಪಗತಸ್ಸಾಪಿ। **ಪೀಳಿಯಮಾನಸ್ಸಾತಿ** ತಿರಚ್ಛಾನಾದಿಅತ್ತಭಾವೇ ಅಭಿಘಾತಾದೀಹಿ ಆಬಾಧಿಯಮಾನಸ್ಸ। **ದೇವೇಸುಪಿ ಅತ್ತಾಣನ್ತಿ** ದೇವತ್ತಭಾವೇಸುಪಿ ತಾಣಂ ನತ್ಥಿ ರಾಗಪರಿಳಾಹಾದಿನಾ ಸದುಕ್ಖಸವಿಘಾತಭಾವತೋ। **ನಿಬ್ಬಾನಸುಖಾ ಪರಂ ನತ್ಥೀ**ತಿ ನಿಬ್ಬಾನಸುಖತೋ ಪರಂ ಅಞ್ಞಂ ಉತ್ತಮಂ ಸುಖಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಸುಖಸ್ಸ ವಿಪರಿಣಾಮಸಙ್ಖಾರದುಕ್ಖಸಭಾವತ್ತಾ । ತೇನಾಹ ಭಗವಾ - "ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪರಮಂ ಸುಖ"ನ್ತಿ (ಧ॰ ಪ॰ ೨೦೩-೨೦೪)।

ಪತ್ತಾ ತೇ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ ತೇ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪತ್ತಾಯೇವ ನಾಮ। ಅಥ ವಾ ತೇಯೇವ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಪತ್ತಾ। **ಯೇ ಯುತ್ತಾ ದಸಬಲಸ್ಸ ಪಾವಚನೇ**ತಿ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾಸನೇ ಯೇ ಯುತ್ತಾ ಪಯುತ್ತಾ।

ನಿಬ್ಬಿನ್ನಾತಿ ವಿರತ್ತಾ। **ಮೇತಿ** ಮಯಾ। **ವನ್ತಸಮಾತಿ** ಸುವಾನವಮಥುಸದಿಸಾ। **ತಾಲವತ್ಥುಕತಾತಿ** ತಾಲಸ್ಸ ಪತಿಟ್ಠಾನಸದಿಸಾ ಕತಾ।

ಅಥಾತಿ ಪಚ್ಛಾ, ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಅತ್ತನೋ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ಪವೇದೇತ್ವಾ ಅನಿಕರತ್ತಸ್ಸ ಚ ಆಗತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ। **ಅಸಿತನಿಚಿತಮುದುಕೇ**ತಿ ಇನ್ದನೀಲಭಮರಸಮಾನವಣ್ಣತಾಯ ಅಸಿತೇ, ಘನಭಾವೇನ ನಿಚಿತೇ, ಸಿಮ್ಬಲಿತೂಲಸಮಸಮ್ಫಸ್ಸತಾಯ ಮುದುಕೇ। **ಕೇಸೇ ಖಗ್ಗೇನ ಛಿನ್ದಿಯಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಕೇಸೇ ಸುನಿಸಿತೇನ ಅಸಿನಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ। **ಪಾಸಾದಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ

ವಸನಪಾಸಾದೇ ಸಿರಿಗಬ್ಭಂ ಪಿಧಾಯ, ತಸ್ಸ ದ್ವಾರಂ ಥಕೇತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಠಮಜ್ಝಾನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೀತಿ** ಖಗ್ಗೇನ ಛಿನ್ನೇ ಅತ್ತನೋ ಕೇಸೇ ಪುರತೋ ಠಪೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪಟಿಕ್ಕೂಲಮನಸಿಕಾರಂ ಪವತ್ತೇನ್ತೀ ಯಥಾಉಪಟ್ಠಿತೇ ನಿಮಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ವಸೀಭಾವಂ ಆಪಾದೇತ್ವಾ ಸಮಾಪಜ್ಜಿ।

ಸಾ ಚ ಸುಮೇಧಾ ತಹಿಂ ಪಾಸಾದೇ ಸಮಾಪನ್ನಾ ಝಾನನ್ತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಅನಿಚ್ಚಸಞ್ಞಂ ಸುಭಾವೇತೀತಿ** ಝಾನತೋ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಝಾನಂ ಪಾದಕಂ ಕತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ "ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ರೂಪ"ನ್ತಿಆದಿನಾ (ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೮೧; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೪೪; ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೧.೪೮) ಅನಿಚ್ಚಾನುಪಸ್ಸನಂ ಸುಟ್ಠು ಭಾವೇತಿ, ಅನಿಚ್ಚಸಞ್ಞಾಗಹಣೇನೇವ ಚೇತ್ಥ ದುಕ್ಖಸಞ್ಞಾದೀನಮ್ಪಿ ಗಹಣಂ ಕತನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಮಣಿಕನಕಭೂಸಿತಙ್ಗೋತಿ ಮಣಿವಿಚಿತ್ತೇಹಿ ಹೇಮಮಾಲಾಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ವಿಭೂಸಿತಗತ್ತೋ।

ರಜ್ಜೇ ಆಣಾತಿಆದಿ ಯಾಚಿತಾಕಾರನಿದಸ್ಸನಂ। ತತ್ಥ **ಆಣಾತಿ** ಆಧಿಪಚ್ಚಂ। **ಇಸ್ಸರಿಯನ್ತಿ** ಯಸೋ ವಿಭವಸಮ್ಪತ್ತಿ। **ಭೋಗಾ ಸುಖಾತಿ** ಇಟ್ಠಾ ಮನಾಪಿಯಾ ಕಾಮೂಪಭೋಗಾ। **ದಹರಿಕಾಸೀತಿ** ತ್ವಂ ಇದಾನಿ ದಹರಾ ತರುಣೀ ಅಸಿ।

ನಿಸ್ಸಟ್ಠಂ ತೇ ರಜ್ಜನ್ತಿ ಮಯ್ಹಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ತಿಯೋಜನಿಕಂ ರಜ್ಜಂ ತುಯ್ಹಂ ಪರಿಚ್ಚತ್ತಂ, ತಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಭೋಗೇ ಚ ಭುಞ್ಜಸ್ಸು, ಅಯಂ ಮಂ ಕಾಮೇಹಿಯೇವ ನಿಮನ್ತೇತೀತಿ ಮಾ ದುಮ್ಮನಾ ಅಹೋಸಿ। **ದೇಹಿ ದಾನಾನೀತಿ** ಯಥಾರುಚಿಯಾ ಮಹನ್ತಾನಿ ದಾನಾನಿ ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಸು ಪವತ್ತೇಹಿ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ತೇ ದುಕ್ಖಿತಾ ದೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತಾ ತವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಧಿಪ್ಪಾಯಂ ಸುತ್ವಾ, ತಸ್ಮಾ ಕಾಮೇ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀ। ತೇಪಿ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತೀ ತೇಸಂ ಚಿತ್ತಂ ದುಕ್ಖಾ ಮೋಚೇಹೀತಿ ಏವಮೇತ್ಥ ಪದತ್ಥಯೋಜನಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಮಾ ಕಾಮೇ ಅಭಿನನ್ದೀತಿ ವತ್ಥುಕಾಮೇ ಕಿಲೇಸಕಾಮೇ ಮಾ ಅಭಿನನ್ದಿ। ಅಥ ಖೋ ತೇಸು ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವಂ ದೋಸಂ ಮಯ್ಹಂ ವಚನಾನುಸಾರೇನ **ಪಸ್ಸ** ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ಓಲೋಕೇಹಿ।

ಚಾತುದ್ದೀಪೋತಿ ಜಮ್ಬುದೀಪಾದೀನಂ ಚತುನ್ನಂ ಮಹಾದೀಪಾನಂ ಇಸ್ಸರೋ। **ಮನ್ಧಾತಾತಿ** ಏವಂನಾಮೋ ರಾಜಾ, ಕಾಮಭೋಗೀನಂ **ಅಗ್ಗೋ** ಅಗ್ಗಭೂತೋ ಆಸಿ। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ - "ರಾಹುಗ್ಗಂ ಅತ್ತಭಾವೀನಂ, ಮನ್ಧಾತಾ ಕಾಮಭೋಗಿನ"ನ್ತಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೫)। **ಅತಿತ್ತೋ ಕಾಲಙ್ಕತೋತಿ** ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಕುಮಾರಕೀಳಾವಸೇನ ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಓಪರಜ್ಜವಸೇನ ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ರಾಜಾ ಹುತ್ವಾ ದೇವಭೋಗಸದಿಸೇ ಭೋಗೇ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಛತ್ತಿಂಸಾಯ ಸಕ್ಕಾನಂ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಕಾಲಂ ತಾವತಿಂಸಭವನೇ ಸಗ್ಗಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಿತ್ವಾಪಿ ಕಾಮೇಹಿ ಅತಿತ್ತೋವ ಕಾಲಙ್ಕತೋ। **ನ ಚಸ್ಸ ಪರಿಪೂರಿತಾ ಇಚ್ಛಾ** ಅಸ್ಸ ಮನ್ಧಾತುರಞ್ಞೋ ಕಾಮೇಸು ಆಸಾ ನ ಚ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಆಸಿ।

ಸತ್ತ ರತನಾನಿ ವಸ್ಸೇಯ್ಯಾತಿ ಸತ್ತಪಿ ರತನಾನಿ, **ವುಟ್ಠಿಮಾ** ದೇವೋ ದಸದಿಸಾ ಬ್ಯಾಪೇತ್ವಾ, **ಸಮನ್ತೇನ** ಸಮನ್ತತೋ ಪುರಿಸಸ್ಸ ರುಚಿವಸೇನ ಯದಿಪಿ ವಸ್ಸೇಯ್ಯ, ಯಥಾ ತಂ ಮನ್ಧಾತುಮಹಾರಾಜಸ್ಸ ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ನ ಚತ್ಥಿ ತಿತ್ತಿ ಕಾಮಾನಂ, ಅತಿತ್ತಾವ ಮರನ್ತಿ ನರಾ। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ - "ನ ಕಹಾಪಣವಸ್ಸೇನ, ತಿತ್ತಿ ಕಾಮೇಸು ವಿಜ್ಜತೀ"ತಿ (ಧ॰ ಪ॰ ೧೮೬; ಜಾ॰ ೧.೩.೨೩)।

ಅಸಿಸೂನೂಪಮಾ ಕಾಮಾ ಅಧಿಕುಟ್ಟನಟ್ಠೇನ, **ಸಪ್ಪಸಿರೋಪಮಾ** ಸಪ್ಪಟಿಭಯಟ್ಠೇನ, **ಉಕ್ಕೋಪಮಾ** ತಿಣುಕ್ಕೂಪಮಾ ಅನುದಹನಟ್ಠೇನ। ತೇನಾಹ **"ಅನುದಹನ್ತೀ"**ತಿ। **ಅಟ್ಠಿಕಙ್ಕಲಸನ್ನಿಭಾ** ಅಪ್ಪಸ್ಸಾದಟ್ಠೇನ।

ಮಹಾವಿಸಾತಿ ಹಲಾಹಲಾದಿಮಹಾವಿಸಸದಿಸಾ। **ಅಘಮೂಲಾತಿ** ಅಘಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಮೂಲಾ ಕಾರಣಭೂತಾ। ತೇನಾಹ **"ದುಖಪ್ಫಲಾ"**ತಿ।

ರುಕ್ಖಫಲೂಪಮಾ ಅಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗಾನಂ ಫಲಿಭಞ್ಜನಟ್ಠೇನ। **ಮಂಸಪೇಸೂಪಮಾ** ಬಹುಸಾಧಾರಣಟ್ಠೇನ। **ಸುಪಿನೋಪಮಾ** ಇತ್ತರಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾನಟ್ಠೇನ ಮಾಯಾ ವಿಯ ಪಲೋಭನತೋ। ತೇನಾಹ **"ವಞ್ಚನಿಯಾ"**ತಿ, ವಞ್ಚಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಾಚಿತಕೂಪಮಾ**ತಿ ಯಾಚಿತಕಭಣ್ಡಸದಿಸಾ ತಾವಕಾಲಿಕಟ್ಠೇನ।

ಸತ್ತಿಸೂಲೂಪಮಾ ವಿನಿವಿಜ್ಝನಟ್ಠೇನ। ರುಜ್ಜನಟ್ಠೇನ **ರೋಗೋ** ದುಕ್ಖತಾಸುಲಭತ್ತಾ। **ಗಣ್ಡೋ** ಕಿಲೇಸಾಸುಚಿಪಗ್ಘರಣತೋ। ದುಕ್ಖುಪ್ಪಾದನಟ್ಠೇನ **ಅಘಂ**। ಮರಣಸಮ್ಪಾಪನೇನ **ನಿಘಂ**। **ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಸದಿಸಾ** ಮಹಾಭಿತಾಪನಟ್ಠೇನ। ಭಯಹೇತುತಾಯ ಚೇವ ವಧಕಪಹೂತತಾಯ ಚ **ಭಯಂ ವಧೋ** ನಾಮ, ಕಾಮಾತಿ ಯೋಜನಾ।

ಅಕ್ಖಾತಾ ಅನ್ತರಾಯಿಕಾತಿ "ಸಗ್ಗಮಗ್ಗಾಧಿಗಮಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಗಾಮಿಮಗ್ಗಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರಾಯಕರಾ"ತಿ ಚಕ್ಖುಭೂತೇಹಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ವುತ್ತಾ। **ಗಚ್ಛಥಾ**ತಿ ಅನಿಕರತ್ತಂ ಸಪರಿಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ।

ಕಿಂ ಮಮ ಪರೋ ಕರಿಸ್ಸತೀತಿ ಪರೋ ಅಞ್ಞೋ ಮಮ ಕಿಂ ನಾಮ ಹಿತಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ ಅತ್ತನೋ **ಸೀಸಮ್ಹಿ** ಉತ್ತಮಙ್ಗೇ ಏಕಾದಸಹಿ ಅಗ್ಗೀಹಿ ಡಯ್ಹಮಾನೇ। ತೇನಾಹ **"ಅನುಬನ್ಧೇ ಜರಾಮರಣೇ"**ತಿ। **ತಸ್ಸ** ಜರಾಮರಣಸ್ಸ ಸೀಸಡಾಹಸ್ಸ, **ಘಾತಾಯ** ಸಮುಗ್ಘಾತಾಯ, **ಘಟಿತಬ್ಬಂ** ವಾಯಮಿತಬ್ಬಂ।

ಛಮನ್ತಿ ಛಮಾಯಂ। **ಇದಮವೋಚ**ನ್ತಿ ಇದಂ "ದೀಘೋ ಬಾಲಾನಂ ಸಂಸಾರೋ"ತಿಆದಿಕಂ ಸಂವೇಗಸಂವತ್ತನಕಂ ವಚನಂ ಅವೋಚಂ।

ದೀಘೋ ಬಾಲಾನಂ ಸಂಸಾರೋತಿ ಕಿಲೇಸಕಮ್ಮವಿಪಾಕವಟ್ಟಭೂತಾನಂ ಖನ್ಧಾಯತನಾದೀನಂ ಪಟಿಪಾಟಿಪವತ್ತಿಸಙ್ಖಾತೋ ಸಂಸಾರೋ ಅಪರಿಞ್ಞಾತವತ್ಥುಕಾನಂ ಅನ್ಧಬಾಲಾನಂ ದೀಘೋ ಬುದ್ಧಞಾಣೇನಪಿ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ದನಿಯೋ। ಯಥಾ ಹಿ ಅನುಪಚ್ಛಿನ್ನತ್ತಾ ಅವಿಜ್ಜಾತಣ್ಹಾನಂ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನತಾಯೇವ ಭವಪಬನ್ಧಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಾ ಕೋಟಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಏವಂ ಪರಾಪಿ ಕೋಟೀತಿ। **ಪುನಪ್ಪುನಞ್ಚ ರೋದತ**ನ್ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಸೋಕವಸೇನ ರುದನ್ತಾನಂ। ಇಮಿನಾಪಿ ಅವಿಜ್ಜಾತಣ್ಹಾನಂ ಅನುಪಚ್ಛಿನ್ನತಂಯೇವ ತೇಸಂ ವಿಭಾವೇತಿ।

ಅಸ್ಸು ಥಞ್ಞಂ ರುಧಿರನ್ತಿ ಯಂ ಞಾತಿಬ್ಯಸನಾದಿನಾ ಫುಟ್ಠಾನಂ ರೋದನ್ತಾನಂ ಅಸ್ಸು ಚ ದಾರಕಕಾಲೇ ಮಾತುಥನತೋ ಪೀತಂ ಥಞ್ಞಞ್ಚ ಯಞ್ಚ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೇಹಿ ಘಾತಿತಾನಂ ರುಧಿರಂ। **ಸಂಸಾರಂ ಅನಮತಗ್ಗತೋ** ಸಂಸಾರಸ್ಸ ಅನು ಅಮತಗ್ಗತ್ತಾ ಞಾಣೇನ ಅನುಗನ್ತ್ವಾಪಿ ಅಮತಅಗ್ಗತ್ತಾ ಅವಿದಿತಗ್ಗತ್ತಾ ಇಮಿನಾ ದೀಘೇನ ಅದ್ಧುನಾ ಸತ್ತಾನಂ **ಸಂಸರತಂ,** ಅಪರಾಪರಂ ಸಂಸರನ್ತಾನಂ ಸಂಸರಿತಂ **ಸರಾಹಿ,** ತಂ "ಕೀವ ಬಹುಕ"ನ್ತಿ ಅನುಸ್ಸರಾಹಿ, ಅಟ್ಠೀನಂ ಸನ್ನಿಚಯಂ ಸರಾಹಿ ಅನುಸ್ಸರ, ಉಪಧಾರೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಾನಿ ಆದೀನವಸ್ಸ ಬಹುಭಾವಞ್ಚ ಉಪಮಾಯ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಸರ ಚತುರೋದಧೀ"**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಸರ ಚತುರೋದಧೀ ಉಪನೀತೇ ಅಸ್ಸುಥಞ್ಞರುಧಿರಮ್ಹೀ**ತಿ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅನಮತಗ್ಗಸಂಸಾರೇ ಸಂಸರನ್ತಾನಂ ಏಕೇಕಸ್ಸಪಿ ಅಸ್ಸುಮ್ಹಿ ಥಞ್ಞೇ ರುಧಿರಮ್ಹಿ ಚ ಪಮಾಣತೋ ಉಪಮೇತಬ್ಬೇ ಚತುರೋದಧೀ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಉಪಮಾವಸೇನ ಬುದ್ಧೇಹಿ ಉಪನೀತೇ ಸರ ಸರಾಹಿ। **ಏಕಕಪ್ಪಮಟ್ಠೀನಂ, ಸಞ್ಚಯಂ ವಿಪುಲೇನ ಸಮ**ನ್ತಿ ಏಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಕಪ್ಪೇ ಅಟ್ಠೀನಂ ಸಞ್ಚಯಂ ವೇಪುಲ್ಲಪಬ್ಬತೇನ ಸಮಂ ಉಪನೀತಂ ಸರ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇಸಂ –

> "ಏಕಸ್ಸೇಕೇನ ಕಪ್ಪೇನ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸಟ್ಠಿಸಞ್ಚಯೋ।
> ಸಿಯಾ ಪಬ್ಬತಸಮೋ ರಾಸಿ, ಇತಿ ವುತ್ತಂ ಮಹೇಸಿನಾ॥
>
> "ಸೋ ಖೋ ಪನಾಯಂ ಅಕ್ಖಾತೋ, ವೇಪುಲ್ಲೋ ಪಬ್ಬತೋ ಮಹಾ।
> ಉತ್ತರೋ ಗಿಜ್ಝಕೂಟಸ್ಸ, ಮಗಧಾನಂ ಗಿರಿಬ್ಬಜೇ"ತಿ॥ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೨೨)।

ಮಹಿಂ ಜಮ್ಬುದೀಪಮುಪನೀತಂ। ಕೋಲಟ್ಠಿಮತ್ತಗುಳಿಕಾ, ಮಾತಾ ಮಾತುಸ್ವೇವ ನಪ್ಪಹೋನ್ತೀತಿ ಜಮ್ಬುದೀಪೋತಿಸಙ್ಖಾತಂ ಮಹಾಪಥವಿಂ ಕೋಲಟ್ಠಿಮತ್ತಾ ಬದರಟ್ಠಿಮತ್ತಾ ಗುಳಿಕಾ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥೇಕೇಕಾ "ಅಯಂ ಮೇ ಮಾತು, ಅಯಂ ಮೇ ಮಾತುಮಾತೂ"ತಿ ಏವಂ ವಿಭಾಜಿಯಮಾನೇ ತಾ ಗುಳಿಕಾ ಮಾತಾ ಮಾತೂಸ್ವೇವ ನಪ್ಪಹೋನ್ತಿ, ಮಾತಾ ಮಾತೂಸು ಅಖೀಣಾಸ್ವೇವ ಪರಿಯನ್ತಿಕಾ ತಾ ಗುಳಿಕಾ ಪರಿಕ್ಖಯಂ ಪರಿಯಾದಾನಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ನ ತ್ವೇವ ಅನಮತಗ್ಗೇ ಸಂಸಾರೇ ಸಂಸರತೋ ಸತ್ತಸ್ಸ ಮಾತುಮಾತರೋತಿ । ಏವಂ ಜಮ್ಬುದೀಪಮಹಿಂ ಸಂಸಾರಸ್ಸ ದೀಘಭಾವೇನ ಉಪಮಾಭಾವೇನ ಉಪನೀತಂ ಮನಸಿ ಕರೋಹೀತಿ।

ತಿಣಕಟ್ಠಸಾಖಾಪಲಾಸನ್ತಿ ತಿಣಞ್ಚ ಕಟ್ಠಞ್ಚ ಸಾಖಾಪಲಾಸಞ್ಚ। **ಉಪನೀತ**ನ್ತಿ ಉಪಮಾಭಾವೇನ ಉಪನೀತಂ। **ಅನಮತಗ್ಗತೋ**ತಿ ಸಂಸಾರಸ್ಸ ಅನಮತಗ್ಗಭಾವತೋ। **ಚತುರಙ್ಗುಲಿಕಾ ಘಟಿಕಾ**ತಿ ಚತುರಙ್ಗುಲಪ್ಪಮಾಣಾನಿ ಖಣ್ಡಾನಿ। **ಪಿತುಪಿತುಸ್ವೇವ ನಪ್ಪಹೋನ್ತೀ**ತಿ ಪಿತುಪಿತಾಮಹೇಸು ಏವ ತಾ ಘಟಿಕಾ ನಪ್ಪಹೋನ್ತಿ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಸಬ್ಬಂ ತಿಣಞ್ಚ ಕಟ್ಠಞ್ಚ ಸಾಖಾಪಲಾಸಞ್ಚ ಚತುರಙ್ಗುಲಿಕಾ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥೇಕೇಕಾ "ಅಯಂ ಮೇ ಪಿತು, ಅಯಂ ಮೇ ಪಿತಾಮಹಸ್ಸಾ"ತಿ ವಿಭಾಜಿಯಮಾನೇ ತಾ ಘಟಿಕಾವ ಪರಿಕ್ಖಯಂ ಪರಿಯಾದಾನಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ನ ತ್ವೇವ ಅನಮತಗ್ಗೇ ಸಂಸಾರೇ ಸಂಸರತೋ ಸತ್ತಸ್ಸ ಪಿತುಪಿತಾಮಹಾತಿ। ಏವಂ ತಿಣಞ್ಚ ಕಟ್ಠಞ್ಚ ಸಾಖಾಪಲಾಸಞ್ಚ ಸಂಸಾರಸ್ಸ ದೀಘಭಾವೇನ ಉಪನೀತಂ ಸರಾಹೀತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ಠಾನೇ -

"ಅನಮತಗ್ಗೋಯಂ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಂಸಾರೋ, ಪುಬ್ಬಾ ಕೋಟಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ತಣ್ಹಾಸಂಯೋಜನಾನಂ ಸನ್ಧಾವತಂ ಸಂಸರತಂ। ತಂ ಕಿಂ ಮಞ್ಞಥ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕತಮಂ ನು ಖೋ ಬಹುತರಂ, ಯಂ ವಾ ವೋ ಇಮಿನಾ ದೀಘೇನ ಅದ್ಧುನಾ ಸನ್ಧಾವತಂ ಸಂಸರತಂ ಅಮನಾಪಸಮ್ಪಯೋಗಾ ಮನಾಪವಿಪ್ಪಯೋಗಾ ಕನ್ದನ್ತಾನಂ ರೋದನ್ತಾನಂ ಅಸ್ಸುಪಸ್ಸನ್ನಂ ಪಗ್ಘರಿತಂ, ಯಂ ವಾ ಚತೂಸು ಮಹಾಸಮುದ್ದೇಸು ಉದಕ"ನ್ತಿಆದಿಕಾ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೨೬) - 'ಅನಮತಗ್ಗಪಾಳಿ' ಆಹರಿತಬ್ಬಾ।

ಸರ ಕಾಣಕಚ್ಛಪನ್ತಿ ಉಭಯಕ್ಖಿಕಾಣಂ ಕಚ್ಛಪಂ ಅನುಸ್ಸರ। **ಪುಬ್ಬಸಮುದ್ದೇ ಅಪರತೋ ಚ ಯುಗಛಿದ್ದ**ನ್ತಿ ಪುರತ್ಥಿಮಸಮುದ್ದೇ ಅಪರತೋ ಚ ಪಚ್ಛಿಮುತ್ತರದಕ್ಖಿಣಸಮುದ್ದೇ ವಾತವೇಗೇನ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತಸ್ಸ ಯುಗಸ್ಸ ಏಕಚ್ಛಿದ್ದಂ। **ಸಿರಂ ತಸ್ಸ ಚ ಪಟಿಮುಕ್ಕ**ನ್ತಿ ಕಾಣಕಚ್ಛಪಸ್ಸ ಸೀಸಂ ತಸ್ಸ ಚ ವಸ್ಸಸತಸ್ಸ ವಸ್ಸಸತಸ್ಸ ಅಚ್ಚಯೇನ ಗೀವಂ ಉಕ್ಖಿಪನ್ತಸ್ಸ ಸೀಸಸ್ಸ ಯುಗಚ್ಛಿದ್ದೇ ಪವೇಸನಞ್ಚ ಸರ। **ಮನುಸ್ಸಲಾಭಮ್ಹಿ ಓಪಮ್ಮ**ನ್ತಿ ತಯಿದಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮದೇಸನಾಸು ವಿಯ ಮನುಸ್ಸತ್ತಲಾಭೇ ಓಪಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಯ ಸರ, ತಸ್ಸ ಅತೀವ ದುಲ್ಲಭಸಭಾವತ್ತಂ ಸಾರಜ್ಜಭಯಸ್ಸಾಪಿ ಅತಿಚ್ಚಸಭಾವತ್ತಾ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ - "ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುರಿಸೋ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಏಕಚ್ಛಿಗ್ಗಳ್ಹಂ ಯುಗಂ ಪಕ್ಖಿಪೇಯ್ಯಾ"ತಿಆದಿ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೫೨; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೧೧೭)।

ಸರ ರೂಪಂ ಫೇಣಪಿಣ್ಡೋಪಮಸ್ಸಾತಿ ವಿಮದ್ದಾಸಹನತೋ ಫೇಣಪಿಣ್ಡಸದಿಸಸ್ಸ ಅನೇಕಾನತ್ಥಸನ್ನಿಪಾತತೋ ಕಾಯಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ **ಕಲಿನೋ,** ನಿಚ್ಚಸಾರಾದಿವಿರಹೇನ **ಅಸಾರಸ್ಸ** ರೂಪಂ ಅಸುಚಿದುಗ್ಗನ್ಧಂ ಜೇಗುಚ್ಛಪಟಿಕ್ಕೂಲಭಾವಂ ಸರ। **ಖನ್ಧೇ ಪಸ್ಸ ಅನಿಚ್ಚೇ**ತಿ ಪಞ್ಚಪಿ ಉಪಾದಾನಕ್ಖನ್ಧೇ ಹುತ್ವಾ ಅಭಾವಟ್ಠೇನ ಅನಿಚ್ಚೇ ಪಸ್ಸ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ಓಲೋಕೇಹಿ। **ಸರಾಹಿ ನಿರಯೇ ಬಹುವಿಘಾತೇ**ತಿ ಅಟ್ಠ ಮಹಾನಿರಯೇ ಸೋಳಸಉಸ್ಸದನಿರಯೇ ಚ ಬಹುವಿಘಾತೇ ಬಹುದುಕ್ಖೇ ಮಹಾದುಕ್ಖೇ ಚ ಅನುಸ್ಸರ।

ಸರ ಕಟಸಿಂ ವಡ್ಢೇನ್ತೇತಿ ಪುನಪ್ಪುನಂ ತಾಸು ತಾಸು ಜಾತೀಸು ಅಪರಾಪರಂ ಉಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಕಟಸಿಂ ಸುಸಾನಂ ಆಳಹನಮೇವ ವಡ್ಢೇನ್ತೇ ಸತ್ತೇ ಅನುಸ್ಸರ। "ವಡ್ಢನ್ತೋ"ತಿ ವಾ ಪಾಳಿ, ತ್ವಂ ವಡ್ಢನ್ತೋತಿ ಯೋಜನಾ। **ಕುಮ್ಭೀಲಭಯಾನೀ**ತಿ ಉದರಪೋಸನತ್ಥಂ ಅಕಿಚ್ಚಕಾರಿತಾವಸೇನ ಓದರಿಕತ್ತಭಯಾನಿ। ವುತ್ತಞ್ಹಿ "ಕುಮ್ಭೀಲಭಯನ್ತಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಓದರಿಕತ್ತಸ್ಸೇತಂ

ಅಧಿವಚನ"ನ್ತಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೨೨)। **ಸರಾಹಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನೀತಿ** "ಇದಂ ದುಕ್ಖಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ...ಪೇ॰... ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಪಟಿಪದಾ ಅರಿಯಸಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ ಯಾಥಾವತೋ ಅನುಸ್ಸರ ಉಪಧಾರೇಹಿ।

ಏವಂ ರಾಜಪುತ್ತೀ ಅನೇಕಾಕಾರವೋಕಾರಂ ಅನುಸ್ಸರಣವಸೇನ ಕಾಮೇಸು ಸಂಸಾರೇ ಚ ಆದೀನವಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಬ್ಯತಿರೇಕೇನಪಿ ತಂ ಪಕಾಸೇತುಂ **"ಅಮತಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅಮತಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇತಿ** ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ಮಹಾಕರುಣಾಯ ಉಪನೀತೇ ಸದ್ಧಮ್ಮಾಮತೇ ಉಪಲಬ್ಭಮಾನೇ। **ಕಿಂ ತವ ಪಞ್ಚಕಟುಕೇನ ಪೀತೇನಾತಿ** ಪರಿಯೇಸನಾ ಪರಿಗ್ಗಹೋ ಆರಕ್ಖಾ ಪರಿಭೋಗೋ ವಿಪಾಕೋ ಚಾತಿ ಪಞ್ಚಸುಪಿ ಠಾನೇಸು ತಿಖಿಣತರದುಕ್ಖಾನುಬನ್ಧತಾಯ ಸವಿಘಾತತ್ತಾ ಸಉಪಾಯಾಸತ್ತಾ ಕಿಂ ತುಯ್ಹಂ ಪಞ್ಚಕಟುಕೇನ ಪಞ್ಚಕಾಮಗುಣರಸೇನ ಪೀತೇನ? ಇದಾನಿ ವುತ್ತಮೇವತ್ಥಂ ಪಾಕಟತರಂ ಕರೋನ್ತೀ ಆಹ - **"ಸಬ್ಬಾ ಹಿ ಕಾಮರತಿಯೋ, ಕಟುಕತರಾ ಪಞ್ಚಕಟುಕೇನಾ"**ತಿ , ಅತಿವಿಯ ಕಟುಕತರಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಯೇ ಪರಿಳಾಹಾತಿ ಯೇ ಕಾಮಾ ಸಮ್ಪತಿ ಕಿಲೇಸಪರಿಳಾಹೇನ ಆಯತಿಂ ವಿಪಾಕಪರಿಳಾಹೇನ ಚ ಸಪರಿಳಾಹಾ ಮಹಾವಿಘಾತಾ। **ಜಲಿತಾ ಕುಥಿತಾ ಕಮ್ಪಿತಾ ಸನ್ತಾಪಿತಾತಿ** ಏಕಾದಸಹಿ ಅಗ್ಗೀಹಿ ಪಜ್ಜಲಿತಾ ಪಕ್ಕುಥಿತಾ ಚ ಹುತ್ವಾ ತಂಸಮಙ್ಗೀನಂ ಕಮ್ಪನಕಾ ಸನ್ತಾಪನಕಾ ಚ।

ಅಸಪತ್ತಮ್ಹೀತಿ ಸಪತ್ತರಹಿತೇ ನೇಕ್ಖಮ್ಮೇ। **ಸಮಾನೇತಿ** ಸನ್ತೇ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ। "ಬಹುಸಪತ್ತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಯೇಹಿ ಬಹೂ ಸಪತ್ತಾ, ತೇ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ರಾಜಗ್ಗೀ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ರಾಜೂಹಿ ಚ ಅಗ್ಗಿನಾ ಚ ಚೋರೇಹಿ ಚ ಉದಕೇನ ಚ ದಾಯಾದಾದಿಅಪ್ಪಿಯೇಹಿ ಚ ರಾಜಗ್ಗಿಚೋರಉದಕಪ್ಪಿಯೇಹಿ ಸಾಧಾರಣತೋ ತೇಸ್ವೇವೋಪಮಾ ವುತ್ತಾ।

ಯೇಸು ವಧಬನ್ಧೋತಿ ಯೇಸು ಕಾಮೇಸು ಕಾಮನಿಮಿತ್ತಂ ಮರಣಪೋಥನಾದಿಪರಿಕ್ಕಿಲೇಸೋ ಅನ್ದುಬನ್ಧನಾದಿಬನ್ಧೋ ಚ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಾಮೇಸೂತಿ**ಆದಿ ವುತ್ತಸ್ಸೇವತ್ಥಸ್ಸ ಪಾಕಟಕರಣಂ। ತತ್ಥ **ಹೀತಿ** ಹೇತುಅತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। ಯಸ್ಮಾ ಕಾಮೇಸು ಕಾಮಹೇತು ಇಮೇ ಸತ್ತಾ ವಧಬನ್ಧನದುಕ್ಖಾನಿ ಅನುಭವನ್ತಿ ಪಾಪುಣನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಆಹ - **"ಅಸಕಾಮಾ"**ತಿ, ಕಾಮಾ ನಾಮೇತೇ ಅಸನ್ತೋ ಹೀನಾ ಲಾಮಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಅಹಕಾಮಾ"ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ, ಸೋ ಏವತ್ಥೋ। ಅಹಾತಿ ಹಿ ಲಾಮಕಪರಿಯಾಯೋ "ಅಹಲೋಕಿತ್ಥಿಯೋ ನಾಮಾ"ತಿಆದೀಸು ವಿಯ।

ಆದೀಪಿತಾತಿ ಪಜ್ಜಲಿತಾ। **ತಿಣುಕ್ಕಾತಿ** ತಿಣೇಹಿ ಕತಾ ಉಕ್ಕಾ। **ದಹನ್ತಿ ಯೇ ತೇ ಮುಞ್ಚನ್ತೀತಿ** ಯೇ ಸತ್ತಾ ತೇ ಕಾಮೇ ನ ಮುಞ್ಚನ್ತಿ, ಅಞ್ಞದತ್ಥು ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ತೇ ದಹನ್ತಿಯೇವ, ಸಮ್ಪತಿ ಆಯತಿಞ್ಚ ಝಾಪೇನ್ತಿ।

ಮಾ ಅಪ್ಪಕಸ್ಸ ಹೇತೂತಿ ಪುಪ್ಫಸ್ಸಾದಸದಿಸಸ್ಸ ಪರಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಮಸುಖಸ್ಸ ಹೇತು ವಿಪುಲಂ ಉಳಾರಂ ಪಣೀತಞ್ಚ ಲೋಕುತ್ತರಂ ಸುಖಂ **ಮಾ ಜಹಿ** ಮಾ ಛಡ್ಡೇಹಿ। **ಮಾ ಪುಥುಲೋಮೋವ ಬಳಿಸಂ ಗಿಲಿತ್ವಾತಿ** ಆಮಿಸಲೋಭೇನ ಬಳಿಸಂ ಗಿಲಿತ್ವಾ ಬ್ಯಸನಂ ಪಾಪುಣನ್ತೋ "ಪುಥುಲೋಮೋ"ತಿ ಲದ್ಧನಾಮೋ ಮಚ್ಛೋ ವಿಯ ಕಾಮೇ ಅಪರಿಚ್ಚಜಿತ್ವಾ **ಮಾ ಪಚ್ಛಾ ವಿಹಞ್ಞಸಿ** ಪಚ್ಛಾ ವಿಘಾತಂ ಆಪಜ್ಜಸಿ।

ಸುನಖೋವ ಸಙ್ಖಲಾಬದ್ಧೋತಿ ಯಥಾ ಗದ್ದುಲೇನ ಬದ್ಧೋ ಸುನಖೋ ಗದ್ದುಲಬನ್ಧೇನ ಥಮ್ಭೇ ಉಪನಿಬದ್ಧೋ ಅಞ್ಞತೋ ಗನ್ತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ತತ್ಥೇವ ಪರಿಬ್ಭಮತಿ, ಏವಂ ತ್ವಂ ಕಾಮತಣ್ಹಾಯ ಬದ್ಧೋ, ಇದಾನಿ **ಕಾಮಂ** ಯದಿಪಿ ಕಾಮೇಸು ತಾವ **ದಮಸ್ಸು** ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ದಮೇಹಿ। **ಕಾಹಿನ್ತಿ ಖು ತಂ ಕಾಮಾ, ಛಾತಾ ಸುನಖಂವ ಚಣ್ಡಾಲಾತಿ ಖೂತಿ** ನಿಪಾತಮತ್ತಂ। ತೇ ಪನ ಕಾಮಾ ತಂ ತಥಾ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಯಥಾ ಛಾತಜ್ಝತ್ತಾ ಸಪಾಕಾ ಸುನಖಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಅನಯಬ್ಯಸನಂ ಪಾಪೇನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಪರಿಮಿತಞ್ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಅಪರಿಮಾಣಂ "ಏತ್ತಕ"ನ್ತಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯಂ ನಿರಯಾದೀಸು ಕಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ। **ಬಹೂನಿ ಚ ಚಿತ್ತದೋಮನಸ್ಸಾನೀತಿ** ಚಿತ್ತೇ ಲಬ್ಭಮಾನಾನಿ ಬಹೂನಿ ಅನೇಕಾನಿ ದೋಮನಸ್ಸಾನಿ ಚೇತೋದುಕ್ಖಾನಿ। **ಅನುಭೋಹಿಸೀತಿ** ಅನುಭವಿಸ್ಸಸಿ। **ಕಾಮಯುತ್ತೋತಿ** ಕಾಮೇಹಿ ಯುತ್ತೋ, ತೇ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜನ್ತೋ। **ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ ಅದ್ಧುವೇ ಕಾಮೇತಿ** ಅದ್ಧುವೇಹಿ ಅನಿಚ್ಚೇಹಿ ಕಾಮೇಹಿ ವಿನಿಸ್ಸಜ ಅಪೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಜರಾಮರಣಬ್ಯಾಧಿಗಹಿತಾ, ಸಬ್ಬಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಜಾತಿಯೋತಿ ಯಸ್ಮಾ ಹೀನಾದಿಭೇದಭಿನ್ನಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಭವಾದೀಸು ಜಾತಿಯೋ ಜರಾಮರಣಬ್ಯಾಧಿನಾ ಚ ಗಹಿತಾ, ತೇಹಿ ಅಪರಿಮುತ್ತಾ, ತಸ್ಮಾ **ಅಜರಮ್ಹಿ** ನಿಬ್ಬಾನೇ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ ಜರಾದೀಹಿ ಅಪರಿಮುತ್ತೇಹಿ ಕಾಮೇಹಿ ಕಿಂ ತವ ಪಯೋಜನನ್ತಿ ಯೋಜನಾ।

ಏವಂ ನಿಬ್ಬಾನಗುಣದಸ್ಸನಮುಖೇನ ಕಾಮೇಸು ಭವೇಸು ಚ ಆದೀನವಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತಂ ನಿಬ್ಬಾನಗುಣಮೇವ ಪಕಾಸೇನ್ತೀ **"ಇದಮಜರ"**ನ್ತಿಆದಿನಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ। ತತ್ಥ **ಇದಮಜರ**ನ್ತಿ ಇದಮೇವೇಕಂ ಅತ್ತನಿ ಜರಾಭಾವತೋ ಅಧಿಗತಸ್ಸ ಚ ಜರಾಭಾವಹೇತುತೋ ಅಜರಂ। **ಇದಮಮರ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಇದಮಜರಾಮರ**ನ್ತಿ ತದುಭಯಮೇಕಜ್ಝಂ ಕತ್ವಾ ಥೋಮನಾವಸೇನ ವದತಿ। **ಪದ**ನ್ತಿ ವಟ್ಟದುಕ್ಖತೋ ಮುಚ್ಚಿತುಕಾಮೇಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತಬ್ಬತೋ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬತೋ ಪದಂ। ಸೋಕಹೇತೂನಂ ಅಭಾವತೋ ಸೋಕಾಭಾವತೋ ಚ **ಅಸೋಕಂ**। ಸಪತ್ತಕರಧಮ್ಮಾಭಾವತೋ **ಅಸಪತ್ತಂ**। ಕಿಲೇಸಸಮ್ಬಾಧಾಭಾವತೋ **ಅಸಮ್ಬಾಧಂ**। ಖಲಿತಸಙ್ಖಾತಾನಂ ದುಚ್ಚರಿತಾನಂ ಅಭಾವೇನ **ಅಖಲಿತಂ**। ಅತ್ತಾನುವಾದಾದಿಭಯಾನಂ ವಟ್ಟಭಯಸ್ಸ ಚ ಸಬ್ಬಸೋ ಅಭಾವಾ **ಅಭಯಂ**। ದುಕ್ಖೂಪತಾಪಸ್ಸ ಕಿಲೇಸಸ್ಸಾಪಿ ಅಭಾವೇನ **ನಿರುಪತಾಪಂ**। ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಅಮತಮಹಾನಿಬ್ಬಾನಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ। ತಞ್ಹಿ ಸಾ ಅನುಸ್ಸವಾದಿಸಿದ್ಧೇನ ಆಕಾರೇನ ಅತ್ತನೋ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಂ ತೇಸಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖತೋ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ ವಿಯ "ಇದ"ನ್ತಿ ಅವೋಚ।

ಅವಿಗತಮಿದಂ ಬಹೂಹಿ ಅಮತನ್ತಿ ಇದಂ ಅಮತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಬಹೂಹಿ ಅನನ್ತಅಪರಿಮಾಣೇಹಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಅರಿಯೇಹಿ ಅಧಿಗತಂ ಞಾತಂ ಅತ್ತನೋ ಪಚ್ಚಕ್ಖಂ ಕತಂ। ನ ಕೇವಲಂ ತೇಹಿ ಅಧಿಗತಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವದತಿ, ಅಥ ಖೋ **ಅಜ್ಜಾಪಿ ಚ ಲಭನೀಯಂ** ಇದಾನಿಪಿ ಅಧಿಗಮನೀಯಂ ಅಧಿಗನ್ತುಂ ಸಕ್ಕಾ। ಕೇನ ಲಭನೀಯನ್ತಿ ಆಹ **"ಯೋ ಯೋನಿಸೋ ಪಯುಞ್ಜತೀ"**ತಿ, ಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಯೋನಿಸೋ ಉಪಾಯೇನ ಸತ್ಥಾರಾ ದಿನ್ನಓವಾದೇ ಠತ್ವಾ ಯುಞ್ಜತಿ ಸಮ್ಮಾಪಯೋಗಞ್ಚ ಕರೋತಿ, ತೇನ ಲಭನೀಯನ್ತಿ ಯೋಜನಾ। **ನ ಚ ಸಕ್ಕಾ ಅಘಟಮಾನೇನಾತಿ** ಯೋ ಪನ ಯೋನಿಸೋ ನ ಪಯುಞ್ಜತಿ, ತೇನ ಅಘಟಮಾನೇನ ನ ಚ ಸಕ್ಕಾ, ಕದಾಚಿಪಿ ಲದ್ಧುಂ ನ ಸಕ್ಕಾಯೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಭಣತಿ ಸುಮೇಧಾತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ ಸುಮೇಧಾ ರಾಜಕಞ್ಞಾ ಸಂಸಾರೇ ಅತ್ತನೋ ಸಂವೇಗದೀಪನಿಂ ಕಾಮೇಸು ನಿಬ್ಬೇಧಭಾಗಿನಿಂ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಕಥೇತಿ। **ಸಙ್ಖಾರಗತೇ ರತಿಂ ಅಲಭಮಾನಾತಿ** ಅಣುಮತ್ತೇಪಿ ಸಙ್ಖಾರಪವತ್ತೇ ಅಭಿರತಿಂ ಅವಿನ್ದನ್ತೀ। **ಅನುನೇನ್ತೀ ಅನಿಕರತ್ತ**ನ್ತಿ ಅನಿಕರತ್ತಂ ರಾಜಾನಂ ಸಞ್ಞಾಪೇನ್ತೀ। **ಕೇಸೇ ಚ ಛಮಂ ಖಿಪೀತಿ** ಅತ್ತನೋ ಖಗ್ಗೇನ ಛಿನ್ನೇ ಕೇಸೇ ಚ ಭೂಮಿಯಂ ಖಿಪಿ ಛಡ್ಡೇಸಿ।

ಯಾಚತಸ್ಸಾ ಪಿತರಂ ಸೋತಿ ಸೋ ಅನಿಕರತ್ತೋ ಅಸ್ಸಾ ಸುಮೇಧಾಯ ಪಿತರಂ ಕೋಞ್ಚರಾಜಾನಂ ಯಾಚತಿ। ಕಿನ್ತಿ ಯಾಚತೀತಿ ಆಹ **"ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಥ ಸುಮೇಧಂ, ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ವಿಮೋಕ್ಖಸಚ್ಚದಸ್ಸಾ"**ತಿ, ಸುಮೇಧಂ ರಾಜಪುತ್ತಿಂ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಥ, ಸಾ ಚ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಮೋಕ್ಖಸಚ್ಚದಸ್ಸಾ ಅವಿಪರೀತನಿಬ್ಬಾನದಸ್ಸಾವಿನೀ ಹೋತೂತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೋಕಭಯಭೀತಾತಿ ಞಾತಿವಿಯೋಗಾದಿಹೇತುತೋ ಸಬ್ಬಸ್ಮಾಪಿ ಸಂಸಾರಭಯತೋ ಭೀತಾ ಞಾಣುತ್ತರವಸೇನ ಉತ್ರಾಸಿತಾ। **ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯಾತಿ** ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಸಮಾನಾಯ ಛ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಸಚ್ಛಿಕತಾ, ತತೋ ಏವ ಅಗ್ಗಫಲಂ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ।

ಅಚ್ಛರಿಯಮಬ್ಭುತಂ ತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಆಸಿ ರಾಜಕಞ್ಞಾಯಾತಿ ರಾಜಪುತ್ತಿಯಾ ಸುಮೇಧಾಯ ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ಅಬ್ಭುತಞ್ಚ ಆಸಿ। ಛಳಭಿಞ್ಞಾವ ಸಿದ್ಧಿಯಾ ಕಥನ್ತಿ ಚೇ **ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಚರಿತಂ, ಯಥಾ ಬ್ಯಾಕರಿ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಕಾಲೇ**ತಿ, ಪಚ್ಛಿಮೇ ಖನ್ಧಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಾಲೇ ಅತ್ತನೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಪರಿಯಾಪನ್ನಚರಿತಂ ಯಥಾ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ, ತಥಾ ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬನ್ತಿ।

ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಪನ ತಾಯ ಯಥಾ ಬ್ಯಾಕತಂ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಭಗವತಿ ಕೋಣಾಗಮನೇ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಭಗವತಿ ಕೋಣಾಗಮನೇ**ತಿ ಕೋಣಾಗಮನೇ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇ ಲೋಕೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ। **ಸಙ್ಘಾರಾಮಮ್ಹಿ ನವನಿವೇಸಮ್ಹೀ**ತಿ ಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಅಭಿನವನಿವೇಸಿತೇ ಆರಾಮೇ। **ಸಖಿಯೋ ತಿಸ್ಸೋ ಜನಿಯೋ, ವಿಹಾರದಾನಂ ಅದಾಸಿಮ್ಹಾ**ತಿ ಧನಞ್ಜಾನೀ ಖೇಮಾ ಅಹಞ್ಚಾತಿ ಮಯಂ ತಿಸ್ಸೋ ಸಖಿಯೋ ಆರಾಮಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಿಹಾರದಾನಂ ಅದಮ್ಹ।

ದಸಕ್ಖತ್ತುಂ ಸತಕ್ಖತ್ತುನ್ತಿ ತಸ್ಸ ವಿಹಾರದಾನಸ್ಸ ಆನುಭಾವೇನ ದಸವಾರೇ ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ತತೋ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪುನ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ತತೋಪಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪುನ ದಸಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ಸಹಸ್ಸವಾರಂ ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ತತೋಪಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪುನ ಸತಾನಿ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ದಸಸಹಸ್ಸವಾರೇ ದೇವೇಸು ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹ, ಕೋ ಪನ ವಾದೋ ಮನುಸ್ಸೇಸು। ಏವಂ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನವಾರೇಸು ಕಥಾವ ನತ್ಥಿ, ಅನೇಕಸಹಸ್ಸವಾರಂ ಉಪಪಜ್ಜಿಮ್ಹಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ದೇವೇಸು ಮಹಿದ್ಧಿಕಾ ಅಹುಮ್ಹಾತಿ ದೇವೇಸು ಉಪಪನ್ನಕಾಲೇ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ದೇವನಿಕಾಯೇ ಮಹಿದ್ಧಿಕಾ ಮಹಾನುಭಾವಾ ಅಹುಮ್ಹ। **ಮಾನುಸಕಮ್ಹಿ ಕೋ ಪನ ವಾದೋ**ತಿ ಮನುಸ್ಸತ್ತಲಾಭೇ ಮಹಿದ್ಧಿಕತಾಯ ಕಥಾವ ನತ್ಥಿ। ಇದಾನಿ ತಮೇವ ಮನುಸ್ಸತ್ತಭಾವೇ ಉಕ್ಕಂಸತಂ ಮಹಿದ್ಧಿಕತಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೀ **"ಸತ್ತರತನಸ್ಸ ಮಹೇಸೀ, ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅಹಂ ಆಸಿ"**ನ್ತಿ ಆಹ। ತತ್ಥ ಚಕ್ಕರತನಾದೀನಿ ಸತ್ತ ರತನಾನಿ ಏತಸ್ಸ ಸನ್ತೀತಿ ಸತ್ತರತನೋ, ಚಕ್ಕವತ್ತೀ, ತಸ್ಸ ಸತ್ತರತನಸ್ಸ। ಛದೋಸರಹಿತಾ ಪಞ್ಚಕಲ್ಯಾಣಾ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮನುಸ್ಸವಣ್ಣಾ ಅಪತ್ತದಿಬ್ಬವಣ್ಣಾತಿ ಏವಮಾದಿಗುಣಸಮನ್ನಾಗಮೇನ ಇತ್ಥೀಸು ರತನಭೂತಾ ಅಹಂ ಅಹೋಸಿಂ।

ಸೋ ಹೇತೂತಿ ಯಂ ತಂ ಕೋಣಾಗಮನಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕಾಲೇ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಿಹಾರದಾನಂ ಕತಂ, ಸೋ ಯಥಾವುತ್ತಾಯ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಚ ಹೇತು। **ಸೋ ಪಭವೋ ತಂ ಮೂಲ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸೇವ ಪರಿಯಾಯವಚನಂ। **ಸಾವ ಸಾಸನೇ ಖನ್ತೀ**ತಿ ಸಾ ಏವ ಇಧ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇ ಧಮ್ಮೇ ನಿಜ್ಝಾನಕ್ಖನ್ತೀ। **ತಂ ಪಠಮಸಮೋಧಾನ**ನ್ತಿ ತದೇವ ಸತ್ಥುಸಾಸನಧಮ್ಮೇನ ಪಠಮಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಪಠಮೋ ಸಮಾಗಮೋ, ತದೇವ ಸತ್ಥುಸಾಸನಧಮ್ಮೇ ಅಭಿರತಾಯ ಪರಿಯೋಸಾನೇ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ ಫಲೂಪಚಾರೇನ ಕಾರಣಂ ವದತಿ। ಇಮಾ ಪನ ಚತಸ್ಸೋ ಗಾಥಾ ಥೇರಿಯಾ ಅಪದಾನಸ್ಸ ವಿಭಾವನವಸೇನ ಪವತ್ತತ್ತಾ ಅಪದಾನಪಾಳಿಯಮ್ಪಿ ಸಙ್ಗಹಂ ಆರೋಪಿತಾ।

ಓಸಾನಗಾಥಾಯ **ಏವಂ ಕರೋನ್ತೀ**ತಿ ಯಥಾ ಮಯಾ ಪುರಿಮತ್ತಭಾವೇ ಏತರಹಿ ಚ ಕತಂ ಪಟಿಪನ್ನಂ, ಏವಂ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಕರೋನ್ತಿ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಿ। ಕೇ ಏವಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ ಆಹ - **"ಯೇ ಸದ್ದಹನ್ತಿ ವಚನಂ ಅನೋಮಪಞ್ಞಸ್ಸಾ"**ತಿ, ಞೇಯ್ಯಪರಿಯನ್ತಿಕಞಾಣತಾಯ ಪರಿಪುಣ್ಣಪಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ವಚನಂ ಯೇ ಪುಗ್ಗಲಾ ಸದ್ದಹನ್ತಿ "ಏವಮೇತ"ನ್ತಿ ಓಕಪ್ಪನ್ತಿ, ತೇ ಏವಂ ಕರೋನ್ತಿ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಿ। ಇದಾನಿ ತಾಯ ಉಕ್ಕಂಸಗತಾಯ ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ನಿಬ್ಬಿನ್ದನ್ತಿ ಭವಗತೇ, ನಿಬ್ಬಿನ್ದಿತ್ವಾ ವಿರಜ್ಜನ್ತೀ"**ತಿ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯೇ ಭಗವತೋ ವಚನಂ ಯಾಥಾವತೋ ಸದ್ದಹನ್ತಿ, ತೇ ವಿಸುದ್ಧಿಪಟಿಪದಂ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಾ ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಂ ಭವಗತೇ ತೇಭೂಮಕೇ ಸಙ್ಖಾರೇ ವಿಪಸ್ಸನಾಪಞ್ಞಾಯ ನಿಬ್ಬಿನ್ದನ್ತಿ, ನಿಬ್ಬಿನ್ದಿತ್ವಾ ಚ ಪನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬಸೋ ವಿರಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಸ್ಮಾಪಿ ಭವಗತಾ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ವಿರಾಗೇ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇ ಅಧಿಗತೇ ವಿಮುತ್ತಾಯೇವ ಹೋನ್ತೀತಿ।

ಏವಮೇತಾ ಥೇರಿಕಾದಯೋ ಸುಮೇಧಾಪರಿಯೋಸಾನಾ ಗಾಥಾಸಭಾಗೇನ ಇಧ ಏಕಜ್ಝಂ ಸಙ್ಗಹಂ ಆರೂಳ್ಹಾ "ತಿಸತ್ತತಿಪರಿಮಾಣಾ"ತಿ। ಭಾಣವಾರತೋ ಪನ ದ್ವಾಧಿಕಾ ಛಸತಮತ್ತಾ ಥೇರಿಯೋ ಗಾಥಾ ಚ। ತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಯಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಾವಿಕಾಭಾವೇನ ಏಕವಿಧಾ, ತಥಾ ಅಸೇಖಭಾವೇನ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘತಾಯ ಸಂಕಿಣ್ಣಪರಿಕ್ಖತಾಯ

ಅಬ್ಭೂಳ್ಹೇಸಿಕತಾಯ ನಿರಗ್ಗಲತಾಯ ಪನ್ನಭಾರತಾಯ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತತಾಯ ದಸಸು ಅರಿಯವಾಸೇಸು ವುಟ್ಠವಾಸತಾಯ ಚ, ತಥಾ ಹಿ ತಾ ಪಞ್ಚಙ್ಗವಿಪ್ಪಹೀನಾ ಛಳಙ್ಗಸಮನ್ನಾಗತಾ ಏಕಾರಕ್ಖಾ ಚತುರಾಪಸ್ಸೇನಾ ಪಣುನ್ನಪಚ್ಚೇಕಸಚ್ಚಾ ಸಮವಯಸಟ್ಠೇಸನಾ ಅನಾವಿಲಸಙ್ಕಪ್ಪಾ ಪಸ್ಸದ್ಧಕಾಯಸಙ್ಖಾರಾ ಸುವಿಮುತ್ತಚಿತ್ತಾ ಸುವಿಮುತ್ತಪಞ್ಞಾ ಚಾತಿ ಏವಮಾದಿನಾ (ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೪೮) ನಯೇನ ಏಕವಿಧಾ।

ಸಮ್ಮುಖಾಪರಮ್ಮುಖಾಭೇದತೋ ದುವಿಧಾ। ಯಾ ಹಿ ಸತ್ಥುಧರಮಾನಕಾಲೇ ಅರಿಯಾಯ ಜಾತಿಯಾ ಜಾತಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಆದಯೋ, ತಾ ಸಮ್ಮುಖಾಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ಯಾ ಪನ ಭಗವತೋ ಖನ್ಧಪರಿನಿಬ್ಬಾನತೋ ಪಚ್ಛಾ ಅಧಿಗತವಿಸೇಸಾ, ತಾ ಸತಿಪಿ ಸತ್ಥುಧಮ್ಮಸರೀರಸ್ಸ ಪಚ್ಚಕ್ಖಭಾವೇ ಸತ್ಥುಸರೀರಸ್ಸ ಅಪಚ್ಚಕ್ಖಭಾವತೋ ಪರಮ್ಮುಖಾಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ತಥಾ ಉಭತೋಭಾಗವಿಮುತ್ತಿಪಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತಿತಾವಸೇನ। ಇಧ ಪಾಳಿಯಾಗತಾ ಪನ ಉಭತೋಭಾಗವಿಮುತ್ತಾಯೇವ। ತಥಾ ಸಾಪದಾನನಾಪದಾನಭೇದತೋ। ಯಾಸಞ್ಹಿ ಪುರಿಮೇಸು ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇಸು ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇಸು ಸಾವಕಬುದ್ಧೇಸು ವಾ ಪುಞ್ಞಕಿರಿಯಾವಸೇನ ಕತಾಧಿಕಾರತಾಸಙ್ಖಾತಂ ಅತ್ಥಿ ಅಪದಾನಂ, ತಾ ಸಾಪದಾನಾ। ಯಾಸಂ ತಂ ನತ್ಥಿ, ತಾ ನಾಪದಾನಾ। ತಥಾ ಸತ್ಥುಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ ಸಙ್ಘತೋ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾತಿ ದುವಿಧಾ। ಗರುಧಮ್ಮಪಟಿಗ್ಗಹಣಮ್ಹಿ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮೀ ಸತ್ಥುಸನ್ತಿಕಾವ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದತ್ತಾ ಸತ್ಥುಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ ನಾಮ। ಸೇಸಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಸಙ್ಘತೋ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದಾ। ತಾಪಿ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಉಭತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾತಿ ದುವಿಧಾ। ತತ್ಥ ಯಾ ತಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ಸಾಕಿಯಾನಿಯೋ, ತಾ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘತೋ ಏವ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದತ್ತಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ। ಇತರಾ ಉಭತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ಉಭತೋಸಙ್ಘೇ ಉಪಸಮ್ಪದತ್ತಾ।

ಏಹಿಭಿಕ್ಖುದುಕೋ ವಿಯ ಏಹಿಭಿಕ್ಖುನಿದುಕೋ ಇಧ ನ ಲಬ್ಭತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ತಥಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಅಭಾವತೋ। ಯದಿ ಏವಂ ಯಂ ತಂ ಥೇರಿಗಾಥಾಯ ಸುಭದ್ದಾಯ ಕುಣ್ಡಲಕೇಸಾಯ ವುತ್ತಂ -

> “ನಿಹಚ್ಚ ಜಾಣುಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ, ಸಮ್ಮುಖಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಅಕಂ।
> ಏಹಿ ಭದ್ದೇತಿ ಮಂ ಅವಚ, ಸಾ ಮೇ ಆಸೂಪಸಮ್ಪದಾ”ತಿ॥ (ಥೇರೀಗಾ॰ ೧೦೯)।

ತಥಾ ಅಪದಾನೇಪಿ -

> “ಆಯಾಚಿತೋ ತದಾ ಆಹ, ಏಹಿ ಭದ್ದೇತಿ ನಾಯಕೋ।
> ತದಾಹಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಪರಿತ್ತಂ ತೋಯಮದ್ದಸ”ನ್ತಿ॥ (ಅಪ॰ ಥೇರೀ ೨.೩.೪೪)।

ತಂ ಕಥನ್ತಿ? ನಯಿದಂ ಏಹಿಭಿಕ್ಖುನಿಭಾವೇನ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಪನ ಹೇತುಭಾವತೋ ಯಾ ಸತ್ಥು ಆಣತ್ತಿ, ಸಾ ಮೇ ಆಸೂಪಸಮ್ಪದಾತಿ ವುತ್ತಂ।

ತಥಾ ಹಿ ವುತ್ತಂ ಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ “ಏಹಿ, ಭದ್ದೇ, ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಸ್ಸೂತಿ ಮಂ ಅವೋಚ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸಾ ಸತ್ಥು ಆಣಾ ಮಯ್ಹಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಕಾರಣತ್ತಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಅಹೋಸೀ”ತಿ। ಏತೇನೇವ ಅಪದಾನಗಾಥಾಯಪಿ ಅತ್ಥೋ ಸಂವಣ್ಣಿತೋತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ।

ಏವಮ್ಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿವಿಭಙ್ಗೇ ಏಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀತಿ ಇದಂ ಕಥನ್ತಿ? ಏಹಿಭಿಕ್ಖುನಿಭಾವೇನ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಅಸಭಾವಜೋತನವಚನಂ ತಥಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಭಾವತೋ। ಯದಿ ಏವಂ, ಕಥಂ ಏಹಿಭಿಕ್ಖುನೀತಿ ವಿಭಙ್ಗೇ

ನಿದ್ದೇಸೋ ಕತೋತಿ? ದೇಸನಾನಯಸೋತಪತಿತಭಾವೇನ। ಅಯಞ್ಹಿ ಸೋತಪತಿತತಾ ನಾಮ ಕತ್ಥಚಿ ಲಬ್ಭಮಾನಸ್ಸಾಪಿ ಅನಾಹಟಂ ಹೋತಿ।

ಯಥಾ ಅಭಿಧಮ್ಮೇ ಮನೋಧಾತುನಿದ್ದೇಸೇ (ಧ॰ ಸ॰ ೫೬೬-೫೬೭) ಲಬ್ಭಮಾನಮ್ಪಿ ಝಾನಙ್ಗಂ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸೋತಪತಿತತಾಯ ನ ಉದ್ಧಟಂ ಕತ್ಥಚಿ ದೇಸನಾಯ ಅಸಮ್ಭವತೋ। ಯಥಾ ತತ್ಥೇವ ವತ್ಥುನಿದ್ದೇಸೇ ಹದಯವತ್ಥು, ಕತ್ಥಚಿ ಅಲಬ್ಭಮಾನಸ್ಸಾಪಿ ಗಹಣವಸೇನ। ತಥಾ ಠಿತಕಪ್ಪಿನಿದ್ದೇಸೇ। ಯಥಾಹ -

> “ಕತಮೋ ಚ ಪುಗ್ಗಲೋ ಠಿತಕಪ್ಪೀ? ಅಯಞ್ಚ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸ, ಕಪ್ಪಸ್ಸ ಚ ಉಡ್ಡಯ್ಹನವೇಲಾ ಅಸ್ಸ, ನೇವ ತಾವ ಕಪ್ಪೋ ಉಡ್ಡಯ್ಹೇಯ್ಯ, ಯಾವಾಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀ”ತಿ (ಪು॰ ಪ॰ ೧೭)।

ಏವಮಿಧಾಪಿ ಅಲಬ್ಭಮಾನಗಹಣವಸೇನ ವೇದಿತಬ್ಬಂ, ಪರಿಕಪ್ಪವಚನಞ್ಹೇತಂ ಸಚೇ ಭಗವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಭಾವಯೋಗ್ಯಂ ಕಞ್ಚಿ ಮಾತುಗಾಮಂ ಏಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀತಿ ವದೇಯ್ಯ, ಏವಮ್ಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಭಾವೋ ಸಿಯಾತಿ। ಕಸ್ಮಾ ಪನ ಭಗವಾ ಏವಂ ನ ಕಥೇಸೀತಿ? ತಥಾ ಕತಾಧಿಕಾರಾನಂ ಅಭಾವತೋ। ಯೇ ಪನ “ಅನಾಸನ್ನಸನ್ನಿಹಿತಭಾವತೋ”ತಿ ಕಾರಣಂ ವತ್ವಾ “ಭಿಕ್ಖೂ ಏವ ಹಿ ಸತ್ಥು ಆಸನ್ನಚಾರೀ ಸದಾ ಸನ್ನಿಹಿತಾವ, ತಸ್ಮಾ ತೇ ‘ಏಹಿಭಿಕ್ಖೂ’ತಿ ವತ್ತಬ್ಬತಂ ಅರಹನ್ತಿ, ನ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ”ತಿ ವದನ್ತಿ, ತಂ ತೇಸಂ ಮತಿಮತ್ತಂ। ಸತ್ಥು ಆಸನ್ನದೂರಭಾವಸ್ಸ ಭಬ್ಬಾಭಬ್ಬಭಾವಾಸಿದ್ಧತ್ತಾ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ ಭಗವತಾ -

> “ಸಙ್ಘಾಟಿಕಣ್ಣೇ ಚೇಪಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಗಹೇತ್ವಾ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಅನುಬನ್ಧೋ ಅಸ್ಸ ಪದೇ ಪದಂ ನಿಕ್ಖಿಪನ್ತೋ, ಸೋ ಚ ಹೋತಿ ಅಭಿಜ್ಝಾಲು ಕಾಮೇಸು ತಿಬ್ಬಸಾರಾಗೋ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋ ಪದುಟ್ಠಮನಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋ ಅಸಮಾಹಿತೋ ವಿಬ್ಭನ್ತಚಿತ್ತೋ ಪಾಕತಿನ್ದ್ರಿಯೋ , ಅಥ ಖೋ ಸೋ ಆರಕಾವ ಮಯ್ಹಂ, ಅಹಞ್ಚ ತಸ್ಸ। ತಂ ಕಿಸ್ಸ ಹೇತು? ಧಮ್ಮಞ್ಹಿ ಸೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಧಮ್ಮಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ನ ಮಂ ಪಸ್ಸತಿ।
>
> “ಯೋಜನಸತೇ ಚೇಪಿ ಸೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ವಿಹರೇಯ್ಯ। ಸೋ ಚ ಹೋತಿ ಅನಭಿಜ್ಝಾಲು ಕಾಮೇಸು ನ ತಿಬ್ಬಸಾರಾಗೋ ಅಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋ ಅಪ್ಪದುಟ್ಠಮನಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ಉಪಟ್ಠಿತಸ್ಸತಿ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ಸಮಾಹಿತೋ ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತೋ ಸಂವುತಿನ್ದ್ರಿಯೋ, ಅಥ ಖೋ ಸೋ ಸನ್ತಿಕೇವ ಮಯ್ಹಂ, ಅಹಞ್ಚ ತಸ್ಸ। ತಂ ಕಿಸ್ಸ ಹೇತು? ಧಮ್ಮಞ್ಹಿ ಸೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಪಸ್ಸತಿ, ಧಮ್ಮಂ ಪಸ್ಸನ್ತೋ ಮಂ ಪಸ್ಸತೀ”ತಿ (ಇತಿವು॰ ೯೨)।

ತಸ್ಮಾ ಅಕಾರಣಂ ದೇಸತೋ ಸತ್ಥು ಆಸನ್ನಾನಾಸನ್ನತಾ। ಅಕತಾಧಿಕಾರತಾಯ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ತತ್ಥ ಅಯೋಗ್ಯತಾ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - “ಏಹಿಭಿಕ್ಖುನಿದುಕೋ ಇಧ ನ ಲಬ್ಭತೀ”ತಿ। ಏವಂ ದುವಿಧಾ।

ಅಗ್ಗಸಾವಿಕಾ, ಮಹಾಸಾವಿಕಾ, ಪಕತಿಸಾವಿಕಾತಿ ತಿವಿಧಾ। ತತ್ಥ ಖೇಮಾ, ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾತಿ ಇಮಾ ದ್ವೇ ಥೇರಿಯೋ ಅಗ್ಗಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ಕಾಮಂ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಖೀಣಾಸವತ್ಥೇರಿಯೋ ಸೀಲಸುದ್ಧಿಆದಿಕೇ ಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಿಯೋ ಚತೂಸು ಸತಿಪಟ್ಠಾನೇಸು ಸುಪಟ್ಠಿತಚಿತ್ತಾ ಸತ್ತಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಅನವಸೇಸತೋ ಕಿಲೇಸೇ ಖೇಪೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಹನ್ತಿ। ತಥಾಪಿ ಯಥಾ ಸದ್ಧಾವಿಮುತ್ತತೋ ದಿಟ್ಠಿಪ್ಪತ್ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತತೋ ಚ ಉಭತೋಭಾಗವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಭಾಗಭಾವನಾವಿಸೇಸಸಿದ್ಧೋ ಇಚ್ಛಿತೋ ವಿಸೇಸೋ, ಏವಂ ಅಭಿನೀಹಾರಮಹನ್ತತಾಪುಬ್ಬಯೋಗಮಹನ್ತತಾಹಿಸಸನ್ತಾನೇ ಸಾತಿಸಯಗುಣವಿಸೇಸಸ್ಸ ನಿಪ್ಫಾದಿತತ್ತಾ ಸೀಲಾದೀಹಿ ಗುಣೇಹಿ ಮಹನ್ತಾ ಸಾವಿಕಾತಿ ಮಹಾಸಾವಿಕಾ। ತೇಸುಯೇವ ಪನ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮೇಸು ಪಾಮೋಕ್ಖಭಾವೇನ ಧುರಭೂತಾನಂ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಮಾಸಮಾಧೀನಂ ಸಾತಿಸಯಕಿಚ್ಚಾನುಭಾವನಿಬ್ಬತ್ತಿಯಾ ಕಾರಣಭೂತಾಯ ತಜ್ಜಾಭಿನೀಹಾರತಾಯ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ನಿರನ್ತರಂ ಚಿರಕಾಲಸಮ್ಭೂತಾಯ

ಸಮ್ಮಾಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಯಥಾಕ್ಕಮಂ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಿ ಚ ಉಕ್ಕಂಸಪಾರಮಿಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಸವಿಸೇಸಂ ಸಬ್ಬಗುಣೇಹಿ ಅಗ್ಗಭಾವೇ ಠಿತತ್ತಾ ತಾ ದ್ವೇಪಿ ಅಗ್ಗಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ಮಹಾಪಜಾಪತಿಗೋತಮಿಆದಯೋ ಪನ ಅಭಿನೀಹಾರಮಹನ್ತತಾಯ ಪುಬ್ಬಯೋಗಮಹನ್ತತಾಯ ಚ ಪಟಿಲದ್ಧಗುಣವಿಸೇಸವಸೇನ ಮಹತಿಯೋ ಸಾವಿಕಾತಿ ಮಹಾಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ಇತರಾ ಥೇರಿಕಾ ತಿಸ್ಸಾ ವೀರಾ ಧೀರಾತಿ ಏವಮಾದಿಕಾ ಅಭಿನೀಹಾರಮಹನ್ತತಾದೀನಂ ಅಭಾವೇನ ಪಕತಿಸಾವಿಕಾ ನಾಮ। ತಾ ಪನ ಅಗ್ಗಸಾವಿಕಾ ವಿಯ ಮಹಾಸಾವಿಕಾ ವಿಯ ಚ ನ ಪರಿಮಿತಾ, ಅಥ ಖೋ ಅನೇಕಸತಾನಿ ಅನೇಕಸಹಸ್ಸಾನಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಅಗ್ಗಸಾವಿಕಾದಿಭೇದತೋ ತಿವಿಧಾ। ತಥಾ ಸುಞ್ಞತವಿಮೋಕ್ಖಾದಿಭೇದತೋ ತಿವಿಧಾ।

ಪಟಿಪದಾದಿವಿಭಾಗೇನ ಚತುಬ್ಬಿಧಾ। ಇನ್ದ್ರಿಯಾಧಿಕವಿಭಾಗೇನ ಪಞ್ಚವಿಧಾ। ತಥಾ ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾದಿವಿಭಾಗೇನ ಪಞ್ಚವಿಧಾ। ಅನಿಮಿತ್ತವಿಮುತ್ತಾದಿವಸೇನ ಛಬ್ಬಿಧಾ। ಅಧಿಮುತ್ತಿಭೇದೇನ ಸತ್ತವಿಧಾ। ಧುರಪಟಿಪದಾದಿವಿಭಾಗೇನ ಅಟ್ಠವಿಧಾ। ವಿಮುತ್ತಿವಿಭಾಗೇನ ನವವಿಧಾ ದಸವಿಧಾ ಚ। ತಾ ಪನೇತಾ ಯಥಾವುತ್ತೇನ ಧುರಭೇದೇನ ವಿಭಜ್ಜಮಾನಾ ವೀಸತಿ ಹೋನ್ತಿ, ಪಟಿಪದಾವಿಭಾಗೇನ ವಿಭಜ್ಜಮಾನಾ ಚತ್ತಾಲೀಸ ಹೋನ್ತಿ। ಪುನ ಪಟಿಪದಾಭೇದೇನ ಧುರಭೇದೇನ ವಿಭಜ್ಜಮಾನಾ ಅಸೀತಿ ಹೋನ್ತಿ। ಅಥ ವಾ ಸುಞ್ಞತಾವಿಮುತ್ತಾದಿವಿಭಾಗೇನ ವಿಭಜ್ಜಮಾನಾ ಚತ್ತಾಲೀಸಾಧಿಕಾನಿ ದ್ವೇಸತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಪುನ ಇನ್ದ್ರಿಯಾಧಿಕವಿಭಾಗೇನ ವಿಭಜ್ಜಮಾನಾ ದ್ವಿಸತುತ್ತರಸಹಸ್ಸಂ ಹೋನ್ತೀತಿ। ಏವಮೇತಾಸಂ ಥೇರೀನಂ ಅತ್ತನೋ ಗುಣವಸೇನೇವ ಅನೇಕಭೇದಭಿನ್ನತಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ, ವಿತ್ಥಾರೋ ಪನ ಹೇಟ್ಠಾ ಥೇರಗಾಥಾಸಂವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಗಹೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಸುಮೇಧಾಥೇರೀಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮಹಾನಿಪಾತವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಿಗಮನಗಾಥಾ

ಏತ್ತಾವತಾ ಚ -

"ಯೇ ತೇ ಸಮ್ಪನ್ನಸದ್ಧಮ್ಮಾ, ಧಮ್ಮರಾಜಸ್ಸ ಸತ್ಥುನೋ।
ಓರಸಾ ಮುಖಜಾ ಪುತ್ತಾ, ದಾಯಾದಾ ಧಮ್ಮನಿಮ್ಮಿತಾ॥

"ಸೀಲಾದಿಗುಣಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಕತಕಿಚ್ಚಾ ಅನಾಸವಾ।
ಸುಭೂತಿಆದಯೋ ಥೇರಾ, ಥೇರಿಯೋ ಥೇರಿಕಾದಯೋ॥

"ತೇಹಿ ಯಾ ಭಾಸಿತಾ ಗಾಥಾ, ಅಞ್ಞಾಬ್ಯಾಕರಣಾದಿನಾ।
ತಾ ಸಬ್ಬಾ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ, ಥೇರಗಾಥಾತಿ ಸಙ್ಗಹಂ॥

"ಆರೋಪೇಸುಂ ಮಹಾಥೇರಾ, ಥೇರೀಗಾಥಾತಿ ತಾದಿನೋ।
ತಾಸಂ ಅತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇತುಂ, ಪೋರಾಣಟ್ಠಕಥಾನಯಂ॥

"ನಿಸ್ಸಾಯ ಯಾ ಸಮಾರದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಸಂವಣ್ಣನಾ ಮಯಾ।
ಸಾ ತತ್ಥ ಪರಮತ್ಥಾನಂ, ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಯಥಾರಹಂ॥

"ಪಕಾಸನಾ **ಪರಮತ್ಥದೀಪನೀ,** ನಾಮ ನಾಮತೋ।

ಸಮ್ಪತ್ತಾ ಪರಿನಿಟ್ಠಾನಂ, ಅನಾಕುಲವಿನಿಚ್ಛಯಾ।
ದ್ವಾನವುತಿಪರಿಮಾಣಾ, ಪಾಳಿಯಾ ಭಾಣವಾರತೋ॥

"ಇತಿ ತಂ ಸಙ್ಖರೋನ್ತೇನ, ಯಂ ತಂ ಅಧಿಗತಂ ಮಯಾ।
ಪುಞ್ಞಂ ತಸ್ಸಾನುಭಾವೇನ, ಲೋಕನಾಥಸ್ಸ ಸಾಸನಂ॥

"ಓಗಾಹೇತ್ವಾ ವಿಸುದ್ಧಾಯ, ಸೀಲಾದಿಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ।
ಸಬ್ಬೇಪಿ ದೇಹಿನೋ ಹೋನ್ತು, ವಿಮುತ್ತಿರಸಭಾಗಿನೋ॥

"ಚಿರಂ ತಿಟ್ಠತು ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸಾಸನಂ।
ತಸ್ಮಿಂ ಸಗಾರವಾ ನಿಚ್ಚಂ, ಹೋನ್ತು ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಾಣಿನೋ॥

"ಸಮ್ಮಾ ವಸ್ಸತು ಕಾಲೇನ, ದೇವೋಪಿ ಜಗತೀಪತಿ।
ಸದ್ಧಮ್ಮನಿರತೋ ಲೋಕಂ, ಧಮ್ಮೇನೇವ ಪಸಾಸತೂ"ತಿ॥

ಬದರತಿತ್ಥವಿಹಾರವಾಸಿನಾ **ಆಚರಿಯಧಮ್ಮಪಾಲತ್ಥೇರೇನ**

ಕತಾ

ಥೇರೀಗಾಥಾನಂ ಅತ್ಥಸಂವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಥೇರೀಗಾಥಾ-ಅಟ್ಠಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।